

İzmir Demokrasi Üniversitesi
Uluslararası Sağlık Bilimleri Kongresi 2020
(ICHES-IDU 2020)

Özet Bildiriler Kitapçığı

20-21 Haziran 2020

Izmir Demokrasi University

International Congress of Health Sciences 2020

(ICHES-IDU 2020)

Abstract Book

20-21 June 2020

Düzenleme Kurulu

KONGRE BAŞKANI

Prof. Dr. Bedriye TUNÇSİPER (İzmir Demokrasi Üniversitesi Rektörü, İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)

KONGRE DÜZENLEME KURULU BAŞKANLARI

Prof. Dr. Zuhal OKTAY COŞKUN (Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekan Vekili, İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)

Prof. Dr. Reyhan İRKİN (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)

Prof. Dr. Fatma ÇELİK KAYAPINAR (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)

Doç. Dr. Ferruh TAŞPINAR (Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekan Yardımcısı, İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)

Doç. Dr. Özüm ERKİN GEYİKTEPE (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)

Dr. Öğr. Üyesi Zeynep SOFUOĞLU (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)

KONGRE DÜZENLEME KURULU

Doç. Dr. Betül TAŞPINAR (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)

Doç. Dr. Özlem ÇINAR ÖZDEMİR (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)

Doç. Dr. Güçlü ÖZEN (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)

Dr. Öğr. Üyesi Zehra BATU (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)

Dr. Öğr. Üyesi Elem KOCAÇAL (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)

Dr. Öğr. Üyesi Gülbin KONAKÇI (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)

Dr. Öğr. Üyesi Özlem TEKİR (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)

Dr. Öğr. Üyesi Neşe AKPINAR KOCAKULAK (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)

Dr. Öğr. Üyesi Nurgül ÖZDEMİR (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)

Dr. Öğr. Üyesi Melda BÜYÜKÖZ (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)

Dr. Öğr. Üyesi Songül DURAN (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)

Dr. Öğr. Üyesi Gül BÜLBÜL MARAŞ (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)

Dr. Öğr. Üyesi İlyas İNCİ (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)

Dr. Öğr. Üyesi Sevil ÜZER (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)

Dr. Öğr. Üyesi Gülşah BARÇI (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)

Dr. Öğr. Üyesi Hale TURHAN DAMAR (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)

Dr. Öğr. Üyesi Kemal Uğur TÜFEKÇİ (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)

Dr. Öğr. Üyesi Seda ÇİFTÇİ (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)

Arş. Gör. Ayşe Sezgi KIZILIRMAK (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)

**İzmir Demokrasi Üniversitesi Uluslararası Sağlık Bilimleri Kongresi 2020
(ICHS-IDU 2020) Özet Bildiriler Kitapçığı**

ISBN No: 978-605-69933-6-7

KONGRE SEKRETERYASI

Prof. Dr. Reyhan İRKİN (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)
Doç. Dr. Ferruh TAŞPINAR (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)
Doç. Dr. Betül TAŞPINAR (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)
Dr. Öğr. Üyesi Gülşah BARĞI (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)
Dr. Öğr. Üyesi Elem KOCAÇAL (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)
Arş. Gör. Ayşe Sezgi KIZILIRMAK (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)

WEB TASARIMI VE TEKNİK DESTEK

Metin AKBULUT (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)

BİLİM/HAKEM KURULU

ULUSLARARASI BİLİMSEL KURUL

Med. Dr. Ulrich Georg Randoll (Dr. Randoll Enstitüsü, Almanya)
Dr. Öğr. Üyesi Stylianos Katsaragakis (Atina Ulusal ve Kapodistrian Üniversitesi, Yunanistan)
Dr. Öğr. Üyesi Gülten Sucu Dağ (Kıbrıs Doğu Akdeniz Üniversitesi, Kıbrıs)
Dr. Öğr. Üyesi Mohammad Mosafery Ziaaldini (Mashhad Ferdowsi Üniversitesi, İran)
Yük. Hemşire Katarzyna Galej (Home Medical Care Med-Dom, Strzyow, Polonya)
Dr. Asmar Karimli (Azerbaycan Beslenme, Diyetetik ve Obezite Önleme Akademisi, Azerbaycan)

BİLİMSEL KURUL

Prof. Dr. Akmer Mutlu (Hacettepe Üniversitesi, Türkiye)
Prof. Dr. Asiye Durmaz Akyol (Ege Üniversitesi, Türkiye)
Prof. Dr. Aynur Uysal Toraman (Ege Üniversitesi, Türkiye)
Prof. Dr. Aysegul Bilge (Ege Üniversitesi, Türkiye)
Prof. Dr. Aysel Pehlivan (Haliç Üniversitesi, Türkiye)
Prof. Dr. Bahtiyar Özçaldıran (Ege Üniversitesi, Türkiye)
Prof. Dr. Caferi Tayyar Şaşmaz (Mersin Üniversitesi, Türkiye)
Prof. Dr. Cemal Gündoğdu (İnönü Üniversitesi, Türkiye)
Prof. Dr. Derya Özer Kaya (İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, Türkiye)
Prof. Dr. Emel Alphan (Okan Üniversitesi, Türkiye)
Prof. Dr. Fatime Geyikoğlu (Atatürk Üniversitesi, Türkiye)

Prof. Dr. Ferdi Başkurt (Süleyman Demirel Üniversitesi, Türkiye)

Prof. Dr. Filiz Ögce (İzmir Ekonomi Üniversitesi, Türkiye)

Prof. Dr. Fuat Aydın (Erciyes Üniversitesi, Türkiye)

Prof. Dr. Hasan Hallaçeli (Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Türkiye)

Prof. Dr. Melek Ardahan (İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, Türkiye)

Prof. Dr. Necmiye Ün Yıldırım (Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Türkiye)

Prof. Dr. Neriman İnanç (Nuh Naci Yazgan Üniversitesi, Türkiye)

Prof. Dr. Nihal Gelecek (Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye)

Prof. Dr. Nurcan Yabancı (Ankara Üniversitesi, Türkiye)

Prof. Dr. Nurper Özbar (Düzce Üniversitesi, Türkiye)

Prof. Dr. Özcan Saygın (Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye)

Prof. Dr. Selahattin Fehmi AKÇİÇEK (Ege Üniversitesi, Türkiye)

Prof. Dr. Şükran Özkahraman Koç (Süleyman Demirel Üniversitesi, Türkiye)

Prof. Dr. Uğur Cavlak (Avrasya Üniversitesi, Türkiye)

Prof. Dr. Yahya Polat (Erciyes Üniversitesi, Türkiye)

Prof. Dr. Yeşim Bakar (İzmir Bakırçay Üniversitesi, Türkiye)

Prof. Dr. Yüksel Savucu (Fırat Üniversitesi, Türkiye)

Doç. Dr. Aydan Ercan (Trakya Üniversitesi, Türkiye)

Doç. Dr. Burak Gürer (Gaziantep Üniversitesi, Türkiye)

Doç. Dr. Bülent Elbasan (Gazi Üniversitesi, Türkiye)

Doç. Dr. Cenk Temel (Akdeniz Üniversitesi, Türkiye)

Doç. Dr. Dilek Avcı (Bandırma 17 Eylül Üniversitesi, Türkiye)

Doç. Dr. Esra Akın (İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, Türkiye)

Doç. Dr. Eylem Tütün Yümin (Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Türkiye)

Doç. Dr. Gül Ünsal (Marmara Üniversitesi, Türkiye)

Doç. Dr. Gülşah Kaner (İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, Türkiye)

Doç. Dr. İlknur Göl (Çankırı Karatekin Üniversitesi, Türkiye)

Doç. Dr. Kıvanç Çevik (Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Türkiye)

Doç. Dr. Leyla Baysan Arabacı (İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, Türkiye)

Doç. Dr. Mehmet Yılmaz (Atatürk Üniversitesi, Türkiye)

Doç. Dr. Melih Kaan Sözmen (İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, Türkiye)

Doç. Dr. Meral Küçük Yetgin (Marmara Üniversitesi, Türkiye)

Doç. Dr. Meriç Yıldırım (Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye)

Doç. Dr. Nurhan Ertaş (Erciyes Üniversitesi, Türkiye)

Doç. Dr. Nuriye Özengin (Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Türkiye)

Doç. Dr. Özge Çeliker Tosun (Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye)

Doç. Dr. Özlem Bilik (Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye)

Doç. Dr. Pelin Bilgiç (Hacettepe Üniversitesi, Türkiye)

Doç. Dr. Seçil Abay (Erciyes Üniversitesi, Türkiye)

Doç. Dr. Seher Özyürek (Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye)

Doç. Dr. Serdal Öğüt (Adnan Menderes Üniversitesi, Türkiye)

Doç. Dr. Serkan Bakırhan (Ege Üniversitesi, Türkiye)

Doç. Dr. Sevnaz ŞAHİN (Ege Üniversitesi, Türkiye)

Doç. Dr. Sibel Ergün (Balıkesir Üniversitesi, Türkiye)

Doç. Dr. Yasemin KILIÇ ÖZTÜRK (Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Türkiye)

Doç. Dr. Yasemin Seval Çelik (İzmir Ekonomi Üniversitesi, Türkiye)

Dr. Öğr. Üyesi Aliye Okgün Alcan (İzmir Bakırçay Üniversitesi, Türkiye)

Dr. Öğr. Üyesi Aslı Yılmaz (Atatürk Üniversitesi, Türkiye)

Dr. Öğr. Üyesi Berna Nilgün Özgürsoy Uran (İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, Türkiye)

Dr. Öğr. Üyesi Elif Günay İsmailoğlu (İzmir Bakırçay Üniversitesi, Türkiye)

Dr. Öğr. Üyesi Ferhunde Aysin (Atatürk Üniversitesi, Türkiye)

Dr. Öğr. Üyesi Hande Yağcan (Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye)

Dr. Öğr. Üyesi Nilay Özkütük (Ege Üniversitesi, Türkiye)

Dr. Öğr. Üyesi Nurdan Akçay Didişen (Ege Üniversitesi, Türkiye)

Dr. Öğr. Üyesi Serpil Özbaş (Süleyman Demirel Üniversitesi, Türkiye)

Dr. Öğr. Üyesi Yüksel Can Öz (Kocaeli Üniversitesi, Türkiye)

BD/S-1**ZİHİNSEL ENGELLİ ÇOCUKLARIN ANTROPOMETRİK ÖLÇÜMÜNÜN, BESİN TÜKETİMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ VE AİLELERİNİN BESLENME BİLGİ DÜZEYLERİNİN SAPTANMASI**

Asghar Amanpour*, İrem Çelik, Sevde Kahraman, Fatma Çelik

Biruni Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, İstanbul, Türkiye

*İlgili yazar: aamanpour@biruni.edu.tr

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9783-691X> Asghar Amanpour

ÖZET

Toplumumuzun bir parçası olan zihinsel engelli bireyler, sağlıklı bireylere kıyasla sağlık hizmetlerinden faydalanma, yeterli ve dengeli beslenme gibi bazı alanlarda dezavantajlıdır. Bu durum çocukların büyümesi üzerinde olumsuz etkilere sahip olabilmektedir. Büyümenin değerlendirilmesinde kullanılan antropometrik ölçümler, sağlık durumunu ortaya koyan kolay ve güvenilir ölçümlerdir. Zihinsel gelişimi geride, engelli olan çocuklar sağlık sorunları açısından riskli gruptadır ve bu sorunlar topluma kıyasla bu çocuklarda daha sık görülmektedir. Bu çocukların, sağlık hizmetlerinden tam anlamıyla faydalanması güçtür. Bu yüzden yaşanan sağlık problemlerinin çözümü zorlaşmaktadır. Araştırmalar zihinsel yeterliliği olmayan çocuklarda beslenme sorunlarının sıklıkla görüldüğünü belirlemiştir. Bu çalışmanın amacı, özel eğitim alan ve zihinsel engelli bulunan çocukların besin tüketimlerini, antropometrik ölçümlerini ve ailelerinin beslenme bilgi düzeylerini ölçmek ve değerlendirmektir. Bu çalışmada; zihinsel engelli bulunan çocukların beslenme bozuklukları, yaşlarına göre besin tüketiminin nasıl etkilendiği ve ailelerinin beslenme konusunda ne kadar bilgi sahibi olduğu tartışılmıştır. Sonuç olarak, araştırma pandemi sebebiyle gerçekleştirilememiştir. As a result, the research could not be carried out due to the pandemic. Literatür taranıp, zihinsel yetersizliği/engelli olan çocuklarda beslenme ve antropometrik ölçüm değerlendirilmesi yapılmıştır. Zihinsel yetersizliği veya engelli olan çocuklar sağlıklı çocuklara kıyasla beslenme sorunlarını daha sık yaşadığı ve obeziteye eğilimlerinin daha fazla olduğu gözlenmiştir. Bu sebeple alanda deneyimli diyetisyen tarafından takibi ve beslenme tedavisi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Özel eğitim, zihinsel engelli çocuklar, beslenme, rehabilitasyon, yetişkinlerde beslenme bilgi düzeyi, besin tüketimi

Anthropometric and Food Consumption Evaluation of Mentally Disabled Children and Their Family Knowledge on Consumed Food Nutritional Values

Asghar Amanpour*, İrem Çelik, Sevde Kahraman, Fatma Çelik

Biruni University, Faculty of Health Sciences, Department of Nutrition and Dietetics, 34010, Istanbul, Turkey

*Corresponding author: aamanpour@biruni.edu.tr

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9783-691X> Asghar Amanpour

ABSTRACT

Mentally disabled children whose mental development is behind are in a risky group in terms of health problems in comparison to the society. It is too hard for these children to benefit from health services. In fact, nutritional problems are frequently occurred in mentally disabled children. Therefore, the problems that these children confront are difficultly solved. The purpose of this study is to evaluate the knowledge levels of mentally disabled children's families on the nutritional values of food and food consumption of children with special education and mental disabilities. This study was conducted at the Private Umut Işığ Special Education and Rehabilitation Centre in Istanbul in February 2020. Forty mental disabilities children (20 girls and 20 boys) with receiving special education and 40 healthy ones were evaluated under study. A voluntary consent form was taken from all children families. Anthropometric measurements (body weight, height, upper middle arm circumference) and three-day food consumption records of the all children included in the study were taken and compared with each other, healthy and mentally disabled children. The energy and nutrient content of these records were analyzed with the Nutrition Information System (BEBİS) 7.2 program. The knowledge levels of the children families on the nutritional values of the consumed food in the all children were evaluated using the questionnaires. The statistical analysis of the data was made with the SPSS 22 program. As a result, body weight data showed the increment proportionally with the age growing in children with mental disabilities. Nonetheless, children with mental disabilities may receive more energy than their needs as growing. In order to prevent the obesity occurring risk in the mental disabilities, following up from an expert dietitian in the fields such as Special Education and Rehabilitation Centre for diet intervention may become more necessary.

Keywords: Special education, children with mental disabilities, family knowledge on food nutritional values, food consumption

BD/S-2**TÜRK VE YABANCI ÖĞRENCİLERDE BESİN ETİKETİ OKUMA ALIŞKANLIĞININ SAĞLIK ALGISI ÜZERİNE ETKİSİ**

Asghar Amanpour*, Merve Nur Sayılı, Emre Manisalı, Fatma Çelik

Biruni Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, İstanbul, Türkiye

*İlgili yazar: aamanpour@biruni.edu.tr

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9783-691X> Asghar Amanpour

ÖZET

Bu çalışmada, Türk ve Yabancı öğrencilerde besin etiketi okuma alışkanlığının sağlık algısı üzerine etkisinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır. İstanbul'daki 20 farklı vakıf ve devlet üniversitesinde 98 Türk öğrenci ve 98 yabancı uyruklu öğrenci ile yüz yüze görüşme ve uygulanan veri toplama formu uygulanmıştır. Elde edilen bilgiler SPSS v.15.0 paket programı ile analiz edilmiştir. Türk öğrenciler ile yabancı uyruklu öğrencilerin besin etiketi okuma alışkanlıklarında önemli bir fark bulunmamıştır. Bununla beraber besin etiketi okuma alışkanlığı olanlar içinde, besin etiketinin, Türk öğrencilerin yabancılara göre ürün içeriğini merak etme sebebiyle etiketi daha çok okuduğu görülmüştür. Türk ve yabancı uyruklu öğrenciler arasında sağlık algısı ölçeği (SAÖ) değeri arasında önemli farklılık görülmemiştir. Yabancı öğrenciler Türk öğrencilere göre sadece sağlığın önemi alt ölçeğinde daha yüksek skorlara sahiptir. Dolayısıyla, Türk ve yabancı uyruklu öğrencilerin besin etiketi okumaları içerik olarak farklılık gösterebilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Antropometrik, Besin Etiketi, Sağlık, Sağlık Algısı Skoru, Türk ve Yabancı Öğrenci

COMPERATIVE EVALUATION OF THE EFFECTIVENESS OF FOOD PRODUCT LABEL READING HABITS ON THE HEALTH PERCEPTION OF TURKISH AND FOREIGN STUDENTS

Asghar Amanpour*, Merve Nur Sayılı, Emre Manisalı, Fatma Çelik

Biruni University, Faculty of Health Sciences, Department of Nutrition and Dietetics, 34010, Istanbul, Turkey

*Corresponding author: aamanpour@biruni.edu.tr

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9783-691X> Asghar Amanpour

ABSTRACT

In this study, it was aimed to evaluate the effect of food label reading habit on health perception of Turkish and foreign students. A face-to-face interview and data collection form were applied with 98 Turkish students and 98 international students in 20 different foundations and public universities in Istanbul. The information obtained was analyzed with SPSS v.15.0 package program. There was no significant difference in the habits of Turkish students and international students for reading food labels. Moreover, among those who have the habit of reading the food label, it has been observed that Turkish students read the food label more than international ones due to wonder the product ingredients. There was no significant difference between health perception scores (HPS) values among Turkish and foreign students. Foreign students only have higher scores on the importance of Health subscale than Turkish students. Therefore, the reading of food labels of Turkish and foreign students may differ in content.

Keywords: Anthropometric, Food Product Label, Health, Health Perception Scores, Turkish and International Students

BD/S-3**Hanelerde Üretilen Gıda Atıklarının Belirlenmesi**

Ayşe Nur Songür Bozdağ¹, Funda Pınar Çakıroğlu²

¹ İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, İzmir, Türkiye

² Ankara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Ankara, Türkiye

Özet

Amaç: Gıda atıkları, olumsuz ekonomik, çevresel ve sosyal etkileri nedeniyle ele alınması gereken önemli sürdürülebilirlik konularından biridir. Dünya çapında üretilen gıdaların yılda 1/3'ü atık olmakta ve bu boşa harcanan gıdaların yarısının hane halkı düzeyinde oluştuğu belirtilmektedir. Bu nedenle hane düzeyinde üretilen gıda atıklarına yönelik çalışmaların yapılması önemlidir. Bu çalışmanın amacı, ülkemizde hanelerde oluşan gıda atıklarının belirlenmesidir.

Gereç - Yöntem: Çalışma Kasım-Aralık 2018 tarihleri arasında 1488 bireyin katılımı ile yapılmıştır. Çalışmanın anket formu bireylere çevrimiçi ortamda sosyal medya aracılığıyla ulaştırılmıştır. Anket formunda bireylerin sosyo-demografik özellikleri ve hanelerinde ürettikleri gıda atıklarının neler olduğu sorulmuştur. İstatistiksel analiz SPSS programı kullanılarak yapılmıştır.

Bulgular: Hanelerde bir ay içerisinde yemeden çöpe atılan (pişmiş-çiğ toplam) gıdaların başında ekmek, işlenmiş etler (sisis, jambon, salam vb.) ve önceden pişirilmiş yemeklerden kalanlar gelmektedir. En az atılanlar arasında ilk sıralarda yağlı tohumlar (ceviz, fındık vb.), kırmızı et (sığır eti, dana eti, vs.) ve balık yer almaktadır. Katılımcılara raf ömrünü aşmasına rağmen herhangi bir bozulma belirtisi olmayan gıdaları çöpe atma sıklıkları sorulduğunda ise, "her zaman" atılanların çoğunlukla işlenmiş etler (sisis, jambon, salam vb.) ve balık olduğu görülürken, "hiç" atılmayanların yağlı tohumlar (ceviz, fındık vb.) ve katı-sıvı yağlar olduğu belirlenmiştir.

Sonuçlar: Gıdaları gereksiz yere çöpe atmak, parasal, çevresel ve sosyal yönden olumsuzluklar oluşturur. Gıda tedarik zinciri boyunca, haneler en büyük gıda atıkları grubunu temsil etmektedir. Dolayısıyla hanelerdeki atıkların önlenmesi büyük önem taşımaktadır. Hanelerde üretilen gıda atıkları belirlenmeli ve bunların azaltılmasına yönelik atıklardan yeni ürünler oluşturulması gibi girişimlerde bulunulmalı, stratejiler geliştirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Gıda Atığı, Hane, Gıda

Determination of Food Wastes Generated in Households

Ayşe Nur Songür Bozdağ¹, Funda Pınar Çakıroğlu²

¹ İzmir Kâtip Çelebi University, Faculty of Health Sciences, Department of Nutrition and Dietetics, İzmir, Turkey

² Ankara University, Faculty of Health Sciences, Department of Nutrition and Dietetics, Ankara, Turkey

Abstract

Objectives: Food waste is one of the major sustainability issues that need to be addressed due to its negative economic, environmental and social impacts. It is stated that 1/3 of the foods produced worldwide are waste and half of the wasted food is produced at the household level. Therefore, it is important to carry out studies on food waste produced at the household level. The aim of this study is to determine the food waste generated in households in our country.

Materials - Methods: The study was conducted between November and December 2018 with the participation of 1488 individuals. The questionnaire of the study was delivered to individuals online via social media. The questionnaire was asked about the socio-demographic characteristics of the individuals and what food waste they produce in their households. Statistical analysis was performed with SPSS statistic software package.

Results: Bread, processed meats (sausages, ham, salami, etc.) and remains of pre-cooked food are the main foods that are thrown away in the households in a month. The least discarded ones included oil seeds (walnuts, hazelnuts, etc.), red meat (beef, veal, etc.) and fish. When the participants were asked about the frequency of throwing away foods that did not show any signs of deterioration despite exceeding the shelf life, "always" discarded were mostly processed meats (sausages, ham, salami etc.) and fish; "never" thrown away were oil seeds (walnuts, hazelnuts, etc.) and fats and oils.

Conclusions: Wasting food unnecessarily creates financial, environmental and social problems. Throughout the food supply chain, households represent the largest group of food waste. Therefore, the prevention of waste in households is of great importance. Food wastes produced in households should be determined and initiatives to reduce such as creating new products from wastes should be made and strategies should be developed.

Key Words: Food Waste, Households, Food

BD/S-4

**Menemen Belediyesi 14 Kasım Dünya Diyabet Günü Farkındalık Etkinliği Kapsamında
Diyabet Risk Taraması Sonuçları**

Şadan Köksal¹, Dilek Ongan²

¹ Menemen Belediyesi, Sosyal Yardım İşleri Müdürlüğü, Emiralem Engelsiz Yaşam Merkezi, İzmir, Türkiye

² İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, İzmir, Türkiye

Özet

Amaç: Bu çalışma, Dünya Diyabet Günü sebebiyle Menemen Belediyesi'nin 14 Kasım 2019 tarihinde, 13:30-15:30 saatleri arasında düzenlediği farkındalık etkinliğinde, etkinliğe ilgi gösteren bireylerde yapılan Diabetes Mellitus (DM) risk taramasının sonuçlarını değerlendirmeyi amaçlamıştır.

Gereç - Yöntem: Menemen Cumhuriyet Meydanı'nda bireylerin yaş, cinsiyet, DM tanısı alma durumları, kan glukoz düzeyi ölçüm sonuçları veri kayıt formuna işlenmiştir. Gönüllü bireylerin parmak ucu kapiller kan glukoz düzeyleri glukometre ile random olarak ölçülmüş, DM ile ilgili bilgilendirme yapılmış, Türk Diyabet Cemiyeti'nin hazırladığı Tip 2 Diyabet Risk Testi uygulanmıştır. Bireylere uzman diyetisyen tarafından hazırlanan, diyabetin tanımı, türü, neden olduğu hastalıklar, diyabetten korunma yolları, sağlıklı beslenme önerileri içeren broşür verilmiştir. Veriler SPSS 16.0 ile sayı, yüzde, ortalama ve standart sapma olarak özetlenmiştir.

Bulgular: Etkinliğe katılanların (n=80) yaş ortalaması 47.1±14.2 yıl (min-maks: 19-80 yıl) olup, %58.8'i kadın, %41.2'si erkektir. Katılımcıların %13.8'i önceden DM tanısını aldığını, %86.2'si diyabetli olmadığını belirtmiştir. Tüm katılımcıların random kan glukoz düzeyleri 134.78±58.41 mg/dl, diyabetli bireylerin ise 219.00±122.46 mg/dl'dir. Tip 2 Diyabet Risk Testi sonuçlarına göre bireylerin %27.7'si yüksek DM riski taşımaktadır. Riskli bireylere sağlık kuruluşuna başvurmaları önerilmiştir.

Sonuçlar: Ölçüm ve bilgi paylaşımı yoluyla toplumun farkındalık düzeyinin artırılmasının amaçlandığı etkinlikte, bireylerin dörtte birinden fazlasının DM riski taşıdığı belirlenmiştir. Diyabetin önlenmesi için değiştirilebilir risk faktörleri ile mücadelede başarıya ulaşılmasının; toplumsal farkındalığın artırılmasıyla mümkün olacağı inancıyla, yerel yönetimlerin sağlık profesyonelleriyle işbirliği yapmasının, korunmanın önemli adımlarından olduğu ve bu tür etkinliklerin daha fazla yaygınlaştırılması gerektiği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Diyabet farkındalık etkinliği, diyabet riski, Tip 2 diyabet.

Diabetes Screening Results Of World Diabetes Day Awareness Event By Municipality Of Menemen

Şadan Köksal¹, Dilek Ongan²

¹ Municipality of Menemen, Department of Health and Welfare, Emiralem Barrier-free Campus, Izmir, Türkiye

² İzmir Kâtip Çelebi University, Faculty of Health Sciences, Department of Nutrition and Dietetics, Izmir, Türkiye

Abstract

Objectives: This study aimed to evaluate the results of Diabetes Mellitus (DM) risk screening for individuals interested in the awareness event, organized by Municipality of Menemen on November 14th, 2019 (13:30-15:30) due to World Diabetes Day.

Materials - Methods: The age, gender, DM diagnosis, blood glucose results of the participants were recorded in Menemen Cumhuriyet Square. Fingertip capillary blood glucose levels of volunteers were randomly measured with glucometer, they were informed about DM, and Type 2 Diabetes Risk Test prepared by Turkish Diabetes Society was applied. Individuals were given a brochure prepared by the specialist dietitian, including definition, type, diseases caused by DM, prevention, healthy nutrition recommendations. Data were summarized as number, percentage, mean, standard deviation with SPSS 16.0.

Results: Mean age of the participants (n=80) was 47.1±14.2 years (min-max: 19-80 years), 58.8% were women, 41.2% were men. 13.8% were previously diagnosed with DM, 86.2% did not have DM. Random blood glucose level of all was 134.78±58.41 mg/dl, it was 219.00±122.46 mg/dl in individuals with DM. According to Type 2 Diabetes Risk Test results; 27.7% had high DM risk. Risky individuals were recommended to apply a healthcare institution.

Conclusions: In the event that aimed increasing awareness through measurement and informing, it was determined that more than a quarter of the participants had DM risk. Achieving success in combating modifiable risk factors for DM prevention, with belief of increasing social awareness, it is thought that cooperation of local administrations with healthcare professionals is one of the important protection steps and such activities should be expanded.

Key Words: Diabetes awareness event, risk of diabetes, Type 2 diabetes.

BD/S-5**Çölyak Hastalığı Olan Çocuklarda Prebiyotik Tüketiminin Beslenme Durumu ile İlişkisi**Deniz Çatar¹, Dilek Ongan¹¹ İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, İzmir, Türkiye**Özet**

Amaç: Çölyak hastalığı olan çocuklarda prebiyotik tüketiminin beslenme durumuyla ilişkisini inceleyen çalışmalarını derlemektir.

Gereç - Yöntem: Çölyak, prebiyotik tüketimi, beslenme durumu gibi anahtar kelimeler kullanılarak ScienceDirect, Scopus, Pubmed veritabanlarında literatür taraması yapılmıştır.

Bulgular: Çölyak hastalığı genetik yatkınlığı olan bireylerde buğdaydaki gluten, arpa, çavdar, yulaftaki gluten benzeri proteinlere karşı kalıcı intolerans olarak gelişen proksimal ince bağırsak hastalığıdır. Gliadin peptidleri epitelyumda değişikliklere neden olur. Sonuçta çölyaklı çocuklarda mikrobiyotada; toplam *Bifidobacterium* türlerinde azalma, *Clostridium* ve *Prevotella*'da artış gözlemlenmiştir. Bifidobakterilerin ve Laktobasillerin sayılarının düşük olmasının enteropati derecesiyle ilişkili olduğu, glutensiz diyet uygulandığında bu durumun devam ettiği bildirilmiştir. Bifidobakterilerin azalması, hastalığın başlangıcından önce genetik yatkınlığı olan bebeklerde bildirilmiştir. Prebiyotikler kolondaki bir veya daha fazla bakterinin üremesini ve/veya aktivitesini sağlayarak, konakçıya faydalı olan, sindirilemeyen besin bileşenleridir. Prebiyotikler arasında en çok incelenen tür olan inülin, barsak inflamasyonunu hafifletmekte, mikrobiyota dengesini düzeltmektedir. Dışkı örneklerine göre inülin takviyesinin, *Laktobasillus* ve *Bifidobacterium* suşlarının büyümesini sağladığı, sayılarını arttırdığı kanıtlanmıştır. Prebiyotik takviyesinin çocukların kabızlık semptomlarını hafiflettiği vurgulanmıştır. Çölyaklı çocuklara glutensiz diyetle birlikte oligosakkaritle zenginleştirilmiş inülin verildiğinde; D ve E vitamini yetersizliklerinin azaldığı, yetersizlik görülen hastaların %42'sinde D vitamininin optimal seviyeye ulaştığı, optimal düzeye sahip hastaların oranının %17'den %46'ya yükseldiği bildirilmiştir. Prebiyotiklerin kalsiyum yetersizliğini düzelttiği bilinmesine karşın 6 haftalık sürede anlamlı iyileşme gözlenmemiş, bununla birlikte hipokalsemili çocukların sayısında 5'e 1 oranında azalma gösterilmiştir. Üç aylık prebiyotik takviyesi sonunda oligofruktozla zenginleştirilmiş inülin alan grupta esansiyel olmayan amino asitlerin konsantrasyonları artmıştır. Pediatri grubunda yapılan bir başka çalışmada Fruktooligosakkarit/Galaktooligosakkarit eklenen formullarla beslenen bebekler, standart formullarla beslenenlere göre bağırsak florası açısından anne sütü ile beslenen bebeklere daha yakın benzerlik göstermiştir.

Sonuç: Çölyaklı çocuklarda klinik beslenme tedavisine tam uyumla önce bağırsak bütünlüğünün sağlanması önerilmiş, prebiyotik takviyesinin amino asit profiline katkısının bundan sonra daha fazla olacağı belirtilmiştir. Oligofruktoz ile zenginleştirilmiş inülinin çölyaklı hastalarda bazı vitaminlerin ve minerallerin emilimini arttırdığı, beslenme eksikliklerini tedavi etmeye yardımcı olabileceği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Çölyak hastalığı, çocuklar, beslenme durumu, prebiyotik, oligosakkarit, inülin.

The Relationship of Prebiotic Consumption with Nutritional Status in Children with Celiac Disease

Deniz Catar¹, Dilek Ongan¹

¹ Izmir Katip Celebi University, Faculty of Health Sciences, Department of Nutrition and Dietetics, Izmir, Turkiye

Objective: To review studies examining relationship between prebiotic consumption and nutritional status in the children with celiac disease.

Materials - Methods: Literature search was conducted in ScienceDirect, Scopus, Pubmed databases using keywords such as celiac disease, prebiotic consumption, nutritional status.

Results: Celiac is a proximal small intestine disease develops as permanent intolerance to gluten in wheat and gluten-like proteins in barley, rye, oat. Gliadin peptides cause changes in epithelium. Decreased total Bifidobacterium species, increased Clostridium and Prevotella were observed in microbiota. Low numbers of Bifidobacteria and Lactobacilli were associated with enteropathy degree and continued even when gluten-free diet was applied. Reduction of Bifidobacteria was reported in infants with genetic predisposition before onset of disease. Prebiotics are non-digestible nutritional components beneficial to host by providing reproduction and/or activity of bacteria in the colon. Inulin, most studied prebiotic species, alleviates intestinal inflammation and improves microbiota balance. According to fecal samples, inulin supplement was proven to increase number of Lactobacillus and Bifidobacterium strains. Prebiotic supplementation alleviates constipation symptoms in children. When children with celiac were given inulin within gluten-free diet, D and E vitamin deficiencies reduced, 42% of children with insufficiency reached optimal vitamin D levels, ratio of children with optimal levels increased from 17% to 46%. Although no significant improvement was observed in 6 weeks, number of children with hypocalcemia reduced by 5 to 1. After 3 month-supplementation, non-essential amino acids concentrations increased in inulin group. In infants fed with formulas containing Fructooligosaccharide/Galactooligosaccharide, intestinal flora was more similar to babies fed with breast milk.

Conclusion: In children with celiac, with ensuring intestinal integrity firstly by full compliance to clinical nutritional therapy, contribution of prebiotic supplement to amino acid profile may be greater. Inulin, enriched with oligofructose, was shown to increase absorption of certain vitamins and minerals and to help treat nutritional deficiencies.

Key Words: Celiac disease, children, nutritional status, prebiotic, oligosaccharide, inulin.

BD/S-6**Diyabetik Nefropatili Hastaların Beslenme Durumlarının Değerlendirilmesi ve Protein-Enerji İsrafının Saptanması**

Elif AL¹, Fatma Esra GÜNEŞ¹, Berna KARAKOYUN LAÇİN²

¹ Marmara Üniversitesi, Beslenme ve Diyetetik Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

² Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, Fizyoloji Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

Özet

Amaç: Bu çalışma, evre 3 ve evre 4 diyabetik nefropatili hastaların beslenme durumlarının değerlendirilmesi ve protein-enerji israfının saptanması amacıyla planlanmıştır.

Gereç - Yöntem: Etik kurul ve kurum izni sonrası çalışmaya Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Nefroloji Bölümü'nde takip edilen 25 evre 3 diyabetik nefropati ve 24 evre 4 diyabetik nefropati olmak üzere toplam 49 hasta dahil edilmiştir. Çalışma kapsamında bireylerin demografik özellikleri, antropometrik ve biyokimyasal ölçümleri, beslenme alışkanlıkları ve besin tüketim kayıtlarına ilişkin veriler toplanmıştır. Protein-enerji israfı (PEİ) durumları için Uluslararası Böbrek Beslenme ve Metabolizma Derneği (ISRNM)'nin kriterleri kullanılmıştır. Katılımcıların beslenme durumlarının değerlendirilmesi için Subjektif Global Değerlendirme (SGD) uygulanmıştır. İstatistiksel analiz, SPSS 22.0 programı kullanılarak yapılmıştır.

Bulgular: Evre 3 diyabetik nefropati grubunun %56'sı ve evre 4 diyabetik nefropati grubunun %66,7'si 15 yıldan uzun süredir diyabet tanılıdır. Toplam vücut ağırlığı ve vücut kas ağırlığı gibi antropometrik ölçüm değerleri gruplar arasında anlamlı bir farklılık göstermiştir ($p<0,05$). Günlük enerji, karbonhidrat ve yağ alımları iki grup arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermezken ($p>0,05$), günlük kilogram başına protein alımları iki grup arasında anlamlı farklılık göstermiştir ($p<0,05$). Her iki grupta da katılımcıların çoğu SGD-A skora sahiptir. PEİ görülme oranları hastalık evreleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermiştir. SGD verilerine göre beslenme durumu kötü olan katılımcılarda PEİ görülme oranı daha yüksektir.

Sonuçlar: Hem evre 3 hem evre 4 diyabetik nefropatili katılımcıların günlük enerji, protein, yağ alımları önerilenin altındayken günlük karbonhidrat alımları önerilenin üstündedir. ISRNM kriterlerine göre değerlendirildiğinde, protein-enerji israfı hastalık evresi ilerledikçe daha yüksek oranda görülmüştür. Aynı zamanda, Subjektif Global Değerlendirme sonuçlarına göre de, orta derecede yetersiz beslenmiş katılımcılar daha yüksek oranda protein-enerji israfına sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Protein-enerji israfı, diyabetik nefropati, SGD, diyabetik böbrek hastalığı

Evaluation of Nutritional Status of Patients with Diabetic Nephropathy and Determination of Protein-Energy Wasting

Elif AL¹, Fatma Esra GÜNEŞ¹, Berna KARAKOYUN LAÇİN²

¹ Marmara University, Department of Nutrition and Dietetics, Istanbul, Turkey

² University of Health Sciences, Hamidiye Faculty of Medicine, Department of Physiology, Istanbul, Turkey

Abstract

Objectives: This study was planned to evaluate the nutritional status of patients with stage 3 and stage 4 diabetic nephropathy and to determine protein-energy wasting.

Materials - Methods: A total of 49 patients, 25 stage 3 diabetic nephropathy and 24 stage 4 diabetic nephropathy followed in Marmara University Pendik Training and Research Hospital Nephrology Department were included in the study after the ethics committee and institution permit. Within the scope of the study, data on demographic characteristics, anthropometric and biochemical measurements, nutritional habits and food consumption records of individuals were collected. The criteria of the International Kidney Nutrition and Metabolism Association (ISRNM) have been used for protein-energy wasting (PEW) situations. Subjective Global Assessment (SGA) was applied to evaluate the nutritional status of the participants. Statistical analysis was done using SPSS 22.0 program.

Results: 56% of the stage 3 diabetic nephropathy group and 66.7% of the stage 4 diabetic nephropathy group have been diagnosed with diabetes for more than 15 years. Anthropometric measurement values such as total body weight and body muscle weight showed a significant difference between the groups ($p < 0.05$). While daily energy, carbohydrate and fat intakes did not differ statistically between the two groups ($p > 0.05$), protein intakes per kilogram differed significantly between the two groups ($p < 0.05$). Most of the participants in both groups have the SGA-A score. The incidence of PEW showed a statistically significant difference between disease stages. According to SGA data, PEW incidence is higher in participants with poor nutritional status.

Conclusions: While the daily energy, protein and fat intake of the participants with both stage 3 and stage 4 diabetic nephropathy was below the recommended, daily carbohydrate intake was above the recommended. When evaluated according to the ISRNM criteria, protein-energy wasting was observed at a higher rate as the disease stage progressed. At the same time, according to the Subjective Global Assessment results, moderately malnourished participants had a higher rate of protein-energy wasting.

Key Words: Protein-energy wasting, diabetic nephropathy, SGA, diabetic kidney disease

BD/S-7**GİLABURU (*Viburnum opulus*) MEYVESİNİN ANTİNEOPLASTİK ETKİSİ**Sena ERTUĞRAN¹, Emine Sacide ÇAĞLAYAN¹¹ Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, ANKARA

*İlgili yazar / Corresponding author: escaglayan@gmail.com

ÖZET

Orta Anadolu'da içecek olarak kullanılan gilaburu (*Viburnum opulus*) meyvesinin farklı hastalıkların önlenmesinde kullanıldığı bilinmektedir. Son yıllarda ise özellikle antioksidan içeriği sebebiyle kanser hücreleri üzerindeki antineoplastik etkisinden bahsedilmektedir. *Viburnum* türlerinin sitotoksik etkisi kanser hücreleri arasında farklılık göstermektedir. Bu durumun farklı sinyal yollarını etkileyebilmesinden ileri geldiği düşünülmektedir. Gilaburunun ayrıca içeriğindeki antosiyaninler sebebiyle antiangiyojenik etkisinin de olabileceği belirtilmektedir. Gilaburunun içeriğinde etken madde olarak salisin, amentoflavon ve klorojenik asit bulunmaktadır. Türkiye'de yetişen türlerde ise amentoflavonun çok düşük miktarlarda bulunduğu belirtilmektedir. Salisin bazı kanser hücrelerinde antiproliferatif etki göstererek apoptozu indüklediği ve pro-apoptotik etkiye sahip olduğu gösterilmiştir. Salisin ayrıca *ERK* ve *VEGF* ekspresyon düzeylerini azaltarak tümör anjiyogenezini de önleyebileceği belirtilmektedir. Amentoflavonun ise farklı kanser tiplerinde *NF-κB* aktivasyonunu baskılayarak metastazı engellediği bulunmuştur. Amentoflavonun ayrıca C-FLIP ve MCL1 protein düzeylerini azaltarak apoptozu indüklediği belirtilmektedir. Klorojenik asitin ise *p38*, *MAPK* ve *JNK* genlerini etkilediği gibi, kök hücre belirteçleri olan *NANOG*, *POU5F1* ve *SOX2* gen ekspresyon seviyelerini azalttığı bulunmuştur. Bu yollarla antineoplastik etkisini gösteren klorojenik asitin ayrıca *Nrf2/ARE* yolağını aktive ederek lenfositlerin artırılması yoluyla immune sistemin antikarsinojenik etkisini uyardığı bulunmuştur. İçeriğinde yer alan antineoplastik etken maddeleri nedeniyle gilaburu meyvesinin kanser üzerindeki etkisinin kapsamlı olarak araştırılması faydalı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Gilaburu, Kanser, Salisin, Amentoflavon, Klorojenik Asit.**ANTINEOPLASTIC EFFECT OF GİLABURU (*Viburnum opulus*) FRUIT****ABSTRACT**

In the Middle Anatolia, gilaburu (*Viburnum opulus*) fruit is known as a medicinal plant used for the prevention of distinct disorders. Recently, gilaburu is also mentioned as an antineoplastic plant, in order to its antioxidant content. Different cytotoxic effects of *Viburnum* species on distinct cancer cells have been emphasized. This condition is thought to be caused that gilaburu can affect distinct signaling pathways. Due to its anthocyanin content, gilaburu may also have antiangiogenic potential. Active ingredients of gilaburu is salicin, amentoflavone and chlorogenic acid. Amentoflavone is present in trace amounts in species of Turkey. Salicin have been found to enhance apoptosis in distinct cancer cells. induction of apoptosis in different cancer cells by antiproliferative effect and pro-apoptotic effects of salicin have been documented. It has been emphasized that, salicin can inhibit tumor angiogenesis by reducing of *ERK* and *VEGF* levels. Amentoflavone has been found to inhibit metastasis by suppressing *NF-κB* activation in different cancer cells. Amentoflavone is also induce apoptosis by reducing C-FLIP and MCL1 protein levels. Chlorogenic acid affects on *p38*, *MAPK* and *JNK* genes and also leads to reduce stem cell markers including *NANOG*, *POU5F1* and *SOX2*. In addition to antineoplastic effects of chlorogenic acid by that ways, it also induce anticarcinogenic effects of immune system by activating *Nrf2/ARE* pathway that lead to lymphocyte increase. Due to antineoplastic active ingredients of gilaburu, it will be efficient that, effects of gilaburu fruit on cancer cells should be comprehensively investigated.

Keywords: Gilaburu, Cancer, Salicin, Amentoflavone, Chlorogenic Acid.

Tip 2 Diyabetli Bireylerde Depresyon, Anksiyete ve Stres Düzeyi ile Beslenme Durumu Arasındaki İlişkinin Değerlendirilmesi

Gamze Çalık¹, Ezgi Bellikci-Koyu¹, Gökçe Günsel-Yıldırım², Melisa Saklı¹, Gülşah Kaner-Tohtak¹

¹ İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

² T.C. Sağlık Bakanlığı İzmir İl Sağlık Müdürlüğü İzmir SBÜ Dr. Suat Seren Göğüs Hastalıkları ve Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İzmir

*İlgili yazar: gamze_calik35@hotmail.com

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9160-7750>

Özet

Amaç: Bu araştırma, tip 2 diyabetli bireylerin depresyon, anksiyete ve stres düzeyi ile beslenme durumu arasındaki ilişkiyi değerlendirmek amacıyla yapılmıştır.

Gereç - Yöntem: Araştırma, yaşları 37-85 yıl arasında değişen, 30'u erkek ve 70'i kadın olmak üzere toplam 100 tip 2 diyabetli birey ile gerçekleştirilmiştir. Bireylerin sosyo-demografik özellikleri ve beslenme alışkanlıkları sorgulanıp, anket formuna kaydedilmiştir. Bireylerden geriye dönük 24 saatlik besin tüketim kaydı alınmış olup; depresyon, anksiyete ve stres düzeylerini değerlendirmek amacıyla "Depresyon, Anksiyete, Stres Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçek; depresyon (14 madde), anksiyete (14 madde) ve stres (14 madde) olmak üzere üç alt boyuttan oluşmaktadır. Veriler IBM SPSS 20.0 paket programı kullanılarak değerlendirilmiştir. Araştırmanın yürütülmesi için gerekli izinler İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulu'ndan (etik kurul no:268) alınmıştır.

Bulgular: Bireylerin %36.0'sında depresyon ve %62.0'sinde anksiyete olduğu belirlenmiştir. Ayrıca, bireylerin %54.0'unün strese sahip olduğu bulunmuştur. Stresli bireylerin yaş ortalamasının stresi olmayanlara göre anlamlı düzeyde düşük olduğu tespit edilmiştir (p=0.030). Bireylerin depresyon, anksiyete ve stres düzeyleri cinsiyet (p=0.555, p=0.345, p=0.314), medeni durum (p=0.273, p=0.855, p=0.353) ve çalışma durumuna (p=0.546, p=0.434, p=0.220) göre farklılık göstermemektedir. Bireylerin depresyon ve stres düzeyleri ile diyetle aldıkları enerji ve besin ögesi miktarları arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır (Her biri için p>0.05). Anksiyetesi olanların, anksiyetesi olmayan bireylere göre günlük diyetle aldıkları ortalama enerji (kcal), protein (g), karbonhidrat (g), B₆ vitamini (mg), magnezyum (mg), mangan (mg) miktarlarının anlamlı düzeyde düşük olduğu saptanmıştır (Her biri için, p<0.05).

Sonuçlar: Tip 2 diyabetli bireylerin yarıdan fazlasında anksiyete ve stres görülmektedir. Anksiyetenin diyabetli bireylerin beslenme durumunu etkilediği belirlenmiş, anksiyetesi olan tip 2 diyabetli bireylerde enerji ve besin ögesi alımlarının değiştiği saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Anksiyete, Beslenme, Depresyon, Stres, Tip 2 Diyabet

Evaluation of the Relationship Between Depression, Anxiety, Stress Level and Nutritional Status in Individuals With Type 2 Diabetes

Gamze Çalık¹, Ezgi Bellikci-Koyu¹, Gökçe Günsel-Yıldırım², Melisa Saklı¹, Gülşah Kaner-Tohtak¹

¹ İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

² T.C. Sağlık Bakanlığı İzmir İl Sağlık Müdürlüğü İzmir SBÜ Dr. Suat Seren Göğüs Hastalıkları ve Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İzmir

Corresponding author: gamze_calik35@hotmail.com

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9160-7750>

Abstract

Objectives: This study was aimed to evaluate the relationship between depression, anxiety, stress level and nutritional status of individuals with type 2 diabetes.

Materials - Methods: The study was carried out with 100 type 2 diabetic individual, 30 of whom were male and 70 were female, whose ages ranged from 18-29 years. Sociodemographic features and nutritional habits of individuals were recorded with a questionnaire form. Twenty-four-hour dietary recall was taken from individuals and “Depression, Anxiety, Stress Scale” was used to evaluate depression, anxiety and stress levels. The scale consists of three sub-dimensions: depression (14 items), anxiety (14 items) and stress (14 items). Statistical analysis was performed using SPSS 20.0 software package. Permissions for conducting the research were obtained from the İzmir Kâtip Çelebi University Non-Interventional Clinical Research Ethics Committee (ethics committee number: 268).

Results: It was determined that 36.0% of the individuals had depression and 62.0% of them had anxiety. Besides, 54% of individuals were found to have stress. It was determined that the average age of individuals with stress was significantly lower than those without stress ($p=0.030$). No significant differences were found for depression, anxiety and stress levels of individuals according to the gender ($p=0.555$, $p=0.345$, $p=0.314$), marital status ($p=0.273$, $p=0.855$, $p=0.353$) and working status ($p=0.546$, $p=0.434$, $p=0.220$). There was no significant relationship between depression and stress levels of individuals and the amount of energy and nutrients intake ($p>0.05$ for each). It was determined that the average intake of dietary energy (kcal), protein (g), carbohydrate (g), vitamin B₆ (mg), magnesium (mg), manganese (mg) was significantly lower in individuals with anxiety compared to without anxiety ($p<0.05$, for each).

Conclusions: More than half of individuals with type 2 diabetes have anxiety and stress. It has been determined that anxiety affects the nutritional status of individuals with diabetes. It was found that energy and nutrient intakes were changed in type 2 diabetic individuals with anxiety.

Key Words: Anxiety, Nutrition, Depression, Stress, Type 2 Diabetes

Çölyak Hastalığı: Glütensiz Gıda Formülasyonlarının Geliştirilmesi

Gülşah Çalışkan Koç

Ege Üniversitesi, Gıda Mühendisliği Bölümü, İzmir, Türkiye

Özet

Amaç: Bu derlemenin amacı, glütensiz gıda formülasyonları geliştirirken dikkate alınması gereken faktörleri belirlemek ve tahılları, tahıl benzerlerini, küçük tahılları ve glütensiz ürünlerin yapısını iyileştirmek amacıyla kullanılan glüten alternatif bileşenlerini incelemektir.

Gereç - Yöntem: Bu amaçla, literatürde glütensiz gıda formülasyonlarının geliştirilmesi ile ilgili yapılan çalışmalar incelenmiş ve derlenmiştir.

Bulgular: Buğday, arpa, çavdar ve muhtemelen yulaf gibi tahıllar, içerdikleri glüten ve glütenin protein fraksiyonları (prolaminler, gliadin, etc.) nedeniyle çölyak hastalığının başlıca tetikleyici faktörleridir. Glütensiz gıdalar tahıllar (mısır, pirinç, sorgum, vb.), baklagiller (mercimek, nohut, bezelye, soya fasulyesi vb.), tahıl benzerleri (amarant, kinoa, karabuğday vb.), küçük tahıllar (darı, tef, vb.), kuru yemiş (badem, fıncık, ceviz, kestane vb.), tohumlar (keten tohumu, chia tohumu, kabak çekirdeği vb.) ve yumrular (ararot, tapyoka, gölevez, patates vb.) içerebilir. Ayrıca glüten içermeyen gıdaların yapısını geliştirmek amacıyla nişasta, bitki ve hayvan proteinleri, hidrokolloidler (sakızlar, pektinler, hidroksimetil selüloz, vb.) gibi glüten alternatif bileşenleri kullanılabilir. Glütensiz gıda formülasyonları geliştirilirken, glüten içeren ve içermeyen tüm olası hammaddeler, nihai ürünün aroması, dokusu, rengi ve besin kalitesi, ürün güvenliği ve etiketleme dikkate alınmalıdır.

Sonuçlar: Çölyak hastalığı dünya nüfusunun yaklaşık % 1'ini etkilemektedir. Çölyak olan insanlar için tek tedavi yöntemi ömür boyu glütensiz diyete uymaktır ve bu durum da hastalarda beslenme dengesizliğine yol açabilmektedir. Glütensiz diyet, ana protein kaynaklarını diyetten çıkarmak ve yüksek karbonhidrat diyetine bağlı kalmak anlamına gelmektedir. Bu nedenle, son derece besleyici ve aynı zamanda ekonomik olan glütensiz ürünler geliştirmeye önemli ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: Çölyak, Glüten, Glütensiz Diyet, Formülasyon, Mineral Eksikliği

Celiac Disease: Development of Gluten-Free Food Formulations

Gülşah Çalışkan Koç

Ege University, Department of Food Engineering, Izmir, Turkey

Abstract

Objectives: The aims of this review are to determine the factors that have to be considered while developing gluten-free food formulations and to investigate the cereals, pseudocereals, minor cereals, and gluten alternate components which can be used in order to improve the structure of the gluten-free products.

Materials - Methods: For this purpose, studies in the literature related to the development of gluten-free food formulations have been examined and compiled.

Results: The cereals such as wheat, barley, rye, and possibly oats are the major triggering factors in celiac disease due to their gluten or its protein fractions (prolamines, gliadin, etc.). The gluten-free foods may contain cereals (corn, rice, sorghum, etc.), legumes (lentil, chickpea, pea, soybean, etc.), pseudocereals (amaranth, quinoa, buckwheat, etc.), minor cereals (millet, teff, etc.), nuts (almonds, hazelnuts, walnut, chestnut, etc.), seeds (flax seeds, chia seeds, pumpkin seeds, etc.), and tubers (arrowroot, tapioca, taro, potato, etc.). In addition, gluten alternate components such as starch, plant and animal proteins, hydrocolloids (gums, pectins, hydroxymethyl cellulose, etc.) can be used in order to improve the structure of the gluten-free products. All possible gluten-containing and gluten-free raw materials, flavour, texture, colour, and nutritional quality of the end product, product safety, and labelling have to be considered while developing gluten-free food formulations.

Conclusions: Celiac disease affects approximately 1% of the world's population. The only treatment for people with the celiac problem is adherence to gluten-free diet for lifelong which may lead to a nutritional imbalance in patients. Gluten-free diet means eliminating the major protein sources from the diet and sticking to a high carbohydrate diet. Therefore, there is an important need to develop gluten-free products that are highly nutritious and at the same time economical.

Key Words: Celiac, Gluten, Gluten-Free Diet, Formulation, Mineral Deficiency

BD/S-11**OBEZİTE CERRAHİSİ MALNUTRİSYONA SEBEP OLABİLİR Mİ ?**

Nagehan Afşar[1], Yahya Özdoğan[2]

[1] Nagehan Afşar. Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye, nagehan.afsar@gmail.com.

[2] Yahya Özdoğan. Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye yozdogan@ybu.edu.tr

Çağımızda birçok metabolik hastalığın altındaki sebep olarak gösterilen, hem yaşamsal hem görsel özelliklerimizi etkileyen en temel sorunlardan birisi obezitedir. Dünya üzerinde yaklaşık 1.9 milyar insanın Beden Kütle İndeksi değerlerine göre fazla kilolu olduğu ve bu kişiler içerisindeki yaklaşık 600 milyon insanın ise obez olduğu varsayılmaktadır. Bu derleme çalışmasının amacı obeziteden kurtulmaya çalışan hastaların bu süreçte uygulanan farklı yöntemler ile daha büyük problemler ile karşılaşabileceği farkındalığını oluşturmaktır. Böylesine global bir sağlık sorunu için araştırmacıların sunduğu bazı önleme ve tedavi yöntemleri mevcuttur. En çok bilinenleri arasında beslenme, egzersiz, ilaç ve davranış tedavisi gelmektedir. Bu yöntemler toplumun obeziteye maruz kalan büyük bir çoğunluğunda etki gösterebilmekte fakat istenilen başarıyı yakalama ve kalıcılığı koruma konusunda başarısızlık oluşturabilmektedir. Bu yaşanan olumsuzların devamında araştırmacılar daha hızlı ve kalıcı olabilecek bir yöntem olarak obezite cerrahisini gündeme getirmişlerdir. Günümüzde obezite cerrahisi vücut ağırlığı kaybetme içerisinde mevcut en başarılı yöntem olarak tüm dünyada kabul görmektedir. Cerrahi midenin yaklaşık üçte biri kalacak şekilde rezeksiyon yapılması temeline dayanmaktadır. Mide hacminin 100-150 ml miktarına kadar düşürülüp midenin fazla gıda alımını engelleyerek vücut ağırlık kaybı hedeflemektedir. Beklenen sonuç cerrahi sonrası ilk günde sağlanmakta ve vücut ağırlık kaybı başlamaktadır. Küçülen mide hacmi ile zayıflık sağlanmasının pozitif katkısına karşı istenilmeyen bir yan etki olarak besinsel yetersizlik oluşturabilmektedir. Küçülen mide hacmi ile makro ve mikro besin öğelerinin alımı azalmaktadır. Özellikle mideden salgılanan salgıların miktarındaki azalma ayrıca emilimi de olumsuz etkileyerek cerrahiye maruz kalan kişiyi malnutrisyon ile karşı karşıya getirebilmektedir. Bunlardan en önemlilerinden birisi de hücre yapısına katılan, yaşamın temel bileşeni olan ve sindirimine midede başlanılan besin ögesi proteindir. Protein malnutrisyonu olasılığı olayın ciddiyetini ortaya koymaktadır. Bu konuda güncel araştırmalar yapılmakta ve olayın önemi her geçen gün daha çok vurgulanmaktadır. Obezite malnutrisyon ilişkisi hakkında daha çok çalışmaya ihtiyaç olduğu gözlenmiştir. Obezite cerrahisinin bu konuda en son başvurulacak bir çare olarak görülmesi gerektiği söylenmektedir.

Anahtar Kelimeler: obezite cerrahisi, protein, malnutrisyon

CAN OBESITY SURGERY CAUSE MALNUTRITION?

Nagehan Afşar[1], Yahya Özdoğan[2]

[1] Nagehan Afşar. Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye, nagehan.afsar@gmail.com.

[2] Yahya Özdoğan. Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye yozdogan@ybu.edu.tr

Obesity is one of the most fundamental problems affecting both our vital and visual features, which is shown as the underlying cause of many metabolic diseases in our age. It is assumed that approximately 1.9 billion people in the world are overweight according to their Body Mass Index values and approximately 600 million people are obese. The aim of this review study is to create awareness that patients trying to get rid of obesity may face larger problems with different methods applied in this process. There are some methods of prevention and treatment offered by researchers for such a global health problem. Among the most well known are nutrition, exercise, medication and behavioral therapy. These methods can affect the majority of the society exposed to obesity, but they may fail to achieve the desired success and maintain permanence. In the continuation of these negative experiences, researchers have brought obesity surgery to the agenda as a method that can be faster and permanent. Today, obesity surgery is accepted worldwide as the most successful method of losing body weight. Surgery is based on resection, with about a third of the stomach left. By reducing the stomach volume to 100-150 ml and preventing excess food intake of the stomach, the body aims to lose weight. The expected result is provided on the first day after surgery and body weight loss begins. It is the undesirable side effect of nutritional deficiency as a side effect against the positive contribution of weakness with shrinking stomach volume. The intake of macro and micronutrients decreases with the shrinking stomach volume. In particular, the decrease in the amount of secretions secreted from the stomach can also affect absorption and bring the person exposed to surgery to malnutrition. One of the most important of these is the nutrient protein that participates in the cell structure, which is the main component of life and whose digestion is started in the stomach. The possibility of protein malnutrition reveals the severity of the event. Current research is done on this subject and the importance of the event is emphasized day by day. It has been observed that more studies are needed about obesity malnutrition. It is said that obesity surgery should be seen as a last resort in this regard.

Keywords: obesity surgery, protein, malnutrition

BD/S-12**SLEEVE GASTREKTOMİ SONRASI BESLENME**

Nagehan Afşar[1], Yahya Özdoğan[2]

[1] Nagehan Afşar. Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye, nagehan.afsar@gmail.com.

[2] Yahya Özdoğan. Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye yozdogan@ybu.edu.tr

Midenin yaklaşık olarak yüzde seksenlik kısmına rezeksiyon yapılarak hem mide hacmini küçültmek hem de açlık hormonunun (ghrelin) en çok salındığı kısmı yok etmek amacıyla obez bireylerde vücut ağırlığı kaybetmesini hedefleyen yöntem olarak; obezite cerrahisi ülkemizde her geçen gün artan şekilde uygulanmaya devam etmektedir. Bu derleme çalışmanın amacı uygulanan cerrahi sonrasında hastalara doğru beslenme eğitimi vererek hastanın yeterli vücut ağırlığına gelmesini ve ideal vücut ağırlığını koruyabilmesini sağlamaktır. Cerrahi yöntemlerin uygulanması obezite için mevcut en etkili ve kalıcı yöntem olarak bilinmektedir. Bu süreç kişinin obezite ve beraberinde getirdiği metabolik sorunları yok etmeye yardımcı olmak amacıyla planlanmaktadır fakat birçok sorumluluğu da beraberinde getirmektedir. Bunlardan en önemli kısım takip edilecek beslenme protokolüdür. Beslenme berrak sıvı, sıvı, püre ve katı dönemden oluşmaktadır. Cerrahi sonrası bireylerin fizyolojik veya psikolojik korkularından ötürü geç sürede beslenme aşamalarına geçmesi bireylerde besinsel eksiklikler yaşatabileceği gibi çok erken sürede aşamaları ilerletmesi kusma, bulantı, ağrı gibi şikayetlerini arttırarak hayat kalitesini düşürebilmektedir. Özellikle cerrahiden sonra değişen anatomik yapı beslenme şeklimizi (tat, koku vb.) ve beslenilecek gıda çeşitliliğini ciddi anlamda değiştirmektedir. Kişilerin eski alışkanlıklarında devam etmesi mümkün olmadığı için yeni bir eğitim süreci başlamaktadır. Bu süreçte yeterli desteği alamayan bireyler hem kilo veriminde beklenen hedefi yakalamakta zorlanacak hem de değişen anatomik yapılarına uygun beslenememek antropometrik ölçülerine ve kan parametrelerine olumsuz şekilde yansıtacaktır. Başlıca olarak kas kayıpları, protein yetersizliğine bağlı düşen kan bulguları, uygun vitamin ve mineral desteği alınamamasına bağlı olarak özellikle B grubu vitaminlerde ve demir mineralinde düşüklük olarak gözükmektedir. Hasta bireylerin cerrahi işlem sonrasında tehlike oluşturan komplikasyonlar dışında şikayetlerle hekimine başvurularının büyük çoğunluğunu aslında beslenmede yeterli eğitim almaması oluşturmaktadır. Verilecek beslenme eğitiminin hastaların problemlerini çözmede çok değerli olduğu göz ardı edilmemelidir.

Anahtar kelimeler: sleeve gastrektomi, cerrahide beslenme, nutrisyonel eksiklikler

NUTRITION AFTER SLEEVE GASTRECTOMY

Nagehan Afşar[1], Yahya Özdoğan[2]

[1] Nagehan Afşar. Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye, nagehan.afsar@gmail.com.

[2] Yahya Özdoğan. Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye yozdogan@ybu.edu.tr

As a method aimed at losing body weight in obese individuals in order to both reduce the volume of the stomach and eliminate the part where the hunger hormone (ghrelin) is released by performing resection to approximately eighty percent of the stomach; obesity surgery continues to be applied increasingly in our country day by day. The purpose of this review study is to provide patients with proper nutrition training after surgery, to ensure that the patient reaches sufficient body weight and maintains ideal body weight. The application of surgical methods is known as the most effective and permanent method available for obesity. This process is planned to help eliminate obesity and the metabolic problems it brings with it, but it also brings many responsibilities. The most important part of these is the nutrition protocol to be followed. Nutrition consists of clear liquid, liquid, puree and solid period. After the surgery, individuals passing to the nutritional stages due to their physiological or psychological fears may cause nutritional deficiencies in individuals, and advancing the stages very early can decrease their quality of life by increasing their complaints such as vomiting, nausea and pain. Especially after surgery, the changing anatomical structure significantly changes our diet (taste, smell, etc.) and the variety of food to be fed. Since it is not possible for people to continue with their old habits, a new education process begins. Individuals who cannot get enough support in this process will both have difficulties in achieving the expected goal in weight loss and not being able to feed in accordance with their changing anatomical structures will have negative effects on their anthropometric measurements and blood parameters. Primarily, muscle losses, blood findings due to protein deficiency, and appropriate vitamin and mineral supplements seem to be low especially in group B vitamins and iron minerals. The majority of the patients' complaints to their physicians with complaints, other than the complications that pose a danger after the surgical procedure, actually do not receive adequate training in nutrition. It should not be overlooked that the nutrition education to be given is very valuable in solving the problems of the patients.

Keywords: sleeve gastrectomy, surgery nutrition, nutritional deficiencies

BD/S-13**D Vitamini Ve Kolorektal Kanser Arasındaki İlişki**

Seda Çiftçi¹

¹ İzmir Demokrasi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, İzmir, Türkiye
<https://orcid.org/0000-0002-4103-1618>

Özet

D vitamini (VD), güneşe maruziyet ile deride sentezlenebilen veya besinlerle alınabilen bir sekosteroid prohormondur. Genellikle bilinen özelliği kalsiyum emilimini kontrol ederek vücutta kemik yapının düzenlenmesinde rol almasıdır. Ayrıca dünya genelinde oldukça yaygın görülen DV eksikliği ve yetersizliğinin kanser hastalığının gelişiminde ve ilerlemesinde etkili olabileceği yapılan çalışmalarla değerlendirilmektedir. Kolorektal kanser ülkemizde üçüncü en sık görülen kanser türüdür. Son zamanlarda yapılan çalışmalar DV ile kolorektal kanser insidansı arasında ters ilişki olduğunu göstermektedir. D vitamini, tümörde anjiyogenezi inhibe ederek, DNA hasarının onarılmasını uyararak, metastazı inhibe ederek anti-inflamatuar mekanizma ile beraber kolorektal kanser riskini azaltabilir. Uluslararası Kanser Araştırma Ajansı, yetersiz DV değeri ile kolorektal kanser arasında ters ilişki olduğunu belirlemiştir. Dünya genelinde kolorektal kanser tanısı alan bireylerde düzenli taramalarla kan 25(OH)D değeri takip edilerek 30-80 ng/ml arasında olmasının mortalite riskinde azalmaya neden olabileceği belirtilmiştir. Amerikan Gastroenteroloji Koleji, kolonik adenomların birincil veya ikincil koruması için günlük 3.0 g kalsiyum karbonat (1.2 g/gün elemental kalsiyum) takviyesi kullanımı önermektedir. Bu bildiriye, DV ile kolorektal kanser arasındaki ilişki detaylı olarak ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Vitamin D, kanser, kalsitriol, kolorektal kanser, kolorektal adenom

The Relationship Between Vitamin D and Colorectal Cancer

Seda Çiftçi¹

¹ İzmir Democracy University, Faculty of Health Sciences, Department of Nutrition and Dietetics, İzmir, Turkey

Abstract

Vitamin D (VD) is a secosteroid prohormone, synthesized in the skin with sun exposure or taken with nutrients. VD takes part in the regulation of bone structure in the body by controlling calcium absorption. Its deficiency and insufficiency, which are common in the world, maybe effective in the development and progression of cancer. Colorectal cancer is the third most common cancer in our country. Recent studies show an inverse association between VD and the incidence of colorectal cancer. VD can reduce the risk of colorectal cancer along with the anti-inflammatory mechanism by inhibiting angiogenesis in the tumour, stimulating repair of DNA damage, inhibiting metastasis. The International Cancer Research Agency reported that there was an inverse relationship between insufficient VD value and colorectal cancer. It has been stated that individuals with a diagnosis of colorectal cancer worldwide could be followed by regular screening of blood 25(OH)D values between 30-80 ng/ml, leading to a decrease in mortality risk. The American College of Gastroenterology recommends using 3.0 g of calcium carbonate (1.2 g/day elemental calcium) supplements daily for primary or secondary protection of colonic adenomas. In this paper, the relationship between VD and colorectal cancer is discussed.

Key Words: Vitamin D, cancer, calcitriol, colorectal cancer, colorectal adenoma

BD/S-14**Diyetle Kalsiyum Minerali Alımının Obezite İle İlişkisi**

Seda Çiftçi¹

¹ İzmir Demokrasi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, İzmir, Türkiye
<https://orcid.org/0000-0002-4103-1618>

Özet

Günümüzde obezite, küresel boyutta önemli bir halk sağlığı sorunudur. İktisadi İşbirliği ve Gelişme Teşkilatına [Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD)] üye olan ülkelerde ortalama obezite prevalansı %19.5 olup günümüzde 600 milyondan fazla insanı etkilemektedir. Gelişmiş ve gelişmekte olan toplumlarda her geçen gün etkilediği kitle artmakta ve yetişkin nüfusun yaklaşık olarak yarısından fazlası şişman veya obez olmaktadır. Kalsiyum minerali, bebeklikten yaşlılığa kadar günlük beslenmemizde yer almaktadır. Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde yetişkinlerin günlük ortalama kalsiyum alımı, önerilen tüketim değerinin altındadır. Sağlığın korunmasında ve sürdürülmesinde önemli görevleri olan kalsiyum mineralinin yetersiz alımının, obezite ile olan ilişkisi ilgi çekmektedir. Son yıllarda yapılan epidemiyolojik ve gözlemsel çalışmalar, diyet ile kalsiyum alımının yetişkinlerde obezite, beden kütle indeksi (BKİ) ve insülin direnci ile ters ilişkili olduğunu göstermektedir. Diyetle alınan kalsiyumun çeşitli mekanizmalarla vücut ağırlığını veya vücut yağını etkilediği düşünülmektedir. Bu bildiri, diyetle alınan kalsiyum minerali ile obezite arasındaki ilişkinin muhtemel mekanizmaları detaylı olarak ele alınmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Obezite, Kalsiyum, Vitamin D, lipoliz, lipogenez

Dietary Calcium Intake and Risk of Obesity

Seda Çiftçi¹

¹ İzmir Democracy University, Faculty of Health Sciences, Department of Nutrition and Dietetics, İzmir, Turkey

Abstract

Obesity is a major global public health problem, with an average prevalence of 19.5% in member states of the Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD) and affecting more than 600 million people. In developed and developing societies, obesity continues to rise and approximately more than half of the population becomes obese. Calcium takes place in our daily diet from infancy. Most of the countries, daily dietary calcium intake in adults is below the recommended consumption value. The relationship of inadequate intake of calcium mineral, which has important roles in maintaining and sustaining health, with obesity has attracted attention. In recent years epidemiological and observational studies indicate that dietary calcium intake is inversely related to obesity, body mass index (BMI) and insulin resistance in adults. Calcium mineral consumption is thought to affect body weight or body fat through several mechanisms. In this paper, possible mechanisms and their relationships between calcium mineral and obesity are discussed in detail.

Key Words: Obesity, Calcium, Vitamin D, lipolysis, lipogenesis

BD/S-15**Karotenoidler ve Bulaşıcı Olmayan Kronik Hastalıklar Arasındaki İlişki**Yasemin Tuğba Öğünç¹¹ Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, İstanbul, Türkiye**Özet**

Dünya çapında, obezite, kanser, diyabet, depresyon ve kardiyovasküler hastalıklar başta olmak üzere bulaşıcı olmayan kronik hastalıkların sıklığı giderek artmaktadır. Genetik ve çevresel faktörlerin yanı sıra diyetin de kronik hastalıkların oluşumu ve ilerlemesinde önemli rolü olduğu ve sağlıklı beslenme düzenlerine artmış uyumun düşük hastalık riski ile ilişkisi olduğu belirtilmektedir. Reaktif oksijen türlerinin (ROS) aşırı alımının kanser, solunum, nörodejeneratif ve sindirim hastalıkları gibi çeşitli kronik ve dejeneratif hastalıkların gelişiminde rol oynamaktadır. Fizyolojik koşullar altında, ROS konsantrasyonları, endojen veya harici olarak antioksidanlar tarafından düzenlenmektedir. Meyve ve sebzelerin olumlu sağlık etkilerinin atfedildiği biyoaktif bileşikler arasında karotenoidler, en çok araştırılan bileşiklerdendir. Sindirime uğradıktan sonra organizmada reaktif oksijen türleri ile reaksiyona girerek oksidatif stresi azaltmada yardımcıdırlar. Doğada yaklaşık 600 karotenoid türü bulunduğu bildirilirken insan diyetinde yaklaşık 50 karotenoid, dokularda ve kanda ise yaklaşık 20 karotenoid bulunmaktadır. Karotenoidler kimyasal bileşenlerine göre ksantofiller ve karotenler olmak üzere iki gruba ayrılmaktadır. Provitamin A aktivitesinden bağımsız olarak, karotenoid alımı hastalık riski ile ilişkilendirilmektedir. Epidemiyolojik ve klinik çalışmalarda beta karotenin diyetle alım miktarının bazı kanserler, kardiyometabolik hastalıklar ve tip 2 diyabet insidansı ile negatif korelasyon gösterdiği, lutein ve zeaksantin ise yaşa bağlı makular dejenerasyonu önlediği gösterilmektedir. Meyve ve yapraklı yeşil sebzelerin yüksek miktarda tüketilmesi, diyetle yeterli karotenoid alımını sağlamak için önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Karotenoid, Kronik Hastalık, Sağlıklı Beslenme, Antioksidan**Relationship Between Carotenoids And Non-Communicable Chronic Diseases**Yasemin Tuğba Öğünç¹¹ Health Sciences University, Hamidiye Health Sciences Faculty, Department of Nutrition and Dietetics, İstanbul, Turkey**Abstract**

The frequency of non-communicable chronic diseases in worldwide is increasing, especially obesity, cancer, diabetes, depression and cardiovascular diseases. It is stated that diet as well as genetic and environmental factors play an important role in the development and progression of chronic diseases, and increased adherence to healthy diets is associated with lower risk of diseases. Excessive intake of reactive oxygen species (ROS) plays a role in the development of chronic diseases, especially cancer. Under physiological conditions, ROS concentrations are regulated endogenously or externally by antioxidants. Among the bioactive compounds to which the positive health effects of fruits and vegetables are attributed, carotenoids are among the most researched compounds. They are helpful in reducing oxidative stress by reacting with reactive oxygen species in the organism after digestion. While it is reported that there are about 600 carotenoid species in nature, there are about 50 carotenoids in the human diet, and about 20 carotenoids in tissues and blood. Carotenoids are divided into two groups as xanthophylls and carotenes according to their chemical components. Regardless of provitamin A activity, carotenoid intake is associated with disease risk. Epidemiological and clinical studies have shown that dietary intake of beta-carotene correlates negatively with some cancers, cardiometabolic diseases and type 2 diabetes incidence, while lutein and zeaxanthin prevent age-related macular degeneration. For this reason, it is important to recommend consuming high amounts of fruit and leafy green vegetables in the prevention and treatment of chronic diseases in order to ensure adequate carotenoid intake with the diet. The purpose of this review study is to examine the effects of various carotenoids uptake on noncommunicable chronic diseases.

Key Words: Carotenoid, Chronic Disease, Healthy Diet, Antioxidant

BD/S-17**Beslenme Durumu Tarama Araçlarının Yaşlılıkta Kullanımı**Zehra Batu¹, Reyhan İrkin²¹ Beslenme ve Diyetetik Bölümü, İzmir Demokrasi Üniversitesi, İzmir² Beslenme ve Diyetetik Bölümü, İzmir Demokrasi Üniversitesi, İzmir**Özet**

Yaşlanma süreci, doğumdan itibaren başlayan, insan kontrolünün dışında, kendi dinamiği olan bir gerçektir. Birçok ülkede kabaca emekliliğe denk gelen 60-65 yaş, yaşlılığın başlangıcı olarak kabul edilmektedir. Birleşmiş Milletler Dünya Nüfus Yaşlanma Raporuna göre 60 yaş ve üzeri nüfus, 2017 yılında küresel olarak 962 milyon üzerindedir ve yaşlı nüfus oranının giderek artması beklenmektedir. Yetersiz beslenme, 60 yaş ve üzerindeki yaşlılarda %1,3 ile %47,8 arasında değişen oranlarda yaygınlık göstermektedir. Bu oranlar düşük ve orta gelirli ülkelerde yüksek gelirli ülkelere göre çok daha yüksektir. Yaşlı bireylerde yetersiz beslenme ve malnutrisyon, morbidite ve mortalite artışı da dahil olmak üzere çok ciddi sorunlara yol açmaktadır. Bu grupta malnutrisyonun önlenmesi veya erken belirlenmesi son derece önem taşımaktadır. Yaşlı erişkinlerin toplumdaki ve klinik ortamlardaki beslenme durumunu tanımlamak için kullanılan tarama araçları beslenme durumunu değerlendirip, beslenme yetersizliği ve malnutrisyonu belirleyerek, önlem ve tedavi için veri sağlamaktadır. Yaşlı popülasyonun beslenme durumunun değerlendirilmesinde MNA(Mini Nutrisyonel Değerlendirme), MNA-SF(Mini Nutrisyonel Değerlendirme-Kısa Form), GNRI(Geriatrik Nutrisyonel Risk İndeksi), MUST(Malnutrisyon Universal Tarama Aracı), NRS(Nutrisyonel Risk Skoru) 2002 gibi tarama araçlarının öne çıktığı görülmektedir. Bu çalışmada yaşlılıkta sıklıkla kullanılan beslenme durumu tarama araçları incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yaşlılık, beslenme durumu, tarama araçları**Use of Nutritional Status Screening Tools in Elderly**Zehra Batu¹, Reyhan İrkin²¹ İzmir Democracy University, Health Sciences Faculty, Nutrition and Dietetics İzmir, Turkey² İzmir Democracy University, Health Sciences Faculty, Nutrition and Dietetics İzmir, Turkey**ABSTRACT**

The aging process is a reality with its own dynamics. 60-65 years old is considered the beginning of old age. According to the United Nations World Population Aging Report, the population aged 60 and over is globally over 962 million in 2017 and the rate of elderly population is expected to increase gradually. Malnutrition is prevalent in the elderly aged 60 and over, ranging from 1.3% to 47.8%. These rates are much higher in low and middle income countries than in high income countries. Malnourishment and malnutrition in elderly individuals cause serious problems, including increased morbidity and mortality. In this group, prevention or early detection of malnutrition is extremely important. Screening tools used to define the nutritional status of older adults in the community and clinical settings provide data for prevention and treatment by assessing nutritional status, identifying nutritional deficiencies and malnutrition. Screening tools such as MNA (Mini Nutritional Assessment), MNA-SF (Mini Nutritional Assessment-Short Form), GNRI (Geriatric Nutritional Risk Index), MUST (Malnutrition Universal Screening Tool), NRS (Nutritional Risk Score) 2002 in assessing the nutritional status of the elderly population seen to be prominent. In this study, nutritional screening tools, which are frequently used in old age, were reviewed.

Keywords: Aging, nutritional status, screening tools

BD/S-18
OMEGA- 3 YAĞ ASİTLERİ TÜKETİMİNİN MENSTRUASYON AĞRISINA ETKİSİNİN
İNCELENMESİ

Elif Ede¹, Elif Çakmak¹

¹ Beslenme ve Diyetetik Bölümü, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, İstanbul

*İlgili yazar / Corresponding author: elif.ede@izu.edu.tr

ÖZET

Dismenore, menstruasyon öncesinde veya başlangıcında ortaya çıkan ağrılı bir uterus kasılmasıdır, genç kızlar ve doğurgan kadınlar arasında yaygındır. Dismenore sebeplerinden birisi de yetersiz omega 3 yağ asitleri (O3YA) tüketimi nedeniyle prostoglandin seviyelerinin yükselmesidir. Bu çalışmada beslenme ve diyetetik bölümü öğrencilerinde O3YA tüketiminin menstruasyon ağrısına etkisinin incelenmesi amaçlandı. Çalışmaya İstanbul'da bir vakıf üniversitesinin beslenme ve diyetetik bölümünde okuyan 187 kız öğrenci dahil edildi. Besin tüketim sıklığı formu ile O3YA tüketimi belirlendi. Günlük 1,1 gram O3YA tüketimi yeterli olarak kabul edildi. Öğrencilere genel özelliklerin sorulduğu anket uygulandı ve bazı antropometrik ölçümleri alındı. Menstruasyon ağrısı, menstruasyon semptom ölçeği (MSÖ) ile belirlendi. Verilerin analizinde SPSS 25 paket programı kullanıldı. Grupların karşılaştırılmasında Independent Sample T Test kullanıldı. Öğrencilerin günlük O3YA tüketimi minimum 0, maksimum 12,9 ortalama $0,58 \pm 1,5$ g olarak bulundu. Öğrencilerinin %90,4'ünün yetersiz, %9,6'sının yeterli omega 3 tükettiği belirlendi. Öğrencilerin MSÖ skorları minimum 22, maksimum 110 ortalama $70,11 \pm 21,4$ puandı. Negatif etki/ somatik yakınma skoru ortalama $41,54 \pm 13,59$; ağrı belirti skoru ortalama $19,9 \pm 6,5$; baş etme yöntemleri skoru $8,0 \pm 4,1$ bulundu. Yetersiz omega 3 tüketen kişilerde, yeterli tüketenlere göre MSÖ skoru daha yüksek bulundu ancak bu fark istatistiksel olarak anlamsızdı ($p > 0,05$). Yetersiz omega 3 tüketen kişilerde somatik yakınma skoru, ağrı belirti skoru ve baş etme yöntemi skoru yeterli omega 3 tüketen kişilere göre istatistiksel anlamlı olarak daha yüksek bulundu ($p < 0,05$). Bu çalışma sonucunda beslenme ve diyetetik bölümü öğrencilerinde O3YA tüketiminin yetersiz olduğu saptandı. Yetersiz O3YA tüketen kişilerde menstruasyon ağrı şiddetinin daha fazla olduğu belirlendi. Sonuç olarak sağlığa birçok olumlu etkisi bulunan O3YA'ları menstruasyon ağrısı şikayetine sahip kişilere de önerilebilir. Yeterli O3YA alımı için haftada 2 defa balık tüketilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Beslenme, dismenore, omega 3 yağ asitleri

INVESTIGATION OF THE EFFECT OF OMEGA-3 FATTY ACIDS CONSUMPTION ON MENSTRUATION PAIN

ABSTRACT

Dysmenorrhea is a painful uterine contraction that occurs before or at the beginning of menstruation, common among young girls and fertile women. One of the causes of dysmenorrhea is increased prostoglandin levels due to insufficient consumption of Omega 3 fatty acids (O3FA). In this study, it was aimed to investigate the effect of O3FA consumption on menstrual pain among students of nutrition and dietetics department. 187 female students studying at the nutrition and dietetics department of a foundation university in Istanbul were included in the study. O3FA consumption was determined with the food consumption frequency form. Daily consumption of 1.1 grams of O3FA was considered sufficient amount. A questionnaire asking the general features was applied to the students and some anthropometric measurements were taken. Menstruation pain was determined by the menstrual pain scale (MPS). SPSS 25 package program was used to analyze the data. Independent Sample T Test was used to compare the groups. The daily O3FA consumption of the students was minimum 0, maximum 12.9 average 0.58 ± 1.5 g. It was determined that 90.4% of students consumed inadequate; 9.6% consumed adequate amount of omega 3. MPS scores were minimum 22, maximum 110 average 70.11 ± 21.4 points. The mean negative effect / somatic complaint score was 41.54 ± 13.59 ; pain symptom score averaged 19.9 ± 6.5 ; coping methods score was 8.0 ± 4.1 . In people who consumed inadequate omega 3, the MPS score was higher than those who consumed enough, but this difference was statistically insignificant ($p > 0.05$). Somatic complaint score, pain symptom score and coping method score were found to be statistically significantly higher in people who consumed inadequate O3FA ($p < 0.05$). As a result of this study, O3FA consumption was found to be inadequate in nutrition and dietetics students. It was determined that the severity of menstruation pain was higher in people consuming insufficient O3FA. As a result, O3FAs, which have many positive effects on health, can also be recommended to people who suffer from menstrual pain. Fish should be consumed twice a week for adequate O3FA intake.

Keywords: Nutrition, Dysmenorrhea, Omega 3 Fatty Acids

BD/S-19**Beslenme Ve Diyetetik Bölümü Öğrencilerinde Obsesif Kompulsif Yeme Davranış Durumunun Değerlendirmesi**Elif Ede¹, Mihrişah Mihciöğlü¹¹ İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, İstanbul, Türkiye**Özet**

Amaç: Obsesif Kompulsif bozukluk tekrarlayıcı, sürekli düşünceler ve bu düşüncelerin etkilerini azaltmak, nötralize etmek ve rahatlamak için yapılan davranışlarla karakterize olan bir sağlık sorunudur. Benzer şekilde iştah açıcı yiyeceklere karşı şiddetli istek; bastırılması zor düşünceleri beraberinde getirir, bu durum davranışsal bir dürtü ile ilişkili olup strese yol açabilir. Beslenme ve diyetetik bölümü öğrencilerinde sağlıklı beslenme bilgisi olumsuz yeme davranışı için risk oluşturabilir. Bu çalışmada beslenme ve diyetetik bölümü öğrencilerinin obsesif kompulsif yeme davranışı (OKYD) durumunun belirlenmesi amaçlandı.

Gereç - Yöntem: Çalışmaya İstanbul'da bir vakıf üniversitesinde beslenme ve diyetetik bölümünde okuyan 176 kadın, 11 erkek toplam 187 öğrenci dahil edildi. Örneklem sayısı güç analizi ile belirlendi. Öğrencilere ilişkin bilgiler anket formu ile alındı, bazı antropometrik ölçümler ölçüldü ve obsesif kompulsif yeme davranışı, OKYD ölçeği ile değerlendirildi. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS 25 paket programı kullanıldı.

Bulgular: Öğrencilerin OKYD skorları minimum 0, maksimum 26; ortalama $9,2 \pm 8,7$ olarak bulundu. Ölçeğin alt boyutlarından düşünce bastırma & kontrol skoru $4,3 \pm 4,2$; çabalama & performans skoru $2,1 \pm 2,7$; imajinasyon skoru $1,2 \pm 2,1$ olarak bulundu. Öğrencilerin beden kütle indekslerinin (BKİ) %17'sinin aşırı zayıf, %70,6'sını normal, %11,8'inin hafif şişman olduğu belirlendi. Beden kütle indeksi 25'in üzerinde olan öğrencilerde 25'in altında olan öğrencilere göre OKYD ölçek skorları ve alt boyut ölçek skorlarının tümü istatistiksel anlamlı olarak daha yüksek bulundu ($p < 0.05$). Kız öğrenciler ve erkek öğrenciler arasında istatistiksel anlamlı farklılık görülmedi ($p < 0.05$).

Sonuçlar: Çalışmamızda beslenme ve diyetetik bölümü öğrencilerinde OKYD skorlarının çok yüksek olmadığı ancak yüksek BKİ'ye sahip olmanın OKYD için bir risk faktörü olduğu sonucuna varıldı. Cinsiyet üzerinde bir etki görülmedi ancak beslenme ve diyetetik bölümünde okuyan erkek öğrenci sayısı oldukça azdır ve cinsiyet faktörü üzerine değerlendirme yapmak için daha yüksek örneklem ile çalışmalar yapılmalıdır. Sonuç olarak beslenme bilgisi yüksek kişilerde dahi OKYD görülebilmektedir. OKYD tedavisinde diyetisyenin de içinde olduğu multidisipliner bir yaklaşımla bireyler bilgilendirilmeli ve sağlıklı beslenme alışkanlıkları kazandırılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Beslenme, Obsesif kompulsif yeme davranışı, Yeme bozukluğu

Assessment of Obsessive Compulsive Eating Behavior in Students of Nutrition and Dietetics Department

Elif Ede¹, Mihrişah Mihçioğlu¹

¹ İstanbul Sabahattin Zaim University, Faculty of Health Sciences, Department of Nutrition and Dietetics, İstanbul, Turkey

Abstract

Aim: Obsessive Compulsive disorder is a health problem characterized by repetitive, continuous thoughts and behaviors to reduce, neutralize and relax the effects of these thoughts. Similarly, strong desire for appetizers; It brings along uncontrollable thoughts, this situation correlates with behavioural urge and it causes to stress. Knowledge of Healthy Nutrition in students of Nutrition and Dietetics can occur a risk which negative eating behavior. In this study, it was aimed to determine the obsessive-compulsive eating behavior (OCEB) status of nutrition and dietetics students.

Material and Method: In the study was included 176 female, 11 male as a total 187 students who studying at the nutrition and dietetics department of a foundation university in İstanbul. The number of samples was determined by power analysis. Information about the students was obtained with a questionnaire form, some anthropometric measurements were measured, obsessive compulsive eating behavior was evaluated with the OCEB scale. SPSS 25 package program was used to evaluate the data.

Findings: Ö In the study was found as minimum 0, maximum 26 and the average $9,2 \pm 8,7$ OCEB scores of students. In the subscales such as thought suppression & controlling score is $4,3 \pm 4,2$, effort & performance score is $2,1 \pm 2,7$; imagination score is $1,2 \pm 2,1$ was found. It was determined that %17 of students are extremely weak, %70,6 are normal and %11,8 are slightly obese according to body mass indexes (BMI). OCD scale scores and sub-scale scores were found to be statistically significantly higher in students with a body mass index above 25 compared to students under 25 ($p < 0.05$). There was no statistically difference between female students and male students ($p < 0.05$).

Conclusion: In our study, it was concluded that scores of OCEB were not very high in students of nutrition and dietetics department however having high BKI has been a risk factor for OCEB. There was no effect on gender, but the number of male students studying in the department of nutrition and dietetics is very low and it should be studied more samples in order to evaluate about gender factor. As a conclusion, we can determined OCEB even in people who have high knowledge about nutrition. Individuals should be informed and gained healthy eating habits with a multidisciplinary approach, including a dietician, in the treatment of OCEB

Key Words: Nutrition, Obsesive-Compulsive Eating Behaviour, Eating Disorder

BD/S-20**Beslenme Ve Diyetetik Bölümü Öğrencilerinin Yeme Tutumlarının Eat-26 Testi İle Belirlenmesi**

Elif Ede¹, Gülşah Darama¹

¹İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, İstanbul, Türkiye,

Özet

Amaç: Yapılan epidemiyolojik çalışmalar yeme bozukluklarının gittikçe yaygınlaştığını göstermektedir. Hayati tehlike içeren bu bozukluklar son birkaç yüzyılda toplumun gündeminde yer almakta ve yapılan epidemiyolojik çalışmalar yeme bozukluklarının gittikçe yaygınlaştığını göstermektedir. Yeme bozuklukları açısından en yüksek riski bulunduran gruplar lise ve üniversite öğrencileridir. Bu çalışma Beslenme ve Diyetetik bölümü öğrencilerinin yeme tutum ve davranışlarını belirlemek amacıyla yapıldı.

Gereç - Yöntem: Bu kapsamda İstanbul ilinde bulunan bir vakıf üniversitesinin beslenme ve diyetetik bölümünde okuyan 187 öğrenci çalışmaya alındı. Örneklem sayısı güç analizi ile belirlendi. Yeme tutumlarını değerlendirmek için EAT-26 ölçeği kullanıldı. Sonuçlar 26 maddenin puanlarının toplamının değerlendirilmesiyle belirlendi. Test için kesim noktası 20 puandır. 20 ve üzerinde puan alan öğrenciler yeme davranış bozukluğu var olarak değerlendirildi. Öğrencilerin genel bilgilerine yönelik anket uygulandı ve bazı antropometrik ölçümleri alındı. Katılımcıların beden kütle indeksi (BKİ), vücut ağırlığı ve boy uzunluğu değerleri kullanılarak kilogram/metrekare (kg/m²) cinsinden hesaplandı ve DSÖ sınıflamasına göre değerlendirildi. Veriler SPSS 25 programında analiz edildi.

Bulgular: Öğrencilerin %94,7'si (n=177) kadın, %5,3'ü (n=10) erkekti. Öğrencilerin; %81,3 ü normal yeme davranışı gösterirken; %18,7 öğrencinin anormal yeme davranışı gösterdikleri tespit edildi. Genel BKİ 15,24-28,88 kg/m² arasında değişmekte, genel ortalama BKİ 21,40±2,78 kg/m² olarak bulundu. Yeme bozukluğu olmayan grubun BKİ ortalaması 21,31±2,80, yeme bozukluğu olan grubun ise; 21,81±2,69 olduğu belirlendi. Öğrencilerin toplam EAT puanları ise 3-42 arasında değişmekte, ortalama puan 13,74±7,40 olarak bulundu. Kadın öğrencilerin ortalama EAT puanları 13,53±7,40, erkek öğrencilerin ise 17,60±6,55'di. Öğrencilerin yeme tutum ve davranışları ile BKİ ölçümleri arasındaki ilişki incelendiğinde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmadı. (p>0,05) Öğrencilerin yeme tutum ve davranışları ile cinsiyetleri arasındaki ilişki incelendiğinde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmadı. (p>0,05)

Sonuçlar: Sonuç olarak; beslenme ve diyetetik bölümü öğrencilerinin %18,7'sinde anormal yeme tutum ve davranışları görüldüğü belirlendi. Bu tutum ve davranışlardaki bozulmalar dikkate alınmalı ve öğrenciler yeme tutumları açısından geniş çalışmalarla taranmalı, risk altındaki bireyler belirlenmelidir.

Anahtar Kelimeler: Beslenme, Yeme Bozukluğu, Yeme Tutum

Determination of Eating Attitudes of Nutrition and Dietetics Students Using Eat-26 Test

Elif Ede¹, Gülşah Darama¹

¹ Istanbul Sabahattin Zaim University, Faculty of Health Sciences, Nutrition and Dietetics Department, Istanbul, Turkey

Abstract

Objectives: Epidemiological studies show that eating disorders are becoming more and more common. These life-threatening disorders have been on the agenda of the society in the last few centuries and epidemiological studies show that eating disorders have become more and more common. The groups with the highest risk of eating disorders are high school and university students. This study was performed to determine the eating attitudes and behaviors of the Nutrition and Dietetics students.

Materials - Methods: In this context, 187 students studying in the nutrition and dietetics department of a foundation university in Istanbul were included in the study. The number of samples was determined by power analysis. EAT-26 scale was used to evaluate eating attitudes. The results were determined by evaluating the sum of the scores of the 26 items. The cut-off point for the test is 20 points. Students who scored 20 or more were evaluated as having eating behavior disorder. A questionnaire on the general information of the students was applied and some anthropometric measurements were taken. Body mass index (BMI) of the participants was calculated in kilograms / square meter (kg / m²) using body weight and height length values and evaluated according to WHO classification. The data were analyzed in SPSS 25 program.

Results: 94.7% (n = 177) of the students were female and 5.3% (n = 10) were male. students; While 81.3% of them show normal eating behavior; It was determined that 18.7% students showed abnormal eating behavior. General BMI ranged from 15.24 to 28.88 kg / m², and the overall average BMI was found to be 21.40 ± 2.78 kg / m². The mean BMI of the group without eating disorder was 21.31±2.80, while the group with eating disorder was 21.81±2.69. The total EAT scores of the students ranged between 3-42 and the average score was 13.74±7.40. The average EAT scores of female students were 13.53±7.40 and male students were 17,60±6.55. When the relationship between students' eating attitudes and behaviors and BMI measurements were examined, no statistically significant relationship was found. (p> 0.05) When the relationship between students' eating attitudes and behaviors and their gender was examined, no statistically significant relationship was found. (P> 0.05)

Conclusions: As a result; It was determined that 18.7% of nutrition and dietetics students had abnormal eating attitudes and behaviors. Impairments in these attitudes and behaviors should be taken into consideration, and students should be screened with extensive studies in terms of eating attitudes and individuals at risk should be identified.

Key Words: Eating attitude, Eating disorder, Nutrition

BD/S-21**Beslenme ve Diyetetik Bölümü Öğrencilerinde Akdeniz Diyetine Uyumun Belirlenmesi**Elif Ede¹, Elif Vela¹¹ İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü**Özet**

Amaç: Akdeniz diyeti (AD), Akdeniz'e kıyısı olan ülkelerin günlük olarak tükettiği besin grupları temel alınarak oluşturulan bir diyet çeşididir. AD'nin başta obezite, kalp ve damar hastalıkları ve tip 2 diyabet olmak üzere birçok hastalıktan koruyucu etkisi olduğu bilinmektedir. Bu çalışma Beslenme ve Diyetetik bölümünde eğitim gören öğrencilerin beslenme alışkanlıklarının AD modeline uyumunun belirlenmesi amacıyla yapıldı.

Gereç - Yöntem: Araştırmaya İstanbul'daki bir vakıf üniversitesinde Beslenme ve Diyetetik bölümünde okuyan 18-36 yaş arası 187 öğrenci katıldı. Örneklem sayısı güç analizi ile belirlendi. Öğrencilerin bazı antropometrik ölçümleri alındı ve öğrencilere demografik özellikleri, beslenme alışkanlıkları ve besin tüketim sıklığını ölçen anket uygulandı. Beslenme alışkanlıklarını belirlemek için Akdeniz Diyeti Kalite İndeksi (KIDMED) ve besin tüketim sıklığını ölçmek için Akdeniz Diyet Skoru ölçeği uygulandı. KIDMED puanı 3 veya altında olan düşük,4-7 arasında olan orta,8 puan veya üstü alan öğrenci yüksek uyum gösterir olarak değerlendirildi. AD skorunda 20 puan altında alan düşük,21-35 puan arası orta,36-55 puan arası yüksek uyum gösterir olarak değerlendirildi. Verilerin analizinde SPSS 25.0 paket programı kullanıldı.

Bulgular: KIDMED skorlarına göre öğrencilerin %15,5'inin AD uyumunun düşük; %56,7'sinin orta; %27'8'inin yüksek olduğu belirlendi. AD skorlarına göre ise öğrencilerin %8,05'i düşük,%83,4'ü orta,%8,55'i yüksek uyum gösterdiği belirlendi. Öğrencilerin KIDMED skorları ve AD skorları arasında yüksek korelasyon görüldü ($p<0,05$; $r=0,225$). Öğrencilerin ağırlık, BKİ ve cinsiyetleri ile KIDMED veya AD skorları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark görülmedi ($p>0,05$).

Sonuçlar: Sonuç olarak beslenme ve diyetetik bölümü öğrencilerinde AD'ye uyumun yüksek olmadığı belirlendi. Beslenme bilgisi toplumun geneline göre yüksek olan kişilerde dahi AD'ye uyum beklenen kadar yüksek değildir. En sağlıklı diyet modellerinden birisi olan AD'ye uyumun artırılabilmesi için sebze, meyve, kurubaklagil, kuruyemiş, yoğurt, peynir, balık, tahıl ürünleri ve zeytinyağı türündeki yiyeceklerin porsiyon kontrolü göz önünde bulundurularak beslenme alışkanlıklarına dahil edilmesi; basit şekerler, rafine karbonhidratlar, işlenmiş besinler, gazlı içecekleri ve fast food tarzı yiyeceklerin tüketiminin sınırlandırılması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Akdeniz diyeti, beslenme, KIDMED

Determination of Compliance with the Mediterranean Diet Among the Students of Department of Nutrition and Dietetics

Elif Ede¹, Elif Vela¹

¹ Istanbul Sabahattin Zaim University, Faculty of Health Sciences, Department of Nutrition and Dietetics

Abstract

Aim: The Mediterranean diet (MD) is a type of diet created on the basis of the food groups consumed by the countries on the Mediterranean coast daily. It is known that MD has protective effects against many diseases, especially obesity, cardiovascular diseases and type 2 diabetes. This study was carried out to determine the compliance of nutritional habits of the students studying in the Department of Nutrition and Dietetics to MD model.

Material - Method: 187 students between the ages of 18-36 who studied in the Department of Nutrition and Dietetics at a foundation university in Istanbul participated in the research. The number of samples was determined by power analysis. Some anthropometric measurements of the students were taken and a questionnaire measuring demographic characteristics, nutritional habits and food consumption frequency was applied to the students. Mediterranean Diet Quality Index (KIDMED) was used to determine nutritional habits and Mediterranean Diet Score scale was used to measure the frequency of food consumption. Students with a KIDMED score of 3 or less, a moderate score of 4-7, and a score of 8 or higher were considered to be high-fit. It was evaluated as a low score with a score of 20 under the MD score, a moderate score of 21-35 and a high score of 36-55. SPSS 25.0 package program was used to analyze the data.

Results: According to KIDMED scores, 15.5% of students had low MD compliance; Medium of 56.7%; It was determined that 27.8% was high. According to the MD scores, 8.05% of the students showed low compliance, 83.4% of them were medium, and 8.55% of them showed high compliance. There was a high correlation between students' KIDMED scores and MD scores ($p < 0.05$; $r = 0.225$). There was no statistically significant difference between students' weight, BMI and gender and KIDMED or MD scores ($p > 0.05$).

Conclusion: As a result, it was determined that the students in the nutrition and dietetics department did not have high compliance with MD. Compliance with MD is not as high as expected, even in people whose nutritional knowledge is higher than the general population. In order to increase compliance with MD, which is one of the healthiest diet models, the inclusion of vegetables, fruits, legumes, nuts, yogurt, cheese, fish, cereal products and olive oil types into food habits by considering portion control; The consumption of simple sugars, refined carbohydrates, processed foods, carbonated drinks and fast food-style foods needs to be limited.

Keywords: Mediterranean diet, nutrition, KIDMED

BD/S-22

Beslenme ve Diyetetik Öğrencilerinin Probiyotik Besinler Hakkında Bilgi Düzeyinin ve Tüketim Durumlarının Belirlenmesi

Elif Ede¹, Pınar Engin¹

¹İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, İstanbul, Türkiye

Özet

Amaç: Günümüzde hayatın hızıyla beraber beslenme şeklimiz de bu düzene entegre olmuştur. Sadece beslenme değil; hastalıklar, tedaviler, araştırmalar, bilim dünyası da değişmiştir. Bu değişim içindeki yönelimler bağırsak sağlığı, mikrobiyota, probiyotik gibi terimlerde buluşmaktadır. Probiyotikler; patojen mikroorganizmaları azaltarak, enzimatik aktiviteyi değiştirerek ve bağışıklık sistemini iyileştirerek bağırsak floramızı ve gastrointestinal sistemimizi güçlü kılan canlı mikroorganizmalardır. Bu araştırma; Beslenme ve Diyetetik öğrencilerinin probiyotik besinleri tüketim düzeyini değerlendirmek ve bilgi düzeylerini ölçmek amacıyla yapıldı.

Gereç - Yöntem: Araştırmaya İstanbul ilinde bir vakıf üniversitesinin Beslenme ve Diyetetik bölümünde eğitim alan 187 öğrenci dahil edildi. Araştırmada gerekli olan veriler Şubat 2020 tarihinde anket aracılığıyla toplandı. Araştırmadaki veriler SPSS 25.0 paket programı kullanılarak değerlendirildi. Ankette yer alan niceliksel veriler için Pearson Korelasyon Katsayısı, niteliksel veriler için Ki-Kare Testleri kullanıldı. Anlamlılık, $p < 0,05$ değeri ile ölçüldü.

Bulgular: Katılımcıların %95,7'sinin probiyotik terimini bildiği, %4,3'ünün bilmediği belirlendi. Bilgi düzeyinin ölçüldüğü bölümde "Probiyotikler, kolesterol düzeyinde azalmaya yardımcı olur." ifadesi karşısında katılımcıların %43,3'ü bilmediklerini belirtirken aynı bölümde "Probiyotikler, kilo vermeye yardımcı besinlerdir." ifadesi katılımcıların %34,2'si bilmiyorum %15,5'i katılmıyorum olarak cevapladı. Katılımcıların %61'inin probiyotik kavramını okulda verilen eğitim ile öğrendiği belirlendi. Eğitim düzeyi ile probiyotik bakteri türünü bilme oranı arasında korelasyon görüldü. ($r=0,637$ ve $p=0$) Tüm katılımcıların probiyotik besinleri tükettiği ve öğrencilerin %96,2'sinin yüksek bilgi düzeyine sahip olduğu görüldü.

Sonuçlar: Beslenme ve Diyetetik bölümü öğrencilerinin okulda aldıkları eğitime bağlı olarak probiyotik besinlerle ilgili yüksek bilgi düzeyine sahip olduğu belirlendi. Ancak probiyotiklerin kilo yönetimi ve kolesterol üzerindeki etkisine yönelik sorularda bu öğrenci grubunda dahi yanlış payının yüksek olduğu görüldü. Son yıllarda probiyotikler üzerine gerek ülkemizde gerekse dünyada birçok araştırma ve derlemelerin yayımlanmasına rağmen toplumda halen probiyotikler konusunda bilgi kirliliği ya da eksikliği bulunmaktadır. Bu nedenle probiyotikler üzerine yapılan çalışmalar gelişerek daha büyük kitleleri kapsamalıdır.

Anahtar Kelimeler:Beslenme ve Diyetetik, Probiyotikler, Tüketim

Determination of Nutrition and Dietetic Students' Knowledge Level and Consumption Status about Probiotic Foods

Elif Ede¹, Pınar Engin¹

¹Istanbul Sabahattin Zaim University, Faculty of Health Sciences, Department of Nutrition and Dietetics, Istanbul, Turkey

Abstract

Objectives: Nowadays with the speed of life, our diet is integrated into this system. Beside nutrition; diseases, treatments, research and science world has also changed. Trends in this change meet in terms such as gut health, microbiota and probiotics. Probiotics; These are living microorganisms that make our gut flora and gastrointestinal system strong by reducing pathogenic microorganisms, altering enzymatic activity and improving the immune system. This study was designed to evaluate the probiotic nutrient consumption of Nutrition and Dietetics students and to measure their knowledge levels.

Materials – Methods: The study included 187 students studying at Nutrition and Dietetics department in Istanbul. The data required in the study were collected through a questionnaire in February 2020. The data in the study were evaluated by using SPSS 25.0 package program. Pearson Correlation Coefficient was used for the quantitative data in the questionnaire, and Chi-Square Test were used for qualitative data. Significance was measured with a value of $p < 0.05$.

Results: It was determined that 95.7% of the participants knew the probiotic term and 4.3% did not. In the section where the level of knowledge is measured, "Probiotics help reduce cholesterol levels." stated that 43.3% of the participants do not know, "Probiotics are nutrients that help to lose weight." 34.2% of the respondents answered their statement as I do not know 15.5% disagree. It was determined that 61% of the participants learned the term probiotic with the education given at the school. There was a correlation between education level and the rate of knowing probiotic bacteria species. ($r=0,637$ ve $p=0$) It was seen that all participants consumed probiotic foods and 96.2% of the students had a high level of knowledge.

Conclusions: It was determined that Nutrition and Dietetics students had a high level of knowledge about probiotic foods depending on the education they received at school. However, in questions about the effect of probiotics on weight management and cholesterol, it was seen that this student group had a high fallibility. Although many researches and reviews have been published on probiotics both in our country and in the world in recent years, there is still information pollution or deficiency in the society about probiotics. Studies on probiotics should evolve to include larger masses.

Key Words: Nutrition and Dietetics, Probiotics, Consumption

Gıda Mühendisliği ve Beslenme ve Diyetetik Bölümü Öğrencilerinde Besin Desteği Kullanma Durumlarının Belirlenmesi

Elif Ede¹, Ayşe Nur Büyükkızıgı¹, Sümeyye Gültekin¹

¹ İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, İstanbul, Türkiye

Özet

Amaç: Besin desteği (BD); normal beslenmeyi takviye etmek amacıyla kullanılan; vitamin, mineral, protein, karbonhidrat, lif, yağ asidi, aminoasit, besleyici ve fizyolojik etkileri bulunan bitkisel ve hayvansal kaynaklı maddeler veya biyoaktif maddeleri içeren; kapsül, tablet, pastil, sıvı ampul, toz formlarda bulunan, günlük alım dozu belirlenmiş ürünler olarak tanımlanmaktadır. BD kullanım amacı normal diyetle alınamayan besin öğelerinin vücuda alınmasını sağlamaktır. Bu araştırma besin destekleri ve beslenme hakkında bilgi sahibi gruplar olan Gıda Mühendisliği (GM) ve Beslenme ve Diyetetik (BvD) bölümü öğrencilerinde BD kullanma durumunu belirlemek amacıyla yapıldı.

Gereç – Yöntem: Araştırmaya Beslenme ve Diyetetik bölümünde okuyan 187 öğrenci, Gıda Mühendisliği bölümünde okuyan 107 öğrenci dahil edildi. Örneklem sayısı bölümlerde okuyan toplam öğrenci sayısı üzerinde güç analizi hesaplanarak belirlendi. Katılımcılara demografik özellikleri, beslenme alışkanlıkları, besin takviye kullanımlarını, fiziksel aktivitelerini sorgulayan bir anket, yüz yüze görüşme yöntemiyle uygulandı. İstatistiksel analizler için SPSS 25 programı kullanıldı.

Bulgular: GM öğrencilerinin %16.8'inin düzenli olarak, %12.1'inin bazen BD kullandığı, %71'inin BD kullanmadığı belirlendi. BvD öğrencilerinin ise %8.6'sının düzenli olarak, %7'si bazen besin desteği kullandığı, %84.4'ünün kullanmadığı belirlendi. Her iki bölümde de BD kullanım durumu ile cinsiyetleri, ağırlıkları, BKİ veya fiziksel aktivite yapma alışkanlığı arasında istatistiksel anlamlı bir fark görülmedi ($p>0.05$). BD kullanımının yararına ilişkin sorulara GM öğrencilerinin %50.2'sinin; BvD öğrencilerinin ise %43.3'ünün 'sağlığa kavuşturur' cevabını verdiği belirlendi. GM öğrencilerinin %13'ünün BD'nin 'kilo verme ve yağ yakımı' üzerine etkisi olduğunu düşünürken BvD öğrencilerinin yalnızca %3.2'sinin aynı cevabı verdiği belirlendi.

Sonuçlar: Sonuç olarak her iki bölümde okuyan öğrencilerin besin desteği kullanımının az olduğu ancak GM öğrencilerinde besin desteği kullanım oranının BvD öğrencilerine göre daha fazla olduğu saptandı. Öğrencilerin beslenme eğitimi almasının bu durum üzerinde etkisi olduğu düşünülmektedir. Her iki bölüm öğrencilerinin besin destek ürünleri hakkında daha fazla bilgi edinmeleri gerekmektedir. BD kullanım durumu üzerine besin öğesi yetersizliğine de göz önünde bulundurularak yapılan çalışmalara ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: Besin Destek Ürünleri, Beslenme Eğitimi, Beslenme ve Diyetetik, Gıda Mühendisliği

Determination of Nutritional Supplementation Status of Students of Food Engineering and Nutrition and Dietetics Department

Elif Ede¹, Ayşe Nur Büyükkızı¹, Sümeyye Gültekin¹

¹ İstanbul Sabahattin Zaim University, Faculty of Health Sciences, Nutrition and Dietetics Department, İstanbul, Turkey

Abstract

Objectives: Dietary supplement (DS); used to supplement the normal diet; contains vitamins, minerals, proteins, carbohydrates, fibre, fatty acids, amino acids, plant and animal sources or bioactive substances with nutritional or physiological effects; it is defined as products with capsule, tablet, lozenge, liquid ampoule, powder form and fixed daily dose. The purpose of DS is to ensure the intake of nutrients that can not be ingested with a normal diet. This research was carried out to determine the use of DS in Food Engineering (FE) and Nutrition and Dietetics (N&D) students, who are groups with information about nutritional supplements and nutrition.

Materials - Methods: The study included 187 students studying in the Department of Nutrition and Dietetics, and 107 students studying in the Department of Food Engineering. The sample size was determined by calculating the power analysis of the total number of students studying in the departments. A questionnaire, in which the demographic characteristics, nutritional habits, nutritional supplements, and physical activities of the participants was applied by face-to-face interview method. The SPSS 25 program was used for statistical analysis.

Results: It was determined that 16.8% of the FE students regularly, 12.1% sometimes use DS and 71% do not use DS. It was determined that 8.6% of N&D students regularly use dietary supplements, 7% sometimes use DS and 84.4% do not. There was no statistically significant difference between DS use status and gender, weight, BMI or habit of physical activity in both departments ($p>0.05$). The question asked about the use of DS is 50.2% of FE students; it was determined that 43.3% of N&D students responded "to health". While 13% of FE students thought that DS had an effect on "weight loss and fat burning", only 3.2% of N&D students gave the same answer.

Conclusions: As a result, it was found that the students who studied in both departments had low nutritional supplement use, although the rate of dietary supplement use was higher in FE students compared to N&D students. Nutritional education of students is thought to have an impact on this situation. Students of both departments are required to learn more about nutritional supplements. Studies are also needed that considering the nutrient deficiency on DS use.

Key Words: Food Engineering, Nutrition and Dietetics, Nutrition Education, Nutritional Supplements

BD/S-24**Beslenme ve Diyetetik Öğrencilerinde Sezgisel Yeme Durumunun Belirlenmesi ve Depresyonla İlişkilendirilmesi**Elif Ede¹, Fatma Nur Koca¹¹İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, İstanbul, Türkiye**Özet**

Amaç: Sezgisel yeme (SY); kişinin açlık, tokluk ve doyum hissine vücudunu dinleyerek karar verdiği bir beslenme biçimidir. SY kalıplaşmış beden algılarını bir kenara bırakarak kişinin sadece kendi bedeniyle yola çıkmasını amaçlar ve bu sayede beslenmeye bağlı psikolojik sorunların ve mental yorgunlukların azalacağını savunur. Günümüzde uygulanan diyet modelleriyle kişiler istediği bedene kavuşabilmek amacıyla büyük bir irade göstererek beslenme programına uymakta fakat sonuç alınmadığında bir süre sonra diyet yapmayı bırakmaktadır. İsteddiği bedene ulaşamayan kişiler ileride depresyon veya yemek bozukluğu yaşayabilmektedir. Bu çalışma Beslenme ve Diyetetik Bölümü öğrencilerinde sezgisel beslenmenin değerlendirilmesi ve depresyon durumuyla ilişkisinin belirlenmesi amacıyla yapıldı.

Gereç - Yöntem: Araştırmaya İstanbul ilinde bulunan, bir Vakıf üniversitesinde Beslenme ve Diyetetik bölümünde okuyan, 187 öğrenci katıldı. Katılımcılara demografik özellikleri, sezgisel yeme ölçeği (IES-2) ve Beck depresyon envanteri (BDE) içeren bir anket uygulandı ve antropometrik ölçümleri alındı. Veriler SPSS 25 programı ile analiz edildi.

Bulgular: Öğrencilerin IES-2 skorları ortalama $3,52 \pm 0,5$; sezgisel yeme alt ölçek skorlarından şartsız yemeye izin verme (ŞYİZ) skoru $3,1 \pm 0,6$; duygusal değil fiziksel sebeplerle yeme (DDFSY) skoru $3,4 \pm 0,6$; açlık ve doyumluk ipuçlarına güvenme (ADİG) skoru $3,6 \pm 0,9$; beden-yiyecek seçimi uyum (BYSU) skoru $3,5 \pm 0,8$ olarak bulundu. BDE skorları ortalama $9,8 \pm 8,7$ olarak bulundu. BDE'ye göre öğrencilerin %65,2'sinin normal; %21,4'ün hafif ruhsal sıkıntılı; %3,7'sinin sınırda klinik depresyon; %5,3'ünün orta depresyon; %4,3'ünde ciddi depresyonda olduğu belirlendi. BDE ile IES-2, ŞYİZ ve ADİG skorları arasında negatif korelasyon görüldü (sırasıyla $r = -0,21; -0,18; -0,18$). BDE'ye göre normal olan öğrencilerde depresyonda olan öğrencilere göre IES-2, ŞYİZ ve ADİG skorları istatistiksel anlamlı olarak daha yüksek bulundu ($p < 0,05$). SY ile ağırlık, BKİ veya cinsiyet arasında herhangi bir ilişki saptanmadı ($p > 0,05$).

Sonuçlar: Sonuç olarak beslenme ve diyetetik bölümü öğrencilerinde sezgisel yeme skorlarının yüksek olduğu, depresyon oranının düşük olduğu belirlendi. Öğrencilerde sezgisel yeme ile depresyon arasında negatif ilişki olduğu belirlendi. SY azaldıkça öğrencilerde depresyona yatkınlık artmaktadır. Bu durum ileriki zamanlarda beslenme takıntısına yol açarak depresyonla sonuçlanabilir.

Anahtar Kelimeler: Beslenme, Depresyon, Sezgisel Yeme

Determination of Intuitive Eating Status and Its Association with Depression in Nutrition and Dietetic Students

Elif Ede¹, Fatma Nur Koca¹

¹İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, İstanbul, Türkiye

Abstract

Objectives: Intuitive eating (IE); is a form of nutrition that one decides by listening to his body for a feeling of hunger, satiety and satiation. IE leaves the stereotyped body perceptions and aims to set off with one's own body only. Thus, it advocates that nutritional psychological problems and mental fatigue will decrease. With dietary models applied today, people follow the nutrition program by showing great will in order to get the body they want, but when the result is not obtained, they stop dieting after a while. People who do not reach the body they want may experience depression or food disorder in the future. This study was conducted in order to evaluate intuitive nutrition in the students of the Department of Nutrition and Dietetics and to determine their relationship with the state of depression.

Materials - Methods: 187 students studying nutrition and dietetics at a foundation university in Istanbul province participated in the study. Participants were surveyed and anthropometric measurements were taken, including demographic characteristics, intuitive eating scale (IES-2) and beck depression inventory (BDI). The data was analyzed with the SPSS 25 program.

Results: Students IES-2 scores average 3.52 ± 0.5 ; allowing unconditional eating from intuitive eating lower scale scores (AUE) score 3.1 ± 0.6 ; eating for not emotional physical reasons (EFNEPR) score 3.4 ± 0.6 ; relying on hunger and saturation tips (RHST) score 3.6 ± 0.9 ; body-food selection compliance (BFSC) score 3.6 ± 0.9 ; body-food selection compliance (BFSC) score 3.8 ± 0.8 . BDE scores averaged 9.8 ± 8.7 . According to BDI, 65.2% of students are normal; 21.4% mild mental distress; 3.7% of clinical depression at the border; Moderate depression of 5.3%; 4.3% were found to be severely depressed. Negative correlation between BDI and IES-2, IEK and THAST scores ($r = -0.21$; -0.18 ; -0.18 respectively). According to BDE, IES-2, AUE and RHST scores were statistically significantly higher than students who were depressed in normal students ($p < 0.05$). No relationship were found between IE and BMI or gender ($p > 0.05$).

Conclusions: In conclusion, it was determined that intuitive eating scores were high and depression rate was low among students of nutrition and dietetics department. It was determined that there was a negative relationship between students' intuitive eating and depression. As IE decreases, susceptibility to depression increases in students. This can lead to nutritional obsession in the future, resulting in depression.

Key Words: Nutrition, Depression, Intuitive Eating

BD/S-25**Omega-3 Yağ Asitleri Tüketiminin Depresyon Durumuna ve Yaşam Kalitesine Etkisinin İncelenmesi**

Elif Ede ¹, Büşra Demir ¹, Kübra Nur Kılıçer ¹

¹ İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü

Özet

Amaç: Omega-3 yağ asitleri (ω -3 PUFA) çoklu doymamış yağ asitlerinden üçüncü karbonunda çift bağ içeren moleküllerdir. Beyindeki ω -3 PUFA miktarının nöropsiyatrik bozuklukların etiolojisinde rol alabileceği düşünülmektedir. Majör depresyon, depresif duygu durumu veya doğum sonrası depresyondan etkilenen popülasyonlar üzerinde yapılan gözlemsel ve deneysel çalışmalarda ω -3 PUFA ile depresyon arasında bir ilişki olduğu ileri sürülmüştür. Bu çalışmada beslenme ve diyetetik bölümü öğrencilerinde ω -3 PUFA tüketim miktarının depresyon durumu ve yaşam kalitesi üzerine etkisinin araştırılması amaçlandı.

Gereç - Yöntem: Çalışmaya İstanbul'da bir vakıf üniversitesinin beslenme ve diyetetik bölümünde öğrenim gören 187 öğrenci alındı. Örneklem sayısı güç analizi ile belirlendi. Öğrencilere ω -3 PUFA tüketimlerine yönelik besin tüketim sıklığı anketi uygulandı. Günlük 1,1 g ω -3 PUFA tüketimi yeterli olarak değerlendirildi. Depresyon durumu Beck Depresyon Envanteri (BDE), yaşam kalitesi SF-36 yaşam kalitesi ölçeği ile değerlendirildi. Veriler SPSS 25 programı ile analiz edildi.

Bulgular: Öğrencilerinin %90,9'unun yetersiz, %9,1'inin yeterli omega 3 tükettiği belirlendi. BDE skorları ortalama $9,8 \pm 8,7$ olarak bulundu. BDE'ye göre öğrencilerin %65,2'sinin normal; %21,4'ün hafif ruhsal sıkıntılı; %3,7'sinin sınırda klinik depresyon; %5,3'ünün orta depresyon; %4,3'ünde ciddi depresyonda olduğu belirlendi. SF-36 yaşam kalitesine ilişkin alt ölçeklerde skor ortalamaları fiziksel fonksiyon $87,6 \pm 15,8$; sosyal fonksiyon $76,5 \pm 21$; fiziksel rol $80,8 \pm 21$; emosyonel rol $81,1 \pm 20,5$; mental sağlık $70,7 \pm 14,8$; canlılık $59,3 \pm 19,7$; ağrı $44,9 \pm 8,1$ ve genel sağlık skoru $67,6 \pm 14,2$ olarak bulundu. Yeterli ω -3 PUFA tüketen öğrencilerde BDE istatistiksel anlamlı olarak düşük bulundu ($p < 0.05$). ω -3 PUFA tüketimi ile yaşam kalitesi arasında istatistiksel anlamlı farklılık görülmedi ($p > 0.05$). BDE skorları ile emosyonel rol, mental sağlık, canlılık ve genel sağlık skorları arasında negatif korelasyon görüldü (sırasıyla $r = -0,21; -0,19; -0,22; -0,17$).

Sonuçlar: Bu çalışma sonucunda yetersiz ω -3 PUFA tüketiminin depresyon durumu ile ilişkili olduğu belirlendi. Omega 3 tüketimi ile yaşam kalitesi arasında bir ilişki bulunmazken depresyonun emosyonel, mental, canlılık ve genel sağlığa ilişkin yaşam kalitesini düşürdüğü sonucuna varıldı. Depresyon durumunda yeterli ω -3 PUFA alımının sağlanması büyük önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Beslenme, Depresyon, Omega - 3 Yağ Asitleri, Yaşam Kalitesi

Investigation of the Effects of Omega-3 Fatty Acid Consumption on Depression Status and Quality of Life

Elif Ede¹, Büşra Demir¹, Kübra Nur Kılıçer¹

Istanbul Sabahattin Zaim University, Faculty of Health Sciences, Department of Nutrition and Dietetics

Abstract

Objectives: Omega-3 fatty acids (ω -3 PUFA) are molecules that contain double bonds in the third carbon of polyunsaturated fatty acids. It is thought that the amount of ω -3 PUFA in the brain may play a role in the etiology of neuropsychiatric disorders. In observational and experimental studies on populations affected by major depression, depressive mood or postpartum depression, it has been suggested that there is a relationship between ω -3 PUFA and depression. In this study, it was aimed to investigate the effect of ω -3 PUFA consumption on depression and quality of life among students of nutrition and dietetics department.

Materials - Methods: 187 students studying in the nutrition and dietetics department of a foundation university in Istanbul were included in the study. The number of samples was determined by power analysis. The students were administered a questionnaire of food consumption frequency for ω -3 PUFA consumption. Daily consumption of 1.1 g ω -3 PUFA was considered adequate. Depression status was evaluated with Beck Depression Inventory (BDI) and quality of life was evaluated with SF-36 quality of life scale. The data were analyzed with SPSS 25 program.

Results: It was determined that 90.9% of students consumed inadequate and 9.1% consumed adequate amount of ω -3 PUFA. The BDE scores were found to be 9.8 ± 8.7 on average. According to BDE, 65.2% of students are normal; 21.4% of them are slightly mentally distressed; Clinical depression at the border of 3.7%; 5.3% of them have moderate depression; It was determined that 4.3% were seriously depressed. SF-36 mean scores at subscales related to quality of life physical function 87.6 ± 15.8 ; social function 76.5 ± 21 ; physical role 80.8 ± 21 ; emotional role 81.1 ± 20.5 ; mental health 70.7 ± 14.8 ; vitality 59.3 ± 19.7 ; pain was 44.9 ± 8.1 and overall health score was 67.6 ± 14.2 . BDE was statistically significantly lower in students consuming sufficient ω -3 PUFA ($p < 0.05$). There was no statistically significant difference between ω -3 PUFA consumption and quality of life ($p > 0.05$). There was a negative correlation between BDE scores and emotional role, mental health, vitality and general health scores ($r = -0.21; -0.19; -0.22; -0.17$, respectively).

Conclusions: As a result of this study, it was determined that inadequate amount of ω -3 PUFA consumption was associated with depression. While there was no relationship between omega 3 consumption and quality of life, it was concluded that depression decreased the quality of life related to emotional, mental, vitality and general health. Ensuring adequate ω -3 PUFA intake is of great importance in the event of depression.

Key Words: Nutrition, Depression, Omega - 3 Fatty Acids, Quality of Life

BD/S-26**İrritabl Bağırsak Sendromunun Tedavisinde D Vitaminin Rolü**Solmaz Ece YILMAZ^{1*}, Ayşe GÜNEŞ BAYIR¹, Beyza MENDEŞ¹¹ Bezmialem Vakıf Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, İstanbul, Türkiye**Özet**

İrritabl Bağırsak Sendromu (İBS), sık görülen ve yaşam kalitesini düşüren bağırsak hastalıklarından biridir. Dünyadaki prevalansı %7-21 arasında değişmektedir. İBS'nin oluşum mekanizması bilinmemektedir ancak buna ilişkin birtakım teoriler ortaya atılmıştır. Bağırsak mikrobiyomunda, geçirgenliğinde, immun fonksiyonunda motilitesinde ve viseral hassasiyette oluşan değişiklikler, beyin-bağırsak etkileşimleri ve psikososyal durumun İBS oluşumunda etkili olduğu öne sürülmektedir. Hastalığın semptomları kronik abdominal ağrı ve beraberinde ayrı ayrı ya da birlikte görülebilen diyare ve konstipasyondur. Semptomların değişkenliği hastalığın tedavisinde farklı stratejilerin yürütülmesine neden olmuştur. İBS tedavisinde diyet, yaşam tarzı değişiklikleri ve ilaçlardan oluşan bütüncül (holistik) bir yaklaşım gereklidir. Son yıllarda bildirilen çalışmalarda, D vitamini eksikliğinin İBS'de yaygın olarak görüldüğü ve eksikliğin giderilmesinin İBS tedavisinde etkili olabileceği gösterilmiştir. D vitamininin immünomodülatör, antiinflamatuvar ve antimikrobiyal özellikleri İBS'deki rolüyle ilişkilidir. Ayrıca, depresyon da İBS semptomlarını tetiklediğinden depresyon ve D vitamini ilişkisi göz ardı edilmemelidir. Bu çalışmada, D vitamininin İBS tedavisindeki rolü derlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: irritable bağırsak sendromu, d vitamini, d vitamini eksikliği, depresyon, mikrobiyotaya**The Role of Vitamin D in the Treatment of Irritable Bowel Syndrome**Solmaz Ece YILMAZ^{1*}, Ayşe GÜNEŞ BAYIR¹, Beyza MENDEŞ¹¹ Bezmialem Vakıf University, Faculty of Health Sciences, Department of Nutrition and Dietetics, İstanbul, Turkey**Abstract**

Irritable Bowel Syndrome (IBS) is one of the common intestinal diseases which decrease quality of life. Its global prevalence varies between 7-21%. The pathogenesis of IBS is unknown, but some theories have been put forward. Changes in intestinal microbiome, permeability, immune function, motility and visceral sensitivity, brain-intestinal interactions and psychosocial status are suggested to be effective in the pathogenesis of IBS. Symptoms of the disease are chronic abdominal pain with diarrhea or constipation separately or both. Variability of symptoms resulted in different strategies to be carried out in the treatment of the disease. In the treatment of IBS patients, a holistic approach consisting of diet, lifestyle changes and drugs is required. In the recent studies, vitamin D deficiency has been shown to be common in IBS and supplementation of vitamin D can be effective in the treatment of IBS. The immunomodulatory, anti-inflammatory and antimicrobial properties of vitamin D are related to its role in IBS. Additionally, since depression triggers IBS symptoms, the relationship between depression and vitamin D should not be ignored. In this study, the role of vitamin D in IBS treatment was reviewed.

Key Words: irritable bowel syndrome, vitamin d, vitamin d deficiency, depression, microbiota

BD/S-27**Hematolojik Kanselerde Beslenme Yönetimi ve Fonksiyonel Besinler**

Rabia Melda Erdoğan¹, Serap Andaç Öztürk²

¹ İstanbul Aydın Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, İstanbul, Türkiye

² İstanbul Aydın Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, İstanbul, Türkiye

Özet

Hematolojik kanserler, kemik iliği gibi kan oluşturan dokularda veya immün sisteminin hücrelerinde başlayan kanserlerdir. Lösemi, lenfoma ve multipl miyelom olmak üzere üç tip hematolojik kanser vardır. Hematolojik kanserler tüm kanser türlerinin %9'unu oluşturmaktadır ve gelişmiş ülkelerde en sık görülen kanser türlerinde dördüncü sıradadır. Hematolojik hastalıkları tedavi etmede uygulanan yöntemler; kemoterapi, radyoterapi, immünoterapi ve cerrahi tedavidir. Cerrahi tedavi yöntemlerinden biri olan hematopoetik kök hücre nakli; kemik iliği, periferik kan veya plasenta kordon kanından toplanan kök hücrelerin infüzyonudur. Kök hücre nakli sürecinde; hastada iştahsızlık, bulantı, kusma, mukozit ve nötropeni gibi birçok yan etki görülmesi sebebiyle ve kök hücrenin vücut tarafından kabul edilme aşamasında beslenme önemli bir konuma sahiptir. Kök hücre naklinde hastalara nakil türüne göre belirli sürelerle düşük bakterili ve nötropenik diyet uygulanmaktadır. Bununla birlikte, bazı fonksiyonel besinlerin de hematolojik kanserler üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğu yapılan çalışmalarca gösterilmiştir. Örneğin, polifenol içeriğiyle yeşil çay; likopen içeriği ile domates ve timokinon içeriği ile *Nigella sativa* (çörek otu) gibi bazı fonksiyonel besinlerin hematolojik kanserlerde apoptozu indükleyici, anti-kanserojen, anti-proliferatif ve kemopreventif etkilerinin olabileceği belirtilmektedir. Bu derlemede, hematolojik kanserlerde beslenme yönetiminin ve hematolojik kanserlerin fonksiyonel besinler ile ilişkisinin literatür bilgileri ışığında incelenmesi amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Hematoloji, Kanser, Kök Hücre Nakli, Beslenme, Fonksiyonel Besinler

Nutritional Management and Functional Foods in Hematological Cancers

Rabia Melda Erdoğan¹, Serap Andaç Öztürk²

¹ Istanbul Aydın University, Institute of Graduate Study, Department of Nutrition and Dietetics, Istanbul, Turkey

² Istanbul Aydın University, Institute of Graduate Study, Department of Nutrition and Dietetics, Istanbul, Turkey

Abstract

Hematological cancers begin that are in blood-forming tissues such as bone marrow or in the cells of the immune system. There are three types of hematological cancers: leukemia, lymphoma and multiple myeloma. Hematological cancers represent 9% of all cancer types and are in fourth place in the most common cancer types in developed countries. The methods used to treat hematologic diseases are chemotherapy, radiotherapy, immunotherapy and surgical therapy. One of the surgical treatment methods is hematopoietic stem cell transplantation that is the infusion of stem cells collected from bone marrow, peripheral blood or placental cord blood. Nutrition has an important role in the acceptance of the stem cell by the body due to many side effects such as anorexia, nausea, vomiting, mucositis and neutropenia during the stem cell transplantation process. In stem cell transplantation, a low-bacteria and neutropenic diet are given to the patients for a certain period of time, depending on the type of transplantation. However, studies have shown that some functional foods have an important effect on hematological cancers. For instance, it is stated that some functional foods such as green tea with polyphenol content; tomato with lycopene content, and and *Nigella sativa* (black seed) with thymoquinone content may have an effect on hematologic cancers, inducing apoptosis, anti-carcinogenic, anti-proliferative and chemopreventive. In this review, it is aimed to examine nutritional management in hematological cancers and the relationship between hematological cancers and functional foods in the light of the literature.

Key Words: Hematology, Cancer, Stem Cell Transplantation, Nutrition, Functional Foods

BD/S-28**Fonksiyonel Dispepsili Hastalarda Beslenme Alışkanlıklarının İncelenmesi**

Hatice Çolak¹, Berna Karakoyun Laçin²

¹ Üsküdar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, İstanbul, Türkiye

² Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, Fizyoloji Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

Özet

Amaç: Çalışmanın amacı, fonksiyonel dispepsi (FD) hastalarının beslenme alışkanlıklarının incelenmesi ve FD'ye yönelik beslenme önerilerinin oluşturulmasıdır.

Gereç - Yöntem: Çalışmaya Marmara Üniversitesi (M.Ü.) Gastroenteroloji Enstitüsü Endoskopi ünitesinde Roma IV kriterlerine göre tanı alan 60 FD'li hasta dahil edildi. Bireylerin demografik özellikleri, antropometrik ölçümleri, beslenme alışkanlıkları ve besin tüketim sıklığı anketine ilişkin veriler toplandı. Veriler SPSS 20 programı kullanılarak elde edildi ve $p<0,05$ değeri istatistiksel olarak anlamlı kabul edildi. Çalışma M.Ü. Tıp Fakültesi Klinik Araştırmalar Etik Kurulu tarafından onaylanmıştır (09.2018.207).

Bulgular: Katılımcıların beden kütle indeksi (BKİ) ortalaması $27,49\pm 5,28$ kg/m² olarak bulundu. %48,3'ünün besinleri hızlı çiğnediği belirlendi. Pişirme yöntemi olarak kavurmayı tercih edenlerde midede şişkinlik daha fazla görüldü ($p<0,05$). FD semptomları ile öğün sıklığı arasında anlamlı bir ilişki saptanmadı. Midede ağrı ve midede yanma semptomlarının kadınlarda daha fazla ve alkol kullanmayanlarda daha belirgin olduğu tespit edildi ($p<0,05$). Sigara kullanmayan katılımcılarda erken doyma şikayeti daha düşük olarak bulundu ($p<0,05$). Şişkinlik ile brokoli, turp, kereviz, yeşil zeytin ve zeytinyağı tüketimi arasında negatif ilişki saptandı. Benzer şekilde, kuru meyve, yeşil zeytin, tereyağı, alkol ve fast food ile midede ağrı arasında negatif ilişki belirlendi. Alkol ve fast food tüketimi fazla olanlarda midede yanmanın az olduğu; hazır meyve suyu tüketiminin ise erken doymayı tetiklediği gözlemlendi.

Sonuçlar: Çalışmada FD hastalarının yanlış beslenme alışkanlıklarına sahip olduğu belirlenmiştir. Besinleri yavaş çiğneme, pişirme yöntemini değiştirme, alkolü azaltma/bırakma, rahatsızlık veren besinlerin tüketilmemesi gibi değişikliklerle FD semptomlarının azaltılabileceği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Dispepsi, obezite, beslenme, alışkanlık, alkol

Investigation of Nutritional Habits in Patients With Functional Dyspepsia

Hatice Çolak¹, Berna Karakoyun Laçın²

¹ Üsküdar University, Faculty of Health Sciences, Nutrition and Dietetics Department, Istanbul, Turkey

² Sağlık Bilimleri University, Hamidiye Faculty of Medicine, Department of Physiology, Istanbul, Turkey

Abstract

Objectives: The aim of the study is to examine the nutritional habits of patients with functional dyspepsia (FD) and to create nutrition recommendations for FD.

Materials - Methods: Sixty FD patients who were diagnosed according to Rome IV criteria in the endoscopy unit of the Marmara University (MU) Gastroenterology Institute were included in the study. Data on the demographic characteristics, anthropometric measurements, nutritional habits and food consumption frequency questionnaire of individuals were collected. Data were obtained by using SPSS 20 program and $p < 0,05$ value was considered statistically significant. Study was approved by the Faculty of Medicine Clinical Research Ethics Committee of MU (09.2018.207).

Results: The average body mass index (BMI) of the participants was found to be $27,49 \pm 5,28$ kg/m². It was determined that 48,3% of them chewed the food fast. Bloating in the stomach was more common in those who preferred to roast as a cooking method ($p < 0,05$). There was no significant relationship between FD symptoms and meal frequency. Symptoms of pain and burning in the stomach were found to be more pronounced in women and in less alcohol users ($p < 0,05$). In non-smoker participants, the complaint of early satiety was lower ($p < 0,05$). Negative relationship was found between bloating and consumption of broccoli, radish, celery, green olives and olive oil. Similarly, negative relationship was determined between dried fruit, green olives, butter, alcohol and fast food and pain in the stomach. In patients with high alcohol and fast food consumption, there is less burning in the stomach; it was observed that the consumption of instant juice triggered early saturation.

Conclusions: In the study, it was determined that FD patients had wrong eating habits. It has been determined that FD symptoms can be reduced by changes such as slow chewing of foods, changing the cooking method, reducing / releasing alcohol, and not consuming the disturbing foods.

Key Words: Dyspepsia, obesity, nutrition, habit, alcohol

BD/S-29**Probiyotiklerin *Helicobacter pylori* Enfeksiyonu Tedavisinde Etkinlikleri**

Elif Naz Sevgi¹, Reyhan İrkin²

¹İzmir Demokrasi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, İzmir, Türkiye

² İzmir Demokrasi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, İzmir, Türkiye

Helicobacter pylori (*H. pylori*), gastrit, peptik ülser, mide kanseri gibi gastrointestinal hastalıklar ile sıklıkla ilişkilendirilen gram-negatif bir bakteridir. Oral-oral veya fekal-oral yolla bulaşabilen bu patojen; midenin yüksek asitli ortamında canlılığını sürdürebilmektedir.

H. pylori enfeksiyonu tedavisinde en bilindik yöntem, kombine antibiyotik kullanımıdır. Ancak *H. pylori*'nin antibiyotiklere olan direncinin artması ile beraber, yol açtığı enfeksiyonun tedavisinde alternatif yöntemler öne sürülmüştür.

Probiyotik bakteriler, bağırsak mikrobiyal dengesini düzenleyen, metabolizmaya yararlı olan canlı mikroorganizmalardır. İntestinal lümeninde, mukoza ve epitel tabakası üzerinde canlılıklarını sürdürürler. Gastrointestinal lümeni patojenlere karşı koruma, immün sistemi destekleme, inflamasyonu azaltma gibi fonksiyonları vardır.

Probiyotik bakterilerin *H. pylori* enfeksiyonunun tedavisindeki potansiyel etkileri klinik çalışmalarda gösterilmiştir. Probiyotiklerin; kısa zincirli yağ asitleri üretimi sonucu pH'ı düşürme ve antibakteriyel maddeler üretme yoluyla *H. pylori* yoğunluğunu azaltarak, kolonizasyonunu engelleyerek ve gastrik epitel hücrelerine bağlanmayı inhibe ederek tedaviye yardımcı olabilecekleri düşünülmektedir.

Bununla birlikte probiyotiklerin *H. pylori*'ye karşı gösterdiği aktivitenin suşa özgü olduğu bilinmektedir. Bazı probiyotik bakteri suşlarının *H. pylori* inhibisyonunda daha etkili olduğu bilirse de tek başlarına tam eradikasyon sağlayamadıkları görülmüştür. Probiyotiklerin tek başına veya antibiyotik tedavisi ile bir arada kullanılmasının etkinliklerini inceleyen çalışmalara bakıldığında, belirli probiyotik bakteri suşlarının antibiyotik tedavisi ile birlikte verilmesinin antibiyotiklerin yan etkilerini azaltmakla birlikte, *H. pylori* eradikasyonunu hızlandırmaya yardımcı etkileri olduğu görülmektedir.

Tüm bunlar göz önüne alındığında *H. pylori* enfeksiyonu tedavisinde antibiyotiklerin yanı sıra özelleştirilmiş probiyotik kullanımının olumlu sonuçlar verebileceği düşünülebilir.

Anahtar kelimeler: *Helicobacter pylori*, probiyotik, antibiyotik direnci

The Efficiency of Probiotics in the Treatment of *Helicobacter pylori* Infections

Elif Naz Sevgi¹, Reyhan İrkin²

¹ Izmir Democracy University, Faculty of Health Sciences, Department of Nutrition and Dietetics, Izmir, Turkey

² Izmir Democracy University, Faculty of Health Sciences, Department of Nutrition and Dietetics, Izmir, Turkey

Helicobacter pylori (*H. pylori*) is a gram-negative bacterium often associated with gastrointestinal diseases like gastritis, peptic ulcers and gastric cancer. The pathogen is transmitted through oral-oral or fecal-oral routes and can survive within the high acidity gastric environment.

The most common treatment for *H. pylori* infections is using a combination of antibiotics. However, the increasing antibiotic resistance of *H. pylori* has raised interest in alternative treatments.

Probiotic bacteria are living microorganisms that regulate the microbial balance of the intestines and have a beneficial effect on the metabolism. They are known to live in the intestinal lumen, mucosa and on the epithelial tissue and have functions such as protecting the gastrointestinal lumen from pathogens, supporting the immune system and decreasing inflammation.

The potential effects of probiotics in the treatment of *H. pylori* have been shown in clinical studies. It has been thought that probiotics can assist the treatment by secreting antibacterial substances and short-chained fatty acids which in result, lowers the pH; therefore decreasing the density of *H. pylori*, hindering the colonization adhesion of the gastric epithelial cells.

It is also known that the activity seen against *H. pylori* is strain specific. Even though some probiotic strains are been shown to be effective in the inhibition of *H. pylori*, none have shown complete eradication of the pathogen. Several studies have investigated the effectiveness of probiotics used as monotherapies or as supplementation with a common antibiotic treatment. When used in combination with an antibiotic treatment, specific probiotic strains have demonstrated to have decreased the side effects of antibiotics, as well as increasing the rate of *H. pylori* eradication.

Considering this, it can be concluded that the usage of specialized probiotics alongside antibiotics in the treatment of *H. pylori* infections can have potential positive results.

Keywords: *Helicobacter pylori*, probiotic, antibiotic resistance

BD/S-30**Beslenmenin Akne Vulgaris Üzerine Etkisi**

Nedime Gündüz¹, Reyhan İrkin²

¹ İzmir Demokrasi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

² İzmir Demokrasi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

Özet

Ergenlerin büyük bir çoğunluğunu, yetişkinlerin de yaklaşık yarısını etkileyen akne vulgaris, bireyin yaşam kalitesi üzerinde yıkıcı etkilere sahip olan kronik inflamatuvar bir hastalıktır. Akne patofizyolojisi, aşırı sebum üretimini, foliküler hiperkeratinizasyonu, immünolojik ve inflamatuvar süreçleri ve kıl köklerinde *Propionibacterium acnes* kolonizasyonunun artmasını içermektedir. Ayrıca genetik yapı, artan stres ve terleme gibi birçok faktör de bu süreçte rol oynamaktadır. Akne gelişiminde beslenmenin de oldukça önemli olduğu bildirilmektedir. Bireyin beslenme örüntüsü, derideki sebum salgı miktarını ve bileşimini değiştirebildiği için akne vulgaris ile beslenme arasında önemli bir ilişki olduğu düşünülmektedir. Özellikle süt ve süt ürünleri, yağ asitleri, glisemik indeks-glisemik yük ve antioksidan kapasitesi yüksek olan vitamin ve mineraller akne ile ilişkilendirilmektedir. Yüksek glisemik indeks ve yük ile indüklenen hiperinsülinemi, sebum üretiminde artışa yol açmaktadır. Sütün, içeriğindeki karbonhidrat miktarına kıyasla, kanda daha fazla glisemik yük oluşturduğu ve bileşimindeki whey proteini kaynaklı olduğu düşünülen, yüksek insülinotropik cevaba neden olduğu bildirilmiştir. Özellikle de yağsız süt tüketiminin akne lezyonlarının oluşumuna yol açan enzimatik reaksiyonları tetiklediği belirtilmektedir. Omega-3 yağ asitlerinin antiinflamatuvar özelliğinin ise, foliküllerde inflamasyonu azaltarak akne oluşma riskini düşürdüğü bildirilmiştir. Antioksidan kapasitesi yüksek olan vitamin ve minerallerin serumdaki düşük seviyelerinin akne oluşumu ile ilişkili olabileceği de düşünülmektedir. Yapılan çalışmalarda aknenin, enerjisi yüksek, besin ögesi içeriği düşük, kızartılmış, tatlı besinlerle ve fast food ile tetiklendiği belirtilmektedir. Akne vulgarisli bireylerin yarısından fazlasında bağırsak mikroflorasında değişiklikler bildirilmiştir. Probiyotiklerin, mikroflorayı geliştirmesinin yanında glisemik kontrolü düzenleyici ve oksidatif stresi azaltıcı rolü de bulunmaktadır. Potansiyel terapötik etkilerinden dolayı, probiyotik mikroorganizmaların da bu süreci olumlu yönde etkileyebileceği düşünülmektedir. Bu çalışmada, güncel verilerle beslenmenin akne vulgarisin gelişimi üzerine etkileri hakkında dünyada ve ülkemizde yapılan literatür çalışmalarına değinilmesi hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Akne Vulgaris, Beslenme, Probiyotik, İnflamasyon

Effect of Nutrition on Acne Vulgaris

Nedime Gündüz¹, Reyhan İrkin²

¹ Izmir Democracy University, Faculty of Health Sciences, Department of Nutrition and Dietetics, Izmir, Turkey

² Izmir Democracy University, Faculty of Health Sciences, Department of Nutrition and Dietetics, Izmir, Turkey

Abstract

Acne vulgaris, which affects the vast majority of adolescents and about half of adults, is a chronic inflammatory disease that has devastating effects on the individual's quality of life. The pathophysiology of acne includes excessive sebum production, follicular hyperkeratinization, immunological and inflammatory processes and increased colonization of *Propionibacterium acnes* in hair follicles. In addition, many factors such as genetic structure, increased stress and sweating play a role in this process. Nutrition is also reported to be very important in the development of acne. It is thought that there is an important relationship between acne vulgaris and nutrition, as the individual's nutritional pattern can change the amount and composition of sebum secretion in the skin. Especially milk and dairy products, fatty acids, glycemic index-glycemic load and vitamins and minerals with high antioxidant capacity are associated with acne. Hyperinsulinemia induced by high glycemic index and load leads to an increase in sebum production. Milk has been reported to cause a higher insulinotropic response, which is thought to be due to the whey protein in its composition, creating a greater glycemic load in the blood compared to the amount of carbohydrates in its content. In particular, consumption of skim milk is reported to trigger enzymatic reactions leading to the formation of acne lesions. It has been reported that the anti-inflammatory properties of omega-3 fatty acids reduce the risk of acne by reducing inflammation in the follicles. It is also thought that low levels of vitamins and minerals with high antioxidant capacity in serum may be related to acne formation. Studies show that acne is triggered with high energy, low nutrient content, fried, sweet foods and fast food. Changes in intestinal microflora have been reported in more than half of individuals with acne vulgaris. Probiotics have a role in improving microflora as well as regulating glycemic control and reducing oxidative stress. Due to its potential therapeutic effects, it is thought that probiotic microorganisms can also positively influence this process. In this study, it is aimed to mention the literature studies on the effects of nutrition on acne vulgaris development with current data in the world and in our country.

Key Words: Acne Vulgaris, Nutrition, Probiotic, Inflammation

POLİKİSTİK OVER SENDROMUNUN HASTALIKLAR VE BESLENME İLE İLİŞKİSİ

Zehra ERKUT BATU¹, Meltem HÜRCAN¹, Hande Pelin KATIK¹, Reyhan İRKİN¹

¹ İzmir Demokrasi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, İzmir, Türkiye

Özet

Polikistik over, “çok sayıda kist içeren yumurtalık dokusu” demektir. Yumurtalık dokusunun ultrasonografik incelemesinde 2 – 8 mm çapında çok sayıda kistin olması durumudur. Polikistik over sendromu ise androjenlerin artması, ovulasyonun bozulması ve ovaryumlardaki kistik yapıları içeren heterojen bir düzensizliği ifade eder. Polikistik over sendromunun (PCOS) kadınlarda en sık görülen endokrin bozukluk olduğu düşünülmektedir. Polikistik over sendromunun dünya prevalansının %3 – 10 arasında olduğu tahmin edilse de ülkemizde görülme sıklığı %6 – 10 arasındadır.

Polikistik over sendromuna genellikle oligo-anovulasyon, menstrüal düzensizlik ve hirsutizm eşlik etmektedir. PCOS’lu kadınlar uzun vadede obezite, Tip2 diyabet, endometriyum kanseri ve infertilite açısından risk altındadır. Polikistik over sendromunda diyet değişkenlerinden etkilenebilecek glikoz intoleransı veya insülin direnci, santral obezite, dislipidemi ve depresyon gibi bulgular görülebilmektedir. PCOS’lu kadınlarda obezite görülme sıklığı sağlıklı kadınlara göre daha yüksektir. PCOS vakalarının yaklaşık %40 – 60’ı fazla kilolu veya obezdir.

Polikistik over sendromunun tedavisinde hem oral kontraseptif haplar, metformin, tiazolidindion gibi ajanlarla farmakoterapi; hem de diyet modifikasyonunu da içeren yaşam tarzı değişikliği tedavileri uygulanmaktadır. PCOS’lu bireylerde ağırlık kaybının semptomları azaltarak yaşam kalitesini artırdığı bilinmektedir. İlaç tedavisiyle kombine olarak uygulanan diyet tedavisi kan glikozunun dengelenmesine ve insülin direncinin azaltılmasına yardımcı olur. Uygulanacak diyetin örüntüsüne yönelik bir görüş birliği bulunmamakla birlikte tıbbi beslenme tedavisi düzenlenirken glisemik indeksi düşük, posa içeriğinin yüksek olması, bitkisel yağların tercih edilmesi ve günlük su alımının artırılmasını içeren özel diyetler üzerinde durulmaktadır. Bununla birlikte vitamin mineral takviyeleri, probiyotik ve simbiyotik ürünlerin kullanımı ve bazı bitkilerin kullanımına yönelik çalışmalarda bulunmaktadır.

Bu derlemenin amacı polikistik over sendromlu kadınlarda komorbiditelerin ve diyet değişkenlerinin PCOS ile ilişkisini incelemektir.

Anahtar kelimeler: Polikistik over, PCOS, insülin direnci, infertilite, menstrüal düzensizlik

RELATIONSHIP BETWEEN POLYCYSTIC OVER SYNDROME AND DISEASE AND NUTRITION

Zehra ERKUT BATU¹, Meltem HÜRÇAN¹, Hande Pelin KATIK¹, Reyhan İRKİN¹

¹ Izmir Democracy University, Faculty of Health Sciences, Nutrition and Dietetics Department, Izmir, Turkey

Abstract

Polycystic ovary means “ovarian tissue containing many cysts”. In the ultrasonographic examination of the ovarian tissue, it is the case of a large number of cysts with a diameter of 2 - 8 mm. Polycystic ovarian syndrome, on the other hand, expresses a heterogeneous irregularity including increased androgens, impaired ovulation and cystic structures in the ovaries. Polycystic ovary syndrome (PCOS) is thought to be the most common endocrine disorder in women. Although the world prevalence of polycystic ovary syndrome is estimated to be between 3 and 10%, its incidence in our country is between 6 and 10%.

Polycystic ovary syndrome is usually accompanied by oligo-anovulation, menstrual irregularity and hirsutism. Women with PCOS are at risk for obesity, Type2 diabetes, endometrial cancer and infertility in the long term. In polycystic ovarian syndrome, findings such as glucose intolerance or insulin resistance, central obesity, dyslipidemia and depression that may be affected by dietary variables can be seen. The incidence of obesity is higher in women with PCOS than healthy women. Approximately 40-60% of PCOS cases are overweight or obese.

Pharmacotherapy with agents such as oral contraceptive pills, metformin, thiazolidinedione in the treatment of polycystic ovary syndrome; lifestyle modification treatments, including dietary modification, are also available. It is known that weight loss in individuals with PCOS decreases symptoms and improves quality of life. Diet therapy combined with drug therapy helps balance blood glucose and reduce insulin resistance. While there is no consensus regarding the pattern of the diet to be applied, special diets including low glycemic index, high pulp content, preferring vegetable oils and increasing daily water intake are emphasized while arranging medical nutrition therapy. In addition, vitamin mineral supplements are involved in the use of probiotic and symbiotic products and the use of certain herbs.

The purpose of this review, polycystic ovary syndrome is to examine the relationship of women with PCOS, comorbidities, and dietary variables.

Key Words: Polycystic ovary, PCOS, insulin resistance, infertility, menstrual irregularities

BD/S-32**KETEN TOHUMUNUN İNSAN SAĞLIĞI ÜZERİNE ETKİLERİ**Reyhan İRKİN¹, Hande Pelin KATIK¹, Meltem HÜRCAN¹¹İzmir Demokrasi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, İzmir, Türkiye**Özet**

Dünyada teknoloji ve bilimin gelişmesiyle insanların sağlığını korumaya yönelik ilgisi ve buna yönelik besinleri tüketme eğilimi artmıştır. Keten tohumu da beslenme-sağlık ilişkisi konusunda önemi artan besinlerden biridir. Keten tohumunun fonksiyonel bileşikler sayesinde diyabet, kanser, kardiyovasküler hastalıklar, romatoid artrit ve kabızlık gibi birçok hastalığa karşı potansiyel koruyucu etkisi çalışmalarda yer almaktadır. Keten tohumunun Latincedeki karşılığı "*Linum usitatissimum*" olup "çok yararlı, kullanışlı" anlamına gelmektedir. Tohumlarının biçimi oval ve yassı olup rengi de yeşilden siyaha doğru değişkenlik gösterir. Tohumun uzunluğu 4-6 mm olup kokusuzdur, yağlıdır. Keten tohumunun yağ içeriği %35-45 arasında olup bu yağın da %45-52'si Alfa-linolenik asitten oluşmaktadır. Keten tohumu ayrıca lignan, yüksek kalite protein ve fenolik bileşikler içermektedir. Protein içeriği %20-27 arasındadır.

Keten tohumuna karşı alerji nadir görülmektedir, bunların çoğu çapraz reaksiyon şeklindedir. Keten tohumunun yüksek doz ve kronik kullanımında toksik etkisi bulunmamaktadır.

Keten tohumunun sağlığı artırıcı ve bazı hastalıklardan koruyucu potansiyel etkileri bulunmaktadır. Ancak pediatrik kullanımını sınırlıdır ve pediatrik uygun doz yetişkinlerden farklı olabilmektedir. Ayrıca fitoöstrojen içeriği nedeniyle gebelik ve laktasyonda kullanımının güvenliği tartışmalıdır. Yaşlılarda, çoklu ilaç kullanımı olanlarda ve varfarin tedavisi alanlarda keten tohumunun ilaçlarla etkileşimi olabileceğinden dikkatli olunmalıdır.

Bu çalışmada keten tohumunun sağlık üzerine etkileri araştırılmış, tüketiminin yol açabileceği olası riskler incelenmiş, pediatrik kullanımını araştırılmış ve ulaşılan sonuçlar derlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: keten tohumu, sağlık, beslenme, diyet, fonksiyonel besin

EFFECTS OF FLAXSEED ON HUMAN HEALTHReyhan İRKİN¹, Hande Pelin KATIK¹, Meltem HÜRCAN¹¹Democracy Izmir University, Faculty of Health Sciences, Nutrition and Dietetics Department, Izmir, Turkey**Abstract**

With the development of technology and science in the world, the interest of people to protect their health and their tendency to consume nutrients for this has increased. Flaxseed is one of the foods that increase in importance in terms of nutrition-health relationship. The functional compounds of flaxseed have potential protective effects against many diseases such as diabetes, cancer, cardiovascular diseases, rheumatoid arthritis and constipation. The word "*Linum usitatissimum*" in Latin means "very useful, useful". The shape of the seeds is oval and flat, and the color varies from green to black. The length of the seed is 4-6 mm, it is odorless and oily. The fat content of flax seed is between 35-45% and 45-52% of this oil consists of Alpha-linolenic acid. Flaxseed also contains lignan, high quality protein and phenolic compounds. The protein content is between 20-27%.

Allergy to flaxseeds are rare, most of them in the form of cross-reactions. Flaxseed has no toxic effect in high doses and chronic use.

Flaxseed has potential health-promoting and protective effects from certain diseases. However, its use in pediatrics is limited and the appropriate dose in pediatrics may differ from adults. In addition, the safety of its use in pregnancy and lactation is controversial due to its phytoestrogen content. Caution should be exercised since flaxseed may interact with drugs in the elderly, those who use multiple medications, and those who receive warfarin therapy.

In this study, the effects of flaxseed on health were investigated, possible risks that could be caused by its consumption were investigated, its use in pediatrics was investigated, and the results were compiled.

Key Words: flaxseed, health, nutrition, diet, functional food

FTR/S-1**Baş Boyun Kanserli Hastalarda Boyun Diseksiyonu Sonrası Skapular Kas Enduransının İncelenmesi: Pilot Çalışma**

Aybüke Cansu Kalkan¹, Seher Özyürek², Ersoy Doğan³, Hande Melike Bülbül⁴, Mehmet Akif Kamar⁴, Ali Balcı⁴, Ahmet Ömer İkiz³, Pembe Keskinoglu⁵, Arzu Genç²

¹ Dokuz Eylül Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İzmir, Türkiye

² Dokuz Eylül Üniversitesi, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksekokulu, İzmir, Türkiye

³ Dokuz Eylül Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Kulak, Burun ve Boğaz Hastalıkları Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

⁴ Dokuz Eylül Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Radyoloji Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

⁵ Dokuz Eylül Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Biyoistatistik ve Tıbbi Bilişim Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

Özet

Amaç: Boyun diseksiyonu, baş boyun kanserlerinin tedavisinde önemli bir yere sahip olmakla birlikte diseksiyon sırasında bazı komplikasyonlar ortaya çıkabilmektedir. En sık görülen komplikasyonlardan biri sinir yaralanmalarıdır. Spinal aksesuar sinir hasarına bağlı olarak skapula çevresi kaslar etkilenebilmektedir. Yapılan literatür taramasında boyun diseksiyonu sonrası skapular kas enduransındaki değişimin incelendiği bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu çalışmanın amacı baş boyun kanserli hastalarda boyun diseksiyonu sonrası skapular kas enduransındaki değişimi incelemektir.

Gereç - Yöntem: Baş boyun kanseri tanısı alan ve boyun diseksiyonu uygulanan 15 hasta (5 kadın, 10 erkek) çalışmaya dahil edildi. Skapular kas enduransının değerlendirilmesinde skapular kas endurans testi kullanıldı. Test için omuzlar ve dirsekler 90° fleksiyona alınarak dirseklerin arasına ayarlanabilir bir cetvel yerleştirildi. Katılımcılardan her iki elle kavradıkları dinamometrede (Scale and Tape Measure, Design No: 990205) omuzların eksternal rotasyonu ile 1 kilogramlık yüke ulaşmaları ve bu yükü korumaları istendi. Süre kronometre ile kaydedildi. Test iki kez uygulandı ve analiz için en iyi skor kullanıldı. Değerlendirmeler boyun diseksiyonu öncesi ve diseksiyonu takiben üçüncü ayda tekrarlandı. Tanımlayıcı istatistikler ortanca (çeyrekler arası açıklık) olarak sunuldu. Boyun diseksiyonu öncesi ve sonrası skapular kas enduransı Wilcoxon işaretli sıralar testi ile karşılaştırıldı.

Bulgular: Bireylerin yaş ortancası 57,0 (41,0-65,0) yıldır. Skapular kas enduransı ortancası boyun diseksiyonu öncesi 74,13 (57,27-121,0) saniye iken boyun diseksiyonu sonrası 65,75 (25,25-79,06) saniye idi. Diseksiyon öncesi ile karşılaştırıldığında boyun diseksiyonu sonrası üçüncü ayda skapular kas enduransında istatistiksel olarak anlamlı bir azalma bulundu (p=0,005).

Sonuçlar: Baş boyun kanserli hastalarda boyun diseksiyonu sonrası skapular kas enduransında azalma görülebilir. Azalmış skapular kas enduransı hastaların omuz işlevlerini olumsuz etkileyebileceğinden cerrahi sonrası erken dönemde değerlendirilmeli ve uygun rehabilitasyon programı belirlenmelidir.

Anahtar Kelimeler: Baş Boyun Kanseri, Boyun Diseksiyonu, Skapular Kas Enduransı

Bu çalışma, Dokuz Eylül Üniversitesi özgelirleri ile Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi tarafından 2017.KB.SAG.053 proje numarası ile desteklenmektedir.

Investigation of Scapular Muscle Endurance after Neck Dissection in Patients with Head and Neck Cancer: A Pilot Study

Aybuke Cansu Kalkan¹, Seher Ozyurek², Ersoy Dogan³, Hande Melike Bulbul⁴, Mehmet Akif Kamar⁴, Ali Balci⁴, Ahmet Omer Ikiz³, Pembe Keskinoglu⁵, Arzu Genc²

¹ Dokuz Eylul University, Institute of Health Sciences, Izmir, Turkey

² Dokuz Eylul University, School of Physical Therapy and Rehabilitation, Izmir, Turkey

³ Dokuz Eylul University, School of Medicine, Department of Otorhinolaryngology, Izmir, Turkey

⁴ Dokuz Eylul University, School of Medicine, Department of Radiology, Izmir, Turkey

⁵ Dokuz Eylul University, School of Medicine, Department of Biostatistics and Medical Informatics, Izmir, Turkey

Abstract

Objectives: Although neck dissection has an important role for treatment of head and neck cancers, some complications may appear during the dissection. One of the most common complications is nerve injuries. Muscles around the scapula may be affected depending on damage to the spinal accessory nerve. In the literature review which was conducted, no study was encountered investigating change in scapular muscle endurance after neck dissection. The aim of this study was to investigate change in scapular muscle endurance after neck dissection in patients with head and neck cancer.

Materials - Methods: A total of fifteen patients (5 females, 10 males) who were diagnosed with head and neck cancer and performed neck dissection included in the study. Scapular muscle endurance test was used to assess the scapular muscle endurance. For the test, the shoulders and elbows were flexed at 90° and an adjustable ruler was placed between the elbows. Participants were asked to reach 1 kilogramme load by external rotation of shoulders on the dynamometer (Scale and Tape Measure, Design No: 990205) that was grasped with their both hands and maintain this load. The period was recorded by stopwatch. The test was performed twice and maximum score was used for the analysis. Assessments were repeated before neck dissection and at three months following the dissection. Descriptive statistics were presented as median (interquartile ranges). Scapular muscle endurance before and after neck dissection was compared by Wilcoxon signed rank test.

Results: The median age of individuals was 57.0 (41.0-65.0) years. While the median of scapular muscle endurance was 74.13 (57.27-121.0) seconds before neck dissection, it was 65.75 (25.25-79.06) seconds after the dissection. A statistically significant decrease was found in scapular muscle endurance at three months after neck dissection compared to before the dissection ($p=0.005$).

Conclusions: The decrease in scapular muscle endurance may be seen after neck dissection in patients with head and neck cancer. Because decreased scapular muscle endurance may adversely affect shoulder functions, it should be assessed in the early postoperative period and proper rehabilitation programme should be determined.

Key Words: Head and Neck Cancer, Neck Dissection, Scapular Muscle Endurance

FTR/S-2

**Meme Kanseri Tedavi Yaklaşımları Sonrası Lenfödem Gelişen Bireylerde Ödem Şiddeti,
Vücut Kompozisyonu Ve Fiziksel Aktivite Arasındaki İlişki**

Ayşe Kayalı Vatansever¹, Didem Karadibak²

¹ İzmir Bayraklı İlçe Sağlık Müdürlüğü 2 No'lu SHM Fiziksel Aktivite Birimi, İzmir, Türkiye

² Dokuz Eylül Üniversitesi Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksekokulu, İzmir, Türkiye

Özet

Amaç: Çalışmamızın amacı, meme kanseri tedavi yaklaşımları sonrası lenfödem gelişen bireylerde ödem şiddeti, vücut kompozisyonu ve fiziksel aktivite arasındaki ilişkiyi incelemektir.

Gereç - Yöntem: Çalışmaya Dokuz Eylül Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksekokulu'na başvuran meme kanseri tedavi yaklaşımları sonrası üst ekstremitede lenfödem gelişmiş 76 kişi dâhil edildi. Hastaların demografik bilgileri kaydedildi. Bel - kalça çevresi, ödem şiddetleri mezura ile ölçüldü. Bireylerin fiziksel aktivite düzeyleri Uluslararası Fiziksel Aktivite Kısa Form Anketi (IPAQ KF) ile değerlendirildi.

Bulgular: Çalışmaya katılan bireylerin hepsi kadın ve yaş ortalaması 55.17±11.59 yıl; beden kütle indeksi (BKI) 29.64±5.82 kg/m²; bel-kalça oranı 0,86±0.070'dır. Kadınların %63.2'sinin cerrahi tipi total mastektomi ve çıkarılan lenf nodu sayısı ortalama 16.09±8.43'dır. Bireylerin %40.8'inde hafif ; %34.2'sinde orta ve %25'inde şiddetli derecede lenfödem vardır. Tüm katılımcılarının ortalama IPAQ KF'a göre fiziksel aktivite değeri 506.23±652.57 MET-dk/hafta 'dır. Lenfödem şiddeti fiziksel aktivite düzeyi ile negatif yönde (r=-0.401) (p<0.05); vücut kitle indeksi ile pozitif yönde (r=0.491); bel kalça oranı (r=0.513) ile pozitif yönde korelasyon göstermektedir (p<0.05).

Sonuçlar: Lenfödem şiddeti arttıkça bireylerin fiziksel aktivite düzeyleri azalmakta; beden kütle indeksi ve bel kalça oranı artmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Lenfödem, Meme Kanseri İlişkili Lenfödem, Vücut Kompozisyonu, Fiziksel Aktivite

Edema Severity, Body Composition and Physical Activity in Lymphedema Related After Breast Cancer Treatment Approaches

Ayşe Kayalı Vatansever¹, Didem Karadibak²

¹ İzmir Bayraklı District Health Directorate No. 2 HLC Physical Activity Unit, İzmir, Turkey

² Dokuz Eylül University Physiotherapy and Rehabilitation, İzmir, Turkey

Abstract

Objectives: The aim of our study is to investigate the relationship between edema severity, body composition and physical activity in individuals who develop lymphedema after breast cancer treatment approaches.

Materials - Methods: The study included 76 people who developed lymphedema in the upper extremity after breast cancer treatment approaches that applied to the Dokuz Eylül School of Physical Therapy and Rehabilitation. Demographic information of the patients was recorded. Waist - hip circumference, edema severity were measured with tape measure. Individuals' physical activity levels were evaluated using the International Physical Activity Short Form Questionnaire (IPAQ SF).

Results: All of the individuals participating in the study were women and the average age was 55.17 ± 11.59 years; body mass index (BMI) 29.64 ± 5.82 kg / m²; waist-hip ratio is 0.86 ± 0.070 . The surgical type of 63.2% of women is total mastectomy. The number of lymph nodes removed is 16.09 ± 8.43 on average. Mild lymphedema is present in 40.8% of women participating in the study. In addition, 34.2% of the participants had moderate and 25% severe lymphedema. The average activity of all participants according to IPAQ KF is 506.23 ± 652.57 MET-min / week. Lymphedema severity negatively with the level of physical activity ($r = -0.401$) ($p < 0.05$); positively with body mass index ($r = 0.491$); positively correlated with waist to hip ratio ($r = 0.513$) ($p < 0.05$).

Conclusions: As lymphedema severity increases, individuals' physical activity levels decrease; body mass index and waist to hip ratio are increasing.

Key Words: Lymphedema, Breast Cancer Related Lymphedema, Body Composition, Physical Activity

FTR/S-3

**DENGE DEĞERLENDİRME SİSTEM TESTİ'NİN (BESTEST) TÜRKÇE VERSİYONUNUN
GÜVENİLİRLİĞİ VE GEÇERLİLİĞİ**

Ayşe KILIÇ [1], Gülbin ERGİN[2], Berna KILIÇ[3]

[1]Kocaeli Romatem Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Hastanesi, Pediatrik Rehabilitasyon Ünitesi, KOCAELİ, TÜRKİYE,ayklcc@gmail.com

[2]İzmir Bakırçay Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, İZMİR, TÜRKİYE, gulbin_ergin@hotmail.com

[3]Gülen Kalpler Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi, KOCAELİ, TÜRKİYE,Fztberna_41@hotmail.com

ÖZET

Amaç: Nörolojik hastalarda Denge Değerlendirme Sistem Testi'nin (BesTest) Türkçe versiyonunun geçerlilik ve güvenilirliğini belirlemek amaçlanmıştır.

Yöntem: Skala 'back-translation' yöntemiyle Türkçeye çevrildi. Sosyal hizmet uzmanı, halk sağlığı uzmanı ve istatistik danışmanı ile iki deneyimli fizyoterapistin bulunduğu komisyonun toplumsal olarak herhangi bir anlam bozukluğu olup olmadığını incelemesi ve onayı ile son halini aldı. Çalışmada nörolojik hastalık tanısı almış 38 (25K, 13E) birey değerlendirildi. Türkçe BesTest ölçeğinin geçerliliğini belirlemek amacıyla Berg Denge Ölçeği (BDÖ) kullanılmıştır. Hastalar BesTest skalasının test- tekrar test güvenilirliği için 7-10 gün arayla 2 kez değerlendirilmiştir.

Bulgular: BesTest test-tekrar test korelasyon kat sayısı; sınıfıçı ($r=0.989$), sınıflararası ($r=0.991$) bulundu. Geçerlilik analizine bakıldığında Biyomekanik Kısıtlamalar, Stabilite Sınırlılıkları, Geçişler/İleriye yönelik beklenen postüral duruş düzenlemesi, Postüral cevaplara tepkiler, Duyusal yönelim ve Yürüyüşte denge skorları ve BesTest genel skorlar ile Berg Denge ölçeği skorları arasında istatistiksel olarak anlamlı, pozitif yönlü ve kuvvetli korelasyonlar bulunduğu tespit edildi ($p<0,05$).

Sonuç: Çalışmamızda BesTest'in nörolojik hastalarda geçerli ve güvenilir bir değerlendirme aracı olduğu tespit edildi.

Anahtar Kelimeler: BesTest, Denge bozukluğu, Denge değerlendirme sistem testi, nöroloji

THE RELIABILITY AND VALIDITY OF THE TURKISH VERSION OF THE BALANCE ASSESSMENT SYSTEM TEST (BESTEST)

Ayşe KILIÇ [1], Gülbin ERGİN[2], Berna KILIÇ[3]

[1]Kocaeli Romatem Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Hastanesi, Pediatrik Rehabilitasyon Ünitesi, KOCAELİ, TÜRKİYE,ayklcc@gmail.com

[2]İzmir Bakırçay Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, İZMİR, TÜRKİYE, gulbin_ergin@hotmail.com

[3]Gülen Kalpler Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi, KOCAELİ, TÜRKİYE,Fztberna_41@hotmail.com

ABSTRACT

Aim : The purpose of this study was to determine the validity and reliability of the Turkish version of BesTest in neurological patients with impaired balance.

Method: The scale was translated into Turkish with the 'back-translation' method. The committee, which includes a social worker, public health specialist and statistical consultant and two experienced physiotherapists, has been finalized with the examination and approval of whether there is any social impairment. In the study, 38 (25K, 13E) individuals diagnosed with neurological disease were evaluated. In order to determine the validity of the BesTest scale, the Berg Balance Scale (BBS) was used. The BesTest test was repeated twice by 7- 10 days apart to confirm its reliability.

Results: The test-retest correlation coefficient found intrarater ($r=0.989$) / interrater ($r = 0.991$). According to the validity analysis, a correlation was found between the Bestest total score and the BBS total score, Biomechanical Constraints, Stability Limits, Transitions/Anticipatory postural adjustment, Reactive postural Response, Sensory orientation and Stability in Gait. Statistically significant differences between BesTest general scores and Berg Balance scores positive and strong correlations were also found ($p < 0.05$).

Conclusion: In our study, BesTest was found to be a valid and reliable assessment tool in neurological patients with impaired balance.

Keywords: BesTest, balance disorder, balance evaluation system test, neurology

FTR/S-4**Egzersiz Alışkanlığı Olan Ve Olmayan Kronik Bel Ağrılı Hastaların Ağrı Şiddeti Ve Fonksiyonel Durumlarının Karşılaştırılması**

Ayşe Nur Oymak Soysal¹

¹ Pamukkale Üniversitesi, Sarayköy Meslek Yüksekokulu, Denizli, Türkiye

Özet

Amaç: Bu çalışmanın amacı düzenli egzersiz yapan ve yapmayan kronik bel ağrılı hastaların ağrı şiddeti ve fonksiyonel kapasitelerini karşılaştırmaktır.

Gereç - Yöntem: Çalışmaya yaş ortalaması $40,96 \pm 1,40$ olan (20-65 yaş) 250 (169 kadın, 81erkek) kronik bel ağrılı hasta katıldı. En az 3 aydır kronik bel ağrısı olan hastalardan haftada en az 2 gün egzersiz alışkanlığı olan 65 olgu egzersiz grubunu (EG), egzersiz yapmayan 185 olgu ise kontrol grubunu (KG) oluşturdu. Hastaların demografik bilgileri kaydedildikten sonra ağrı şiddeti görsel analog skalası (GAS) ile, fonksiyonel durumları ise Fonksiyonel Bel Ağrısı Skalası (FBAS) ile değerlendirildi.

Bulgular: Sonuçlar karşılaştırıldığında EG grubu için ağrı şiddeti ortalaması $6,49 \pm 1,43$ bulunurken, KG'na ait ağrı şiddeti ortalaması $6,32 \pm 1,9$ olarak hesaplandı. İki grup arasında ağrı şiddeti ve FBAS skorları bakımından istatistiksel bir fark bulunmadı ($p > 0,05$).

Sonuçlar: Bu sonuçlara göre düzenli egzersiz yapan ve yapmayan kronik bel ağrılı hastaların ağrı şiddeti ve fonksiyonel durumları bakımından fark bulunmamıştır. Kronik bel ağrısının önlenmesi için düzenli egzersiz önerilir ancak yapılan egzersizin tipi de önemlidir. Bu nedenle ileri çalışmaların yapılması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Bel ağrısı, Egzersiz, Fonksiyonel durum

Comparison Of Pain Intensity And Functional Status Of Patients With Chronic Low Back Pain Between Regularly Exercised Or Not

Ayşe Nur Oymak Soysal¹

¹ Pamukkale University, Sarayköy Vocational School, Denizli, Türkiye

Abstract

Objectives: The aim of this study is to compare the pain intensity and functional capacity of patients with chronic low back pain with regularly exercised or not.

Materials - Methods: 250 patients (169 females, 81 males) with mean age of $40,96 \pm 1,40$ (ranges ; 20-65) who have chronic low back pain (LBP) at least 3 months participated to study. Exercise group (EG) included 65 patients who participated regularly in an exercise program at least two times a week and 185 patients who did not participate regularly exercise constituted control group (CG). After the demografic data recorded the pain intensity was assessed by Visual Analog Scale (VAS) and functional capacity was evaluated by BPFs.

Results: When the outcomes were compared the main pain intensity of EG was $6,49 \pm 1,43$ and $6,32 \pm 1,9$ for CG. According to the pain intensity and BPFs scores there was no significant differences between the groups ($p > 0,05$).

Conclusions: According to these findings any differences were both between the groups. Exercise is suggested to prevent the LBP but the type of exercise is very important. Therefore further investigations must be done.

Key Words: Low back pain, Exercises, Functional status

FTR/S-5**Kardiyopulmoner Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Alanında Yapılan Tezlerin Yayınlanma Oranları**

Buse Özcan Kahraman¹, Sema Savcı¹

¹ Dokuz Eylül Üniversitesi Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksekokulu, İzmir, Türkiye

Özet

Amaç: Yüksek lisans ve doktora tezleri bilimsel yayınların oluşturulmasında önemli kaynaklardır. Diğer sağlık alanlarının birçoğunda tezlerin yayına dönüşme oranlarının beklenenin altında olduğu gösterilmiştir. Bu gözlemsel çalışmanın amacı, ülkemizde Kardiyopulmoner Fizyoterapi ve Rehabilitasyon alanında yapılan yüksek lisans ve doktora tezlerinin yayınlanma oranlarının incelenmesiydi.

Gereç - Yöntem: İnternet veritabanı aracılığıyla, Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK) Tez Merkezi veri tabanından, tez konusu alanı “Kardiyopulmoner Fizyoterapi Rehabilitasyon Anabilim Dalı”, “Kardiyopulmoner Rehabilitasyon Anabilim Dalı”, “Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı” ve “Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı” olan yüksek lisans ve doktora tezleri tarandı. Tezlerin yayına dönüşme sürecinin uzun olabileceği düşünülerek 5 yıllık süre olarak 2013-2017 yıllarındaki tezler incelendi. Toplamda 731 teze ulaşıldı. 118 tez tıpta uzmanlık tezi olduğu için ve 529 tez Kardiyopulmoner Fizyoterapi ve Rehabilitasyon alanında olmadığı için çalışma dışı bırakıldı ve 84 tez incelendi. İstatistiksel analiz, SPSS 25.0 programı kullanılarak yapılmıştır.

Bulgular: Kardiyopulmoner Fizyoterapi ve Rehabilitasyon alanında yapılan tezlerin yayına dönüşme oranı %44.0 olarak bulundu. İncelenen 84 tezin 24 tanesinin (%28.6) doktora, 60 tanesinin (% 71.4) yüksek lisans tezi olduğu görüldü. Doktora tezlerinin %50.0’si (n=12) SCI veya SCI-E’de, %8.3’si (n=2) PubMed Central’de, %4.2’ü (n=1) Ulakbim’de taranan dergide makale olarak basılmış olup, %37.5’inin (n=9) yayın olmadığı bulundu. Yüksek lisans tezlerinden %28.3’ünün (n=17) SCI veya SCI-E’de, %1.7’si (n=1) PubMed Central’de, %6.7’si (n=4) Ulakbim’de taranan dergide makale olarak basılmış olup, %63.3’inin (n=38) yayın olmadığı bulundu.

Sonuçlar: Doktora tezlerinin yayına dönüştürülme oranlarının daha yüksek olduğu görülmüş olup, çok emek sarf edilen yüksek lisans tezlerinin de yayına dönüşmesinin önemli olduğu ve bu konuda Türkiye’de çalışan fizyoterapistlerin motivasyonu ve birlikteliğini artıracak bir veritabanı sisteminin oluşturulmasının paylaşım ve ulaşımı artıracığı için yararlı olabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kardiyopulmoner Rehabilitasyon, Tez, Yayın Oranı

Publishing Rates of Theses Made in Cardiopulmonary Physiotherapy and Rehabilitation

Buse Özcan Kahraman¹, Sema Savcı¹

¹ Dokuz Eylül University School of Physical Therapy and Rehabilitation, Izmir, Turkey

Abstract

Objectives: Master's and doctoral theses are important sources in the creation of scientific publications. In many other health fields, the publication rates of theses have been shown to be lower than expected. Purpose of this observational study was to analyse the publication rates of master's and doctoral theses in the field of Cardiopulmonary Physiotherapy and Rehabilitation in our country.

Materials - Methods: From database of Council of Higher Education (YOK) Thesis Center database, master and doctoral theses which subject area is "Cardiopulmonary Physiotherapy Rehabilitation Department", "Cardiopulmonary Rehabilitation Department", "Physiotherapy and Rehabilitation Department" and "Physical Therapy and Rehabilitation Department" via the internet database were scanned. Considering that the theses publication process can be long, theses in 2013-2017 for 5 years were examined. Totally, 731 theses were reached. Since 118 theses are specialist theses in medicine and 529 theses are not in field of Cardiopulmonary Physiotherapy and Rehabilitation, 84 theses were included. Analysis was performed with SPSS 25.0 program.

Results: Theses publication rate in field of Cardiopulmonary Physiotherapy and Rehabilitation was 44.0%. It was observed that 24(28.6%) of the 84 theses examined were doctorate and 60(71.4%) were master's theses. 50.0%(n=12) of doctoral theses were published as articles in SCI or SCI-E, 8.3%(n=2) in PubMed Central, 4.2%(n=1) in the scanned journal in Ulakbim, and 37.5%(n=9) were not broadcast. 28.3%(n=17) of master's theses were published as articles in SCI or SCI-E, 1.7%(n=1) PubMed Central, 6.7%(n=4) in the scanned journal in Ulakbim, and 63.3%(n=38) were not broadcast.

Conclusions: PhD thesis has been found to be higher than broadcast conversion rate, it is thought that a lot of effort exerted thesis of the publication is important to transform and share the creation of a database system that will increase the motivation and unity of the working physiotherapists in Turkey in this regard and could be useful for would increase access.

Key Words: Cardiopulmonary Physiotherapy Rehabilitation, Thesis, Publication Rate

FTR/S-6**Akıllı Telefon Bağımlılığı ile Boyun Pozisyon Hissi Arasındaki İlişkinin İncelenmesi**

Özlem Akkoyun Sert¹, Melike Akdam¹, Büşra Alkan¹, Kamil Yılmaz¹

¹ KTO Karatay Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Yüksekokulu, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Konya, Türkiye

Kamil Yılmaz ORCID ID: 0000-0002-5242-3094

Özlem AKKOYUN SERT ORCID ID: 0000-0002-6053-2418

Büşra ALKAN ORCID ID: 0000-0001-7612-6185

Melike AKDAM ORCID ID: 0000-0002-3405-9030

Özet

Amaç: Son zamanlarda “akıllı telefon bağımlılığı” birçok toplumda önemli bir sorun haline gelmiş, internet temelli faaliyetlerin madde kullanımı ile benzer seviyelerde bağımlılığa neden olduğu rapor edilmiştir. Eklem pozisyon hissi önceden öğrenilen eklem pozisyonunun, birey tarafından aktif ya da pasif olarak tekrarlanmasıdır. Bu çalışma genç bireylerde akıllı telefon bağımlılığı ile boyun pozisyon hissi arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla yapılmıştır.

Gereç - Yöntem: Çalışmaya servikal dejeneratif hastalık tanısı bulunmayan 36 birey (yaş ortalaması: 21.72±1.52 yıl) dahil edilmiştir. Bu bireylerin demografik verileri kaydedilmiş, akıllı telefon bağımlılığı Akıllı Telefon Bağımlılığı Ölçeği-Kısa Form (ATBÖ-KF) ile, boyun pozisyonunun nötralden sapma değerleri ve boyun pozisyon hatası Cervical Range of Motion Deluxe (CROM) cihazı ile değerlendirilmiştir.

Bulgular: Çalışmamızın sonuçlarına göre ATBÖ-KF skorları ile başın frontal düzlem (sağ lateral fleksiyon)($r=-0.494$, $p=0.003$) ve horizontal düzlemdeki (sağ rotasyon) ($r=0.391$, $p=0.029$) nötralden sapma değerleri arasında anlamlı ilişki bulunurken boyun pozisyon hatası değerleri ile arasında anlamlı ilişki bulunamadı ($p>0.05$).

Sonuçlar: Çalışmamız akıllı telefon bağımlılığı skorları ile frontal ve horizontal düzlemde nötralden sapma değerleri arasında anlamlı ilişki olduğunu, boyun pozisyon hissi ile arasında ise anlamlı ilişki olmadığını göstermiştir. Bu durumun akıllı telefon kullanırken boynun aldığı uzun süreli hatalı pozisyon ile ilişkili olabileceğini düşünmekteyiz. Benzer araştırmaların daha farklı ve daha geniş örneklem üzerinde gerçekleştirilmesi literatürün çeşitlilik göstermesine ve zenginleşmesine katkıda bulunacaktır.

Anahtar Kelimeler: akıllı telefon bağımlılığı, boyun pozisyon hissi, genç bireyler

Investigation of the Relationship Between Smartphone Addiction and Neck Position Sense

Ozlem Akkoyun Sert¹, Melike Akdam¹, Busra Alkan¹, Kamil Yilmaz¹

¹ KTO Karatay University, School of Health Sciences, Department of Physiotherapy and Rehabilitation, Konya, Turkey

Abstract

Objectives: Recently, "smartphone addiction" has become an important problem in many societies, internet-based activities have been reported to cause levels of addiction similar to substance abuse. Joint position sense is the active or passive repetition of the joint position learned previously by the individual. This study aimed to investigate the relationship between smartphone addiction and neck position sense in young individuals.

Materials - Methods: Thirty-six individuals (mean age: 21.72 ± 1.52 years) with no diagnosis of cervical degenerative disease were included in the study. The demographic data of these individuals were recorded. Smartphone addiction was evaluated using the Smartphone Addiction Scale-Short Version (SAS-SV). Deviation values of the neck position from the neutral position, neck joint position error were evaluated using Cervical Range of Motion (CROM) device.

Results: According to the results of our study, while there was a significant relationship between SAS-SV scores and deviation values of the neck position from the neutral position in the frontal plane (right lateral flexion)($r=-0.494$, $p=0.003$) and horizontal plane (right rotation)($r=0.391$, $p=0.029$), no significant relation was found between SAS-SV scores and the neck joint position sense error ($p>0.05$).

Conclusions: Our study showed that there was a significant relationship between smartphone addiction scores and deviation values of the neck position from the neutral position in the frontal and horizontal plane, and there was no significant relationship with neck position sense. We consider that this situation may be related to the long-term wrong position of the neck when using a smartphone. Conducting similar studies on different and larger samples will contribute to the diversification and enrichment of the literature.

Key Words: smartphone addiction, neck position sense, young individuals

FTR/S-7**Genç Kadınlarda Benlik Saygısını Etkileyen Faktörler Arasında Fiziksel Aktivitenin Yeri**

Büşra Alkan¹, Özlem Akkoyun Sert¹, Melike Akdam¹

¹KTO Karatay Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Yüksekokulu, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Konya, Türkiye
Kamil Yılmaz ORCID ID: 0000-0002-5242-3094
Özlem AKKOYUN SERT ORCID ID: 0000-0002-6053-2418
Büşra ALKAN ORCID ID: 0000-0001-7612-6185
Melike AKDAM ORCID ID: 0000-0002-3405-9030

Özet

Amaç: Benlik saygısı kavramı kişinin kendisi hakkında ve sürekliliği olan değerlendirmesi anlamında kullanılmaktadır. Depresyon, fiziksel aktivite, yaşam kalitesi ve yorgunluk gibi faktörler benlik saygısını etkilemektedir. Bu faktörler arasından fiziksel aktivitenin benlik saygısı ve alt parametreleri ile ilişkisini belirleyebilmek amacıyla çalışmamız planlanmıştır.

Gereç - Yöntem: Çalışmaya 18 ile 26 yaş arası (ort: 20.19±1.59) kronik bir hastalığı bulunmayan toplam 32 kadın birey dahil edilmiştir. Bireylerin fiziksel aktivitesini değerlendirmek amacıyla Uluslararası Fiziksel Aktivite Anketi (IPAQ), depresyonu değerlendirmek amacıyla Beck Depresyon Ölçeği (BDÖ), yaşam kalitesi için SF-36, benlik saygısı için ise Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği (RBSÖ) kullanılmıştır.

Bulgular: RBSÖ alt parametreleri incelendiğinde; depresif duygulanım ile SF-36 vitalite alt parametresi arasında ($r=-0.500$, $p=0.004$) ve ruhsal sağlık arasında ($r=-0.448$, $p=0.010$) istatistiksel olarak anlamlı ilişki belirlenmiştir. RBSÖ alt parametrelerinden anksiyete belirtisi olarak kabul edilen psikosomatik belirtiler ile SF-36 alt parametrelerinden fiziksel rol güçlüğü ($r=-0.483$, $p=0.006$), sosyal işlevsellik ($r=-0.441$, $p=0.013$) ve ruhsal sağlık ($r=-0.401$, $r=0.026$) arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki saptanmıştır. IPAQ ile değerlendirilen fiziksel aktivite parametrelerinden yalnızca toplam kcal harcaması ile RBSÖ alt parametresi olan insanlara güven duyma arasında ($r=0.427$, $p=0.015$) istatistiksel olarak anlamlı ilişki saptanmıştır. Depresyon ve fiziksel aktivite RSBÖ benlik saygısı alt parametresi ile ilişkili bulunmazken SF-36 alt parametrelerinden ruhsal sağlık ($r=-0.401$, $r=0.026$) ilişkili bulunmuştur.

Sonuçlar: Örneklem sayısının sınırlı olduğu çalışmamız sonucunda fiziksel aktivite ile benlik saygısı ve ilişkili parametreler arasında anlamlı ilişki bulunamamıştır. Benlik saygısının yaşam kalitesi ile yakından ilişkili olduğu görülmüştür. Fiziksel aktivite kişilerin yaşam kalitesini etkileyip benlik saygısını dolaylı yoldan etkileyebilmektedir. Fiziksel aktivite seviyesinin objektif olarak değerlendirileceği ve örneklem sayısının yüksek tutulacağı çalışmaların, benlik saygısı önemini ortaya koymada daha etkin olacağını düşünmekteyiz.

Anahtar Kelimeler: Benlik Saygısı, Fiziksel Aktivite, Yaşam Kalitesi, Depresyon

The Significance of Physical Activity Among Factors Affecting Self-Esteem

Busra Alkan¹, Ozlem Akkoyun Sert¹, Melike Akdam¹

¹ KTO Karatay University, School of Health Science, Physiotherapy and Rehabilitation Department, Konya, Turkey

Abstract

Objectives: Self-esteem is used in the sense of self-assessment and continuity. Factors such as depression, physical activity, quality of life (QoL) and fatigue may affect self-esteem. Our study was planned to determine the relationship of physical activity, one of these factors, with self-esteem and its sub-parameters.

Materials - Methods: A total of 32 female individuals between the ages of 18 and 26 (mean:20.19±1.59) without chronic disease were included in the study. The International Physical Activity Questionnaire (IPAQ) was used to assess the physical activity of individuals, the Beck Depression Scale (BDI) for depression, SF-36 for QoL, and the Rosenberg Self-Esteem Scale for self-esteem (RSES).

Results: A statistically significant correlation was determined between depressive affectivity (subcategory of RSES) and the sub parameter of SF-36, vitality ($r=-0.500$, $p=0.004$) and mental health ($r=-0.448$, $p=0.010$). A statistically significant correlation was found between psychosomatic symptoms (subcategory of RSES) accepted as anxiety symptoms and sub-parameters of SF-36 physical role functioning ($r=-0.483$, $p=0.006$), social functioning ($r=-0.441$, $p=0.013$) and mental health ($r=-0.401$, $r=0.026$). A statistically significant correlation was found between only total kcal expenditure, which is one of the physical activity parameters evaluated by IPAQ, and confidence in people (subcategory of RSES) ($r=0.427$, $p=0.015$). While depression and physical activity were not associated with the RSES self-esteem sub-category, mental health ($r=-0.401$, $r=0.026$) which is the sub-parameter of SF-36 was associated.

Conclusions: As a result of our study with limited sample size, no significant correlation was found between physical activity and self-esteem and related parameters. It was observed that self-esteem is closely related to the QoL. Physical activity may affect people's QoL and indirectly affect their self-esteem. We consider that the studies in which the physical activity level will be evaluated objectively, and the number of samples will be high will be more effective in revealing the importance of self-esteem.

Key Words: Self-Esteem, Physical Activity, Quality of Life, Depression

FTR/S-8**Sağlıklı Bireylerde Sabit İş Yükünde Solunum Kas Endurans Testine Verilen Hemodinamik Ve Fizyolojik Cevaplar**

Caner Acartürk¹, Deniz İnal İnce², Ebru Çalık Kütükçü³, Naciye Vardar Yağlı⁴

¹⁻²⁻³⁻⁴Hacettepe Üniversitesi, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Fakültesi, Ankara, Türkiye

Özet

Amaç: Solunum kas enduransı testinin oluşturduğu hemodinamik ve fizyolojik cevaplar ile ilgili çalışmalar sınırlıdır. Bu çalışmada sağlıklı bireylerde sabit iş yükünde solunum kas endurans testine verilen hemodinamik ve fizyolojik cevapların karşılaştırılması amaçlandı.

Gereç - Yöntem: Çalışmaya 11 sağlıklı birey (2E, 9K, 23,72±3,16 yıl) katıldı. Olguların fiziksel özellikleri kaydedildi. Solunum fonksiyon testi, solunum kas kuvveti ölçümü ve sabit iş yükünde solunum kas enduransı testi yapıldı. Solunum kas enduransı testi öncesi ve sonrası kalp hızı, solunum frekansı, kan basıncı, oksijen saturasyonu ve modifiye Borg Skalası ile dispne ve yorgunluk algılaması ölçüldü.

Sonuçlar: Olguların FEV₁ değeri % 98,63±11,77, FVC değeri % 99,00±12,32, PEF değeri % 102,00±19,69 ve FEF_{%25-75} değeri % 94,81±16,64 olarak belirlendi. MIP değeri 86,72±25,14 cmH₂O ve MEP değeri 119,30±45,04 cmH₂O idi. Solunum kas enduransı süresi 375,09±200,58 sn ve ulaşılan iş yükü ortalaması 51,76±15,25 cmH₂O olarak belirlendi. Test sonunda olgular, beklenen maksimal kalp hızı değerinin (220-yaş) % 43'üne ulaştı. Olguların sabit iş yükünde solunum kas endurans testi sonrasında (ts), test öncesi (tö) ölçülen değerler ile karşılaştırıldığında, kalp hızı (tö 82,81±14,09, ts.85,27±17,45) ve dispne algısının (tö 0,04±0,15, ts 0,77±0,98) anlamlı olarak arttığı, diastolik kan basıncının (tö 74,6±7,20, ts 70,81±8,23) ise anlamlı olarak azaldığı belirlendi (p<0,05).

Tartışma: Sağlıklı bireylerde yapılan sabit iş yükünde solunum kas endurans testi, diastolik kan basıncı değerlerini bir miktar azaltmaktadır. Bu aktiviteye cevap olarak beklenen bir durumdur. Olguların dispne algısının ve kalp hızlarının artması birbiri ile ilişkili olup, yapılan işin kişilerde bir zorlanma yarattığını göstermektedir. Ulaşılan maksimal kalp hızı değerlerine göre sabit iş yükünde solunum kas endurans testinin, kardiyak fonksiyonlara etkisinin, sub-maksimal düzeyde olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Sabit iş yükünde solunum kas endurans testi, Solunum fonksiyon testi, Solunum kas kuvvet testi

Hemodynamic and Physiological Responses to the Respiratory Muscle Endurance Test at Fixed Workload in Healthy Individuals

Caner Acartürk¹, Deniz İnal İnce², Ebru Çalık Kütükçü³, Naciye Vardar Yağlı⁴
¹⁻²⁻³⁻⁴Hacettepe University, Faculty of Physical Therapy and Rehabilitation, Ankara, Turkey

Abstract

Objectives: Studies on the hemodynamic and physiological responses of the respiratory muscle endurance test are limited. In this study, it was aimed to compare the hemodynamic and physiological responses of healthy individuals to the respiratory muscle endurance test at constant workload.

Materials - Methods: 11 healthy individuals (2M, 9F, 23.72 ± 3.16 years) participated in the study. Physical properties of the cases were recorded. Respiratory muscle endurance test at constant workload, respiratory function test and respiratory muscle strength measurement were performed. Heart rate, respiratory rate, blood pressure, oxygen saturation and also perception of dyspnea and fatigue was measured with the modified Borg Scale before and after the respiratory muscle endurance test.

Results: The FEV1 value of the cases was 98.63 ± 11.77%, the FVC value was 99.00 ± 12.32%, the PEF value was 102.00 ± 19.69% and the FEF 25-75% was 94.81 ± 16.64%. MIP value was 86.72 ± 25.14 cmH₂O and MEP value was 119.30 ± 45.04 cmH₂O. Respiratory muscle endurance time was measured as 375.09 ± 200.58 seconds and the average workload reached was 51.76 ± 15.25 cmH₂O. At the end of the test, cases reached 43% of the expected maximal heart rate (220-age). At the end of the respiratory muscle endurance test at fixed workload (at) measured values compared to the values measured before testing (bt), the perception of heart rate (bt 82.81 ± 14.09, at 85.27 ± 17.45) and dyspnea (bt 0.04 ± 0.15, at 0.77 ± 0.98) significantly increased, diastolic blood pressure (bt 74.6 ± 7.20, at 70.81 ± 8.23) was found to decrease significantly (p < 0.05).

Discussion: Respiratory muscle endurance test at constant workload in healthy individuals reduces diastolic blood pressure values to a certain level. It is an expected situation in response to this activity. Increased perception of dyspnea and heart rates are related to each other and shows that the work done creates a strain in individuals. It can be said that the effect of respiratory muscle endurance test on cardiac functions at a fixed workload is sub-maximal, according to the maximal heart rate values achieved.

Key Words: Respiratory muscle endurance test at constant workload, Respiratory function test, Respiratory muscle force test

FTR/S-9**Meme Kanseri Cerrahisi Geçirmiş Kadınlarda Postür, Gövde Kas Endüransı ve Solunum Fonksiyonları Arasındaki İlişki**

Sevtağ Günay UÇURUM¹, Onur KÖRTELLİ², Elvan KELEŞ¹, Damla KARABAY¹, İlknur NAZ GÜRŞAN¹, Korhan Barış BAYRAM³, Derya Özer KAYA¹

¹İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, İzmir, Türkiye.

²İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye.

³İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Atatürk Eğitim Araştırma Hastanesi, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Kliniği, İzmir, Türkiye.

0000-0002-4933-076X : Sevtağ GÜNAY UÇURUM

0000-0003-3754-1065: Onur Salman KÖRTELLİ

0000-0001-6633-1572: Elvan KELEŞ

0000-0003-4782-2549: Damla KARABAY

0000-0003-1160-6561: İlknur NAZ GÜRŞAN

0000-0002-5054-5784: Korhan Barış BAYRAM

0000-0002-6899-852X: Derya ÖZER KAYA

Özet

Amaç: Meme kanseri tüm dünyada kadınlar arasında ölümlerin en sık nedenidir. Meme kanseri cerrahisi geçiren hastalarda kas iskelet sistemi fonksiyonlarının ve postürün olumsuz etkilenebileceğini gösteren çalışmalar mevcut olmakla birlikte, postür ile ilişkili faktörler net değildir. Bu nedenle çalışmamızda, mastektomi geçirmiş hastalarda postür, gövde kas endüransı ve solunum fonksiyon testleri arasındaki ilişkiyi araştırmayı amaçladık.

Gereç - Yöntem: Çalışmaya mastektomi geçirmiş 32 (yaş= 54,03±9,52 yıl; Beden kitle indeksi= 28,72±4,39 kg/cm²) meme kanserli hasta dahil edildi. Postür değerlendirmesi New York Postür Analiz Skalası (NYPAS) ile; gövde kas endüransı Sit up testi, Lateral Köprü testi ve Sorensen testi ile; solunum fonksiyonları spirometre (Cosmed Pony FX, İtalya) ile değerlendirildi. Spirometrede FEV₁ (Birinci saniye zorlu ekspirasyon volümü), FVC (Zorlu Vital Kapasite), FEV₁/FVC oranı, MIP (Maksimum İnspiratuar Basınç) ve MEP (Maksimum Ekspiratuar Basınç) değerlerine bakıldı. İstatistiksel analizde Spearman Korelasyon Testi kullanıldı.

Bulgular: NYPAS skoru ile lateral köprü-sağlam taraf (r: 0.462, p<0.01) ve lateral köprü-etkilenen taraf (r: 0.405, p<0.05) arasında orta derecede pozitif korelasyon bulundu. Sorensen testi ile NYPAS skoru arasında zayıf derecede pozitif korelasyon bulundu (r: 0.383, p<0.05). NYPAS skoru ile solunum fonksiyon testlerinden FEV₁ (r: 0.443, p<0.05) ve FVC (r: 0.553, p<0.01) arasında orta derecede pozitif korelasyon bulundu.

Tablo 1. Olguların Demografik Özellikleri*

Yaş (yıl)	54.06 ± 9.67
Boy (cm)	1.60 ± 0.07
Ağırlık (kg)	72.45 ± 9.68
VKİ (kg/m ²)	28.54 ± 4.34

* ortalama ± standard sapma (X ± SS).

cm: Santimetre, kg: Kilogram, VKİ: Vücut Kütle İndeksi.

Tablo 2. Olguların Değerlendirme Parametreleri*

Sit up (sn)	29.18 ± 17.56
Lateral Köprü (sağlam tarafa) (sn)	17.16 ± 13.86
Lateral Köprü (etkilenen taraf) (sn)	12.89 ± 12.26
Sorensen (sn)	22.66 ± 20.02
FEV ₁ (lt)	2.00 ± 0.51
FVC (lt)	2.71 ± 0.52
FEV ₁ /FVC (%)	73.48 ± 16.24
MIP (cmH ₂ O)	62.77 ± 23.58
MEP (cmH ₂ O)	57.16 ± 20.48
New York Postür Analizi (değer)	52.52 ± 7.56

* ortalama \pm standard sapma ($X \pm SS$).

sn: saniye, lt: litre, FEV₁: Birinci saniye zorlu ekspirasyon volümü, FVC: Zorlu Vital Kapasite, MIP: Maksimum İspiratuar Basınç, MEP: Maksimum Ekspiratuar Basınç, cmH₂O: Santimetre su

Sonuç ve Tartışma: Meme kanseri cerrahisi geçiren olgularda postürün solunum fonksiyonlarını ve gövdenin kassal enduransı ile ilişkili olduğu görülmüştür. Postür düzgünlüğü arttıkça solunum fonksiyonları ve gövde kas enduransı olumlu yönde etkilenmektedir. Rehabilitasyon programlarına postür ve gövde endurans egzersizlerin de eklenmesinin önemli olduğunu düşünmekteyiz.

Anahtar Kelimeler: Endurans, Mastektomi, Postür, Solunum Fonksiyonları

The Relationship Between Posture, Trunk Muscle Endurance and Respiratory Function Tests in Women Who Had Undergone Breast Cancer Surgery

Sevtap Günay UÇURUM¹, Onur KÖRTELLİ², Elvan KELES¹, Damla KARABAY¹, İlknur NAZ GÜRŞAN¹, Korhan Barış BAYRAM³, Derya Özer KAYA¹

¹ Department of Physiotherapy and Rehabilitation, Faculty of Health Sciences, İzmir Kâtip Çelebi University, İzmir, Turkey.

² Department of Physiotherapy and Rehabilitation, Institute of Health Sciences, İzmir Kâtip Çelebi University, İzmir, Turkey.

³ Department of Physical Therapy and Rehabilitation, Atatürk Training and Research Hospital, İzmir Kâtip Çelebi University, İzmir, Turkey.

Abstract

Introduction: Breast cancer is the most common cause of death among women worldwide. Although there are studies showing that musculoskeletal functions and posture may be adversely affected in patients undergoing breast cancer surgery, posture-related factors are not clear. Therefore, in our study, we aimed to investigate the relationship between posture, trunk muscle endurance and pulmonary function tests in patients who had mastectomy.

Materials-Methods: Thirty-two breast cancer patients who had mastectomy age= 54.03±9.52 years; Body Mass Index = 28.72±4.39 kg/cm²) were included in the study. The posture was evaluated using the New York Posture Analysis Scale (NYPAS); trunk muscle endurance was evaluated Sit-up test, Lateral Bridge test and Sorensen test; pulmonary functions were evaluated by spirometry (Cosmed Pony FX, Italy). FEV₁ (forced expiratory volume in the first second), FVC (forced vital capacity), FEV₁ / FVC ratio, MIP (Maximum Inspiratory Pressure) and MEP (Maximum Expiratory Pressure) were measured. Spearman Correlation Test was used for statistical analysis.

Results: Moderate positive correlation was found between NYPAS score and lateral bridge-affected side (r: 0.462, p <0.01), lateral bridge-affected side (r:0.405, p <0.05). There was a weak positive correlation between NYPAS score and Sorensen test (r: 0.383, p <0.05). Moderate positive correlation was found between NYPAS score and FEV₁ (r: 0.443, p <0.05) and FVC (r: 0.553, p<0.01).

Table 1. Demographic Characteristics of Cases*

Age (year)	54.06 ± 9.67
Height (cm)	1.60 ± 0.07
Weight (kg)	72.45 ± 9.68
BMI (kg/m ²)	28.54 ± 4.34

* mean ± standard deviation (X ± SD).

cm: Centimeters, kg: Kilograms, BMI: Body Mass Index.

Table 2. Evaluation Parameters of Cases*

Sit up (sec)	29.18 ± 17.56
Lateral Bridge (intact side) (sec)	17.16 ± 13.86
Lateral Bridge (affected side) (sec)	12.89 ± 12.26
Sorensen (sec)	22.66 ± 20.02
FEV ₁ (lt)	2.00 ± 0.51
FVC (lt)	2.71 ± 0.52
FEV ₁ /FVC (%)	73.48 ± 16.24
MIP (cmH ₂ O)	62.77 ± 23.58
MEP (cmH ₂ O)	57.16 ± 20.48
New York Posture Analysis (value)	52.52 ± 7.56

* mean ± standard deviation (X ± SD).

sec: seconds, lt: liters, FEV₁: 1st Second Forced Expiratory Volum, FVC: Forced Vital Capacity, MIP: Maximum Inspiratory Pressure, MEP: Maximum Expiratory Pressure, cmH₂O: Centimeters of water

Discussion and Conclusion: It is observed that posture was associated with respiratory function and muscular endurance of the trunk in patients undergoing breast cancer surgery. Respiratory functions and trunk muscle endurance were positively affected as the posture alignment was increased. We think that it is important to include posture and trunk endurance exercises in rehabilitation programs.

Key Words: Endurance, Mastectomy, Posture, Respiratory Functions

FTR/S-10**Hafif – Orta Evre Alzheimer Hastalarında Egzersiz Programının Etkileri (Olgu Serisi)****Elvan KELEŞ¹, Sevgi ÖZALEVLİ², Görsev YENER³**¹ Dokuz Eylül Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İzmir, Türkiye.² Dokuz Eylül Üniversitesi, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksekokulu, İzmir, Türkiye.³ Dokuz Eylül Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dahili Tıp Bilimleri Bölümü, Nöroloji Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye.

0000-0001-6633-1572: Elvan KELEŞ

0000-0002-5528-1036: Sevgi ÖZALEVLİ

0000-0002-7756-4387: Görsev YENER

Özet

Amaç: Bütün demans tiplerinden en sık görüleni olan Alzheimer hastalığında kognitif fonksiyon bozukluklarının yanı sıra solunumsal problemler, fiziksel kısıtlıklar görülmekte, yaşam kalitesi kötüleşmektedir. Hafif-orta evre Alzheimer hastalarında pulmoner rehabilitasyonun etkilerini incelemek amaçlanmıştır.

Gereç - Yöntem: Alzheimer hastalığı tanısı almış 5 (3 erkek, 2 kadın) hasta çalışmaya dahil edildi. Hastaların dördü hafif, biri orta evre idi. Spirometre ile solunum fonksiyonları ve solunum kas kuvveti değerlendirildi. Egzersiz kapasitesi 6 Dakika Yürüme Testi (6DYT) ile değerlendirildi. Kavrama kuvveti Jamar hidrolik el dinamometresi ile ölçüldü. Yaşam kalitesi, hastalığa özgü olan “Alzheimer Hastalığında Yaşam Kalitesi” anketi ile sorgulandı. Hastalar, 12 hafta boyunca haftada 2 gün fizyoterapist gözetiminde pulmoner rehabilitasyon programına dahil edildi. Başlangıç ve egzersiz programı bitiminde olmak üzere iki kere değerlendirme yapıldı.

Bulgular: Hastaların başlangıç ve egzersiz programı bitiminde yapılan değerlendirme sonuçları sırasıyla tablo 1 ve tablo 2’de verilmiştir. Çalışmanın sonuçları incelendiğinde 12 haftalık egzersiz programı ile tüm hastaların 6 dakika yürüme mesafesindeki artışa bağlı olarak egzersiz kapasitesinin arttığı görülmektedir. Hastaların üçünde vital kapasite (VC), birinde zorlu vital kapasite (FVC), ikisinde birinci saniyedeki zorlu ekspirasyon volümü (FEV1, ikisinde FEV1/FVC, beşinde tepe akım hızı (PEF), dördünde maksimum inspiratuar basınç (MIP) ve ikisinde maksimum ekspiratuar basınç (MEP) artmış, diğerlerinde ise azalmıştır. Egzersiz programı bitiminde iki hastanın kavrama kuvveti değişmemiş, üç hastanın ise artmıştır.

Tablo 1. Hastaların Başlangıç Değerlendirmesi

	6 DYT (m)	VC max (%)	FVC (%)	FEV1 (%)	FEV1/FVC	PEF (%)	MIP (%)	MEP (%)	Kavrama	Yaşam Kalitesi
1.Hasta	354	71	75	85	123	41	71	7	12	35
2.Hasta	451	76	79	81	81.69	81	79	119	42	32.3
3.Hasta	496	107	111	116	108	91	83	61	36	40
4.Hasta	434	117	121	128	110	64	8	19	28	34.7
5.Hasta	112	59	63	63	112	54	10	27	15	31.7

6DYT: 6 Dakika Yürüme Testi, VC max: Maksimum Vital Kapasite, FVC: Zorlu Vital Kapasite, FEV1: 1. Saniyedeki Zorlu Ekspirasyon Volümü, PEF: Tepe Akım Hızı, MIP: Maksimum İnspiratuar Basınç, MEP: Maksimum Ekspiratuar Basınç, m: Metre, %: Yüzde.

Tablo 2. Hastaların Egzersiz Programı Sonrası Değerlendirmesi

	6 DYT (m)	VC max (%)	FVC (%)	FEV1 (%)	FEV1/FVC	PEF (%)	MIP (%)	MEP (%)	Kavrama	Yaşam Kalitesi
1.Hasta	455	59	62	75	115	62	76	13	16	38.7
2.Hasta	485	85	88	91	81.80	86	86	92	42	34.7
3.Hasta	555	111	106	122	110	126	55	60	41	34
4.Hasta	544	116	120	126	109	83	53	45	28	37
5.Hasta	330	63	67	57	96	58	28	86	50	38.3

6DYT: 6 Dakika Yürüme Testi, VC max: Maksimum Vital Kapasite, FVC: Zorlu Vital Kapasite, FEV1: 1. Saniyedeki Zorlu Ekspirasyon Volümü, PEF: Tepe Akım Hızı, MIP: Maksimum İnspiratuar Basınç, MEP: Maksimum Ekspiratuar Basınç, m: Metre, %: Yüzde.

Tartışma ve Sonuç: Araştırmamız ile (kısıtlı sayıda olgunun verileri incelenmesine rağmen) Alzheimer hastalarında pulmoner rehabilitasyonun etkili olduğu görülmektedir. Solunum fonksiyonları ve solunum kas kuvvetindeki artışa bağlı olarak ilerleyen süreçte başta pnömoni olmak üzere solunum sistemi problemleri ve

komplikasyonlarının önlenebileceğini düşünmekteyiz. Ayrıca, Alzheimer hastalarında pulmoner rehabilitasyona katılım sonucunda kas kuvvetinin arttığı, yaşam kalitesinin iyileştiği görülmektedir. Çalışma devam etmektedir ve taraf tutmaya neden olmamak için istatistiksel analiz yapılmamış, sadece hastaların verileri sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Alzheimer Hastalığı, Pulmoner Rehabilitasyon, Egzersiz Kapasitesi, Kas Kuvveti, Yaşam Kalitesi

Effects Of The Exercise Program In Mild To Moderate Stage Alzheimer'S Disease Patients (Case Series)

Elvan KELEŞ¹, Sevgi ÖZALEVLİ², Görsev YENER³

¹ Dokuz Eylül University, Institute of Health Sciences, Izmir, Turkey.

² Dokuz Eylül University, School of Physical Therapy and Rehabilitation, Izmir, Turkey.

³ Dokuz Eylül University, Faculty of Medicine, Department of Internal Medicine Sciences, Department of Neurology, Izmir, Turkey.

Abstract

Objectives: In Alzheimer's disease, which is the most common of all dementia types, respiratory problems, physical limitations, quality of life deteriorates, as well as cognitive dysfunctions. Objective: To investigate the effects of pulmonary rehabilitation in mild-to-moderate Alzheimer's patients.

Materials - Methods: Five (3 males, 2 females) patients diagnosed with Alzheimer's disease were included in the study. Four of the patients were mild and one was moderate. Pulmonary functions and respiratory muscle strength were evaluated with a spirometer. Exercise capacity was evaluated with 6 Minute Walk Test (6MWT). The grip strength was measured with the Jamar hydraulic hand held dynamometer. The quality of life was questioned with the questionnaire, "Quality of Life in Alzheimer's Disease", which is specific to the disease. The patients were included in the pulmonary rehabilitation program under the supervision of a physiotherapist 2 times a week for 12 weeks. Evaluations were made at the beginning and at the end of the exercise program.

Results: The evaluation results of the patients at the beginning and at the end of the exercise program are given in table 1 and table 2, respectively. When the results of the study are examined, it is seen that the exercise capacity increases due to the increase in 6-minute walking distance of all patients with the 12-week exercise program. Vital capacity (VC) in three patients, forced vital capacity (FVC) in one, forced expiratory volume in one second in two (FEV1, FEV1 / FVC in two, peak flow rate in five (PEF), maximum inspiratory pressure in four (MIP) and maximum expiratory pressure in two (MEP) increased, while others decreased. At the end of the exercise program, the grip strength of the two patients did not change, while the three patients increased.

Table 1. First Evaluation of Patients

	6 MWT (m)	VC max (%)	FVC (%)	FEV1 (%)	FEV1/FVC	PEF (%)	MIP (%)	MEP (%)	Grip Strength	Quality of Life
1.Patient	354	71	75	85	123	41	71	7	12	35
2 Patient	451	76	79	81	81.69	81	79	119	42	32.3
3.Patient	496	107	111	116	108	91	83	61	36	40
4 Patient	434	117	121	128	110	64	8	19	28	34.7
5.Patient	112	59	63	63	112	54	10	27	15	31.7

6MWT: 6 Minute Walk Test, VC max: Maksimum Vital Capacity, FVC: forced vital capacity , FEV1: 1. forced expiratory volume in 1 second, PEF: Peak Flow Rate, MIP: Maksimum Inspiratory Pressure, MEP: maximum expiratory pressure , m: Meter, %: Percent

Table 2. Evaluation of Patients After Exercise Program

	6 MWT (m)	VC max (%)	FVC (%)	FEV1 (%)	FEV1/FVC	PEF (%)	MIP (%)	MEP (%)	Grip Strength	Quality of Life
1.Patient	455	59	62	75	115	62	76	13	16	38.7
2 Patient	485	85	88	91	81.80	86	86	92	42	34.7
3.Patient	555	111	106	122	110	126	55	60	41	34
4 Patient	544	116	120	126	109	83	53	45	28	37
5.Patient	330	63	67	57	96	58	28	86	50	38.3

6MWT: 6 Minute Walk Test, VC max: Maksimum Vital Capacity, FVC: forced vital capacity , FEV1: 1. forced expiratory volume in 1 second, PEF: Peak Flow Rate, MIP: Maksimum Inspiratory Pressure, MEP: maximum expiratory pressure , m: Meter, %: Percent

Discussion and Conclusion: With our research (although the data of a limited number of cases are examined), pulmonary rehabilitation seems to be effective in patients with Alzheimer's disease. We think that respiratory system problems and complications, especially pneumonia, can be prevented in the process progressing due to

respiratory functions and increase in respiratory muscle strength. In addition, it is observed that muscle strength increases and quality of life improves as a result of participation in pulmonary rehabilitation in Alzheimer's disease patients. The study is ongoing and no statistical analysis has been made to avoid bias, only patients' data are presented.

Key Words: Alzheimer's Disease, Pulmonary Rehabilitation, Exercise Capacity, Muscle Strength, Quality of Life

FTR/S-11**Meme Kanseri Cerrahisi Geçirmiş Kadınlarda Yorgunluk Şiddet Düzeyinin Solunum Fonksiyon Testleri ve Anksiyete / Depresyon ile İlişkisi**

Sevtağ Günay UÇURUM¹, Onur KÖRTELLİ², Tuğçe Şirin KORUCU², Damla KARABAY¹, Elvan KELEŞ¹, İlknur NAZ GÜRŞAN¹, Ahmet ALACACIOĞLU³, Derya Özer KAYA¹

¹ İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, İzmir

² İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Ana Bilim Dalı, İzmir

³ İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Tıbbi Onkoloji Kliniği

0000-0002-4933-076X : Sevtağ GÜNAY UÇURUM

0000-0003-3754-1065: Onur Salman KÖRTELLİ

0000-0002-9534-2446: Tuğçe Şirin KORUCU

0000-0003-4782-2549: Damla KARABAY

0000-0001-6633-1572: Elvan KELEŞ

0000-0003-1160-6561: İlknur NAZ GÜRŞAN

0000-0003-3428-5932: Ahmet ALACACIOĞLU

0000-0002-6899-852X: Derya ÖZER KAYA

Özet

Amaç: Çalışmamızdaki amacımız meme kanseri cerrahisi geçirmiş kadınların yorgunluk şiddeti düzeyi ile depresyon, anksiyete ve solunum fonksiyon testleri ile ilişkisini ortaya koymaktır.

Gereç - Yöntem: Çalışmaya meme kanseri teşhisiyle cerrahi geçirmiş 32 kadın olgu dâhil edildi (yaş=54,03±9,51yıl; BKİ=28,72±4,39 kg/cm²; cerrahi sonrası geçen süre=65,65±58,93 ay). Olguların yorgunluk şiddet düzeyi Yorgunluk Şiddet Ölçeği ile, anksiyete/depresyon düzeyi Hastane Anksiyete ve Depresyon Ölçeği ile sorgulandı. Katılımcıların solunum fonksiyonları taşınabilir spirometre ile oturma pozisyonunda ölçüldü. Zorlu Vital Kapasite (FVC), Birinci Saniyedeki Zorlu Ekspiratuar Volüm (FEV1), FEV1/FVC oranı kaydedildi. İstatistiksel analizde Spearman Korelasyon Testi kullanıldı.

Bulgular: Katılımcıların Yorgunluk Şiddet Düzeyi 4,07±1,93, Hastane Depresyon Skoru 6,03±4,65, Hastane Anksiyete Skoru 6,90±4,67, FVC skoru 2,71±0,51 L idi. Yorgunluk Şiddet Düzeyi ile Hastane Anksiyete Skoru(p=0,012, rho=0,439) ve Hastane Depresyon Skoru (p=0,003, rho=0,506) arasında orta düzeyde korelasyon, FVC arasında zayıf düzeyde negatif yönde korelasyon (p=0,049 rho= - 0,351) bulundu.

Sonuçlar: Yorgunluk şiddeti düzeyi FVC skorları, depresyon ve anksiyete düzeyleri ile ilişkilidir. Solunum fonksiyonları arttıkça yorgunluk şiddet düzeyinin azalacağı bunun da depresyon ve anksiyete skorlarını azaltabileceği görülmektedir. Solunum egzersizlerinin bu olgularda yorgunluk şiddeti üzerinde olumlu etkiler gösterebileceğini düşünmekteyiz. Bu nedenle tedavi programlarına solunum egzersizlerinin dâhil edilmesi önem kazanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Meme Kanseri, Yorgunluk, Solunum Fonksiyon Testleri, Anksiyete, Depresyon

Relationship Between Fatigue Severity, Pulmonary Function Tests and Anxiety / Depression in Women Undergone Breast Cancer Surgery

Sevtap Günay UÇURUM¹, Onur KÖRTELLİ², Tuğçe Şirin KORUCU², Damla KARABAY¹, Elvan KELEŞ¹, İlknur NAZ GÜRŞAN¹, Ahmet ALACACIOĞLU³, Derya Özer KAYA¹

¹ İzmir Kâtip Çelebi University, Faculty of Health Sciences, Department of Physiotherapy and Rehabilitation, İzmir

² İzmir Kâtip Çelebi University, Institute of Health Sciences, Department of Physiotherapy and Rehabilitation, İzmir

³ İzmir Kâtip Çelebi University, Atatürk Training and Research Hospital, Department of Oncology

Abstract

Objectives: The aim of this study was to determine the relationship between severity of fatigue, depression, anxiety and pulmonary function tests in women who undergone breast cancer surgery.

Materials - Methods: Thirty-two women who had undergone surgery for breast cancer were included in the study (age = 54.03 ± 9.51 years; BMI = 28.72 ± 4.39 kg / cm²; post-operative time = 65.65 ± 58.93 months). Fatigue severity of the patients was questioned with Fatigue Severity Scale and anxiety / depression level with the Hospital Anxiety and Depression Scale. Respiratory functions of the participants were measured using a portable spirometer in the sitting position. Forced vital capacity (FVC), Forced Expiratory Volume in The First Second (FEV₁), FEV₁ / FVC ratio, were recorded. Spearman Correlation Test was used for statistical analysis.

Results: Fatigue severity level of the participants was 4.07 ± 1.93, Hospital Depression Score was 6.03 ± 4.65, Hospital Anxiety Score was 6.90 ± 4.67, FVC score was 2.71 ± 0.51 Lt. Moderate correlation was found between Fatigue Severity Level and Hospital Anxiety Score (p = 0.012, rho = 0.439) - Hospital Depression Score (p = 0.003, rho = 0.506). weakly negative correlation was found between Fatigue Severity Level and FVC (p = 0.049 rho = -0.351).

Conclusions: Fatigue severity level is associated with FVC scores, depression and anxiety levels. It is seen that as the respiratory functions increase, fatigue severity level decreases and this may decrease depression and anxiety scores. We think that breathing exercises may have positive effects on the severity of fatigue in these cases. Therefore, it is important to include breathing exercises in treatment programs.

Key Words: Breast Cancer, Fatigue, Pulmonary Function Tests, Anxiety, Depression

FİZİK TEDAVİ VE REHABİLİTASYON ÖĞRENCİLERİNİN BESLENME ALIŞKANLIKLARININ İNCELENMESİ

Dr. Emre BASKAN*, İlayda KAYAPINAR*, Uzm. Fzt. Aziz DENGİZ*

*Pamukkale Üniversitesi Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksekokulu, Denizli, Türkiye

ÖZET

Fizik tedavi ve rehabilitasyon bölümlerinde okuyan öğrencilerin beslenme tutumları ileride hastalarına yapacakları öneriler ve onlara örnek olmaları açısından önemlidir.

Amaç: Bu araştırma Pamukkale Üniversitesi Fizik tedavi ve Rehabilitasyon Yüksekokulu'nda okuyan öğrencilerin beslenme tutumlarını değerlendirmek amacıyla yapılmıştır.

Metod: Çalışmada rastgele örneklem yöntemiyle birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıf toplam 155 öğrenci 'Beslenmeye Yönelik Tutum Ölçeği'ni doldürmüştür.

Bulgular: Araştırmaya yaş ortalaması 21.01 ± 2.3 ve vücut kütle endeksi (VKİ) değerleri ortalama 22.20 ± 3.08 olan toplam 93 (%60) kadın, 62 erkek öğrenci (%40) dahil edilmiştir. Çalışmada beslenme tutum puanlarının sınıflar arasında farklılık göstermediği bulunmuştur ($p > 0.05$). Bunun yanında öğrenciler arasında beslenmeye ilişkin bilgi kaynağı olarak kullandığı medya/sosyal medya tercihiyle, VKİ değerleri arasında anlamlı ilişki tespit edilmiştir ($p < 0.05$). Özellikle birinci sınıflar en önemli öğünü sabah kahvaltısı olarak belirtmişlerdir ($p < 0.05$).

Sonuç: Fizik tedavi ve rehabilitasyon öğrencilerinin beslenme bilgisinin üst düzeyde olması hem bireysel sağlıklarına hem de mesleki bilgilerine katkı sağlayacaktır. Özellikle sosyal medyada sağlıklı beslenmeyle ilgili bilgisellerin artması genç bireylerin bilinçlenmesini arttıracaktır kanaatindeyiz.

Anahtar kelimeler: Beslenme, tutum, alışkanlık, FTR, öğrenci, üniversite

INVESTIGATION OF THE NUTRITIONAL HABITS OF PHYSICAL THERAPY AND REHABILITATION STUDENTS

ABSTRACT

The nutritional attitudes of the students studying in the physical therapy and rehabilitation departments are important in terms of their suggestions for future patients and being exemplifying to them.

Objective: This research was conducted to evaluate the nutrition attitudes of Pamukkale University School of Physical Therapy and Rehabilitation students.

Method: In the study, a total of 155 students in the first, second, third and fourth grades filled the Nutrition Attitude Scale with random sampling method.

Results: A total of 93 (60%) women and 62 male students (40%) with an average age of 21.01 ± 2.3 and body mass index (BMI) values of 22.20 ± 3.08 were included in the study. It was found that the nutritional attitude scores did not differ between the classes ($p > 0.05$). In addition, a significant relation was determined between the media / social media preferences, used as a source of information about nutrition by students, and BMI values ($p < 0.05$). Especially the first graders stated the most important meal as breakfast ($p < 0.05$).

Conclusion: The high level of nutritional knowledge of physical therapy and rehabilitation students will contribute to both their individual health and their professional knowledge. We think that; increasing the knowledge about healthy nutrition, especially on social media, will increase the awareness of young individuals.

FTR/S-13**Denizli İlindeki Kamu Hastanelerinde Çalışan Fizyoterapistlerin Ağrı Kaynaklı Kas İskelet Sistemi Rahatsızlıklarının Çalışma Yılı ile İlişkisinin İncelenmesi**

Fatih Tekin¹

¹ Pamukkale Üniversitesi, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksekokulu, Denizli, Türkiye

Özet

Amaç: Fizyoterapistlik mesleği fiziksel efor gerektiren, kas iskelet sistemi üzerine değişen oranlarda stresler bindiren bir meslektir. Bu stresler uzun çalışma yılları boyunca kas iskelet sisteminin sürekli aynı komponentlerinin kullanılmasıyla oluşan aşırı kullanım (overuse) kaynaklı olabileceği gibi, çalışmanın ilk zamanlarından itibaren kas iskelet sistemini yıpratabilecek tipte de olabilmektedir. Sonuçta oluşacak ağrılar, fizyoterapistin mesleğini yapmasına engel olacak düzeylere gelebilmektedir. Bu çalışmanın amacı, Denizli il genelindeki kamu hastanelerinde çalışan fizyoterapistlerin ağrı kaynaklı kas iskelet sistemi rahatsızlıklarının çalışma yılı ile ilişkisinin incelenmesidir.

Gereç - Yöntem: Denizli il genelindeki kamu hastanelerinde en az 1 yıldır çalışan 24 fizyoterapistin tamamına ulaşılarak demografik veri formu dolduruldu ve Cornell Musculoskeletal Discomfort Questionnaire'in Türkçe versiyonu uygulandı.

Bulgular: Yaş ortalaması 33,67±5,9 yıl olan 24 katılımcının (E:6 K:18), yalnızca 1'i hariç hepsi kas iskelet sisteminin en az bir bölgesinde ağrı hissettiğini bildirdi. Katılımcıların en sık kas iskelet sistemi ağrısı hissettiği vücut bölgesi boyun ve bel bölgesi olurken, en az şikâyet edilen bölge sırt bölgesi idi. Ağrının sıklığı, şiddeti ve işe engel olma durumu göz önüne alındığında en çok bel, en az alt ekstremitte bölgesinde rahatsızlık hissedildiği görüldü. Katılımcıların sahip oldukları çocuk sayısı ve çalışma yılları ile kas iskelet sisteminde hissettikleri rahatsızlık arasında anlamlı bir ilişki bulunamadı (p>0,05).

Sonuçlar: Fizyoterapistlik mesleği, çalışmanın henüz ilk yıllarından itibaren başta bel, boyun ve sırttan oluşan omurga hattı olmak üzere tüm kas iskelet sisteminde ağrı kaynaklı rahatsızlık yaratan bir meslektir. Bu durumun fizyoterapistin sahip olduğu çocuk sayısı ve çalışma yılı ile bir ilişkisi bulunmamaktadır. Fizyoterapistlik mesleğinin kas iskelet sistemi üzerinde yarattığı rahatsızlık, uzun yıllar sonucu çalışmayla meydana gelen aşırı kullanmadan ziyâde çalışmanın ilk yıllarından itibaren yarattığı streslerden kaynaklıdır.

Anahtar Kelimeler: Fizyoterapist, Kas İskelet Sistemi, Çalışma Yılı, Ağrı, Rahatsızlık

Investigation of the Relationship Between Pain-Based Musculoskeletal Disorders and Working Year of Physiotherapists Working in Public Hospitals in Denizli Province

Fatih Tekin¹

¹ Pamukkale University, School of Physical Therapy and Rehabilitation, Denizli, Turkey

Abstract

Objectives: Physiotherapy is a profession requires physical exertion, stresses musculoskeletal system. These stresses may be due to overuse of musculoskeletal system during long years of work, or the type of musculoskeletal system from early days of the work. Resulting pain may lead to level that will prevent physiotherapist from doing his/her profession. Aim of this study was to investigate relationship between pain-induced musculoskeletal disorders and working year of physiotherapists working in public hospitals in Denizli Province.

Materials - Methods: All of the 24 physical therapists who have been working in public hospitals in Denizli for at least 1 year have been reached. Demographic data form was completed and the Turkish version of the Cornell Musculoskeletal Discomfort Questionnaire was applied for all the participants.

Results: All of the 23 participants with a mean age of 33.67 ± 5.9 years (M: 6 F: 18) reported that they experienced pain in at least one part of the musculoskeletal system, except for only one participant. The most common musculoskeletal pain was neck and lumbar area, while the least common area was back area. Considering the frequency, severity of pain and status of the obstacle to work, it was observed that lower back was the most discomfort area while lower limb was the least. No significant relationship was found between discomfort in musculoskeletal system and the number of children and work years ($p > 0.05$).

Conclusions: Physiotherapeutic profession is a profession that causes discomfort due to pain in the whole musculoskeletal system, especially the spine line consisting of the lower back, neck and back, since the first years of the work. This situation has no relation with the number of children and the working year of the physiotherapists. The discomfort caused on the musculoskeletal system by the physiotherapeutic profession, arises from the stresses created since the first years of the study rather than the over-use caused by the work for many years.

Key Words: Physical Therapist, Musculoskeletal System, Working Year, Pain, Discomfort

FTR/S-14

Hemiparetik Serebral Palsili Çocuklarda Tüm Vücut Vibrasyonunun Spastisite ve Motor Performans Üzerine Kısa ve Uzun Dönem Etkisi

Fatih Tekin¹, Erdoğan Kavlak¹

¹ Pamukkale Üniversitesi, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksekokulu, Denizli, Türkiye

Özet

Amaç: Bu çalışmanın amacı hemiparetik serebral palsili çocuklarda konvansiyonel fizyoterapiye ek olarak uygulanan Tüm Vücut Vibrasyonu tedavisinin spastisite ve motor performans üzerine kısa ve uzun dönem etkilerini araştırmaktır.

Gereç - Yöntem: Özel bir rehabilitasyon merkezinde konvansiyonel fizyoterapi uygulanan 26 hasta çalışmaya dâhil edildi. Hastalar tedavi ve kontrol gruplarına randomize edildi. Çalışma toplam 22 vaka (her grup için 11 vaka) ile tamamlandı. Çalışmanın başında, olgular Kaba Motor Fonksiyon Ölçümü-88, LEGSys™ Spatio-Temporal Yürüme Analizi Cihazı, SportKAT550™ Portatif Bilgisayarlı Kinestetik Denge Cihazı ve Modifiye Ashworth Skalası ile değerlendirildi. Tedavi grubundaki olgular bir seansta 8 hafta, haftada 3 kez, günde 15 dakika Compex-Winplate™ tüm vücut vibrasyon cihazı ile tedavi edildi. Tüm olgular tedaviden hemen sonra ve tedavi bitiminden 12 hafta sonra tekrar değerlendirildi.

Bulgular: Kaba motor fonksiyonlar, yürüme ve denge becerileri Tüm Vücut Vibrasyonu tedavisinden sonra anlamlı olarak iyileşti ($p<0.05$) ve alt ve üst ekstremitelerde kaslardaki spastisite anlamlı şekilde inhibe edildi ($p<0.05$). Bu gelişmeler uzun dönemde de korundu.

Sonuçlar: Bu çalışmanın sonuçları, hemiparetik Serebral Palsili çocuklarda Tüm Vücut Vibrasyonunun spastisiteyi inhibe etmek ve motor performansı artırmak için konvansiyonel fizyoterapiye ek bir yaklaşım olarak kullanılabileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Serebral Palsi, Spastisite, Motor Performans, Tüm Vücut Vibrasyonu, Konvansiyonel Fizyoterapi

Short and Long-Term Effects of Whole-Body Vibration on Spasticity and Motor Performance in Children with Hemiparetic Cerebral Palsy

Fatih Tekin¹, Erdoğan Kavlak¹

¹ Pamukkale University, School of Physical Therapy and Rehabilitation, Denizli, Turkey

Abstract

Objectives: The aim of this study was to investigate short and long-term effects of Whole Body Vibration therapy on spasticity and motor performance in children with hemiparetic cerebral palsy in addition to conventional physiotherapy.

Materials - Methods: Twenty-six patients undergoing conventional physiotherapy in a private rehabilitation center were included in the study. Patients were randomized to treatment and control groups. Study was completed with a total of 22 cases (11 for each group). At the beginning of the study, cases were evaluated with Gross Motor Function Measure-88, LEGSystem Spatio-Temporal Gait Analyzer, SportKAT550tm Portable Computerized Kinesthetic Balance Device and Modified Ashworth Scale. Cases in the treatment group were treated with Compex-Winplatetm for 8 weeks, 3 times a week, 15 minutes a day in one session. All cases were reevaluated immediately after the treatment and 12 weeks after the treatment.

Results: Gross motor functions, gait and balance skills were significantly improved after Whole Body Vibration ($p<0.05$), and spasticity in lower and upper extremity muscles were significantly inhibited ($p<0.05$). These developments have been preserved in the long term.

Conclusions: The results of this study approve that Whole Body Vibration is an additional approach to conventional physiotherapy in children with hemiparetic cerebral palsy to inhibit spasticity and improve motor performance.

Key Words: Cerebral Palsy, Spasticity, Motor Performance, Whole-Body Vibration, Conventional Physical Therapy

FTR/S-15**SAĞ VE SOL TARAF OMUZ EKLEMİ HAREKET HİSSİNİN KARŞILAŞTIRILMASI**

Gökmen Yapalı [1], Serdar Arslan [2], Galip Bilen Kürklü [3]

[1] Gökmen Yapalı. Necmettin Erbakan Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Yunus Emre Mah. Beyşehir Cad. D Blok No:281 42080 Meram, Konya, Türkiye, gyapali@gmail.com.

[2] Serdar Arslan. Necmettin Erbakan Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Yunus Emre Mah. Beyşehir Cad. D Blok No:281 42080 Meram, Konya, Türkiye, etsarlan@gmail.com.

[3] Galip Bilen KÜRKLÜ, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Meram Tıp Fakültesi, Spor Hekimliği Anabilim Dalı, Akyokuş – 42080 Meram, Konya, Türkiye, bilenkurklu@gmail.com.

ÖZET**Amaç**

Hareket hissi, uzuvlarımızın boşluktaki pozisyonunu algılamamızı sağlayan, koordineli ve amaca uygun hareketlerimizi yapmamızı imkan veren propriyosepsiyon duyusunu oluşturan bir grup (eklem pozisyon hissi, kuvvet hissi, hız hissi, ağırlık hissi) histen birisidir. Bu çalışmanın amacı omuz eklemi hareket hissinin dominant ve non-dominant taraf arasında fark olup olmadığını araştırmaktır.

Gereç ve Yöntemler

Çalışmaya yaşları 18-30 yaş arası, omuz problemi olmayan, sağlıklı, sedanter 20 birey (10 Erkek, 10 Kadın) dahil edildi. Bireylerin demografik verileri demografik form ile ve omuz problemleri olan bireyleri tespit edip çalışmaya dahil etmemek için Quick DASH kullanıldı. Hareket hissi ölçümü izokinetik dinamometre kullanılarak (Cybex Humac Norm CSMI, New YORK, USA), pasif hareket hissi eşik değeri ölçüldü. Hareket hissi ölçümleri, sırtüstü pozisyonda omuz 90° abdüksiyonda ve dirsek 90° fleksiyonda, 0.1°/s açısal hızda ve 0°den internal rotasyon yönüne (0-IR), 30°den internal rotasyon yönüne (30°-IR), 0°den eksternal rotasyon yönüne (0-ER), 30°den eksternal rotasyon yönüne (30°-ER) olmak üzere 4 yöne doğru yapıldı.

Bulgular

Çalışmaya katılan bireylerin yaş ortalaması 23,6±3,64 yıl idi. Bireylerin 0°-IR, 30°-IR, 0°- ER, 30°-ER açı ve yönlerdeki hareket hissi sonuçları; sırasıyla dominant taraf için 1,27±0,47, 1,30±0,45, 1,25±0,39, 1,41±0,32 non-dominant taraf için; sırasıyla 1,33±0,59, 1,37±0,49, 1,39±0,49, 1,18±0,42 derece idi. Dominant ve non-dominant taraf karşılaştırılmasında her dört açıdaki hareket hissi sonuçları arasında farklar istatistiksel olarak anlamlı değildi (p<0,05).

Sonuç

Bu çalışmada dominant ve non-dominant taraf omuz eklemi karşılaştırılmasında hareket hissi açısından fark görülmemiştir. Literatürde omuz eklemi propriyosepsiyonun sol tarafta daha iyi olduğu bunun nedeninin ise dominant kolun objeleri hareket ettirmek için non-dominant kolun stabilize edici özelliğine ihtiyaç duyduğudur. Bu nedenle non-dominant tarafın uzvun statik kontrolünü sağladığı dominant tarafın ise dinamik kontrol sağladığı söylenmektedir. Buna karşın bu çalışmada olduğu diğer bazı çalışmalarda da her iki taraf arasında fark olmadığı öne sürülmesi bu konuda daha fazla araştırmaların yapılması gerektiğini ortaya koymaktadır.

Anahtar kelimeler: Omuz eklemi, Hareket hissi, dominant, non-dominant

THE COMPARISON OF DOMINANT AND NON-DOMINANT SIDE SHOULDER JOINTS MOVEMENT SENSE

Gökmen Yapalı [1], Serdar Arslan [2], Galip Bilen Kürklü [3]

[1] Gökmen Yapalı. Necmettin Erbakan Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Yunus Emre Mah. Beyşehir Cad. D Blok No:281 42080 Meram, Konya, Türkiye, gyapali@gmail.com.

[2] Serdar Arslan. Necmettin Erbakan Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Yunus Emre Mah. Beyşehir Cad. D Blok No:281 42080 Meram, Konya, Türkiye, etsarlan@gmail.com.

[3] Galip Bilen KÜRKLÜ, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Meram Tıp Fakültesi, Spor Hekimliği Anabilim Dalı, Akyokuş – 42080 Meram, Konya, Türkiye, bilenkurklu@gmail.com.

ABSTRACT

Aim

Movement sense is the one of sense among group of senses (joint position sense, force sense, velocity sense, heaviness sense) which compromise of the proprioception, provide to perceived the position of limbs in space, allow coordinated and goal-directed movements. The aim of this study was to compare the dominant and non-dominant side shoulder joint movement sense.

Materials and Methods

Twenty participants (10 Male, 10 Female) who were healthy, sedantary, had no shoulder problems, aged 18-30 years included the study. Participants' demographic data were collected by (via) demographic form and Quick DASH were used to determine whether the had shoulder problem or not for excluding. Movement sense mesasurement was performed using isokinetic dynamometer machine (Cybex Humac Norm CSMI, New YORK, USA), as a passive motion detection thershold, at 0.1°/s angular velocity and to four directions: from 0° to internal rotation direction (0-IR), from 30° to internal rotation (30°-IR), from 0° to external rotation (0-ER), form 30° to eksternal rotation direction (30°-ER) in supine position while arm abducted 90° and elbow flexed 90°.

Results

Participants' mean ages were between 23,6±3,64 years. The mean movement sense results were at 0°-IR, 30°-IR, 0°- ER, 30°-ER degrees and directions for dominant side were 1,27±0,47, 1,30±0,45, 1,25±0,39, 1,41±0,32 degree respectively and for non-dominant side were 1,33±0,59, 1,37±0,49, 1,39±0,49, 1,18±0,42 degree respectively. The difference between dominant and non-dominant sides for all degrees and directions were not found statistically significant (p<0.05).

Conclusion

No diffrences were found when comparing the sides of shoulder joint movement sense in this study. It has been reported that shoulder proprioception of non-dominant side is better than the dominant side and the reason of this non-dominant side provides static control of limbs, but dominant side provides dynamic control. However it is warranted for needing the future studies because of some others studies, similar current study argue that there is no any difference between the sides.

Key words: Shoulder joint, Movement sense, Dominant, Non-dominant.

FTR/S-16**Hematopoetik kök hücre nakli adaylarında ve sağlıklı bireylerde dispne, egzersiz kapasitesi, anksiyete ve depresyon**

Gülşah Barğı¹, Meral Boşnak Güçlü²

1. İzmir Demokrasi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, İzmir, Türkiye,

2. Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Ankara, Türkiye.

GÜLŞAH BARĞI 0000-0002-5243-3997

MERAL BOŞNAK GÜÇLÜ 0000-0002-3861-9912

Özet

Amaç: Dispne, azalmış egzersiz kapasitesi, anksiyete ve depresyonu içeren hem solunum hem de kas iskelet sistemi komplikasyonları hematopoetik kök hücre nakli (HKHN) adayları arasında yaygındır. Ancak, mevcut literatürde adaylar ve sağlıklı bireyler arasında dispne algılamasını, submaksimal egzersiz kapasitesini, anksiyeteyi ve depresyonu karşılaştıran herhangi bir çalışma bulunmamaktadır. Bu nedenle, bu çalışmada HKHN adaylarında bu sonuçlarla ilgili bozuklukları göstermek amaçlandı.

Gereç - Yöntem: Bu çalışma 33 HKHN adayının ve 39 sağlıklı bireyin dâhil edildiği enine kesitsel bir çalışmadır. Tüm bireylerde dispne algılaması (Modifiye Medical Research Council (MMRC) dispne ölçeği), egzersiz kapasitesi (6-dakika yürüme testi(6-DYT)), depresyon ve anksiyete varlığı (Hastane Anksiyete ve Depresyon Ölçeği (HADÖ)) objektif olarak değerlendirildi. Normal dağılan, normal dağılmayan ve kategorik değişkenlerin karşılaştırmak için sırasıyla Student t, Mann-Whitney U ve Ki-kare testleri uygulandı. Gazi Üniversitesi Etik Komisyonu bu çalışmayı onayladı (2019-045).

Bulgular: Sağlıklı bireylere kıyasla adaylarda MMRC dispne ölçeği ve depresyon alt ölçeği puanları istatistiksel anlamlı olarak daha yüksekti, 6-DYT mesafesi ve yüzde değeri (170,59 m, % 95 GA =- 211,93 ile -129,25, güç = % 100) istatistiksel ve klinik olarak adaylarda daha düşüktü ($p<0,05$). Anksiyete alt ölçek ve toplam HADÖ puanları gruplar arasında benzerdi ($p>0,05$). Sağlıklı bireylere kıyasla adaylarda sırasıyla dispne (% 5,1 karşı % 48,5), azalmış egzersiz kapasitesi (% 2,6 karşı % 84,8), depresyon (% 17,9 karşı % 39,4) ve anksiyete (% 0 karşı % 3) mevcuttu.

Sonuçlar: Dispne algılaması, azalmış egzersiz kapasitesi ve depresyon sağlıklı bireylere göre HKHN adayları arasında kayda değer ölçüde yaygındı. Bu sebeple, bu değerler adaylarda düzenli olarak değerlendirilmelidir. Adaylarda görülen bu bozukluklara yönelik kapsamlı rehabilitasyon programlarına da ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: Anksiyete, depresyon, dispne, yürüme testi, hematolojik neoplazmlar, hematopoetik kök hücre nakli

Dyspnea, exercise capacity, anxiety and depression in hematopoietic stem cell transplantation candidates and healthy individuals

Gülşah Barçın¹, Meral Boşnak Güçlü²

1. Izmir Democracy University Faculty of Health Sciences, Department of Physiotherapy and Rehabilitation, Izmir, Turkey,
2. Gazi University, Faculty of Health Science, Department of Physiotherapy and Rehabilitation, Ankara, Turkey.

Abstract

Objectives: Both respiratory and musculoskeletal complications including dyspnea, decreased exercise capacity, anxiety and depression are prevalent among candidates of hematopoietic stem cell transplantation (HSCT). However, no study comparing dyspnea perception, submaximal exercise capacity, anxiety and depression between the candidates and healthy individuals existed in current literature. Therefore to exhibit the impairments regarding these outcomes in HSCT candidates was aimed in the current study.

Materials - Methods: This study is a cross sectional study that included 33 HSCT candidates and 39 healthy individuals. Dyspnea perception (Modified Medical Research Council (MMRC) dyspnea scale), exercise capacity (6-minute walk test (6-MWT)) and presence of depression and anxiety (Hospital Anxiety and Depression Scale (HADS)) were evaluated objectively in all individuals. To compare normally distributed, undistributed and nominal data, tests of Student *t*, Mann-Whitney U and Chi-square were used respectively. Gazi University Ethics Committee approved this study (2019-045).

Results: While the scores of MMRC dyspnea scale and depression subscale were statistically significantly higher in the candidates compared with the healthy individuals, values of 6-MWT distance and its percentage (170.59 m, 95%CI=-211.93 to -129.25, power=100%) were statistically and clinically lower in the candidates ($p<0.05$). Anxiety subscale and total HADS scores were similar between groups ($p>0.05$). Dyspnea (48.5% versus 5.1%), decreased exercise capacity (84.8% versus 2.6%), depression (39.4% versus 17.9%) and anxiety (3% versus 0%) were respectively present in candidates as against healthy individuals.

Conclusions: Dyspnea perception, decreased exercise capacity and depression are considerably common among HSCT candidates according to healthy individuals. Hence, these outcomes should be evaluated regularly in the candidates. Comprehensive rehabilitation programs for these impairments observed in these candidates are also needed.

Key Words: anxiety, depression, dyspnea, walk test, hematologic neoplasms, hematopoietic stem cell transplantation

FTR/S-17**Tip 2 Diabetes Mellituslu Olgular İle Sağlıklı Bireylerde Fonksiyonel Egzersiz Kapasitesi, Fiziksel Aktivite Düzeyi Ve Yaşam Kalitesinin Karşılaştırılması**

Hande Dinçel¹, Sema Savcı², Buse Özcan Kahraman², Aylin Tanrıverdi¹, Süleyman Cem Adıyaman³, Serap Acar², Fırat Bayraktar³

¹ Dokuz Eylül Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İzmir, Türkiye

² Dokuz Eylül Üniversitesi Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksekokulu, İzmir, Türkiye

³ Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dâhili Tıp Bilimleri Bölümü İç Hastalıkları Anabilim Dalı Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bilim Dalı, İzmir, Türkiye

Özet

Amaç: Diabetes Mellitus (DM) kronik bir halk sağlığı sorunudur. Tip 2 DM'li olgulardaki zayıf glikoz metabolizması, hastalığa ait komplikasyonlar, medikal hikâye, tedavi ve eşlik eden psikososyal problemler hastanın yaşamını birçok yönden etkilemektedir. Bu çalışma, Tip 2 DM'li olgular ile sağlıklı bireylerde fonksiyonel egzersiz kapasitesi, fiziksel aktivite düzeyi ve yaşam kalitesinin karşılaştırılması amaçlanmıştır.

Gereç - Yöntem: Çalışmaya 32 Tip 2 DM hastası ve 30 sağlıklı birey dâhil edildi. Fonksiyonel egzersiz kapasitesi 6 dakika yürüme testi ile fiziksel aktivite düzeyi Uluslararası Fiziksel Aktivite Anketi-Kısa Form ile, genel yaşam kalitesi Nottingham Sağlık Profili ölçeğiyle değerlendirildi.

Bulgular: Yaş ve cinsiyet açısından gruplar arasında anlamlı fark bulunmadı ($p > 0,05$). Fonksiyonel egzersiz kapasitesi açısından Tip 2 DM'li olgular ve sağlıklı bireyler arasında anlamlı bir fark bulundu ($p < 0,05$). İki grup arasında genel yaşam kaliteleri ve fiziksel aktivite düzeyleri arasında anlamlı fark bulunmazken ($p > 0,05$), oturma süreleri açısından iki grup arasında anlamlı fark bulundu ($p < 0,05$).

Sonuçlar: Tip 2 DM'li olguların sağlıklı bireylere göre daha düşük fonksiyonel egzersiz kapasitesi ve daha uzun oturma süresine sahip olduğu bulundu. Fiziksel aktivite düzeylerinden bağımsız olarak sedanter davranışta geçirilen zamanda Tip 2 DM gelişimi ve yönetimi açısından risk faktörüdür. Tip 2 DM tedavisinin yönetiminde, hastalara sadece fiziksel aktivite düzeylerinin artırılmasını önermenin yanı sıra sedanter davranışta geçirilen zamanın azaltılması ve buna yönelik hasta eğitimi verilmesinin sağlık sonuçlarını iyileştirmede daha etkili olabileceğini düşünmekteyiz.

Anahtar Kelimeler: Tip 2 Diabetes Mellitus, Fonksiyonel Egzersiz Kapasitesi, Fiziksel Aktivite, Yaşam Kalitesi

Comparison Of Functional Exercise Capacity, Physical Activity Level And Quality Of Life In Patients With Type 2 Diabetes Mellitus And Healthy Individuals

Hande Dinçel¹, Sema Savcı², Buse Özcan Kahraman², Aylin Tanrıverdi¹, Süleyman Cem Adıyaman³, Serap Acar², Fırat Bayraktar³

¹ Dokuz Eylul University Institute of Health Sciences, Izmir, Turkey

² Dokuz Eylul University School of Physical Therapy and Rehabilitation, Izmir, Turkey

³ Dokuz Eylul University Faculty of Medicine Department of Internal Medicine of Endocrinology and Metabolism Diseases, Izmir, Turkey

Abstract

Objectives: Diabetes Mellitus (DM) is a chronic public health problem. Poor glucose metabolism in patients with type 2 DM, complications related to the disease, medical history, treatment and accompanying psychosocial problems affect the life of the patient in many ways. This study was aimed to compare functional exercise capacity, physical activity level and quality of life in patients with Type 2 DM and healthy individuals.

Materials – Methods: 32 Type 2 DM patients and 30 healthy individuals were included in the study. Functional exercise capacity with 6 minutes walk test and physical activity level with the International Physical Activity Questionnaire-Short Form, and general quality of life was assessed with the Nottingham Health Profile scale was assessed.

Results: There was no difference between the groups in terms of age and gender. ($p > 0.05$). In terms of functional exercise capacity, a significant difference was found between patients with Type 2 DM and healthy individuals ($p < 0.05$). While there was no significant difference between the general quality of life and physical activity levels between the two groups ($p > 0.05$), there was a significant difference between the two groups in terms of sitting times ($p < 0.05$).

Conclusions: It was found that patients with type 2 DM had lower functional exercise capacity and higher sitting time than healthy individuals. It is a risk factor for the development and management of Type 2 DM in time spent in sedentary behavior independent of physical activity levels. In the management of Type 2 DM treatment, we think that not only recommending increasing physical activity levels to patients, but also reducing the time spent in sedentary behavior and providing patient education for this may be more effective in improving health outcomes.

Key Words: Type 2 Diabetes Mellitus, Functional Exercise Capacity, Physical Activity, Quality of Life

FTR/S-18**Tiffeneau (FEV1/FVC) oranı üzerine Core egzersizleri ile Yardımcı Solunum kasları egzersizlerinin etkisinin karşılaştırılması**

Hasan Gerçek¹, Özlem Akkoyun Sert², Bayram Sönmez Ünüvar¹, Kamil Yılmaz², Sinan Bağçacı²

¹ KTO Karatay Üniversitesi Sağlık Hizmetleri MYO, Fizyoterapi Programı, Konya, Türkiye

² KTO Karatay Üniversitesi Sağlık Bilimleri YO, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Konya, Türkiye

Hasan Gerçek: 0000-0001-7459-4452

Özlem Akkoyun Sert: 0000-0002-6053-2418

Bayram Sönmez Ünüvar: 0000-0003-2095-3645

Kamil Yılmaz: 0000-0002-5242-3094

Sinan Bağçacı: 0000-0002-9747-5082

Özet

Amaç: Bu çalışmanın amacı core egzersizleri ile yardımcı solunum kasları egzersizlerinin Tiffeneau (FEV1/FVC) oranı üzerine etkisini araştırmaktır.

Gereç - Yöntem: Bu çalışma randomize kontrollü çift kör bir çalışmadır. Çalışmaya, sağlıklı 45 kişi dahil edildi. Core Egzersiz Grubu 15 kişi yaş ortalaması $19,93 \pm 0,79$ yıl, vücut kütle indeksi (VKİ): $20,58 \pm 2,38$ kg/m², Yardımcı Solunum Kasları Egzersiz Grubu 15 kişi yaş ortalaması $19,86 \pm 0,63$ yıl, VKİ: $22,48 \pm 2,63$ kg/m² ve Kontrol Grubu 15 kişi yaş ortalaması $19,80 \pm 0,86$ yıl, VKİ: $22,89 \pm 3,27$ kg/m² idi. Bu çalışmada altı hafta boyunca haftada iki kez egzersiz uygulandı. Çalışma öncesi ve sonrasında katılımcıların FEV1/FVC değerleri Cosmed Fitmate Med cihazı ile ölçüldü. Grupların FEV1/FVC sonuçlarının ortalaması arasındaki fark, tek yönlü ANOVA testi ile analiz edildi. KTO Karatay Üniversitesi Tıp Fakültesi İlaç ve Tıbbi Cihaz Dışı Araştırmalar Etik Kurulundan 2020/024 sayılı etik kurul kararı alınmıştır.

Bulgular: Altı haftalık çalışma sonunda kontrol grubuyla karşılaştırıldığında FEV1/FVC sonuçlarının ortalaması arasındaki farkta yardımcı solunum kasları egzersiz grubu lehine istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulundu ($p < 0,01$). Core grubu ile kontrol grubu karşılaştırıldığında FEV1/FVC sonuçlarının ortalaması arasındaki farkta Core grubu lehine istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulundu. ($p < 0,01$). Core egzersiz grubu ile yardımcı solunum kasları egzersiz grubu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunamadı ($p > 0,05$).

Sonuçlar: Bu sonuçlar yardımcı solunum kasları egzersizlerinin ve core egzersizlerinin, kontrol grubu ile karşılaştırıldığında FEV1/FVC değeri üzerine etkili olduğunu gösterdi. FEV1/FVC değerini artırmaya yönelik egzersiz programlarında yardımcı solunum kasları egzersizleri ve Core egzersizlerinin dahil edilmesi gerektiği düşünüldü.

Anahtar Kelimeler: Core, Yardımcı Solunum Kasları, Egzersiz, FEV1/FVC

Comparison of the effect of Core exercises and Auxiliary Respiratory muscles exercises on the rate of Tiffeneau (FEV1 / FVC)

Hasan Gerçek¹, Özlem Akkoyun Sert², Bayram Sönmez Ünüvar¹, Kamil Yılmaz², Sinan Bağçacı²

¹ KTO Karatay University, Vocational School of Health Services, Department of Physiotherapy, Konya, Turkey

² KTO Karatay University, School of Health Sciences, Department of Physiotherapy and Rehabilitation, Konya, Turkey

Abstract

Objectives: The aim of this study is to investigate the effect of core exercises and auxiliary respiratory muscles exercises on the rate of Tiffeneau (FEV1 / FVC).

Materials - Methods: This study is a randomized controlled double-blind study. 45 healthy people were included in the study. Core Exercise Group 15 people average age 19.93 ± 0.79 years, body mass index (BMI): 20.58 ± 2.38 kg / m², Auxiliary Respiratory Muscles Exercise Group 15 people average age 19.86 ± 0.63 year, BMI: 22.48 ± 2.63 kg / m² and Control Group 15 mean age was 19.80 ± 0.86 years, BMI: 22.89 ± 3.27 kg / m². In this study, exercise was applied twice a week for six weeks. FEV1 / FVC values of the participants were measured with Cosmed Fitmate Med device before and after the study. The difference between the average of the FEV1 / FVC results of the groups was analyzed by one-way ANOVA test. Ethics committee decision numbered 2020/024 was taken from KTO Karatay University Faculty of Medicine, Pharmaceuticals and Non-Medical Devices Research Ethics Committee.

Results: At the end of the six-week study, when compared with the control group, a statistically significant difference was found in favor of the auxiliary respiratory muscles exercise group in the difference between the FEV1 / FVC results ($p < 0.01$). When the core group and the control group were compared, a statistically significant difference was found in favor of the Core group in the difference between the average of FEV1 / FVC results. ($P < 0.01$). No statistically significant difference was found between core exercise group and auxiliary respiratory muscles exercise group ($p > 0.05$).

Conclusions: These results showed that auxiliary respiratory muscles exercises and core exercises were effective on FEV1 / FVC value compared to the control group. It was thought that auxiliary breathing muscles exercises and Core exercises should be included in exercise programs to increase FEV1 / FVC value.

Key Words: Core, Auxiliary Respiratory Muscles, Exercise, FEV1 / FVC

FTR/S-19**Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Öğrencilerinin Kariyer Seçim Süreçleri: Seçim Öncesi Bir Fizyoterapistte Danışmak Önemli Midir?**

Hülya Tuna¹

¹ Dokuz Eylül Üniversitesi Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksekokulu, Geriatrik Fizyoterapi ABD, İzmir.

Özet

Amaç: Ülkemizde öğrenciler merkezi sınav sistemi sonrasında yaptıkları tercihler ile gelecekteki mesleklerini belirlemektedir. Tercih sürecinde meslek mensubu birisine danışmak bilgi edinme yollarından birisidir. Bu çalışmanın amacı fizyoterapi öğrencilerinin mesleği seçme nedenlerini, mesleği araştırma yöntemlerini ve bu süreçte bir fizyoterapistte danışmanın olası etkilerini belirlemektir.

Gereç - Yöntem: Çalışmaya Dokuz Eylül Üniversitesi Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksekokulu birinci sınıf öğrencilerinden gönüllü 104 (80 kadın-24 erkek) birey katıldı. Çalışmada kullanılan ankette öğrencilerin sosyodemografik özellikleri, fizyoterapi bölümünü seçme nedenleri, araştırma süreçleri ve memnuniyetlerine ilişkin sorular yer aldı. Uygun sorular, beşli likert tipte (kesinlikle katılmıyorum=1, katılmıyorum=2, kararsızım=3, katılıyorum=4, kesinlikle katılıyorum=5 puan) düzenlendi.

Bulgular: Yaş ortalaması 18.72±0.78 yıl olan öğrencilerin %66.3'ü (n=69) yurttta kaldığını, %85.6'sı (n=89) ailesinin şehir dışında yaşadığını, %75'i (n=78) ailesinin gelirinin giderlerini karşıladığını bildirdi. Öğrencilerin fizyoterapi bölümünü seçme sebeplerinden ilk üç sırayı "insanlara yardım etmek" (4.21±0.92 puan), "kendi istek ve ideallerimi gerçekleştirmek" (3.97±1.00 puan), "kariyer sahibi olmak" (3.96±1.11 puan) oluşturdu. Meslek tercihi aşamasında fizyoterapistlikle ilgili bilgiyi, öğrencilerin %89.4'ünün (n=93) internetten, %52.9'unun (n=55) en az bir fizyoterapistte danışarak elde ettiği bulundu. Fizyoterapistte danışanların %85.5'i (n=47), danışmayanların %69.4'ü (n=34) fizyoterapistliği isteyerek seçtiklerini bildirdi (p=0.049). Memnuniyet düzeylerine bakıldığında, tercih öncesi fizyoterapistte danışan öğrenciler ile danışmayan öğrenciler arasında anlamlı fark vardı. Fizyoterapistte danışanların %81.8'i (45), danışmayanların %57.1'i (28) bölümde okumaktan (p=0.006); fizyoterapistte danışanların %80.0'i (44), danışmayanların %57.1'i (28) meslek seçiminden memnundu (p=0.012).

Sonuçlar: Çalışmamızda fizyoterapinin seçilme nedeninin çoğunlukla insanlara yardım etmek olduğu bulundu. Günümüzde bilgiye hızlı ulaşmayı sağlayan internet çalışmamızda da fizyoterapistlik ile ilgili bilgi edinmede en çok başvurulan kaynaktı. Fizyoterapisti seçmeye karar vermeden önce fizyoterapistte danışmanın bölüm seçimindeki istekliliğe ve eğitim başladıktan sonraki memnuniyete olumlu etkisinin olduğu belirlendi.

Anahtar Kelimeler: Meslek Seçimi, Memnuniyet, Fizyoterapi

Career Choice Process of Physiotherapy and Rehabilitation Students: Is It Important to Consult A Physiotherapist Before Making A Choice?

Hülya Tuna¹

¹ Dokuz Eylül University, School of Physical Therapy and Rehabilitation, Department of Geriatric Physiotherapy, Izmir-Turkey

Abstract

Objectives: In our country, students determine their future professions with preferences they make after central examination system. Consulting a professional during preference process is one of the ways to obtain information. We aimed to determine students' reasons for choosing physiotherapy, methods of researching it and possible effects of consulting physiotherapist in this process.

Materials - Methods: 104(80females,24males) students at first year of bachelor from Dokuz Eylül University-School of Physical Therapy and Rehabilitation participated in the study. The survey included questions about students' sociodemographic characteristics, reasons for choosing physiotherapy, research processes and satisfaction. Appropriate questions were arranged in five-point-likert-type(strongly disagree=1,disagree=2,unsure=3,agree=4,strongly agree=5 points).

Results: 66.3%(n=69) of students with a mean age of 18.72±0.78years were staying in dormitory, 85.6%(n=89) of them stated that their families were living outside the city, and 75%(n=78) stated that their families' income met their expenses. The first three reasons for choosing physiotherapy were "helping people"(4.21±0.92points), "realizing my own wishes and ideals"(3.97±1.00points), "having a career"(3.96±1.11points). It was found that 89.4%(n=93) of students obtained the information about physiotherapy from internet, and 52.9%(n=55) consulted at least one physiotherapist before deciding final decision. 85.5%(n=47) of consultants and 69.4%(n=34) of non-consultants reported that they chose physiotherapy willingly(p=0.049). 81.8%(45) of consultants and 57.1%(28) of non-consultants were satisfied with studying physiotherapy(p=0.006); 80.0%(44) of consultants and 57.1%(28) of non-consultants were satisfied with choice of physiotherapy as a profession(p=0.012).

Conclusions: It was found that the most popular reason for choosing physiotherapy is helping people. The internet was the most frequently used resource for obtaining information about physiotherapy. It was determined that before choosing physiotherapy, consulting physiotherapist had positive effect on willingness and satisfaction.

Key Words: Profession Choice, Satisfaction, Physiotherapy

FTR/S-21**FİZYOTERAPİSTLERİN BEL AĞRISIYLA İLGİLİ İNANIŞ VE TUTUMLARININ İNCELENMESİ**

Cihan Caner Aksoy¹, İsmail Saraçoğlu¹, Lütfiye Akkurt¹

¹ Fizyoterapi ve Reh. Bölümü, Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Kütahya

*İlgili yazar / Corresponding author: cihancaner.aksoy@ksbu.edu.tr

ÖZET

AMAÇ: Bu çalışmanın amacı, Türkiye'deki fizyoterapistlerin bel ağrısı ile ilgili inanış ve tutumları ile bunları etkileyen faktörlerin incelenmesidir. **GEREÇ-YÖNTEM:** Çalışmaya, bel ağrısı olan hastalarda deneyimi olan gönüllü fizyoterapistler dahil edildi. Katılımcıların bel ağrısıyla ilgili inanış ve tutumları elektronik ortamda, "Fizyoterapistlerin Bel Ağrısıyla İlgili İnanç ve Tutumları Anketi (PABS-PT-TR)" ve "Sağlık Çalışanlarının Bel Ağrısıyla İlgili İnanış ve Tutumları Anketi (SAPBAİ)" kullanılarak değerlendirildi. Bel ağrısıyla ilgili inanış ve tutumların çalışma alanları, mesleki tecrübe ve cinsiyete göre değişip değişmediğini incelemek için katılımcılar alt gruplara ayrıldı. **BULGULAR:** Çalışmada 137 fizyoterapistin verileri analiz edildi. Katılımcıların PABS-PT-TR biyomedikal faktör ortalama skorları 27,64±6,63 bulunurken, PABS-PT-TR biyopsikososyal faktör ortalama skorları 21,01±4,23 bulundu. Katılımcıların SAPBAİ ortalama skorları ise 65,11±11,86 idi. Farklı alanlarda çalışan fizyoterapistler arasında FBAİTA biyomedikal faktör (p=0.063), PABS-PT-TR biyopsikososyal faktör (p=0.449) ve SAPBAİ (p=0.138) skorları arasında istatistiksel farklılık bulunmadı. Benzer şekilde fizyoterapistlerin mesleki tecrübelerinin PABS-PT-TR biyomedikal faktör (p=0.709), PABS-PT-TR biyopsikososyal faktör (p=0.982) ve SAPBAİ (p=0.813) skorlarını etkilemediği görüldü. Cinsiyetlere göre belirlenmiş gruplarda ise sadece SAPBAİ skorları arasında anlamlı fark bulundu (p=0,002). **SONUÇ:** Literatür incelendiğinde, Türkiye'deki fizyoterapistlerin bel ağrısıyla ilgili inanış ve tutumlarının zayıf olduğu ve biyomedikal ile biyopsikososyal faktörlerle ilgili benzer inanış ve tutumlar sergilediği gözlemlendi. Ayrıca fizyoterapistlerin farklı çalışma alanları ve mesleki tecrübelerine göre inanış ve tutumlarının değişmediği gözlenirken; erkek fizyoterapistlerin, kadın fizyoterapistlere göre daha pozitif bir inanış ve tutum sergilediği sonucuna ulaşıldı. Buna göre, Türkiye'deki fizyoterapistlerin bel ağrısıyla ilgili inanış ve tutumların geliştirilmesi gerektiği düşünülmektedir. Bunun için, fizyoterapi ve rehabilitasyon lisans eğitim müfredatının güncellenmesi ve mezuniyet sonrası eğitim programları düzenlenmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: bel ağrısı, fizyoterapist, inanış ve tutumlar

INVESTIGATION OF ATTITUDES AND BELIEFS OF PHYSIOTHERAPIST IN TURKEY ABOUT LOW BACK PAIN

ABSTRACT

PURPOSE: The aim of this study was to investigate the attitudes and beliefs of physiotherapists in Turkey about low back pain (LBP) and to investigate the factors influencing them. **MATERIAL AND METHODS:** Voluntary physiotherapists who have experience in low back pain were included in the study. The attitudes and beliefs of the participants about LBP were evaluated electronically with "The Pain Attitudes and Beliefs Scale for Physiotherapists (PABS-PT-TR)" and "Health Care Providers' Beliefs and Attitudes Related to LBP (HC-PAIRS)". Participants were divided into subgroups to examine whether attitudes and beliefs about LBP varied according to clinical setting, level of experience and gender. **RESULTS:** Data of 137 physiotherapists were analyzed. The mean PABS-PT-TR biomedical factor score of participants was $27,64 \pm 6,63$, whereas the mean PABS-PT-TR biopsychosocial factor score of participants was $21,01 \pm 4,23$. The mean HC-PAIRS scores of the participants was $65,11 \pm 11,86$. No statistically significant difference was found between the PABS-PT-TR biomedical factor ($p = 0.063$), PABS-PT-TR biopsychosocial factor ($p = 0.444$) and HC-PAIRS ($p = 0.198$) scores regarding physiotherapist' clinical setting. Similarly, no statistically significant difference was found between PABS-PT-TR biomedical factor ($p = 0.709$), PABS-PT-TR biopsychosocial factor ($p = 0.982$) and HC-PAIRS ($p = 0,813$) scores regarding level of experience. There was only significant between HC-PAIRS ($p = 0.002$) scores regarding gender. **CONCLUSION:** According to literature, attitudes and beliefs about LBP of physiotherapists in Turkey was not stronger and it was observed that physiotherapists have similar attitudes and beliefs related to biomedical and biopsychosocial factors. Although attitudes and beliefs about LBP of physiotherapists were not different regarding physiotherapist' clinical setting and level of experience, male physiotherapists had more positive attitudes and beliefs about LBP than female physiotherapists. Accordingly, it is believed that physiotherapists in Turkey need to change the attitudes and beliefs about LBP. It is recommended to update the physiotherapy and rehabilitation undergraduate education curriculum and organize educational programs in order to change the attitudes and beliefs about LBP.

Keywords: low back pain, physiotherapist, attitudes and beliefs

FTR/S-22**Boyun Ağrılı Bireylerde Disabilite Ve Ağrının Kinezyofobi İle İlişkisini Belirlemede İki Farklı Kinezyofobi Anketinin Kullanımı**

Kamil Yılmaz¹, Özlem Akkoyun Sert², Büşra Alkan³, Melike Akdam⁴, Osman Karaca⁵

¹ KTO Karatay Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Yüksekokulu, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Konya, Türkiye

² KTO Karatay Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Yüksekokulu, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Konya, Türkiye

³ KTO Karatay Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Yüksekokulu, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Konya, Türkiye

⁴ KTO Karatay Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Yüksekokulu, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Konya, Türkiye

⁵ KTO Karatay Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Yüksekokulu, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Konya, Türkiye

Özet

Amaç: Çalışmamız bel ağrılı hastalarda kinezyofobiyi değerlendirmek için geliştirilen TAMPA Kinezyofobi Ölçeği ile Korku Kaçınma İnanışlar Anketi (KKİA)'ndan hangisinin kronik boyun ağrılı bireylerde disabilite ve ağrı ile kinezyofobi ilişkisini belirlemede daha hassas olduğunu belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Gereç - Yöntem: Çalışmaya üç aydan uzun süredir Görsel Analog Skalası (GAS)'na göre en az 3 şiddetinde boyun ağrısı olan (yaş ort: 39.71 ± 8.05) 35 birey dahil edilmiştir. Kinezyofobiyi değerlendirmek amacıyla TAMPA Kinezyofobi Ölçeği ve KKİA, boyun disabilite seviyesini belirlemek amacıyla Boyun Özürlülük Ölçeği (BÖÖ) kullanılmıştır. Bireylerin istirahat, gece ve aktivite ağrısı GAS ile değerlendirilmiştir. Çalışma için gerekli izin KTO Karatay Üniversitesi Tıp Fakültesi İlaç ve Tıbbi Cihaz Dışı Araştırmalar Etik Kurulundan alınmıştır (Karar sayısı: 2017/017).

Bulgular: TAMPA Kinezyofobi Ölçeği ile BÖÖ skorları arasında korelasyon saptanamazken ($p = 0.082$, $r = 0.298$), KKİA fiziksel aktivite alt grubu ($p = 0.028$, $r = 0.371$) ve iş alt grubu ($p = 0.041$, $r = 0.348$) ile BÖÖ skorları arasında pozitif yönde istatistiksel olarak anlamlı orta derecede korelasyon saptanmıştır. KKİA fiziksel aktivite alt grubu ile GAS aktivite ağrısı arasında ($p = 0.021$, $r = 0.388$), KKİA iş alt grubu ile gece ağrısı arasında ($p = 0.008$, $r = 0.442$) ve aktivite ağrısı arasında ($p = 0.005$, $r = 0.467$) orta derecede korelasyon belirlenmiştir. TAMPA Kinezyofobi Ölçeği ile ağrı değerlendirmesi arasında korelasyon saptanamamıştır ($p > 0.05$).

Sonuçlar: Sınırlı sayıda boyun ağrılı birey ile yapılan çalışmamızda disabilite ve ağrı ile kinezyofobi ilişkisini belirlemede KKİA'nın güvenilir bir ölçek olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Boyun Ağrısı, Kinezyofobi, Disabilite

The Use of Two Different Kinesiophobia Questionnaires in Determining the Relationship between Disability and Pain with Kinesiophobia in Individuals with Neck Pain

Kamil Yılmaz¹, Ozlem Akkoyun Sert², Busra Alkan³, Melike Akdam⁴, Osman Karaca⁵

¹ KTO Karatay University, School of Health Sciences, Division of Physiotherapy and Rehabilitation, Konya, Turkey

² KTO Karatay University, School of Health Sciences, Division of Physiotherapy and Rehabilitation, Konya, Turkey

³ KTO Karatay University, School of Health Sciences, Division of Physiotherapy and Rehabilitation, Konya, Turkey

⁴ KTO Karatay University, School of Health Sciences, Division of Physiotherapy and Rehabilitation, Konya, Turkey

⁵ KTO Karatay University, School of Health Sciences, Division of Physiotherapy and Rehabilitation, Konya, Turkey

Abstract

Objectives: Our study was carried out to determine which of the TAMPA Kinesiophobia Scale and Fear Avoidance Beliefs Questionnaire (FABQ) developed to evaluate kinesiophobia in patients with low back pain is more sensitive in determining the relationship between disability and pain and kinesiophobia in individuals with chronic neck pain.

Materials - Methods: 35 individuals (mean age: 39.71 ± 8.05) were included in the study who had neck pain for more than three months and who had at least 3 intensity pain according to Visual Analogue Scale (VAS). The TAMPA Kinesiophobia Scale and the FAQB were used to evaluate kinesiophobia, and the Neck Disability Index (NDI) to determine the level of neck disability. Resting, night and activity pain of individuals were evaluated with VAS. Permission required for the study was obtained from KTO Karatay University Faculty of Medicine, Pharmaceuticals and Non-Medical Devices Ethics Committee (Permission Number: 2017/017).

Results: While there was no correlation between TAMPA Kinesiophobia Scale and NDI scores ($p = 0.082$, $r = 0.298$), between the sub-group of FABQ physical activity ($p = 0.028$, $r = 0.371$) and the subgroup of work ($p = 0.041$, $r = 0.348$) a moderate correlation was found statistically significant in a positive direction. Between the FABQ physical activity subgroup and the VAS activity pain ($p = 0.021$, $r = 0.388$), between the FABQ work subgroup and night pain ($p = 0.008$, $r = 0.442$) and between the activity pain ($p = 0.005$, $r = 0.467$) moderate correlation was determined. There was no correlation between TAMPA Kinesiophobia Scale and pain assessment ($p > 0.05$).

Conclusions: In our study with a limited number of neck pain individuals, it was concluded that the FAQB is a reliable scale in determining the relationship between disability and pain with kinesiophobia.

Key Words: Neck Pain, Kinesiophobia, Disability

FTR/S-23**Boyun Ağrısının Servikal Bölge Proprioepsiyonuna Etkisi**

Kamil Yılmaz¹, Özlem Akkoyun Sert², Bayram Sönmez Ünüvar³, Hasan Gerçek⁴, Serkan Küççüktürk⁵

¹ KTO Karatay Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Yüksekokulu, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Konya, Türkiye

² KTO Karatay Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Yüksekokulu, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Konya, Türkiye

³ KTO Karatay Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Fizyoterapi Programı, Konya, Türkiye

⁴ KTO Karatay Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Fizyoterapi Programı, Konya, Türkiye

⁵ Necmettin Erbakan Üniversitesi, Meram Tıp Fakültesi, Konya, Türkiye

Kamil Yılmaz ORCID ID: 0000-0002-5242-3094

Özlem Akkoyun Sert ORCID ID: 0000-0002-6053-2418

Bayram Sönmez Ünüvar ORCID ID: 0000-0003-2095-3645

Hasan Gerçek ORCID ID: 0000-0001-7459-4452

Serkan Küççüktürk ORCID ID: 0000-0001-8445-666X

Özet

Amaç: Ağrı kas afferentlerinin presinaptik inhibisyonunun artmasına ve proprioseptif kas içciklerinin modülasyonunu etkileyerek uzun süreli gecikmelere neden olabilmekte ve kas kontrolünü olumsuz yönde etkileyebilmektedir. Bu çalışmada, boyun ağrılı bireylerle sağlıklı bireylerde servikal bölge proprioseptif duyusunun karşılaştırılması amaçlanmıştır.

Gereç - Yöntem: Çalışmaya boyun ağrılı (38 birey, yaş ort:38,82 ± 8,97) ve sağlıklı (38 birey, yaş ort:40,08 ± 6,50) toplam 76 gönüllü katılmıştır. Hastaların aktivite ağrı şiddetini belirlemek için Görsel Analog Skalası (GAS) kullanılmıştır. Servikal bölge proprioepsiyonu Cervical Range of Motion Deluxe (CROM) cihazı kullanılarak değerlendirilmiştir. CROM cihazı ile başın her 3 düzlemdeki nötral pozisyondan (Kadranların 0 konumu) sapma açıları ve eklem pozisyon hatasını belirlemek için başı yeniden pozisyonlama doğruluğu (BYPD) değerleri ölçülmüştür. Çalışma için gerekli izin KTO Karatay Üniversitesi Tıp Fakültesi İlaç ve Tıbbi Cihaz Dışı Araştırmalar Etik Kurulundan alınmıştır (Karar sayısı: 2020/015).

Bulgular: Başın her 3 düzlemde de nötral pozisyondan sapma açıları sağlıklı grup lehine daha düşük bulunmuştur ($p < 0,05$). Eklem pozisyon hatası değerlerinin tüm yönlerde (fleksiyon-ekstansiyon, sağ-sol lateral fleksiyon ve rotasyon) boyun ağrılı grupta daha yüksek olduğu görülmüştür ($p < 0,001$).

Sonuçlar: Boyun ağrılı bireylerde servikal bölgenin proprioseptif duyusu olumsuz yönde etkilenmektedir. Boyun ağrısını azaltmaya yönelik müdahaleler proprioepsiyon üzerinde de olumlu etkiler yaratabilir.

Anahtar Kelimeler: Boyun Ağrısı, Proprioepsiyon, CROM

Effects of Neck Pain on Cervical Proprioception

Kamil Yılmaz¹, Ozlem Akkoyun Sert², Bayram Sonmez Unuvar³, Hasan Gercek⁴, Serkan Kuccukturk⁵

¹ KTO Karatay University, School of Health Sciences, Division of Physiotherapy and Rehabilitation, Konya, Turkey

² KTO Karatay University, School of Health Sciences, Division of Physiotherapy and Rehabilitation, Konya, Turkey

³ KTO Karatay University, Vocational School of Health Services, Physiotherapy Program, Konya, Turkey

⁴ KTO Karatay University, Vocational School of Health Services, Physiotherapy Program, Konya, Turkey

⁵ Necmettin Erbakan University, Meram Faculty of Medicine, Department of Medical Biology, Konya, Turkey

Abstract

Objectives: Pain can increase presynaptic inhibition of muscle afferents and modulation of proprioceptive muscle spindles, causing long-term delays and adversely affecting muscle control.

In this study, it was aimed to compare the proprioceptive sense of cervical region in individuals with neck pain and healthy individuals.

Materials - Methods: 76 volunteers with neck pain (38 individuals, mean age: 38.82 ± 8.97) and healthy (38 individuals, mean age: 40.08 ± 6.50) participated in the study. Visual Analogue Scale (VAS) was used to determine the severity of activity pain of patients. Cervical region proprioception was evaluated using the Cervical Range of Motion Deluxe (CROM) device. The CROM device measured the angle of deviation from the neutral position of the head in all 3 planes (0 position of the dials) and the head repositioning accuracy (HRA) values to determine the joint position error. Permission required for the study was obtained from KTO Karatay University Faculty of Medicine, Pharmaceuticals and Non-Medical Devices Ethics Committee (Permission Number: 2020/015).

Results: The angles of deviation from the neutral position in all 3 planes of the head were lower in favor of the healthy group ($p < 0.05$). Joint position error values were found to be higher in all directions (flexion-extension, right-left lateral flexion and rotation) in the neck pain group ($p < 0.001$).

Conclusions: In individuals with neck pain, the proprioceptive sense of the cervical region is negatively affected. Interventions to reduce neck pain can also have positive effects on proprioception.

Key Words: Neck Pain, Proprioception, CROM

FTR/S-24**KANSER KAŞEKSI TANISI ALAN BİREYLERDE HASTALIK ŞİDDETİNİN EL KAVRAMA KUVVETİ, FONKSİYONEL KAPASİTE, FİZİKSEL AKTİVİTE VE YAŞAM KALİTESİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ**

Karya Polat¹, Didem Karadibak², Tuğba Yavuzşen³, Zeynep Sevgen Güç³, İlhan Öztop³

¹ Dokuz Eylül Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü

² Dokuz Eylül Üniversitesi Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksek Okulu

³ Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Onkoloji Bilim Dalı

Özet

Amaç: Bu çalışma kanser kaşeksi tanısı alan bireylerde hastalık şiddetinin el kavrama kuvveti, fonksiyonel kapasite, fiziksel aktivite ve yaşam kalitesi üzerine etkisi araştırmak için planlanmıştır.

Gereç-Yöntem: Çalışmamız Dokuz Eylül Üniversitesi Girişimsel Olmayan Araştırmalar Etik Kurulundan alınan etik onam ile yapılmıştır. Hastalık şiddeti Glasgow Prognostik Skor ve altı ay içinde verilen kilo kaybı ile değerlendirilmiştir, el kavrama kuvveti Jamar el dinamometresi, fonksiyonel kapasite 6 dakika yürüme testi, fiziksel aktivite Uluslararası Fiziksel Aktivite Anketi Kısa Form ve yaşam kalitesi EORTC-QLQ-C30 ile belirlenmiştir. Verilerin analizi IBM SPSS Statistics version 22.0 kullanılarak; normal dağılıma uygun olan veriler arasında Pearson korelasyon, normal dağılıma uygun olmayanlarsa Spearman korelasyon kullanılarak analiz edildi.

Bulgular: Çalışmamıza 31 (11K, 20E) birey dahil edildi. Çalışmaya dahil edilen bireylerin altı ay içinde verilen vücut ağırlığı yüzdesi %13, GPS ise 1 olarak hesaplandı. Bireylerin el kavrama kuvveti 22.81 kg/ 20.20 kg (Sağ/Sol), altı dakika yürüme mesafesi 351.12, fiziksel aktivite düzeyleri 139 MET-dk/hf ve global sağlık durumu 66.66 olarak bulundu. Elde edilen verilerle yapılan korelasyon sonucunda; GPS ile altı dakika yürüme mesafesi ve yaşam kalitesi global sağlık durumu alt parametresi arasında negatif yönde, çok güçlü, fiziksel aktivite düzeyi ile negatif yönde, güçlü bir ilişki saptandı; ancak kavrama kuvveti ile bulunmadı. Altı ay içinde verilen kilo yüzdesi ile yaşam kalitesi global sağlık durumu alt parametresi arasında negatif yönde, çok güçlü, altı dakika yürüme mesafesi ile arasında negatif yönde, güçlü ilişki saptandı; fakat kavrama kuvveti ve fiziksel aktivite düzeyi ile bulunmadı.

Sonuçlar: Hastalık şiddetinin altı ay içinde verilen kilo yüzdesi ile Glasgow Prognostik Skoru ile belirlenen çalışmamızda; hastalık şiddeti artıkça fonksiyonel kapasitede, yaşam kalitesinde ve fiziksel aktivite düzeyinde bir azalma gözlemlendi. Fakat el kavrama kuvvetinde hastalık şiddeti ile ilişkili bulunmadı.

Anahtar Kelimeler: Kanser Kaşeksi, Kaşeksi, Fonksiyonel Kapasite, İnflamasyon

THE EFFECT OF DISEASE SEVERITY ON HAND GRIP FORCE, FUNCTIONAL CAPACITY, PHYSICAL ACTIVITY AND QUALITY OF LIFE IN INDIVIDUALS WHO RECOGNIZED CANCER

Karya Polat^{1*}, Didem Karadibak², Tuğba Yavuzşen³, Zeynep Sevgen Güç³, İlhan Öztop³

¹ Dokuz Eylül Üniversitesi Health Sciences Institute

² Dokuz Eylül Üniversitesi School of Physical Therapy and Rehabilitation

³ Dokuz Eylül Üniversitesi Medical School Medical Oncology Department

Abstract

Objectives: This study was planned to investigate the effect of disease severity on hand grip strength, functional capacity, physical activity and quality of life in individuals diagnosed with cancer cachexia.

Materials-Methods: Our study was carried out with ethical consent from the Dokuz Eylül University. Disease severity was assessed by Glasgow Prognostic Score and weight loss given within six months, hand grip strength was determined by Jamar hand dynamometer, functional capacity 6 minutes walking test, physical activity International Physical Activity Questionnaire Short Form and quality of life EORTC-QLQ-C30. Data analysis using IBM SPSS 22,0; Among the data suitable for normal distribution, Pearson correlation was analyzed, and those that were not suitable for normal distribution were analyzed using Spearman correlation.

Results: 31 (11F, 20M) individuals were included. Weight loss given within six months of the individuals was calculated as 13% and GPS was 1. The Hand grip strength of individuals was 22,81 kg / 20,20 kg (Right / Left), the six minutes walking distance was 351,12m, the physical activity levels was 139 MET-min / hf and the global health status was 66,66. A strong and negative relationship was found between the six-minute walking distance with GPS and global health status; however, it was not found by gripping force. A strong, negative relationship was found between the percentage of weight lost in six months and the global health status; however, it was not found with grip strength and physical activity level.

Conclusions: In our study, the severity of the disease was determined with the Glasgow Prognostic Score and the percentage of weight lost within six months; As the disease severity increased, a decrease in functional capacity, quality of life and physical activity level was observed. But hand grip strength was not associated with disease severity.

Keywords: Cancer Cachexia, Cachexia, Functional Capacity, Inflammation

FTR/S-25**FİBROMİYALJİLİ BİREYLERDE GÜNLÜK YAŞAM AKTİVİTELERİNİN ÜST EKSTREMİTE FONKSİYONU İLE İLİŞKİSİ**

Kevser ŞEVİK¹, Serap ACAR¹, Sema SAVCI¹, Gerçek CAN², Berrin ZENGİN², Sadettin USLU³

¹ Dokuz Eylül Üniversitesi Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksekokulu

² Division of Rheumatology, Department of Internal Medicine, Dokuz Eylül University Faculty of Medicine, 35340 Inciralti, Izmir, Turkey.

³ Niğde ÖmerHalisdemir Üniversitesi Bor Fizik Tedavi Ve Rehabilitasyon Hastanesi

Kevser ŞEVİK

<https://orcid.org/0000-0003-1675-0757>

Serap ACAR

<https://orcid.org/0000-0001-8226-1543>

Sema SAVCI

<https://orcid.org/0000-0001-8675-1937>

Gerçek CAN

<https://orcid.org/0000-0001-8347-0873>

Berrin ZENGİN

<https://orcid.org/0000-0002-7417-4682>

Sadettin USLU

<https://orcid.org/0000-0001-6266-2454>

ÖZET

Giriş ve Amaç: Fibromiyalji kronik, geniş yayımlı kas ağrısı ile karakterize ve yaygın olarak bireylerde yorgunluğa sebep olan bir durumdur. Öte yandan, günlük yaşam aktivitelerini gerçekleştirme kabiliyeti ile değerlendirilen fonksiyonellik, rehabilitasyonun ana hedefidir. Bu çalışmanın amacı fibromiyalji bireylerde günlük yaşam aktivitelerinin üst ekstremitte fonksiyonu ile ilişkisini araştırmaktır.

Yöntem: Fibromiyalji tanılı, yaş ortalaması 46.31 yıl olan 33 birey çalışmaya dahil edildi. Günlük yaşam aktiviteleri Miliken Günlük Yaşam Aktiviteleri Anketi ile, üst ekstremitte kavrama kuvveti el dinamometresi ile, yorgunluk Borg Ölçeği ile, ağrı Görsel Analog Skala ile ve omuz dış rotasyon kas kuvveti hand held dinamometre ile değerlendirildi. Korelasyon katsayısı Spearman Korelasyon Testi ile ölçüldü. İstatistiksel analiz için SPSS Sürüm 23.0 kullanıldı.

Bulgular: Miliken Günlük Yaşam Aktiviteleri Anket skorları ile ağrı ($p = 0.008$, $r = -0.459$), yorgunluk ($p = 0.008$, $r = -0.462$), üst ekstremitte kuvveti ($p = 0.007$, $r = 0.434$) ve omuz dış rotasyonu ($p = 0.001$, $r = 0.580$) arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki bulundu.

Tartışma: Bildiğimiz kadarıyla bu çalışma, günlük yaşam aktivitelerinin üst ekstremitte fonksiyonu ile ilişkisini araştıran ilk çalışmadır. Bu çalışmanın sonucu, günlük yaşam aktivitelerinin en fazla ağrı ile olmak üzere yorgunluk, üst ekstremitte kas kuvveti ve omuz dış rotasyon kas kuvveti ile de ilişkili olduğunu gösterdi. Bu nedenle, gelecekteki araştırmalar hastalığın doğasına ilişkin mekanizmanın açıklanması ve fibromiyalji bireylerde rehabilitasyon programlarına ağrı ve yorgunluğun azaltılması, üst ekstremitte kas kuvvetinin iyileştirilmesi de dahil edilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Fibromiyalji, Fonksiyon, Yaşam Kalitesi, Rehabilitasyon

Correlation of the Activities of Daily Living with the Upper Extremity Function in Individuals with Fibromyalgia

ABSTRACT

Background and Aim: Fibromyalgia is a condition characterized by chronic wide spread muscle pain and having common complaint based on fatigue for the individuals. On the other hand improved functioning is a main goal of rehabilitation which is assessed with ability to perform activities of daily living. The aim of this study was to correlation of the activities of Daily living with the upper extremity function in individuals with fibromyalgia.

Methods: Thirty – two individuals with fibromyalgia with the mean age 46.31 years were included to the study. Activities of daily living was measured by Miliken Activities of Daily Living Questionnaire. Upper extremity strength with the hand grip measurement, fatigue with the Borg Scale, pain with the visual analog scale, and shoulder external rotation with the universal goniometer. The correlation coefficient was measured with Spearman Correlation Test. SPSS Version 23.0 were used for the statistical analysis.

Results: The correlation of the Miliken Activities of Daily Living was found statistically significant with the pain ($p = 0.008$, $r = -0.459$), fatigue ($p = 0.008$, $r = -0.462$), upper extremity hand grip strength ($p = 0.007$, $r = 0.434$) and shoulder external rotation ($p = 0.001$, $r = 0.580$).

Discussion: To our knowledge this is the first study to explore correlation of activities of Daily living with the upper extremity function. The result of this complicated study indicated activities of daily living most important factor was found correlated with pain, fatigue, handgrip and shoulder external rotation muscle strength. Thus the future researches should underline the mechanism regarding the nature of the disease and individuals with fibromyalgia should have rehabilitation program in the disease progress including decreasing the pain and fatigue, additionally improvement of upper extremity muscle strength.

FTR/S-26**Fibromiyalji Sendromlu Olgularda ve Sağlıklı Bireylerde Semptomların, Basınç Ağrı Eşiği, Fonksiyonel Düzey ve Yaşam Kalitesinin Karşılaştırılması**

Kevser ŞEVİK¹, Serap ACAR¹, Sema SAVCI¹, Gerçek CAN², Berrin ZENGİN², Sadettin USLU³

¹ Dokuz Eylül Üniversitesi Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksekokulu

² Division of Rheumatology, Department of Internal Medicine, Dokuz Eylül University Faculty of Medicine, 35340 Inciralti, Izmir, Turkey.

³ Niğde ÖmerHalisdemir Üniversitesi Bor Fizik Tedavi Ve Rehabilitasyon Hastanesi

Kevser ŞEVİK

<https://orcid.org/0000-0003-1675-0757>

Serap ACAR

<https://orcid.org/0000-0001-8226-1543>

Sema SAVCI

<https://orcid.org/0000-0001-8675-1937>

Gerçek CAN

<https://orcid.org/0000-0001-8347-0873>

Berrin ZENGİN

<https://orcid.org/0000-0002-7417-4682>

Sadettin USLU

<https://orcid.org/0000-0001-6266-2454>

ÖZET

Giriş ve Amaç: Fibromiyalji sendromu (FM), populasyonun % 2 ile % 8'ini ve daha çok 30 yaş üzeri kadınları etkileyen kronik bir durumdur. Kronik, yaygın ve azalmış ağrı eşiği ile karakterize olup, fonksiyonel seviyeyi ve yaşam kalitesini azaltır. Bu çalışmanın amacı fibromiyaljisi olan bireylerde ve sağlıklı bireylerde basınç ağrısı eşiğini, fonksiyonel düzeyi ve yaşam kalitesini karşılaştırmaktır.

Yöntem: Otuz iki Fibromiyalji sendromu olgusu ve otuz dört sağlıklı birey çalışmaya dahil edildi. Bireylerin basınç ağrı eşiği basınç algometrisi, semptomları ve işlevleri Fibromiyalji Etki Anketi ve yaşam kalitesi Nottingham Sağlık Profili ile ölçüldü.

Bulgular: Gruplar arasında yaş, boy ve vücut kütle indeksi açısından anlamlı fark yoktu ve gruplar homojen dağılım gösterdi. İstatistiksel analizlere göre trapezius alt parça basıncı ağrı eşiği, Fibromiyalji Etki Anketi puanları ve yaşam kalitesi skoru karşılaştırıldığında sağlıklı bireylerle fibromiyaljili olgular arasında anlamlı fark vardı ($p<0.05$).

Tartışma: Fibromiyalji olgularının trapezius kası depresör parça basınç ağrısı eşiği, fonksiyonel düzeyi ve yaşam kalitesinin sağlıklı bireylerden daha fazla etkilendiği bulunmuştur. Gelecek rehabilitasyon çalışmalarında bu hastalık etkisinin üstesinden gelmek için yaşam kalitesini ve fonksiyonel seviyeyi iyileştirmenin önemli olabileceğini düşünmekteyiz.

Anahtar kelimeler: Fibromiyalji, Yaşam Kalitesi, Fonksiyon, Basınç Ağrı Eşiği, Rehabilitasyon

Comparison of Symptoms, Pressure Pain Threshold, Functional Level and Quality of Life In Patients With Fibromyalgia Patients and Healthy Individuals

ABSTRACT

Background: Fibromyalgia syndrome (FM) is a chronic condition that affects 2% to 8% of the population and predominantly affects women from the age of 30 years. It is characterized by a low chronic and generalized pain threshold, decrease functional level and quality of life.

Aim: The aim of this study was to compare the pressure pain threshold, functional level, and quality of life in individuals with fibromyalgia and healthy individuals.

Methods: Thirty-two patients with fibromyalgia and thirty four healthy individuals were included to the study. Pressure pain threshold of the subjects evaluated by pressure algometry, symptoms and function of the individuals measured by Fibromyalgia Impact Questionnaire and quality of life was measured with Nottingham Health Profile.

Results: There were no significant difference based on age, height, and body mass index between the groups. According to statistical analysis the trapezius lower division pressure pain threshold, Fibromyalgia Impact Questionnaire scores, and quality of life there were statistically significantly difference between the healthy individuals and patients with fibromyalgia ($p<0.05$).

Conclusion: It was found that trapezius muscle lower part pressure pain threshold, functional level and quality of life of fibromyalgia cases were more affected than the healthy individuals. We can conclude that for further rehabilitation studies improving quality of life and functional level may be important to overcome the this disease effect.

FTR/S-27**Modifiye Sistematik Derleme: Ticari Oyun Tabanlı Sürükleyici Olmayan Sanal Gerçeklik Terapisinin İnme Sonrası Üst Ekstremitte Fonksiyonel İyileşmesi Üzerindeki Etkisi**MEHMET SÖNMEZ¹¹Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Doktora Programı**Özet**

Amaç: Sürükleyici olmayan Sanal Gerçeklik (VR) terapisi, kullanıcının gerçek hayatla bağlantısını kesmeden sanal bir ortam oluşturma fırsatı sağladıkları sistemi ifade eder. Ticari oyun tabanlı sürükleyici olmayan VR terapisi (CGBNIVRT), Sony PlayStation 2-3-4, Nintendo Wii, Microsoft Xbox Kinect ve Cywee Z'ye dayanan bir tedavidir. Bu modifiye sistematik derleme, günlük yaşamın (ADL) değişim aktivitelerini, üst ekstremitte motor fonksiyonlarındaki iyileşmeyi ve manuel el becerisi ve kavrama gücünün gelişimini analiz ederek CGBNIVRT'nin inme sonrası üst ekstremitte fonksiyonel iyileşmesi üzerindeki etkisini anlamayı amaçlamıştır, ayrıca kullanılan oyunların karşılaştırmalı bir değerlendirmesini yapmayı amaçlamıştır.

Gereç - Yöntem: Bu modifiye sistematik inceleme, Ocak 2013 ile Ağustos 2017 arasında yayınlanan Randomize Kontrollü Çalışmaları ve Randomize Olmayan Kontrollü Çalışmaları analiz etti. Arama Pubmed / Medline, EMBASE, PEDro, CINAHL, Google Akademik, AMED ve Web of Science veritabanlarında gerçekleştirildi MeSH, anahtar, boole terimleri ve sınırlayıcıları kullanarak.. Etik kurul izni 24/08/2017 tarihinde Keele Üniversitesi Sağlık ve Rehabilitasyon bölümü öğrenci projeleri etik kurulundan 2017_SHAR_R_030 referans numarasıyla alınmıştır.

Bulgular: 392 inmeli hastayı içeren 10 çalışma dahil edilme kriterlerini karşıladı ve çalışmaya dahil edildi. Bu çalışmalardan yedisi RKÇ ve geriye kalanları RKÇ değildi. Sonuçlar, CGBNIVRT'nin Günlük Yaşam Aktiviteleri, üst ekstremitte motor fonksiyonları ve manuel el becerisi için başlangıç değerlendirmelerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark sağladığını gösterdi. Ancak kavrama gücü ölçümleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktu. Ayrıca, beş RKÇ'de CGBNIVRT tedavisinin Geleneksel Mesleki Terapi dışında diğer bazı tedavi yaklaşımlarına göre istatistiksel üstünlüğü olmadığı gösterilmiştir. Ayrıca, Ticari Oyun Tabanlı Sürükleyici Olmayan Sanal Gerçeklik Terapisinin yüksek yoğunluğunun, inme sonrası üst ekstremitenin fonksiyonel iyileşmesi ile ilgili daha iyi sonuçlar sağlayabileceği görülmüştür. Ayrıca, spor oyunlarının kullanımı CGBNIVRT'nin başarısını artırdı; ancak spor oyunlarının diğer oyunlara üstünlüğü belirgin değildi.

Sonuçlar: CGBNIVRT, inme sonrası üst ekstremitte fonksiyonel iyileşmesinde etkiliydi. Bununla birlikte, konvansiyonel fizik tedavi, nörogelişimsel terapi ve konvansiyonel mesleki terapi dışında rekreasyon aktiviteleri (Jenga, Bingo, Oyun kartları) gibi diğer tedavi yöntemlerine göre üstünlüğü yoktur.

Anahtar Kelimeler: Sanal Gerçeklik, Ticari oyun, Wii, Xbox, İnme, Üst ekstremitte

1) Mehmet SÖNMEZ, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Gököy kampüsü FTR binası, BOLU,TÜRKİYE, m.sonmez44@hotmail.com

A modified systematic review: The effect of commercial game-based non-immersive virtual reality therapy on upper limb functional recovery following the stroke.

MEHMET SÖNMEZ¹

¹Bolu Abant İzzet Baysal University, Health Science Institute, Physical Therapy and Rehabilitation PhD Program

Abstract

Objectives: Non-immersive VR therapy is the system providing opportunity to create a virtual environment without blocking the connection of users with real-life. Commercial game-based non-immersive VR therapy (CGBNIVRT) is a rehabilitation based on Nintendo Wii, Sony PlayStation 2-3-4, Cywee Z, and Microsoft Xbox Kinect,. This modified systematic review targeted the perception of the effect of CGBNIVRT on upper limb functional recovery after stroke by investigating the change in activities of daily living (ADL), the improvement in upper extremities motor functions, and the healing of manual dexterity and grip strength, and also it aimed to make a comparative evaluation of the games preferred.

Materials - Methods: This review has viewed the Randomized Controlled Trials and non-Randomized Controlled Trials published between January 2013 and August 2017. The search has been performed on Pubmed/Medline, Google Scholar, CINAHL, EMBASE, PEDro, AMED, and Web of Science databases by utilizing MeSH, key, boolean terms, and limiters.

Results: Ten articles including 392 patients with stroke met inclusion criteria and were registered. Three of them were non-RCTs and remaining seven of these studies were RCTs. The findings indicated that CGBNIVRT provided the statistically significant difference for Activities of Daily Living, upper limb motor functions, and manual dexterity when compared to baseline measurements. However, it could not be explored for grip strength. Also, it was shown that CGBNIVRT therapy had not a statistical superiority to some other therapy approaches except for Conventional Occupational Therapy. Besides, it was explored that there was not clear evidence whether being the high intensity of CGBNIVRT can provide the better results regarding functional recovery of upper limb following stroke. Furthermore, the use of sports games improved the success of CGBNIVRT; however, the superiority of sports games to other games were not apparent.

Conclusions: CGBNIVRT had effectiveness on upper limb functional improvement after stroke. However, it was not clear whether being it has superiority to some other rehabilitation methods such as recreational activities (Bingo, Jenga, Playing cards), conventional physical therapy, and neurodevelopmental therapy except for Conventional Occupational Therapy.

Key Words: Virtual Reality, Commercial, Wii, Xbox, Stroke, Upper limb

FTR/S-28**Üniversite Öğrencilerinde Akıllı Telefon Bağımlılığının Boyun ve Üst Ekstremitte Fonksiyonları ile İlişkisi**

Melissa KÖPRÜLÜOĞLU¹, İlknur NAZ GÜRŞAN¹, Zeynep Afra KAN¹, Bilge ÖLMEZ¹, Seha Nur DİNÇER¹, Samed Ali BULUT¹, Ramazan SÖZEN¹

¹ İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

Özet

Amaç: Akıllı telefon kullanımı çağımızın bir gerekliliği olmasıyla birlikte son yıllarda sosyal medyanın da aktif kullanılmasıyla oldukça artmış ve bağımlılık düzeyine ulaşmıştır. Bu durum muskuloskeletal sistem üzerine de etki etmekte, çeşitli problemlere yol açmaktadır. Literatürde akıllı telefon kullanımının üst ekstremitte kas aktivitesi, ağrı, postür, kas yorgunluğu gibi sorunlarla ilişkisini inceleyen çalışmalara rastlanmasına rağmen üst ekstremitte ve boyun fonksiyonel sorunları ile ilişkisini inceleyen bir çalışmaya rastlanmamıştır. Çalışmamız, üniversite öğrencilerinde akıllı telefon bağımlılığı ile üst ekstremitte ve boyun fonksiyonel sorunları arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

Gereç - Yöntem: Kesitsel olarak planlanan çalışmamıza 63'ü kadın (% 44,4) 142 üniversite öğrencisi [Ortanca yaş;20(20,21) yıl] kişi dâhil edildi. Katılımcılara; Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği Kısa Formu, Kol Omuz ve El Sorunları Anketi (DASH), Boyun Özürülük Sorgulama Anketi, Vizüel Analag Skalası uygulandı. Veri analizi için Spearman Korelasyon Analizi kullanıldı.

Bulgular: Çalışmamıza katılan öğrencilerin akıllı telefon bağımlılıkları skorunun kesme puanının altında olduğu görülmekteydi. Üst ekstremitte fonksiyonu ve boyun özürülük skorlarının düşük seyrettiği, ağrı şiddetinin en fazla boyun bölgesinde olduğu bulundu. Akıllı telefon bağımlılığının DASH skoru($r=0,301$), boyun özürülük sorgulama anketi skoru($r=0,371$) ve el ağrısı($r=0,212$) ile zayıf düzeyde; omuz($r=0,171$), dirsek($r=0,182$), el bileği ağrısı($r=0,180$) ile çok zayıf düzeyde korelasyon gösterdiği sonucuna varıldı ($p<0,05$).

Sonuçlar: Akıllı telefon bağımlılıkları düşük düzeyde olmasına rağmen, çalışmamıza katılan üniversite öğrencilerinin bağımlılık düzeyleri; boyun özürülük durumu, üst ekstremitte ağrı ve fonksiyonel sorunları ile ilişkili bulunmuştur. Çalışmamız gelişen teknoloji ile birlikte artan muskuloskeletal problemlere yönelik yaklaşımların gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Üniversite öğrencileri, akıllı telefon bağımlılığı, boyun, üst ekstremitte, fonksiyon.

THE RELATION OF SMARTPHONE ADDICTION AND NECK AND UPPER EXTREMITY FUNCTION IN UNIVERSITY STUDENT

Melissa KÖPRÜLÜOĞLU ¹, İlknur NAZ GÜRŞAN ¹, Zeynep Afra KAN¹, Bilge ÖLMEZ ¹, Seha Nur DİNÇER ¹, Samed Ali BULUT ¹, Ramazan SÖZEN ¹

¹ Izmir Kâtip Celebi University, Faculty of HHealth Science, Department of Physiotherapy and Rehabilitation, Izmir, Turkey

Abstract

Objectives: The use of smart phones is a necessity of this age and has increased in recent years with the active use of social media and has reached the level of addiction. This condition affects the musculoskeletal system, leading to various problems.

Although there are studies in the literature that investigate the relationship between the use of smart phone and problems such as upper limb muscle activity, pain, posture, muscle fatigue, no study investigating the relationship between upper limb and neck functional problems has been encountered. Our study was conducted to examine the relationship between smartphone addiction and upper limb and neck functional problems in university students.

Materials - Methods: Our cross-sectional study included 142 university students, 63 of them were female (44.4%) [median age;20(20.21) years]. The Short Form of the Smartphone Dependency Scale, Disability of Arm, Shoulder and Hand Survey (DASH), Neck Disability Index, and Visual Analog Scale was performed participants. Spearman correlation was used for data analysis.

Results: The smartphone addictions score of participants involved in our study was below the cut-off score. It was found that upper limb function and neck disability scores were low and the severity of pain was highest in the neck region. It was concluded that smartphone addiction was correlated with DASH score($r=0.301$), neck disability score($r=0.371$) and hand pain($r=0.212$) in weak levels; correlated with shoulder($r=0.171$), elbow($r=0.182$), wrist pain($r=0.180$) in very weak levels ($p<0.05$).

Conclusions: Although smartphone addictions were low, the dependency levels of university students participating in our study were associated with neck disability status, upper limb pain and functional problems. Our study reveals the necessity of approaches to growing musculoskeletal problems along with evolving technology.

Key Words: University students, addiction of smartphone, neck, upper extremity, function

FTR/S-29**Fizyoterapi Ve Rehabilitasyon Bölümünde Okuyan Öğrencilerde Akademik Başarı, Fiziksel Aktivite Ve Depresyon Arasındaki İlişki**

Melissa Köprülüoğlu¹, İlknur Naz Gürşan¹, Hatice Altinkaya¹, Songül Yavuz¹, Merve Öztoprak¹, Esmâ Ünsal¹, Senanur Çağlayan¹

¹ İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

Özet

Amaç: Üniversite dönemi bireylerin daha önceki öğrenimlerine kıyasla daha fazla akademik sorumluluklar aldığı bir dönemdir. Bu sorumluluklar bireylerin fiziksel aktivite düzeylerini azaltmakta, kişilerde farklı düzeylerde psikolojik stres ortaya çıkmaktadır. Farklı bölümlerde okuyan üniversite öğrencilerinde akademik başarı ile ilgili faktörler tanımlanmış olmakla birlikte sağlık bilimleri fakültelerinin önemli bir bölümünü oluşturan Fizyoterapi ve Rehabilitasyon (FTR) Bölümü öğrencilerinde akademik başarı ile ilgili faktörler net olarak tanımlanmamaktadır. Çalışmamızın amacı; FTR Bölümü öğrencilerinde, akademik başarı fiziksel aktivite, ve depresyon arasındaki ilişkiyi incelemektir.

Gereç - Yöntem: Çalışmaya İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi FTR Bölümü 2 ve 3. sınıf öğrencilerinden 95 öğrenci dâhil edildi. Katılımcıların depresyon düzeyini belirlemek için Beck Depresyon Envanteri, fiziksel aktivite düzeyini belirlemek için IPAQ kısa form kullanıldı. Akademik başarı için genel not ortalamaları sorgulandı. Veri analizi için Spearman Korelasyon Analizi kullanıldı.

Bulgular: Çalışmamıza katılan öğrencilerin 69'u (%73,4) kadındı. Katılımcıların %16'sının fiziksel olarak aktif olmadığı, %61,7'sinin düşük düzeyde fiziksel aktiviteye sahip olduğu, %22,3'ünün ise yeterli düzeyde fiziksel aktiviteye sahip olduğu görüldü. Öğrencilerin büyük çoğunluğunda (%41,5) hafif şiddette depresyon olduğu sonucuna varıldı. Öğrencilerin fiziksel aktivite, depresyon ve akademik not ortalamaları arasındaki ilişki incelendiğinde yalnızca şiddetli fiziksel aktivite skoru ile depresyon skoru arasında düşük düzeyde negatif korelasyon saptandı ($r=-0,212$, $p=0,023$).

Sonuçlar: Çalışma sonucunda öğrencilerde şiddetli fiziksel aktivite skoru arttıkça depresyon skorunun azaldığı görülmüştür. Akademik başarı ise depresyon ve fiziksel aktivite ile ilişkili bulunmamıştır. FTR Bölümü öğrencilerinin çoğunda fiziksel aktivite seviyelerinin düşük olması dikkati çekici olmakla birlikte öğrencilerin fiziksel aktivite skoru ile depresyon skoru arasındaki negatif ilişki göz önünde bulundurularak fiziksel aktivite teşvik edilmeli, öğrenim programlarının bir parçası olması konusu göz önünde bulundurulmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Fizyoterapi ve Rehabilitasyon, Öğrenci, Akademik Başarı, Fiziksel Aktivite, Depresyon

The Use of ICAST Tools in Investigating Negative Childhood Experiences in Two Countries

Melissa Köprülüoğlu¹, İlknur Naz Gürşan¹, Hatice Altinkaya¹, Songül Yavuz¹, Merve Öztoprak¹, Esmâ Ünsal¹, Senanur Çağlayan¹

¹ Izmir Kâtip Celebi University, Faculty of Health Science, Department of Physiotherapy and Rehabilitation, Izmir, Turkey

Abstract

Objectives: The University period is a period in which individuals take on more academic responsibilities compared to their previous period. These responsibilities reduce the physical activity levels of individuals and different levels of psychological stress arise in individuals. While the factors related to academic success have been identified in the university students studying in different departments, the factors related to academic success are not clearly defined in the students of the Department of Physiotherapy and Rehabilitation (PTR), which is an important part of the faculties of Health Sciences. The aim of our study is to examine the relationship between academic achievement, physical activity, and depression in PTR Department students.

Materials – Methods: 95 students in Izmir Katip Çelebi University Faculty of Health Sciences PTR Department 2 and 3. the class included the study. The Beck Depression Inventory was used to determine the participants' level of depression, and the IPAQ short form was used to determine their level of physical activity. Grade point averages for academic achievement were questioned.

Results: Of the students who participated in the study, 69 (73.4%) were female. 16% of the participants were physically inactive, 61.7% had low levels of physical activity, and 22.3% had adequate levels of physical activity. It was concluded that the majority (41.5%) of students had mild depression. When the relationship between the students' physical activity, depression and academic GPA was examined, only a low negative correlation was found between the severe physical activity score and the depression score ($r=-0.212$, $p=0.023$).

Conclusions: As a result of the study, it was observed that depression scores decreased as severe physical activity scores increased in students. Academic achievement wasn't associated with depression and physical activity. Physical activity should be encouraged by considering the negative relationship between the students' physical activity score and depression score, while it is noteworthy that the majority of students in the Department of PTR have low levels of physical activity.

Key Words: Physiotherapy and Rehabilitation, Student, Academic Achievement, Physical Activity, Depression

FTR/S-30**KRONİK NON-SPEŞİFİK BEL AĞRILI YAŞLI HASTALARDA İKİ FARKLI TEDAVİ METODUNUN ETKİNLİĞİNİN KARŞILAŞTIRILMASI**

Nesrin Yağcı¹, Emine Aslan Telci¹, Mücahit Öztop*¹, Serbay Şekeröz¹

¹ Pamukkale Üniversitesi Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksekokulu, Denizli-TURKİYE

*İlgili yazar / Corresponding author: mozttop@pau.edu.tr

Prof. Dr. Nesrin YAGCI Orcid No: 0000-0002-5669-4932

Prof. Dr. Emine ASLAN TELCİ Orcid No: 0000-0003-2749-295X

Uzm. Fzt. Mücahit ÖZTOP Orcid No: 0000-0002-9369-3381

Uzm. Fzt. Serbay Şekeröz Orcid No: 0000-0001-8921-8492

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bel ağrısı yaşlılarda ağrı ve özre neden olan en yaygın sağlık sorunlarından. Günümüzde geriatri alanında yapılan çalışmaların sayısındaki artışa rağmen, bel ağrısına yönelik tedavilerin etkinliğini incelemekte yetersiz kalmaktadırlar. Bu çalışmanın amacı kronik non-spesifik bel ağrılı yaşlı bireylerde iki farklı tedavi yönteminin etkinliğini karşılaştırmaktır. **Metod:** Non-spesifik bel ağrılı 65-85 yaş aralığında toplam 62 yaşlı (38 kadın, 24 erkek) çalışmaya dahil edilmiştir. Gruplar kliniğe başvurma sırasına göre randomize edilmiştir. Grup I (n=25) haftada 3 gün toplam 9 seans manipülatif tedavi (lumbal bölge vertebral ve yumuşak dokuların mobilizasyonu) almıştır. Grup II (n=37) haftada 5 gün toplam 15 seans konvansiyonel fizyoterapi (hot pack, TENS, Terapatik Ultrason) almıştır. Yaşlı bireylerin aktivite sırasındaki ağrı şiddetini değerlendirmek için Görsel Analog Skala (GAS-10cm), özür seviyesini değerlendirmek için Roland Morris Özür İndeksi (RMÖİ) kullanılmıştır. **Sonuçlar:** Çalışmaya katılan yaşlı bireylerin yaş ortalaması 68,12 ± 4,37 yıl idi (Grup I: 68,56 ± 5,22 yıl; Grup II: 67,83 ± 3,74 yıl). Grup I ve Grup II'deki katılımcıların tedavi sonrası GAS (p=0,0001; p=0,0001) ve RMDI skoru (p=0,0001; p=0,001) başlangıç ölçümüne göre anlamlı derecede azalmış bulundu. GAS ve RMDI skorlarında elde edilen iyileşme karşılaştırıldığında iki grup arasında anlamlı fark bulunamadı (p>0,05). **Tartışma:** Bu çalışmanın sonuçları kronik non-spesifik bel ağrısı olan yaşlı hastalar için manipülatif ve konvansiyonel tedavilerin ağrı ve özürülüğü azaltmada etkili olduğunu göstermiştir. Bununla birlikte, tedavi yaklaşımlarının birbirlerine üstünlüğü kanıtlanmamıştır.

Anahtar Kelimeler: Bel ağrısı, manipülatif terapi, konvansiyonel fizyoterapi, yaşlı.

COMPARISON OF THE EFFECTIVENESS OF TWO DIFFERENT TREATMENT METHODS IN ELDERLY PATIENTS WITH CHRONIC NON-SPECIFIC LOW BACK PAIN

ABSTRACT

Introduction and Aim: Low back pain (LBP) is the most common health problem among elderly patients that results in pain and disability. Today, despite the increase in the number of geriatric studies, it has been insufficient to evaluate the efficacy of LBP treatments for the elderly people. The aim of this study was to compare the efficacy of two different treatment modalities in elderly patients with chronic non-specific low back pain. **Methods:** A total of 62 elderly patients (female: 38; male: 24) aged 65-85 years with chronic non-specific low back pain were included in the study. The groups were randomized according to the order of arrival. Group I (n = 25) received a total of 9 sessions of manipulative treatment (mobilization of the lumbar vertebrae and surrounding soft tissues) three days a week. Group II (n = 37) received a total of 15 sessions of Conventional Physiotherapy (Hot Pack, TENS, Ultrasound) five days a week. The pain severity of the elderly patients during the activity was evaluated with Visual Analog Scale (VAS-10cm). Level of disability was evaluated with the Roland Morris Disability Index (RMDI). **Results:** The mean age of the elderly patients was 68.12 ± 4.37 years (Group I: 68.56 ± 5.22 years; Group II: 67.83 ± 3.74 years). Post-treatment VAS ($p=0.0001$; $p=0.0001$) and RMDI score ($p=0.0001$; $p=0.001$) of the participants in Group I and Group II were found significantly decreased compared to the baseline measurement. No significant difference was found between the two groups when the differences in improvement in VAS and RMDI scores baseline and post-treatment were compared ($p>0.05$). **Conclusions:** The results of this study showed that manipulative and conservative treatments for elderly patients with chronic non-specific low back pain are effective in reducing pain and disability. However, the superiority of treatment approaches to each other has not been proven.

Keywords: Low back pain, manipulative therapy, conventional physiotherapy, geriatric

FTR/S-31**Total Diz Artroplastisinde Cerrahi Sonrası Hızlandırılmış İyileşme Uygulaması
Uyku Kalitesini Arttırır Mı?**

Raziye Şavkın, Nihal Büker

Pamukkale Üniversitesi, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksekokulu, Denizli, Türkiye

Raziye Şavkın: 0000-0002-1636-4082

Nihal Büker: 0000-0001-7259-7983

Özet

Amaç: Uyku bozuklukları sıklıkla osteoartritin kronik ağrısına eşlik eder. Devamlı ve şiddetli nokturnal diz ağrısının varlığı artroplasti endikasyonu olarak kabul edilir. Bu çalışmanın amacı, cerrahi sonrası hızlandırılmış iyileşme (ERAS) uygulaması ile total diz artroplastisi (TDA) geçiren hastaların uyku kalitesini ve ağrı düzeyini incelemektir.

Gereç - Yöntem: Primer diz osteoartrit tanısı alan ve unilateral TDA planlanan seksen beş hasta çalışmaya dahil edildi. Ameliyat öncesi danışmanlık, uzun süreli perioperatif açlıktan kaçınma, bölgesel anestezi ve nonopioid analjezik yaklaşımlar, normoterminin sürdürülmesi, enfeksiyon ve tromboembolizmin profilaktik tedavisini içeren ERAS müdahaleleri yapıldı. Hastaların yaşı ve kronik hastalık sayısı kaydedildi. Uyku kalitesi (Pittsburgh Uyku Kalite İndeksi-PSQI) ve dinlenme, ambulasyon ve gece ağrısı şiddeti (VAS) ameliyat öncesi ve ameliyat sonrası 1 ve 3. aylarda değerlendirildi.

Bulgular: Hastaların ortalama yaşı 64.58 ± 6.13 yıl ve VKİ'si 30.95 ± 5.07 kg/m² idi. Altmış iki hastada bir veya daha fazla kronik hastalık vardı. Hastaların ağrı şiddeti ameliyat öncesine göre ameliyat sonrası 1 ve 3. ayda dereceli olarak azaldı ($p=0.000$). Ameliyat öncesi uyku kalitesi $X \pm SD: 6.47 \pm 3.51$ idi. Uyku kalitesi ameliyat sonrası 1. ayda en kötü seviyeye ulaştı ($X \pm SD: 7.09 \pm 3.63$), bununla birlikte üçüncü ayda uyku kalitesinde artış saptandı ($X \pm SS: 5.86 \pm 3.37$). Birinci ay PSQI toplam skoru ile gece ağrısı arasında pozitif yönde anlamlı korelasyon bulundu ($r=0.292$, $p=0.007$), ancak ameliyat öncesi ve üçüncü aylarda PSQI toplam skoru ile ağrı skorları, yaş ve komorbidite arasında korelasyon saptanmadı. PSQI'nin alt bileşenleri analiz edildiğinde; üçüncü ayda uyku bölünmesi skoru ameliyat öncesi ve ameliyat sonrası 1. aydan anlamlı olarak daha düşüktü ($p=0.004$), ancak diğer bileşenlerde anlamlı bir değişiklik yoktu.

Sonuçlar: Sonuçlar, total diz artroplastisinde cerrahi sonrası hızlandırılmış iyileşme uygulamasının uyku kalitesini artırabileceğini, ancak uyku kalitesindeki artışın ağrıdaki azalmadan bağımsız olduğunu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Uyku Kalitesi, Ağrı, Total Diz Artroplastisi, Hızlandırılmış İyileşme

Does Implementation of an Enhanced Recovery After Surgery in Total Knee Arthroplasty Improve Sleep Quality?

Raziye Şavkın, Nihal Büker

Pamukkale University, School of Physical Therapy and Rehabilitation, Denizli, Turkey

Abstract

Objectives: Sleep disturbances frequently accompany chronic pain from osteoarthritis and, presence of continuous intense nocturnal knee pain is considered an indication for necessitates arthroplasty. The aim of this study is to examine the sleep quality and pain levels of patients who have undergone total knee arthroplasty (TKA) as part of the enhanced recovery after surgery (ERAS) pathways.

Materials - Methods: Eighty-five patients diagnosed with primary knee osteoarthritis and planned for unilateral TKA were included in the study. ERAS interventions, including preoperative counseling, avoidance of prolonged perioperative fasting, regional anesthetic and nonopioid analgesic approaches, maintenance of normothermia and prophylactic treatment of infections and thromboembolism, early mobilization were performed. Age and number of chronic diseases were recorded. Sleep quality (Pittsburgh Sleep Quality Index-PSQI) and rest, ambulation and night pain severity (VAS) were assessed at preoperatively and 1 and 3 months postoperatively.

Results: The mean age and BMI of the patients were 64.58 ± 6.13 years and 30.95 ± 5.07 kg/m², respectively. Sixty-two patients had one or more chronic diseases. The pain severity of patients gradually decreased from baseline over all time points ($p=0.000$). Preoperative sleep quality was $X \pm SD: 6.47 \pm 3.51$ and the peak worsened in the first month ($X \pm SD: 7.09 \pm 3.63$), then it improved at third month ($X \pm SD: 5.86 \pm 3.37$). A significant positive correlation was found between the first month PSQI total score and night pain ($r=0.292$, $p=0.007$), but there was no correlation with PSQI total score with pain scores, age and comorbidity at preoperative and third months. When each component of PSQI is analyzed; sleep disturbance score at third month was significantly better than preoperative and first month ($p=0.004$) but there were no significant changes in other components.

Conclusions: These results demonstrated that enhanced recovery after surgery in total knee arthroplasty may improve sleep quality but this improvement will not be associated with a pain relief.

Key Words: Sleep Quality, Pain, Total Knee Arthroplasty, Enhanced Recovery

FTR/S-34**Kronik Non-Spesifik Boyun Ağrısında Yumuşak Doku Tekniklerinin Ağrı ve Tedavi Memnuniyetine Etkisi**Şule Şimşek^{1*}, Nesrin Yağcı²¹,Pamukkale Üniversitesi, Sarayköy Meslek Yüksekokulu, Terapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Denizli², Pamukkale Üniversitesi, Fizik tedavi ve Rehabilitasyon Yüksekokulu, Denizli

* İlgili Yazar: sules@pau.edu.tr

ÖZET

Çalışmamız Kronik Non-spesifik Boyun Ağrılı (KNSBA) hastalarda Yumuşak Doku Teknikleri'nin (YDT) ağrı ve tedavi memnuniyetine etkisini değerlendirmek amacı ile planlandı. Çalışmaya KNSBA teşhisi koyulan ve Ayaktan Fizik Tedavi Kliniğine yönlendirilen 43 hasta (yaş ort: 48,52±14,16) dahil edildi. Fizyoterapiye yönlendirilen hastalara 3 hafta boyunca haftada 3 gün olmak üzere toplam 9 seans (her tedavi seansı 20 dk olmak üzere) myofasyal germe ve kas enerji tekniklerinden oluşan YDT programı uygulandı. Hastalar tedavi öncesi ve sonrasında istirahat ve aktivite sırasındaki ağrı şiddeti (GAS), ağrı kesici ilaç kullanım miktarı (tane/gün), ağrı durasyonu (devamlı, aralıklı, yok) ve yansıyan ağrı görülme sıklığı (%) açısından değerlendirildi. Tedavi memnuniyeti GAS (0-10 cm.) ile sorgulandı. İstatistiksel analiz, SPSS SPSS 21,0 programı kullanılarak eş örneklem t test ve kikare testleriyle yapıldı. Uygulanan tedavi sonrasında; GAS istirahat ve GAS aktivite, kullanılan ağrı kesici ilaç sayısı/gün, ağrı durasyonu ve yansıyan ağrı görülme sıklığı azaldı (p=0,0001). Hastaların tedavi memnuniyeti skoru 9,19±1,27 cm. olarak belirlendi. Sonuç olarak, KNSBA'li hastalarda YDT ağrı kontrolünü sağlamış ve hastalar tedaviden memnun kalmıştır. YDT kısa sürede ağrı inhibisyonu sağlayan düşük maliyetli bir tedavi yöntemidir. YDT'nin etkinliğinin farklı hastalık grupları ile ve farklı manuel terapi modaliteleri ile karşılaştırıldığı daha ileri çalışmalara ihtiyaç vardır.

Anahtar kelimeler: Kronik non-spesifik boyun ağrısı, myofasyal gevşeme, kas-enerji tekniği**Efficacy of Soft Tissue Techniques on Pain and Treatment Satisfaction in Chronic Non-Specific Neck Pain****ABSTRACT**

Current study aimed to investigate the efficacy of Soft Tissue Techniques (STT) on pain and treatment satisfaction in chronic non-specific neck pain (CNSNP). 43 patients diagnosed with CNSNP (mean age: 48.52 ± 14.16) and directed to Outpatient Physiotherapy Clinic were included. STT, consisting of myofascial release and muscle energy techniques, for a total of 9 sessions (20 minutes for each treatment session, 3 days a week) was applied to the patients referred for physcaal therapy. The patients were evaluated in terms of pain intensity (VAS), amount of pain medication use (grain / day), duration of pain (continuous, intermittent, absent) and referred pain incidence (%) before and after treatment. Treatment satisfaction was assesed with VAS (0-10 cm). Statistical analysis was carried out with the paired samples t test and chi-square tests using the SPSS SPSS 21.0 program. The VAS at rest and VAS at activity scores, the number of pain medication used / day, pain duraton and the incidence of referred pain a were decreased after treatment (p=0.0001).Treatment satisfaction score was determined as 9.19 ± 1.27 cm. As a conclusion, STT provided pain control in patients with CNSNP and patients were satisfied with the treatment. STT are a low cost treatment method that provide pain inhibition in a short time. Further studies are needed in which the efficacy of STT are compared with different diseases and different manual therapy modalities.

Keywords: Chronic Non-spesific Neck Pain, Myofascial Release, Muscle Energy Technique

FTR/S-35**Meme Kanseri Cerrahisi Geçirmiş, Radyoterapi-Kemoterapi ile Tedavi Edilmiş Kadınlarda Solunum Fonksiyon Sonuçlarının İncelenmesi**

Sevtağ GÜNAY UÇURUM¹, Tuğçe Şirin KORUCU², Damla KARABAY¹, Elvan KELEŞ¹, İlknur NAZ GÜRŞAN¹, Ahmet ALACACIOĞLU³, Derya ÖZER KAYA¹

¹ İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, İzmir

² İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Ana Bilim Dalı, İzmir

³ İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Tıbbi Onkoloji Kliniği, İzmir

0000-0002-4933-076X : Sevtağ GÜNAY UÇURUM

0000-0002-9534-2446: Tuğçe Şirin KORUCU

0000-0003-4782-2549: Damla KARABAY

0000-0001-6633-1572: Elvan KELEŞ

0000-0003-1160-6561: İlknur NAZ GÜRŞAN

0000-0003-3428-5932: Ahmet ALACACIOĞLU

0000-0002-6899-852X: Derya ÖZER KAYA

Özet

Amaç: Meme kanseri için kemoterapi ve radyoterapi sonrası pulmoner komplikasyonların sıklığı ve derecesi hala tartışılmaktadır. Amacımız meme kanseri cerrahisi geçirmiş ve radyoterapi ve kemoterapi tedavisi almış kadınlarda operasyon sonrası geçen süre, toplam radyoterapi günü ve kemoterapi kür sayısının solunum fonksiyon ile ilişkili olup olmadığını araştırmaktır.

Gereç- Yöntem: Çalışmaya meme kanseri teşhisiyle cerrahi geçirmiş 24 kadın (yaş=53,70±10,19 yıl; vücut kütle indeksi=28,44±4,65 kg/cm²; cerrahi sonrası geçen süre=70,37±65,25 [en az 12 ve en fazla 324 ay].dâhil edildi. Katılımcıların solunum fonksiyonları taşınabilir spirometre (Cosmed Pony FX, Italy) ile oturma pozisyonunda ölçüldü. Zorlu vital kapasite (FVC), birinci saniyedeki zorlu ekspiratuar volüm (FEV1), FEV1/FVC oranı, tepe akım hızı (PEF) kaydedildi. İstatistiksel analizde Spearman Korelasyon Katsayısı kullanıldı.

Bulgular: Katılımcıların radyoterapi aldıkları toplam gün sayısı 21,91±13,16, kemoterapi kür sayıları 8,08±6,92 ve FVC 2,75±0,53 L idi. Alınan kemoterapi kür sayısı ile FVC arasında orta düzeyde negatif yönde korelasyon (p = 0,019, rho = - 0,476) bulunurken, diğer solunum fonksiyon değerleriyle anlamlı korelasyon yoktu (p>0,05). Radyoterapi alınan toplam gün sayısı ve operasyon sonrası geçen süre ile solunum fonksiyon değerleri arasında anlamlı korelasyon bulunmadı (p>0,05).

Sonuçlar: Çalışmamızın sonuçlarına göre, meme kanseri cerrahisi geçiren kadınlarda alınan toplam kemoterapi kür sayısı FVC ile orta derece bir ilişki göstermektedir. Kemoterapi kür sayısı arttıkça bireylerin FVC değeri azalmaktadır. Fakat FEV1, FEV1/FVC ve PEF ile kemoterapi kür sayısı ilişkili değildir. Bunun yanında, operasyon sonrası geçen süre ve toplam radyoterapi günü solunum fonksiyon değerleriyle ilişki göstermemektedir. Kemoterapi tedavisi alan meme kanseri hastalarında solunum fonksiyonları etkilenebilir ve uygun aralıklarla değerlendirilmesi önemli gözükmektedir. Pulmoner rehabilitasyon desteğine ihtiyaç duyan hastaların erken dönemde belirlenmesi ve rehabilitasyon programlarına katılımlarının sağlanması pulmoner komplikasyonların önlenmesine fayda sağlayabilir.

Anahtar kelimeler: Meme kanseri, Kemoterapi, Radyoterapi, Solunum fonksiyon

An Investigation of Respiratory Function Results in Women with Operated On Breast Cancer and Treated with Radiotherapy-Chemotherapy

Sevtap GÜNAY UÇURUM¹, Tuğçe Şirin KORUCU², Damla KARABAY¹, Elvan KELEŞ¹, İlknur NAZ GÜRŞAN¹, Ahmet ALACACIOĞLU³, Derya ÖZER KAYA¹

¹ İzmir Katip Çelebi University, Faculty of Health Sciences, Department of Physiotherapy and Rehabilitation, İzmir

² İzmir Katip Çelebi University, Institute of Health Sciences, Department of Physiotherapy and Rehabilitation, İzmir

³ İzmir Katip Çelebi University, Atatürk Education and Research Hospital, Medical Oncology Clinic, İzmir

Abstract

Objectives: The frequency and degree of pulmonary complications after chemotherapy and radiotherapy for breast cancer is still debated. The aim of this study was to investigate whether the time of surgery, total radiotherapy days, and the number of chemotherapy cure were correlated with respiratory function in women who had operated on breast cancer and received radiotherapy and chemotherapy.

Materials - Methods: Twenty-four women who operated on breast cancer (age=53,70±10,19 years; BMI=28,44±4,65 kg/cm²; duration after surgery=70,37±65,25 months [Minimum 12 ve Maximum 324 months] were included in the study. Respiratory functions of the participants were measured using a portable spirometer (Cosmed Pony FX, Italy) in sitting position. Forced vital capacity (FVC), forced expiratory volume in one second (FEV1), FEV1/FVC ratio, peak expiratory flow rate (PEF) were recorded. Spearman correlation coefficients were used for statistical analysis.

Results: The total number of days the participants received radiotherapy was 21,91 ± 13,16, the number of chemotherapy cure was 8,08 ± 6,92 and FVC was 2,75 ± 0,53 L. There was a moderate negative correlation between the number of chemotherapy cure and FVC ($p = 0,019$, $\rho = - 0,476$), but there was no correlation with other respiratory function values ($p > 0,05$). There were no correlations between the number of days of radiotherapy and the time of surgery and respiratory function values ($p > 0,05$).

Conclusions: According to the results of our study, the total number of chemotherapy cure taken in women operated on breast cancer showed a moderate correlation with FVC. As the total number of chemotherapy cure received increased, FVC decreased. However, FEV1, FEV1 / FVC and PEF are not related to the total number of chemotherapy cure. In addition, the time of surgery and the total days of radiotherapy did not correlate with the values of the respiratory function. Respiratory function may be affected in breast cancer patients receiving chemotherapy treatment and it seems important to evaluate them at appropriate intervals. Thus, early identification of patients in need of pulmonary rehabilitation support and participation in rehabilitation programs may help to prevent pulmonary complications.

Key words: Breast cancer, Chemotherapy, Radiotherapy, Respiratory Function

FTR/S-37**Skleroderma Hastalarında Sosyal Görünüş Kaygısı İle Benlik Saygısı, Anksiyete Ve Depresyon Arasındaki İlişkinin İncelenmesi**

Sebahat Yaprak Çetin¹, Ayşe Ayan²

¹ Akdeniz Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon bölümü, Antalya, Türkiye

² Antalya Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Romatoloji Anabilim Dalı, Antalya, Türkiye

<https://orcid.org/0000-0002-7467-1398>

Dr. Öğr. Üyesi S. Yaprak Çetin

Özet

Amaç: Görünüş kaygısı görünüşteki değişikliklerden dolayı sosyal etkileşimlerde duyulan endişe anlamına gelir. Beden imajı bireyin kendi bedeniyle ilgili duygu ve düşünce algılamalarıdır ve benlik saygısını doğrudan etkilemektedir. Sosyal görünüş kaygısını değerlendirmek için Sosyal Görünüş Kaygı Ölçeği geliştirilmiştir ve bu ölçek Sistemik Skleroz (SS) hastalarında geçerli ve güvenilir bir ölçek olduğu bulunmuştur. Bu çalışmanın amacı SS hastalarında sosyal görünüş kaygısı ile benlik saygısı, anksiyete ve depresyon arasındaki ilişkinin incelenmesidir.

Gereç - Yöntem: Çalışmaya yaş ortalaması 48.66±12.34 yıl olan (10 erkek, 46 kadın) 56 SS hastası alındı. Hastaların sosyal görünüş kaygısını değerlendirmek için Sosyal Görünüş Kaygı Ölçeği (SGKÖ), benlik saygısını değerlendirmek için Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği, depresyon ve anksiyeteyi değerlendirmek için Hastane Anksiyete ve Depresyon Ölçeği kullanıldı.

Bulgular: SGKÖ ortalamasının 63.00±18.08 puan olduğu bulundu. Sosyal görünüş kaygısı ile depresyon (r: 0.654, p:0.00) ve anksiyete (r:0.782, p:0.01) arasında orta ve yüksek düzeyde pozitif yönlü anlamlı ilişki bulundu.

Sonuçlar: Çalışmanın sonucunda SS hastalarının yüksek düzeyde sosyal görünüş kaygısına sahip olduğu görüldü. Ayrıca bu hastalarda sosyal görünüş kaygısı arttıkça depresyon ve anksiyete düzeyi de artmaktadır. Bu sonuç iki yönlüdür; hastaların depresyon ve anksiyete düzeyi arttıkça sosyal görünüş kaygısı da artabilir. Bu çalışmanın sonuçlarına göre SS hastalarında sadece semptomları azaltmaya yönelik değil multidisipliner alanlar (cildiye, psikiyatri, psikoloji, psikososyal rehabilitasyon vb.) ile birlikte çalışılarak hastaların görünüş kaygısının rutinde değerlendirilmesi ve kaygının iyileştirilmesine yönelik hedeflerin belirlenmesi gerektiğini düşünmekteyiz.

Anahtar Kelimeler: Sistemik skleroz, sosyal görünüş kaygı, anksiyete, depresyon

Investigation Of The Relationship Between Social Appearance Anxiety And Self-Esteem, Anxiety And Depression In Patients With Systemic Sclerosis

Sebahat Yaprak Cetin¹, Ayse Ayan²

¹ Akdeniz University, Faculty of Health Sciences, Department of Physiotherapy and Rehabilitation, Antalya, Turkey

² Antalya Training and Research Hospital, Department of Rheumatology, Antalya, Turkey

Abstract

Objectives: Appearance anxiety means anxiety in social interactions due to changes in appearance. Body image is the individual's perception of feelings and thoughts about his/her own body and directly affects self-esteem. The Social Appearance Anxiety Scale was developed to assess social appearance anxiety, and this scale was found to be a valid and reliable scale in patients with Systemic Sclerosis (SSc). The aim of this study is to investigate the relationship between social appearance anxiety and self-esteem, anxiety and depression in patients with SSc.

Materials - Methods: 56 patients with a mean age of 48.66 ± 12.34 years (10 males, 46 females) were included in the study. The Social Appearance Anxiety Scale (SAAS) was used to evaluate the social appearance anxiety of the patients, the Rosenberg Self-Esteem Scale to evaluate the self-esteem, and the Hospital Anxiety and Depression Scale to assess depression and anxiety.

Results: Average of SAAS was found to be 63.00 ± 18.08 score. A moderate and high positive correlation was found between social appearance with depression ($r: 0.654, p: 0.00$) and anxiety ($r: 0.782, p: 0.01$).

Conclusions: As a result of the study, it was observed that patients with SSc had a high level of social apprehension anxiety. In addition, as the social appearance anxiety increases in these patients, the level of depression and anxiety also increases. This result is twofold; As patients' depression and anxiety levels increase, their social appearance anxiety may increase. According to the results of this study, we thought that it is necessary to determine patients' appearance anxiety in routine evaluation and to improve their anxiety by working together with multidisciplinary areas (dermatology, psychiatry, psychology, psychosocial rehabilitation etc.) in patients with SSc.

Key Words: Systemic sclerosis, social appearance anxiety, anxiety, depression

FTR/S-38**OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞU BULUNAN ÇOCUKLARDA YOGA MÜDAHALESİNİN
ETKİNLİĞİNİN İNCELENMESİ**Betül TAŞPINAR¹, Ayşe AKKUŞ²

1 İzmir Demokrasi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, İzmir/Türkiye, <https://orcid.org/0000-0002-3106-2285>.

2 Türkiye Jokey Kulübü, Atla Terapi Merkezi, İzmir/Türkiye, <https://orcid.org/0000-0003-0941-2477>.

*İlgili yazar / Corresponding author: akkusayse300@gmail.com

Özet

Amaç: Otizm Spektrum Bozukluğu (OSB); sosyal, iletişimsel, davranışsal ve ilgi alanında sınırlılık ile karakterize yaygın gelişimsel bir bozukluktur. Sosyal-iletişimsel ve davranış-ilgi alanı üzerindeki kısıtlılıkları ana belirtiler, fiziksel, duyuşsal, denge ve koordinasyon, beslenme, zihinsel gibi birçok fonksiyonda her birey farklı şekillerde etkilenebilmektedir. Tedavileri de semptomlara bağlı olarak medikal ve rehabilitasyon olarak planlanmaktadır. Bu kapsamda; mesleki, duyu bütünleme terapileri, aquaterapiler, hayvan destekli terapiler, bilişsel davranış uygulamaları, oyun terapileri ve yoga gibi birçok terapi yöntemi kullanılmaktadır.

Bu derlemenin amacı farklı OSB'li çocuklarda yoga müdahalesinin etkinliğinin incelenmesidir.

Gereç – Yöntem: Hindistan'dan köken alan yogada fiziksel duruşlardan oluşan egzersizler (asanalar) her bireyin kapasitesine göre modifiye edilerek uygulanmaktadır. Bu nedenle ister çocuk ister yaşlı olsun her yaş grubunda ve birçok rahatsızlıkta kullanılabilirdiği birçok çalışmada gösterilmiştir. 2017 yılında yayınlanan bir meta-analizde OSB'li bireylerin ortalama %50'sinin alternatif tedavi yöntemlerini kullandığı bildirilmiştir.

Bulgular: Amerika'da yapılan bir çalışmada yoga uygulaması ile çocukların davranış bozukluklarında, akademik becerilerinde, dikkat sürelerinde, denge ve koordinasyonlarında olumlu gelişmeler gözlenmiştir. 2012'de OSB'li çocuklar üzerinde yapılan bir çalışmada yoga müdahalesi sonrası okulda çocukların agresif ve hiperaktif davranışlarında azalmalar ve sosyal ilişkilerinde artış meydana geldiği belirtilmiştir. Benzer şekilde taklit yeteneklerinde, göz temasında, bilişsel aktivitelerinde, fiziksel aktivitelerinde, denge ve koordinasyonlarında gelişmeler olduğu bildirilmiştir.

Sonuçlar: Sonuç olarak, otizmli bireylerin çok yönlü tedavisinde olumlu etkileri göz önüne alındığında yoganın iyi bir alternatif olabileceği, başlangıçta haftada 2 gün 20 dakikadan oluşan seansların uygun olduğu ve ilerleyen süreçlerde egzersiz frekansının değiştirilebileceği rapor edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yoga, Egzersiz Terapisi, Tamamlayıcı Tedaviler, Otizm Spektrum Bozukluğu, Otizm

INVESTIGATION OF THE EFFECTIVENESS OF YOGA INTERVENTION IN CHILDREN WITH AUTISM SPECTRUM DISORDER

Betül TAŞPINAR ¹, Ayşe AKKUŞ ²

¹ Izmir Demokrasi University, Faculty of Health Sciences, Department of Physiotherapy and Rehabilitation, Izmir/Turkey <https://orcid.org/0000-0002-3106-2285>.

² Turkey Jockey Club, Equine Therapy Center, Izmir/Turkey <https://orcid.org/0000-0003-0941-2477>.

Corresponding author: akkusayse300@gmail.com

Abstract

Objectives: Autism Spectrum Disorder (ASD); it is a common developmental disorder characterized by limitation in social, communicative, behavioral and area of interest. Social-communicative and behavioral-interest are the main symptoms of ASD, in many functions such as physical, sensory, balance and coordination, nutrition, and mental, each individual can be affected in different form. Their treatments are planned as medical and rehabilitation depending on symptoms. In this context; many therapy methods such as occupational, sensory integration therapies, aquatherapies, animal assisted therapies, cognitive behavioral practices, play therapies and yoga are used. The aim of this review is to examine investigation of the effectiveness of yoga in ASD.

Materials - Methods: In yoga originating from India, exercises consisting of physical postures are applied according to the capacity of each individual. For this reason, it has been shown in many studies that it can be used in any age group whether children or elderly, and in many ailments. In a meta-analysis published in 2017, it was reported that an average of 50% of individuals with ASD use alternative treatment methods.

Results: In a study conducted in the USA, with the practice of yoga positive developments were observed in behavioral disorders, academic skills, attention spans, balance' and coordination's of children. In a study conducted with children with ASD in 2012, it was stated that after yoga intervention, there was a decrease in aggressive and hyperactive behaviors of children and an increase in their social relationships. Similarly, improvements have been reported in their imitation skills, eye contact, cognitive activities, physical activities, balance and coordination's.

Conclusions: Consequently, considering its positive effects in the versatile treatment of individuals with autism, it was reported that yoga can be good alternative, initially the sessions consisting of 20 minutes and 2 days a week are appropriate, and the frequency of exercise can be changed in the advancing process.

Key Words: Yoga, Exercise Therapy, Alternative Therapies, Autism Spectrum Disorder, Autism

FTR/S-39**YENİ TİP CORONAVİRÜS - COVID-19 (SARS-CoV-2 ENFEKSİYONU) PANDEMİSİ SÜRECİNDE SAĞLIKLI YETİŞKİMLERİN FİZİKSEL AKTİVİTE DÜZEYİNİN BELİRLENMESİ**

Emel Taşvuran Horata¹, Erdal Horata²

¹ Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Afyonkarahisar, Türkiye

² Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Atatürk Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Ortopedik Protez Ortez Bölümü, Afyonkarahisar, Türkiye

Özet

Amaç: Türkiye’de ilk Covid-19 vakası 11 Mart 2020’de saptandı. İlk vakanın tespit edilmesiyle okullarda uzaktan eğitim sistemine geçildi. Ayrıca kamu ve özel sektör iş yerlerinin çoğu uzaktan çalışma sistemini devreye soktu. Böylece evde kalma süreci başladı. Bu süreç, hastalığın yayılmasını önler ancak bireylerin sosyal yaşamı ve fiziksel aktivite düzeyi etkilenmektedir. Bu nedenle, çalışmanın amacı pandemi sürecinde sağlıklı yetişkinlerin fiziksel aktivite düzeyinin belirlenmesidir.

Gereç - Yöntem: Bu, internet üzerinden uygulanan bir anket çalışmasıdır. Fiziksel aktivite düzeyi, Uluslararası Fiziksel Aktivite Anketi (Kısa-Form) ile değerlendirildi. Çalışmaya Türkiye’de yaşayan 18-65 yaş arası sağlıklı yetişkinler dahil edildi.

Bulgular: Toplam 214 yanıt değerlendirildi. Katılımcıların ortalama yaşı $27,39 \pm 7,41$ olup, 60’ı (%28) erkek ve 154’ü (%72) kadındı. Pandemi sürecinde çalışmaya devam eden katılımcı sayısı 67 (%31,3)’ydi. İşyerinde çalışan katılımcılar 41 (%19,2)’di. Son bir haftadaki fiziksel aktivite düzeyi şöyledir: 47 (%22) katılımcı şiddetli, 93 (%43,5)’ü orta dereceli fiziksel aktivite yaptı. Kırk-iki (%19,6) katılımcı 10 dakikalık bir yürüyüş yapmadı.

Sonuçlar: Fiziksel aktivite yetersizliği, koroner arter hastalığı ve düşük sosyoekonomik düzeyden etkilenen diğer hastalıkların sıklığını artırmaktadır. Pandemi sürecinde evde kalmak, bulaş riskini azaltır ancak kronik hastalık görülme riskini de artırır. Çalışmanın sonucuna göre yaş ortalaması düşük olmasına rağmen katılımcıların bir kısmı yürüyüş bile yapmamıştır. Bu nedenle, fizyoterapistler koruyucu fizyoterapi yaklaşımı içinde sağlıklı yetişkinlerin farkındalığını artırmalı ve fiziksel aktivite seviyelerini artırmaya çalışmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Pandemi, Fiziksel Aktivite, Fizyoterapist,

DETERMINATION OF THE PHYSICAL ACTIVITY LEVEL OF HEALTHY ADULTS IN THE NOVEL CORONAVIRUS - COVID-19 (SARS-CoV-2 INFECTION) PANDEMIA PROCESS

Emel Taşvuran Horata¹, Erdal Horata²

¹ Afyonkarahisar University of Health Sciences, Faculty of Health Sciences, Physiotherapy and Rehabilitation Department, Afyonkarahisar, Turkey

² Afyonkarahisar University of Health Sciences, Atatürk Health Services Vocational School, Department of Orthopedic Prosthetics and Orthotics, Afyonkarahisar, Turkey

Abstract

Objectives: The first Covid-19 case in Turkey was detected on March 11, 2020. With the detection of the first case, online education system was introduced in schools. In addition, most public and private businesses introduced telework. Thus the process of staying at home began. This process prevents the spread of the disease, but the social life and physical activity level of individuals are affected. Therefore, the aim of the study is to determine the level of physical activity of healthy adults in the pandemic process.

Materials-Methods: This is a survey study which was applied via the internet. The physical activity level was evaluated with the International Physical Activity Questionnaire Short Form (IPAQ-SF). Healthy adults aged 18-65 years who live in Turkey were included in the study.

Results: Total 214 responses were evaluated. The mean age of the participants was 27.39 ± 7.41 whom 60 (28%) were male and 154 (72%) female. The participants worked in the workplace was 41 (19.2%). The level of physical activity in the last week is as follows: 47 (22%) participants performed severe, 93 (43.5%) moderate physical activity. Forty-two (19.6%) participants did not walk for 10 minutes.

Conclusions: Lack of physical activity increases the frequency of coronary artery disease and other diseases affected by low socioeconomic level. Staying at home during the pandemic reduce the risk of spread but also increase the risk of chronic disease. While staying at home in the pandemic process reduces the risk of spread, it will also increase the risk of chronic disease, which can be caused by a lack of physical activity. According to the results of the study, although the average age was low, some of the participants did not even walk. Therefore, physiotherapists should raise awareness of healthy adults within the preventive physiotherapy approach and attempt to increase their physical activity level.

Key Words: Pandemic, Physical Activity, Physiotherapist

FTR/S-40**HENTBOLCULARDA SPOR YAŞININ DENGE PARAMETRELERİ ÜZERİNE ETKİSİ**

Bünyamin HAKSEVER Mehmet Miçooğulları Özge Özalp Yaşar Gül Baltacı

Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi

Özel Güven Hastanesi

ÖZET

Amaç: Profesyonel sporcularda, yaralanmalarının önlenmesi için denge vazgeçilmez bir unsurdur. Bu nedenle son dönemlerde sporcuların antrenman programlarında denge eğitime sıkça yer verilmektedir. Çalışmamızın amacı farklı süreler boyunca hentbol oynayan elit kadın hentbolcuların statik ve dinamik denge parametrelerinin karşılaştırılması idi.

Yöntem: Çalışmaya 42 elit kadın hentbol oyuncusu dâhil edildi. Bütün sporcular Türkiye Hentbol Süper Lig takımlarında oynayan kişiler arasından randomize olarak seçilerek iki gruba ayrıldı. Hentbol oynama süresi 10 yıldan az olan 19 kadın; Grup 1 olarak belirlenirken, hentbol oynama süresi 10 yıldan fazla olan 23 kadın; Grup 2 olarak gruplara ayrıldı. Dinamik dengenin ölçümü için Y Balance Test (YBT), statik dengenin ölçümü için gözler kapalı Standing Stork Test (SST) uygulandı. İstatistiksel analiz için IBM Statistical Package for the Social Sciences (SPSS) 25.0 yazılımı kullanıldı. Gruplar arası ortalamaların karşılaştırılması için Mann-Whitney U testi kullanıldı.

Bulgular: Çalışmanın sonucunda YBT'nin anterior parametresi bakımından iki grup karşılaştırıldığında, grup 2 lehine istatistiksel olarak anlamlı fark bulundu ($p = 0.019$). Her iki grupta haftalık antrenman süreleri açısından istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmadı ($p > 0.05$). SST ölçümleri, YBT'nin posteromedial ve posterolateral ölçümleri yönünden iki grup arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmadı ($p > 0.05$).

Tartışma: Çalışmamızda elit kadın hentbolcularda spor dalını 10 yıl ve üzerinde oynamanın anterior dinamik denge üzerine olumlu etkileri olduğu bulunmuştur. Bununla beraber spor yılının statik denge, medial ve lateral dinamik denge üzerinde etkisi olmadığı bulundu. Hentbolcularda 10 yıl altında spor yapan kişilerde yaralanmayı önlemek için özellikle dinamik denge eğitimlerinin antrenman programlarına eklenmesi önerilmektedir.

Anahtar kelimeler: hentbol, dinamik, statik, denge, koruma

KİSTİK FİBROZİSTE GÜNCEL YAKLAŞIMLAR

Betül YILDIRIM, Özlem ÇINAR ÖZDEMİR
İzmir Demokrasi Üniversitesi

ÖZET

Kistik Fibrozis (KF), CFTR (Cystic Fibrosis Transmembrane Conductance) genindeki bir bozukluktan kaynaklanmaktadır. Genin bir veya her iki kopyasında mutasyonlar meydana geldiğinde, iyon taşınması kusurlu hale gelir. Buna bağlı olarak salgı bezlerinin bulunduğu bütün organ ve sistemlerde etkilenim meydana gelir. Son dönemde kistik fibrozis üzerine yapılan tarama programları ve tedavi seçenekleri artmıştır. Tarama programlarının ve tedavi seçeneklerinin artmasına bağlı olarak hastalarda yaşam süresi artmıştır. KF için asıl altın standart Ter Testi'dir. Ter testinde alınan sonuçlar gen analizi ve klinik değerlendirme ile mutlaka desteklenmelidir. KF multiorgan sistem hastalığı olmasına rağmen, hasta morbidite ve mortalitesinin artmasının en önemli sebebi pulmoner sistem üzerindeki etkileridir. Hastalarda karşılaşılan en yaygın problemler aşırı bronşiyal sekresyon, azalmış egzersiz toleransı ve nefes darlığı hissidir. Kistik fibrozis hastalığında çeşitli tedavi seçenekleri mevcuttur. Bunlar gen tedavisi, medikal tedavi ve göğüs fizyoterapisidir. Göğüs fizyoterapisi terimi geçmişte sadece postüral drenaj ve perküsyon uygulamalarını kapsamaktaydı. Fakat ilerleyen dönemlerde hastanın self olarak uygulayabildiği yöntemlerin yaygınlaşması, göğüs fizyoterapisi terimini genişletmiştir. Göğüs fizyoterapisine ek olarak aerobik egzersiz eğitimi, kistik fibrozis hastalarının rehabilitasyon programının en önemli bileşenlerinden biridir. Yapılan çalışmalar ile aerobik egzersizin kistik fibrozisli çocuklarda balgam klerensini arttırdığı bildirilmiştir. Bunun yanında aerobik egzersiz, klinik durum, egzersiz toleransı, kardiyovasküler uygunluk ve kas dayanıklılığında iyileşmeye ve nefes darlığı hissini azalmasını sağlamaktadır. Yıllar içinde, KF tanısı ve tedavisinde önemli gelişmeler olmasına rağmen kistik fibrozis hala tam olarak aydınlatılmamıştır. Bu sebeple merkezlerin daha fazla yeterliliğe sahip olması gerekmekte ve bu alanda daha fazla çalışmaya ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: Kistik Fibrozis, Göğüs fizyoterapisi, Egzersiz

THE CURRENT APPROACH IN CYSTIC FIBROSIS**ABSTRACT**

Cystic Fibrosis (CF) caused by a defect in the CFTR (Cystic Fibrosis Transmembrane Conductance) gene. When mutations occur in one or both copies of the gene, ion transport becomes defective. Accordingly, affects occur in all organs and system where the glands are located. Recently, screening programs and treatment options on cystic fibrosis have increased. Due to the increase in screening programs and treatment options, the life span of patients has increased. Gold standard is "Sweat Test" in Cystic Fibrosis. The results from the sweat test must be supported with gene analysis and clinical evaluation. Although CF is a multiple organ system disease, the most important reason for increasing morbidity and mortality of patients is their effects on the pulmonary system. The most common problems encountered in patients are excessive bronchial secretion, decreased exercise tolerance, and shortness of breath. There are various treatment options in cystic fibrosis disease. These are gene therapy, medical therapy and chest physiotherapy. In the past, the term chest physiotherapy included only postural drainage and percussion practices. However, the widespread use of methods that the patient can self-apply has expanded the term chest physiotherapy. In addition to chest physiotherapy, aerobic exercise training is one of the most important components of the rehabilitation program of cystic fibrosis patients. Studies have reported that aerobic exercise increases phlegm clearance in children with cystic fibrosis. In addition, it improves aerobic exercise, clinical condition, exercise tolerance, cardiovascular fitness and muscle strength and decreases the feeling of shortness of breath. Over the years, cystic fibrosis has not been fully clarified despite significant improvements in the diagnosis and treatment of CF. For this reason, centers need to have more qualifications and more studies are needed in this field.

Key Words: Cystic Fibrosis, Chest Physiotherapy, Exercise

SPİNAL KORD YARALANMASI GEÇİREN BİREYLERDE TEKERLEKLİ SANDALYE BECERİ EĞİTİM PROGRAMLARININ ETKİNLİĞİ

Ferruh Taşpınar [1], Ebru Köse [2].

[1] Ferruh Taşpınar. İzmir Demokrasi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, İzmir, Türkiye, ferruh.taspınar@idu.edu.tr

[2] Ebru Köse. İzmir Demokrasi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon ABD, İzmir, Türkiye, ebru.kose@outlook.com.tr

ÖZET

Amaç: Paraplejik birçok olgu, sosyal hayata katılabilmeyi sağlayacak tekerlekli sandalye becerilerini gerçekleştirememektedir. Birçok çalışmada spinal kord yaralanmalı (SKY) bireylerin uygulanan tekerlekli sandalye beceri eğitimleri ile sosyal hayata katılımını ve yaşam kalitesini artırabileceği rapor edilmiştir. Bu derleme SKY geçirmiş bireylerde tekerlekli sandalye beceri eğitim programlarının etkinliğini inceleyen çalışmalar araştırılmıştır.

Yöntem: Bu derlemede, çalışmaların bulunduğu Pubmed, Google Scholar, Science Direct, Scopus ve EbscoHost veri tabanları taranmış ve yorumlanmıştır.

Bulgular: Sawatzky vd. (2012) beceri eğitim programının SKY'li çocuklarda beceri seviyesini artırdığı sonucuna varmışlardır. Kirby vd. (2016) ev ortamında uyguladıkları beceri eğitim programının, SKY'li bireylerde beceri kapasitesini önemli ölçüde geliştirdiğini bildirmişlerdir. Worobey vd. (2016) SKY'li bireylerle uyguladıkları grup çalışmasında, beceri eğitiminin bu bireylerde beceri kapasitesini artırdığını rapor etmişlerdir.

Sonuç: SKY'li bireylerin, tekerlekli sandalye beceri kapasitesi ve egzersiz kapasitesi arasında önemli ilişkiler bulunmaktadır. Egzersiz eğitimi ile birlikte tekerlekli sandalye beceri eğitiminin de sağlanması önemlidir. Rehabilitasyon sonrasında da bireyler, tekerlekli sandalye becerilerini koruması için teşvik edilmelidir. Spinal kord yaralanmalı bireylerde tekerlekli sandalye beceri eğitimi sosyal katılımı ve yaşam kalitesini artırmaktadır.

Anahtar kelimeler: Spinal Kord Yaralanmaları, Tekerlekli sandalye, Parapleji

THE EFFECTS OF WHEELCHAIR SKILL TRAINING PROGRAMS ON INDIVIDUALS WITH SPINAL CORD INJURY

Ferruh Taspınar [1], Ebru Kose, [2]

[1] Ferruh Taspınar. Izmir Democracy University, Faculty of Health Science, Department of Physiotherapy and Rehabilitation, Izmir, Turkey, ferruh.taspınar@idu.edu.tr

[2] Ebru Kose. Izmir Democracy University, Institute of Health Science, Department of Physiotherapy and Rehabilitation, Izmir, Turkey, ebru.kose@outlook.com.tr

ABSTRACT

Objective: Many paraplegic cases are unable to do their wheelchair skills that will enable them to participate in social life. In many studies has been reported that individuals with spinal cord injury (SCI) can improve the quality of life and participation in social life with applied wheelchair skill training. This review was conducted to investigate the effectiveness of wheelchair skill training programs in individuals with SCI.

Method: In this review, Pubmed, Google Scholar, Science Direct, Scopus and Ebsco-Host databases containing studies related to SCI were scanned and interpreted.

Results: Sawatzky et al. (2012) concluded that the skill training program increased the skill level of children with SCI. Kirby et al. (2016) reported that the skill training program they implemented in the home environment significantly improved their skill capacity in individuals with SCI. Worobey et al. (2016) reported that skill training increased the skill capacity of these individuals in their group work with individuals with SCI.

Conclusion: There are important relationships between wheelchair skill capacity and exercise capacity of individuals with SCI. Also, it is important to provide wheelchair skills training along with exercise training. Individuals with SCI should be encouraged for maintain their wheelchair skills. In the individuals with spinal cord injury, wheelchair skills training increases social participation and quality of life.

Keywords: Spinal Cord Injuries, Wheelchair, Paraplegia

FTR/S-43**TRAFİK KAZASI YAPAN VE YAPMAYAN MOTOSİKLET SÜRÜCÜLERİNDE KAS İSKELET SİSTEMİ RAHATSIZLIKLARI, YORGUNLUK, UYKU, DEPRESYON VE ANKSİYETE İLİŞKİSİNİN ARAŞTIRILMASI**

Burak DEMİR¹, Mehmet ÖZKESKİN²

¹ Çarem Özel Eğitim ve Rehabilitasyon, İstanbul, Türkiye

² Ege Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon, İzmir, Türkiye

Burak Demir fztburakdemir@gmail.com

Mehmet ÖZKESKİN mehmet.ozkeskin@ege.edu.tr

ÖZET

Trafik kazaları her yıl 1 milyona yakın insanın ölümüne ve 6 milyona yakın insanın yaralanmasına, engelli kalmasına neden olmaktadır. Gelişmekte olan ülkelerde ise motosiklet kullanımının yaygınlaşmasına bağlı kazalar, ölümler ve yaralanmalar oldukça çok artmakta ve önlemler yetersiz kalmaktadır. Kazalarda sadece sürücü hatalarına ve kural ihlallerine bakılmaktadır. Motosiklet kazalarını önleme kapsamında motosiklet sürücülerinde fiziksel (kas iskelet sistemi rahatsızlıkları, ağrı, fonksiyon, yorgunluk) ve psikososyal (anksiyete ve depresyon) özelliklere dair araştırmaya rastlanmamıştır. Bu çalışmada, trafik kazası yapan ve yapmayan motosiklet sürücülerinde kas iskelet sistemi ağrıları, üst ekstremitte fonksiyonel durum, yorgunluk şiddeti, uyku hijyeni, depresyon ve anksiyete düzeyi karşılaştırılmıştır. Tanımlayıcı tip araştırma olup 65 gönüllü sürücüdür. Anket formu, Kas-iskelet sistemi problemlerini değerlendirmek için Nordic Kas İskelet Sistemi Anketi, üst ekstremitte fonksiyonel durumunu değerlendirmek için Kol, Omuz ve El Sorunları Anketi, yorgunluk şiddeti için Yorgunluk Şiddet Ölçeği, uyku hijyeni davranışları için Uyku Hijyeni İndeksi, depresyon düzeyi için Beck Depresyon Envanteri ve anksiyete düzeyi için Beck Anksiyete Envanteri uygulanmıştır. Trafik kazası yapan ve yapmayan motosiklet sürücülerini karşılaştırıldığında yaş, cinsiyet, medeni durum ve öğrenim durumu ile motosiklet tipi, kullanım süreleri ve ortalama hızda istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur ($p<0,005$). Trafik kazası yapan sürücülerde yapmayanlara göre boyun ağrıları, el bilek-el ağrıları, sırt-bel ağrıları ve üst ekstremitte fonksiyonel durum yönünden istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur ($p<0,005$). Trafik kazası yapan sürücülerde, yapmayanlara göre yorgunluk şiddeti ve uyku hijyeni ile depresyon ve anksiyete düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur ($p<0,005$). Trafik kazası yapan sürücülerde; boyun, el bilek-el, sırt-bel, üst ekstremitte ağrıların daha fazla görüldüğü, yorgunluk şiddetinin, depresyon ve anksiyete düzeyinin daha yüksek olduğu ve kötü uyku hijyeni davranışlarına sahip oldukları bulunmuştur. Trafik kazalarını önlemek için sürücü belgesi alırken veya trafiğe çıkmak için yapılan sağlık kontrollerinde, motosiklet sürücülerinin kas-iskelet sistemi rahatsızlıkları, yorgunluk, uyku, depresyon ve anksiyete düzeyi değerlendirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Motosiklet kazaları, Kas-iskelet sistemi rahatsızlıkları, Yorgunluk, Uyku, Depresyon ve anksiyete

INVESTIGATION OF MUSCULOSKELETAL DISORDERS, FATIGUE, SLEEP, DEPRESSION AND ANXIETY IN MOTORCYCLE DRIVERS WITH AND WITHOUT TRAFFIC ACCIDENTS

Burak DEMİR¹, Mehmet ÖZKESKİN²

¹ Çarem Özel Eğitim ve Rehabilitasyon, İstanbul, Turkey

² Ege University, Faculty of Health Sciences, Physicaltherapy and Rehabilitation, Izmir, Turkey

Burak Demir fztburakdemir@gmail.com

Mehmet ÖZKESKİN mehmet.ozkeskin@ege.edu.tr

ABSTRACT

Traffic accidents cause death of approximately 1 million people every year, injuries and disabilities of nearly 6 million people. In developing countries, accidents, deaths and injuries due to the widespread use of motorcycles increase and the precautions are insufficient. In accidents, only driver errors and rule violations are examined. In the scope of preventing motorcycle accidents, no research has been found on the physical (musculoskeletal disorders, pain, function, fatigue) and psychosocial (anxiety and depression) features of motorcycle riders. In this study, musculoskeletal system pain, upper extremity functional status, severity of fatigue, sleep hygiene, depression and anxiety levels were compared in motorcycle riders who had or did not have a traffic accident. It is descriptive research and consists of 65 volunteer drivers. Questionnaire form, Nordic Muscle Skeletal System Questionnaire to evaluate musculoskeletal system problems, Arm, Shoulder and Hand Problems Questionnaire to assess upper extremity functional status, Fatigue Severity Scale for fatigue severity, Beck Hygiene Depression level for sleep hygiene behaviors Beck Anxiety Inventory was applied for inventory and anxiety level. When comparing motorcycle drivers with and without traffic accidents, a statistically significant difference was found in age, gender, marital status and educational status, motorcycle type, duration of use and average speed ($p < 0.005$). There was a statistically significant difference in terms of neck pain, wrist-hand pain, back-waist pain and upper extremity functional status in drivers who do not have traffic accidents ($p < 0.005$). There was a statistically significant difference in the levels of fatigue and sleep hygiene and depression and anxiety in drivers who had traffic accidents compared to those who did not ($p < 0.005$). In drivers who have a traffic accident; It was found that neck, hand, wrist, hand, back, waist, upper extremity pain were more common, the severity of fatigue, depression and anxiety levels were higher and they had poor sleep hygiene behaviors. In order to prevent traffic accidents, while obtaining a driver's license or during health checks to go to traffic, the level of musculoskeletal disorders, fatigue, sleep, depression and anxiety should be evaluated.

Keywords: Motorcycle accidents, Musculoskeletal disorders, Fatigue, Sleep, Depression and anxiety

FTR/S-45**18-25 Yaş Arasındaki Bireylerde Depresyon Ve Anksiyetenin Denge Üzerindeki Etkisi**

Burcu Başdağ¹, Sena Nur Koçer², Enver Çınar³, Merve Elmalı⁴, Feyzan Cankurtaran⁵

¹⁻⁵ Nuh Naci Yazgan Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Kayseri, Türkiye

Özet

Amaç: 18-25 yaş arasındaki genç bireylerde anksiyete (kaygı bozukluğu) ve depresyonun denge üzerindeki etkisini araştırmak çalışmanın amacını oluşturmaktadır.

Gereç - Yöntem: Çalışma 01.10.2019 - 01.06.2020 tarihleri arasında Nuh Naci Yazgan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi'nde öğrenim görmekte olan 82 öğrenci ile yapılmıştır. Verilerin toplanmasında, araştırmacılar tarafından ilgili literatür taranarak elde edilen "Sosyodemografik Veri Formu", "Beck Depresyon Ölçeği (BDÖ)" ve "Beck Anksiyete Ölçeği(BAÖ)" kullanılmıştır. Dengenin değerlendirilmesinde "Tek Ayak Üzerinde Durma Testi(TAÜD)", "Dört Adım Kare Testi(DAKT)", "Tandem Yürüyüş Testi(TYT)" kullanılmıştır. Verilerin analizi TURCOSA istatistik yazılımında gerçekleştirilmiştir. ShapiroWilk Testi, Mann-Whitney U Analizi, Kruskal-Wallis Testi kullanılmış, Spearman Korelasyon Analizi yapılmıştır. Bu çalışma için etik komite onayı Erciyes Üniversitesi Klinik Araştırma Etik Kurulu etik kurulundan alınmıştır.

Bulgular: Araştırmaya katılan bireylerin yaş ortalaması $20,8 \pm 1,6$ idi. Depresyon ve denge testleri arasında herhangi bir ilişki bulunmadı ($p>0,05$). Anksiyete ve denge testleri arasında da herhangi bir ilişki bulunmadı ($p>0,05$). Cinsiyet ile gözler kapalı TAÜD dağılımları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark saptandı ($p<0,05$). Sigara kullanımı ile BDÖ arasında istatistiksel olarak anlamlı fark saptandı ($p<0,05$). Sigara kullanımı ile gözler açık TAÜD arasında istatistiksel olarak anlamlı fark saptandı ($p<0,05$). Sigara kullanımı ile TYT istatistiksel olarak anlamlı fark saptandı ($p<0,05$).

Sonuçlar: Çalışmamızda genç bireylerde depresyon ve anksiyetenin denge üzerine etkisi olmadığı bulundu. Kadın cinsiyetin erkek cinsiyete göre sadece tek ayak üzerinde gözler kapalı olarak daha iyi dengelerini sağlayabildikleri saptandı. Sigara kullanım artışının, depresyon artışını tetiklediği ve denge üzerinde olumsuz etki yarattığı tespit edildi.

Anahtar Kelimeler: Anksiyete, Denge, Depresyon, Genç

The Effect Of Anxiety And Depression On Balance In Individuals Between 18-25 Years Of Age

Burcu Başdağ¹, Sena Nur Koçer², Enver Çınar³, Merve Elmalı⁴, Feyzan Cankurtaran⁵

¹⁻⁵ Nuh Naci Yazgan University, Health Sciences Faculty, Physiotherapy and Rehabilitation Department, Kayseri, Turkey

Abstract

Objectives: The aim of the study is to investigate the effect of anxiety (anxiety disorder) and depression on balance in young individuals between 18 and 25 years of age.

Materials - Methods: The study was conducted between 01.10.2019 - 01.06.20220 with 82 students who were studying at the Faculty of Health Sciences of Nuh Naci Yazgan University. The "Sociodemographic Data Form", "Beck Depression Inventory (BDI)" and "Beck Anxiety Inventory(BAI)" were used to collect the data. "Single Leg Stance Test(SLST)", "Four Square Step Test(FSST)", "Tandem Walk Test(TWT)" were used in the evaluation of balance. Analysis of the data was performed in TURCOSA statistical software and the ShapiroWilk test, Mann-Whitney U analysis, Kruskal-Wallis test and Spearman Correlation Analysis were performed.

Results: The average age of the participants in the study was 20.8 ± 1.6 . There was no association between depression and balance tests ($p>0.05$). There was also no association between anxiety and balance tests ($p>0.05$). There was a statistically significant difference between the sex and the eyes closed SLST. There was a statistically significant difference between smoking and BDI ($p<0.05$). There was a statistically significant difference between smoking and eyes open SLST ($p<0.05$) and TWT ($p<0.05$).

Conclusions: Our study found that depression and anxiety had no effect on balance in young individuals. The female sex was found to have better balance with eyes closed on only one foot compared to the male sex. The increase in smoking was found to a trigger increase in depression and has a negative effect on balance.

Key Words: Anxiety, Balance, Depression, Young

İNME SONRASI DÜŞMELEREvrım Göz¹¹ Balıkesir Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon, Balıkesir

*İlgili yazar / Corresponding author: fzt_evrim@hotmail.com

ÖZET

Düşme inme sonrası her evrede gerçekleşebilen yaygın bir sorundur. İnme sonrası hastaların %14-%65'inin hastanede kaldıkları süre içinde, %37-%73'ünün ise ilk 6 ayda düştüğü bildirilmektedir (Batchelor, Mackintosh, Said, & Hill, 2012). Schmid ve ark. (Schmid ve ark., 2013) kronik inme hastalarının %33'nün ilk bir yıl içinde düştüğünü, aynı yaş grubundaki sağlıklı bireylere göre düşme derecesi ve yol açtığı yaralanma oranının daha yüksek olduğunu bildirmiştir. İnme hastalarında denge bozukluğu, azalmış aktivite düzeyi ve azalmış hareket yeteneği inme hastalarında artmış düşme sıklığı ile ilişkilendirilmiştir (Chin, Wang, Ong, Lee, & Kong, 2013). Düşmede değişik derecelerde etkili olan, çok sayıda risk etmeni belirlenmiştir (Weerdesteijn, Niet, Van Duijnhoven, & Geurts, 2008). En çok vurgulanan düşme risk etmenleri; denge bozukluğu, GYA'da bağımlılık, inaktivite, yaş, bilişsel yetersizlik, cinsiyet, inme derecesi, ihmal ve depresyondur (Batchelor ve ark., 2012). Denge ve düşmeyi etkileyen davranışsal etmenlerin de inme sonrası düşmeye önemli ölçüde katkısı bulunmaktadır (Rogers & Martinez, 2009). Bir kez düşen hastalar fiziksel bir yaralanmaları olmasa bile, düşme korkusu nedeniyle daha çok düşme riskiyle karşı karşıya kalmaktadırlar. İnme hastalarının %32-88'i düşme korkusu yaşamaktadır. Düşme korkusu, kişilerin fiziksel aktivitelerinde bağımsızlığın azalmasıyla ve sosyal yalıtımla sonuçlanmaktadır. Düşme riskini ve korkusunu azaltmak için denge eğitimi ve düşme önleme programlarının uygulanması önerilmektedir. Düşme önleme programları, yürümeyi, dengeyi ve düşme riski algısını geliştirebilmek için denge, güçlendirme ve esneklik egzersizlerini ve düşmenin fiziksel, ruhsal, çevresel ve sosyal birçok nedeni olduğu için hasta eğitimini içermelidir (Batchelor ve ark., 2012; Denissen ve ark., 2019; Jung, Lee, Shin, & Lee, 2015; Party, 2012). İnme hastalarında düşme korkusu gelişiminin önüne geçebilmek ve kişilerin günlük yaşamdaki bağımsızlık düzeyleri ve yaşam kalitelerini arttırabilmek için inme rehabilitasyonunda, motor beceri, denge ve düşme sıklığının değerlendirilmesi ve bu değerlendirme sonuçlarına bağlı kalarak motor işlevi arttıracak, dengeyi düzenleyecek ve düşmeyi önleyecek egzersizlerin rehabilitasyon programlarına eklenmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: İnme, Düşme, Rehabilitasyon**FALLS AFTER STROKE****ABSTRACT**

Falling is a common problem that can occur at any stage after a stroke. It is reported that 14% to 65% of patients fall during hospitalisation, and 37-73% of them fall within the first 6 months after stroke. Schmid et al. reported that 33% of chronic stroke patients fall within the first year, and leading to more serious injuries than healthy individuals in the same age group.

Impaired balance, decreased activity level and reduced mobility in stroke patients have been associated with increased frequency of falling in stroke patients. A large number of risk factors have been identified that are effective in different degrees of falling. The most emphasized fall risk factors; impaired balance, dependency, inactivity, age, cognitive disability, gender, degree of stroke, neglect and depression in activities of daily lives. Behavioral factors affect balance and falls also have a significant contribution to fall after stroke. Once fallen patients are more at risk of fall because of fear of falling, even if they do not have a physical injury. 32-88% of stroke patients experience fear of falling. Fear of falling results in decreased physical independence of individuals and social isolation. To reduce the risk and fear of falling, it is recommended to apply balance training and fall prevention programs. Fall prevention programs should include balance, strengthening and flexibility exercises and patient education as there are many physical, spiritual, environmental and social causes of falling to improve walking, balance and perception of risk of falling. In stroke rehabilitation, in order to prevent the development of fear of falling in stroke patients and to increase the independence levels and quality of life of individuals in stroke rehabilitation, exercises that will increase motor function, regulate balance and prevent falls will be added to rehabilitation programs by adhering to these evaluation results.

Keywords: Stroke, Falls, Rehabilitation.

MOTOR VE KOGNİTİF GÖREVLERİN DENGE ÜZERİNE ETKİSİEvrım Göz¹, Birgül Balcı²¹ Balıkesir Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon, Balıkesir² Dokuz Eylül Üniversitesi, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksekokulu, İzmir

*İlgili yazar / Corresponding author: fzt_evrım@hotmail.com

ÖZET

Amaç: Denge, var olan duyuşal çevrede, dış kuvvetler karşısında ağırlık merkezini destek yüzeyi içinde kontrol ederek duruşu koruma ve devam ettirme yeteneğidir. Dengenin sağlanması, duyuşların algılanması ve entegrasyonu ile hareketin planlanması ve gerçekleştirilmesini içeren karmaşık bir süreçtir (Allison L, 2001). 'Dual task' iki ya da daha fazla kognitif ve motor aktivitenin aynı anda yapılabilme yeterliliğidir (Silsupadol, Siu, Shumway-Cook, & Woollacott, 2006). Bu çalışmanın amacı sağlıklı bireylerde motor ve kognitif görevlerin denge işlevleri üzerine etkisini incelemektir.

Gereçler ve yöntemler: Çalışmaya 18-25 yaş arası 26 sağlıklı gönüllü katıldı. Bireylerin demografik özellikleri sorgulandı. Statik ve dinamik dengenin değerlendirilmesinde Neurocom Balance Master denge ve performans test cihazında yer alan, Dengenin Kliniğe Uyarlanmış Duyuşal Etkileşim Testi (DKUDET; gözler açık-sert zemin, gözler kapalı-sert zemin, gözler açık-yumuşak zemin, gözler kapalı-yumuşak zemin, Topuk-Parmak Ucu Yürüme Testi ve Normal Yürüme Testi kullanıldı. Testler üç ayrı koşulda gerçekleştirildi (Görevsiz, ek motor görev ve ek kognitif görev koşulları).

Bulgular: Sağlıklı bireylerin ortalama yaşı 22.73±1.45'ti. DKUDET testinin tüm koşullarında (sırasıyla, p=0.006; p=0.007; p=0.004; p<0.001) ve Topuk-Parmak Ucu Yürüme (adım genişliği ve hız) ve Normal yürüme testinde (adım uzunluğu ve yürüme hızı) görevsiz, motor görev ve kognitif görev koşullarında değerlendirme sonuçları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulundu (sırasıyla, p=0.002; p<0.001; p=0.007; p<0.001). Motor görev ile birlikte yapılan DKUDET sonuçları kognitif görev sonuçlarına göre anlamlı düzeyde düşüktür (p=0.005; p=0.003; p=0.007; p<0.001). Tandem ve normal yürüme testlerinde bireylere ek kognitif görev verildiğinde ek motor görevin verildiği koşullara kıyasla anlamlı olarak daha yavaş yürüdükleri görüldü (p<0.001; p<0.001).

Sonuç: Sağlıklı bireylerde hem motor görev hem de kognitif görevin eklenmesi denge performanslarını değiştirebilmektedir. Sağlıklı bireylere verilen motor görev statik denge performansını arttırırken, kognitif görev hem statik hem de dinamik denge performansını olumsuz yönde etkilemektedir.

Anahtar Kelimeler: Denge, Motor görev, Kognitif görev

EFFECT OF MOTOR AND COGNITIVE TASKS ON BALANCE

ABSTRACT

Objective: Balance is the ability to maintain posture in the sensorial environment by controlling the center of gravity within the support surface against external forces. Ensuring balance is a complex process involving perception and integration of senses and planning of movement (Allison L, 2001). 'Dual task' is the ability to perform two or more cognitive and motor activities simultaneously (Silsupadol, Siu, Shumway-Cook, & Woollacott, 2006). The aim of this study was to examine the effects of motor and cognitive tasks on balance functions in healthy individuals.

Materials and methods: 26 healthy volunteers aged 18-25 participated in the study. The demographic characteristics of the individuals were questioned. In order to evaluate the static and dynamic balance the tests of NeuroCom Balance Master performance test device as Modified Clinical Test of Sensory Interaction and Balance (mCTSIB; eyes open-firm surface, eyes closed- firm surface, eyes open- foam surface, eyes closed- foam surface, Walk Across and Tandem Walk Tests were performed. Tests were carried out under three different conditions (without task, additional motor task and additional cognitive task conditions).

Results: The mean age of healthy individuals was 22.73 ± 1.45 . There were statistically significant differences between the results of the evaluation under without task, motor task and cognitive task, in all conditions of the mCTSIB test (respectively $p = 0.006$; $p = 0.007$; $p = 0.004$; $p < 0.001$) and Tandem Walk (stride width and speed) and Walk Across test (stride length and walking speed) ($p = 0.002$; $p < 0.001$; $p = 0.007$; $p < 0.001$, respectively). mCTSIB results performed with motor task were significantly lower than cognitive task results ($p = 0.005$; $p = 0.003$; $p = 0.007$; $p < 0.001$). In the tandem and normal across tests, when individuals were given additional cognitive tasks, it was seen that they walked significantly slower than the conditions in which the additional motor task was given ($p < 0.001$; $p < 0.001$).

Conclusion: The addition of both motor task and cognitive task in healthy individuals could change balance performance. While the motor task increases the static balance performance, the cognitive task negatively affects both static and dynamic balance performance.

Keywords: Balance, Motor task, Cognitive task.

FTR/S-48
PARKİNSON HASTALIĞINDA PİLATES EĞİTİMİ

Evrım Göz¹, Birgül Balcı²

¹ Balıkesir Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon, Balıkesir

² Dokuz Eylül Üniversitesi, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksekokulu, İzmir

*İlgili yazar / Corresponding author: fzt_evrim@hotmail.com

ÖZET

Parkinson Hastalığı, substansia nigradaki dopaminerjik nöron kaybı ile karakterize, ilerleyici ve nörodejeneratif bir hastalıktır (Tambosco, Percebois-Macadré, Rapin, Nicomette-Bardel, & Boyer, 2014). İstirahat tremoru, bradikinezi (hareket yavaşlığı), rijidite (kas sertliği/tonus artışı) ve postüral instabilite hastalığın dört temel göstergesidir (Şahin, 2005). Parkinson Hastalığında egzersiz eğitiminin yürüyüş, denge, düşme riski ve fiziksel fonksiyon gibi motor semptomlar üzerinde ve bilişsel fonksiyon, uyku bozuklukları ve yaşam kalitesi gibi motor olmayan semptomlar üzerine yararlı bir etkiye sahip olduğu bilinmektedir (Suárez-Iglesias, Miller, Seijo-Martínez, & Ayán, 2019). Genel egzersiz programlarından farklı olarak koordineli hareket dizilerine dayanan bir egzersiz yöntemi olan Pilates, vücudun “core” kas sistemini güçlendirerek esnekliği ve gövde stabilitesini geliştirmeyi amaçlamaktadır. Agonist ve antagonist kas aktivasyonu ile postüral düzgünlük sağlamakta, denge ve motor koordinasyonu arttırarak, kas gücü, endurans ve esneklik artışı ile günlük yaşam aktiviteleri ve yaşam kalitesinde iyileşme sağlamaktadır (Johnson ve ark., 2013; Kloubec, 2010). Pilates egzersizleri omurganın nötral pozisyonda farkındalığını arttırırken, derin postüral kasların kuvvetlenmesiyle düzgün bir postür sağlamaktadır. Pilates esnekliği, eklem hareket açıklığını, enduransı, kardiy-respiratuar uygunluğu, motivasyonu, denge ve koordinasyonu arttırmaktadır (Atılğan, 2016). “Core” bölgesi kaslarının endurans, kuvvet ve fleksibilitesini arttırarak denge ve dinamik postüral kontrolü geliştirmeyi hedefleyen Pilates egzersiz yaklaşımı ile erken ve orta evre (evre 1-3) Parkinson hastalarında postüral stabilite, eklem hareket açıklığı, fiziksel uygunluk, kas kuvveti, hareket ve yaşam kalitesinde artışa yol açtığı ve düzgün vücut dizilimini sağladığı gösterilmiştir (Johnson ve ark, 2013; Mollinedo-Cardalda, Carral, & Rodriguez-Fuentes, 2016; Suárez-Iglesias et al., 2019). Pilates eğitiminin, Parkinson hastaları için uygulanabilir bir rehabilitasyon yaklaşımı olduğu ve bu hastalarda dinamik denge ve postüral kontrolü geliştirmeye yardımcı olduğu düşünülmektedir (Goz ve ark., 2020). Son zamanlarda Pilates egzersizleri, nörolojik hastalıklarda doğru vücut mekaniklerinin oluşturulması, eklem stabilizasyonunun sağlanması, derin spinal stabilizasyon kaslarının kuvvetlendirilmesi, omurga ve gövde stabilizasyonunun geliştirilmesi açısından önem kazanmaya başlamıştır.

Anahtar Kelimeler: Parkinson Hastalığı, Pilates, Egzersiz

PILATES TRAINING IN PARKINSON DISEASE

ABSTRACT

Parkinson's Disease is a progressive and neurodegenerative disease characterized by dopaminergic neuron loss in substantia nigra. Resting tremor, bradykinesia (slow motion), rigidity (increased muscle stiffness / tonus) and postural instability are the four main indicators of the disease. Exercise training in Parkinson's Disease is known to have a beneficial effect on motor symptoms such as gait, balance, risk of falls and physical function, and non-motor symptoms such as cognitive function, sleep disorders and quality of life. Unlike general exercise programs, Pilates, which is based on coordinated movement sequences, aims to improve the flexibility and body stability by strengthening the body's "core" muscle system. Agonist and antagonist provide postural smoothness with muscle activation, increase balance and motor coordination, and improve daily life activities and quality of life with increased muscle strength, endurance and flexibility. Pilates exercises increase the awareness of the spine in the neutral position, while providing a smooth posture with the strengthening of the deep postural muscles. Pilates increases flexibility, range of motion, endurance, cardio-respiratory fitness, motivation, balance and coordination. Pilates exercise approach aiming to improve balance and dynamic postural control by increasing endurance, strength and flexibility of the "core" region muscles, and postural stability, range of motion, physical fitness, muscle strength, movement and life in Parkinson's patients with early and middle stage (stage 1-3) It has been shown to lead to an increase in quality and ensure proper body alignment. Pilates training is thought to be a viable rehabilitation approach for Parkinson's patients and helps to improve dynamic balance and postural control in these patients. Recently, Pilates exercises have started to gain importance in terms of creating correct body mechanics in neurological diseases, ensuring joint stabilization, strengthening deep spinal stabilization muscles, and improving spine and trunk stabilization.

Keywords: Parkinson's Disease, Pilates, Exercise

FTR/S-49**PARKİNSON HASTALIĞINDA YAŞ VE DİNAMİK DENGE İLİŞKİSİ****Evrım Göz¹, Berril Dönmez Çolakoğlu², Raif Çakmur³, Birgül Balcı⁴**¹ Evrim Göz, Balıkesir Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon, Balıkesir² Berril Dönmez Çolakoğlu, Dokuz Eylül Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Nöroloji Anabilim Dalı, İzmir³ Raif Çakmur, Dokuz Eylül Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Nöroloji Anabilim Dalı, İzmir⁴ Birgül Balcı, Dokuz Eylül Üniversitesi, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksekokulu, İzmir*İlgili yazar / Corresponding author: Evrim Göz, fzt_evrim@hotmail.com**ÖZET**

Amaç: Parkinson hastalığı yaşlanma ile görülme sıklığı artan, ilerleyici ve nörodejeneratif bir hastalıktır (Tambosco, 2014). Hastalık genellikle tek yanlı bulgu ile başlayarak, üçüncü yıldan sonra iki yanlı bulgular ortaya çıkarmaktadır. İki ya da üç yıl sonrasında denge sorunları ortaya çıkmakta ve ilk bulgulardan yaklaşık 10 yıl sonra tekrarlı düşmeler görmektedir (Keus, 2004; Şahin, 2005). Bu çalışmanın amacı Parkinson hastalarında yaş ile dinamik denge arasındaki ilişkiyi incelemektir.

Gereçler ve yöntemler: Çalışmaya Şubat 2017- Mayıs 2019 tarihleri arasında 35 Parkinson hastası alındı. Hastalar 65 üstü (Grup 1, n=18) ve altı (Grup 2, n=17) olmak üzere iki gruba ayrıldı ve grupların dinamik denge değerlendirme sonuçları karşılaştırıldı. Klinik özellikleri Modifiye Hoehn &Yahr ölçeğiyle ile 5 ana ve 2 ara evrede değerlendirildi. Dinamik dengeyi değerlendirmek için Süreli Kalk ve Yürü Testi, NeuroCom Balance Master denge ve performans test cihazı ile Otur Kalk, Normal Yürüme ve Topuk Parmak Ucu Yürüme Testleri uygulandı.

Bulgular: Grup 1'in yaş ortalaması 69,4±4,4 yıl, Grup 2'nin 58,1±5,5 yılı. Modifiye Hoehn &Yahr evrelemesi ortanca değerleri iki grupta da 2 (1-2) idi. Grup 2'nin Süreli Kalk ve Yürü Testi, Topuk Parmak Ucu Yürüme Testi adım genişliği, Normal Yürüme Testi yürüme hızı ve Otur Kalk Testi yükselme indeksi sonuçlarının anlamlı olarak daha iyi olduğu görüldü (p<0.05). Tüm hastalarda yaş ile Süreli Kalk ve Yürü Testi süresi ve Topuk Parmak Ucu Yürüme Testi adım genişliği arasında pozitif yönde düşük düzeyde anlamlı korelasyon saptanırken yaş ile Normal Yürüme Testi yürüme hızı ve Otur Kalk Testi yükselme indeksi arasında negatif yönde düşük düzeyde anlamlı korelasyon saptandı (Kendall's tau_b test; sırasıyla r=0,25 p=0,04, r=0,36 p=0,003, r=-0,024 p=0,04, r=-0,30 p=0,01).

Sonuç: Çalışmanın popülasyonunu denge bozukluğu olmadığı varsayılan erken evre Parkinson hastalarının oluşturmasına rağmen hastalarda yaş arttıkça yürüme, oturup kalkma gibi günlük aktiviteler sırasındaki dinamik dengenin kötüleştiği görülmüştür. Erken dönemde dahi olsa özellikle 65 yaş üzerindeki Parkinson hastalarının tedavi programlarına denge eğitiminin eklenmesinin faydalı olacağı görüşündeyiz.

Anahtar Kelimeler: Parkinson Hastalığı, Yaş, Dinamik Denge.

THE RELATIONSHIP BETWEEN AGE AND DYNAMIC BALANCE IN PARKINSON'S PATIENTS

ABSTRACT

Objective: Parkinson's disease is a progressive and neurodegenerative disease with increasing frequency with aging (Tambosco, 2014). The disease usually starts with a unilateral symptoms, and reveals bilateral symptoms after the third year. Balance problems arise after two or three years and repeated falls could be seen approximately 10 years after the initial findings (Keus, 2004; Şahin, 2005). The aim of this study is to investigate the relationship between age and dynamic balance in Parkinson's patients.

Materials and methods: 35 Parkinson's patients were included in the study between February 2017 and May 2019. The patients were divided into two groups as older than 65 (Group 1, n = 18) and younger (Group 2, n = 17) and the dynamic balance evaluation results of the groups were compared. Clinical features were evaluated in 5 main and 2 intermediate stages with Modified Hoehn & Yahr scale. In order to evaluate the dynamic balance, Timed Up and Go Test, NeuroCom Balance Master balance and performance test device, Sit to Stand, Normal Walk and Tandem Walk Tests were performed.

Results: The mean age of Group 1 was 69.4 ± 4.4 years and 58.1 ± 5.5 years in Group 2. The median values of the modified Hoehn & Yahr staging were 2 (1-2) in both groups. It was observed that Group 2's Timed Up and Go Test, Tandem Walk Test step width, Normal Walk Test walking speed, and Sit to Stand Test rising index results were significantly better than Group 1 ($p < 0.05$). In all patients, while there was a positive and low-level correlation between age and Timed Up and Go Test and Tandem Walk Test Test step width, a negative and low correlation was found between age and Normal Walk Test walking speed and Sit to Stand Test rising index (Kendall's tau_b test; $r = 0.25$ $p = 0.04$, $r = 0.36$ $p = 0.003$, $r = -0.024$ $p = 0.04$, $r = -0.30$ $p = 0.01$).

Conclusion: Despite the fact that the population of the study was composed of early stage Parkinson's patients without balance problems, it was observed that the dynamic balance worsened during daily activities such as walking and sitting up with increasing age. We think that it will be beneficial to add balance education to the treatment programs of Parkinson patients over 65, even in the early period.

Keywords: Parkinson's Disease, Age, Dynamic Balance.

FTR/S-50 Obezite ve Egzersiz Yaklaşımları

Deniz Toprak¹, Özlem Çınar Özdemir¹

¹ İzmir Demokrasi Üniversitesi, Sağlık Bilimler Enstitüsü, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

Özet

Amaç: Obezite her yaşta ve her sosyoekonomik seviyeden insanı etkileyen, ciddi fizyolojik, psikolojik ve sosyal etkileri olan bir durumdur. Birçok faktörden etkilense de temelinde yanlış beslenme ve yetersiz fiziksel aktivite vardır. Bunun sonucunda enerji alımının enerji tüketiminden fazla olması ile vücutta sağlığı bozacak ölçüde yağ birikmesi meydana gelir. Hem fazla kilo hem de obezite özellikle son 20 yılda belirgin artış göstermiştir. Çalışmalar dünya çapında yaklaşık 2 milyar kişinin fazla kilolu, bunların yarım milyonundan fazlasının ise obez olduğunu göstermektedir. Beden kitle indeksinde artış psikososyal duruma yaptığı olumsuz etkilerin yanında koroner kalp hastalığı, iskemik inme ve tip 2 diabetes mellitus riskini de belirgin derecede arttırır. Obezite değerlendirilmesinde yaygın olarak Beden Kitle İndeksi (BKİ) kullanılır. Bunun yanında bel-kalça oranı ve yağ yüzdesi gibi ölçümler de değerlendirilip yorumlanabilir. Obezite kontrolünde birincil uygulamalar beslenme değişikliği ve diyet olsa da fiziksel aktivite ve egzersizin de rolü büyüktür. Yapılan çalışmalar diyet ve egzersizin birlikte uygulandığı yaklaşımlarda kilo kaybının yalnızca diyet uygulananlara göre daha fazla olduğunu göstermektedir. Bunun yanında kilo kaybı sağlandıktan sonra yeniden kilo alımını önlemek için fiziksel aktiviteye katılım devam etmelidir. Kilo kaybı için aktivitenin tipi, yoğunluğu, süresi ve sıklığı önemlidir. Egzersiz uygulamalarının aerobik karakterde, haftada en az 3-5 gün, toplamda en az 150 dakika/hafta olacak şekilde orta yoğunlukta olması önerilir. Yüksek yoğunluklu egzersizler de kilo kaybını uyarır fakat obez bireylerde sürdürülebilirliği düşüktür ve yaralanma riskini arttırır. Hastanın katılımı ve egzersiz seanslarının durasyonu yağ kütlesi kaybı için önemli bir parametredir. Vücut kompozisyonunun düzenlenmesi için en az 8 haftalık egzersiz programı gereklidir. Aerobik egzersizlere ek yapılan orta yoğunlukta dirençli egzersizler yağ oranını düşürmeye yardımcı olurken yağsız kütleyi arttırır.

Anahtar Kelimeler: Obezite, Egzersiz, Fiziksel Aktivite

Obesity and Exercise Approaches

Deniz Toprak¹, Özlem Çınar Özdemir¹

¹ Izmir Democracy University, Institute of Health Sciences, Department of Physical Therapy and Rehabilitation, Izmir, Turkey

Abstract

Obesity is a condition with serious psychological and social impacts that affect people of all ages and of socio-economic classes. Even if obesity is affected by lots of factors, there are malnutrition and inadequate physical activity at its base. Consequently, there occurs fat accumulation in the body to the extent that deranges health, due to excess energy intake than energy consumption. There has occurred a distinct increase in both overweight and obesity, especially in the recent 20 years. Researches demonstrate that around 2 billion people across the world are overweight, and more than half-billion among them are obese. In fact, an increase in body-mass index (BMI), alongside the negative effects in the psychosocial state, signally increases the risk in coronary heart disease, ischemic stroke, and type 2 diabetes mellitus. In obesity assessment, body-mass index is used commonly. In addition to this, measurements such as waist-to-hip ratio and body fat percentage can also be evaluated and commented on. Although the primary applications in obesity control are the change in nutritional habits and diet, physical activity and exercising also play a crucial role. Studies show that weight loss is higher in approaches where diet and exercise are applied together than those who follow a diet only. Besides that, after weight loss is complete, physical activity should be carried on in order to prevent weight gain again. Activity type, intensity, duration, and frequency are significant for weight loss. It is recommended that exercises should be of medium intensity, with an aerobic character of at least 3-5 days a week, in total at least 150 minutes/week. High-intensity exercises also stimulate weight loss, yet its sustainability is low for obese patients, and increase the risk of injuries. The involvement of the patient and the duration of the exercise sessions are important parameters for body fat mass loss. A minimum of 8 weeks of exercise schedule is required for body composition improvement. Additionally, medium intensity resistant exercises which are followed in addition to aerobics exercises help lowering the body fat percentage while increasing the lean body mass.

Key Words: Obesity, Exercise, Physical Activity

Lenfödemde Kompleks Boşaltıcı Terapi

Deniz Toprak¹, Özlem Çınar Özdemir¹

¹ İzmir Demokrasi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

Özet

Lenfödem, konjenital ya da edinilmiş olarak lenfatik sistemin işleyişini bozan problemlerden kaynaklı; kronik, progresif bir hastalıktır. Hastalığın progresif fonksiyonel, psikososyal ve sosyoekonomik olumsuz sonuçları vardır. Lenfödem primer ve sekonder olmak üzere ikiye ayrılır. Primer lenfödemde lenfatik sistemin konjenital veya gelişimsel anomalisi söz konusudur ve pediatrik popülasyonun yaklaşık 1/100.000'ini ilgilendirir. Etyopatogenezinde genetik faktörler etkilidir. Primer lenfödemde lenfatik sistemin yanlış gelişiminden söz edilse de semptomların görülmesi zaman alır. Bu yüzden bebeklik, çocukluk, ergenlik ve yetişkinliğin farklı dönemlerinde ortaya çıkabilir. Hastaların büyük çoğunluğunda alt ekstremitte tutulumu görülürken izole üst ekstremitte ve genital lenfödem tutulumu nadirdir. Sekonder lenfödemde ise normal gelişimdeki lenf sisteminde cerrahi, radyasyon, travmalar ya da diğer hastalık süreçleri kaynaklı yaralanma söz konusudur. En yaygın sebebi parazit enfeksiyonuyken gelişmiş ülkelerde en yaygın sebep malignite tedavileridir. Hastalık ilerleyici şişlik, enfeksiyon ve fibrozisle seyreder. Hastalığın oluşumu ve progresyonunun ciddi fonksiyonel sonuçları olduğundan psikososyal etkileri vardır. Özellikle dominant üst ekstremitte tutulumlarında fonksiyonellik azaldığından ve unilateral tutulumlarda asimetri olduğundan bu etki fazladır. Tüm bunların yanında obezite de lenfödem gelişimi için risk faktörüdür. Beden Kitle İndeksi 30'dan büyük olan kişilerde 25'ten küçük olanlara kıyasla üst ekstremitte lenfödemi gelişme riski 3 kat fazladır. Malignite cerrahileri ve radyasyon gibi tedaviler obez bireylerde lenf sistemine ikinci bir darbe olarak kabul edilebilir. Lenfödem tedavisinde uygulamaların hiçbiri geri dönüşümlü sonuçlar vermediğinden ilk uygulanan konservatif yaklaşımlardır. Bu amaçla uygulanan tedavinin temel dayanağını kompresyon ve hasta eğitimi oluşturur. Hastaya özel giysilerle yapılan eksternal kompresyon, ödemi azaltarak ekstremitte hacmini küçültür. Kontrollü kompresyon tedavisi lenf transportunu artırır, kollabe olmuş vasküler yapıların açılmasını ve kapiller fistrasyonun azaltılmasını sağlar. İntersitisyel alana protein geçişini azaltarak hastalık progresyonunu yavaşlatır. Kompleks Boşaltıcı Terapi cilt bakımı, manuel lenf drenajı, kompresyon ve egzersizin birlikte kullanıldığı kombine bir yaklaşımdır. Bu yaklaşımda lenf duvarı düz kasları manuel olarak uyarılırken kompresyon ve egzersizle lenf akışı desteklenir. Bunun yanında etkilenen bölgenin nemlendirilmesiyle cildin hidrolipid yapısı ve elastikiyeti korunmaya çalışılır.

Anahtar Kelimeler: Primer Lenfödem, Sekonder Lenfödem, Kompleks Boşaltıcı Terapi

Complex Decongestive Therapy for Treatment of Lymphedema

Deniz Toprak¹, Özlem Çınar Özdemir¹

¹ Izmir Democracy University, Institute of Health Sciences, Department of Physical Therapy and Rehabilitation, Izmir, Turkey

Abstract

Lymphedema is a chronic and progressive disease that is results from problems of lymphatic system mechanism and it can be congenital or adscititious. This disease has negative effects on functional, psychosocial and socioeconomic status. Lymphedema is divided by primary and secondary disease. Patients with primary lymphedema there are congenital or developmental anomalies and this disease affects approximately 1/100.000 children. Genetic factors are efficient at etiopathogenesis. Although primary lymphedema has maldevelopment lymphatics symptoms may appear in time. Disease can present during several periods of infancy, childhood, adolescence or adulthood. Most of the patients has lower extremity edema. Isolated upper extremity and genital edema are rare. Secondary lymphedema is usually caused by injury to the lymphatics by surgery, radiation, trauma, and other disease processes. The most common cause of disease is a parasitic infection worldwide. In developed countries, it usually results from treatment for malignancy. Symptoms of the disease are progressive edema, infection and fibrosis. Because occur of the disease and its progression have serious functional results patients with secondary lymphedema are affected psychosocially. Negative psychosocial effects are more when there are dominant upper extremity and unilateral extremity lymphedema. Because patients lose their functions and their extremities seem asymmetric. Beside all obesity is a risk factor for lymphedema. People whose body mass index (BMI) >30 have three times the risk of developing arm lymphedema, compared to patients with a BMI <25. Malignity surgeries and radiation treatments affect like a second hit to lymphatics for obese people. As none of the treatments heal the lymphedema conservative approaches are the most common treatments. The base of the treatment is compression therapy and patient education. External compression is applied with custom-fitted garments decreases the edema and reduces the extremity volume. Controlled compression therapy increases lymph transport, opens collapsed vessels and decreases capillary filtration. It slows progression of the disease by minimizing the high protein fluid in the interstitial space. Complex Decongestive Therapy is a combined approach that includes skin care, manual lymphatic drainage, compression and exercise. During this treatment lymph vessels stimulate manually and lymphatic fluid is supported by compression and exercise. Besides hydrolipid structure and elasticity of the skin are protected by moisturising of affected area.

Key Words: Primary Lymphedema, Secondary Lymphedema, Complex Decongestive Therapy

FTR/S-52

Kronik Venöz Hastalığı Olan Bireylerde Hastalık Şiddetinin Fonksiyonel Kapasite Üzerine Etkisi

Sema Özberk¹, Didem Karadibak²

¹ Dokuz Eylül Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İzmir, Türkiye, Uzman Fizyoterapist

² Dokuz Eylül Üniversitesi, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksekokulu, İzmir, Türkiye, Profesör Doktor Fizyoterapist

Özet

Amaç: Alt ekstremitte kronik venöz hastalığı, vasküler problemlerin görülme sıklığı ve yaygınlığı nedeniyle ilerleyici önemli bir sağlık problemidir. Hastalık şiddeti ilerledikçe artan semptomlara bağlı olarak fonksiyonel kısıtlılıklar gözlenmektedir. Bu çalışma kronik venöz hastalığı olan bireylerin hastalık şiddetinin fonksiyonel kapasite üzerine etkisini değerlendirmek amacıyla planlandı.

Gereç- Yöntem: Kronik venöz hastalığı CEAP sınıflamasına göre evre I-V olan 265 birey çalışmaya dahil edildi. Değerlendirmeler öncesinde ve sonrasında kalp hızı, kan basıncı ve oksijen saturasyonları kaydedilen bireylerin fonksiyonel kapasiteleri 6 dakika yürüme testi (6DYT), performans düzeyi otur kalk testi, fiziksel aktivite düzeyi uluslararası fiziksel aktivite anketi (IPAQ) ile değerlendirildi. Çalışmanın verileri SPSS 22.0 paket programı kullanılarak hesaplandı.

Bulgular: Çalışmaya alınan bireylerin 190 (%71.7)'si kadın, 75 (%28.3)'ü erkek olup yaş ortalamaları 40.41±10,68'dir. CEAP sınıflamasına göre hastaların %18.1'i evre 1, %55.1'i evre 2, %15.8'i evre 3, %9.1'i evre 4, %1.9'u evre 5 olarak kaydedildi. Klinik seviye ile fonksiyonel kapasite ve fiziksel aktivite düzeyi arasında negatif yönde anlamlı ilişki ($p<0.05$) saptanırken, klinik seviye ile performans düzeyi arasında anlamlılık bulunmadı ($p>0.05$).

Sonuçlar: Kronik venöz hastalığın bireylerin fonksiyonel kapasitesini olumsuz yönde etkileyen önemli bir sağlık sorunu olduğunu önceki çalışmalarda destekler sonuçlara ulaşılmıştır. Bireylerin erken dönemde etkilenimlerini belirleyerek tedavi protokollerini bu yönde geliştirmek adına bu çalışma fonksiyonel düzey ve fiziksel aktivite düzeyindeki etkinimin klinik seviye ile ilişkisini ortaya koymaktadır. Bu bağlamda erken evre kronik venöz hastalığı olan bireylere yönelik klinik çalışmaları sürdürmekteyiz.

Anahtar Kelimeler: Kronik venöz hastalık; fonksiyonel kapasite, fiziksel aktivite

The Effect of Disease Severity on Functional Capacity in Individuals with Chronic Venous Disease

Sema Ozberk¹, Didem Karadibak²

1 Dokuz Eylul University, Institute of Health Science, Izmir, Turkey, PT MSc

2 Dokuz Eylul University, School of Physical Therapy and Rehabilitation, Izmir, Turkey, PhD Prof

Abstract

Objectives: Lower extremity chronic venous disease is an important progressive health problem due to the prevalence of vascular problems. As the disease severity progresses, functional limitations are observed due to increasing symptoms. This study was planned to evaluate the effect of disease severity on functional capacity of individuals with chronic venous disease.

Materials - Methods: Two hundred sixty-five individuals with chronic venous disease stage I-V according to CEAP classification were included in the study. The functional capacities of the individuals whose heart rate, blood pressure and oxygen saturations were recorded before and after the evaluations were evaluated with a 6-minute walking test (6MWT), performance level sit-up test, and physical activity level (IPAQ). The data of the study were calculated using the SPSS 22.0 package program.

Results: The population consist of 190 (71.7%) female and 75 (28.3%) male. The average of age was 40.41 ± 10.68 . According to the CEAP classification, 18.1% of the patients were recorded as stage 1, 55.1% as stage 2, 15.8% as stage 3, 9.1% as stage 4, 1.9% as stage 5. While there was a negative correlation ($p < 0.05$) in clinical level with functional capacity and physical activity level, there was no significant difference between clinical level and performance level ($p > 0.05$).

Conclusions: In previous studies, it has been concluded that chronic venous disease is an important health problem that negatively affects the functional capacity of individuals. This study reveals the relationship between the functional level and the activity at the level of physical activity to the clinical level in order to identify the early effects of individuals and develop treatment protocols accordingly. In this context, we continue clinical studies for individuals with early-stage chronic venous disease.

Key Words: Chronic venous disease; functional capacity, physical activity

18-25 yaş arası kadın ve erkeklerde palmaris longus kasının kavrama kuvveti ve el fonksiyonelliğine etkisi

Alim Ballı¹-Büşra Oğuz²-Hatice Kamar³-Özge Sevim⁴- Feyzan Cankurtaran⁵
Nuh Naci Yazgan Üniversitesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Kayseri, Türkiye

ÖZET

Amaç: Bu çalışmanın amacı palmaris longus kasının kavrama kuvveti ve el fonksiyonelliğine etkisini araştırmaktır.

Yöntem: Yaşları 18-25 arasında değişen 128 sağlıklı denek palmaris longus kası varlığından değerlendirildikten sonra el kavrama dinamometresi ve pinçmetre ile kavrama kuvveti ölçüldü. El fonksiyonelliği ölçümü için ise Minnesota ve Purdue Pegboard testleri kullanıldı.

Bulgular: Palmaris longus tendonu varlığı çalışma grubunda %48, kontrol grubunda %52 oranında bulundu (p değeri <0.05) anlamlı kabul edildi. Kavrama kuvveti palmaris longus kası bulunduranlarda fazla olmasına rağmen anlamlı bir sonuç bulunamadı.

Sonuç: Palmaris longus kasının yokluğunun el gücü ve işlevselliği üzerinde hiçbir etkisi olmadığı sonucuna varıldı.

Anahtar Kelimeler: El kavrama kuvveti, El fonksiyonelliği, Palmaris longus kası

The effect of palmaris longus muscle on grip strength and hand functionality in women and men between the ages of 18-25

Alim Ballı¹-Büşra Oğuz²-Hatice Kamar³-Özge Sevim⁴- Feyzan Cankurtaran⁵

Nuh Naci Yazgan University Department of Physical Therapy And Rehabilitation Kayseri, Türkiye

ABSTRACT

Objectives: The aim of this study was to investigate the effect of palmaris longus muscle on hand grip strength and functionality.

Methods: 128 healthy subjects between the ages of 18-25 were evaluated for the presence of palmaris longus muscle. Force measurement was done with hand grip dynamometer and pinchmeter. Minnesota and purdue pegboard tests were used for functionality.

Results: Presence of palmaris longus tendon was found to be 48% in the study group and 52% in the control group (p value <0.05). It wasn't found to be significant, although the grip strength was higher in those who had palmaris longus muscle.

Conclusions: It was concluded that the absence of the Palmaris longus muscle had no effect on hand strength and functionality.

Keywords: Hand grip strength, Hand functionality, Palmaris longus muscle

TERM DOĞMUŞ BEBEKLERDE GENERAL MOVEMENTS SONUCU İLE ANTROPOMETRİK ÖZELLİKLERİN ARASINDAKİ İLİŞKİNİN BELİRLENMESİ. BİR PİLOT ÇALIŞMA

Sevil Üzer^{1*}, Meryem Merve CENGİZ², Nuray DUMAN²

Sevil Üzer^{1*}, ORCID: 0000-0002-7635-8610

Meryem Merve CENGİZ², ORCID: 0000-0003-1622-4087

Nuray DUMAN²

¹ İzmir Demokrasi Üniversitesi Sağlık Bilimler Fakültesi Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı

² Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı Yenidoğan Bilim Dalı

*İlgili yazar / Corresponding author: sevil.uzer@idu.edu.tr

ÖZET

Giriş: General movements (GM) değerlendirmesinin en belirleyici olduğu dönem, bebeğin düzelmiş 2.-4. aylarıdır. Ancak bu değerlendirme bazen fiziki koşullar, bazen ise gelişimsel testleri yapabilecek eğitimli ekiplerin eksikliğinden her zaman gerçekleştirilememektedir. Buna rağmen bebeklerin antropometrik özellikleri ülkemizde düzenli olarak takip edilmektedir.

Amacımız, term doğmuş bebeklerin GMs sonucu ile antropometrik özellikleri arasındaki olası ilişkinin saptanmasıdır.

Yöntem: Mart 2019- Mart 2020 tarihleri arasında DEÜ Yenidoğan BD tarafından takip edilen ve gestasyonel yaşı ≥ 37 hafta olan, $n=23$ bebek düzelmiş 3-4 aylıkken araştırmaya dahil edildi, kongenital anomalisi olanlar dışlandı. Bebeklerin güncel vücut ağırlığı (VA), baş çevresi (BÇ) ve boy ölçümleri sonrası, ölçümlere kör olan araştırmacı tarafından GM değerlendirmeleri yapıldı ve doğumdaki VA, BÇ ve boyu kayıt edildi. Bebekler GMs sonuçlarına göre "normal GM grubu" (NGMG) ve "anormal GM grubu"-(ANGMG) olarak iki gruba ayrıldı ve antropometrik özellikleri karşılaştırıldı. Yaş faktörünü elimine etmek için tüm antropometrik verilerin persentil değerleri kullanılarak, non-parametrik (Mann-Whitney U ve Fisher Exact) testler uygulandı.

Bulgular: Gestasyonel yaşı $38^{4/7}$ ($38^{0/7}$ - $39^{3/7}$) hafta olan toplam 23 bebek araştırmamıza dahil edildi. NGMG'da 16 bebek [erkek $n=9$ (%56.3.0)], ANGMG'da ise 7 [erkek bebek $n=4$ (%57.1)] vardı ($p_{\text{cinsiyet}}=1.0$). Grupların doğumdaki VA, BÇ ve boy persentilleri karşılaştırdığında, NGMG'da bu değerler sırası ile 75.5(15.8-84.8), 87.5(69.3-97.5), 66.5(31.8-82.8) iken; ANGMG'da için 64.0(17.5-93.5), 90.0(51.3-94.3), 70.5(34.8-90.5) idi ($p_{\text{doğumVA}}=0.779$, $p_{\text{doğumBÇ}}=0.808$, $p_{\text{doğumBoy}}=0.683$). GM değerlendirmesi sırasındaki antropometrik özellikler aynı sıra ile karşılaştırıldığında NGMG için 71.9(50.5-83.1), 76.7(64.2-85.1), 48.8(42.1-89.8) iken; ANGMG için 45.2(14.0-63.9), 52.0(44.8-73.4), 70.5(33.0-94.2) olarak bulundu ($p_{\text{güncelVA}}=0.022^*$, $p_{\text{güncelBÇ}}=0.210$, $p_{\text{güncelBoy}}=0.731$).

Sonuç: Araştırmamız sonucunda NGMG ile ANGMG'ü, doğum ve güncel antropometrik özellikleri açısından benzerlik gösterirken; ANGMG'nun güncel VA'nın NGMG'na göre anlamlı olarak daha düşük ve 50. persentilin altında olduğu bulundu. Bu sonuç, düşük VA'na sahip bebeklerin GMs açısından riskli olabileceğini düşündürmüştür.

Anahtar Kelimeler: prematüre term bebek, nörogelişimsel takip, antropometrik özellikler

DETERMINATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN GENERAL MOVEMENTS RESULT AND ANTHROPOMETRIC PROPERTIES IN TERM BORN INFANTS. A PILOT STUDY

ABSTRACT

Introduction: General Movements (GM) Assessment is most predictable, when applied to the infants at the corrected-age (CA) of 2-4 months. However, this assessment is not always capable, due to physical conditions or the lack of developmental trained teams. Despite this, the anthropometric properties of infants are regularly monitored in our country.

We aim to determine the possible relation between GM-results and anthropometric-properties of term-born infants.

Method: Between March 2019 and March 2020, n=23 infants with a gestational age of ≥ 37 weeks, followed at the DEU Neonatal-Department, were included in the study, congenital anomalies were excluded. After the actual body weight (BW), head circumference (HC) and body height (BH) measurements were done, GM assessment were made by the researcher blinded to these measurements; and BW, HC and BH at birth were recorded. Infants were recruited either to the "normal-GM group" (NGMG) or "abnormal-GM group" (ABGMG), according their GM-results. Anthropometric characteristics at birth and actual were compared. Non-parametric (Mann-Whitney U and Fisher Exact) tests were performed using percentile values of all anthropometric data to eliminate the age factor during measurements.

Results 23 infants with a gestational age of $38^{4/7}$ ($38^{0/7}$ - $39^{3/7}$) weeks were included in our study; 16 infants in the NGMG [male n=9 (56.3.0%)] and 7 infants in the ANGMG [male n= 4 (57.1%)] ($p_{\text{gender}}=1.0$). Comparing the BW, HC and BH percentiles at birth, in the NGMG these values were 75.5(15.8-84.8), 87.5(69.3-97.5), 66.5(31.8-82.8); and for the ANGMG 64.0(17.5-93.5), 90.0(51.3-94.3), 70.5(34.8-90.5) respectively ($p_{\text{BWbirth}}=0.779$, $p_{\text{HCbirth}}=0.808$, $p_{\text{BHbirth}}=0.683$). Actual anthropometric properties were compared in the same order, they were 71.9(50.5-83.1), 76.7(64.2-85.1), 48.8(42.1-89.8) for the NGMG; and 45.2(14.0-63.9), 52.0(44.8-73.4), 70.5(33.0-94.2) for the ANGMG ($p_{\text{actualBW}}=0.022^*$, $p_{\text{actualHC}}=0.210$, $p_{\text{actualBH}}=0.731$).

Conclusion: Both groups were similar in terms of anthropometric properties; except, the actual BW of the ANGMG were significantly lower than the NGMG (below 50thpercentile). This result suggests, infants with low-BW_{actual} might be under risk for abnormal-GMs.

Keywords: term infant, neurodevelopmental follow-up, anthropometric properties

FTR/S-55

**DÜŞÜK RİSKLİ İKİZ BEBEKLERİN MOTOR GELİŞİMLERİNİN İKİZ EŞİ İLE KARŞILAŞTIRILMASI.
BİR PİLOT ÇALIŞMA**Sevil Üzer^{1*}, Can AKYILDIZ², Nuray DUMAN²Sevil Üzer^{1*}, ORCID: 0000-0002-7635-8610Can AKYILDIZ² ORCID: 0000-0002-7087-7006Nuray DUMAN²¹ İzmir Demokrasi Üniversitesi Sağlık Bilimler Fakültesi Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı² Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı Yenidoğan Bilim Dalı

*İlgili yazar / Corresponding author: sevil.uzer@idu.edu.tr

ÖZET

Giriş: İkiz bebeklerin genetik ve çevresel faktörlerinin birbirine çok benzer olduğundan, çoğu zaman eşlerin birbirleriyle karşılaştırılmaları mantıklı görülmektedir. Bu durum ikizlerin büyüme ve gelişmeleri söz konusu olduğunda da sıkça başvurulan bir yöntemdir. Ancak ikiz bebeklerin kesin birbirlerine denk bir biçimde geliştikleri konusunda yeterli kanıt bulunmamaktadır.

Çalışmamızın amacı, düşük riskli ikiz eşlerinin motor gelişimlerinin birbirleriyle kıyaslanmasıdır.

Yöntem: Çalışmamız, Mart 2019 ile Şubat 2020 tarihleri arasında DEÜ Yenidoğan BD tarafından takip edilen, gestasyonel yaşı ≥ 34 hafta olan, düzelmiş 3-4 aylık ikiz bebeklerle gerçekleştirildi. Aile onayı alınan bebeklere General Movements (GM) değerlendirmesi yapıldı. Sadece her eşin GM sonucu normal olan ikiz bebekler çalışmaya dahil edildi. Motor performansların belirlenmesi için Bebeğin Motor Performans Testi (TIMP) uygulandı ve yaş farkının etkisini elimine edebilmek için Z-skorları kullanıldı. İkiz eşleri TIMP’de aldıkları puana göre “düşük skorlu grup” (DSG) ve “yüksek skorlu grup” (YSG) olmak üzere iki gruba ayrıldı. Motor gelişime etki edebilecek ek faktörler [APGAR skorları, doğum tartısı (DT), güncel vücut ağırlığı (VA), baş çevresi (BÇ) ve boy ölçümleri ile persentilleri] kayıt edildi. Verilerin çözümlenmesinde persentil değerleri ve non-parametrik testler (Wilcoxon) kullanıldı.

Bulgular: Çalışmamıza toplamda $n=10$ (5 çift) normal GMs değerlendirmesine sahip ikiz bebek dahil edildi. Bu bebeklerden 7 (%70)’si kız, 3 (%30)’ü erkekti ve gestasyonel yaş ortancası $31^{2/7}(28^{0/7}-37^{1/7})$ hafta idi. Gruplar diğer özellikler açısından karşılaştırıldığında, 1. ve 5.dakika APGAR-skoru ($p_{APGAR1}=0.32$, $p_{APGAR5}=0.16$); DT ($p_{DT}=0.35$), güncel VA ($p_{VA}=0.50$), BÇ ($p_{BÇ}=0.655$) ve boy ($p_{Boy}=0.11$) değerlerine ait persentillerinde anlamlı bir fark bulunmadı. Ancak DSG’nin z-skoru $[-0.41(-0.76)-(0.28)]$, YSG’ye $[0.09(-0.55)-(0.63)]$ ’ye göre anlamlı olarak daha düşüktü ($p=0.04^*$).

Sonuç: Çalışmamızda, ikiz bebeklerin motor performanslarını etkileyebilecek birçok faktör benzer olsa da, ikiz eşlerinin motor performanslarının farklı olabileceği görüldü. Buna rağmen çalışmamızdaki tüm bebeklerin TIMP sonuçları norm aralıkta bulundu.

Buna göre ikiz eşleri değerlendirilirken, bebeklerin birbirleriyle kıyaslanarak değil, her birinin objektif testlerle değerlendirilmelerinin daha uygun olabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: düşük riskli bebek, ikiz bebek, nörogelişimsel takip, motor performans

COMPARISON OF THE MOTOR DEVELOPMENT OF TWIN INFANTS AT LOW RISK WITH THEIR TWIN PAIRES. A PILOT STUDY

ABSTRACT

Introduction: Since genetic and environmental factors of twin infants are very similar, it often seems logical to compare twins with each other. This is a frequently used method when it comes to twins' growth and development. However, there is insufficient evidence that twin infants develop exactly equivalent. Our study aims to compare the motor development of low-risk twin infants to their pair.

Method: Our study was carried out between March 2019- February 2020 with twin infants at the CA of 3-4months, followed by the DEU Neonatal-Department. After parental-approval General Movements (GM) assessment was performed. Only twin-pairs with normal-GM results were included. Test of Infant Motor Performance(TIMP) was used to determine motor performances and Z-scores were used to eliminate the effect of age difference. Twin pairs were divided to two groups, "low-score-group"(LSG) or "high-score-group"(HSG) according to their TIMP-results. Additional factors that may affect motor development [APGAR scores, body weight at birth (BW_{birth}), current body weight (BW), head circumference (HC) and height percentiles], were recorded. Percentile values and non-parametric tests (Wilcoxon) were used for analyzes.

Results A total of 10 (5 couples) infants with normal-GM were included in our study. 7(70%) infants were female and 3 (30%) were male, with a gestational age of $31^{2/7}$ ($28^{0/7}$ - $37^{1/7}$)weeks. Comparing the groups, the 1stand 5th minutes APGAR-score ($p_{APGAR1}=0.32$, $p_{APGAR5}=0.16$); BW_{birth} ($p_{BW_{birth}}=0.35$), current BW ($p_{BW}=0.50$), HC ($p_{HC}=0.655$) and height ($p_{height}=0.11$) were not significantly different. But z-scores of the LSG [-0.41 (-0.76) -(0.28)] were significantly lower than the HSG [0.09 (-0.55)-(0.63)] ($p=0.04^*$).

Conclusion: In our study, it was seen that the motor performances of twin pairs could differ, even though many factors that might affect twin infants' motor performances were similar. However, TIMP-results of all infants were within the norm-range. It may be more appropriate to evaluate each infant with objective tests, and not by comparing the twins.

Keywords: low-risk infant, twin infants, neurodevelopmental follow-up, motor performance

FTR/S-56
ERKEN MOTOR GELİŞİM TEORİLERİ VE PEDIATRİK REHABİLİTASYON
DERLEME

Sevil Üzer^{1*}, ORCID: 0000-0002-7635-8610

¹ İzmir Demokrasi Üniversitesi Sağlık Bilimler Fakültesi Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı

*İlgili yazar / Corresponding author: sevil.uzer@idu.edu.tr

ÖZET

Bir bebek doğumdan itibaren çok kısa bir sürede inanılmaz bir motor gelişim gösterir. Doğumda başını tutmakta bile zorlanan bir varlık, iki yıl gibi kısa bir sürede her pozisyonda başını tutmayı, oturmayı, emeklemeyi, kalkmayı, yürümeyi, uzanmayı, kavramayı, çiğnemeyi ve konuşmayı öğrenir. Bu yüzden erken çocukluktaki motor gelişim her zaman insanlığın ilgisini çekmiştir. Bilim dünyasında da, bu inanılmaz motor gelişimin altında yatan temeller ve mekanizmaları ortaya çıkarmak için bebekler izlenmiş ve motor gelişimleri ile ilgili birçok teori öne atılmıştır.

Motor gelişim ile ilgili ilk teoriler 1928 yılında Arnold Gesell ve 1931 yılında Mary Shirley tarafından ortaya sürülmüştür. Daha sonra farklı bilim insanları da bu konuda çocukları incelemiş ve farklı teorilerde bulunmuşlardır. Ortaya atılan ilk teoriler daha çok genetik yapı ve nöral matürasyon üzerinde dururken, sonrasında atılan teorilerde çevresel faktörlerin motor gelişim üzerindeki baskınlığından bahsetmiştir. Günümüzdeki teoriler hem genetik özelliklerin hem de çevresel faktörlerin erken motor gelişimde etkili olduğunu savunmaktadır. Thelen ve arkadaşları çocuğun motor gelişimine dair temel teorileri 3 ana başlık altında toplamıştır. Bunlar 1) Nöral Matürasyon Teorisi, 2) Kognitif Gelişim Teorileri ve 3) Dinamik Sistem Teorileridir.

Bu derlemenin amacı var olan temel teoriler ışığında, erken motor gelişimi incelemek ve bu teorilerin pediatrik rehabilitasyon alanına etki ve katkılarını irdelemektir.

Anahtar Kelimeler: motor gelişim, erken bebeklik, motor gelişim teorileri, pediatric rehabilitasyon

EARLY MOTOR DEVELOPMENT

ABSTRACT

An infant develops an incredible motor development in a very short time from birth on. An entity that even has difficulty holding its head at birth, learns to hold its head, to sit, to crawl, to get up, to walk, to reach, to grasp, to chew and to talk in a short time range like two years. Therefore, motor development in early childhood has always attracted the attention of humanity. In the scientific world, babies have been followed and many theories about motor development have been put forward to reveal the basis and mechanisms underlying this incredible motor development.

The first theories about motor development were introduced by Arnold Gesell in 1928 and Mary Shirley in 1931. Later, different scientists also examined children on this subject and made different theories. While the first theories put forth mostly focused on genetic structure and neural maturation, later theories talked about the predominance of environmental factors on motor development. Current theories argue that both genetic characteristics and environmental factors are effective in early motor development. Thelen et al. gathered the basic theories of the child's motor development under 3 main headings. These are 1) Neural Maturation Theory, 2) Cognitive Development Theories and 3) Dynamic Systems Theories.

The aim of this review is to examine early motor development in light of the basic theories and to examine the effects and contributions of these theories in the field of pediatric rehabilitation.

Keywords: motor development, early infancy, motor development theories, pediatric rehabilitation

FTR/S-57**RİSKLİ BEBEĞE SAHİP EBEVEYNLERİN RİSKLİ BEBEK İZLEMİNE OLAN UYUMLARININ
ARAŞTIRILMASI**Sevil Üzer^{1*}, Müge ÜSTKAYA SUNGUR², Funda TÜZÜN²Sevil Üzer^{1*}, ORCID: 0000-0002-7635-8610Müge ÜSTKAYA SUNGUR², ORCID: 0000-0001-8488-7021Funda TÜZÜN²¹ İzmir Demokrasi Üniversitesi Sağlık Bilimler Fakültesi Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı² Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı Yenidoğan Bilim Dalı

*İlgili yazar / Corresponding author: sevil.uzer@idu.edu.tr

ÖZET

Giriş: Riskli bebeklerin gelişimsel takipleri tüm dünyada giderek büyük önem kazanmaktadır. Ülkemizde de riskli bebeklerin erken dönemde gelişimlerinin takip edilmesi ulusal politikalar arasına girmiştir. Burada riskli bebeklerin takibinde uygulanacak yöntemler kadar, bu bebeklere sahip ebeveynlerin izlem sürecine olan uyumu da büyük önem taşımaktadır. Zira izlem yöntemi ne kadar iyi olursa olsun, ebeveynlerinin bu sürece uyumu sağlanamadığı takdirde, bebeklerin gelişimsel izlemleri mümkün olmayacaktır.

Çalışmamızın amacı, DEÜ Yenidoğan Bilim Dalı (YDBD) tarafından takip edilen bebeklerin ebeveynlerinin izlem sürecine olan uyumunun belirlenmesidir.

Yöntem: Çalışmamıza YDBD tarafından Mart 2019 - Mart 2020 tarihleri arasında takip edilen bebeklerin aileleri dahil edildi. Aileler, doğumlarından itibaren, düzelmiş 1 yaşına kadar takip edilmek üzere Riskli Bebek İzlem Polikliniği'ne davet edildi. Ailelerin izlem randevularına katılım durumları her bir seans için kayıt altına alınarak, ailelerin nörogelişimsel izlem sürecine katılım profillerinin belirlenmesi amaçlandı.

Bulgular: Çalışmamız süresince toplam 110 aile riskli bebek izlemine davet edildi. Ailelerden 75(% 68.2)'i takiplere katılırken, 35(%31.8) aile riskli bebek izlemine hiç gelmedi. Hiçbir izlem randevusuna gelmeyen ailelerden, 29(%82.9)'u verilen randevuya habersiz bir şekilde gelmezken, sadece 6 (%17.1) aile çalışmaya katılmayı çalışma öncesinde ret etti.

Çalışmaya katılmayı kabul eden ailelere toplamda 213 takip randevusu verildi. Verilen randevuların 168(%78.9)'üne katılım sağlanırken, 45 (%21.1)'ine katılım gösterilmedi. İştirak edilmeyen randevulardan 12(%26.7)'si önceden haber verilerek iptal edilirken, 33(73.3%)'üne habersiz bir şekilde gelinmedi.

Sonuç: Gerçekleştirdiğimiz çalışmada, ailelerin ancak %68.2'sinin izlemlere katıldığı gösterildi. Bununla birlikte izleme başlayan ailelerin, randevuların %78.9'una katılım gösterilmesi, ailelerin ilk seansa geldikten sonra takiplere gelme konusunda daha istekli olduğu saptanmıştır. Bu nedenle riskli bebek ailelerinin nörogelişimsel riskler konusunda aydınlatılması, ailelerin nörogelişimsel izlemlere katılmalarının artırılabilceğini düşündürmektedir.

Anahtar Kelimeler: riskli bebek, nörogelişimsel takip, ebeveyn uyumu

INVESTIGATION OF THE ATTENDANCE OF PARENTS OF RISK-INFANTS TO THE “RISK-INFANTS’ FOLLOW-UP”

ABSTRACT

Introduction: Developmental follow-ups of risk-infants are becoming increasingly important all over the world. In our country, it is among the national policies to follow the early development of young infants. As well as the methods of the follow-up of risk-infants, the attendance of the parents to the process is of great importance. No matter how good the monitoring method is, if the parents cannot adapt to this process, developmental follow-up will not be possible.

Our study aims to determine the attendance of the parents to the follow-up process of the infants followed by the DEU Neonatal-Department (ND).

Method: Parents of infants followed-up by the ND between March 2019-March 2020 were included. Parents were invited to the Risk-Infant-Follow-Up-Clinic (RIFC) from birth until the corrected age of 1 year. It was aimed to determine the attendance profiles of the families in the neurodevelopmental follow-up process by recording the participation status of the parents to each appointment.

Results: During our study, a total of 110 families were invited to the RIFC. While 75(68.2%) of the families participated in the follow-ups, 35(31.8%) families never came to the RIFC. Of the families who did not come to any appointments, 29 (82.9%) did not come to the appointment unawares, while only 6(17.1%) families refused to participate in the study from the beginning.

A total of 213 appointments were given to parents who agreed to participate in the study. While attending 168(78.9%) families to the appointments, 45(21.1%) did not attend. 12(26.7%) of the appointments were canceled with prior notice, and 33(73.3%) appointments without any prior notice.

Conclusion: In our study, only 68.2% of the families participated in the follow-up. However, it has been determined that the parents who attend to the first session, were more willing to attend to the follow-ups (78.9%). Therefore, it is assumed, that parents could attend more to the neurodevelopmental follow-ups, when informed about neurodevelopmental-risks.

Keywords: risk infant, neurodevelopmental follow-up, parental attendance

FTR/S-58**GENÇLERDE AKILLI TELEFON BAĞIMLILIĞININ DERİN BOYUN FLEKSÖR KAS KUVVETİ, AĞRI TOLERANSI VE EŞİĞİNE ETKİSİ**

Çağlayan Pınar Öztürk [1], Nadir Tayfun Özcan [2], Tuba İnce Parpucu[2]

[1] Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Fizyoterapi Programı, Isparta, Türkiye

[2] Süleyman Demirel Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Isparta, Türkiye

Özet

Amaç: Akıllı telefon bağımlılığı servikal bölge ve omuz kuşağı kaslarında yorgunluğa sebep olabilir. Uzun süreli yorgunluk kuvvet kaybı ve artmış hassasiyete dönüşebilir. Bu çalışmada gençlerde akıllı telefon bağımlılığının derin boyun fleksör kas kuvveti, ağrı toleransı ve eşığıne etkisinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Gereç- Yöntem: Çalışmamıza yaşları 18-25 arası 35'i kadın, 27'si erkek olmak üzere toplam 62 üniversite öğrencisi dahil edildi Çalışmaya katılan tüm bireyler için; akıllı telefon bağımlılığını belirlemek için "Akıllı Telefon Bağımlılığı Ölçeği-Kısa Formu", derin boyun fleksör kas kuvveti ölçümü için Stabilizer Pressure Biofeedback Ünitesi (BBÜ), trapez kası ağrı toleransı ve eşığı ölçümü için algometre kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışmadaki kadın katılımcıların %48,6'sının (35), erkek katılımcıların ise %51,9'unun (27) akıllı telefon bağımlısı olduğu görülmüştür. Akıllı telefon bağımlılık ölçeği puanları analiz edildiğinde, erkek katılımcıların puan ortalaması 33,18±11,2; kadın katılımcıların puan ortalaması ise 32,02±8,79 olarak değerlendirilmiştir. Cinsiyete göre akıllı telefon bağımlılık ölçeği puanları analiz edildiğinde aradaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olmadığı saptanmıştır ($p>0,05$). Katılımcıların akıllı telefon bağımlılıkları ile derin boyun fleksör kas kuvveti, ağrı toleransı ve ağrı eşığı arasındaki ilişki incelendiğinde akıllı telefon bağımlısı olanlarda daha düşük derin boyun fleksör kas kuvveti, ağrı eşığı ve ağrı toleransı olduğu görülmüştür. Ancak bu fark akıllı telefon bağımlısı olan ve olmayan gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı değildir ($p>0,05$).

Sonuçlar: Çalışmamızın sonuçlarına göre gençlerde akıllı telefon bağımlılığının servikal ve omuz bölgesi için olumsuz sonuçları olabileceğini ancak sonuçların istatistiksel olarak anlamlı olmadığını söyleyebiliriz.

Anahtar Kelimeler: Akıllı Telefon Bağımlılığı, Derin Boyun Fleksör Kas Kuvveti, Ağrı Toleransı, Ağrı Eşığı

THE EFFECT OF SMARTPHONE ADDICTION TO THE DEEP NECK FLEXOR MUSCLE FORCE, PAIN TOLERANCE AND THRESHOLD IN YOUNG PEOPLE

Çağlayan Pınar Öztürk [1], Nadir Tayfun Özcan [2], Tuba İnce Parpucu[2]

[1] Süleyman Demirel University, Isparta Vocational School of Health Services, Department of Therapy and Rehabilitation, Isparta, Turkey

[2] Süleyman Demirel University, Faculty of Health Sciences, Department of Physiotherapy and Rehabilitation, Isparta, Turkey

Summary

Objective: Smartphone addiction can cause fatigue in the cervical region and shoulder girdle muscles. Prolonged fatigue can turn into a loss of strength and increased sensitivity. In this study, it was aimed to determine the effect of smartphone addiction on deep neck flexor muscle strength, pain tolerance, and threshold in young people.

Material-Method: A total of 62 university students, including 35 women and 27 men, aged between 18-25 were included in our study. For all individuals participating in the study; "Smartphone Dependency Scale-Short Form" was used to determine smartphone addiction, Stabilizer Pressure Biofeedback Unit (BBU) was used for deep neck flexor muscle strength measurement, and algometer was used for trapezoidal muscle pain tolerance and threshold measurement.

Results: It was observed that 48.6% (35) of the female participants in the study and 51.9% (27) of the male participants were smartphone addicts. When the smartphone addiction scale scores were analyzed, the mean score of male participants was 33.18 ± 11.2 ; The average score of female participants was evaluated as 32.02 ± 8.79 . When the smartphone addiction scale scores were analyzed according to gender, the difference was not statistically significant ($p > 0.05$). When the relationship between participants' smartphone addictions and deep neck flexor muscle strength, pain tolerance and pain threshold, was examined, it was observed that those with smartphone addiction had lower deep neck flexor muscle strength, pain threshold and pain tolerance. However, this difference is not statistically significant between groups with and without smartphone addiction ($p > 0.05$).

Conclusions: According to the results of our study, we can say that smartphone addiction in young people may have negative consequences for the cervical and shoulder region, but the results are not statistically significant.

Keywords: Smartphone Addiction, Deep Neck Flexor Muscle Strength, Pain Tolerance, Pain Threshold

Ebeveynlerin Gözünden Karabağlar'ın "Çocuk Dostu Kent" Olma Potansiyeli

Alperen AVCI¹

¹ Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Temel Eğitim Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

Özet

Amaç: Bu çalışma çocuk gelişiminde çevrenin önemiyle birlikte çocukların çevrelerinden yararlanma fırsatları üzerinden ve "Child Friendly City - Çocuk Dostu Kent" kavramından çıkmıştır. Çalışmanın genel amacı ülkemizin üç büyük kentinden biri olan İzmir'in en büyük ilçesi olan Karabağlar ilçesinin çocuklarımıza sağlıklı, güvenli ve temiz bir çevre sunup sunmadığını ortaya koymakla beraber ebeveynlerin gözünden "Çocuk Dostu Kent" olma potansiyelini incelemektir.

Gereç - Yöntem: Çalışma da veri toplama aracı olarak Tandoğan(2011) tarafından geliştirilen ebeveyn anketinde kullanılan maddeler kullanılmış olup çalışma grubunu alan araştırması için seçilmiş olan İzmir-Karabağlar ilçesindeki 240 ebeveyn oluşturmaktadır. Ebeveyn anketleri ile Karabağlar ilçemizin Çocuk Dostu Kent olma potansiyeli ve çocukların mekansal sorunları ile Çocuk Dostu Çevre için fiziksel çevrelerine ilişkin beklenti ve isteklerinin ebeveyn perspektifinden ortaya konması amaçlanmaktadır.

Bulgular: Araştırmadan elde edilen veriler incelendiğinde ebeveynlerin %62'si çocuklarının dışarıda oynamadığını belirtirken diğer ebeveynler ise genel olarak çocuklarını kapı önünde ve en yakın çocuk oyun alanında oyun oynadıklarını belirtmişlerdir. Çocuklarının dışarıda oyun oynamadığını belirten ebeveynler ise çocuklarının trafik nedeniyle dışarıda oynamalarını tehlikeli gördükleri için oyun oynamalarına izin vermediklerini belirtmişlerdir.

Sonuçlar: Sonuç olarak ailelerin genel olarak yaşadıkları çevreyi güvenli bulmadıklarını, bu nedenle çocukların çevreden faydalanamadığını belirtmişlerdir. Bulgu ve sonuçlardan hareketle kurum-kuruluşların çocuklara güvenli bir alan oluşturmaları, çevreyi yeşillendirmeleri sağlanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Karabağlar, Çocuk, Dostu, Kent

Potential of Karabağlar “ Child Friendly City” From Parents Eye

Alperen AVCI¹

¹ Dokuz Eylül University, Education Science Institute, Primary Education Department İzmir, Turkey

Abstract

Objectives: This study is based on the opportunities of children to benefit from their environment with the importance of their environment in child development and the concept of “Child Friendly City”. The general purpose of the study is to examine the potential of being a “Child Friendly City” through the eyes of parents, as well as revealing whether the district of Karabağlar, one of the three biggest cities of our country, İzmir, can provide a healthy, safe and clean environment for our children.

Materials - Methods: In the study, the items used in the parental questionnaire developed by Tandoğan (2011) were used as data collection tool, and 240 parents in the İzmir-Karabağlar district, selected for the field study, constitute the study group. Parental surveys aim to reveal the potential of our Karabağlar district as a Child Friendly City, and the spatial problems of children, and their expectations and desires regarding their physical environment for a Child Friendly Environment.

Results: When the data obtained from the study were examined, 62% of the parents stated that their children did not play outside, while the other parents stated that their children generally play in front of the door and in the nearest children's playground. The parents, who stated that their children do not play outside, stated that they do not allow their children to play because they consider it dangerous to play outside due to traffic.

Conclusions: As a result, they stated that families do not find the environment they live in generally safe, and therefore children cannot benefit from the environment. Based on the findings and results, it should be ensured that institutions and organizations create a safe area for children and green the environment.

Key Words: Karabağlar, Child, Friendly, City

GNL/S-2

Özel Gereksinimli Çocuğa Sahip Annelerin Yaşam Deneyimleri Üzerine Bir Çalışma

Alperen AVCI¹

¹ Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Temel Eğitim Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

Özet

Amaç: Bu araştırmanın amacı İzmir’de bulunan, özel gereksinimli çocuklara sahip annelerin yaşamsal deneyimleri ile birlikte onların sosyal sorunlarını ve beklentilerini belirlemeye çalışmaktır. Araştırmanın çalışma grubunu İzmir Balçova ilçesinde bulunan bir rehabilitasyon merkezinde eğitime devam eden özel gereksinimli çocukların anneleri oluşturmuştur.

Gereç - Yöntem: Araştırma, nitel boyutlu çalışma desenlerinden, durum çalışması deseni ile yürütülmüştür. Araştırmanın verileri; araştırmacı tarafından oluşturulan yapılandırılmış görüşme soruları ve görüşme sırasında yapılan ses kayıtları ile toplanmıştır. Annelere özel gereksinimli çocuklarına konulan tanılar, çocuklarının özel durumlarıyla ilgili yaşam deneyimleri, sosyal devlet anlayışından hareketle devletin yetkili kurumlarından beklentileri gibi durumları ortaya çıkarmaya yönelik sorular sorulmuştur. Veriler; nitel verilerin çözümlenmesinde kullanılan betimsel analiz ve içerik analiz teknikleriyle çözümlenmiştir.

Bulgular: Elde edilen genel verilerin analizi sonucunda özel gereksinimli çocuğa sahip annelerin, çevrelerinden yeterince destek bulamadıkları, devlet desteklerini yetersiz bulduklarını ve özel gereksinimli çocuğa sahip olmadan önceki yaşamları ile şimdiki yaşamlarının çok değiştiği bulguları ortaya çıkmıştır.

Sonuçlar: Araştırma kapsamında elde edilen bulgular doğrultusunda anneler özel gereksinimli bir çocuğa sahip olduktan yaşamlarının daha zorlandıklarını ifade etmişler kendilerine yeterince vakit ayırmamalarından bahsetmişlerdir. Anneler özel gereksinimli bir çocuğa sahip olmanın anlatılamayacağını ve bu nedenle anlaşılmasının zor olduğunu söylemişlerdir. Özel gereksinimli çocuğa sahip anneler ve aileler ile yapılan çalışmaların onların yaşam deneyimlerini anlayabilmek ve karşılaştıkları sorunlara çözüm yolları bulmak adına oldukça önemli olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Anne, Çocuk, Özel Gereksinimli

A Study On The Life Experiences Of Mothers With Special Required Children

Alperen AVCI¹

¹ Dokuz Eylül University, Education Science Institute, Primary Education Department İzmir, Turkey

Abstract

Objectives: The purpose of this study is to try to determine the social problems and expectations of mothers with special needs children in İzmir, together with their vital experiences. The study group of the study consisted of mothers of children with special needs who continue their education in a rehabilitation center located in Balçova, İzmir.

Materials - Methods: The research was carried out with a case study pattern, which is a qualitative study pattern. The data of the research; It was collected through structured interview questions and voice recordings made during the interview. Questions were asked to reveal situations such as diagnoses made for mothers with special needs, life experiences related to the special situations of their children, expectations from the competent institutions of the state based on the understanding of the social state. Data; descriptive analysis and content analysis techniques used in the analysis of qualitative data.

Results: As a result of the analysis of the general data obtained, it was found that mothers with children with special needs did not find enough support from their environment, that they found the state support insufficient, and that their lives and their current lives changed very much before they had children with special needs.

Conclusions: In line with the findings obtained within the scope of the research, the mothers stated that they had a harder life since they had a child with special needs, and they mentioned that they did not spend enough time for them. Mothers said that having a child with special needs cannot be explained and therefore difficult to understand. Studies with mothers and families with special needs children are thought to be very important in order to understand their life experiences and find solutions to the problems they face.

Key Words: Mother, Children, Special Required

GNL/S-3**SİRKADİYEN RİTİM VE MAVİ IŞIK ARASINDAKİ İLİŞKİ**

Asghar Amanpour*, Büşra Çınar, Sevde Kahraman, Fatma Çelik

Biruni Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, İstanbul, Türkiye

*İlgili yazar: aamanpour@biruni.edu.tr

ÖZET

Latince de circa: yaklaşık, dies: bir gün anlamına gelen sirkadiyen ritim 24 saatte bir kendini tekrar eden periyodik kalıplardır. Sirkadiyen ritimler günlük ritimlerden farklı olarak endojen olarak üretilir ve dış zaman işaretleri olmasa bile kendilerini devam ettirirler. Bu sistemin başında ön hipotalamusun suprakiazmatik nükleusta (SCN) bulunan bir ana saat vardır. Mavi renk olarak algılanan kısa dalga boyları, çoğu biyolojik ve psikolojik ritmi dahili olarak senkronize tutan sirkadiyen sistem için en güçlü senkronize edici ajandır. Diğer uyarıcılar sıcaklık, yemek yeme/açlık, dinlenme/aktivite ve sosyal ipuçlarıdır, fakat bu uyarıcılar ışık ile karşılaştırıldığında etkileri çok daha zayıftır. Sirkadiyen ritim organizmaların optimum fonksiyonu için önemlidir ve sirkadiyen uyku-uyanıklık bozuklukları veya kronik yanlış hizalanma sıklıkla psikiyatrik ve nörodejeneratif hastalığa yol açabilir. Nispeten yakın tarihli çevresel değişiklikler, birçok kişiyi sirkadiyen sistem bozulmasına yatkın kılmaktadır. Yapay aydınlatma, yüksek hızlı trans-meridyen hareketi ile indüklenen jet-lag, vardiyalı çalışma ve enerjisi yoğun gıdalara yirmi dört saat erişim, sirkadiyen sistemi düzensiz hale getirerek modern toplumların sağlığını olumsuz yönde etkileyebilecek birkaç faktördür. Mavi ışığa maruz kalma ise gün içinde organizmanın refahını, uyanıklığını ve bilişsel performansını korumak için önemli olsa da, yatmadan hemen önce düşük yoğunluklu mavi ışığa kronik maruziyetin uyku kalitesi, sirkadiyen faz ve döngü süreleri üzerinde ciddi etkileri olabilir. Modern toplumda sosyal jet-lag ve gece mavi ışığa maruz kalma artışı, sirkadiyen yanlış hizalama ve uyku bozukluklarının önemli sağlık sorunları olarak ortaya çıktığını göstermektedir.

Anahtar kelimeler: sirkadiyen ritim, mavi ışık, melatonin, metabolizma, sirkadiyen bozulma

RELATIONSHIP BETWEEN CIRCADIAN RHYTHM AND BLUE LIGHT

Asghar Amanpour*, Büşra Çınar, Sevde Kahraman, Fatma Çelik

Biruni University, Faculty of Health Sciences, Department of Nutrition and Dietetics, 34010, Istanbul, Turkey

*Corresponding author: aamanpour@biruni.edu.tr

ABSTRACT

The *circadian* word originated from the two Greek words *circa* that means about and *dian* that means day. One of the circadian rhythms properties is cycles occurring periodically every 24 hours on one day. Unlike daily rhythms, which are not simply a reply to the 24-hour alterations in the physical environment inflicted via the turning of the earth on its own axis, circadian rhythms derive from a timekeeping system within the organism that can keep continuing its action endogenously without external time cues. In order to the organism's well-being and survival, an organism synchronization with both its internal and external environments is vital. There is a main clock located in the suprachiasmatic nucleus of the anterior hypothalamus. Short wavelengths observed as blue color are the strongest synchronizing factor for the circadian system synchronizing most of the biological and psychological rhythms internally. Other stimulants are temperature, hunger-satiety, rest, physical activity and environmental effects. However, the impacts of these stimulants are much weaker compared to blue light. Circadian rhythm is important for the optimal function of organisms and circadian sleep-wake disorders or chronic misalignment that can often lead to psychiatric and neurodegenerative diseases. Comparatively new environmental alterations make many people susceptible to circadian system disruption. Artificial lighting, jet lag, shift work and 24 hours access to high-energy foods are a few factors that can negatively affect the health of modern societies by disrupting the circadian rhythm. While exposure to blue light is critical to maintain the organism's health, awareness and cognitive act through the day, chronic exposure to low-intensity blue light just before bedtime can make severe negative impacts on the quality of sleep, phase of circadian and cycle periods. In modern society, social jet-lag and nocturnal blue light exposure indicate that circadian misalignment and sleep disturbances have emerged as major health problems.

Keywords: circadian rhythm, blue light, health problems, circadian disruption

GNL/S-4**Çocuklarda Genel Anestezi ile Dental Tedavide Güncel Yaklaşımlar**

Ghabchi B¹, Uzel İ¹, Kuter B²

¹Ege Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Pedodonti Anabilim Dalı/ İzmir/ Türkiye

²İzmir Demokrasi Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Pedodonti Anabilim Dalı/ İzmir/ Türkiye

1.Behrang GHABCHI 0000-0001-6266-6279

2.Ilhan ÜZEL 0000-0002-0540-2821

3.Berna KUTER 0000-0002-1234-8237

ÖZET

Giriş ve Amaç: Erken çocukluk çağı çürükleri günümüzde özellikle endüstrisi gelişmiş ülkelerde en yaygın görülen sağlık sorunudur ve yaşam kalitesini etkileyen uzun süreli komplikasyonlara yol açmaktadır. Fiziksel ve/veya zihinsel engelli çocuklar, diğer tedavi seçenekleri yetersiz kaldığında genel anestezi altında tedavi ile desteklenebilmektedirler. Aşırı anksiyetesi olan çocuklar da genel anestezi altında tedavi edilebilmektedirler. Bu çalışmanın amacı çocuklarda genel anestezi ile dental tedavide güncel yaklaşımları değerlendirmektir.

Gereç ve Yöntem: Bu çalışmada yayınlanan güncel makaleler, Avrupa Pediatrik Diş Hekimliği Akademisi (EAPD), Amerikan Pediatrik Diş Hekimliği Akademisi' nin (AAPD) son yayınladığı rehberler ve ilgili sistematik derlemeler özetlenmiştir.

Bulgular ve Tartışma: Amerikan Pediatrik Diş Hekimliği Akademisi (AAPD) diş hekimlerine pozitif yaklaşımlarla ilgili davranış yönetim tekniklerinin altını çizmiştir. Amerikan Dişhekimleri Birliği (ADA) ise genel anestezi altında diş tedavilerini çocuklara optimal sağlık hizmeti sunmak için uygun bir seçenek olarak belirtmiştir. Batı ülkelerinde, Asya' da ve Orta Doğu' da dental tedavilerde genel anestezi talebi artmaktadır. Son 10 yılda Pediatrik Diş Hekimliğinde genel anestezi talebinde % 88 artış olduğu belirtilmiştir. Çocuk Diş Hekimliğinde genel anestezi altında tedavi yaklaşımlarının iki ana kategorisi vardır: bunlardan ilki sadece diş çekimini içerirken diğeri ise restoratif, cerrahi ve koruyucu tüm tedavileri kapsamaktadır. Çocuğun çürük riski, hijyen düzeyi, ebeveynlerin beklentileri, dişlerin restorasyonu ve sosyoekonomik durum tedavi yaklaşımlarını seçerken önemlidir.

Sonuç:Sonuç olarak, genel anestezi altında diş tedavilerinin ana nedenleri ve yaklaşımları hakkında bilgi sahibi olmak diş hekimlerine güvenli tedavi olanağı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Genel anestezi, Diş çürüğü, Çocuk Diş Hekimliği

Current Approaches in Dental Treatment with General Anesthesia in Children

Ghabchi B¹, Uzel i¹, Kuter B²

¹Department of Paediatric Dentistry, Faculty of Dentistry, Ege University Izmir/ Turkey

²Department of Paediatric Dentistry, Faculty of Dentistry, Izmir Demokrasi University Izmir/ Turkey

ABSTRACT

Introduction and Aim: Early childhood caries is the most common healthcare concern especially in industrialized countries and it leads to long-term complications that affect the quality of life. Physical and/or mentally disabled children can be supported by the provision of general anesthesia when other options are insufficient. Children with extreme anxiety can also be treated with general anesthesia. The aim of this study is to evaluate current approaches in dental treatment with general anesthesia in children.

Material and Method: It is summarized the current articles published, the latest guidelines published by the European Academy of Pediatric Dentistry (EAPD), the American Academy of Pediatric Dentistry (AAPD) and related systematic reviews in this study.

Results and Discussion: The American Academy of Pediatric Dentistry (AAPD) underlined behavior management techniques for a positive dental attitude. The American Dental Association (ADA) has identified dental treatment under general anesthesia as a suitable preference for providing optimal healthcare to children. It is grown the demand for general anesthesia in Western countries, Asia and the Middle East. It was stated that there was an 88% increase in requests for general anesthesia in Pediatric Dentistry in the past ten years. Treatment approaches under general anesthesia in Pediatric Dentistry have two main categories: extractions only or another one combines all treatments that include restorative, surgical and preventive. Caries risk for the child, level of hygiene, parents' expectations, the restorability of the teeth and socioeconomic status are important when choosing treatment approaches.

Conclusions: As a result, having knowledge about the main causes and approaches of dental treatment under general anesthesia provides safe treatment to dentists.

Keywords: General anesthesia, Dental caries, Pediatric Dentist

GNL/S-5**Çocuklarda Diş Çürüğü ve Probiyotik Bakteriler Arasındaki İlişki**

Berna KUTER¹

¹ İzmir Demokrasi Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Pedodonti Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye
Berna Kuter 0000-0002-1234-8237

Özet

Amaç: Diş çürüğü çocuklarda önemli bir ağız sağlığı sorunudur. Dünya Sağlık Örgütü okul çocuklarının %60 ile 90'ında diş çürüğü olduğunu bildirmektedir. Probiyotik kullanımı çocuklarda diş çürüğünü önlemede etkili olabilmektedir. Bu derlemenin amacı çocuklarda diş çürüğü ve probiyotikler arasındaki ilişkiyi değerlendirmektir.

Gereç - Yöntem: Dünya Sağlık Örgütü tarafından 2000 yılı hedefi, dünya çapında 5-6 yaş arası çocukların % 50'sinde çürük olmamasını sağlamak şeklinde bildirilmiştir. Diğer bir hedef ise daimi dişler için çürük, çekilmiş, dolgulu diş indeks değerinin (DMFT) 12 yaşında 3'ün altına düşürülmesini sağlamaktır. Bu çalışmada, probiyotiklerle diş çürüğü arasındaki ilişkilerle ilgili yayınlanan güncel makaleler ve ilgili sistematik derlemeler özetlenmiştir.

Bulgular: Çocukların ağız sağlığı cinsiyet, yaş, diyet ve ağız hijyeni alışkanlıklarından etkilenmektedir. Sık şeker tüketimi diş çürüğüne yol açmaktadır. Şeker tüketimi, inhibe edilmemiş bakteri büyümesi nedeniyle asit üretimine ve dekalsifikasyonlara yol açmaktadır. Diyet çürük gelişiminde önemli bir rol oynar ve antikaryojenik diyet çürüklerin önlenmesinde etkili olabilmektedir. Probiyotiklerin kullanımı hızla artmaktadır. Çürük kontrolü için kullanılan en yaygın probiyotik bakteriler Bifidobacteria ve Lactobacilli'dir. Probiyotik mikroorganizmalar doğal olarak bazı diyet ürünlerinde bulunmaktadır. Tükürükte bulunan Streptokok Mutans ve Laktobasil gibi karyojenik mikroorganizmaların büyümelerinin probiyotikler sayesinde inhibe olduğu bildirilmektedir. Bu mikroorganizmalar diş çürüklerinde başlıca patojenik bakterilerdir.

Sonuçlar:

Probiyotik tüketiminin dişlerin düz ve fissürlü yüzeylerinde çürük skorlarını önemli ölçüde azalttığı gözlenmiştir. Sonuç olarak, probiyotik tüketiminin diş çürüklerinin oluşumunu azaltabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Diş çürüğü, Diet, Probiyotikler

The Relationship Between Dental Caries and Probiotics Bacteria in Children

Berna KUTER¹

¹ Izmir Democracy University, Faculty of Dentistry, Department of Paediatric Dentistry, Izmir, Turkey

Abstract

Objectives: Dental caries is a major oral health problem among children. It was stated that 60–90% of school children have dental caries by the World Health Organization. The use of probiotics could be effective in caries prevention in children. The review aims to evaluate the relationship between dental caries and probiotics in children.

Materials - Methods: It was stated by The World Health Organization that the target in 2000 was to provide that 50% of children worldwide aged 5–6 years would be caries-free. The other aim was to ensure that the decayed, missing, and filled teeth in permanent dentition (DMFT) index would be reduced to lower than 3 at 12 years of age. Current articles and systematic reviews related to the relationship between probiotics and dental caries are summarized in this study.

Results: Children's oral health is affected by sex, age, diet, and oral hygiene habits. A frequent intake of sweets often leads to dental caries. Sugar intake leads to the production of acid due to uninhibited bacterial growth and the decalcification of the tooth surface. Diet plays a key role in caries development and an anti-cariogenic diet could be effective in caries prevention. The use of probiotics is rapidly growing. The most common probiotic used for caries control are Bifidobacteria and Lactobacilli. Probiotic microorganisms naturally exist in some dietary products. It has been reported that probiotics are effective in inhibiting the growth of cariogenic microorganisms such as mutans streptococci and lactobacilli in saliva. These microorganisms are the major pathogenic bacterium in dental caries. The potential effects of probiotics are by interacting with mutans streptococci and by reducing the number of these carcinogenic pathogens.

Conclusions: It was observed that the consumption of probiotics significantly decreases caries scores of smooth and fissure surfaces of teeth. In conclusion, it is thought that the consumption of probiotics could reduce the caries of teeth.

Key Words: Dental caries, Diet, Probiotics

GNL/S-6**İnşaat Sektöründe İş Sağlığı ve Güvenliğinin Politik Ekonomisi Üzerine Bir İnceleme**

Buket Topçu¹, Begüm Sertyeşilışık¹, Egemen Sertyeşilışık²

¹ İzmir Demokrasi Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

² Gözüylmaz Müh. İnş. Gemi San. ve Tic. Ltd., İzmir, Türkiye

Özet

Amaç: Devletler sahip olduğu bütçelerini planlayıp bunu en verimli şekilde kullanmaya çalışırlar. Devletler bütçelerinin ne kadarını eğitime, savunma sanayine, ulaşım, sağlığa vb. harcayacağını belirli periyotlarda yapılan planlara göre belirlemektedir. Ülkelerde yaşanan iş kazaları, insanların sağlıklarını olumsuz etkilemekle beraber, sağlık harcamalarını arttırmaktadır. Kaza sonucu hayatını ve çalışma yetilerini kaybeden insanlar veya meslek hastalıkları neticesinde rahatsızlanan insanlar üretime katılamayacağından ekonomik gelişmeye katkı veremeyecek hale gelmektedir. İnşaat sektörü ise söz konusu iş kazalarının en çok yaşandığı sektörlerin başından gelmektedir. Bununla birlikte, meslek hastalıkları da inşaat sektöründe önem kazanmıştır. İş kazalarının minimize edilmesi için politikacıların gerekli kanunları çıkarıp düzenlemeleri yapmaları önemli rol oynamaktadır. Bu durum iş kazalarını minimize edebileceğinden sağlık sektörü harcamalarını azaltıp, ülkelerin insan kaynaklarını koruyacağından iktisadi gelişmelerinin önünü açabilecektir. Bu aşamada siyasi ve ekonomik süreçlerin etkileşimi vardır ki bu durum doğrudan politik ekonomiyle etkilidir. Bu çalışmanın amacı inşaat sektöründe iş sağlığı ve güvenliğinin politik ekonomisini araştırmaktır.

Gereç - Yöntem: Derinlemesine kaynak taraması yapılmıştır.

Bulgular: Bu çalışmada inşaat sektöründe iş kazalarının ve meslek hastalıklarının minimize edilmesine yönelik tedbirler hakkında bilgi verilerek ve öneriler geliştirilmiş olup, bu durumun ekonomiye katkısının boyutları üzerinde durulmuştur.

Sonuçlar: İnşaat sektöründe iş kazalarının ve meslek hastalıklarının politik ekonomi boyutu incelenmiştir. İnşaat sektöründe iş kazalarının ve meslek hastalıklarının minimize edilmesine yönelik tedbirler ve öneriler sunulmuştur. Bu çalışmanın politikacılara, akademisyenlere, araştırmacılara, ekonomistlere ve iş adamlarına faydalı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: İnşaat Sektörü, Politik Ekonomi, İş Sağlığı ve Güvenliği

An Investigation into the Political Economy of the Occupational Health and Safety in the Construction Industry

Buket Topçu¹, Begüm Sertyeşilışık¹, Egemen Sertyeşilışık²

¹ Izmir Democracy University, Faculty of Architecture, Department of Architecture, Izmir, Turkey

² Gözüyılmaz Engineering and Marine Industries Ltd., Izmir, Turkey

Abstract

Objectives: Countries plan their budget to allocate it in a most efficient way. Based on their periodic plans, they determine the amount of their budget to be allocated to education, defence industry, transportation, health etc. Industrial accidents can affect human health adversely and increase health expenses in countries. People injured or experience occupational diseases might lose their ability to work and cannot contribute to the economic development. Construction industry (CI) is among the top accident intensive industries. Furthermore, occupational diseases have become significant in the CI. Politicians enactment of necessary laws to make the arrangements to minimize accidents rates can play important role. This situation can support economic development of countries through enhanced protection of their human resources and reduced health care expenses due to minimization of accidents. As there is interaction of political and economic processes at this stage, it is related with political economy. This study aims to investigate political economy of the occupational health and safety (OHS) in the CI.

Materials - Methods: An in depth literature review has been performed.

Results: This study provides information on potential precautions against accidents and occupational diseases in the CI as well as recommendations for minimization of accidents and occupational diseases in the CI. Furthermore, these potential precautions potential economic contribution have been emphasised.

Conclusions: Political economy aspect of accidents and occupational diseases in the CI have been examined. Precautions against accidents and occupational diseases in the CI as well as recommendations for minimization of accidents and occupational diseases in the CI have been provided. This study is considered to be useful for politics, academics, researchers, economists, businessmen.

Key Words: Construction Industry, Political Economy, Occupational Health and Safety

GNL/S-7**DENTAL İMPLANTLARIN BAŞARISIZLIK SEBEPLERİNDEN RETROGRAD PERİ-İMPLANTİTİS**

Burcu KANMAZ¹, Hümevra Özge YILANCI², Parla Meva DURMAZPINAR³

¹ Periodontoloji Anabilim Dalı, Diş Hekimliği Fakültesi, İzmir Demokrasi Üniversitesi, İzmir

² Ağız Diş ve Çene Radyolojisi Anabilim Dalı, Diş Hekimliği Fakültesi, İzmir Demokrasi Üniversitesi, İzmir

³ Endodonti Anabilim Dalı, Diş Hekimliği Fakültesi, İzmir Demokrasi Üniversitesi, İzmir

*İlgili yazar / Corresponding author: burcu.kanmaz@idu.edu.tr

1. Burcu KANMAZ ORCID: 0000-0001-9100-8398

2. Hümevra Özge YILANCI ORCID: 0000-0002-9620-9292

3. Parla Meva DURMAZPINAR ORCID: 0000-0002-8088-5691

ÖZET

Günümüzde, eksik dişler nedeniyle kaybedilmiş olan estetik ve fonksiyonu düzeltebilmek amacıyla gerçekleştirilen implant tedavileri çok uygulanmaktadır. İmplant uygulamalarının artması ile implant çevresinde gelişen peri-implant mukozitis peri-implantitis gibi peri-implanter hastalıklar daha sık görülmeye başlamıştır. Peri-implantitis, koronal apikal yönde alveoler kretten progresif kemik kaybı ile kendini göstermektedir. Bunun dışında, dental implantların periapikal bölgesindeki lezyonları tanımlamak için retrograd peri-implantitis olarak adlandırılan ayrı bir hastalık da tanımlanabilmektedir. Bu hastalığın tanısı, radyolojik muayene ve ağrı, hassasiyet, fistül yolunun varlığı gibi klinik bulgular ile konulabilir. Bu durum hakkında çok fazla rapor bulunmadığı gibi kesin etiyojisi ve patogenezi için de net bir şey söylenememektedir. Ancak retrograd peri-implantitis genellikle yerleştirilen implantın yanında bulunan dişte periapikal lezyon olduğunda ya da daha önce endodontik tedavi görmüş ama çekilmiş dişin bulunduğu bölgedeki implantlarda gelişebilir. Bu hastalık implant tedavisinde başarısız olunmasında önemli bir nedendir ve tanımlanması zordur. Bu nedenle hastalığın erken tedavisi mümkün olmayabilir. Bu çalışma, retrograd peri-implantitis nedeniyle başarısız olan implant olgularını sunmayı ve retrograd peri-implantitisin etiyojisini ve önlenmesini kısaca tartışmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Dental implant, periapikal lezyon, retrograd peri-implantitis

RETROGRADE PERI-İMPLANTİTİS AS A FAILURE OF DENTAL IMPLANTS**ABSTRACT**

Nowadays, dental implants provide an alternative treatment option for replacement of missing teeth to improve the aesthetics and function. The increased use of dental implants for replacement of missing teeth has caused the increase of peri-implant diseases; peri-implant mukositis and peri-implantitis. The peri-implantitis presents with progressive bone loss from the alveolar crest in a coronal apical direction. However, a separate disease entity termed retrograde peri-implantitis, which has been commonly used to describe lesions in the periapical region of dental implants. This condition is identifiable by radiological examination and from clinical symptoms such as pain, tenderness, or the presence of a sinus tract. There are very few reports on this condition and the exact etiology and pathogenesis are subject to speculation. However, retrograde peri-implantitis generally can develop if there is a periapical lesion in the tooth next to the implant or in implants in the site that previously housed an endodontically treated and extracted tooth. Retrograde peri-implantitis constitutes an important cause for implant failure and it is difficult to identify and hence institution of early treatment may not be possible. This paper aims to present cases of failed implants due to retrograde peri-implantitis and briefly discuss etiology and prevention of retrograde peri-implantitis.

Keywords: dental implant, periapical lesion, retrograde peri-implantitis.

GNL/S-8 PEDODONTİ HASTALARINDA AVULSİYON VE REİMLANTASYON TEDAVİSİ

Sağlam C¹, Ertuğrul F¹, Kuter B²

¹ Ege Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Pedodonti Ana Bilim Dalı / İzmir / Türkiye

² İzmir Demokrasi Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Pedodonti Ana Bilim Dalı / İzmir / Türkiye

Ceren SAĞLAM 0000-0002-8599-2701

Fahinur ERTUĞRUL 0000-0002-7950-0862

Berna KUTER 0000-0002-1234-8237

Özet

Amaç: Diş travmaları, diş sert sert dokuları, periodontal dokular, pulpa, destekleyici kemik, diş eti ve oral mukozayı içerebilmektedir. Uluslararası Diş Travmatolojisi Derneği (IADT) avulsiyon travmasını diş kaybı ve tedavisi bakımından en ciddi diş yaralanmalarından biri olarak tanımlamaktadır. Bu çalışmanın amacı, çocuklarda dental avulsiyon yaralanmalarının prevalansını ve tedavi yöntemlerini ilgili sistematik derlemelerden elde edilen verileri kullanarak araştırmaktır.

Gereç - Yöntem: Bu çalışmada yayınlanan güncel makaleler, yapılan çok sayıda araştırma verileri, Uluslararası Diş Travmatolojisi Birliği tarafından yayınlanan güncel bildirimler ve ilgili sistematik derlemeler özetlenmiştir.

Bulgular: Avulsiyon olgularının klinik muayenesinde yerinden çıkmış dişler, diş parçaları, maksilla ve mandibula ile ilişkili kırıklar, dişeti ve oral mukoza için çene kemiği ayrıntılı olarak incelenir. Dişin burun, sinüs veya yumuşak doku içine yer değiştirmesi, pulpa vitalite ve mobilite testlerinin incelenmesi önemlidir. Diş veya dişlerin yaralanma türlerinin belirlenmesi tedavi açısından önemlidir. Travmanın diş, kök, periodontal ligament ve alveolar kemik üzerindeki etkisini görüntülemek için periapikal, oklüzal, panoramik radyografiler ve konik ışınli bilgisayarlı tomografi kullanılarak radyografik değerlendirme yapılır. Pulpa tutulumu kök kanal/endodontik tedavi gerektirebilir. Alveolar kemiği veya diş luksasyonunu içeren kırıklar, esnek splintlerle stabilizasyonu sağlanmış cerrahi splintler gerektirir. Tedavi dişin kök gelişimi ve periodontal dokunun sağlığıyla ilişkilidir. Reimplantasyonun başarısı, avulse olan dişin saklanma koşullarına ve ağız dışında kalma süresine bağlıdır.

Sonuçlar: Dişin nemli ortamda tutulması ve mümkün olan en kısa sürede reimplantasyonu tedavide yüksek başarı elde edilmesini sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ağız Sağlığı, Çocuklar, Dental Travma, Avulsiyon

AVULSION AND REIMPLANTATION TREATMENT IN PEDODONTIC PATIENTS

Sağlam C¹, Ertuğrul F¹, Kuter B²

¹ Ege University, Dentistry Faculty, Department of Pedodontic Dentistry, Izmir, Turkey

² Izmir Democracy University, Dentistry Faculty, Department of Pedodontic Dentistry, Izmir, Turkey

Ceren SAĞLAM 0000-0002-8599-2701

Fahinur ERTUĞRUL 0000-0002-7950-0862

Berna KUTER 0000-0002-1234-8237

Abstract

Objectives: Dental trauma could include hard tissue, pulp, periodontal tissue, injuries of the supporting bone, gingiva and oral mucosa. The International Association of Dental Traumatology (IADT) identifies avulsion trauma as one of the most serious dental injuries due to tooth loss and treatment. The purpose of the present study was to investigate the prevalence of dental avulsion injuries in children and treatment methods by using data from the related systematic reviews.

Materials - Methods: The current articles published in this study reviews are summarized from the latest guidelines published by The International Association of Dental Traumatology (IADT) and related systematic reviews.

Results: The clinical examination of avulsion cases includes examination of dislodged teeth, tooth fragments, maxilla and mandible for associated fractures, gingival and oral mucosa. It is important examination tooth displacement into the nose, sinuses or soft tissue and tests of pulp vitality and mobility. Determining the type of injury to the tooth or teeth involved is significant for dental treatment. Radiographic evaluation using periapical, occlusal, panoramic radiographs and cone beam computed tomography is performed to view the effect of trauma on the tooth, root, periodontal ligament and alveolar bone. Pulp involvement could require root canal/endodontic treatment. Fractures involving the alveolar bone or luxation of the tooth require surgical tooth repositioning stabilization with flexible splints. Treatment is related to the maturity of the root and the health of the periodontal tissues. The success of the replantation is depending on the storage medium of the avulsed tooth and the time out of the mouth.

Conclusions: A high survival rate of success could be obtained when it is kept under wet conditions and replantation as soon as possible.

Key Words: Oral Health, Children, Dental Trauma, Avulsion

GNL/S-9**KOLON KANSERİNDE İNSAN KARBONİK ANHİDRAZ III (CAIII) GENİNİN İNFLAMASYON SİTOKİNİ (IL-6) ETKİLİ EKSPRESYONU**

Derya Okuyan¹, Sümeyye Aydoğan Türkoğlu², Feray Köçkar³

1 Balıkesir Üniversitesi, Susurluk Meslek Yüksek Okulu, Veterinerlik Bölümü, Susurluk/Balıkesir, Türkiye, deryaokuyan@balikesir.edu.tr, deryaokuyan@hotmail.com

2 Balıkesir Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü, Balıkesir, Türkiye, saydogan@balikesir.edu.tr

3 Balıkesir Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü, Balıkesir, Türkiye, fkockar@balikesir.edu.tr

Özet

Amaç: Karbonik Anhidraz III (CAIII) canlılarda CO₂'in hidrasyonunu ve HCO₃⁻ iyonunun dehidrasyonunu katalizleyen ve yapısında Zn⁺ iyonu bulunduran Karbonik Anhidraz ailesinin bir üyesidir. Bu çalışmada inflamasyon sitokinlerinden biri olan İnterlökin 6 (IL-6)'nın CAIII gen ifadesi üzerindeki etkisi çalışılmıştır. IL-6 hücre büyümesi, farklı genlerin aktivasyonu, proliferasyonu ve farklılaşma süreçlerini regüle ederek geniş bir spektrumdaki hücresel ve fizyolojik cevaplara, örneğin immun cevap, inflamasyon, hematopoez ve onkogeneze önemli roller üstlenmiştir. Bu nedenle CAIII'ün kanser hücrelerinde inflamasyon ajanları ile regülasyonunun aydınlatılması önemlidir.

Gereç - Yöntem: İnterlökin 6 (IL-6)'nın İnsan CAIII geninin ekspresyon seviyesine etkisini belirlemek amacıyla mRNA ve protein düzeyinde çalışmalar gerçekleştirilmiştir. mRNA düzeyindeki ifadenin belirlenmesi için hücre kültüründe büyütülen HT-29 kolon kanseri hücrelerine IL-6 sitokini uygulanmış ve Real-Time PCR ile zamana bağımlı mRNA değişimi incelenmiştir. Protein düzeyindeki ifadesi için ise yine hücre kültüründe büyütülen ve IL-6 uygulaması yapılan hücrelerden protein ekstraktları oluşturularak Western Blot tekniğiyle protein düzeyindeki ifadesi analiz edilmiştir.

Bulgular: Real Time PCR ve western blot sonuçlarına göre IL-6 (500U), CAIII mRNA ve protein ekspresyon seviyesini HT-29 hücrelerinde uygulama yapılmayan kontrol grubuna kıyasla azaltmıştır.

Sonuçlar: CAIII erkeklerde, kasa spesifik protein havuzunun büyük bir kısmını oluşturmada ve iyon dengesini ile asit-baz homeostazisinden sorumludur. CAIII ayrıca reaktif oksijen radikallerinin yok edilmesinde ve iskelet kası ve karaciğerde oksidatif stresin neden olduğu hasardan hücreleri korumada rol alır. Hepatoselüler karsinomdaki CAIII'in hücrelere fokal yapışma kinaz sinyal yoluyla invazif bir karakter sağladığı gösterilmiştir. Bununla birlikte, CRC'de IL-6 ve CAIII arasındaki bağlantı hakkında bilinen hiçbir şey yoktur. IL-6 mRNA'sı kas eksersizleri sırasında düşük seviyelerde ekspre olurken, tümörlü kas dokusunda IL-6 ekspresyon seviyesi oldukça fazla artış göstermekte olduğu bilinmektedir. CAIII'ün IL-6 tarafından regüle edilmesi bize kanser oluşumu, gelişimi ve proliferatif karakter kazanması üzerinde oldukça etkili bir mekanizma olduğu düşündürmektedir.

Anahtar Kelimeler: CAIII, IL-6, Kolon kanseri, HT-29

Bu çalışma, Tübitak 112T669 no ve "Tgf- β ve Tnf- α Sitokinlerinin CAIII Geninin Ekspresyonuna Etkisi" başlıklı proje ile desteklenmiştir.

INFLAMMATION CYTOKIN (IL-6) EFFECTIVE EXPRESSION OF THE HUMAN CARBONIC ANHIDRAZ III (CAIII) GENE IN COLON CANCER

Derya Okuyan¹, Sümeyye Aydoğan Türkoğlu², Feray Köçkar³

¹ Balıkesir University Susurluk Vocational Training Schools, Laboratory and Veterinary Health Program, SUSURLUK, BALIKESİR/TURKEY, deryaokuyan@balikesir.edu.tr deryaokuyan@hotmail.com.tr

² Balıkesir University Faculty of Science and Literature, Department of Molecular Biology and Genetics, BALIKESİR /TURKEY saydogan@balikesir.edu.tr

³ Balıkesir University Faculty of Science and Literature, Department of Molecular Biology and Genetics, BALIKESİR /TURKEY fkoçkar@balikesir.edu.tr

Abstract

Objectives: CAIII (Carbonic Anhydrase III) is a member of the Carbonic Anhydrase family, which contains the Zn²⁺ ion in its structure that catalyzes the hydration of CO₂ and dehydration of the HCO₃⁻ ion in organisms. In this study, the effect of IL-6 on CAIII gene expression was studied. IL-6 has played important roles in a wide spectrum of cellular and physiological responses, such as immune response, inflammation, hematopoiesis and oncogenesis, by regulating cell growth, activation, proliferation, and differentiation processes of different genes.

Materials - Methods: In order to determine the effect of interleukin 6 (IL-6) on the expression level of the CAIII, studies were designed at the mRNA and protein level. HT-29 cells (colon carcinoma cell line) were treated with IL-6 and mRNA expression level was determined with Real-Time PCR. Protein expression level was determined using cell lysates with Western Blot technique.

Results: Real-Time PCR and Western Blot studies have shown that IL-6 (500U) cytokine suppresses CAIII mRNA and protein expression in HT-29 cells.

Conclusions: CAIII is expressed in large amounts in male muscle tissue and is responsible for ion balance and acid-base homeostasis. CAIII plays a role in eliminating reactive oxygen radicals and protecting cells from damage caused by oxidative stress in the skeletal muscle and liver. It has also been shown that CAIII in hepatocellular carcinoma provides cells with an invasive character via the focal adhesion kinase signaling pathway. However, there is nothing known about the link between Interleukin 6 and CAIII in CRC. While IL-6 mRNA is expressed at low levels during muscle exercises, it is known that the level of IL-6 expression in tumor muscle tissue increases significantly. According to the data we obtained, the regulation of CAIII by IL-6 suggests that it is a very effective mechanism for cancer formation, development and proliferative character.

Key Words: CAIII, IL-6, Colon Cancer, HT-29

This study was supported by the project titled "Effect of Tgf- β and Tnf- α Cytokines on Expression of CAIII Gene" by Tübitak 112T669.

GNL/S-10**MONOSODYUM GLUTAMAT (MSG)' IN *Caenorhabditis elegans* ve İNSAN GÖBEK KORDONU VENİ ENDOTEL HÜCRESİ (HUVEC) ÜZERİNDEKİ SİTOTOKSİK ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASI**

Fatma Poyrazlı¹, Aysu Bozkurt², Seçkin Şenkaya², Sümeyye Aydoğan Türkoğlu²

¹Balıkesir Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Biyoloji Anabilim Dalı, Balıkesir, Türkiye

²Balıkesir Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü, Balıkesir, Türkiye

Özet

Amaç: Monosodyum glutamat (MSG), glutamat amino asidinin sodyum tuzu olup birçok ülkede hazır gıdalarda en çok kullanılan lezzet arttırıcı gıda katkı maddesidir. Normal sofrta tuzundan (NaCl) daha az sodyum içeriğine sahip olan MSG, tuzla uygun bir etkileşim sağlayarak lezzet üzerindeki etkiyi arttırmaktadır. Çalışmamızda MSG'nin farklı dozlarının (200ppm-4000ppm) 24, 48 ve 72 saatlik zaman aralıklarında model organizma *Caenorhabditis elegans* ve sağlıklı insan göbek kordonu veni endotel hücresi (HUVEC) üzerindeki sitotoksik etkisi araştırılmıştır.

Gereç - Yöntem: Laboratuvarımızda *C.elegans*'lar, petri kabı içinde E.coli OP50 suşu yayılmış NGM (Nematod Besi Yeri) besi yerinde büyütülmüşlerdir. MSG' nin *C.elegans* üzerindeki etkisi fiziksel büyüme, yumurta verimi ve yaşama yüzdesi parametreleri açısından değerlendirilmiştir. Çalışmamızda ayrıca MSG'nin insan hücreleri üzerindeki etkisini gözlemleyebilmek için farklı dozlardaki MSG 96 kuyulu kültür kaplarına alınan HUVEC hücrelerine uygulanmıştır. Uygulamadan 24 saat önce tripan mavisi ile sayım yapılarak her bir kuyuya 50000 hücre konulmuştur. Madde uygulanmayan hücreler kontrol grubu olarak kullanılmıştır. 24, 48 ve 72 saat sonunda hücreler üzerindeki etki MTT testi ile değerlendirilmiştir. Elde edilen 550nm absorbans değerleri kontrol grubu ile karşılaştırılmıştır.

Bulgular: Çalışmamızda gıda katkı maddesi olarak kullanılan MSG'ın farklı hücre tiplerindeki etkisi araştırılmıştır. *C.elegans* üzerinde büyümeyi teşvik edici bir etkisi olduğu tespit edilmiştir. HUVEC hücrelerinde kontrol grubunun 24 saatten 48 saatlik periyottaki büyüme hızı ile uygulama yapılan hücrelerdeki büyüme hızı karşılaştırıldığında 800 ppm ve üzeri dozlarda artış tespit edilmiştir.

Sonuçlar: Günümüzde MSG' nin insan sağlığı üzerine olası etkilerini değerlendiren çalışmalar halen sürmektedir. Beslenme çoğu hastalığın önlenmesi ve tedavisinde önemli olup katkı maddesi içeren gıdaların tüketilmesinde kısıtlama getirilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Monosodyum glutamat, *Caenorhabditis elegans*, HUVEC, MTT

Bu çalışma Tübitak 2209, 2019 "Monosodyum glutamat ve Bütil hidroksi tolüen 'nin *Caenorhabditis elegans*'ta Yumurta Verimi, Yaşama Yüzdesi ve Fiziksel Büyüme Üzerine Olan Etkilerinin Araştırılması" başlıklı proje ile desteklenmiştir.

INVESTIGATION of THE CYTOTOXIC EFFECT of MONOSODIUM GLUTAMATE (MSG) ON *Caenorhabditis elegans* and HUMAN UMBILICAL VEIN ENDOTHELIAL CELL (HUVEC)

Fatma Poyrazlı¹, Aysu Bozkurt², Seçkin Şenkaya², Sümeyye Aydoğan Türkoğlu²

¹Balikesir University, Institute of Science and Technology, Department of Biology, Balikesir, Turkey

²Balikesir University, Faculty of Science And Literature, Department of Molecular Biology and Genetics, Balikesir, Turkey

Abstract

Objectives: Monosodium glutamate (MSG) is the sodium salt of the glutamate amino acid, and it is the most used flavor enhancer as food additive in many countries. MSG, which has less sodium content than normal table salt (NaCl), increases the effect on flavor by providing an appropriate interaction with salt. In our study, the cytotoxic effect of different doses MSG (200ppm 4000ppm) were investigated HUVEC (Human Vein Endothelial Cell) cells and a model organism *C. elegans* at 24, 48 and 72 hours.

Materials - Methods: In our laboratory, *C. elegans* were grown in NGM (Nematode Nutrient) broth, spread E.coli OP50 strain in petri dish. The effect of MSG was evaluated on *C. elegans* with physical growth, egg yield, and percentage of survival parameters. In our study, in order to observe the effect of MSG on human cells, different doses of MSG were applied to HUVEC cells. 50000 cells were placed in 96 well plate by counting with trypan blue. The effect of MSG on cells was determined by MTT test at 24, 48 and 72 hours and non-treated cells were used as control. The 550nm absorbance values obtained were compared with the control group.

Results: The growth-stimulating effect of MSG was observed on *C. elegans* tests. And we also found the same growth effect of MSG on HUVEC cells at 800 ppm and higher doses.

Conclusions: Studies evaluating the possible effects of MSG on human health are still ongoing today. Nutrition is important in the prevention and treatment of most diseases, and it is thought that restrictions should be placed on the consumption of food additives.

Key Words: Monosodium glutamate, *Caenorhabditis elegans*, HUVEC, MTT

This study was supported by the project titled "Investigation of the Effects of Monosodium Glutamate and Butyl Hydroxy Toluene on Egg Yield, Percent of Life and Physical Growth in *Caenorhabditis elegans*" by Tübitak 2209, 2019

GNL/S-11**Diş Hekimliğinde Tükenmişlik Sendromu**

Gizem Angın¹, Berna Kuter²

¹ İzmir Demokrasi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü İş Sağlığı ve Güvenliği, İzmir, Türkiye

² İzmir Demokrasi Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi Pedodonti Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

1. Gizem Angın 0000-0002-0770-580X

2. Berna Kuter 0000-0002-1234-8237

Özet

Amaç: : Diş hekimleri depresyon, kaygı ve tükenmişliğe daha yatkın olabilirler. Stres diş hekimlerinin kişiliği üzerinde olumsuz etkiye yol açabilir. Bireylerin doğal yapısı ve kişilik özellikleri bu sendromun ana nedenidir. Bu derlemenin amacı diş hekimlerinde tükenmişlik gelişim riskini belirlemektir.

Gereç - Yöntem: Bu çalışmada, diş hekimlerinde tükenmişlik gelişim riski hakkında yayınlanan güncel makaleler ve ilgili sistematik derlemeler özetlenmiştir.

Bulgular: Tükenmişlik sendromu duygusal tükenme ile karakterize bir sendromdur. Kabul edilen tam bir tanımı bilinmemektedir. Tükenmişlik; kronik strese bağlı gelişebilen, diş hekimlerinin iş hayatındaki önemli sorunlarından biridir. Sendrom hem bir durum hem de bir süreçtir. Diş hekimleri için ciddi bir risk olarak kabul edilebilir ve birçok semptom ortaya çıkabilir. Tükenmişlik genellikle kronik mesleki stresin sonucudur ve temelinde birçok faktör rol oynamaktadır. Gürültü, diş hekiminin çalışma süresi, geliri ve uzmanlık alanları tükenmişlik düzeylerini önemli ölçüde etkiler. Süregelen etken faktör devam ettiğinde, depresif belirtilere neden olabilir. Hem çalışan personel hem de kurum tarafından alınan bir dizi önlemlerle tükenmişlik seviyelerini azaltmak mümkün olabilir. Tükenmişlik sendromu bir iş sağlığı sorunu olarak kabul edilir ve bu riskin göz ardı edilmesi diş hekimleri ve hasta için olumsuz etkilere neden olabilir. Kadın, genç, bekar ve asistan hekim olarak çalışmanın daha düşük stres adaptasyonu ve daha fazla mesleki tükenmişliğe neden olduğu bildirilmektedir. Diş hekimleriyle ilgili yakın zamanda yayınlanan bir makale, iş stresi, medeni durum, aylık ücret ve maaş memnuniyetinin duygusal tükenme ile ilişkili olduğunu bildirmiştir.

Sonuçlar: Sonuç olarak tükenmişlik seviyesi iş stresi ile beraber artış göstermektedir. Diş hekiminin sağlığını geliştirmek için stres yönetimi programı önerilmektedir ve çalışma ortamının düzenlenmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tükenmişlik, diş hekimleri, iş sağlığı

Burnout Syndrome in Dentistry

Gizem Angın¹, Berna Kuter²

¹ Izmir Democracy University, Health Sciences Institute Occupational Health and Safety, Izmir/Turkey

² Izmir Democracy University, Faculty of Dentistry Department of Pediatric Dentistry, Izmir, Turkey

Abstract

Objectives: Dentists could more prone to depression, anxiety, and burnout. Stress could lead to a negative influence on the personality of dentists. The nature and personality traits of individuals are the main reasons for this syndrome. The review aims to determine the development of burnout risk in dentists.

Materials - Methods: It is summarized the current articles published and related systematic reviews about development of burnout risk in dentists in this study.

Results: Burnout is a syndrome characterized by emotional exhaustion. It is not known uniformly agreed on the definition of burnout syndrome. Burnout; It is one of the important problems of dentists in working life, which could develop due to chronic stress. The syndrome is both a condition and a process. It could be considered a serious risk to the dentists and several symptoms could occur. Burnout is commonly a result of chronic occupational stress and the interplay of many factors. Noise, dentist's working time, income and specialties significantly affect burnout levels. When continuous exposure progresses, it could be caused by depressive symptoms. It could be possible to reduce the levels of burnout syndrome with several measures taken. Burnout syndrome is considered an occupational health issue and ignorance of this risk could cause negative effects for the dentist and patient. It is reported that being female, younger, single, and working as a resident physician are caused poorer stress adaptation and more severe occupational burnout. Recently, an article about dentists reported that work stress, marital condition, monthly pay and salary satisfaction were associated with emotional exhaustion.

Conclusions: In conclusion, burnout level increases with working stress. Stress management program is recommended for promoting the health of dentist and adjustment of the working environment are necessary.

Key Words: Burnout, dentist, occupational health

GNL/S-12**Sağlık Hizmetlerine Disiplinlerarası Bakış**

Hale Sezer¹, Aysel Başer², Hatice Şahin³

¹ İzmir Bakırçay Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Öğretimi Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

² İzmir Demokrasi Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıp Eğitimi Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

³ Ege Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıp Eğitimi Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

Özet

Amaç: Araştırmanın amacı, bir sinema filminde ele alınan sağlık hizmet sunumunu, sağlık profesyonellerinin iletişimi ve etik uygulamaları bakımından incelemek ve bulguların sağlık profesyonellerinin iletişim becerileri derslerinin yapılandırılmasına yönelik öneri geliştirmektir.

Gereç - Yöntem: Araştırma niteliksel araştırma deseninde tasarlanmıştır. Araştırma verileri İDÜ TF ve İBÜ SBF kapsamındaki seçmeli dersi alan ikinci sınıf öğrencilerinden (n:16) toplanmıştır. Araştırmada tıp-hemşirelik öğrencilerine sınıf ortamında "WIT" filmi izletilmiş ve film ile ilgili duygu ve düşüncelerini rapor haline getirmeleri istenmiştir. Dersten bir hafta sonra getirilen raporlarda betimleyici analiz yapılmış, filmin sağlık hizmetlerinde disiplinler arası bakış açısıyla algılanma biçimi ve temel iletişim becerileri dersinin yapılandırılmasında kullanılacak kodlar, kategoriler ve temalar belirlenmiştir.

Bulgular: Tüm öğrencilerden izledikleri film hakkında rapor alınmıştır (n:16). Transkript haline getirilen raporların betimleyici analizi sonucunda 86 kod çıkarılmış, kodlar altı kategori üç tema olacak şekilde gruplandırılmıştır. Gruplamada, Klinik uygulamalar teması; mesleki gelişim, hasta-hekim görüşmesi ve iletişim, Profesyonellik teması; duygular, etik ve insani değerler ve Metafor teması saptanmıştır. Öğrenciler, mesleki gelişim kategorisinde klinik öğretim ortamına, bilimsel çalışma-araştırma yapmanın olumlu-olumsuz yönlerine, hasta hekim görüşmesi kategorisinde hastayla görüşmenin teknik özellikleri, mahremiyetin önemi ve hastaya bütüncül yaklaşımın önemi konularına, iletişim kategorisinde empatinin etkisi, iletişim becerileri konularına, duygular kategorisinde filmin kendilerinde üzüntü, sevinç, öfke ve korku gibi duygularına, etik ve insani değerler kategorisinde sağlık profesyonellerinin rol ve sorumlulukları, sağlık savunuculuğu, etik ihlal ve bilgilendirilmiş onam gibi konulara dikkati çekmişlerdir. Öğrenciler, metafor kategorisinde kanser-kanserle mücadele konusunda metaforlarını belirtmişlerdir.

Sonuçlar: Araştırma, sağlık hizmet sunumunda farklı disiplinlerin rol ve sorumlulukları ve iletişim becerilerinin geliştirilme başlıkları konusunda önemli ipuçları sunmuştur. Öğrenciler sağlık hizmeti kaynaklı sorunların çözümünü hastadan beklemekte, sağlık sistemi ve sağlık profesyonellerinin çözüme ilişkin rollerini göz ardı etmektedirler. Öğrenciler etik-iletişim becerileri derslerini önceki yıllarda almışlardır. Ancak bu derslerin yapılandırılmasının tekrar gözden geçirilmesi ve uygulamalarının interdisipliner yürütülmesi gereklidir.

Anahtar Kelimeler: İnterdisipliner, Hemşirelik, Tıp, İletişim becerileri, Profesyonelizm

Interdisciplinary Perspective on Health Services

Hale Sezer¹, Aysel Başer², Hatice Şahin³

¹ İzmir Bakırçay University, Faculty of Health Science, Department of Nursing Education, İzmir, Türkiye

² İzmir Demokrasi University, Faculty of Medicine, Department of Medical Education, İzmir, Türkiye

³ Ege University, Faculty of Medicine, Department of Medical Education, İzmir, Türkiye

Abstract

Objectives: This study aimed to examine the healthcare services provided in a motion picture in terms of communication and ethical practices of health professionals and to develop suggestions for structuring the communication skills course of health professionals.

Materials - Methods: The research is designed in a qualitative research study. The research data were collected from second grade students (n: 16) taking the elective course within the scope of İDÜ and İBÜ. In the study, medical-nursing students were watched the "WIT" movie in the classroom environment and asked to report their feelings and thoughts about the movie. Descriptive analysis was made in the reports brought a week after the course, and the codes, categories and themes to be used in the structuring of the basic communication skills course and the way of perception of the film with an interdisciplinary perspective in health services were determined.

Results: A report was received from all students about the movie they watched (n: 16). As a result of the descriptive analysis of the reports that were transformed into Transkript, 86 codes were extracted, and the codes were grouped into six categories with three themes. In grouping, Clinical applications theme; professional development, patient-physician interview and communication, Professionalism theme; emotions, ethical and human values and Metaphor theme were determined. In the professional development category, students drew attention to the clinical teaching environment, the positive-negative aspects of scientific study-research. In the patient-physician interview category, they drew attention to the technical characteristics of the patient, the importance of privacy and the importance of a holistic approach to the patient. In the category of communication, they pointed out the effects of empathy, communication skills. They drew attention to the feelings of sadness, joy, anger and fear in the category of emotions. In the category of ethical and human values, they highlighted the issues and roles of health professionals, health advocacy, ethical violation and informed consent. Students stated their metaphors in cancer category in the fight against cancer.

Conclusions: The research provided important clues about the roles and responsibilities of different disciplines in healthcare delivery and the development of communication skills. Students await the solution of healthcare-related problems from the patient, ignoring the roles of the healthcare system and healthcare professionals regarding the solution. Students have taken ethical-communication skills course in previous years. However, the structuring of these courses should be revised and their applications should be conducted interdisciplinary.

Key Words: Interdisciplinary, Nursing, Medicine, Communication skills, Professionalism

GNL/S-14**Bir Hastanenin Acil Servisinde Bulunan Riskler Ve Risk Analizi**

İbrahim ÖZGÜ¹, Elem KOCAÇAL²

¹ İzmir Demokrasi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İş Sağlığı ve Güvenliği Programı, İzmir, Türkiye

² İzmir Demokrasi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, İzmir, Türkiye

İbrahim ÖZGÜ <https://orcid.org/0000-0002-2289-4661>

Elem KOCAÇAL <https://orcid.org/0000-0001-8771-5786>

Özet

Giriş: Ülkemizde son yıllarda iş sağlığı ve güvenliğinin önem kazanmasıyla birlikte hastanelerde de iş sağlığı ve güvenliği açısından çalışmalar yapılmaya başlanmıştır. Hastaneler iş sağlığı ve güvenliği açısından çok tehlikeli sınıfta yer almakta ve özellikle acil servislerde iş yoğunluğunun ve hasta sirkülasyonunun fazla olması, yetersiz personel gibi faktörlerin etkisiyle çalışanlar açısından iş güvenliğinin önemi bir kez daha anlaşılmıştır. Acil servisler, fazla sayıda riskin bulunduğu, iş kazası ve meslek hastalığı görülme ihtimalinin çok yüksek olduğu yerlerdir. Acil servislerde fiziksel, kimyasal, psikososyal, biyolojik ve ergonomik riskler bulunmakla birlikte; bu riskler hem acil servis çalışanlarını hem de hizmet verilen hasta ve hasta yakınlarının güvenliğini tehlikeye atmaktadır.

Amaç: Bu çalışmada, acil servis iş sağlığı ve güvenliği açısından incelenmiş, tehlike ve riskler analiz edilerek ortadan kaldırılması ve en aza indirilmesi için önerilerde bulunulmuştur.

Gereç- Yöntem: Tanımlanan tehlikeler ve riskler, sektörde sık kullanılan L Tipi Matris risk analiz yöntemi ile değerlendirilmiştir. Bu amaçla L Tipi (5x5) Risk Değerlendirme Matris Diyagramı kullanılmıştır. Risk değerlendirmesi 2019 tarihinde Ege Bölgesi'nde bulunan bir hastanenin acil servis bölümünde yapılmış olup geçerlilik süresi 2 yıldır.

Bulgular: Yapılan risk değerlendirmesi sonucunda yüksek seviyede; darp, kesici/delici alet yaralanması, enfeksiyon, hastalanma, ölüm, iş kazası, bulaşıcı hastalık, orta seviyede; elektrik çarpması, radyasyon, kayma, düşme, alerji gelişimi ve düşük seviyede; bel ve sırt ağrısı riskleri tespit edilmiştir. Düzeltici ve önleyici kontrol tedbirleri ve sonrasında öngörülerek tespit edilen risk seviyesi en düşük düzey olan 3. Seviyeye indirilmiştir.

Sonuçlar: Çalışmamız sonucunda acil servis çalışanlarının iğne batmaları, elektrik çarpması, radyasyon, bulaşıcı hastalıklar, bel ve sırt sorunları, kayma, düşme, hasta yakınları tarafından fiziksel/sözel şiddet gibi çok ciddi risklerle karşılaştıkları ortaya konmuştur. Risk analizinin diğer acil servislerde de yapılması ve öne çıkan sorunlara yönelik düzeltici/önleyici çalışmaların yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Acil servis, İş güvenliği, L tipi matris, Risk analizi

Risks And Risk Analysis In Emergency Department In A Hospital

İbrahim ÖZGÜ¹, Elem KOCAÇAL²

¹ İzmir Demokrasi University, Institute of Health Sciences, Occupational Health and Safety Program, İzmir, Turkey

² İzmir Demokrasi University, Faculty of Health Sciences, Nursing Department, İzmir, Turkey

Abstract

Introduction: With the importance of occupational health and safety in our country in recent years, studies have been carried out in terms of occupational health and safety in hospitals. Hospitals are in a very dangerous class in terms of occupational health and safety, and the importance of occupational safety is understood once again, especially with the effect of factors such as high density of patients and patient circulation and insufficient personnel in emergency departments, and emergency departments are places where there are many risks, where there is a high probability of working accidents and occupational diseases. Although there are physical, chemical, psychosocial, biological and ergonomic risks in emergency departments; these risks endanger the safety of both emergency staff and the patients and their relatives.

Objectives: In this study, the emergency department was examined in terms of occupational health and safety, suggestions were made to analyze, eliminate and minimize hazards and risks.

Materials - Methods: The identified hazards and risks were evaluated with the L Type Matrix risk analysis method, which is frequently used in the industry. For this purpose, L Type (5x5) Risk Assessment Matrix Diagram is used. The risk assessment was made in the emergency department of a hospital in the Aegean Region in 2019 and its validity period is 2 years.

Results : As a result of the risk assessment, at a high level; assault, cutting / penetrating instrument injury, infection, sickness, death, work accident, infectious disease, moderate level; electric shock, radiation, slipping, falling, allergy development and low level; Back and back pain risks have been identified. Corrective and preventive control measures and then the risk level determined by forecasting was reduced to the lowest level, Level 3.

Conclusions: As a result of the risk assessment, at a high level; assault, cutting / penetrating instrument injury, infection, sickness, death, work accident, infectious disease, moderate level; electric shock, radiation, slipping, falling, allergy development and low level; Back and back pain risks have been identified. Corrective and preventive control measures and then the risk level determined by forecasting was reduced to the lowest level, Level 3.

Key Words: Emergency department, Occupational safety, L type matrix, Risk analysis

GNL/S-15
BİYOKAĞITLAR

Ilyas Inci

Izmir Democracy University, Vocational School of Health Services, Department of Dentistry Services, Dental Prosthetics Technology, Izmir 35140, TURKEY

E-mail: ilyasinci@gmail.com

ORCID: 0000-0001-7231-7822

ÖZET

Doku mühendisliği, doku veya bir organın işlevini sürdürmesi, hasarlarının düzeltilmesi veya işlevlerinin geliştirilmesi amacıyla biyolojik yapıları geliştirmek için yaşam bilimleri ve mühendislik prensiplerini kullanan disiplinler arası bir alandır. Doku mühendisliği yöntemleri arasında en yaygın kullanılan ve hızla gelişen tekniklerden birisi olan biyobaskı, dokuların otomatik bir şekilde yüksek tekrarlanabilir olarak ve hassas kontrollü bir şekilde üretilebilmesi gibi birçok avantaja sahiptir. Biyomürekkep ve biyokağıt, biyobaskı işleminin biyomateryal temelli iki önemli bileşenidir. Biyomürekkep, biyobaskı işlemi ile dokuları oluşturmak için hücreleri kapsülleyen hidrojel formundaki birkaç biyomalzemenin karışımı veya biyomalzeme çözeltisi olarak tanımlanabilir. Biyokağıt, biyobaskı sürecindeki bir diğer önemli faktördür. Çoğu durumda biyokağıt, biyobaskı sırasında üzerine hücre sferoitlerinin veya hücre yüklü biyomürekkeplerin basılabildiği bir hidrojel membran olarak ifade edilebilir. Biyokağıtlar, birçok doku mühendisliği uygulaması için kullanılmıştır. Biyokağıt ile ilgili çalışmaların çoğunda biyokağıtlar, üzerine biyomürekkep basılabilen bir membran olarak kullanılmıştır. Literatürde kırıkta, kemik-benzeri yapılar, vaskülarize ve kompleks düz dokuları hazırlamak için biyobaskı uygulanan yapılar biyokağıtlarla birlikte kullanılmıştır. Ayrıca, bazı çalışmalarda in vitro kan-beyin bariyeri modeli olarak biyokağıtlar kullanılmıştır. Buna ek olarak, biyokağıtlar hepatik hidrojel, deri dokusu hidrojel ve kemik defekti onarımı, kemik kırığı fiksasyonu ve yara örtüsü için biyomalzemeler olarak incelenmiştir. Biyokağıtların biyobaskı işleminde destekleyici özellikleri olmasına rağmen, daha fazla hücre bağlanması ve çoğalmasını sağlayacak biyokağıtların hazırlanması amacıyla daha iyi malzeme yapılarına sahip olan gelişmiş malzemelerin temin edilmesi için daha çok çalışma yapılması gerekmektedir. Ayrıca, biyokağıtların mekanik özelliklerinin iyileştirilmesi de gelecek çalışmalar için bir başka gerekliliktir.

Anahtar Kelimeler: doku mühendisliği, biyobaskı, biyokağıt

BIOPAPERS

ABSTRACT

Tissue engineering is an interdisciplinary field which utilizes the principles of life sciences and engineering in order to develop biological substitutes that maintain, restore, or improve function of tissue or a whole organ. In tissue engineering methods, bioprinting is one of the most widely used and rapidly developing technique which has many advantages such as high reproducibility and precise control for fabricating tissue structures in an automated way. In bioprinting process, there are two essential biomaterial-based components which are bioink and biopaper. Bioink can be described as a mixture of several biomaterials or a solution of biomaterials in the hydrogel form which encapsulates cells to create tissue constructs via bioprinting process. Biopaper is another important factor in bioprinting process. In most cases, biopaper can be referred as a hydrogel membrane on which cell spheroids or cell-laden bioink can be printed on it during bioprinting. Biopapers have been used for many tissue engineering applications. In most of the biopaper-related studies, biopapers have been used as a membrane that bioink can be printed on it. In the literature, bioprinted structures were used together with biopapers to prepare cartilage, osseous, vascularized and complex flat tissues. In addition, in some studies biopapers were utilized as in vitro blood-brain barrier model. Moreover, biopapers were investigated as hepatic hydrogel, skin hydrogel and biomaterials for bone-defect repair, bone-fracture fixation and wound dressing. Even though, biopapers have supportive properties in bioprinting process, further studies are required to provide advanced materials to prepare biopapers which could have better material structures for higher cell attachment and proliferation. Moreover, improvement of mechanical properties of biopapers is also another requirement for the future studies.

Keywords: tissue engineering, bioprinting, biopaper

GNL/S-16

YÜKSEK VİSKOZİTELİ CAM İYONOMER SİMAN TAMİRİNDE FARKLI BONDİNG SİSTEMLERİNİN KULLANILMASI VE BAĞLANTI DAYANIMININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Bilal ÖZMEN¹, Merve TÜRKER², Büşra MUTLU³

¹ Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Pedodonti Anabilim Dalı, Samsun, Türkiye, bilalozmen@hotmail.com

² Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu, Ağız ve Diş Sağlığı Programı, İstanbul, Türkiye, merveturker_hotmail.com

³ Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Pedodonti Anabilim Dalı, Samsun, Türkiye, busramutlu965@gmail.com>

Özet

Amaç: Bu çalışmanın amacı çürük dişlerde daimi restorasyon olarak kullanılabilen yüksek viskoziteli cam iyonomer siman kırıklarında kullanılacak uygun restoratif materyali belirlemektir.

Gereç - Yöntem: Bu çalışmada 4 farklı bonding sistem, 2 farklı kompozit ve 2 farklı cam iyonomer siman kullanılmıştır. İçerisinde 6x2,5 mm (çap x yükseklik) boşluk bulunan 140 silindir akrilik blok hazırlandı ve rastgele 14 gruba ayrıldı. 13 tanesine yüksek viskoziteli cam iyonomer siman (Equia forte fil capsule, GC, Japan) 1 tanesine rezin-modifiye cam iyonomer siman yerleştirildi. Daha sonra yüzeylerin silikon karbit disklerle polisajı yapıldı. Her grup 5000 tur termal sıklusa tabi tutuldu. 4 grup örneğin üzerine Gradia direct Posterior (GC, Japan), 4 grup örneğin üzerine Filtek P60 posterior restorative (3M ESPE, USA), 4 grup örneğin üzerine rezin-modifiye cam iyonomer siman yerleştirildi. Uygulamalarda bir total etch bonding (Adper single bond 2, 3M ESPE, USA), bir self etch bonding sistem (Clearfil S3 bond, Kuraray, Japan), bir iki aşamalı bonding sistem (Futura bond NR, Voco, Germany) ve bir universal bonding sistem (All-bond universal, Bisco, USA) kullanıldı. Diğer bir gruba direkt olarak (bond uygulamadan) yüksek viskoziteli cam iyonomer uygulandı. Resin-modifiye cam iyonomer siman kullanılan son grubun üzerine rezin-modifiye cam iyonomer yerleştirildi. Örneklere tekrar termal siklus uygulandı. Universal test makinası ile örnekler kırıldı. Veriler Tek yönlü varyans analizi ve Duncan çoklu karşılaştırma testi ile analiz edildi.

Bulgular: En düşük bağlanma dayanımı bond kullanılmayan yüksek viskoziteli cam iyonomer grubunda, en yüksek değer total etch ve Filtek P60 kompozit kullanılan grupta elde edildi ($p<0.05$). Asitleme basamağı bulunan total etch sistemlerde bağlantı dayanımı değerleri diğer gruplardan daha yüksek bulundu ($p<0.05$).

Sonuçlar: Asit kullanılan örneklerde bağlantı dayanımı daha yüksek olduğundan, yüksek viskoziteli cam iyonomer simanların tamirinde yüzey asitlemesi tavsiye edilir.

Anahtar Kelimeler: Cam iyonomer siman, Bağlantı dayanımı, Bonding sistem, Kompozit rezin, Termal siklus

USING DIFFERENT BONDING SYSTEMS AND EVALUATING THE BOND STRENGTH IN HIGH VISCOSITY GLASS IONOMER CEMENT REPAIR

Bilal ÖZMEN¹, Merve TÜRKER², Büşra MUTLU³

¹ Ondokuz Mayıs University, Faculty of Dentistry, Department of Pediatric Dentistry, Samsun, Turkey, bilalozmen@hotmail.com

² Medical Science University, Hamidiye Medical Service High School, Oral Health School Istanbul, Turkey, merveturker_hotmail.com

³ Ondokuz Mayıs University, Faculty of Dentistry, Department of Pediatric Dentistry, Samsun, Turkey, busramutlu965@gmail.com>

Abstract

Objectives: The aim of this study is to determine the suitable restorative material that can be used in fracture repair of high viscosity glass ionomer cement, which can be used as permanent restoration in carious teeth.

Materials – Methods: In this study, 4 different bonding systems, 2 different composites and 2 different glass ionomer cements were used. 140 cylindrical acrylic blocks containing a hole of 6×2.5mm (diameter × height) were prepared and randomly divided into 14 groups. High-viscosity glass ionomer cement was placed in 13 of them. (Equia forte fil capsule, GC, Japan) Resin modified glass ionomer cement was placed in 1 of them. Then the surfaces were polished with silicon carbide discs. Each group was thermocycled 5000 times. Gradia direct posterior (GC, Japan) was placed on 4 groups, Filtek P60 posterior restorative (3M ESPE, USA) on 4 groups, and resin-modified glass ionomer cement on 4 groups. In applications, a total etch bonding (Adper single bond 2, 3M ESPE, USA), a self etch bonding system (Clearfil S3 bond, Kuraray, Japan), a two-stage bonding system (Futura bond NR, Voco, Germany) and a universal bonding system (All-bond universal, Bisco, USA) were used. Another group was applied directly (without bonding) a high viscosity glass ionomer. The resin-modified glass ionomer was placed on the last group using resin-modified glass ionomer cement. Thermal cycles were applied to the samples again. Samples were broken with the universal testing machine. The data were analyzed by one-way analysis of variance and Duncan multiple comparison test.

Results: The lowest bond strength was obtained in the high viscosity glass ionomer group without bond, the highest value in the group using total etch and Filtek P60 composite ($p < 0.05$). The bond strength values in total etch systems with acidification step were higher than the others ($p < 0.05$).

Conclusions: Since the bond strength is higher in acid-used samples, surface acidification is recommended for the repair of high viscosity glass ionomer cements.

Keywords: Glass ionomer cement, Bond strength, Bonding system, Composite resin, Thermal cycle

GNL/S-17
UYKU NEDEN BU KADAR ÖNEMLİ

Mehmet Gün¹, Efsane Büger¹

¹ İzmir Demokrasi Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Öğrenci, İzmir, Türkiye

Özet

Amaç: Yapmış olduğumuz derlemede uyku ve bellek, uyku yoksunluğu ve uykunun karar mekanizmaları üzerine etkileri adlı konularını ele aldık.

Bu konuları ele alma amacımız günümüzde insanların uyku miktarlarına ve kalitelerine önem göstermemeleri ile uykunun her türlü sağlık sorunlarıyla bağlantısının bulunmasından ötürü uyku ve önemine dikkat çekmek istedik.

Gereç - Yöntem: Pubmed ve Journal Of Clinical Sleep Medicine dergilerinde uyku, uykunun öğrenmeye olan etkisi, uykunun hastalıklara olan etkisi ve uykunun karar mekanizmasındaki etkisi adlı başlıklar üzerine aramalar yaptık. Araştırmaların güncel ve SCI ve SCI-ex seviyesinde olmasına dikkat ettik

Bulgular: Yaptığımız araştırmada uykunun öğrenme, immun sistem, kalp hastalıkları, kanser, insanların cinsel performansları başta olmak üzere bir çok rahatsızlık üzerinde etkili olduğunu gördük. Yeterli uykusunu alamayan erkeklerde alan erkeklerle göre testis boyutları ve sperm sayılarında ciddi eksikler gözlenmiştir (Wenyi Zhang, MD) ve arkadaşları).

Sonuçlar: Yaptığımız araştırma sonucunda vücudun yenileme ve düzenleme merkezlerinden birisi olan uykuda, yeterli süre ve verimlilik sağlanmadığında bir çok hastalığa neden olduğu, tedavi sürelerinde kısalma sağladığı ve bireylerin günlük performanslarını negatif etkilediğini gördük.

Anahtar Kelimeler: Uyku ,Uyku ve öğrenme, Uyku ve Karar Mekanizması, Hastalık.

WHY THE SLEEP IS SO İMPORTANT

Mehmet Gün¹, Efsane Büber¹

¹ İzmir Demokrasi University, Medicine Faculty , Student, İzmir, Turkey

Abstract

Objectives:

In our review, we discussed the issues of sleep and memory, sleep deprivation and the effects of sleep on decision mechanisms. Our aim to address these issues is to draw attention to the importance of sleep and its importance because of the fact that people do not care about the amount and quality of sleep and sleep has been linked to all kinds of health problems.

Materials - Methods: In the Pubmed and Journal Of Clinical Sleep Medicine journals, we searched the titles of sleep, the effect of sleep on learning, the effect of sleep on diseases and the effect of sleep on decision mechanism. We paid attention that the researches are up to date and SCI and SCI-ex.

Results: In our study, we found that sleep is effective on many disorders, especially learning, immune system, heart diseases, cancer, sexual performance of people. Serious deficiencies were observed in testicular sizes and sperm counts compared to men receiving males who could not get enough sleep (Wenyi Zhang, MD) et al.).

Conclusions:

As a result of our research, we found that sleep, which is one of the renewal and regulation centers of the body, causes many diseases, provides shorter treatment times and negatively affects the daily performance of individuals when not enough time and efficiency is provided.

Key Words: Sleep, Sleep and learning ,the effect of sleep on decision, disease.

GNL/S-18**Keçilerde Seksüel Siklus ve Senkronizasyon Yöntemleri**

Mustafa Hilmi Yaranoğlu¹, Hüseyin Erdem²

¹ Balıkesir Üniversitesi, Deney Hayvanları Üretim, Bakım, Uygulama ve Araştırma Merkezi, Balıkesir, Türkiye

² Selçuk Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Veterinerlik Doğum ve Jinekolojisi Anabilim Dalı, Konya, Türkiye

Özet

Amaç: Keçiler insanlar ve diğer hayvanlar tarafından değerlendirilemeyen düşük kaliteli meralar ile çalılık ve fundalık alanları değerlendirerek et ve süt gibi kaliteli hayvansal gıdalara dönüştürülmesini sağlayan önemli çiftlik hayvanlarıdır. Türkiye hayvancılık sistemi içerisinde keçi yetiştiriciliği, var olan yanlış algılar (çam filizi yeme, vb) mera koşullarının yetersizliği, pazarlama ve organizasyon sistemlerindeki hatalar sebebiyle hak ettiği düzeye gelememiştir. Bununla birlikte artan dünya nüfusu ve gıda gereksinimi göz önünde bulundurulduğunda keçiler alternatif bir protein kaynağı haline gelmektedir. Keçi yetiştiriciliğinde maliyetleri arttırmadan ya da en az seviyede tutarak daha yüksek verim elde etmek ve hayvanların döl verimlerini daha iyi düzeylere çıkarmak amaçlanmaktadır. Keçilerde reproduktif faaliyetler yılın belli zamanları ile sınırlandırılmıştır. Bunun temelinde doğada doğumların, yavrunun yaşayabilmesi için en ideal koşullara sahip ilkbahar ve yaz aylarına denk getirilmesi yatmaktadır. Türkiye'nin içinde yer aldığı kuzey yarım kürede üreme mevsiminin; 21 Haziran gün dönümü ile başlayıp, 21 Aralık gün dönümü ile bittiği kabul edilmektedir. Keçiler mevsime bağlı poliöstrik hayvanlar olup, üreme mevsiminde gebe kalmadıkları sürece sezon sonuna kadar belirli aralıklarla östrus gösterirler.

Seksüel siklus iki ovulasyon arasında kalan dönemdir ve keçilerde yaklaşık 21 gün sürmektedir. Keçilerin alternatif protein kaynağı olmasına rağmen; hayvansal ürünlerin tüketime yönelik ihtiyacı karşılayamaması, ürünlerin piyasaya arzında zamanın opsiyonel olması isteği ve ticari kaygılar, bu hayvanlarda senkronizasyon çalışmalarının yapılmasını vazgeçilmez kılmaktadır. Seksüel senkronizasyon, östrus ve ovulasyonun istenilen zamanda oluşabilmesi için yapılan işlemlerin bütünüdür. Keçilerin üreme döngüsünü denetleyebilmek ve üreme performanslarında artış sağlayabilmek için doğal mekanizmaların yanı sıra medikal, (progestagenler, gonadotropinler, prostaglandin F₂ alfa ve analogları vb.) dönemsel (üreme mevsiminde, üreme mevsimi dışında vb.) ve kızgınlıkla birlikte ovulasyonun da senkronize edildiği (Ovsynch, Co-synch vb.) yöntemler kullanılmaktadır. Sunulan çalışmada, bahsedilen bu ihtiyaçlara yönelik verimlerin artırılması amacıyla uygulanan seksüel senkronizasyon mekanizmaları ile bunlara ait güncel yöntemler üzerinde durulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Döl Verimi, Keçi, Östrus Senkronizasyonu, Seksüel Siklus, Üreme

Sexual Cycles and Synchronization Methods in Goats

Mustafa Hilmi Yaranoğlu¹, Hüseyin Erdem²

¹ Balıkesir University, Experimental Animals Production, Maintenance, Application and Research Center, Balıkesir, Turkey

² Selçuk University, Faculty of Veterinary Medicine, Department of Veterinary Obstetrics and Gynecology, Konya, Turkey

Abstract: Goats are important farm animals that provide low quality pastures that cannot be utilized by humans and other animals, and to convert shrubs to quality animal foods such as meat and milk. Goat breeding in Turkey could not come to the level it deserves due to misconceptions, (eating pine sprouts, etc.) lack of pasture conditions, marketing and errors in the system of organization. However, considering the increasing world population and need of food, goats become an alternative source of protein. In goat breeding, it is aimed to achieve higher productivity and increase the fertility of animals to a higher level without increasing the costs or keeping them at a minimum level. Reproductive activities are limited to certain times of the year in goats. The basis of this is to bring the births to spring and summer months, which have the ideal conditions for the offsprings to survive. The northern hemisphere which takes place in Turkey; breeding season starts with the 21st of June solstice and ends with the 21st of December solstice. Goats are seasonal polyestric animals, and they show oestrus periodically until the end of the season, unless they are pregnant during the breeding season. The sexual cycle is the period between two ovulation and takes about 21 days in goats. Although goats are an alternative source of protein; failure of animal products to meet the need for consumption, the desire for time to be optional in placing the products on the market and commercial concerns make it necessary to carry out synchronization studies in these animals. Sexual synchronization is the whole process of oestrus and ovulation to occur at any time. In addition to natural mechanisms (progestagens, gonadotropins, prostaglandin F2 alpha and analogues, etc.) periodically (during the breeding season, outside the breeding season, etc.) and ovulation synchronized with oestrus (Ovsynch, Co-synch etc.) methods are used. In the presented study, the sexual synchronization mechanisms applied to increase the efficiency of these needs and current methods of them are emphasized.

Key Words: Estrus Synchronization, Fertility, Goat, Reproduction, Sexual Cycle

GNL/S-20

Çene Yüz Defektleri İçin Protetik Tedavi Seçenekleri ve Multidisipliner Tedavi Yaklaşımları

Onur Doğan Dağ¹

¹ Trakya Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Protetik Diş Tedavisi, Edirne, Türkiye

Özet

Amaç: Multifaktöriyel etiyojolojiye sahip olan çene yüz defektlerinde tedavi amaçlarına ulaşabilmek için multidisipliner bir tedavi gereklidir. Bu derlemenin amacı çene yüz defektli hastalar için tedavi seçenekleri ve bu hastaların multidisipliner tedavi ihtiyaçlarının belirlenmesidir.

Gereç - Yöntem: Çene yüz protezlerinin protez uzmanı tarafından doğru bir şekilde planlanması ve bu tedavi sürecine katılan diğer hekimlerle uyumlu bir şekilde çalışılması, hasta tedavisindeki başarıyı büyük ölçüde etkilemektedir. Doğru bir planlama yapabilmek için defektin ve uygulanacak protezin doğru sınıflandırılması oldukça önemlidir. Çene yüz protezlerinin ağız içi, ağız dışı veya kombine bir şekilde hazırlanması gerekliliği defektin genişliğiyle alakalıdır. Uygulanacak protezi belirlemek için bu protezlerin yapısı, hazırlanış şekli, avantajları ve hangi endikasyonlarda kullanılabilmesi göz önüne alınarak planlama yapılmalıdır. Her alanda olduğu gibi çene yüz protezleriyle ilgili de çeşitli gelişmeler ve dijital teknolojilerin kullanımı gözlenmektedir. Ölçünün, tasarımın ve üretimin dijital olarak yapılması (CAD-CAM), işlemlerdeki olası hata payının azalması, hasta konforunun artması, protez uyumunun azami ölçüde olması ve daha az zamanda daha çok şey yapabilmek gibi kazanımlar sağlamaktadır.

Sonuçlar: Multidisipliner çalışmada protez uzmanı ile beraber çene cerrahı, plastik cerrah, kulak burun boğaz uzmanı cerrahi öncesi, ameliyat anında ve ameliyat sonrasında uyumlu bir şekilde çalışmalıdır. Eğer hasta çocuk ise çocuk cerrahı da bu gruba dâhil edilmelidir. Cerrahi sonrasında ise protez uzmanına ortodontist, periodontolog, endodontist, psikiyatrist, konuşma terapisti de bu hastaların rehabilitasyonu, günlük yaşama uyum sağlaması, kaybedilen özgüvenin yeniden kazandırılması için eşlik etmelidir.

Anahtar Kelimeler: Çene yüz protezleri, Obturatör, Epitez, Multidisipliner Tedavi

GNL/S-21**ŞİZOFRENİDE ZİHİN KURAMI VE BİLİŞSEL BOZUKLUKLAR, KLİNİK BELİRTİLER İLE İLİŞKİSİ**Özge AKGÜL¹¹ İzmir Demokrasi Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Psikoloji Bölümü, Deneysel Psikoloji Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

1. Özge AKGÜL ORCID: 0000-0001-8321-5485

Özet

Zihin kuramı (ZK); kişinin, karşısındakinin ne düşünebileceğini/hissedebileceğini, niyetini yorumlayabilmesini ve bunun için gerekli olan bilişsel kapasiteyi ifade eder. Kişinin, karşısındakinin kendisinden farklı inançları olabileceğini ve inançları doğrultusunda davranabileceğini anlayabilmesi; diğerlerine zihinsel durumlar atfedebilmesi sosyal bir etkileşim için oldukça gereklidir. Gelişimsel olarak 3-4 yaşlarında kazanılmaya başlar. Zihin Kuramı'nı (ZK) daha iyi anlayabilmek adına yapılan nörogörüntüleme çalışmaları sonucunda anterior paracingulat korteks, superior temporal sulkus ve bilateral temporal kutupların önemli bölgeler olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Frith, şizofreni ile ZK becerileri arasındaki ilişkiyi inceleyerek bu alanın öncülerinden olmuştur. Sosyal işlevsizlik ve içe çekilme gibi bazı şizofreni belirtilerinin otizme benzediğini düşünerek, şizofrenide de benzer bir ZK eksikliği olabileceğini öne sürmüştür ve bu doğrultuda çalışmalarına başlamıştır. Sonucunda ise şizofreni hastalarında belirgin derecede ZK bozukluğu olduğunu bulmuşlardır. ZK bozukluğunun, diğer bilişsel işlevlerdeki bozulmanın bir yan ürünü ya da sonucu olup olmadığı da araştırılmıştır. ZK bozukluğunun; dikkat, çalışma belleği, yürütücü işlevler gibi diğer bilişsel işlev bozukluklarına ikincil olarak geliştiğini bildiren çalışmaların varlığı gibi bilişsel işlevlerden bağımsız olarak bozuk olduğunu bildiren çalışmalar da vardır. Bu derleme yazısı ile zihin kuramının tarihçesi, gelişimi, nöroanatomi değerlendirileceği gibi ZK'nın klinik belirtiler ve nörobiliş dahilinde incelenmesi de amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Şizofreni, Zihin Kuramı, Bilişsel İşlevler, Klinik Belirtiler**THEORY OF MIND IN SCHIZOPHRENIA AND ITS RELATION WITH COGNITIVE DYSFUNCTIONS AND CLINICAL SYMPTOMS**Özge AKGÜL¹¹ İzmir Democracy University, Faculty of Arts and Sciences, Department of Psychology, Division of Experimental Psychology, İzmir, Turkey**Abstract**

Theory of Mind (ToM); refers to what a person can think / feel and helps to interpret one's intention and the cognitive capacity required for this. Understanding that the person may have different beliefs and may act according to their beliefs; being able to attribute mental states to others is essential for a social interaction. Developmentally, it starts to be acquired at the age of 3-4. As a result of the neuroimaging studies carried out to better understand the Theory of Mind (ToM), it was concluded that the anterior paracingulate cortex, superior temporal sulcus and bilateral temporal poles are important regions. Frith became a pioneer in this field by examining the relationship between schizophrenia and ToM skills. Considering that some of the symptoms of schizophrenia such as social dysfunction and withdrawal are similar to autism, he suggested that there might be a similar ToM disability in schizophrenia. Therefore he started his studies accordingly. As a result, they found that patients with schizophrenia had a marked dysfunction in ToM ability. It has also been investigated whether ToM disorder is a by-product or result of impairment in other cognitive functions. There are also other studies reporting that ToM is impaired independently of cognitive functions, such as attention, working memory, and secondary cognitive dysfunctions such as executive functions. With this review article; the history, development, neuroanatomy of ToM will be evaluated, as well as the relationship between ToM, clinical symptoms and neurocognition.

Keywords: Schizophrenia, Theory of Mind, Cognitive Functions, Clinical Symptomswww.iches2020.idu.edu.tr

187

GNL/S-23
In Vitro İlaç Salımına Ultrasonun Etkisi

Selma Sezgin¹

¹ Mikrobiyoloji Bölümü, Dokuz Eylül Üniversitesi, Balçova, İzmir, Türkiye

Özet

Amaç: Bu çalışma, ilacın vücuttaki düzeyini terapötik aralıkta tutmak için ilaç salımının dışarıdan ultrason uygulamasıyla yönlendirilip yönlendirilemeyeceği hakkında önerilerde bulunmayı amaçlamaktadır.

Gereç - Yöntem: Çalışmada model ilaç olarak, antipiretik ve analjezik ilaçlardan biri olan Parasetamol kullanılmıştır. Parasetamolün kontrollü salım tabletleri hazırlanmış ve ilaç salımı in vitro şartlarda incelenmiştir. Bu amaçla onyediy farklı formülasyon hazırlanmıştır. Formülasyon hazırlamada ilaç içeriği, kullanılan polimerler ve hazırlama yöntemi olmak üzere üç değişken temel alınmıştır. Salım deneyleri ultrasonsuz, sürekli ultrason uygulaması ve aralıklı ultrason uygulaması ile yapılmıştır. Dissolüsyon ortamına salınan ilaç miktarı spektrofotometrik olarak belirlenmiştir.

Bulgular: Çalışmada, ultrason uygulamasının ilaç salım hızını belirgin derecede artırdığı saptanmıştır. İlaç içeriği, tablet hazırlama yöntemi ve formülasyonda kullanılan polimerlerin salım hızları üzerinde etkili olduğu belirlenmiştir. Araştırmada ayrıca ilaç salım hızının tahmin edebilecek matematiksel denklemler de önerilmiştir.

Sonuçlar: Ultrasonun ilaç salımında ideal bir tetikleyici olarak kullanılabilmesi in vitro ortamda tespit edilmiş olmakla birlikte, klinik uygulamalar için ilerleyen zamanlara yapılacak in vivo testlere ihtiyaç vardır. İlaç salımını tahmin etmede kullanılacak matematiksel denklemlerin in vivo ortamda geçerliliği test edildikten sonra, klinik uygulamalarda doktorlar hastanın terapötik ihtiyacına göre ultrason uygulama süresini hesaplayabilecektir.

Anahtar Kelimeler: Terapötik Ultrason, Responsif İlaç Salımı, Akıllı Polimerler

The Effect of Ultrason to In Vitro Drug Release

Selma Sezgin¹

¹ Department of Microbiology, Dokuz Eylül University, Balçova, Izmir, Turkey

Abstract

Objectives: This study aims to make recommendations about whether drug release can be directed by external ultrasound application to keep the level of the drug in the body within the therapeutic range.

Materials - Methods: Paracetamol, one of the antipyretic and analgesic drugs, is required as a model drug in the study. Controlled release tablets of paracetamol were prepared and drug release was examined in vitro. Seventeen different formulations were prepared. Formulation preparation was based on three variables: drug content, polymers used and method of preparation. Release experiments work with non-ultrasound, continuous ultrasound application and intermittent ultrasound application. The amount of drug released into the dissolution medium was measured spectrophotometrically.

Results: In this study, it was found that ultrasound application significantly increased the drug release rate. It has been determined that drug content, tablet preparation method and different polymers used in the formulation changed the drug release rates. The research also proposed mathematical equations that can predict drug release.

Conclusions: Although it has been determined that ultrasound can be used as an ideal trigger in drug release, in vivo tests are needed for clinical applications. After testing the validity of mathematical equations to be used in estimating drug release in vivo, doctors will be able to calculate the duration of ultrasound application according to the therapeutic need of the patient in clinical practice.

Key Words: Therapeutic Ultrasound, Responsive Drug Release, Smart Polymers

GNL/S-24***Origanum majorana* L. (Mercanköşk) Bitkisinin Uçucu Yağ ve Çayının Biyolojik Aktivitesi**

Sema Çarıkçı¹

¹ İzmir Demokrasi Üniversitesi, Meslek Yüksekokulu, Çevre Koruma Teknolojileri Bölümü, İzmir, Türkiye
1.Sema ÇARIKÇI ORCID: 0000-0003-3657-9926

Özet

Amaç: Tıbbi bitkilerin geleneksel tedavi uygulamalarında kullanımının insanlık tarihi kadar eskidir. Dünya Sağlık Örgütü (WHO) tarafından yapılan çalışmada tedavi amaçlı kullanılan 20000 kadar bitkinin olduğu bildirilmiştir. Ülkemizde 500 kadar bitkinin tıbbi olarak kullanıldığı bilinmekte olup bu bitkilerin nerdeyse tamamı doğal olarak yetişmektedir. Tıbbi bitkiler arasında en yaygın kullanılan ve en fazla üyeye sahip olan ailelerden biri Lamiaceae (Labiatae) ailesi olup, *Origanum* cinsi bu aileye aittir. *Origanum* cinsine ait üyeler halk arasında "kekik" olarak bilinmekte ve çeşitli amaçlarla kullanılmaktadır. Bu türler üzerine yapılan çalışmalarda; sindirim sistemi rahatsızlıklarını düzenleyici, menstural problemleri giderici, nefes açıcı, antispazmodik ve antimikrobiyal gibi birçok özelliğinin bulunduğu belirlenmiştir.

Origanum majorana L. cinsi halk arasında "Mercanköşk" olarak bilinmekte olup aroma verici olarak, çay olarak ve buhar destilasyonu ile elde edilen hidrosolü kekik suyu olarak yaygın kullanıma sahiptir. Bu çalışmadan bu bitkiden elde edilen uçucu yağ ve dekoksyon ve infüzyon yöntemi ile elde edilen çay örneklerinin antioksidan, antimikrobiyal ve antikolinesteraz aktivitesi incelenmiştir.

Gereç- Yöntem: Bitki çiçeklenme döneminde Mersin'den toplanıp gölgede kurutulduktan sonra hidrodestilasyon ile uçucu yağı elde edilmiş, dekoksyon ve infüzyon yöntemiyle çayı hazırlanmıştır. Antioksidan aktivite; 2,2-difenil-1-pikrilhidrazil (DPPH) serbest radikal süpürme, β -karoten-linoleik asit ve bakır (+2) indirgeme kapasitesi (CUPRAC) yöntemlerine göre belirlenmiştir. Antikolinesteraz aktivite için asetil kolinesteraz (AChE) ve bütirilkolinesteraz (BChE) enzim inhibisyonu belirlenmiştir. Standart olarak bütillenmiş hidroksi anisol (BHA) ve bütillenmiş hidroksi toluen (BHT), CUPRAC yöntemi için kurkumin, antikolinesteraz aktivite için de galantamin kullanılmıştır. Antimikrobiyal aktivite *C. albicans*, *M. smegmatis*, *S. aureus*, ve *E. coli* türleri kullanılarak disk difüzyon yöntemi ile belirlenmiştir.

Bulgular: Antioksidan ve antimikrobiyal aktivite sonuçlarına göre uçucu yağın tüm yöntemlerde en iyi sonuçlara sahip olduğu görülmüştür. Antikolinesteraz aktivitesi incelendiğinde ise infüzyon yöntemi ile hazırlanan örneğin uçucu yağ ve dekoksyon örneğine göre daha iyi inhibisyon gösterdiği belirlenmiştir.

Sonuçlar: Bu sonuçlara göre *Origanum majorana* türünün güçlü bir biyolojik aktiviteye sahip olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: *Origanum majorana* L., Antioksidan aktivite, Antikolinesteraz aktivite, Antimikrobiyal aktivite.

Biological Activity of Essential Oil and Tea of *Origanum majorana* L. (Marjoram)

Sema Çarıkçı¹

¹ Izmir Democracy University, Vocational School, Environmental Protection Technologies Department, Izmir, Turkey

Abstract

Objectives: The use of medicinal plants in traditional treatment practices is as old as human history. In a study by the World Health Organization (WHO), it has been reported that there are about 20000 plants used for therapeutic purposes. It is known that approximately 500 plants are used medically in our country and almost all of these plants grow naturally. One of the families that are the most widely used and have the most members among the medicinal plants is the Lamiaceae (Labiatae) family, and the genus *Origanum* belongs to this family. Members of the genus *Origanum* are known as "thyme" and are used for various purposes. In studies conducted on these species; it has been determined that it has many features such as regulating digestive system disorders, relieving menstrual problems, breathing, antispasmodic and antimicrobial.

Origanum majorana L. is known as "Marjoram" among the people, and it is widely used as a flavouring, tea and hydrosol obtained by steam distillation. In this study, the antioxidant, antimicrobial and anticholinesterase activity of the tea samples obtained from this plant via the decoction and infusion method and essential oil of the species were investigated.

Materials - Methods: The plant was collected from Mersin after-flowering period and dried in the shade, essential oil was obtained by hydrodistillation and tea was prepared by decoction and infusion method. Antioxidant activities were determined using 2,2-diphenyl-1-picrylhydrazyl (DPPH) free radical scavenging, β -carotene-linoleic acid, and copper (2+) reduction capacity (CUPRAC) methods. Acetyl cholinesterase (AChE) and butyrylcholinesterase (BChE) enzyme inhibition were determined for anticholinesterase activity. In antioxidant activities butylated hydroxy anisole (BHA) and butylated hydroxy toluene (BHT), curcumin (for the CUPRAC method) and galantamine for anticholinesterase activity used as standard. Antimicrobial activity was determined by disc diffusion using *C. albicans*, *M. smegmatis*, *S. aureus*, and *E. coli*.

Results: According to the antioxidant and antimicrobial activity results, essential oil has been shown to have the best results in all methods. When anticholinesterase activity was examined, it was determined that the sample prepared by the infusion method showed better inhibition than the essential oil and decoction sample.

Conclusions: According to these results, it can be said that *Origanum majorana* has a strong biological activity.

Key Words: *Origanum majorana* L., Antioxidant activity, Anticholinesterase activity, Antimicrobial activity.

GNL/S-25**Farklı Kognitif Durumu Olan Parkinson Olgularında İstirahat EEG Aktivitelerinin İncelenmesi**

Seren Düzenli-Öztürk^{1*}, Duygu Hünerli-Gündüz^{2*}, Beril Dönmez Çolakoğlu³, Görsev Yener³

¹ İzmir Bakırçay Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü, İzmir, Türkiye

² Dokuz Eylül Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Sinirbilimler Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

³ Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi, Nöroloji Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

*Her iki yazar da çalışmaya eşit düzeyde katkıda bulunmuştur.

Özet

Amaç: Çalışmamızda, Parkinson hastalığı-hafif kognitif bozukluk (PH-HKB), PH-Demans (PH-D) ve kognisyonu normal PH'li bireylerin (PH-KN) istirahat EEG aktivitelerinin sağlıklı kontroller ile karşılaştırılması amaçlanmıştır.

Gereç-Yöntem: Çalışmaya 16 PH-KN, 15 PH-HKB, 14 PH-D tanısı almış olgular ile yaş, cinsiyet ve eğitim açısından fark gözlenmeyen 16 sağlıklı kontrol dahil edilmiştir. Tüm katılımcılardan dört dakikalık, gözler kapalı istirahat EEG kaydı uluslararası 10-20 sistemine göre alınmıştır. EEG verisi iki saniyelik dilimlere ayrılarak, Hızlı Fourier Transformı uygulanmıştır. Grupların delta (0,5-3.9 Hz), teta (4-7.9 Hz), alfa (8-13 Hz) frekans bantlarındaki güç değerleri ölçülmüş ve log-dönüştürülmüş değerler tekrarlanan ölçümlerle ANOVA ile analiz edilmiştir. Tüm katılımcılardan ve bakım verenlerden yazılı bilgilendirilmiş onam alınmıştır. Bu çalışmanın etik onayı Dokuz Eylül Üniversitesi Girişimsel Olmayan Araştırmalar Etik Kurulu'ndan alınmıştır.

Bulgular: Tekrarlanan ölçümlerle ANOVA analizlerinde delta [$F(3,57)=8.11;p<.001$], teta [$F(3,57)=7.625; p<.001$] gücü ölçümlerinde ana grup etkisi saptanmıştır. PH-D olguları, PH-KN olguları ve sağlıklı kontroller karşılaştırıldığında, PH-D olgularının istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek teta gücü gösterdiği saptanmıştır (tümü için; $p<.002$). Ayrıca, PH-D olguları delta gücü ile PH-HKB olgularından istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır ($p=.002$). Görsel-mekansal alanı değerlendiren test skorları ile P₄ elektrot yerleşimi log (Alfa/Teta) oranı arasında düşük düzeyde korelasyon saptanmıştır ($r=.394, p=.002$).

Sonuçlar: Literatürde sağlıklı bireyler ile karşılaştırıldığında hastalığın demans sürecinde delta ve teta aktivitelerinde artış olduğu gösterilmiştir. Çalışmamızda yavaş frekans bantlarının hem henüz kognitif bozuklukların görülmediği olguları, hem de PH-HKB'yi demanslı olgulardan ayırabileceği saptanmıştır. Ayrıca, parietal alfa/teta oranının görsel-mekansal performans ile ilişkili olabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Parkinson Hastalığı, Hafif Kognitif Bozukluk, Demans, İstirahat EEGsi, Delta, Teta, Alfa

Investigation of Resting-State EEG Activities in Parkinson's Disease with Different Cognitive Status

Seren Düzenli-Öztürk^{1*}, Duygu Hünerli-Gündüz^{2*}, Beril Dönmez Çolakoğlu³, Görsev Yener³

¹ İzmir Bakırçay University, Faculty of Health Sciences, Department of Speech and Language Therapy, İzmir, Turkey

² Dokuz Eylül University, Institute of Health Sciences, Department of Neurosciences, İzmir, Turkey

³ Dokuz Eylül University Medical School, Department of Neurology, İzmir, Turkey

*Both authors contributed equally to this study.

Abstract

Objectives: In the current study, differences in resting-state EEG between Parkinson's Disease-Mild Cognitive Impairment (PD-MCI), Cognitively Normal PD (PD-CN), and PD-Dementia (PD-D) were investigated.

Materials - Methods: Sixteen PD-CN, 15 PD-MCI, 14 PD-D patients, and 16 healthy controls (HC) with no difference in age, gender and education were participated. EEG data was recorded for 4 minutes of eyes-closed condition according to the international 10-20 system. EEG rhythms of interest were delta (0.5-3.9 Hz), theta (4–7.9 Hz), alpha (8-13 Hz), and log-transformed values were analyzed with repeated measures ANOVA. Written informed consent was obtained from all participants and caregivers. Ethical approval for this study was received from Non-Invasive Research Ethics Board of Dokuz Eylül University.

Results: Repeated measures of ANOVA revealed main group effects on delta [$F(3,57)=8.11$; $p<.001$], theta [$F(3,57)=7.625$; $p<.001$] power, indicating PD-D patients showed increased theta power in comparison to PD-CN patients and HC (for all; $p<.002$). Moreover, patients with PD-D also had increased delta power compared to PD-MCI patients ($p=.002$). Furthermore, moderate correlation was found between the test scores evaluating visuospatial domain and log (Alpha / Theta) ratio at P₄ electrode location ($r=.394$, $p=.002$).

Conclusions: Current literature suggests that during the stage of dementia in PD, increased delta and theta power were found in comparison to healthy controls. In our study, it was reported that slow frequency bands could distinguish both cases where cognitive impairments have not been observed and those with PD-MCI from PD-D. Furthermore, it is suggested that parietal alpha/theta ratio has association with visuospatial performances.

Key Words: Parkinson's Disease, Mild Cognitive Impairment, Dementia, Resting-State EEG, Delta, Theta, Alpha

GNL/S-30**KAYNAK İŞLERİNDE RİSK ANALİZİ VE İŞ KAZASINA NEDEN OLAN FAKTÖRLERİN İŞ GÜVENLİĞİ AÇISINDAN İNCELENMESİ**

Mustafa Burak Cömert¹, Öncel Özalp², Asena Damla Özay³, Pinar Sarı Çavdar⁴, Uğur Çavdar⁵(*)

1Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İzmir Demokrasi Üniversitesi, İzmir, Türkiye, mburakcomert@gmail.com

2Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İzmir Demokrasi Üniversitesi, İzmir, Türkiye, oncelozalp@hotmail.com

3Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İzmir Demokrasi Üniversitesi, İzmir, Türkiye, asenaozay@hotmail.com

4İnşaat Mühendisliği Bölümü, İzmir Demokrasi Üniversitesi, İzmir, Türkiye, pinar.cavdar@idu.edu.tr

5*Makine Mühendisliği Bölümü, İzmir Demokrasi Üniversitesi, İzmir, Türkiye, ugur.cavdar@idu.edu.tr

*İlgili yazar / Corresponding author: ugur.cavdar@idu.edu.tr

1.Mustafa Burak Cömert ORCID: 0000-0002-7954-9180

2.Öncel ÖZALP ORCID: 0000-0002-0177-6025

3.Asena Damla ÖZAY ORCID: 0000-0003-3815-5246

4.Pinar Sarı ÇAVDAR ORCID: 0000-0002-1989-4759

5.Uğur ÇAVDAR ORCID: 0000-0002-3434-6670

ÖZET

Kaynak işleri imalatı, günümüz koşullarında nüfus artışına paralel olarak artan yapı işleri, metal imalatı ve sanayide gün geçtikçe ivme kazanmakta ve artan talepler doğrultusunda kaynak işinden anlayan yetkin, nitelikli çalışanların da yetiştirilmesi ile ülkemiz katma değerine de kazanç sağlanmaktadır. Bununla birlikte kaynak işlerindeki iş yükü ile kaynakçıların çalıştıkları farklı ortamlarda karşılaştığı risk etmenlerindeki artış ve iş kazalarının ortaya çıkması, iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerinin eksiksiz şekilde uygulanmasını kaçınılmaz hale getirmektedir. İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerinin alındığı iyi uygulamalarda, çalışan ve çalışma ortamı gözetimleri ile risk analizinin işlerliği kaynakçıların güvenliğini sağlamada önem arz etmektedir. Bu çalışmada kaynak işlerinde farklı ortam ve çalışma koşullarının iş sağlığı ve güvenliği profesyonellerince incelenerek bölümlendirilmesi, tehlike ve risklerinin ortaya çıkarılması, durum tespiti yapılması ve sonucuna göre alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi, iş kazasına neden olacak faktörlerin belirlenerek bertaraf edilmesi ve çalışanların vücut bütünlüğünün tam olarak korunması amacıyla risk analizinin oluşturulması hedeflenmektedir.

Anahtar kelimeler: Kaynak İşlerinde Risk Analizi, Kaynak İşlerinde İş Kazası, Kaynak İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği,

RISK ANALYSIS IN WELDING WORKS AND INVESTIGATION OF THE FACTORS WHICH CAUSE THE WORK ACCIDENT IN TERMS OF OCCUPATIONAL SAFETY

ABSTRACT

In today's conditions, The welding works manufacturing is gaining momentum in the construction works, metal fabrication and industry increasing day by day in parallel with the population increase, and in line with the increasing demands, It contributes to the added value of our country with the training of competent, qualified personnel who understand the welding work. However, the increase in the risk factors faced by the welders in different environments, and the emergence of work accidents make the inevitable implementation of occupational health and safety measures. In good practices where occupational health and safety measures are taken, the operability of employee and work environment surveillance and risk analysis are important in ensuring the safety of welders. In this study, It is aimed to create a risk analysis for examining and partitioning different environment and working conditions in welding works by occupational health and safety professionals, to identify the hazards and risks, to determine the situation and determine the measures to be taken according to the result, to determine the factors that will cause work accidents and to eliminate and to the full protection of employees' body integrity.

Keywords: Risk Analysis in Welding Works, Occupational Accidents in Welding Works, Occupational Health and Safety in Welding Works,

GNL/S-31**KAYNAK İŞLERİNDE ELEKTRİK TEHLİKELERİNİN İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ AÇISINDAN İNCELENMESİ**

Öncel Özalp¹, Asena Damla Özay², Mustafa Burak Cömert³, Pınar Sarı Çavdar⁴, Uğur Çavdar⁵ (*)

¹ İş Sağlığı ve Güvenliği Bölümü, İzmir Demokrasi Üniversitesi, İzmir, oncelozalp@hotmail.com

² İş Sağlığı ve Güvenliği Bölümü, İzmir Demokrasi Üniversitesi, İzmir, asenaozay@hotmail.com

³ İş Sağlığı ve Güvenliği Bölümü, İzmir Demokrasi Üniversitesi, İzmir, mburakcomert@gmail.com

⁴ İnşaat Müh. Bölümü, İzmir Demokrasi Üniversitesi, İzmir, pınar.cavdar@idu.edu.tr

⁵ Makina Müh. Bölümü, İzmir Demokrasi Üniversitesi, İzmir, ugur.cavdar@idu.edu.tr

1. Öncel ÖZALP ORCID: 0000-0002-0177-6025

2. Asena Damla ÖZAY ORCID: 0000-0003-3815-5246

3. Mustafa Burak Cömert ORCID: 0000-0002-7954-9180

4. Pınar Sarı ÇAVDAR ORCID: 0000-0002-1989-4759

5. Uğur ÇAVDAR ORCID: 0000-0002-3434-6670

*İlgili Yazar / Corresponding author: ugur.cavdar@idu.edu.tr

ÖZET

Kaynak ile imalat tekniklerinin kullanımı genel itibarıyla tüm metal endüstri üreticilerine sağladığı maliyet, zaman, kalite gibi fırsatlar sebebiyle yaygın bir şekilde kullanılmakta olan bir bütünleştirme yöntemi olarak karşımıza çıkmaktadır. Kaynak ile ilgili üretimlerde gerekli işlemlerin gerçekleştirilmesinde kullanılan elektrikli iş ekipmanlarından doğabilecek elektrik enerjisi tehlikeleri ve bu tehlikelerin yarattığı riskleri en aza indirmesi için alınacak güvenli çalışma tedbirleri ve bu tedbirlere paralel olarak yapılması zaruri periyodik kontrol ve ölçümlerle beraber kaynaklı imalat sektörü profesyonelleri için dikkat etmeleri gereken hususlar belirlenip tüm sektörde bir farkındalık oluşturulması amaçlanmıştır.

Bu çalışmada kaynaklı birleştirme yöntemlerini kullanan tüm sektörlerde faaliyetlerine devam eden işletmelerin işveren, işveren vekili, iş sağlığı ve güvenliği profesyonelleri, kaynak işleri çalışanları ve bu çalışanlarla aynı ortam da çalışma faaliyetlerini yürüten diğer tüm çalışanlar için elektrik enerjisi tehlikeleri ve bu tehlikelerin yarattığı risklerden kaynaklı ortaya çıkabilecek sağlık ve güvenlik risklerinin kabul edilebilir bir seviyeye çekilmesinde bir rehber olması amacı ile hazırlanmış ve güvenli bir çalışma ortamının sağlanması için ilgili hususlara örneklemeler yoluyla değinilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İş Sağlığı ve Güvenliği, Kaynak, Elektrik Tehlikeleri.

INVESTIGATION OF ELECTRICAL HAZARDS IN WELDING WORKS FOR OCCUPATIONAL HEALTH AND SAFETY**ABSTRACT**

The use of welding in the manufacturing techniques generally appears as an integration method that is widely used due to the opportunities such as cost, time and quality for all of the metal industry manufacturers. In order to minimize the electrical energy hazards that may arise from the electrical work equipment used in performing the necessary processes in the welding related production and the risks caused by these hazards, safe working measures and the issues that should be taken into consideration in parallel with these measures are determined for the welding industry professionals. It is aimed to create awareness in the whole sector.

In this study, the electrical energy hazards and risks arising from these hazards may arise for employers, employers' representatives, occupational health and safety professionals, welding workers and all other employees who carry out their work in the same environment as enterprises that continue their activities in all sectors using the welded jointing methods. It has been prepared to serve as a guide in taking the health and safety risks to an acceptable level and related issues have been addressed through examples to ensure a safe working environment.

Keywords: Occupational Health and Safety, Welding, Electrical Hazards.

GNL/S-32**KAYNAK İŞLEMİNDE MARUZ KALINAN KİMYASAL MADDELER VE SAĞLIK ÜZERİNE
ETKİLERİNİN İNCELENMESİ**

Asena Damla Özay¹, Mustafa Burak Cömert², Öncel Özalp³, Pınar Sarı Çavdar⁴, Uğur Çavdar^{5*}

¹ İş Sağlığı ve Güvenliği Bölümü, İzmir Demokrasi Üniversitesi, İzmir, asenaozay@hotmail.com

² İş Sağlığı ve Güvenliği Bölümü, İzmir Demokrasi Üniversitesi, İzmir, mburakcomert@gmail.com

³ İş Sağlığı ve Güvenliği Bölümü, İzmir Demokrasi Üniversitesi, İzmir, oncelozalp@hotmail.com

⁴ İnşaat Müh. Bölümü, İzmir Demokrasi Üniversitesi, İzmir, pınar.cavdar@idu.edu.tr

⁵ Makina Müh. Bölümü, İzmir Demokrasi Üniversitesi, İzmir, ugur.cavdar@idu.edu.tr

*İlgili Yazar / Corresponding author: ugur.cavdar@idu.edu.tr

ÖZET

Kaynakçılık mesleği yüzyıllar boyunca tüm toplumlarda popüler bir meslek olmasına karşın, kaynak işleminde kullanılan yöntemlerin fazlalığı, kaynak işleminde kullanılan kimyasal karışımlar ve yüksek ısı sonucunda ortamda açığa çıkan gazların solunması veya radyoaktif tehlikeler bu mesleği hem sağlık hem de güvenlik anlamında riskli hale getirmekte ve özellikle uzun vadede işçilerin mesleki maruziyetler sonucunda sağlık sorunlarıyla uğraşmalarına neden olmaktadır. Yüzden fazla çeşidi olan kaynak işleminde, vücutta sinir sistemi, solunum sistemi, sindirim sistemi veya kas-iskelet sistemi gibi pek çok sistemi etkilemektedir. İşçilerin yaşadığı en büyük sorun ise özellikle solunum sisteminde karşımıza çıkmaktadır. Kaynak birleştirme işleminde farklı süreçler ve birden fazla kimyasal maddenin karıştırılarak kullanılması, açığa çıkan kaynak dumanının da çok çeşitli olmasına, verdiği hasarında farklılık göstermesine neden olmaktadır. Solunan bu gazların verdiği hasar işçileri olumsuz etkilemekte ve yaşam kalitelerini düşürebilmektedir.

Bu çalışma da üretim faktörlerindeki artışlar ve teknolojik ilerlemeler sonucu, havacılık, uzay, gemi veya otomotiv endüstrisi gibi hemen hemen bütün üretim endüstrilerinde ihtiyaç haline gelen kaynakçıların, mesleklerini yaparken karşılaştıkları sağlık risklerinin ve yaşadıkları sağlık sorunlarının üzerinde durulmakta, kimyasalların işçilerin sağlığına verdiği hasarlardan ve bu hasarları en aza indirebilmek için alınabilecek koruma önlemlerinden bahsedilmektedir.

Anahtar Kelimeler: İş Sağlığı ve Güvenliği, Kaynak, Kaynak Dumanı, Mesleki Maruziyet

ANALYSIS OF CHEMICAL SUBSTANCES EXPOSED IN THE WELDING PROCESS AND ITS EFFECTS ON HEALTH

ABSTRACT

Although the welding profession has been popular in all societies for centuries, the excessive methods used during the welding process, the chemical mixtures used in the welding process and the inhalation of gases released as a result of high temperature or radioactive hazards still bring this profession risky in terms of health and safety and especially long In the term, it causes workers to experience health problems as a result of occupational exposures welding process with more than a hundred varieties affects many systems in the body such as nervous system, respiratory system, digestive system or musculoskeletal system. The biggest problem that workers face is especially in the respiratory system. Different processes and mixing of more than one chemical in the welding combining process, causes the resulting welding smoke to be very diverse and differ in their damage. Damage caused by these gases inhaled affects workers negatively and may decrease their quality of life.

In this study, as a result of the increase in production factors and technological advances, the health risks and health problems faced by welders, who have become a necessity in almost all production industries such as aviation, space, ship, or automotive industry, are emphasized, and the damage caused by chemicals to workers' health and protection measures that can be taken to minimize damage is mentioned.

Keywords: Occupational Health and Safety, Welding, Welding Smoke, Occupational Exposure

GNL/S-33

Halk Sağlığı Açısından Risk Arz Eden İnvazif *Aedes* Sivrisinekleriyle Mücadelede Kültürel Yaklaşımın Önemi

Zafer Şakacı¹, Aylın Er¹

¹ Balıkesir Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Anabilim Dalı, Balıkesir, Türkiye

Özet

Amaç: Bu derleme, ülkemizde yürütülen invazif vektörlerle mücadele ile ilgili çalışmalarda yerel halkın sürece etkili bir şekilde katılması için bilimsel bir zemin oluşturmayı amaçlamıştır.

Gereç - Yöntem: İnvazif *Aedes* türleriyle ilgili kültürel mücadele çalışmalarından elde edilen başarı, zorluk ve uygulamalarla ilgili literatürler incelenmiştir.

Bulgular: İnvazif sivrisinek türlerine karşı yürütülen mücadele tekniklerinden elde edilen başarı oldukça kısıtlı kalmaktadır. Günümüzde bu türlerle mücadele noktasında sağlanmış ortak konsensus, kültürel mücadelenin esas olduğu ve yapılacak herhangi bir mücadele yaklaşımına mutlaka yerel halkın da değişik şekillerde dahil edilmesinin gerektiği yönündedir. Özellikle son yıllarda, bu noktada yapılacak iyi planlanmış kimi yaklaşımlardan değişen derecelerde başarıların elde edilebileceği rapor edilmiştir.

Sonuçlar: Son on yılda, yayılım alanını hızla genişleten ve vektöriyel kapasitesi oldukça yüksek olan *Aedes albopictus*'un (Asya Kaplan Sivrisineği) ülkemizdeki durumu değerlendirildiğinde, entegre ve organize bir şekilde yapılması gereken ivedi bir mücadele ve takip programının mutlak gerekli olduğu açıkça görülmektedir. Günümüzde istilacı türlerle mücadele konusunda sağlanmış ortak konsensus olan, yerel halkın sürece dahil edilmesi noktasında, ülkemiz belediyelerinin sivrisinek biyo-ekoloji konusunda uzman personel istihdam etmesi ve bu personel aracılığıyla halka gereken teorik ve uygulamalı eğitimi vermesi gerekli ve elzemdir.

Anahtar Kelimeler: Asya Kaplan Sivrisineği, *Aedes albopictus*, Kültürel Mücadele, Vektör

The Importance of Cultural Approach in Combating the Invasive *Aedes* Mosquitoes That Establish Risk in Terms of Public Health

Zafer Şakacı¹, Aylin Er¹

¹ Balıkesir University, Faculty of Science-Literature, Department of Biology, Balıkesir, Turkey

Abstract

Objectives: This review aimed to provide a scientific basis for the effective participation of the residents to combating invasive vectors conducted in our country.

Materials - Methods: Literatures about invasive *Aedes* species that obtained from practices, difficulties and success that comes from cultural approach studies are examined.

Results: Success achieved by using control techniques against most of the invasive mosquito species is generally inadequate. The current consensus provided at the point of control approaches is to include the residents in the combat. In recent years, some degrees of success have been reported from well-planned methods using this strategy.

Conclusions: Over the past decade, when it's considered that *Aedes albopictus* (Asian Tiger Mosquito) has a rapidly widening range and that has an extreme high vectorial capacity in our country, it's clearly seen that an control and surveillance programs that is done in an organized and integrated way, is immediately and necessarily needed. Today, at the point of including residents into process of current consensus which is provided to combat against invasive species, it is necessary and essential that the municipality of our countries must employ expert personnel about mosquito bio-ecology and the residents must be taught theoretical and practical training that is needed by these personnel.

Key Words: Asian Tiger Mosquito, *Aedes albopictus*, Cultural Approach, Vector

GNL/S-34**İnfertilite Tedavi Sürecinde Yapay Zeka: Kontrollü Ovaryen Stimülasyon Protokolü Önerimi**

Zeynep Pacci Yalgın¹, Yasemin Atılğan Şengül², Oya Alagöz³, Rukset Attar³, Aslı Uyar¹

¹ Okan Üniversitesi, Tepeören Mah. Ballica Yolu Cad. No: 11/11 Tuzla, İstanbul, Türkiye, zpacci@gmail.com, asli.uyar@okan.edu.tr

² Doğu Üniversitesi, Bahçelievler Mh. Bosna Bulvarı No:140 Üsküdar, İstanbul, Türkiye, yatilgan@dogus.edu.tr

³ Yeditepe Üniversitesi, İçerenköy Mah. Hastahane Sok. 4,4/1 Ataşehir, İstanbul, Türkiye, oyaakcin@yahoo.com, rattar@gmail.com

GİRİŞ-AMAÇ: Literatürdeki çalışmalar yapay zeka tabanlı karar destek sistemleri ile infertilite tedavisinde başarı oranı artışı sağlandığını göstermektedir. Tedavi sürecinin ilk adımı olan kontrollü ovaryen stimülasyon (KOS) için farklı ilaç-doz protokolleri bulunmaktadır. Doğru protokolün uygulanması ile yüksek oosit verimi ve daha kaliteli embriyolar üretilmesi muhtemeldir. Önceki çalışmalar bir tedavi siklusünde optimal oosit sayısının 6 ila 15 arasında olması gerektiğini göstermektedir. Bu çalışmanın amacı, hastaya uygun olarak optimal oosit verimini sağlayacak KOS protokolünün yapay zeka teknolojileri tarafından belirlenmesidir.

GEREÇ-YÖNTEM: Yeditepe Üniversitesi Hastanesi'ne bağlı özel tüp bebek kliniğinin elektronik sağlık kayıtları retrospektif olarak incelenmiştir. Çalışma popülasyonu, Ocak 2013 ile Aralık 2019 arasında gerçekleştirilen 480 adet taze OPU döngüsünü içermektedir. Çalışmada öznitelik olarak anne adayları yaş, infertilite teşhisi, vücut kitle indeksi (VKI), bazal folikül uyarıcı hormon (FSH), estradiol (E2), anti-Mullerian hormonu (AMH) ve stimülasyon protokolü girdileri kullanılmıştır. Hastalara Antagonist, CC+Antagonist ve Femara+Antagonist protokollerinden biri uygulanmıştır. Sonuç olarak alınan oosit sayısı A (0-5 adet oosit) ve B(> 5 adet üzeri oosit) olarak iki sınıfa ayrılmıştır. Yapay Sinir Ağları, LightGBM, Rastgele Orman ve Destek Vektör sınıflandırıcılarının tahmin performansını, örnekleme yanlılığını önlemek için 5-kat-çapraz-doğrulama kullanarak değerlendirilmiştir.

BÜLGÜLER: Ortalama anne yaşı, A sınıfında 37.7, B sınıfında ise 34.0'dır. A sınıfında 286, B sınıfında 194 adet OPU döngüsüne ait veri bulunmaktadır. Karşılaştırılan sınıflandırıcılardan oosit sayısını en yüksek tahmin edebilme doğruluk oranı %83.75 ile Rastgele Orman algoritmasına aittir. Sınıf bazında değerlendirildiğinde A sınıfı %85.14, B sınıfı ise %76.2 oranıyla doğru tahmin edilmiştir. Çalışmanın sonucunda en yüksek doğruluk oranına sahip Rastgele Orman sınıflandırıcısı A sınıfına dahil olan hastaların %5'i için daha yüksek sayıda oosit vereceğini tahminlediği farklı bir protokol uygulanmasını, %82.5'u için gene aynı protokol uygulanmasını önermiştir.

SONUÇ: Geliştirilen yapay zeka modeli ile mevcutta uygulanmış olan protokol yerine önerilen protokolün uygulanması durumunda daha fazla oosit elde edilebileceği tahminlenmiştir. Bulgular, oosit sayısının optimize edilmesini sağlayacak KOS protokolünün belirlenmesinin mümkün olduğunu göstermektedir. Yapay zeka tabanlı karar desteği yeterli oosit olmamasından kaynaklanan siklus iptallerini azaltarak tedavi başarı oranının yükselmesine katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yapay zeka, Stimülasyon, Sınıflandırma, Tüp Bebek, İnfertilite, IVF, Makine öğrenmesi, Tahminleme

Artificial Intelligence in Infertility Treatment Process: Recommendation of Controlled Ovarian Stimulation Protocol

Zeynep Pacci-Yalgin¹, Yasemin Atilgan-Sengul², Oya Alagoz³, Rukset Attar³, Asli Uyar¹

¹ Okan University, Tepeoren Mah. Ballica Yolu Cad. No: 11/11 Tuzla, Istanbul, Turkey, zpacci@gmail.com, asli.uyar@okan.edu.tr

² Doğuş University, Bahcelievler Mh. Bosna Bulvari No:140 Uskudar, Istanbul, Turkey, yatilgan@dogus.edu.tr

³ Yeditepe University, Icerenkoy Mah. Hastahane Sok. 4,4/1 Atasehir, Istanbul, Turkey, oyaakcin@yahoo.com, rattar@gmail.com

OBJECTIVE: Studies show that the artificial intelligence-based decision supporting systems increase the success rate of infertility treatment. There are different protocols for first step of the IVF treatment, controlled ovarian stimulation (COS). It is possible to produce higher oocyte yield and higher quality embryos by applying the correct protocol. Previous studies show that optimal oocyte count should be between 6 to 15 for each cycle. The aim of this study is to determine COS protocol that will provide optimal oocyte yield by artificial intelligence technologies in accordance with the patient.

METARIALS-METHODS: Electronic health records of the private IVF clinic affiliated with Yeditepe University were retrospectively analyzed. The study population includes 480 fresh OPU cycles between January 2013 and December 2019. In the study, maternal age, infertility diagnosis, body mass index (BMI), basal follicle-stimulating hormone (FSH), estradiol (E2), anti-Mullerian hormone (AMH) and stimulation protocol entries were used as attributes. The patients were administered Antagonist, CC+Antagonist and Femara+Antagonist protocols. As a result, the number of oocytes taken is divided into two classes: A (0-5 oocytes) and B (>5 or more oocytes). Artificial Neural Networks, LightGBM, Random Forest and Support Vector classifiers were evaluated using 5-fold-cross-validation to prevent predictive performance and sampling bias.

RESULTS: Average maternal age is 37.7 in the A class and 34.0 in the B class. There are 286 data in the A class and 194 data in the B class. The highest predictive accuracy rate of oocyte count among the compared classifiers belongs to the Random Forest algorithm with 83.75%. When evaluated on the basis of class, class A was estimated correctly with 85.14% and class B with 76.2%. As a result of the study, the Random Forest classifier with the highest accuracy rate suggested that a different protocol that guesses higher oocyte should be applied for 5% of patients included in class A and the same protocol should be applied for 82.5%.

CONCLUSION: With the developed artificial intelligence model, it was estimated that more oocytes could be obtained if the proposed protocol was applied instead of the currently applied protocol. Findings show that it is possible to determine COS protocol that will optimize the number of oocytes. Artificial intelligence-based decision support will contribute to the increase in treatment success rate by reducing cycle cancellations due to lack of oocytes.

Key Words: Artificial Intelligence, Stimulation, Classification, Infertility, IVF, Machine Learning, Forecasting, ICSI

GNL/S-35**Hiperlipidemik Hastalarda Atorvastatinin Plazma Lipid Peroksidasyonu Ve Organizmanın Antioksidan Savunma Sistemleri Üzerine Etkilerinin İrdelenmesi**

Akın Aydemir², Fatih Borlu¹, Emel Serdaroglu², İsmail Demir¹, Tolga Konduk¹, Orkide Donma²

¹Sisli Etfal Training and Research Hospital, Department of Internal Diseases

²Istanbul University, Cerrahpasa Faculty of Medicine, Department of Clinical Biochemistry

Özet

Amaç: Hiperlipideminin kardiyovasküler hastalıklara neden olmaktadır. Statinler (HMG-CoA redüktaz inhibitörleri) hiperlipidemi tedavisindeki etkinliği, güvenilirliği ve yan etki profilinin iyi olması nedeniyle en sık tercih edilen ilaçlardır. Aterosklerotik plağın başlamasında ve ilerlemesinde lipid peroksidasyonu önemli rol oynamaktadır. Statinlerin lipid profili üzerine olan olumlu etkilerinin yanısıra antioksidan etkilerinin olduğu düşünülmektedir. Bizde araştırmamızda hiperlipidemik hastalarda 6 haftalık atorvastatin tedavisi sonrası hastaların antioksidan kapasitesinin değişip değişmediğini inceledik.

Gereç - Yöntem: Hiperlipidemisi (LDL kolesterol düzeyi > 160 mg/dl) olan 33 hasta araştırmaya dahil edildi. Hastalara 6 hafta boyunca atorvastatin tedavisi verildi. Hastaların tedavi öncesi ve sonrası lipid profilleri ve antioksidan kapasiteleri incelendi. Vücuttaki antioksidan kapasiteyi değerlendirmek için hastaların lipid peroksidasyon son ürünü olan plazma malondialdehid, glutatyon ve süperoksitdismutaz düzeyi ile plazma total antioksidan kapasitesi ölçüldü.

Bulgular: Araştırmaya dahil edilen hastaların 16'sı kadın, 17'si erkekti, hastaların yaş ortalaması 52.1 ± 7.9 yıl saptandı. Malondialdehid düzeyinde statin tedavisi sonrası istatistiksel olarak anlamlı bir düşme saptandı (tedavi öncesi = 4.2 ± 0.3 ; tedavi sonrası = 2.5 ± 0.2 $\mu\text{mol/L}$). Hastaların glutatyon (tedavi öncesi = 8.6 ± 3.5 ; tedavi sonrası = 9.5 ± 3.6 $\mu\text{mol/gHb}$) ve süperoksitdismutaz düzeylerinde (tedavi öncesi = 726 ± 270 ; tedavi sonrası = 1222 ± 365 U/gHb) tedavi sonrası istatistiksel olarak anlamlı bir artış saptandı. Hastaların total anti-oksidan durumlarının değerlendirilmesinde ise tedavi sonrası istatistiksel olarak anlamlı bir artış saptandı (tedavi öncesi = 2.1 ± 0.4 ; tedavi sonrası = 2.4 ± 0.1 mmol/L).

Sonuçlar: Statinler sadece lipid profilini düzelterek (LDL kolesterolü düşürerek, HDL kolesterolü yükselterek) değil, aynı zamanda lipid peroksidasyonu azaltarak ve vücudun antioksidan kapasitesini artırarak ateroskleroz gelişimini yavaşlatabilir veya engelleyebilir.

Anahtar Kelimeler: Hiperlipidemi, atorvastatin, lipid peroksidasyonu, antioksidan kapasite.

Investigation of Atorvastatin Effects in Hyperlipidemic Patients on Plasma Lipid Peroxidation and the Antioxidant Defense Systems of Organism

Akın Aydemir², Fatih Borlu¹, Emel Serdaroglu², İsmail Demir¹, Tolga Konduk¹, Orkide Donma²

¹Sisli Etfal Training and Research Hospital, Department of Internal Diseases

²Istanbul University, Cerrahpasa Faculty of Medicine, Department of Clinical Biochemistry

Abstract

Objectives: Hyperlipidemia causes cardiovascular diseases. Statins (HMG-CoA reductase inhibitors) are the most used drugs because of their effectiveness, reliability, and having a pleasant side effect profile. Lipid peroxidation plays an essential role in the development of the atherosclerotic plaque. Statins are thought to have antioxidant effects as well as their positive effects on lipid profiles. In this study, we examined whether patients' antioxidant capacity changed after six weeks of atorvastatin treatment in hyperlipidemic patients.

Materials - Methods: In the study, 33 patients with hyperlipidemia (LDL cholesterol level > 160 mg/dl) were included. Patients were given atorvastatin treatment for 6 weeks. Lipid profiles and antioxidant capacities of patients were examined before and after treatment. To evaluate the antioxidant capacity in the body, end-products of lipid peroxidation such as plasma malondialdehyde, glutathione and superoxide dismutase level, and plasma total antioxidant capacity were evaluated.

Results: In the study 17 men and 16 women patients were included. The mean age of the patients was 52.1 ± 7.9 years. There was a statistically significant decrease in malondialdehyde level after statin treatment (pre-treatment = 4.2 ± 0.3 ; post-treatment = 2.5 ± 0.2 $\mu\text{mol} / \text{L}$). There was a statistically significant increase in glutathione levels of patients (pre-treatment = 8.6 ± 3.5 ; post-treatment = 9.5 ± 3.6 $\mu\text{mol} / \text{gHb}$) and superoxide dismutase levels (pre-treatment = 726 ± 270 ; post-treatment = 1222 ± 365 U / gHb) after treatment. A statistically significant increase was found in the evaluation of the patients' total anti-oxidant status after the treatment (pre-treatment = 2.1 ± 0.4 ; post-treatment = 2.4 ± 0.1 mmol / L).

Conclusions: Statins can slow or prevent the development of atherosclerosis not only by correcting the lipid profile (lowering LDL cholesterol, increasing HDL cholesterol) but also by reducing lipid peroxidation and increasing the body's antioxidant capacity.

Key Words: Hyperlipidemia, atorvastatin, lipid peroxidation, antioxidant capacity.

GNL/S-36
GEBELERDE TRAVMATİK DOĞUM ALGISI

Gülpınar Yıldırım¹, Zümrüt Bilgin²

¹ Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ebelik Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

² Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ebelik Bölümü, İstanbul, Türkiye

Özet

Amaç: Doğum eylemi ve doğum deneyimi, çoğu kadın tarafından travmatik bir olay olarak algılanmaktadır. Bu araştırmanın amacı, gebelerde travmatik doğum algısını belirlemektir.

Gereç - Yöntem: Araştırma, İstanbul ilinde bir Eğitim ve Araştırma Hastanesinde 20 Ocak-10 Mayıs tarihleri arasında yapılmıştır. Araştırmanın örneklemini araştırma kriterlerine uyan ve çalışmaya gönüllü katılan 78 düşük riskli ve 78 yüksek riskli toplam 156 gebe oluşturmuştur. Çalışmanın verileri "Gebe Bilgi Formu", "Durumluk-Sürekli Kaygı Ölçeği (State-Trait Anxiety Scale-STAI-TX)" ve "Travmatik Doğum Algısı Ölçeği (TDAÖ)" kullanılarak toplanmıştır. Veriler, bilgisayarda istatistik paket programı kullanılarak analiz edilmiştir.

Bulgular: Çalışmaya katılanların %44,9'u 24-29 yaşları arasında, %37,2'si lise mezunudur. Katılımcıların %82,7'sinin ilk gebeliği, %60,9'unun gebelik/doğumla ilgili biraz kaygısı olduğu, %65,4'ünün normal doğum için kendini hazır hissettiği belirlenmiştir. Gebelerin %79,5'inin normal vajinal doğum yapmak istediği ve %62,8'inin normal doğumdan korktuğu saptanmıştır. Çalışmada yüksek riskli grubun TDAÖ puan ortalaması 73,08±31,11, düşük riskli grubun TDAÖ puan ortalaması 69,33±29,343 olarak bulunmuştur. Çalışma sonucuna göre, yüksek riskli gebelerde doğuma ilişkin kaygı durumu ve normal doğumdan korku durumu ile STAI-TX ve TDAÖ ölçekleri arasında istatistiksel olarak anlamlı fark saptanmıştır ($p<0,05$).

Sonuçlar: Sonuç olarak, yüksek riskli gebelerde travmatik doğum algısı ölçek puanı daha yüksek bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Doğum korkusu, riskli gebelik, travmatik doğum algısı

TRAUMATIC DELIVERY PERCEPTION IN PREGNANT WOMEN

Gülpınar Yıldırım¹, Zümrüt Bilgin²

¹ Marmara University Institute of Health Sciences, Department of Midwifery, Istanbul, Turkey

² Marmara University Faculty of Health Sciences Midwifery Department, Istanbul, Turkey

Abstract

Objectives: Labor and birth experience are perceived by many women as a traumatic event. The purpose of this study is to determine the perception of traumatic birth in pregnant women.

Materials – Methods: The research was carried out in a Training and Research Hospital in Istanbul between 20 January-10 May. The sample of the study consisted of 78 low-risk and 78 high-risk total 156 pregnant women who met the research criteria and participated in the study voluntarily. The data of the study were collected by using the "Pregnant Information Form", "State-Trait Anxiety Scale-STAI-TX)" and " Traumatic Childbirth Perception Scale (TCPS)". The data were analyzed on the computer using statistical software.

Results: The research was carried out in a Training and Research Hospital in Istanbul between 20 January-10 May. The sample of the study consisted of 78 low-risk and 78 high-risk total 156 pregnant women who met the research criteria and participated in the study voluntarily. The data of the study were collected by using the "Pregnant Information Form", "State-Trait Anxiety Scale-STAI-TX)" and " Traumatic Childbirth Perception Scale (TCPS)". The data were analyzed on the computer using statistical software.

Conclusions: As a result, the traumatic birth perception scale score was higher in high-risk pregnant women.

Key Words: Fear of birth, risky pregnancy, traumatic birth perception

GNL/S-37
MOTİVASYON VE KOGNİTİF KONTROLÜN İNCELENMESİ

Özge AKGÜL¹

¹ İzmir Demokrasi Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Psikoloji Bölümü, Deneysel Psikoloji Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

Özet

Motivasyon, insan davranışını netleştirmek ve daha iyi anlamak için kullanılan teorik bir kavramdır. Motivasyon kavramı, çok çeşitli davranışları (örneğin yaklaşma, kaçınma) tanımlamak için teorik bir çerçeve sağlamak üzere oluşturulduğundan, bu çok yönlü yapının hassas bir şekilde işlenmesinin zor olduğu da araştırmacılar tarafından kanıtlanmıştır. Araştırmacılar, insanların ödül almak için kısıtlı kaynaklarını nasıl yöneteceklerini anlamaya çalışmaktadırlar. Ödül ile ilişkili bir ipucunun, keyif veren bir ödül sağladığında organizmanın motivasyonu arttırdığı da bilinmekle birlikte beynin anlaşılması için motivasyon kavramlarına, tıpkı motivasyonu anlamak için beyin kavramlarına olduğu gibi ihtiyaç duyulmaktadır. Motivasyon ve ödül kavramları, davranışsal nörobilimin gerçek hayattaki davranışları açıklamasına yardımcı olabilir. Motivasyon, sıklıkla kognitif kontrol kavramıyla ilişkilendirilmektedir. Kognitif (veya “yürütücü”) kontrol genellikle belirli görevleri yerine getirmek için temel dikkat, bellek, dil ve eylemle ilgili yetenekleri düzenleyen ve bunları koordine eden işlevleri ifade etmektedir. Beynin önemli gizemlerinden birisi olan bu alandaki son literatür; bu yazıda motivasyon, ödül sistemi ve kognitif kontrol kavramları, motivasyonun kognitif kontrolü seçici olarak arttırıp arttırmadığı, motivasyonun kognitif kontrol maliyetlerinin üstesinden gelmedeki önemi ve son olarak da aralarındaki etkileşime yol açan nöral mekanizmaların neler olduğu alt başlıkları altında incelenmiştir. Gerek nöroanatomik gerekse nörokimyasal ve deneysel çalışmalarla aralarındaki olası ilişki bu derlemede ortaya konmaya çalışılmıştır. Sağlıklı bireylerde olduğu kadar birçok nöropsikiyatrik hastalıklarda da motivasyon ve kognitif kontrol çalışmaları yapılmaktadır. İnsanların neden ve nasıl davrandıklarını anlamak adına bu alanda deneysel çalışmaların yapılması oldukça önem teşkil etmektedir. Hastalıkların doğasını anlama ve tedavilerine katkı sağlamak adına da bu alanda birçok çalışmanın yapılmasına ihtiyaç vardır. Bu açıdan motivasyonun ve kognitif kontrolün önemini anlamak, ilerleyen çalışmalara ışık tutmak adına oldukça gereklidir.

Anahtar Kelimeler: Motivasyon, Ödül Beklentisi, Kognitif Kontrol

THE INVESTIGATION OF MOTIVATION AND COGNITIVE CONTROL

Özge AKGÜL¹

¹ İzmir Democracy University, Faculty of Arts and Sciences, Department of Psychology, Division of Experimental Psychology, İzmir, Turkey

Abstract

Motivation is a theoretical concept that is used to clarify and understand human behavior in a better way. The concept of motivation has also been proven by researchers to precisely process this versatile structure, as it was created to provide a theoretical framework for describing a wide variety of behaviors (e.g., approach, avoidance). Researchers are trying to understand how people will manage their limited resources to get rewards. Although a hint associated with the reward is known to increase the motivation of the organism when it provides an enjoyable reward, motivation concepts are needed to understand the brain, just like brain concepts are necessary for understanding motivation. Motivation and reward concepts can help behavioral neuroscience to explain real-life behavior. Motivation is often associated with the concept of cognitive control. Cognitive (or "executive") control often stands for the functions which regulate and coordinate memory, basic attention, language and action-related skills to perform certain tasks. Together with the latest literature in this field, which is one of the important mysteries of the brain; in this article, the concepts of motivation, reward system and cognitive control are examined under the subheadings of whether motivation selectively increases cognitive control, motivation's importance in overcoming cognitive control costs, and finally what neural mechanisms lead to interaction between them. The possible relationship between neuroanatomical, neurochemical and experimental studies have been tried to be revealed in this review. Motivation and cognitive control studies are carried out in many neuropsychiatric disorders as well as in healthy individuals. It is very important to conduct experimental studies in this area in order to understand why and how people behave. Many studies are needed in this area in order to understand the nature of the diseases and contribute to their treatment. In this respect, understanding the importance of motivation and cognitive control is essential to shed light on future studies.

Keywords: Motivation, Reward Expantancy, Cognitive Control

GNL/S-38**Kedi ve Köpeklerde Human Interferon Alfa Kullanımı: Mini Derleme**

Rahmi Canbar, Enver Yazar

Selçuk Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Farmakoloji ve Toksikoloji AbD, Konya, Türkiye

Rahmi Canbar, <https://orcid.org/0000-0001-7100-4437>

Enver Yazar, <https://orcid.org/0000-0002-6508-7245>

Özet

İmmün sistem hücrelerince salgılanan interferonlar antiviral, antineoplastik ve immunomodülatör etkilere sahiptir. Bu etkileri sayesinde hem beşeri hekimlikte hem de veteriner hekimlikte viral enfeksiyonlar ve bazı kanser türlerinin tedavisinde kullanılmaktadır. Feline rekombinant interferon- ω veteriner hekimlikte doğrudan antiviral ilaç olarak kullanımı ruhsatlanmış tek üründür. Üründe kedi ve köpekler hedef tür olarak tanımlanmıştır. Bu hayvanlarda feline rekombinant interferon- ω 'nın viral enfeksiyonlar ve bazı kanser türlerinde etkileri bildirilmiştir. Ancak bu ürün her ülkede satışa sunulmamıştır ve pahalıdır. Bu durum veteriner hekimlerin beşeri ürünlere yönelmesine neden olmuştur. Bu derlemede beşeri hekimlikte satışa sunulan human interferon- α 'nın kedi ve köpeklerde kullanımı, etkinliği ve yan etkileri hakkında bilgi sunuldu.

Anahtar Kelimeler: Human interferon- α , kedi, köpek

Use of Human Interferon Alpha in Cats and Dogs: Mini Review

Rahmi Canbar, Enver Yazar

Selçuk University, Veterinary Faculty, Department of Pharmacology and Toxicology, Konya, Turkey

Abstract

Interferons secreted by immune system cells, have antiviral, antineoplastic and immunomodulatory effects. Depend on to these effects, they are used in the treatment of viral infections and some types of cancer in both human and veterinary medicine. Feline recombinant interferon- ω is the only product licensed for use as a direct antiviral drug in veterinary medicine. In the product, cats and dogs have been identified as the target species. The effects of feline recombinant interferon- ω in viral infections and some types of cancer have been reported in these animals. However, this product is not available in all countries and is expensive. This has led veterinarians to turn to human products. In this review, information has been given about the use, effectiveness and side effects of human interferon- α , which is offered for sale in human medicine, in cats and dogs.

Key Words: Cat, dog, human interferon- α

GNL/S-39

Ailelerin Dental Travma İle İlgili Bilgi Düzeylerinin Değerlendirilmesi: Bir Anket Çalışması

Duygu Recen¹, Gülter Devrim Kaki², Halil Tolga Yüksel³, Bengisu Yıldırım⁴

¹ İzmir Demokrasi Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Restoratif Diş Tedavisi Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

² Özel Muayenehane, Uşak, Türkiye

³ Uşak Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Ağız, Diş ve Çene Radyolojisi Anabilim Dalı, Uşak, Türkiye

⁴ Uşak Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Protetik Diş Tedavisi Anabilim Dalı, Uşak, Türkiye

*İlgili yazar / Corresponding author: duygu.recen@idu.edu.tr

ÖZET

Amaç: Bu çalışmanın amacı, ailelerin, dental travmalar ile ilgili bilgi düzeylerinin ölçülmesi ve değerlendirilmesidir.

Gereç - Yöntem: Bu kesitsel çalışmaya, Uşak Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi'ne başvuran 0-18 yaş arası çocuğu olan 300 ebeveyn dahil edilmiştir. Çalışma hakkında bilgilendirilen, çalışmaya katılmayı kabul eden ebeveynlere sosyo-demografik özellikler ile birlikte 16 soru içeren anket formları verildi, cevaplamaları istendi. Alınan cevaplar yüzde olarak değerlendirildi.

Bulgular: Ebeveynlerden sadece %22'si daha önce diş yaralanmaları hakkında bilgilendirildiklerini belirtti. Bilgi kaynakları arasında ilk yardım kursu önde gelmekteydi. Ebeveynlerden %84'ü bu yaralanmaların acil bir durum olduğunu düşünmekteydi ancak yalnızca %14'ü bu konuda durumu kontrol edebilecek bilgi düzeyine sahip olduğunu bildirdi. Ebeveynlerin %10'u avülse dişi tekrar yerine yerleştireceğini bildirdi. Dişi yerine yerleştirmeden önce temizlenmesi ile ilgili olarak ebeveynlerin %84'ünün bir fikri bulunmamaktaydı. %52 oran ile ağız diş sağlığı merkezleri dişin avülse olması halinde ebeveynlerin başvurduğu yerler arasında ilk sıradaydı. Sağlık kuruluşlarına başvurma süreleriyle ilgili olarak ebeveynlerin %48'i ilk 30 dakika içinde gidilmesi gerektiğini düşünmekteydi. Avülse bir dişi, diş hekimine götürürken nasıl muhafaza edileceği ile ilgili ebeveynlerin % 32'sinin herhangi bir fikri bulunmamaktaydı.

Sonuçlar: Bu çalışma, ebeveynlerin dental travmalar ile ilgili bilgi seviyelerinin yeterli düzeyde olmadığını gösterdi. Bu nedenle, dental travmalar ile ilgili doğru bilgilerin aileler, öğretmenler ve çocuk bakımı ile ilgilenen diğer meslek dallarına verilmesinin ülke genelinde yaygınlaştırılması gerektiği sonucuna varıldı.

Anahtar Kelimeler: Dento-alveolar yaralanmalar, Avülsiyon, Çocuklar, Ebeveynler

Assessment of Parental Knowledge Levels on Dental Trauma: A Questionnaire Survey

ABSTRACT

Objectives: The purpose of this study was to measure and evaluate the knowledge levels of parents related to dentoalveolar trauma.

Materials - Methods: This cross-sectional study included 300 parents with children aged 0-18 who were admitted to Uşak University Faculty of Dentistry. Parents who were informed about the study and accepted to participate in the study were given a questionnaire containing 16 questions with socio-demographic characteristics and asked to answer. The data were evaluated as percentage.

Results: Only 22% of the parents said they were informed about tooth injuries. Among the sources of information, the first aid course is the best match. 84% of the parents think that these injuries are an emergency but only 14% reported that they have the level of knowledge they can control in this regard. Only 10% of the parents reported that they could replace a missing tooth back to its place. 84% of parents do not have an opinion on cleaning process before putting the tooth in place. In the case of avulsion, 52% of the parents said they would go to the oral dental health centers. Regarding the length of time to apply for health facilities, 48% of the parents think that they should reach a dentist in the first 30 minutes. 32% of parents have no idea about how they should preserve the displaced tooth on their way to the hospital.

Conclusions: This study showed that parents' knowledge levels regarding traumatic dentoalveolar injuries were not sufficient enough. With regards, the right information about dental traumas should be extended throughout the country to parents, teachers and other day care centers.

Key Words: Dento-alveolar injuries, Avulsion, Children, Parents

GNL/S-40**Bir Köpekte İdrar Kesesinde İntroluminal Hematom**

Nihan Avcı¹, Başak Boztok Özgermen ¹

¹ Aksaray Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Cerrahi Anabilim Dalı, Aksaray, Türkiye

Özet

Amaç: Bu çalışmanın amacı, idrar kesesindeki kanamalara bağlı olarak gelişen intraluminal hematomların tanı ve tedavisinde rutin ultrasonografi ve sistotominin önemini ortaya koymaktır.

Gereç - Yöntem: Bu çalışmanın gerecini Aksaray Üniversitesi, Veteriner Fakültesi Kliniklerine Hematüri şikayeti ile getirilen 5 yaşlı, kısırlaştırılmamış dişi, karma ırk köpek oluşturdu. Hastanın klinik muayenesini takiben rutin abdominal ultrasonografi yapıldı ve idrar kesesi lumeninde hiperekoik alan görüldü. Kesin tanı ve tedavi amacıyla sistotomiye karar verildi. Hastaya Ksilazin (2.2mg/kg,IM) ve Ketamin (11mg/kg,IM) uygulanarak genel anestezi sağlandı. Rutin asepsi ve antisepsi sağlandıktan sonra median laparotomi yapıldı. Postoperatif olarak hasta kataterize edildi ve bir hafta süre ile antibiyotik kullanıldı. İyileşme süresi sorunsuz olarak tamamlandı.

Bulgular: İdrar kesesinin dorsalinden yapılan ensizyonla lümene ulaşıldı ve burada büyük boyutta bir hematomla karşılaşıldı. Hematom uzaklaştırıldıktan sonra yapılan kontrolde herhangi bir aktif kanama veya neoplazik kitle görülmedi.

Sonuçlar: Hematüri şikayeti olan hastalarda idrar kesesinin ultrasonografik muayenesi tanıda önemli yer tutmaktadır. Bu çalışmada intraluminal idrar kesesi hematomlarının tedavisinde sistotomi yapılmasının önemi ortaya konmuştur

Anahtar Kelimeler: İdrar Kesesi, Hematom, Sistotomi

Intraluminal Hematoma in The Urinary Bladder of a Dog

Nihan Avcı¹, Başak Boztok Özgermen ¹

¹ Aksaray University, Faculty of Veterinary Medicine, Aksaray, Turkey

Abstract

Objectives: This study aimed to reveal the importance of routine ultrasonography and cystotomy in the diagnosis and treatment of intraluminal hematomas.

Materials - Methods: A 5-year-old entire female, a mixed-breed dog that was brought to the Clinics of Aksaray University Faculty of Veterinary Medicine, with the complaint of hematuria made up the material of this study. Following the physical examination, an ultrasonographic examination was performed which revealed a hyperechoic area in the lumen of the urinary bladder. Cystotomy was decided for definitive diagnosis and treatment. General anesthesia was achieved by administrating xylazine (2.2mg / kg) and Ketamine (11mg / kg) IM. After routine surgical preparation, a median laparotomy was performed. Postoperatively, the patient was catheterized and antibiotics were administered for a week. The recovery was uneventful and no complaints were encountered.

Results: The lumen was reached through the incision made from the dorsal of the urinary bladder, where a large size hematoma was encountered. After the hematoma was removed, the lumen was observed for any active bleeding or neoplastic mass.

Conclusions: For the patients presented with hematuria, an ultrasonographic examination has an important place for diagnosis. As a conclusion, it is important to perform cystotomy in the treatment of intraluminal urinary bladder hematoma.

Key Words: Urinary Bladder, Hematoma, Cystotomy

GNL/S-41
TIBBİ LABORATUVARLARDA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

Mustafa Burak Cömert¹, Reyhan İRKİN^{2*}

¹İzmir Demokrasi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü /İş Sağlığı ve Güvenliği Yüksek Lisans, İzmir, Türkiye, mburakcomert@gmail.com

²İzmir Demokrasi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İzmir, Türkiye, reyhan.irkın@idu.edu.tr

*İlgili yazar / Corresponding author: reyhan.irkın@idu.edu.tr

1.Mustafa Burak Cömert ORCID: 0000-0002-7954-9180

2.Reyhan İRKİN ORCID: 0000-0002-6838-2215

ÖZET

Tıbbi laboratuvarlarda yapılan çalışmalar, sağlık ve güvenlik açısından tehlikeli ve riskli olabilmektedir. Laboratuvar çalışmaları insan sağlığının korunabilmesi, hastalıkların kaynağının öğrenilebilmesi, çevre kirliliği ve ayrıca laboratuvar çalışanlarının eğitimi açısından önemlidir. Ülkemizde, laboratuvarların güvenliği ulusal ve uluslararası hazırlanan yasal düzenlemelerle sağlanmaktadır. Ancak laboratuvar çalışma ortamlarındaki risk faktörleri değişken olabilmektedir. Laboratuvarlarda fiziksel, biyolojik, ergonomik, kimyasal risk etmenleri ile iş ekipmanları, cam malzemeler, elektrikli araçlardan kaynaklanan tehlikelerin ve insan kaynaklı faktörlerin iyi analiz edilmesi gerekmektedir. Bu çalışmada tıbbi laboratuvarlarda çalışanların maruz kaldığı tehlike ve risklerin belirlenmesi ve çalışma öncesinde kontrol listelerinin oluşturulması ile iş kazası ve meslek hastalıklarının önlenmesi hedeflenmiştir.

Anahtar kelimeler: Tıbbi Laboratuvarlarda Kontrol Listesi, İş Sağlığı ve Güvenliği, Laboratuvar Güvenliği,

OCCUPATIONAL HEALTH AND SAFETY IN MEDICAL LABORATORIES**ABSTRACT**

Studies in medical laboratories can be dangerous and risky in terms of health and safety. Laboratory studies are important in terms of protecting human health, learning about the source of diseases, environmental pollution and also training of laboratory workers. In our country, the safety of laboratories is ensured by national and international legal regulations. However, risk factors in laboratory work environments can be variable. In laboratories, physical, biological, ergonomic, chemical risk factors, hazards arising from work equipment, glass materials, electric vehicles and human factors should be analyzed well. In this study, it is aimed to identify the dangers and risks that employees in medical laboratories are exposed to, and to create checklists before the study, and to prevent occupational accidents and occupational diseases.

Keywords: Checklist in Medical Laboratory, Occupational Health and Safety, Laboratory Safety,

GNL/S-42**HEMŞİRELER AFETLERE HAZIR MI? BİR LİTERATÜR İNCELEMESİ**

Gülcihan Arkan [1], Özüm Erkin [2]

[1] Öğretim Görevlisi, PhD, Dokuz Eylül Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Halk Sağlığı Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye, gulcihan.48@gmail.com

[2] Doç. Dr., İzmir Demokrasi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Halk Sağlığı Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye, ozum.erkin@idu.edu.tr

*İlgili yazar / Corresponding author: gulcihan.48@gmail.com

ÖZET

Amaç: Bu çalışma, Türkiye’de hemşirelerin afetlere hazır olma durumlarını belirlemek amacı ile literatür incelemesi şeklinde gerçekleştirilmiştir.

Yöntem: Retrospektif tanımlayıcı olarak yapılan bu literatür incelemesinde; Google Scholar, ScienceDirect, ULAKBİM, Pubmed, EBSCO, Proquest, Cochrane Library ve Türkiye Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) “Ulusal Tez Merkezi” veri tabanları taranarak Türkçe ve İngilizce olarak “afete hazırlık”, “hazır olma”, “afet hemşireliği” ve “afet yönetimi” anahtar kelimeleri ile ulaşılabilen, 2010-2020 yılları arasında hemşirelik alanında yapılmış çalışmalar değerlendirilmiştir.

Bulgular: Bu araştırmada tam metnine ulaşılabilen üç yüksek lisans tezi ve 11 araştırma makalesi incelenmiştir. Bu çalışmaların %42.9’unun 2010-2015 ve %57.1’inin 2016-2020 yılları arasında yapıldığı saptanmıştır. Çalışmaların örnekleminin %57.1’ni hemşireler, %35.7’sini hemşirelik öğrencileri ve %7.1’ni hemşirelik eğitimcileri oluşturmaktadır. Araştırmaların %57.1’inin tanımlayıcı ve %21.4’ünün deneysel/yarı deneysel desende yapıldığı bulunmuştur.

Sonuç: Türkiye’de hemşirelerin afetlere hazır olma durumlarını inceleyen çalışmaların son yıllarda giderek artmasına rağmen bu konuda yapılan araştırmaların sınırlı sayıda olduğu belirlenmiştir. Bu çalışmalarda, hemşirelerin afetlerin bilgisi, becerileri ve hazırlık konularına yönelik bilgi düzeylerinin yeterli olmadığı tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Afete hazırlık, Hazır olma, Afet hemşireliği, Afet yönetimi

Are Nurses Ready for Disasters? A Literature Review Study**ABSTRACT**

Aim: This study aimed to determine the status to be preparedness for disasters of nurses in Turkey with the literature were examined.

Methods: In this retrospective and descriptive study, researches that could be accessed from by scanning databases Google Scholar, ScienceDirect, ULAKBİM, Pubmed, EBSCO, ProQuest, the Cochrane Library and National Thesis Center”, which is a website of the Turkish Higher Education Institution. In the research, between 2010 and 2020, research was carried out in the field of nursing with the keywords of “disaster preparedness”, “preparedness”, “disaster nursing”, “disaster management” in Turkish and English.

Findings: In this research, the full text of four master’s theses, two doctoral theses and eight research papers were examined. It was determined that 42.9% of the studies examined were conducted between 2010-2015 and 57.1% between 2016-2020. It was determined that 57.1% of the sample of the studies consisted of nurses, 35.7% of nursing students and 7.1% of nursing educators. It was found that 57.1% of the researches were done in descriptive and 21.4% in experimental / semi-experimental designs.

Conclusion: Studies examining the status of nurses being prepared for disasters in Turkey in recent years has been determined that there is limited research on this issue despite the increase. In these studies, it was determined that the nurses’ level of knowledge regarding the knowledge, skills and preparation issues of disasters was not sufficient.

Keywords: Disaster preparedness, Preparedness, Disaster nursing, Disaster management

GNL/S-43**BEHÇET HASTALIĞINDA DOLAYLI MALİYET OLARAK İŞ GÜNÜ KAYBI VE GÜNLÜK AKTİVİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ**

Elif Naz Çakır¹, Yıldız Yenisoy¹, Aysun Kapusuz¹, Meral Yay², Fatma Alibaz-Öner³, Nevsun İnanç³, Tülin Ergun⁴, Haner Direskeneli³, Gonca Mumcu⁵

¹ Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Sağlık Yönetimi Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

² Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, İstatistik Bölümü, İstanbul, Türkiye

³ Marmara Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Romatoloji Bilim Dalı, İstanbul, Türkiye

⁴ Marmara Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dermatoloji Ana Bilim Dalı, İstanbul, Türkiye

⁵ Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü, İstanbul, Türkiye

Özet

Amaç: Bu araştırmanın amacı Behçet hastalığında iş günü kaybı ve günlük aktiviteyi değerlendirmektir.

Gereç – Yöntem: Bu araştırmaya 339 Behçet hastası (K/E: 179/160, ort. yaş: 42,33±10,26) dahil edilmiştir. Araştırmada veriler yapılandırılmış bir form kullanılarak toplanmıştır. Bu form; son bir yıl içindeki iş günü kaybı ve son yedi gün içindeki *İş Üretkenliği ve Faaliyetlerde Azalma* ölçeğini (WPAI) içermektedir.

Bulgular: Araştırma grubunun son bir yıl içinde sağlık sorunu nedeni ile kaybettiği iş günü sayısı 33,07±57,70 (%19,4) olarak bulunmuştur. İş günü kaybının muayene sıklığı ile pozitif yönde (3,42±2,8)(r:0,45 p=0,000) ve iş günü kaybının hastalık süresi ile negatif yönde (8,43±6,62) (r:-0,33 p=0,004) ilişkili olduğu belirlendi. Son yedi gün içinde sağlık sorunları nedeniyle günlük aktivitede azalma 34,21±34,22 (n=76) olarak bulunmuştur.

Sonuçlar: Kronik hastalık yönetim perspektifinde, iş günü kaybı dolaylı maliyet olarak önemli bir konudur. Muayene sıklığının artması ve hastalığın erken dönemlerinde olunmasının bu konuda ipucu verebileceği unutulmamalıdır. Ayrıca hastalarda günlük yaşamın da olumsuz yönde etkilenebildiği görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Behçet hastalığı, iş günü kaybı, günlük yaşam

ASSESSMENT OF WORK DAY LOSS AS AN INDIRECT COST AND DAILY ACTIVITY IN BEHÇET'S DISEASE

Elif Naz Çakır¹, Yıldız Yenisoy¹, Aysun Kapusuz¹, Meral Yay², Fatma Alibaz-Öner³, Nevsun İnanç³, Tülin Ergun⁴, Haner Direskeneli³, Gonca Mumcu⁵

¹ Marmara University, Institute of Health Sciences, Department of Health Management, İstanbul, Turkey

² Mimar Sinan Fine Arts University, Faculty of Arts And Sciences, Department of Statistics, İstanbul, Turkey

³ Marmara University, Faculty of Medicine, Department of Rheumatology, İstanbul, Turkey

⁴ Marmara University, Faculty of Medicine, Department of Dermatology, İstanbul, Turkey

⁵ Marmara University, Faculty of Health Sciences, Health Management Department, İstanbul, Turkey

Abstract

Objectives: The aim of this study is to evaluate work-day loss and daily activity in Behçet's disease.

Materials - Methods: In this study, 339 Behçet patients (F/M: 179/160, mean age: 42.33±10,26 years) included. In the study, the data were collected by using a structured form. Work-day loss during the previous year and *Work Productivity and Activity Impairment* (WPAI) during the last seven days were in the form.

Results: The number of work-day loss was found to be 33.07±57.70 (19.4%) during the previous year. Work-day loss was positively correlated with the frequency of visits (3,42±2,8)(r:0,45 p=0,000) and negatively with the duration of the disease (8,43±6,62) (r:-0,33 p=0,004). The impairment in daily activity due to health problems in the last seven days was found to be 34.21 ± 34.22 (n = 76) in the group.

Conclusions: In the perspective of chronic disease management, work-day loss as an indirect cost is an important issue. It should be remembered that the number of visits and early period of disease duration could give clues about work-day loss. Moreover, daily life could also be affected in patients.

Key Words: Behçet's disease, work-day loss, daily life

GNL/S-44**YÜKSEKTE ÇALIŞMALARDA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ UYGULAMALARI**Dilek Karaman¹

¹ İzmir Demokrasi Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Özel Hukuk Bölümü, İzmir, Türkiye, dilek.karaman@idu.edu.tr, (Orcid ID: <https://orcid.org/0000-0003-4964-4010>).

ÖZET

Yüksekte çalışma gerektiren iş kolları oldukça yaygın ve bir o kadar da farklılık gösterebilmektedir. Yükseklik ile anlaşılması gereken en basit hali ile adım atarak çıkamayacağımız yerler olarak tanımlanabilmektedir. Elbette, burada esas alınan ölçek, kişinin kendi bedensel ölçüsüdür.

İş Sağlığı ve Güvenliği alanında yapılan birçok uluslararası istatistiklerden de, yüksekte çalışanların oldukça büyük bir çoğunluğunun yüksekten düşerek hayatını kaybettiğini verileri görmekteyiz. Her yıl her ülkede yüksekte çalışma nedeniyle hayatını kaybedenlerin verileri yer almakta, en sık yaşanan kazaların ise yüksekten düşme olduğu belirtilmektedir. Bir diğer yoğun kaza gerekçesi ise çalışma esnasında düşen malzemelerin yaralanmalara sebep olmasıdır. Çalışma hayatında her ülke için farklı bir yükseklik kabul edilmekle beraber bu yükseklikler ve daha üzerinde çalışan personellerin kendilerini koruyabilmeleri için özel kişisel koruyucu donanımlar kullanmaları gerekmektedir. Ve elbette ki, bu konuda çalışanların kendini koruma ile ilgili bilgi ve bilinçlerinin artırılması için gereken her türlü kazandıracak eğitimleri de almış olması gerekmektedir.

Yüksekte çalışma ile ilgili, çalışılan yerlerin her zaman yüksek anlayışı ile yerin üstünde olmayabilmektedir. Bunun anlamı, yer altında yapılan çalışmalarda da yüksekte çalışmalar yapılabilir. Örneğin, tüneller, madenler ve kuyular gibi. Aynı şekilde, çalışanların çalışacakları yere ulaşmak ve çalışılan noktadan geri dönmek için harekete geçmeleri de yüksekte çalışma kapsamında olabilmektedir. Dolayısıyla, birçok konuda çeşitlilik arz eden iş kolları bakımından detaylı çalışmalar yapılmalıdır.

Bu çalışmamızda bu konuda söz konusu düzenlemelerin, daha standart bir çalışma ihtiyacı doğuran gerekçelerin ve istatistiklerin neler olduğu incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yüksekte çalışma, işçi, işveren, yüksekten düşme, kişisel koruyucu donanımlar.

OCCUPATIONAL HEALTH AND SAFETY APPLICATIONS IN HEIGHT WORKS**ABSTRACT**

High-level business lines are quite common and may vary. It can be defined as the places that we cannot get out of by stepping in its simplest form that must be understood by height. Of course, the scale taken as the basis here is the person's own physical measure.

From many international statistics in the field of Occupational Health and Safety, we see data that the high majority of high-ranking employees have lost their lives by falling from height. The data of those who lost their lives due to working at high altitudes in each country are included each year, and the most common accidents are reported to fall from height. Another heavy cause of accident is that materials falling during operation cause injuries. Although a different height is accepted for each country in the working life, the personnel working at these heights and above should use special personal protective equipment to protect themselves. And, of course, the employees should have received all the necessary training to increase their knowledge and awareness about self-protection.

With regard to working at height, it may not always be above the ground with a high understanding of the places studied. This means that high studies can also be carried out in underground work. For example, tunnels, mines and wells. Likewise, it may be within the scope of working at height to reach the place where they work and to return from the point of employment. Therefore, detailed studies should be carried out in terms of diverse business lines.

In this study, what are the regulations in question, the reasons and statistics that give rise to a more standard study need are examined.

Keywords: Working at height, Worker, Employer, falling from height, personal protective equipment.

GNL/S-45**PRİMER SJÖGREN SENDROMU OLAN HASTALARDA AĞIZ SAĞLIĞI İLE İLİŞKİLİ YAŞAM KALİTESİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ**

Yıldız Aycan Yenisoy¹, Kerem Abacar², İmren Tatlı³, Aysun Kapusuz¹, Elif Naz Çakır¹, Filiz Türe-Özdemir³, Meral Yay⁴, Haner Direskeneli², Nevsun Inanc² Gonca Mumcu⁵

¹Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü Öğrenci, Sağlık Yönetimi Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

²Marmara Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Romatoloji Bilim Dalı, İstanbul, Türkiye

³Marmara Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Hematoloji-İmmunoloji Bilim Dalı, İstanbul, Türkiye

⁴Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, İstatistik Bölümü, İstanbul, Türkiye

⁵Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü, İstanbul, Türkiye

ÖZET

Bu araştırmanın amacı; primer Sjögren sendromu olan hastalarda oral sağlıkla ilişkili yaşam kalitesini incelemektir. Çalışmaya Primer Sjögren sendromu olan 86 hasta (E / K: 5/81; ortalama yaş: 52,4 ± 11,6 yıl) dahil edilmiştir. Veriler yüz yüze görüşmede yapılandırılmış bir formla toplanmıştır. Bu form son bir yıldaki muayene sayısı, yaşam kalitesi için Oral Health Impact Profile-14 (OHIP-14) ölçeği, hastaların kendileri tarafından son bir ay içerisinde değerlendirilen *Hastalık Aktivitesi* (0: aktif değil-100: çok aktif) ve *Genel Sağlık* durumlarını (0: çok kötü-100: çok iyi) içermektedir.

Grubun ortalama hastalık süresi 8.25±6.32 yıldır. Tükürük akış hızına göre ağız kuruluğu olan hastalarda OHIP-14 puanı diğerlerinden daha yüksektir (31.8±18.4 vs 22.8±15.6, p=0.027). Hastaların kendileri tarafından değerlendirilen *Hastalık Aktivite* puanının (52.04±23.29), OHIP-14 puanı (25.9±17.1) ile pozitif yönde ilişkili olduğu belirlenmiştir (r:0,3 p=0.05). Ek olarak muayene sıklığı (2.47 ± 1.48) ile *Genel Sağlık* durumu da (53.06 ± 20.17) ilişkili bulunmuştur (r: -0,398, p = 0,005). Primer Sjögren sendromlu hastalarda ağız sağlığı ile ilişkili yaşam kalitesinin kötü olması ağız kuruluğu ve hastalık aktivitesi ile ilişkili bulunmuştur. Ayrıca, muayene sıklığı ile hastaların genel sağlık durumu da ilişkilidir.

Anahtar Kelimeler: Primer Sjögren sendromu, Ağız ve Diş Sağlığı ile İlişkili Yaşam Kalitesi, sağlık hizmetleri

EVALUATION OF ORAL HEALTH RELATED QUALITY OF LIFE IN PATIENTS WITH PRIMARY SJOGREN'S SYNDROME**ABSTRACT**

The aim of the study was assess oral health-related quality of life in patients with primary Sjögren's syndrome. In this study, 86 patients with Sjögren's syndrome (M/F: 5/81; mean age: 52.4 ± 11.6 years) were included. The data were collected by a structured form in the face to face interview. The form includes the number of visits during the previous year, Oral health impact profile-14 (OHIP-14) scale for quality of life, self-reported *Disease Activity* (0: inactive-100: very active) and *General Health* status (0: very bad-100: very good) during the last month.

The mean disease duration of the study group was 8.25 ± 6.32 years. OHIP-14 score was higher in patients with dry mouth (31.8 ± 18.4) than the others (22.8 ± 15.6) according to salivary flow rate (p=0.027). Self-reported *Disease Activity* score (52.04 ± 23.29) was positively correlated with OHIP-14 score (25.9 ± 17.1) (r:0,3 p=0.05). In addition, self-reported *General Health* status (53.06 ± 20.17) was related with the number of visits (2.47 ± 1.48)(r:-0,398, p= 0.005). In patients with Primer Sjögren's syndrome, poor oral health related quality of life was associated with dry mouth and disease activity. Moreover, the frequency of medical visits was also associated with health status.

Keywords: Primer Sjögren's syndrome, oral health related quality of life, health care

Farklı İnovatif Restoratif Materyallerin Sitotoksitesisi: Bir Sistemik Derleme

Başak YAZKAN

Pamukkale Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Restoratif Diş Tedavisi Anabilim Dalı, Kınıklı, Denizli, Türkiye

Özet

Giriş ve Amaç: Son yıllarda çürük lezyonlarının tedavisinde kullanılan materyallerde yeni gelişmeler elde edilmiştir. Kompozit rezinlerin matriksi değiştirilerek geliştirilen ormocerler, aktif cam iyonomer partikülleri (PRG) içeren ve flor salabilen giomerler, yüksek bükülme direncine sahip ve doğal diş rengiyle posterior restorasyonlara imkan veren alkasitler, cam partiküllerine nano boyutta hidroksiapatit ve florapatit tozu eklenerek elde edilen biyoaktif cam karbomerler ve mekanik özellikleri güçlendirilmiş, çözünürlükleri düşük yüksek viskoziteli hibrit cam iyonomerler kütleli olarak yerleştirilebilen güncel inovatif materyallerdir. Bu sistemik derlemenin amacı; bu beş materyalin sitotoksitesisinin son beş yılda yapılmış olan araştırmaların ışığında değerlendirilmesidir.

Gereç ve Yöntem: Bu amaçla çeşitli veri tabanları taranarak tarama sonucunda 12 makale incelemeye alınmıştır. Her bir makale sitotoksitesisi araştırılan materyaller, kullanılan kök hücre tipi, sitotoksitesiyi değerlendirme yöntemleri ve sonuçlar alt başlıkları ile analiz edilmiştir.

Bulgular: Çalışmaların sonuçlarında; ormocerlerde klasik rezin monomerin olmayışı nedeniyle sitotoksitesinin azalabileceği, giomerlerin PRG doldurucu içeriklerinden dolayı Alüminyum, Stronsiyum, Çinko gibi iyon ve Flor salmaları ile ilişkili olarak aşırı toksite gösterebileceği, benzer şekilde iyon salınımları nedeniyle tüm cam iyonomer simanların sitotoksik etki gösterdiği ve farklı çalışmalarda farklı cam iyonomer siman tiplerinin daha toksik bulunduğu bildirilmiştir.

Sonuç ve Öneriler: Ormocerler, rezin esaslı restoratif materyallerin sitotoksik etkilerinin üstesinden gelen önemli bir ilerleme olarak düşünülebilir. Cam iyonomerlerin sitotoksik etkileri restoratif uygulamalarda göz önünde bulundurulmalıdır. Alkasit ve cam karbomerlerin sitotoksitesisini değerlendiren çalışma bulunamamıştır. Bu konuda yapılacak çok daha fazla sayıda çalışmaya ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: Sitotoksitesisi, Ormocer, Cam iyonomer, Alkasit

Sitotoxicity Of Different Innovative Restorative Materials: A Systematic Review

Başak YAZKAN

Pamukkale University Faculty of Dentistry, Department of Restorative Dentistry, Kınıklı, Denizli

Abstract

Background and Aims: In recent years, new developments have been achieved in the materials used in the treatment of caries lesions. Ormocers which is developed by changing the matrix of composite resins, giomers which is fluoride-releasing and containing active glass ionomer particles (PRG), alkasites which has high flexural strength and allows natural tooth colour posterior restorations, bioactive glass carbomers obtained by adding nano-sized hydroxyapatite and fluorapatite powder to glass particles and high-viscosity hybrid glass ionomers with improved mechanical properties and low solubility are current innovative bulk-filled materials. The purpose of this systematic review is to evaluate the cytotoxicity of these five materials in the light of the researches conducted in the last five years.

Materials and Methods: For this purpose, various databases were scanned and 12 articles were examined after scanning. Each article was analyzed under the subtitles of materials investigated for cytotoxicity, type of stem cell used, methods of evaluating cytotoxicity and results.

Results: In the results of the studies it has been reported that cytotoxicity may be reduced in the ormocers due to the absence of classical resin monomer, giomers may show excessive toxicity in relation to fluoride and ion releases such as Aluminum, Strontium, Zinc due to the PRG filler contents, similarly all glass ionomer cements have been shown to have a cytotoxic effect due to ion release, and different studies have reported that different types of glass ionomer cements are more toxic.

Conclusions and Recommendations: Ormocers can be considered as significant progress in overcoming the cytotoxic effects of resin-based restorative materials. Cytotoxic effects of glass ionomers should be considered in restorative applications. No studies have found evaluating the cytotoxicity of alkasites and glass carbomers. Much more research on this subject is needed.

Key Words: Cytotoxicity, ormocer, glass ionomer, alkasite

GNL/S-47
OKUL SAĞLIĞI UYGULAMALARININ İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ AÇISINDAN
DEĞERLENDİRİLMESİ

Asena Damla Özay¹, Pınar Sarı Çavdar², Özlem Tekir³

1 Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İzmir Demokrasi Üniversitesi, İzmir, Türkiye

2 İnşaat Mühendisliği Bölümü, İzmir Demokrasi Üniversitesi, İzmir, Türkiye

3 Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, İzmir Demokrasi Üniversitesi, İzmir, Türkiye

Özet

Amaç: Araştırma kapsamında iş sağlığı ve güvenliği için uygulanan prosedür çerçevesinde okul sağlığı uygulamaları incelenmiştir.

Gereç-Yöntem: Okul sağlığı uygulamalarının gerek Dünyada gerekse Ülkemizdeki tarihsel süreci ve günümüzdeki durumu ile ilgili literatür taranmıştır. Ayrıca iş sağlığı güvenliği uygulamasının, okul sağlığı çerçevesinde uygulanmasının sonuçlarına ilişkin değerlendirme yapılmıştır. Bu araştırma ile okullara devam eden okul çağındaki çocukların yanı sıra okullarda görevli yöneticiler, öğretmenler ve görevli personelin okul ortamında karşılaşılabilecekleri sağlık sorunları başta olmak üzere fiziki koşullar nedeni ile karşılaşılabilecekleri tehditlere karşı gerek okul sağlığı gerekse de iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin uygulamalar araştırılmıştır.

Bulgular: Dönem olarak okul çağı süreci incelendiğinde 6- 24 yaş aralığını kapsayan bir dönemden bahsedilebilir. Okul sağlığı kavramı ise öğrencilerin yanı sıra okullarda çalışan başta öğretmenler olmak üzere diğer çalışanların sağlık koşullarının değerlendirilmesi, iyileştirilmesi, sağlıklı bir çalışma ve eğitim ortamının oluşturulması ve sürdürülmesi adına verilen hizmetleri ifade etmektedir. Okul sağlığı uygulamaları kapsamında riskli sağlık koşulları, alkol ve madde kullanımı, fiziksel inaktivite, istenmeyen kazalar ve cinsel yolla bulaşan hastalıklarında önlenmesi hedeflenmiştir.

2016 yılından itibaren daha ciddi bir şekilde sürdürülen iş sağlığı ve güvenliği uygulamaları eğitim ve öğretim kurumları olan okullarda da uygulamaya konularak gerek okul sağlığı uygulamaları gerekse de iş sağlığı ve güvenliği uygulamaları dahilinde güvenli okul modelinin oluşturulması hedeflenmiştir. Araştırma kapsamında okul sağlığı uygulamaları iş sağlığı ve güvenliği kapsamında kuramsal olarak değerlendirilmiş olup bu konuda öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: İş Sağlığı ve Güvenliği, Okul Sağlığı, Okul Çağı

Evaluation of School Health Practices for Occupational Health And Safety

Asena Damla Özay¹, Pınar Sarı Çavdar², Özlem Tekir³

¹Izmir Demokrasi University, Institute of Health Sciences / Master of Occupational Health and Safety, Izmir, Turkey

²Izmir Demokrasi University, Faculty of Engineering / Department of Civil Engineering, Izmir, Turkey

³Izmir Demokrasi University Faculty of Health Sciences Department of Nursing, Izmir, Turkey

Abstract

Objectives: Within the scope of the research, school health practices were examined within the framework of the procedure applied for occupational health and safety.

Materials - Methods: The literature on the historical process and current situation of school health practices both in the World and in our country has been scanned. In addition, an evaluation was made regarding the results of the application of occupational health and safety practices within the framework of school health. With this research, both the school health and occupational health and safety practices were investigated against the threats that school administrators, teachers and school staff, as well as school age children, against the physical problems they may encounter in the school environment.

Results:

When the school age process is examined as a period, a period covering 6- 24 years can be mentioned. The concept of school health refers to the services provided in order to evaluate and improve the health conditions of other employees and to establish and maintain a healthy working and educational environment in addition to the students who work in schools. It is aimed to prevent health risks, alcohol and substance use, physical inactivity, unwanted accidents and sexually transmitted diseases in the context of school health practices.

Occupational health and safety practices, which are carried out in a more serious way since 2016, have been implemented in schools which are educational and educational institutions and it is aimed to establish a safe school model within the scope of both school health practices and occupational health and safety practices. Within the scope of the research, school health practices have been evaluated theoretically within the scope of occupational health and safety and suggestions are presented.

Keywords: Occupational Health and Safety, School Health, School Age

GNL/S-48 İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİNE İLİŞKİN FAZLA ÇALIŞMA VE FAZLA SÜRELERLE ÇALIŞMA SORUNU

Dilek Karaman , İbrahim Kerpiç

¹ İzmir Demokrasi Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Özel Hukuk Bölümü, İzmir, Türkiye, dilek.karaman@idu.edu.tr, (Orcid ID: <https://orcid.org/0000-0003-4964-4010>).

¹ İzmir Demokrasi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İş Sağlığı ve Güvenliği, Tezsiz Yüksek Lisans Programı, İzmir, Türkiye. ibrahim_35.58@hotmail.com, (Orcid Id: <https://orcid.org/0000-0002-6172-5756>),

ÖZET

Ülkemizde fazla çalışma süreleri sıkça gündeme gelen bir problem haline gelmiştir. Konu ile ilgili 4857 sayılı iş kanununda ve ilgili yönetmelikler ile düzenlemeler yapılmıştır. Fakat hem kanunu hem de bu konuda ki yönetmelikleri incelediğimizde mevcut sorunun çözülemediğini görmekteyiz.

Fazla çalışma ve fazla sürelerle çalışma, iş hayatında daha güçlü konumda olan işveren tarafından işçiden istenilen bir fazla çalışma türüdür. Elbette ki, fazla çalışma, gerek işin niteliği gerekse de üretim faaliyetlerinin artırılması amacıyla ülkenin ekonomik yararları gözetilerek işveren tarafınca söz konusu edilebilse de işçinin bu konuda bir onayının alınması da gerekmektedir. İşçi-işveren ilişkisine bakıldığında işveren aynı zamanda emir veren olduğu için işçi, hakları bakımından korunmaya muhtaçtır. Dolayısıyla fayda sağlamak amacıyla öngörülebiyecek fazla çalışmalara, çalışma saatlerinin uzunluğu, gece çalışması, yeteri kadar dinlenememek yani fazla çalışma ve fazla sürelerle çalışma sebebiyle meydana gelebilecek her türlü zarar sebebiyle de bir sınırlama getirilmesi gerekmektedir.

Bu çalışmamızda fazla çalışma, fazla sürelerle çalışma, fazla çalışmada işçi onayı ve fazla çalışma ile iş kazaları arasındaki ilişki konu edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Fazla Çalışma, İşçi, İşveren, İşçinin Onayı, 4857 sayılı İş Kanunu.

RELATED TO OCCUPATIONAL HEALTH AND SAFETY THE PROBLEM OF OPERATING AND WORKING WITH MORE TIME

ABSTRACT

Overtime in our country has become a problem that often comes up. Relevant regulations and regulations were made in the labor law numbered 4857 and related regulations. However, when we examine both the law and the regulations on this issue, we see that the current problem cannot be solved.

Overwork and working overtime is a type of overtime demanded by the employer, who has a stronger position in business life. Of course, even if it can be mentioned by the employer by considering the economic benefits of the country in order to increase overtime, both the quality of the job and the production activities, the approval of the worker in this regard must also be obtained.

When the worker-employer relationship is considered, the employer is in need of protection in terms of his rights, since the employer is also an order. Therefore, it is necessary to limit the overworks that can be foreseen for benefit, due to the length of working hours, night work, not getting enough rest, that is, any damage that may occur due to overwork and working overtime.

In this study, overwork, working overtime, worker approval in overwork and the relationship between overtime work and work accidents are discussed.

Keywords: Overwork, Worker, Employer, Employee Approval, Labor Law No. 4857.

GNL/S-49 PANDEMI SÜRECİNDE İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ UYGULAMALARI

Dr. Öğr. Üyesi Dilek KARAMAN¹, Can DEMİRCAN²

¹ Hukuk Bölümü, İzmir Demokrasi Üniversitesi, İzmir, (Orcid ID: <https://orcid.org/0000-0003-4964-4010>)

² İş Sağlığı ve Güvenliği Bölümü, İzmir Demokrasi Üniversitesi, İzmir, (Orcid ID: <https://orcid.org/0000-0003-4361-4590>)

ÖZET

Tüm dünyayı etkisi altına alan Covid-19 virüsü, Dünya Sağlık Örgütü (World Health Organization (WHO)) tarafından pandemi olarak ilan edilmiş, devletlerin sağlık, ekonomi, politika gibi çeşitli alanlardaki faaliyetlerini ve toplum düzenini sekteye uğratmıştır. Her ne kadar dünya genelinde Covid-19 salgını büyük ölçüde kontrol altına alınmış olsa da salgın hastalıklara ilişkin tehlike her zaman mevcut olacaktır. Bu çalışmamızda pandeminin iktisadi ve hukuki boyutunu iş sağlığı ve güvenliği uygulamaları çerçevesinde değerlendirmeyi amaçlamaktayız.

Bir salgın başlangıcı olduğunda iş dünyasında birçok sektör ya faaliyetlerine son vermekte ya da faaliyetleri durma noktasına gelmektedir. İşyerlerinin salgına karşı bir programlarının bulunmaması, işçileri işlerini veya sağlıklarını kaybedeceklerine ilişkin korku ve paniğe sürüklemektedir. Toplumun üreten kesimi olan işçilerin bu şekilde bir paniğe sürüklenmesi elbette toplumu da yakından etkilemekte ve toplumun genelinde bir panik dalgası yaratmaktadır.

Bu çalışma kapsamında amaçlanan şimdiye kadar Covid-19 pandemisine ilişkin alınmış olan önlemleri inceleyerek bu önlemlerin standart uygulama haline getirilip getirilemeyeceğinin değerlendirilmesidir. Ayrıca acil bir salgın halinde işletmelerin kendi bünyelerinde alabileceği tedbirlerin neler olduğu irdelenmeye çalışılacaktır. Salgın tehlikesi ortaya çıkmadan işletmelerin ve devletlerin alması gereken önlemler incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Pandemi, Salgın, İş Sağlığı ve Güvenliği, Covid-19, Hukuk

OCCUPATIONAL HEALTH AND SAFETY PRACTICES IN THE PANDEMIA PROCESS

ABSTRACT

The Covid-19 virus, which influenced the whole world at the beginning of 2020, was declared as a pandemic by the World Health Organization and disrupted the activities and social order in various areas of the states. Crises have emerged in many areas, mainly in health, economy and policy. There are lots of made regulations for these crises. Even if the Covid-19 threat is overcome, the danger for epidemic diseases will continue.

The aim of this study is to evaluate the measures taken against Covid-19 pandemics and evaluate whether these measures can be made as standard practice. In addition, what the measures that businesses can take in the event of an epidemic has been investigated. The precautions to be taken by the authorities will be examined before the danger of epidemic arises. In our research, the requirements for the gradual regulation of the activities of the enterprises and the status of the workers were evaluated. In addition, the necessity of making infrastructure work compulsory and supervised in order to work on shifts and work from home is examined. As a result of our research, the authorities have measures to take against the threat of the epidemic.

Keywords: Pandemic, Epidemic, Occupational Health and Safety, Covid-19, Law

GNL/S-50**Makrosiklik Lakton Grubu İlaçların Sperm Parametrelerine Etkileri: Mini Derleme**

Rahmi Canbar, Enver Yazar

Selçuk Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Farmakoloji ve Toksikoloji AbD, Konya, Türkiye

Rahmi Canbar, <https://orcid.org/0000-0001-7100-4437>

Enver Yazar, <https://orcid.org/0000-0002-6508-7245>

Özet

Makrosiklik lakton grubu ilaçlar hem beşeri hekimlikte hem de veteriner hekimlikte antiparaziter amaçla kullanılmaktadırlar. Bu ilaçların (abamektin, doramektin, eprinomectin, selamektin, emamektin, moksidektin) oral, parenteral ve dökme şeklinde satılan ticari formülasyonları bulunmaktadır. Veteriner hekimlikte özellikle ektoparaziter ve antelmentik olarak birçok hayvan türünde kullanılırlar. Bu ilaçların bazı hayvan türlerinde merkezi sinir sistemi ile ilgili yan etkileri sıklıkla bildirilmiştir. Bu yan etkiler ise grubun GABA veya glutamat kapılı klor kanalları üzerine olan etki mekanizması ile ilişkilendirilmektedir. Üreme fonksiyonları üzerine GABA'nın etkisi düşünüldüğünde, bu ilaçların hem erkek hem de dişi hayvanlarda üreme fonksiyonları üzerine olumsuz etkileri olabileceği anlaşılmaktadır. Bu derlemede makrosiklik lakton grubu ilaçların özellikle sperm parametreleri üzerine olan etkileri hakkında bilgiler verilmeye çalışıldı.

Anahtar Kelimeler: Makrosiklik laktonlar, sperm parametreleri

Effects of Macrocylic Lactone Group Drugs on Sperm Parameters: Mini Review

Rahmi Canbar, Enver Yazar

Selcuk University, Veterinary Faculty, Department of Pharmacology and Toxicology, Konya, Turkey

Abstract

Macrocylic lactone group drugs are used for antiparasitic purposes both in human medicine and veterinary medicine. These drugs (abamectin, doramectin, eprinomectin, selamectin, emamectin, moxidectin) are available in oral, parenteral, and spot-on commercial formulations. These drugs are especially used as ectoparasitic and anthelmintic in many animal species in veterinary medicine. Side effects of these drugs related to the central nervous system have been frequently reported in some animal species. These side effects are associated with the group's mechanism of action on GABA or glutamate-gated chlorine channels. Considering the effect of GABA on reproductive functions, it is understood that these drugs may have negative effects on reproductive functions in both male and female animals. In this review, it could be tried to give information about the effects of macrocylic lactone group drugs especially on sperm parameters.

Key Words: Macrocylic lactones, sperm parameters

GNL/S-51
HEMODİYALİZ TEDAVİSİ ALAN BİREYLERİN TEDAVİYE İLİŞKİN DÜŞÜNCELERİNİN
İNCELENMESİ

Özgü İnal¹, Hülya Kayıhan², Sevilay Karahan³, Sedat Üstündağ⁴

¹Özgü İnal, Trakya Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, Edirne, Türkiye

²Hülya Kayıhan, Biruni Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, İstanbul, Türkiye

³Sevilay Karahan, Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Biyoistatistik ABD; Ankara, Türkiye

⁴Sedat Üstündağ, *Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi, Nefroloji Anabilim Dalı*, Edirne, Türkiye

*İlgili yazar/Corresponding author: inalozgu@gmail.com ORCID number: 0000-0002-0351-1821

ÖZET

Hemodiyaliz (HD) tedavisi bireylerin yaşam süresini arttırmak gibi etkilere sahip olmakla birlikte, aynı zamanda aktivitelerde kısıtlamalar, fonksiyonel durumunda bozulma ve yaşam kalitesinde azalma gibi durumlara yol açabilmektedir. HD tedavisinin bireyler üzerindeki etkilerinin değerlendirilmesinde genellikle objektif yöntemlerin kullanıldığı görülmektedir. Yarı yapılandırılmış görüşme yöntemleri; bu değerlendirme yöntemleri ile elde edilemeyen bilgilerin bireylerin kendi ifadesi doğrultusunda elde edilmesini sağlamaktadır. Bu şekilde elde edilen bilgiler özellikle kişi merkezli müdahalelerin planlanmasında yol gösterici olmaktadır. Bu çalışma; HD tedavisi alan bireylerin tedaviye yönelik düşüncelerinin incelenmesi amacı ile planlandı. Çalışmaya dahil edilen 42 birey ile ortalama 45 dakika süren yarı yapılandırılmış görüşmeler yapıldı. Görüşmeler hemodiyaliz ünitesinde gerçekleştirildi ve görüşmeler sırasında bireylere üç farklı soru yöneltildi: (1) HD tedavisini nasıl tanımlarsınız? (2) Yaşamınızı HD tedavisinden öncesi ve sonrası olarak ayırsak, neler söylersiniz? (3) Ne olsa HD tedavisi sizin için daha kolay olurdu? Bireylerin cevapları kaydedildi ve elde edilen veriler içerik analizi ile değerlendirildi. Etik kurul: TÜTF-BAEK 2019/257. Sonuç olarak; HD tedavisinin bireyler için genellikle olumlu anlamlar ifade ettiği, bununla birlikte bireylerin yaşamlarında birçok değişikliğe ve aktivitelerde kısıtlanmalara yol açtığı belirlendi. Bu kapsamda; HD tedavisi alan bireylere yönelik planlanacak ergoterapi müdahale programları; tedavinin aktivite katılımı üzerindeki etkileri konusundaki farkındalığı artırmayı ve bireylerin güçlü yönlerini geliştirerek aktivite performansını artırmayı hedeflemelidir.

Anahtar Kelimeler: Hemodiyaliz, Kronik Böbrek Hastalığı, Yarı-Yapılandırılmış Görüşme, Ergoterapi

INVESTIGATION OF THE THOUGHTS ABOUT TREATMENT IN INDIVIDUALS UNDERGOING HEMODIALYSIS

Özgü İnal¹, Hülya Kayıhan², Sevilay Karahan³, Sedat Üstündağ⁴

¹Özgü İnal, Trakya University, Faculty of Health Sciences, Department of Occupational Therapy, Edirne, Turkey

²Hülya Kayıhan, Biruni University, Faculty of Health Sciences, Department of Occupational Therapy, İstanbul, Turkey

³Sevilay Karahan, Hacettepe University, Faculty of Medicine, Department of Biostatistics, Ankara, Turkey

⁴Sedat Üstündağ, *Trakya University*, Faculty of Medicine, Department of Nephrology, Edirne, Turkey

ABSTRACT

Although hemodialysis (HD) treatment has effects such as increased lifespan in individuals, it can also lead to conditions such as restrictions in activities, impaired functional status and decreased quality of life. It is seen that objective methods are generally used to evaluate the effects of HD treatment on individuals. Semi-structured interview methods ensures that information that cannot be obtained through these evaluation methods is obtained in accordance with the individual's own expression. The information obtained in this way is particularly helpful in planning client-centered interventions. This study was planned to examine the thoughts of the individuals who received HD treatment. Semi-structured interviews were conducted with 42 individuals included in the study, lasting an average of 45 minutes. The interviews were conducted in the hemodialysis unit and during the interviews, individuals were asked three different questions: (1) How would you describe HD treatment? (2) What would you say if we take your life before and after HD treatment? (3) How would HD treatment be easier for you? The answers of individuals were recorded and the data obtained were evaluated by content analysis. Approval from the ethics committee: TÜTF-BAEK 2019/257. As a result; it was determined that HD treatment generally has positive meanings for individuals, however, it causes many changes in individuals' lives and restrictions in activities. In this context; occupational therapy intervention programs for these individuals should aim to increase awareness of the effects of treatment on occupational participation and improve their occupational performance by improving their strengths.

Keywords: Hemodialysis, Chronic Kidney Disease, Semi-structured Interview, Occupational Therapy

GNL/S-52**ENDEMİK BİR TÜR OLAN *Verbascum parviflorum* LAM. BİTKİSİNİN KİMYASAL BİLEŞİMİNİN VE BİYOLOJİK AKTİVİTELERİNİN BELİRLENMESİ**Ahmet Emir^{1*}¹ Eczacılık Fakültesi, Ege Üniversitesi, İzmir

*İlgili yazar / Corresponding author: ahmet.emir@ege.edu.tr

ÖZET

Yaygın olarak “sığırkuyruğu” olarak bilinen *Verbascum* cinsinin birçok türü, balgam söktürücü, mukolitik ve yara iyileştirici etkilerin yanı sıra halk hekimliğinde romatizma ve hemoroid tedavisinde kullanılır. *Verbascum parviflorum* endemik bir türdür ve Batı Anadolu'da dağılır. Mevcut çalışmada, bu türün metanol ekstraktı ilk kez olarak, fenolik profil belirleme, asetilkolinesteraz ve butirilkolinesteraz inhibisyon aktiviteleri ile birlikte ve antioksidan aktiviteleri açısından araştırılmıştır. Seçilen otuz fenolik bileşiğin kantifikasyonu sıvı kromatografi-elektrosprey iyonizasyon tandem kütle spektrometresi (LC-ESI-MS/MS) ile gerçekleştirildi. Tüm biyolojik aktiviteler spektrofotometrik olarak belirlendi ve 96-kuyucuklu mikropilaka okuyucu kolinesterazlar ve tirozinaz inhibitör aktiviteler için kullanıldı. Ekstraktın toplam fenolik ve flavonoid içerikleri sırasıyla 21.8 mg GAE/g ve 3.1 mg QE/g ekstre olarak belirlendi. Fenolik asit olarak gallik asit (1596.4 µg g⁻¹) ve flavonoid olarak hesperidin (2489.6 µg g⁻¹) en baskın bileşikler olarak bulundu. Örneğimizde asetilkolinesteraz ve tirozinaz enzimlerinin inhibisyonları gözlenirken, butirilkolinesteraz inhibisyon aktivitesi saptanmadı. Antioksidan aktivitenin DPPH ve CUPRAC yöntemleriyle belirlenmesinde, sonuçlar sırasıyla 65.20 µg / ml (IC₅₀) ve 3,84 mM Trolox/g, ekstrakt olarak bulundu. Sonuç olarak, bitkideki biyoaktif moleküller belirlendi ve biyolojik aktivite ile korelasyonları araştırıldı.

Anahtar Kelimeler: *Verbascum*, fenolikler, antioksidan, antikolinesteraz, antitirozinaz

DETERMINATION OF THE CHEMICAL COMPOSITION AND BIOLOGICAL ACTIVITIES OF *Verbascum parviflorum* LAM., AN ENDEMIC SPECIES**ABSTRACT**

Many species of *Verbascum* genus, commonly known as “sığırkuyruğu”, is used for expectorant, mucolytic and wound healing effects as well as in the treatment of rheumatism and hemorrhoids in the folk medicine. *Verbascum parviflorum* is an endemic species, distributes in Western Anatolia. In the present study, methanol extract of this species was investigated in terms of the phenolic profiling, acetylcholinesterase, and butyrylcholinesterase inhibitory activities as well as antioxidant activities, for the first time. Quantification of selected thirty phenolic compounds was carried out by liquid chromatography-electrospray ionization tandem mass spectrometry (LC-ESI-MS/MS). All biological activities were performed spectrophotometrically and 96-well microplate reader was used for cholinesterases and tyrosinase inhibitory activities. Total phenolic and flavonoid contents of the extract were determined as 21.8 mg GAE/g and 3.1 mg QE/g extract, respectively. Gallic acid (1596.4 µg g⁻¹ of extract) as phenolic acid and hesperidin (2489.6 µg g⁻¹ of extract) as a flavonoid were found the most dominant compounds. In our sample, while inhibitions of acetylcholinesterase and tyrosinase enzymes were observed, butyrylcholinesterase inhibition activity was not detected. In the determination of antioxidant activity by DPPH and CUPRAC methods, results were found to be 65.20 µg/ml (IC₅₀) ve 3,84 mM Trolox/g, extract, respectively. Consequently, bioactive molecules in the plant were determined and their correlation with the biological activity was investigated.

Keywords: *Verbascum*, phenolics, antioxidant, anticholinesterase, antityrosinase

GNL/S-53

Tüberküloz Aşısı Bacille Calmette-Guérin (BCG)'in Korona virüse Karşı Heterolog Koruma Özelliği

Selma Sezgin¹

¹ Mikrobiyoloji Bölümü, Dokuz Eylül Üniversitesi, Balçova, İzmir, Türkiye

Özet

Amaç: Küresel anlamda covid 19 mortalite ve morbidite oranlarının, ulusal ölçekte BCG aşısı uygulamayan ülkelerde oldukça dramatik düzeylere yükselişi BCG aşısının viral enfeksiyonlardan heterolog koruma etkisi olabileceğini desteklemektedir. Bu araştırmada BCG aşısı uygulamasının covid 19 enfeksiyonu üzerinde koruyucu özelliği olup olmadığı araştırılmıştır.

Gereç - Yöntem: Bu araştırmada, ulusal ölçekte BCG aşısı uygulayan ve uygulamayan ülkelerdeki covid 19 vaka ve ölüm oranları SPSS programıyla analiz edilmiş ve BCG aşısının olası koronavirüs enfeksiyonlarında koruyucu etkinliği hakkında değerlendirmelerde bulunulmuştur. Covid 19 vaka ve mortalite verileri Dünya Sağlık Örgütü'nün sitesinde 13 Haziran 2020 tarihinde yayınlanan veriler olup, BCG aşılama politikalarına ait veriler World BCG Atlas sitesinden edinilmiştir. İstatistiksel analiz, IBM SPSS Statistics 24 programı kullanılarak Mann Whitney U test testiyle yapılmıştır.

Bulgular: Ulusal BCG aşılama politikasını uygulayan ve aşılama yapmayan ülkelerdeki covid 19 kümülatif ölüm oranlarına ilişkin Mann Whitney U Testi sonuçları $U=150$, $p<.05$ olarak bulunmuştur. BCG aşılama politikası olan ülkelerde daha az ölüm ortalaması gözlenmektedir.

Sonuçlar: BCG aşısının tüberküloz dışı pek çok etkene karşı spesifik olmayan koruyucu özellikte olduğu literatürde yer alan araştırmalarda belirtilmektedir. Literatür sonuçlarını destekler nitelikte ek bir katkı olarak bu araştırma verileri, BCG aşısının koronavirüs enfeksiyonlarına karşı koruyucu özellik gösterebileceği sonucuna varmıştır.

Anahtar Kelimeler: Covid 19, Tüberküloz, BCG, Heterolog Koruma

Heterologist Protection Feature of Tuberculosis Vaccine Bacille Calmette-Guérin (BCG) Against Corona Virus

Selma Sezgin¹

Department of Microbiology, Dokuz Eylül University, Balçova, Izmir, Turkey

Abstract

Objectives: Globally, the increase in covid 19 mortality and morbidity rates to very dramatic levels in countries that do not apply BCG vaccine on a national scale supports that BCG vaccine may have a heterologous protection effect from viral infections. In this study, it was investigated whether BCG vaccine application has protective properties on covid 19 infection.

Materials - Methods: In this study, covid 19 cases and mortality rates in countries that applied and did not use BCG vaccine at national scale were analyzed with SPSS program and evaluations were made about the protective effectiveness of BCG vaccine in possible coronavirus infections. Covid 19 case and mortality data belong to the World Health Organization on June 13 2020 and data on BCG vaccination policies were obtained from the World BCG Atlas site. Statistical analysis was performed using Mann Whitney U test test using IBM SPSS Statistics 24 program.

Results: The results of Mann Whitney U Test regarding covid 19 cumulative mortality rates in non-exceeding countries implementing the national BCG vaccination policy were found as $U = 150$, $p < .05$. In countries with BCG vaccination policy, a lower average of death is observed.

Conclusions: The BCG vaccine has been supported by a large number of studies in the literature, where it is non-specific protective against many factors other than tuberculosis. As an additional supplement to support the results of the literature, these research data concluded that the BCG vaccine may have protective properties against coronavirus infections.

Key Words: Covid 19, Tuberculosis, BCG, Heterelog Protection

GNL/S-54 REZİN MATERYALLERDE ÖN ISITMA UYGULAMASI

Bengisu Yıldırım¹, Aysıla Tekeli Şimşek¹, Duygu Recen²

¹ Uşak Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Protetik Diş Tedavisi Anabilim Dalı, Uşak, Türkiye

² İzmir Demokrasi Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Restoratif Diş Tedavisi Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

Özet

Amaç: Kompozit rezinler geçmiş yıllardan beri estetik ve fiziksel özelliklerinden dolayı diş hekimliğinde güncel olarak kullanıma girmiş, ilerleyen tarihlerde ise restoratif amacın yanı sıra simantasyon için de kullanılmaya başlanmıştır. Simantasyon amacı ile kullanılan rezinlerin, restoratif rezinlerden en büyük farkı, hacimsel olarak daha az doldurucu içermeleridir. Bundan dolayı daha az visköz ve daha akışkandırlar ve mekanik özellikleri kompozit rezinlere göre zayıftır. Kompozitlerin çok yönlü kullanılabilmesi ve üstün mekanik özellikleri nedeniyle, viskozitesini azaltmak için alternatif teknikler kullanılmıştır. Bu derlemenin amacı rezin materyallere uygulanan ön ısıtma tekniğinin materyalin özelliklerine etkisi hakkında mevcut bilgileri güncellemek ve daha önce yapılmış çalışmaların ışığı altında uygulama yöntemlerini ve etkilerini incelemektir.

Gereç -Yöntem: Resin kompozitlere yapılan ön ısıtma işlemiyle ilgili çalışmalar incelenmiştir. Bu literatur incelemesi bilgisayar ortamında "Pubmed", "Google Scholar" veritabanları kullanılarak yapıldı. Araştırmaya dahil edilme kriterlerine uygun toplam 20 yayın çalışma kapsamına alınmış ve karşılaştırma, sınırlılık ve sonuçlar açısından değerlendirilmiştir.

Bulgular: Ön ısıtma (pre-heating) işlemi olarak bilinen teknikle kompozit molekülleri ısıtıldığında viskoziteleri azalır ve daha akışkan hale gelir. Böylelikle rezin simanlara benzer şekilde indirekt restorasyonların simantasyonunda kullanılabilir. Böylece, ısıtılmış kompozitin mekanik özelliklerini kaybetmeden simantasyon için kullanılabilceği düşünülmektedir.

Sonuçlar: Son zamanlarda rezin materyallere yapılan ön ısıtma işleminin materyalların akıcılık, viskozite, yüzeye adaptasyonu, film kalınlığı gibi özelliklerini olumlu etkilediği yönünde çalışmalar mevcuttur. Bununla birlikte literatürde yer alan ön ısıtma ile ilgili çalışmalar sınırlı sayıdadır.

Anahtar Kelimeler: ön ısıtma, rezin kompozit, rezin siman

PREHEATING IN RESIN MATERIALS

Bengisu Yıldırım¹, Aysıla Tekeli Şimşek¹, Duygu Recen²

¹ Usak University, Faculty of Dentistry, Department of Prosthetic Dentistry, Usak, Turkey

² Izmir Demokrasi University, Faculty of Dentistry, Department of Restorative Dentistry, Izmir, Turkey

Abstract

Objectives: The aim of this review is to update the current information about the effect of preheating technique applied to resin materials on the properties of the material and to examine the application methods and effects taking into account the previous studies.

Materials – Methods: Studies on the preheating process of resin composites have been examined. This literature review has been done in computer environment using "Pubmed", "Google Scholar" databases. A total of 20 publications in accordance with the inclusion criteria were included in the study and evaluated in terms of comparison, limitation and results.

Results: With the technique known as pre-heating process, when composite molecules are heated, their viscosity decreases and becomes more fluid. Thus, it can be used in the cementation of indirect restorations similar to resin cements. Thus, it is thought that the heated composite can be used for cementation without losing its mechanical properties.

Conclusions: There are studies that recently, the preheating process applied to resin materials has a positive effect on the properties such as flowability, viscosity, surface adaptation and film thickness. However, studies in the literature relating to the preheating is limited.

Key Words: pre-heated, resin cement, resin composite

GNL/S-55***Origanum onites* Uçucu Yağının Sıçanlarda Metotreksat Kaynaklı Hepatotoksisiteye Karşı Antioksidan ve Apoptotik Etkileri**

Asli Aykaç^{1,2}, Eda Becer^{2,3*}, Kemal Hüsnü Can Başer⁴

¹Biyofizik Anabilim Dalı, Tıp Fakültesi, Yakın Doğu Üniversitesi, 99138 Lefkoşa/KKTC, Mersin 10 Türkiye.

²DESAM Enstitüsü, Yakın Doğu Üniversitesi, , 99138 Lefkoşa/KKTC, Mersin 10 Türkiye.

³Biyokimya Anabilim Dalı, Eczacılık Fakültesi, Yakın Doğu Üniversitesi, 99138 Lefkoşa/KKTC, Mersin 10 Türkiye.

⁴Farmakognozi Anabilim Dalı, Eczacılık Fakültesi, Yakın Doğu Üniversitesi, 99138 Lefkoşa/KKTC, Mersin 10 Türkiye.

Özet

Amaç: Metotreksat (MTX), maligniteler ve enflamatuar hastalık tedavilerinde kullanılan kemoterapi ve bağışıklık sistemi baskılayıcı bir ajandır. *Origanum onites* (kekik) Doğu Akdeniz bölgesinde yetişen ve geleneksel tıpta kullanılan bir bitkidir. *Origanum onites* uçucu yağı, karvakrol (CVR) gibi biyoaktif fitokimyasallar bakımından zengindir. CVR, antiviral, antioksidan, antikanser ve proapoptotik özelliklere sahiptir. Bu çalışmanın amacı, MTX kaynaklı hepatotoksisite oluşturulmuş sıçan modelinde karaciğer ve böbrek dokularında CVR ve *Origanum onites* uçucu yağı uygulamasının etkilerini karşılaştırmaktır.

Gereç - Yöntem: *Origanum onites*'in ticari uçucu yağı TÜNER Inc'den satın alındı. *Origanum onites* esansiyel yağı distilasyon yöntemi ile elde edildi ve içeriği GC-MS ile analiz edildi. Karaciğer ve böbrek dokularında bcl-2/bax oranı, glutatyon (GSH) seviyesi, malondialdehit (MDA) seviyesi ve miyeloperoksidaz (MPO) aktivitesi MTX kaynaklı hepatotoksisite oluşturulmuş sıçan modelinde ölçülmüştür. Çalışma öncesi etik kurul onayı alındı (MUHDEK approval no: 81.2019.mar).

Bulgular: GC-MS analizi sonrası *Origanum onites* uçucu yağının ana bileşenlerinin CVR (78.4 %) γ -terpinene (6.9 %) p-cymene (4.1 %) olduğu belirlendi. Çalışma sonucunda CVR ve *Origanum onites* uçucu yağı uygulamasının, MTX kaynaklı hepatotoksisite oluşturulmuş sıçan modelinin böbrek ve karaciğer dokularındaki MDA seviyesini ve MPO aktivitesini azaltırken, bcl-2 / bax ekspresyonunu ve GSH seviyelerini önemli ölçüde arttırdığını gösterildi.

Sonuçlar: Sonuç olarak, çalışmamızda *Origanum onites* uçucu yağı ve CVR'nin MTX kaynaklı hepatotoksisite oluşturulmuş sıçanlarda oksidatif stresi ve apoptozu azaltarak karaciğer ve böbrek dokuları üzerinde koruyucu etkisi olduğunu gösterilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Metotreksat, *Origanum onites*, Uçucu yağ

Antioxidant Activity and Apoptotic Effects of *Origanum onites* Essential Oil Against Methotrexate-Induced Hepatotoxicity in Rats

Asli Aykac^{1,2}, Eda Becer^{2,3*}, Kemal Hüsnü Can Başer⁴

¹Department of Biophysics, Faculty of Medicine, Near East University, 99138 Nicosia/TRNC, Mersin 10 Turkey

²DESAM Institute, Near East University, 99138 Nicosia/TRNC, Mersin 10 Turkey

³Department of Biochemistry, Faculty of Pharmacy, Near East University, 99138 Nicosia/TRNC, Mersin 10 Turkey

⁴Department of Pharmacognosy, Faculty of Pharmacy, Near East University, 99138 Nicosia/TRNC, Mersin 10 Turkey

Abstract

Objectives: Methotrexate (MTX) is a chemotherapy and immune system suppressant agent which is used to treat malignancies and inflammatory diseases. *Origanum onites* is found throughout the Eastern Mediterranean region. It has been used in traditional medicine. *Origanum onites* essential oil is rich in highly bioactive phytochemicals such as carvacrol (CVR). CVR has antiviral, antioxidant, anticancer and proapoptotic properties. The aim of this study was to investigate the comparative effects of CVR and *Origanum onites* essential oil treatment in MTX-induced hepatorenal toxic rats' liver and kidney tissues.

Materials - Methods: The commercial essential oil of *Origanum onites* was obtained from TÜRER Inc. *Origanum onites* essential oil was obtained by water distillation and analyzed by GC-MS. The bcl-2/bax ratio, glutathione (GSH) level, malondialdehyde (MDA) level, and myeloperoxidase (MPO) activity of liver and kidney tissues were obtained in the MTX-induced rat model. Ethics committee approval was obtained before the study (MUHDEK approval no: 81.2019.mar).

Results: After GC-MS analysis, CVR (78.4 %), γ -terpinene (6.9 %) and p-cymene (4.1 %) were found major components of the *Origanum onites* essential oil. Results showed that the administration of CVR or *Origanum onites* essential oil significantly increased bcl-2/bax expression and GSH levels as well as reduced MDA level and MPO activity in the kidney and liver tissues of MTX-induced rat model.

Conclusions: In conclusion, our results showed that *Origanum onites* essential oil and CVR have protective effect on liver and kidney tissues by decreasing oxidative stress and apoptosis in MTX-induced hepatorenal toxic rats'.

Key Words: Methotrexate, *Origanum onites*, Essential oil

GNL/S-56
SAĞLIK ALANINDA “EKİP KAYNAK YÖNETİMİ” UYGULAMASI

Zeynep Sofuoğlu¹, Turhan Sofuoğlu², Aysel Başer³

¹ İzmir Demokrasi Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Halk Sağlığı A. D., İzmir, Türkiye

² Acil Ambulans Hekimleri Derneği İzmir, Türkiye

³ İzmir Demokrasi Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Halk Sağlığı A. D., İzmir, Türkiye

*İlgili yazar / Corresponding author: zeynep.sofuoglu@idu.edu.tr

ÖZET

Acil Sağlık Hizmetleri profesyonellerine teknik olmayan beceriler konusunda bilgi kazandırmak ve bu konuda kullanılabilirlik “Ekip Kaynak Yönetimi’nin” önemi, uygulanabilirliğini tartışmak amacıyla Acil Ambulans Hekimler Derneği (AAHD) Ekip Kaynak Yönetimi Çalıştayı 2017 yılında yapılmıştır. Türkiye’de bu konuda ilk olan çalıştayda, Acil Sağlık Hizmetlerinde Ekip Kaynak Yönetimi’nin tanımından uygulanabilirliğine kadar olan süreçte profesyonellerin sahip olması gereken teknik olmayan beceri konusunda farkındalık yaratılmaya çalışılmıştır. Çalıştayda “sağlıkta insan hatasının kaynakları ve sonuçları” ile “teknik olmayan beceriler”, Ekip Kaynak Yönetimi’nin havacılıkta doğuşu ve tanımı, Ekip Kaynak Yönetiminin 15 unsuru tanıtılmıştır. Daha sonra katılımcılara ambulans içinde vakaya gidiş ve olay yerinde girişim kısa videolar izletilerek, tüm katılımcılara Ekip Kaynak Yönetimi Unsurları Kartı dağıtılmış ve tartışma oturumu yapılmıştır. Son bölüm de ise çalıştaya ait geri bildirimler alınmıştır. Katılımcıların tümü Acil Sağlık Hizmetleri’nde 10 yıl ve üzeri çalışan hekim, paramedik ve acil tıp teknisyenlerinden oluşmaktadır. Katılımcıların hiçbirinin daha önce Ekip Kaynak Yönetimi konusunda eğitim almadıkları saptanmıştır. Katılımcılar Ekip Kaynak Yönetimi’nin Acil Sağlık Hizmetleri için önemi, adapte edilebilirliği ve çalıştay sürecinde eğlenerek öğrendim gibi geribildirim anketinde yüksek puanlar vermişlerdir. Bu çalıştay eğitim programı tasarımı ile tüm acil sağlık hizmetlerinde çalışan profesyoneller için sürekli simule edilmiş ortamlarda kapsamlı ve teknik becerilere entegre bir strateji ile iş deneyimini artırmak için uygulanabilir. Uygulama sonucunda performans değerlendirme yöntemleri belirlenerek iyileştirme programlarıyla güncellenebilir. Teknik olmayan becerilerin uzun vadede teknik becerilere etkileri ve hizmetin iyileştirilmesine etkileri incelenebilir.

Anahtar Kelimeler: Ekip Kaynak Yönetimi, Acil Sağlık Hizmetleri, Teknik Olmayan Beceriler, İnterdisipliner Yaklaşım

APPLYING "CREW RESOURCE MANAGEMENT" IN HEALTH FIELD

ABSTRACT

Emergency Ambulance Physicians Association (AAHD) Team Resource Management Workshop was held in 2017 in order to provide information to Emergency Healthcare professionals on non-technical skills and to discuss the importance and applicability of "Team Resource Management" that can be used in this regard. In the workshop, the first of its kind in Turkey, in non-technical skills of professionals in the process should have applicability to the definition of Crew Resource Management in Emergency Medical Services have aimed to create awareness. In the workshop, "sources and consequences of human error in health" and "non-technical skills", the commencement and definition of Crew Resource Management in aviation, 15 elements of Crew Resource Management were introduced. Then, the participants watched sort videos about responding phase in the ambulance and intervention at the scene and Crew Resource Management Elements Card distributed a to all participants, and a discussion session was held. In the last part, the feedbacks of the workshop were received. All of the participants consisted of physicians, paramedics and emergency medicine technicians working in Emergency Health Services for 10 years or more. It was found that none of the participants had previously received training on Crew Resource Management. Participants gave high scores in the feedback survey of the importance of Crew Resource Management for Emergency Health Services, its adaptability and as I learned by having fun during the workshop. This workshop can be implemented with training program design to increase work experience with a comprehensive and integrated technical skills strategy in continuously simulated environments for professionals working in all emergency healthcare services. As a result of the application, performance evaluation methods can be determined and updated with improvement programs. The effects of non-technical skills on technical skills in the long term and their effects on service improvement can be examined.

Keywords: Crew Resource Management, Emergency Health Services, Non-Technical Skills, Interdisciplinary Approach

GNL/S-57**İndirekt Travmaya Bağlı Diş Kırıkları: Üç Olgu Sunumu**

Bilal ÖZMEN¹, Hatice Zehra BODUR GÜNEY², Devletmyrat MERELALYEV³

¹ Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Pedodonti Anabilim Dalı, Samsun, Türkiye

² Giresun Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Pedodonti Anabilim Dalı, Giresun, Türkiye

³ Serbest Diş Hekimi, İstanbul, Türkiye

Özet

Amaç: İndirekt travmaya bağlı diş kırığı olan olgu sayısı çok düşüktür, bu gibi durumlar klinisyenler tarafından göz ardı edilebilmektedir. Oysa dental yaralanmalarda erken müdahale prognoz açısından büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle, bu olgu sunumları indirekt travma nedeniyle meydana gelen olağandışı üç diş kırık vakasının tanı ve tedavisine odaklanmıştır.

Olgu sunumları: Dokuz yaşında erkek hastada, indirekt travma nedeniyle 74 nolu dişinde kök kırığı meydana geldi. Diş çekildi ve yer tutucuya gerek görülmedi. İki buçuk yaşında kadın hasta, indirekt travma kaynaklı 84 nolu dişinde meydana gelen komplike kron kırığı nedeniyle kliniğimize kazadan bir gün sonra başvurdu. Diş çekildi ve yer tutucu yerleştirildi. Üç yaşında erkek çocuk, diş ağrısı nedeniyle ailesi tarafından kliniğe getirildi. Hasta yaklaşık iki gün önce düşmüş. 54 nolu dişte komplike kron kırığı fark edildi ve 53 nolu dişte kron kırığı belirlendi. 54 nolu diş sedasyon altında çekildi ve 53 nolu diş restore edildi.

Sonuçlar: Klinisyenler indirekt mekanizmalarla ortaya çıkabilecek diş yaralanmalarından haberdar olmalıdır. Bu tür yaralanmalarda, birkaç gün sonra ağrı oluşabilir ve arka süt dişleri daha fazla etkilenir. Konservatif yaklaşımlar önemlidir, ancak diş çekimi de gerekebilir.

Anahtar Kelimeler: İndirekt Mekanizma, Komplike Kron Kırığı, Kök Kırığı, Süt Dişleri, Travma

TOOTH FRACTURES DUE TO İNDİRECT TRAUMA: THREE CASE REPORTS

Bilal OZMEN¹, Hatice Zehra BODUR GUNNEY², Devletmyrat MERELALYEV³

¹ Ondokuz Mayıs University, Faculty of Dentistry, Department of Pediatric Dentistry, Samsun, Turkey

² Giresun University, Faculty of Dentistry, Department of Pediatric Dentistry, Giresun, Turkey

³ Freelance Dentist, İstanbul, Turkey

Abstract

Objectives: The number of cases with tooth fracture due to indirect trauma is very low, such situations can be ignored by clinicians. However, early intervention in dental injuries is of great importance in terms of prognosis. Hence, these case reports are focused on the diagnosis and treatment of three unusual cases of tooth fractures, which happened due to indirect trauma.

Case Reports: A nine-years-old male patient has got a root fracture due to indirect trauma in tooth 74. The tooth was extracted and space maintainer was not required. Two and a half years old female patient applied to our clinic one day later after the incident with complicated crown fracture due to indirect trauma in 84. Extraction of the tooth and space maintainer was planned. Three-years-old boy, was brought to the clinic by his parents because of tooth pain. He had fallen down nearly two days ago. Complicated crown fracture was noticed at tooth 54 and crown fracture was determined in tooth 53. Tooth 54 was extracted under sedation and tooth 53 was restored.

Conclusions Clinicians should be aware of dental injuries which may occur with indirect mechanisms. In such injuries, pain may occur a few days later and posterior primary teeth are more affected. Conservative approaches are important but tooth extraction may be indicated as well.

Key Words: İndirect Mechanism, Complicated Crown Fracture, Root Fracture, Primary Teeth, Trauma

GNL/S-58**Hastalık Algısı Primer Sjögren Sendromunda Depresyon ile İlişkilidir**

Aysun Kapusuz¹, Kerem Abacar², İmren Tatlı³, Yıldız Yenisoy¹, Elif Naz Çakır¹, Filiz Türe-Özdemir³, Haner Direskeneli², N. Inanc² Gonca Mumcu⁴

¹Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Sağlık Yönetimi Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

² Marmara Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Romatoloji Bilim Dalı, ³ Hematoloji-İmmunoloji Bilim Dalı,

⁴ Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü, İstanbul, Türkiye

Özet

Amaç: Kesitsel tipteki bu çalışmanın amacı, kronik bir hastalık olarak primer Sjögren sendromu (pSS) olan hastalarda hastalık algısı ve depresyon arasındaki ilişkiyi araştırmaktır.

Gereç-Yöntem: Kesitsel çalışmaya 50 hasta (E / K: 4/46; ortalama yaş: 53,02 ± 10,20 yıl) dahil edildi. Veriler, yapılandırılmış bir formla yüz yüze görüşülerek toplanmıştır. Hasta kendi kendine bildirilen Hastalık Aktivitesi (0: inaktif-100: çok aktif), Hastalık Algılama Anketi-Revize (IPQ-R) ve Hastane Anksiyete Depresyon Ölçeği (HADS) dahil olmak üzere bildirilen sonuç ölçümleri değerlendirildi.

Bulgular: IPQ-R "*Sonuçlar*" (19,16±5,97) ve IPQ-R "*Duygusal Temsil*" (19,89±7,39) puanlarının hem HADS-Depresyon puanı (7,46±4,49)(r=0.360 p=0.012 r=0.410 p=0.004) hem de Hastalık aktivitesi puanı (52,04±23,29)(r=0.515 p=0.000, r=0.374 p=0.009) arasında pozitif yönlü korelasyonun olduğu görülmüştür. Ayrıca IPQ-R "*Kişisel Kontrol*" (18,87±5,91), "*Tedavi Kontrol*" (18,83±4,08), "*Hastalığı Anlama*" (17,29±5,54) gibi olumlu alt boyut puanlarının HADS-Depresyon puanı ile aralarında negatif yönlü korelasyonların olduğu belirlendi (r=-0.376 p=0.008; r=-0.408 p=0.004; r=-0.370 p=0.010).

Sonuçlar: Hastalık algısı Primer Sjögren Sendromu'nda hastalık aktivitesi ve depresyon düzeyi ile ilişkili olduğundan, hasta kaynaklı çıktıların kullanımı kronik hastalıkların tedavisinde faydalı bilgiler sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: Primer Sjögren Sendromu, Hastalık Algısı, Depresyon

Illness Perception is Associated with Depression in Primary Sjogren's Syndrome

Aysun Kapusuz¹, Kerem Abacar², İmren Tatlı³, Yıldız Yenisoy⁴, Elif Naz Çakır¹, Filiz Türe-Özdemir³, Haner Direskeneli², Nevsun Inanc² Gonca Mumcu⁴

¹Marmara University, Institute of Health Sciences, Department of Health Management, İstanbul, Turkey

² Marmara University, Faculty of Medicine, Department of Rheumatology, İstanbul, Turkey

³ Marmara University, Faculty of Medicine, Department of Hematology-Immunology, İstanbul, Turkey

⁴ Marmara University, Faculty of Health Sciences, Health Management Department, İstanbul, Turkey

Summary

Objective: The purpose of this cross-sectional study is to investigate the relationship between illness perception and depression in patients with primary Sjögren's syndrome (pSS) as a chronic disease.

Material-Method: 50 patients (M/F: 4/46; mean age: 53,02±10,20 year) included in this cross-sectional study. Data were collected by face-to-face interview with a structured form. Patient reported outcome measures (PROs) including self-reported *Disease Activity* (0: inactive-100: very active), Illness Perception Questionnaire-Revise (IPQ-R) and Hospital Anxiety Depression Scale (HADS) were evaluated.

Results: IPQ-R "*Consequences*" (19,16±5,97) and IPQ-R "*Emotional Representation*" (19,89±7,39) were positively correlated with both HADS-Depression Score (7,46±4,49)(r=0.360 p=0.012; r=0.410 p=0.004) and self-reported *Disease Activity* score (52,04±23,29)(r=0.515 p=0.000; r=0.374 p=0.009).

In addition, negative correlations were observed between HADS-Depression Score and IPR subgroups regarding IPQ-R "*Personal Control*" (18,87±5,91), "*Treatment Control Items*" (18,83±4,08), "*Illness Coherence Items*" (17,29±5,54) (r=-0.376 p=0.008; r=-0.408 p=0.004; r=-0.370 p=0.010).

Conclusions: As the illness perception is associated with disease activity and depression level in pSS, the use of PROs could provide helpful information in the management of chronic diseases.

Keywords: Primary Sjögren Syndrome, Disease Perception, Depression

www.iches2020.idu.edu.tr

235

GNL/S-59**TÜRKİYE'DE 2017 YILINDA MEYDANA GELEN İŞ KAZALARININ DEĞERLENDİRİLMESİ**

Dilan Şimsek Akin¹, Zeynep Sofuoğlu², Ömer Kartı³

1İzmir Demokrasi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi İş Sağlığı ve Güvenliği Tezli Yüksek Lisans Öğrencisi.

2 İzmir Demokrasi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Halk Sağlığı A. D., İzmir, Türkiye.

3İzmir Demokrasi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Göz Hastalıkları A. D., İzmir, Türkiye.

*İlgili yazar / Corresponding author: dilansimsek63@gmail.com

ÖZET

Bu çalışma Türkiye'de 2017 yılında gerçekleşen iş kazalarının cinsiyete, yaşa ve günün zamanına göre dağılımlarını incelemeyi amaçlamıştır. Sosyal Güvenlik Kurumunun kendi internet sitesi üzerinden kayıtlarının incelenmesiyle verilere ulaşılmıştır. 2017 yılı içinde meydana gelen iş kazaları incelenmiş ve toplam sayı ile yaşa, cinsiyete ve günün zamanına göre gruplandırılarak dağılımları kaydedilmiştir. İstatiksel analiz SPSS 19.0 for Windows (SPSS, Inc.; Chicago, USA) paket programı kullanılarak yapılmıştır. Tanımlayıcı değerler (cinsiyet, yaş, ve çalışma saati) sayı (n), yüzde (%) olarak belirtilmiştir. Toplam kayıtlı sigortalıların (14.477.817) yaklaşık %2.4'ünün (359.653) iş kazasına maruz kaldığı izlendi. Sayısal olarak hesaplandığında; iş kazaları en sık 18-24 yaş aralığında gözlemlendi. Yaşa göre en yüksek iş kazası görülme oranı ise 15-17 yaş aralığı idi. Kazaların büyük bir kısmının (Erkek: %10.3, Kadın: %9.03) saat 11:00-11:59 zaman aralığında meydana geldiği izlendi. Çalışmamızda erkeklerde iş kazası sayısının ve oranının kadınlara göre daha yüksek olduğu görülmüştür. Ayrıca, bu kazalar erken yetişkin döneminde ve öğlen vaktinde daha sık meydana gelmiştir.

Anahtar Kelimeler: İş Sağlığı ve Güvenliği, İş Kazası, Çalışma Saati, Cinsiyet, Yaş.

EVALUATION OF WORK ACCIDENTS CAUSED IN THE YEAR 2017 IN TURKEY**ABSTRACT**

This study is aimed to examine the distributions of occupational accidents in Turkey in 2017 according to age, gender and time of day. The data was obtained by examining the records of the Social Security Institution on its website. The occupational accidents that occurred in 2017 were examined and their distribution was recorded by grouping them according to the total number, age, gender and time of day. Statistical analysis was performed using SPSS 19.0 for Windows (SPSS, Inc.; Chicago, USA) package program. Descriptive values (gender, age, and working hours) are expressed as numbers (n), and percentages (%). It was observed that approximately 2.4% (359.653) of the total registered insurance holders (14.477.817) suffered an occupational accident. According to the numerical calculations; occupational accidents were most frequently observed between the ages of 18-24. The highest rates of occupational accidents by age was between the ages of 15-17. It was observed that most of the accidents (Male: 10.3%, Female: 9.03%) occurred between 11:00 and 11:59. In our study, it was observed that the number and rate of occupational accidents were higher in men than in women. Also, these accidents occurred more frequently in the early adult period and at noontime.

Keywords: Occupational Health and Safety, Work Accident, Working Hour, Gender, Age.

HEM/S-1**Kronik Obstruktif Akciğer Hastalığı (KOAH) Olan Hastaların Öz Bakım Gücünün Bakım Verici Yüküne Etkisi**

Nazmiye ÇIRAY¹, Adile AY², Şirin BARUT³

¹ Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, İç Hastalıkları Hemşireliği AD, Dr.Öğretim Üyesi ,İzmir, Türkiye

² Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İç Hastalıkları Hemşireliği, İzmir, Türkiye

³ Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları AD, İzmir, Türkiye

Özet

Amaç: Kronik Obstruktif Akciğer Hastalığı bireylerde ciddi şekilde sınırlılık ve yetersizliğe neden olan yaygın görülen bir hastalıktır. KOAH'ta kronik öksürük, balgam çıkarma, dispne, yorgunluk gibi semptomlar, hastalığın kronikliği bireylerin bakım gereksinimini ve öz bakım gücünü etkilemektedir. Bu durum bakım vericiler üzerinde uzun süreli bir yük haline gelir. Bu bağlamda çalışmanın amacı KOAH hastalarının öz bakım gücü ile bakım veren yükü arasındaki ilişkiyi araştırmaktır.

Gereç - Yöntem: : Çalışma tanımlayıcı tipte olup, örnekleme evren bilinen örnekleme formülü aracılığı ile belirlenmiştir. Araştırma Şubat 2019-Ağustos.2019 tarihleri arasında bir üniversite hastanesinin göğüs kliniğinde örneklem seçim kriterlerine uyan 110 hasta ve 110 bakım veren yapılmıştır. Veriler yüz yüze görüşülerek toplanmıştır. Veri toplama aracı olarak "Hasta Tanıtım Formu, Bakım Verici Tanıtım Formu, Öz Bakım Gücü Ölçeği, Zarit Bakım Verici Yük Ölçeği, CAT KOAH Değerlendirme Anketi (CAT)" kullanılmıştır. Verilerin analizinde Tanımlayıcı İstatistikler, T-Testi, Varyans Analizi (ANOVA), Bonferroni testi ve Pearson Korelasyon Testi kullanılmıştır.

Bulgular: Bireylerin %47.3'ü 70 yaş ve üzeri, %79.1'inin erkek,%72.7'sinin evli, %74.5'inin ilköğretim eğitim seviyesinde, %66.3'ünün KOAH evresi GOLD 3 'tür. Hastaların CAT puanı 23.35±15.83,öz bakım gücü puanı97.08±17.98 iken bakım verenlerin bakım verme yükü ortalaması 24.01±8.80 olarak saptanmıştır.

Sonuçlar: Hastaların öz bakım gücü ile CAT puanı arasında anlamlı ve negatif yönlü istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanırken,.Öz bakım gücü ile bakım verme yükü arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olmadığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Kronik Obstruktif Akciğer Hastalığı ,öz bakım gücü ,bakım yükü

The Effect of Self-Care Agency of Patients with Chronic Obstructive Pulmonary Disease (COPD) on the burden of Caregivers

Nazmiye ÇIRAY¹, Adile AY², Şirin BARUT³

¹ School of Nursing, University of Ege, Internal Diseases Nursing, Izmir, Turkey

² Health Sciences Institute, Internal Diseases Nursing, Izmir, Turkey

³ Ege University Hospital, Department of Chest Diseases, Izmir, Turkey

Abstract

Objectives: Chronic Obstructive Pulmonary Disease is a common disease that causes severe limitation and incapableness in individuals. Symptoms such as chronic cough, expectoration, dyspnoea, and fatigue in COPD and the chronicity of the disease affect individuals' need for care and their self-care agency. This becomes a long-term burden on caregivers. In this sense, the purpose of the study is to investigate the relationship between self-care agency and caregiver burden of COPD patients.

Materials - Methods: The study is descriptive and includes the sampling tool which is defined as universe. The research was carried out in the chest clinic of a university hospital between February 2019 and August 2019 on 110 patients and 110 caregivers who met the sample selection criteria. The data were collected by face to face interviews. "Patient Identification Form", "Caregiver Identification Form", "Self-Care Agency Scale", "Zarit Caregiver Burden Scale", and "CAT COPD Assessment Test (CAT)" were used as data collecting tools. Descriptive Statistics, T test, Analysis Of Variance (ANOVA), Bonferroni Test and Pearson Correlation Test were used in the analysis of the data.

Results: Of all the individuals, 47.3 % are over 70 years old, 79.1 % are male, 72.7 % are married, 74.5 % are educated at primary level and 66.3 % are COPD Gold stage 3 patients. While the patients had a CAT score of 23.35±15.83, and a self-care agency rating of 97.08±17.98, average caregiver burden rating was determined as 24.01±8.80.

Conclusions: While a significant and statistically significant negative correlation was found between self-care agency and CAT scores, there was no significant correlation between self-care agency and caregiver burden.

Key Words: Chronic Obstructive Pulmonary Disease, self-care agency, caregiver burden.

HEM/S-2

Toplumun Organ Bağışı Konusundaki Tutumunun Belirlenmesi

Aliye OKGÜN ALCAN¹, Abdülkadir GÜL²

¹ İzmir Bakırçay Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü Öğretim Üyesi, İzmir, Türkiye

² İzmir Bakırçay Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü Öğrencisi, İzmir, Türkiye

Özet

Amaç: Bu çalışmanın amacı Türk toplumunun organ bağışı konusundaki tutumunun belirlenmesidir.

Gereç - Yöntem: Tanımlayıcı tipte olan bu çalışmanın verileri 6 Ocak – 26 Şubat 2020 tarihleri arasında internet üzerinden toplandı. Çalışmanın örneklemini, çalışmaya katılmayı gönüllü olarak kabul eden ve aktif olarak internet kullanan 436 yetişkin oluşturdu. Araştırmanın verilerinin toplanmasında araştırmacılar tarafından oluşturulan “Veri Toplama Formu” ve Organ Bağışı Tutulum Ölçeği” kullanıldı. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistiksel yöntemler, tek yönlü varyans analizi ANOVA, korelasyon analizi ve Mann Whitney-U testi kullanıldı.

Bulgular: Araştırma kapsamına katılan bireylerin yaş ortalamasının 23,33±7,23 yaş, %63,1’inin kadın ve %80,5’inin bekar olduğu belirlendi. Katılımcıların %78,4’ü organ nakli ve bağışını desteklediklerini belirttiler. Katılımcıların Organ Bağışı Tutum Ölçeği’nden aldıkları puan ortalamalarının; pozitif tutum göstergesi olan “yardımseverlik ve ahlaki değerleri/inançları” alt boyutunda 38,53±17,77 puan, negatif tutum göstergeleri olan “Tıbbi olarak ihmal edilme korkusu” alt boyutunda 37,82±13,29 puan ve “Bedensel yaralanma korkusu” alt boyutunda 38,41±13,38 puan olduğu belirlendi. Bu çalışmada erkeklerin organ bağışı pozitif tutum puan ortalamalarının kadınlardan anlamlı derecede yüksek olduğu saptandı (p:0.001). Kadınların tıbbi olarak ihmal edilme korkusu (p:0.003) ve bedensel yaralanma korkusu (p:0.002) puan ortalamasının erkeklerden anlamlı düzeyde yüksek olduğu saptandı.

Sonuçlar: Bu çalışmada, toplumun organ bağışına karşı pozitif tutumlarının düşük ve negatif tutumlarının yüksek olduğu belirlendi. Toplumun organ bağışı konusundaki duyarlılığını arttıracak çalışma ve eğitim programlarının düzenlenmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Toplum, Organ Bağışı, Tutum

Determination of Organ Donation Attitudes of Society

Aliye OKGÜN ALCAN¹, Abdülkadir GÜL²

¹ İzmir Bakırçay University, Faculty of Health Sciences, Nursing Department Lecturer, İzmir, Türkiye

² İzmir Bakırçay University, Faculty of Health Sciences, Nursing Department Student, İzmir, Türkiye

Abstract

Objectives: The aim of this study is to determine the organ donation attitudes of Turkish society.

Materials - Methods: The data of this descriptive study were collected via internet between January 6th and February 26th 2020. The sample of the study consisted of 436 adults who voluntarily accepted to participate in the study and actively use the internet. "Data Collection Form" created by the researchers and "Organ Donation Attitude Scale" were used to collect the research data. Descriptive statistical methods, one-way analysis of variance ANOVA, correlation analysis and Mann Whitney-U test were used to analyse the data.

Results: It was determined that the average age of the individuals participating in the study was 23.33 ± 7.23 years, 63.1% were women and 80.5% were single. 78.4% of the participants stated that they support organ transplantation and donation. The average scores of the participants in the Organ Donation Attitude Scale were; 38.53 ± 17.77 points in the sub-dimension of "benevolence and moral values / beliefs" which is a positive attitude indicator, 37.82 ± 13.29 points in the sub-dimension of "fear of being neglected" with negative attitude indicators and "fear of bodily injury" 38.41 ± 13.38 points. In this study, it was found that the mean score of organ donation positive attitude points of men was significantly higher than women ($p: 0.001$). It was found that total score of women's the fear of being neglected ($p: 0.003$) and fear of bodily injury ($p: 0.002$) were significantly higher than men.

Conclusions: In this study, it was determined that the positive attitudes of society towards organ donation were low and negative attitudes were high. It is recommended to organize studies and education programs that will increase the sensitivity of the society about organ donation

Key Words: Society, Organ Donation, Attitude

HEM/S-3

Gestasyonel Diabetes Mellitus Gelişen Kadınlara Uygulanan "Sağlıklı Yaşam Biçimi Eğitim Programı"nın Anne ve Yenidoğan Sağlığına Etkisi

Aslı Ural¹, Nezihe Kızılkaya Beji²

¹ Kadın Doğum Servisi, Çiğli Bölge Eğitim Hastanesi, İzmir

² Hemşirelik Bölüm Başkanı, Biruni Üniversitesi, İstanbul

Özet

Amaç: Bu çalışmada, gestasyonel diyabetli kadınlara verilen Sağlıklı Yaşam Biçimi Eğitim Programının anne ve yenidoğan sağlığı üzerindeki etkisini araştırmayı amaçladık.

Gereç - Yöntem: İstanbul Zeynep Kamil Kadın ve Çocuk Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi Perinatoloji Kliniği'nde, Türkiye, 1 Ocak - 30 Aralık 2015 tarihleri arasında iki gruba yarı deneysel bir çalışma gerçekleştirildi. Girişim grubuna (n = 46) eğitim programı ve standart bakım, kontrol grubuna (n = 42) sadece standart bakım sağlandı. Gestasyonel diyabetli kadınların sağlıklı yaşam biçimi davranışları, yaşam kalitesi ve depresyon düzeyi değerlendirildi. Ayrıca her iki gruptaki yenidoğanların doğum sonrası özellikleri değerlendirildi. İstatistiksel analiz Ki-kare Testi, Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi ve Mann-Whitney Testi ile SPSS 21.0 programı kullanılarak yapıldı. Gerekli izinler Zeynep Kamil Kadın ve Çocuk Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi Klinik Araştırmalar Etik Kurulu'ndan alındı.

Bulgular: Eğitim programından sonra, girişim grubundaki kadınların sağlıklı yaşam biçimi davranışlarının ve yaşam kalitesinin iyileştiği ve depresyon belirtilerinin azaldığı görüldü. Girişim grubundaki yenidoğanlarda makrozomi oranları daha düşük bulundu

Sonuçlar: Sağlıklı Yaşam Biçimi Eğitim Programı, gestasyonel diyabetli kadınlar için sağlığı geliştirici bir uygulama olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Gestasyonel diyabetes mellitus, sağlıklı yaşam biçimi, anne ve yenidoğan sağlığı, eğitim, hemşirelik.

The Effect of “Health-Promoting Lifestyle Education Program” Provided to Women with Gestational Diabetes Mellitus on Maternal and Neonatal Health: A Randomized Controlled Trial

Aslı Ural¹, Nezihe Kızılkaya Beji²

¹ Kadın Doğum Servisi, Çiğli Bölge Eğitim Hastanesi, İzmir

² Hemşirelik Bölüm Başkanı, Biruni Üniversitesi, İstanbul

Abstract

Objectives: In this study we aimed to investigate the effect of the Health-Promoting Lifestyle Education Program provided to women with gestational diabetes on maternal and neonatal health.

Materials - Methods: A two-group quasi-experimental study was conducted in the perinatology clinic of the Istanbul Zeynep Kamil Women and Children Diseases Training and Research Hospital, Turkey between January 1 and December 30 of the year 2015. While the intervention group (n=46) was provided with the education program and usual care, the control group (n=42) was provided with only usual care. Healthy lifestyle behaviours, quality of life and level of depression of women with gestational diabetes were evaluated. Additionally postpartum characteristics of neonates in both groups were assessed. Statistical analysis was performed with Chi-square Test, the Wilcoxon Signed Rank Test and the Mann-Whitney Test using SPSS 21.0 program. The required permissions were obtained from the Clinic Research Ethics Committee of Zeynep Kamil Women and Children Diseases Training and Research Hospital.

Results: After the education program, it was seen that healthy lifestyle behaviours and quality of life of women in the intervention group improved and symptoms of depression decreased. The rates of macrosomia were low for the neonates in the intervention group.

Conclusions: The Health-Promoting Lifestyle Education Program was a health-promoting practice for the women with gestational diabetes.

Key Words: Gestational diabetes mellitus, health-promoting lifestyle, maternal and neonatal health, education, nursing.

HEM/S-4**Kadınların Papsmear Testi Yaptırma Durumlarının Sağlık İnanç Modeli İle İncelenmesi**

Aylin Polat¹, Aslı Kalkım²

¹Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği A.D. Yüksek Lisans Öğrencisi

²Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Halk Sağlığı Hemşireliği A.D.

Özet

Amaç: Bu araştırmanın amacı kadınların serviks kanseri ve papsmear testine ilişkin sağlık inançlarının ve test yaptırma davranışlarının belirlenmesidir.

Gereç – Yöntem: Araştırmanın verileri yüz yüze görüşme yöntemiyle, kadınların tanımlayıcı özelliklerini sorgulayan anket formu ve Rahim Ağzı Kanseri ve Pap-Smear Testi Sağlık İnanç Modeli Ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Veriler SPSS 22.0 programı ile analiz edilmiştir. E.Ü. Tıbbi Araştırmalar Etik Kurulu'ndan, İzmir Valiliği İl Millî Eğitim Müdürlüğü'nden yazılı izin alınmıştır. Rahim Ağzı Kanseri ve Pap Smear Testi Sağlık İnanç Modeli Ölçeği kullanılabilmesi için mail yoluyla ölçek sahibinden yazılı izin alınmıştır.

Bulgular: Kadınların yaş ortalaması 39,47±13.10'dur. Kadınların %54,9'u daha önce pap smear testi yaptırmıştır. Kadınların %6'sının ailesinde serviks kanseri öyküsü olduğu belirtilmiştir. Kadınların ailede kanser öyküsü olup olmama durumunun sağlık inançlarına etkisi olmadığı görülmüştür ($p>0,005$). Serviks kanseri hakkında bilgisi olan kadınların oranı %45,7'dir. Serviks kanserine ilişkin bilgisi olanların olmayanlara göre algıladıkları yarar ve sağlık motivasyonları istatistiksel olarak anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur ($p<0,005$). Serviks kanseri hakkında bilgisi olmayan kadınların algıladıkları engeller istatistiksel olarak anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur ($p<0,005$). Pap smear testine ilişkin bilgisi olan kadınların oranı %60,3'tür. Pap smear testi hakkında bilgisi olan kadınların algıladıkları yarar istatistiksel olarak anlamlı şekilde daha yüksek, engel algısı daha düşük bulunmuştur ($p<0,005$). Pap smear testi yaptırmayan kadınların algıladıkları engeller istatistiksel olarak anlamlı şekilde daha yüksek bulunmuştur ($p<0,005$).

Sonuçlar: Araştırma sonuçları serviks kanserine ve papsmear testine yönelik bilgileri olduğunu ifade eden kadınların sınırlı sayıda olduğunu ve pap smear testi yaptırma oranının yeterli düzeyde olmadığını göstermektedir. Ayrıca serviks kanseri ve pap smear testi hakkında bilgi sahibi olmanın algılanan yararı arttırdığı ve engelleri azalttığı belirlenmiştir. Bu sonuçlar ışığında hemşirelerin eğitici rollünü kullanarak kadınlara serviks kanseri ve pap smear taraması hakkında bilgi vermesinin kadınların pap smear testi yaptırma davranışlarını arttıracacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Pap Smear Testi, Serviks Kanseri, Sağlık İnanç Modeli, Hemşire

Examining Pap Smear Test Behaviors of women with Health Belief Model

Aylin Polat¹, Aslı Kalkım²

¹Ege University Health Sciences Enstitute Pediatric Nursing Master Students

²Ege University Faculty of Nursing Public Health Nursing Department

Abstract

Objectives: The aim of this study was to determine women' the health beliefs and test behaviors about cervical cancer and pap smear test.

Materials - Methods: The data of the study were collected by face-to-face interview method, using the questionnaire questioning the descriptive features of women and the Cervical Cancer and Pap-Smear Test Health Belief Model Scale. SPSS 22.0 program was analyzed. Written permission was obtained from the Medial Research Ethics Committee of Ege University Rectorate Faculty of Medicine Dean, Provincial Directorate of National Education on İzmir Governoship. Cervikal Cancer and Pap Smear Test Health Belief Model Scale was used to obtain written permission from scale owner.

Results: The mean age of women was 39.47 ± 13.10 years. 54.9% of women had pap smear test before. It is stated that 6% of women have a family history of cervical cancer. It was observed that whether women had a family history of cancer or not had an impact on their health beliefs ($p > 0.005$). The proportion of women who know about cervical cancer is 45.7%. The perceived benefits and health motivations of those with knowledge of cervical cancer were found to be statistically significantly higher ($p < 0.005$). The perceived barriers of women without knowledge of cervical cancer were found to be statistically significant ($p < 0.005$). The rate of women who had knowledge about Pap smear test was 60.3%. The perceived benefit of women with knowledge about Pap smear test was found to be statistically significantly higher and lower perception of disability ($p < 0.005$). The perceived barriers of women who did not have Pap smear test were statistically higher ($p < 0.005$).

Conclusions: The results of the research show that there are a limited number of women who stated that they have knowledge about cervical cancer and papsmear test and the rate of having pap smear test is not sufficient. In addition, it was determined that having knowledge about cervical cancer and pap smear test increased perceived benefit and reduced barriers. In the light of these results, it is thought that using nurses educational role to inform women about cervical cancer and pap smear screening will increase the behavior of women to have a pap smear test.

Keywords: Pap smear test, cervical cancer, health belief model, nurse

Kronik Pelvik Ağrı ve Endometriyoziste Kanıta Dayalı UygulamalarAylin TANER¹, Emine TEMİZKAN SEKİZLER², Ümran SEVİL¹¹ Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, İzmir, Türkiye² Doğu Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Bölümü, Gazimağusa, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti

Aylin TANER ORCID ID: 0000-0002-3386-4863

Özet

Kronik pelvik ağrı, dismenore, disparoni, intermenstrüel ağrı dışındaki, alt abdomen, pelvis veya lumbosakral sırt veya gluteusa lokalize, en az 6 ay süreyle devam eden sürekli ya da aralıklarla ortaya çıkan ağrı olarak tanımlanmaktadır. Endometriyozis, endometriumun, uterus dışında bulunması ile gelişen klinik tablodur. Kronik pelvik ağrı endometriyozisin önemli semptomlarından biridir.

Endometriyozisin ve kronik pelvik ağrı, kadının iyilik halini ve yaşam kalitesini ciddi derecede etkilemektedir. Bu derlemenin amacı güncel literatur ve kanıt bilgisi ışığında kronik pelvik ağrı ve endometriyoziste kanıta dayalı uygulamaları incelemektir. Kronik pelvik ağrı; değerlendirilmesinde özellikle abdominal ve pelvik nöromusküler iskelet muayenesine dikkat edilerek ayrıntılı bir tıbbi öykü ve fizik muayene önerilmektedir. Aşırı aktif pelvik taban sistemine sahip olan hastalarda kas egzersizlerine ek tedaviler önerilmektedir. Miyofasyal tetik noktalar bulunduğu anda basınç veya iğneleme ile tedavi önerilmektedir. Kronik pelvik ağrının tedavisi için rutin olarak laparoskopik adezyolizis kullanımı önerilmemektedir. Endometriyoziste transvajinal USG tanılamada ilk tercih edilen görüntüleme yöntemidir. Laparoskopi sırasında endometriyozis saptandığında, endometriyozisin cerrahi olarak tedavisi önerilmektedir. Endometriyozisli infertil kadınlarda fertilitiyi düzeltmek amaçlı, ovarian fonksiyon süpresyonunu baskılamak için hormonal tedavi kullanılmaması belirtilmiştir.

Kronik pelvik ağrı ve endometriyozisin, kanıt temelli uygulamalar çerçevesinde yönetilmesi, bu yöntemlerin yaygınlaşması ve etkin kullanılması, bakımın kalitesini de arttıracaktır.

Anahtar Kelimeler: Kronik Pelvik Ağrı, Endometriyozis, Kanıta Dayalı Uygulama, Hemşirelik**Evidence Based Practices in Chronic Pelvic Pain and Endometriosis**Aylin TANER¹, Emine TEMİZKAN SEKİZLER², Ümran SEVİL¹¹ Ege University Nursing Faculty, Women Health and Diseases Nursing, İzmir, Turkey² Eastern Mediterranean University, Department of Nursing, Famagusta, North Cyprus**Abstract**

Chronic pelvic pain is defined as pain that occurs for at least 6 months, which is localized in the Chronic pelvic pain is defined as the pain that occurs in the lower abdomen, pelvis or lumbosacral back or gluteus, which continues for at least six months, other than dysmenorrhea, dyspareunia, intermenstrual pain. Endometriosis is the clinical picture that develops when the endometrium is located outside the uterus. Chronic pelvic pain is an important symptom of endometriosis.

Endometriosis and chronic pelvic pain seriously affect the woman's well-being and quality of life. The aim of this review is to examine evidence-based practices in chronic pelvic pain and endometriosis in the light of current literature and evidence information. In chronic pelvic pain; In the evaluation, a detailed medical history and physical examination is recommended, paying particular attention to the abdominal and pelvic neuromuscular skeletal examination. In patients with an overactive pelvic floor system, additional treatments are recommended for muscle exercises. When myofascial trigger points are found, treatment with pressure or needling is recommended. Routine use of laparoscopic adhesiolysis is not recommended for the treatment of chronic pelvic pain. It is the first preferred imaging method for the diagnosis of transvaginal USG in endometriosis. When endometriosis is detected during laparoscopy, surgical treatment of endometriosis is recommended. It has been stated that hormonal treatment is not used to suppress ovarian function suppression in order to correct fertility in infertile women with endometriosis.

Managing chronic pelvic pain and endometriosis within the framework of evidence-based practices, the widespread use and effective use of these methods will also increase the quality of nursing care.

Key Words: Chronic Pelvic Pain, Endometriosis, Evidence Based Practice, Nursing

İnfertil Kadınlara Yönelik Tamamlayıcı ve Alternatif Tedaviler ve Kanıta Dayalı Uygulamalar: Bir Literatür İncelemesi

Aylin TANER¹, Ümran SEVİL¹

¹ Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, İzmir, Türkiye

Aylin TANER ORCID ID: 0000-0002-3386-4863

Özet

Amaç: İnfertilite, kadınlar üzerinde toplumsal rolleri gereği çocuk sahibi olma kaygısına neden olmakta ve toplum baskısının etkisiyle ve infertilite süresi uzadıkça alternatif tedavi arayışları devreye girmektedir. Tamamlayıcı ve alternatif tedaviler, tedavi sonuçlarını iyileştirmek ve/veya stres ve kaygı düzeylerini azaltmak için tercih edilebilir bir seçenek olmaktadır. Bu derlemedeki amaç infertil kadınların tamamlayıcı ve alternatif tedavi yöntemlerini kanıta dayalı olarak incelemektir.

Yöntem: Google Akademik, Pubmed ve Cochrane veri tabanlarında “infertility, complementary and alternative medicine, evidence based practices” temel anahtar kelimeleri kullanılarak ilk tarama gerçekleştirilmiştir. Daha sonra en çok kullanılan tamamlayıcı ve alternatif tedavi yöntemleri anahtar kelime olarak kullanılıp detaylı tarama gerçekleştirilmiş, son yıllarda yayınlanmış sistematik derlemeler ve randomize kontrollü çalışma bulguları incelenmiştir. Bu inceleme sonucunda infertilitede yaygın kullanılan tamamlayıcı ve alternatif tedavi yöntemlerine yönelik öneri ve kanıt düzeyindeki bulgular incelenmiştir.

Bulgular: İncelenen çalışmalarda kadın infertilitesi ve mental sağlık üzerine olan etkiler değerlendirilerek kanıt düzeyleri incelenmiştir. Çalışma bulgularında akupunktur, ayurveda, bitkisel Çin tıbbı, homeopati, hipnoz, masaj, yoga ve aromaterapinin infertiliteye yönelik tamamlayıcı ve alternatif tedavi olarak sıklıkla kullanıldığı, kadın fertilitesi ve mental sağlık üzerinde iyileşmeler sağladığı ancak çalışmaların kanıt düzeylerinin değişken olduğu görülmüştür.

Sonuç: İncelenen araştırma sonuçlarına göre yüksek düzeyde kanıt içeren bulgular olmadığından ve çalışmalarda kanıt düzeyleri arasında farklılıklar mevcut olduğundan, infertiliteye yönelik kullanılan tamamlayıcı ve alternatif tedavi yöntemleri için yeterli düzeyde kanıt olmadığı görülmüştür. Bu nedenle, infertil kadınlara en iyi şekilde hizmet etmek ve değerlendirmek için tamamlayıcı ve alternatif tedavilerin kanıtlanabilir yararları ve riskleri hakkında daha çok araştırma yapılması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: İnfertilite, Tamamlayıcı ve Alternatif Tedaviler, Kanıta Dayalı Uygulamalar

Complementary and Alternative Treatments For Infertile Women and Evidence-Based Practices: A Literature Review

Aylin TANER¹, Ümran SEVİL¹

¹ Ege University Nursing Faculty, Women Health and Diseases Nursing, İzmir, Turkey

Abstract

Objective: Infertility causes anxiety of having children because of their social roles, in women, and the search for alternative treatment is activated as a result of the pressure of the society and the duration of infertility increases. Complementary and alternative therapies are a preferable option to improve treatment outcomes and/or reduce stress and anxiety levels. The aim of this review is to investigate the complementary and alternative treatment methods of infertile women based on evidence.

Method: Google Scholar, Pubmed and Cohcrane databases were first screened using the key words “infertility, complementary and alternative medicine, evidence-based practices”. Then, the most commonly used complementary and alternative therapies were used as key words and a detailed screening was performed. Systematic reviews and randomized controlled study findings were examined. As a result of this review, suggestions and evidence-level findings for complementary and alternative treatment methods commonly used in infertility were examined.

Results: Evidence levels were evaluated by evaluating the effects on female infertility and mental health. The findings of the study showed that acupuncture, ayurveda, herbal Chinese medicine, homeopathy, hypnosis, massage, yoga and aromatherapy are frequently used as complementary and alternative therapies for infertility, but the level of evidence of improvements in female fertility and mental health was improved. It was found to be variable.

Conclusion: According to the results of the study, there is not enough evidence for the complementary and alternative therapies used for infertility since there is no evidence with high level of evidence and there are differences between the levels of evidence in the studies. Therefore, more research is needed on the proven benefits and risks of complementary and alternative therapies to best serve and evaluate infertile women.

Key Words: Infertility, Complementary and Alternative Therapies, Evidence-Based Practices.

HEM/S-7**Hemşirelerin Duygusal Zekâ Becerileri ile Pozitif Ruh Sağlığı Arasındaki İlişki**

Zeynep Ordu¹, Leyla Baysan Arabacı², Ayşe Büyükbayram²

¹ Emekli Hemşire

² İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

Özet

Amaç: Bu çalışma, hemşirelerin pozitif ruh sağlığı ile duygusal zekâ becerileri arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapılmıştır

Gereç - Yöntem: İlişkisel ve tanımlayıcı tipte olan çalışma, Eylül-Aralık 2019 tarihleri arasında bir üniversite eğitim araştırma hastanesinde yapılmıştır. Araştırmanın evrenini, aktif olarak çalışan 750 hemşire, örneklemini ise araştırmaya katılmayı kabul eden ve gönüllü olan 331 hemşire oluşturmuştur. Araştırma verileri Tanıtıcı Bilgi Formu, Duygusal Zekâ Değerlendirme Ölçeği, Pozitif Ruh Sağlığı Ölçeği kullanılarak elde edilmiştir. Sosyodemografik veriler sayı ve yüzde dağılımları ile, değişkenler arasındaki ilişki Spearman' Rho analizleriyle incelenmiştir.

Bulgular: Hemşirelerin %89.1'i kadın ve yaş ortalaması 39.20±8.32'dir ve %49.8'i lisans mezunudur. Hemşirelerin duygusal zeka becerileri toplam puan ortalaması 145.22±24.71(min:36-max:180); pozitif ruh sağlığı toplam puan ortalaması ise 72.54±15.17(min:42-max:111)'dir.

Duygusal zekâ değerlendirme ölçeği toplam puan ortalaması ile pozitif ruh sağlığı ölçeği toplam puan ortalaması arasında negatif yönde yüksek düzeyde oldukça anlamlı ($r_{\text{Top}} = -0.61$; $p=0.000$); duygusal zekâ becerileri alt boyutları ile pozitif ruh sağlığı toplam ve alt boyutlarından kişisel memnuniyet, özerklik, kişilerarası ilişki becerileri puan ortalamaları arasında negatif yönde orta düzeyde; özenetim, problem çözme ve kendini gerçekleştirme puan ortalamaları arasında negatif yönde orta ve zayıf düzeyde; prososyal tutum puan ortalaması arasında negatif yönde zayıf ve çok zayıf düzeyde oldukça anlamlı ilişki olduğu saptanmıştır ($p<0.05$).

Sonuçlar: Hemşirelerin, duygusal zekâ becerileri ve pozitif ruh sağlığı oldukça iyi düzeydedir. Hemşirelerin sahip olduğu duygusal zeka becerileri pozitif ruh sağlığını olumlu yönde etkilemektedir. Yani duygularının farkında, duygularını kontrol eden, kendini motive eden, empatik ve sosyal becerileri olan hemşireler kendilerini ruhsal anlamda iyi hissetmektedir. Ancak hemşirelerin duygularını kontrol etme ve duygularının farkında olma duygusal zeka becerilerini ve prososyal tutum, öz denetim gibi pozitif ruh sağlığını oluşturan unsurları geliştirmeye yönelik müdahalelere gerek duyulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Hemşire, Duygusal Zeka, Pozitif Ruh Sağlığı

Relationship Between the Positive Mental Health and Emotional Intelligence Skills of Nurses

Zeynep Ordu¹, Leyla Baysan Arabacı², Ayşe Büyükbayram²

¹ Emekli Hemşire

² Izmir Katip Çelebi University, Faculty of Health Sciences, Department of Psychiatric Nursing, Izmir, Türkiye

Abstract

Objectives: This study was performed to analyse the relationship between positive mental health and emotional intelligence skills of nurses.

Materials - Methods: The research which was correlational and descriptive in nature was carried out at a training&research hospital of a Turkish university from September to December in 2019. Research population was composed of 750 nurses working at the hospital whereas research sample was comprised of 331 nurses who volunteered to take part in the research. Research data were obtained through introductory information form, emotional intelligence assessment and positive mental health scale. Socio-demographic data were evaluated through numeric and percentage distributions, and relationships between variables were analysed through Spearman's Rho test.

Results: 89.1% of nurses are females, 49.8% of nurses are undergraduate graduates and mean age of participants is 39.20±8.32. The mean of nurses' overall scores of emotional intelligence assessment is 145.22±24.71 (min:36-max:180) whereas the mean of nurses' overall scores of positive mental health scale is 72.54±15.17 (min:42-max:111). It was found that there was a statistically significant strong negative relationship between nurses' emotional intelligence skills and overall positive mental health ($r_{Top} = -0.61$; $p=0.000$), there was a statistically significant moderate negative relationship between sub-scales of emotional intelligence skills and 'personal satisfaction', 'autonomy' and 'interpersonal relationship skills' sub-scales of positive mental health scale, there was a statistically significant moderate and weak negative relationship between sub-scales of emotional intelligence skills and 'self-control', 'problem-solving' and 'self-fulfillment' sub-scales of positive mental health scale, and there was a statistically significant weak and very weak negative relationship between sub-scales of emotional intelligence skills and 'pro-social attitude' sub-scale of positive mental health scale ($p<0.05$).

Conclusions: The emotional intelligence skills and positive mental health of nurses are at a good level. Emotional intelligence skills of nurses positively affect their positive mental health. In other words, nurses who are aware of their emotions, control their emotions, motivate themselves, have empathic and social skills, feel themselves spiritually well. However, it was ascertained that actions should be taken to develop nurses' emotional intelligence skills in controlling emotions and being aware of emotions and to enhance positive mental health factors such as pro-social attitude and self-control.

Key Words: Nurse, Emotional Intelligence, Positive Mental Health

HEM/S-8**Hemşirelik Öğrencilerinin Çocukluk Çağında Epilepsi Kavramına İlişkin Metaforları; Kalitatif Bir Çalışma**

Ayşe Kahraman¹, Zümrüt Başbakkal¹

¹ Ege Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

Özet

Amaç: Bu çalışmada Hemşirelik Fakültesi 3. sınıfta öğrenim gören öğrencilerin çocukluk çağında epilepsi kavramına yönelik algılarının metaforlar aracılığıyla belirlenmesi amaçlanmıştır.

Gereç - Yöntem: Olgu bilim araştırma deseninin kullanıldığı bu çalışmada veri toplama aracı olarak öğrenci tanıtım formu ve "Çocukluk çağında epilepsi gibidir, çünkü....." ifadesinin yer aldığı yarı yapılandırılmış soru formu kullanılmıştır. Çalışmaya 209 öğrenci alınmış, metafor üretmeyen öğrenciler çalışmadan çıkartılmış ve 194 öğrenci çalışmanın örneklemini oluşturmuştur. Elde edilen veriler içerik ve betimsel analiz tekniği ile çözümlenmiştir.

Bulgular: Çalışma, 162 (%83.5) kadın, 32 (%16.5) erkek öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Öğrencilerin %36.6'sının epileptik nöbet geçiren hasta gördüğü ve %8.2'sinin ailesinde epilepsi hastası olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin epilepsi kavramıyla ilgili olarak 48 farklı metafor oluşturdukları ve elektrik çarpması, yıldırım, şimşek, depresyon, bilinç kaybı, kısa süreli ölüm, kabus görülen bir rüya, kriz, patlamaya hazır bomba metaforlarını en fazla kullandığı tespit edilmiştir. Öğrencilerinin oluşturdukları metaforların; yaşam boyu bağlı kalınan bir hastalık, ani değişim yaratan bir hastalık, tekrarlanan bir durum, uyum sağlanması gereken bir hastalık, umutsuzluk/çaresizlik hissi veren bir hastalık, kişiyi rahatlatan bir durum olmak üzere 6 farklı kavramsal kategori altında toplandığı görülmüştür. Öğrencilerin %8.8'i olumlu metafor (yaşam, çiçek yetiştirmek, soğuk bir rüzgar, dikkat gerektiren bir iş, masaj, duyguların boşalması, dinlenme, hayata kısa bir mola, zamanın durması) üretirken, %91.2'si olumsuz metafor üretmiştir.

Sonuçlar: Bu sonuçlar öğrencilerin epilepsi ile ilgili algılarının olumsuz olduğunu göstermektedir. Öğrencilerin büyük çoğunluğunun ailesinde epilepsi hastası olmadığı ve henüz epileptik nöbet geçiren hasta görmedikleri için algılarının teorik bilgilerinden kaynaklandığı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik Öğrencisi, Çocuk, Epilepsi, Metafor.

Metaphors Of Nursing Students About Epilepsy Concept In Childhood; A Qualitative Study

Ayşe Kahraman¹, Zümrüt Başbakkal²

¹ Ege University, Faculty of Nursing, Department of Pediatric Nursing, Izmir, Turkey.

Abstract

Objectives: In this study, it was aimed to determine the perceptions of students studying in the 3rd grade of the Faculty of Nursing towards the concept of epilepsy in childhood through metaphors.

Materials - Methods: In this study using case science research pattern, the student introduction form and the semi-structured questionnaire containing the expression “Epilepsy in childhood is like because” are used as the data collection tool. 209 students were included in the study, students who did not produce metaphors were excluded from the study and 194 students formed the sample of the study. The data obtained was analyzed by content and descriptive analysis technique.

Results: The study was conducted with 162 (83.5%) female and 32 (16.5%) male students. It was determined that 36.6% of the students saw patients with epileptic seizures and 8.2% had epilepsy in their families. It was determined that students created 48 different metaphors about the concept of epilepsy and that the metaphors of electric shock, lightning, lightning, earthquake, loss of consciousness, short-term death, nightmare, crisis, explosion-ready bomb metaphors were used most. Metaphors created by students; It has been observed that it is gathered under 6 different conceptual categories: a lifelong disease, a disease that causes sudden change, a recurring condition, a disease that needs to be adapted, a disease that gives a feeling of hopelessness / desperation, a situation that relieves the person. While 8.8% of the students produced positive metaphor (life, growing flowers, a cold wind, a job that requires attention, massage, emptying emotions, rest, a short break to life, stopping time), 91.2% produced negative metaphors.

Conclusions: These results show that students' perceptions about epilepsy are negative. It is thought that their perceptions stem from their theoretical knowledge, since the majority of students do not have epilepsy in their families and have not yet seen patients with epileptic seizures.

Key Words: Nursing Student, Child, Epilepsy, Metaphor.

HEM/S-9

Gelişimsel Destek Yetkinlik Ölçeği (GDYÖ) Türkçe Formu Geçerlik ve Güvenirliği

Ayşe Kahraman¹, Sibel Serap Ceylan²

¹ Ege Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye.

² Denizli Pamukkale Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD. Denizli, Türkiye.

Özet

Amaç: Gelişimsel bakım, prematüre bebeklerin gelişiminde ve sağlığının teşvikinde çok önemli bir bileşen olarak kabul edilmiş olmasına rağmen gelişimsel bakımda hemşirelerin yetkinliğinin değerlendirilmesine ilişkin çalışmalar yeterli değildir. Bu çalışma Gelişimsel Destek Yetkinlik Ölçeği (GDYÖ) Türkçe formunun geçerlik ve güvenirliliğini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Gereç - Yöntem: Metodolojik tipteki araştırmaya yenidoğan yoğun bakım ünitesinde çalışan 140 hemşire alınmıştır. Araştırma verileri Hemşire tanım formu ve Developmental Support Competency Scale for Nurses kullanılarak toplanmıştır. Ölçek; dil ve kapsam geçerliği, yapı geçerliği, iç tutarlık ve zamana göre değişmezlik açısından değerlendirildi.

Bulgular: Ölçek 19 madde 6 alt boyuttan oluşmaktadır. Geçerlilik analizlerinden doğrulayıcı faktör analizi bulgularına göre ölçeğin faktör yüklerinin 0.27 ile 0.92 arasında, Ki kare serbestlik derecesine oranı 1.64 olarak bulunmuştur. Diğer uyum indekslerinin (CFI=0.96, NFI=0.92, NNFI=0.95) istenik düzeyde olduğu saptanmıştır. Ölçeğin Cronbach alfa katsayısı 0.90 olarak belirlenmiştir. Madde analizi sonuçlarına göre madde-toplam korelasyonları 0.26 ile 0.66 arasındadır. Hemşirelerin ölçek maddelerine iki farklı zamanda verdiği yanıtların tutarlı olduğu ve zamana göre değişmediği saptanmıştır ($p>0.05$).

Sonuçlar: Gelişimsel Destek Yetkinlik Ölçeği (GDYÖ) Türkçe formu geçerli ve güvenilir bulunmuştur. Ölçek yenidoğan yoğun bakım ünitelerinde çalışan hemşirelerin gelişimsel bakım yetkinliklerini belirlemelerine yardımcı olabilir.

Anahtar Kelimeler: Gelişimsel Destek Yetkinliği; Yenidoğan Hemşireliği; Gelişimsel Bakım; Ölçek; Psikometrik Özellikler.

Psychometric Properties of The Turkish Version of The Developmental Support Competency Scale For Nurses (DSCS-N)

Ayşe Kahraman¹, Sibel Serap Ceylan²

1 Ege University, Faculty of Nursing, Department of Pediatric Nursing, Izmir, Turkey.

2 Pamukkale University Faculty of Health Sciences, Department of Pediatric Nursing, Denizli, Turkey.

Abstract

Objectives: Developmental care is considered an important component of development and health promotion of premature infants, however, studies regarding assessment of nurses' competency of developmental care are inadequate. This study is designed to determine the psychometric properties of the Turkish version of the Developmental Support Competency Scale for Nurses (DSCS-N).

Materials - Methods: This methodological study includes 140 nurses working at a tertiary level neonatal intensive care unit (NICU). Data were collected using the Nurse Introductory Form and Developmental Support Competency Scale for Nurses. The scale was assessed in terms of language and content validity, construct validity, internal consistency and time invariance.

Results: The scale consisted of 19 items and six subscales. In the confirmatory analysis, which is a validity analysis, it was found that the scale's factor loadings ranged between 0.27 and 0.92, and the ratio of chi-square to degrees of freedom was 1.64. Other fit indices (CFI=0.96, NFI=0.92, NNFI=0.95) were at desirable levels. Chronbach's alpha coefficient was found to be 0.90. According to item analysis results, item-total correlations ranged between 0.26 and 0.66. It was found that nurses' responses to the scale items at two different times were consistent and did not change over time ($p>0.05$).

Conclusions: DSCS-N is a valid and reliable scale for measuring Turkish nurses' competency of developmental support. The scale can help nurses working in neonatal intensive care units to determine their competency of developmental care.

Key Words: Developmental Support Competency; Newborn Nursing; Developmental Care; Scale; Psychometric Properties.

HEM/S-10**Yoğun Bakım Hemşirelerinde Sağlıklı Çalışma Ortamı**

Başak Sarı¹, Deniz Şanlı²

¹ Ege Üniversitesi Hastanesi, Beyin ve Sinir Cerrahisi Yoğun Bakım Ünitesi, İzmir, Türkiye

² İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

Özet

Giriş: Sağlıklı çalışma ortamı hemşire sağlığını ve refahını en üst düzeye çıkaran bir uygulama ortamıdır. Sağlıklı çalışma ortamının sağlık hizmeti sunumu, sağlık personelinin performansı, hasta sonuçları ve yenilikler üzerinde olumlu etkilerinin olduğu belgelenmiştir. Amerikan Yoğun Bakım Hemşireleri Derneği sağlıklı çalışma ortamının oluşturulması ve sürekli olarak teşvik edilmesinin, hasta güvenliği ve en iyi sonuçların elde edilmesi, personelin elde tutulmasının artırılması ve sağlık kurumlarının mali varlıklarının korunması için bir zorunluluk olduğunu ifade etmektedir.

Gelişme: Sağlıklı çalışma ortamı, hasta sonuçlarını en üst düzeye çıkaran bir uygulama ortamıdır. Hizmette mükemmelliği destekler ve sonuçta hasta sonuçlarını iyileştirir. Hemşirenin etkin ve verimli olmasını, fiziksel ve ruhsal sağlığını etkileyen önemli bir etmendir. Çalışma ortamına yönelik stresörlerle ilgili son çalışmalar farklı çalışma ortamındaki hemşirelere farklı streslerin yüklendiğini göstermektedir. Yoğun bakım ünitesinin katı sınırları ve bürokratik yapısı, çok fazla yapıda zorluk çekenler için stresli olabilmektedir. Yoğun bakım hemşirelerinin sağlıksız çalışma ortamı nedeniyle diğer hemşirelere oranla en fazla sorun yaşayan grup oldukları bilinmektedir. Sağlıklı bir çalışma ortamı sürekli gözetim ve odaklanmış stratejiler gerektirir. Amerikan Yoğun Bakım Hemşireleri Derneği tarafından nitelikli iletişim, gerçek işbirliği, etkili karar verme, uygun kadro, anlamlı tanıma, etkili liderlik sağlıklı çalışma ortamının standartları olarak belirlenmiştir. Toplumun sağlığını, sağlık hizmetlerini, hasta ve çalışan güvenliğini etkilediği için sağlıksız çalışma ortamının düzeltilmesine yönelik gerekli düzenlemelerin yapılması önemlidir.

Sonuç: Hemşire liderleri, yöneticileri ve yasa koyucuları, hemşire eksikliğine eşlik eden doğal riskleri tanımalı ve olumlu bir etkiye neden olabilecek çevresel faktörleri geliştirmek için çalışmalıdır. Hasta bakım kalitesinin sağlanmasının anahtarı, hemşire memnuniyetini, kalıcılığını ve performansını arttırmada temel olan sağlıklı bir çalışma ortamıdır.

Anahtar Kelimeler: Çalışma ortamı, Sağlıklı Çalışma Ortamı, Yoğun Bakım Ünitesi, Yoğun Bakım Hemşiresi

Healthy Work Environment in Critical Care Nurses

Basak Sari¹, Deniz Sanli²

¹ Ege University Hospital, Neurosurgery Intensive Care Unit, Izmir, Turkey

² Izmir Katip Celebi University, Faculty of Health Sciences, Nursing Department, Department of Surgical Nursing, Izmir, Turkey

Abstract

Introduction: A healthy work environment is an application environment that maximizes nurse health and well-being. It has been documented that a healthy work environment has positive effects on healthcare delivery, healthcare staff performance, patient outcomes, and innovations. The American Association of Critical-Care Nurses states that creating and constantly promoting a healthy work environment is a must for patient safety and best results, increasing staff retention, and protecting healthcare financial assets.

Body: A healthy working environment is a practice setting that maximizes patient results. It promotes excellence in service and ultimately improves patient outcomes. It is an important factor affecting the effectiveness and efficiency and physical and mental health of the nurse. Recent studies of stressors for the work environment show that nurses in different work environments have different stresses. The strict limits and bureaucratic structure of the intensive care unit can be stressful for those who have difficulties in many structures. It is known that intensive care nurses are the group having the most problems compared to other nurses due to the unhealthy working environment. A healthy work environment requires constant supervision and focused strategies. Skilled communication, true collaboration, effective decision making, appropriate staffing, meaningful recognition, authentic leadership are determined by the American Association of Critical-Care Nurses as the standards of a healthy working environment. It is important to make the necessary arrangements for the improvement of the unhealthy working environment, as it affects the health of the society, health services, patient and employee safety.

Conclusion: Nurse leaders, managers and legislators should recognize the natural risks that accompany nurse deficiency and work to develop environmental factors that can have a positive effect. The key to ensuring patient care quality is a healthy work environment that is essential in enhancing nurse satisfaction, permanence and performance.

Key Words: Work Environment, Healthy Work Environment, Intensive Care Unit, Critical Care Nurse

HEM/S-11

Tıbbi Araç İlişkili Basınç Yaralarını Önlemeye Yönelik Girişimlerin İncelenmesi: Sistematik Derleme

Burcu Ceylan¹, Gül Güneş Aktan²

¹ İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü Hemşirelik Esasları Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

²Ege Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Hemşirelik Esasları Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

Özet

Amaç:Bu sistematik derleme tıbbi araçların neden olduğu basınç yaralarının saptanması ve basınç yaralarını önlemeye yönelik girişimlerin değerlendirilmesi amacıyla yapılmıştır.

Gereç - Yöntem:Çalışmanın verileri son beş yıla aittir. Veriler Web of Science, Science Direct, EBSCO ve PubMed veri tabanlarında İngilizce olarak “medical device related”, “pressure ulcer” ve “pressure injury”; Google Akademik ve ULAKBİM veri tabanlarında Türkçe olarak “tıbbi araç ilişkili”, “tıbbi cihaz kaynaklı”, “basınç yarası”, “basınç ülseri”, “basınç hasarı” Türkçe anahtar kelimeleri ile taranarak ulaşılmıştır. Tıbbi araç ilişkili basınç yaralarına yönelik araştırma makaleleri bu sistematik derlemenin evrenini oluşturmuştur. Toplam 213 adet makaleye ulaşılmış; dahil edilme kriterlerine uyan 8 makale örnekleme dahil edilmiş ve derinlemesine incelenmiştir.

Bulgular: Uygunluk kriterlerine göre belirlenen 10 makalenin tamamı okunmuş ancak 8 tanesi analiz yapılmaya uygun bulunmuştur. Yapılan araştırmaların ikisi invaziv olmayan ventilasyon maskesi, biri tansiyon manşeti altına sarılan bandaj, üçü endotrekeal tüp tespiti, biri dereceli kompresyon çorabı, bir diğeri ise solunum cihazları ile ilgilidir.

Sonuçlar: Çalışmanın sonuçlarına genel olarak bakıldığında tıbbi araçların basınç yaralarına neden olduğu saptanmıştır. Medikal ürünlere bağlı gelişen yaraları önlemeye yönelik protokol ve girişimlerin etkili olduğu görülmektedir. Bireyin özelliklerine ve ölçümlerine göre belirlenen maske ve basınç çorabının, uygun pansumanların, tansiyon aleti manşeti altına yerleştirilen pamuklu bandajın ve endotrakeal tüp tespitinde kullanılan farklı bağlama çeşitleri ve farklı tespit ürünlerinin yara oluşumunu azalttığı saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: tıbbi araç ilişkili, basınç yarası, basınç hasarı

Investigation of Interventions to Prevent Medical Device-Related Pressure Injuries: A Systematic Review

Burcu Ceylan¹, Gül Güneş Aktan²

¹ Izmir Katip Celebi University, Faculty of Health Sciences, Nursing Department, Fundamentals of Nursing Department , Izmir, Turkey

²Izmir Ege University, Faculty of Nursing, Fundamentals of Nursing Department , Izmir, Turkey

Abstract

Objectives:This systematic review was carried out to identify pressure injuries caused by medical devices and to evaluate attempts to prevent pressure injuries.

Materials - Methods: The study data is from the last five years. The data has been reached by searching with the keywords “medical device related”, “pressure ulcer” and “pressure injury” from Web of Science, Science Direct, EBSCO and PubMed databases in English; “tıbbi araç ilişkili”, “tıbbi cihaz kaynaklı”, “basınç yarası”, “basınç ülseri”, “basınç hasarı” from Google Scholar and ULAKBİM databases in Turkish. Research articles about medical device-related pressure injuries have formed the universe of this systematic review. A total of 213 articles were reached; Eight of articles that meet the inclusion criteria were included in the sample and analyzed in depth.

Results: All of 10 articles determined according to the eligibility criteria were read but 8 were found suitable for analysis. Two of the researches are related to non-invasive ventilation mask, one is bandage wrapped under the cuff of the blood pressure, three are endotracheal tube detection, one is a compression compression stocking and the other is related to respiratory equipment.

Conclusions: When the results of the study are analyzed in general, it was found that medical devices cause pressure injuries. It is seen that the protocols and attempts to prevent injuries that develop from medical devices are effective. It has been determined that the mask and pressure socks, which are determined according to the characteristics and measurements of the individual, the appropriate dressings, the cotton bandage placed under the sphygmomanometer cuff, and the different attachment types and different fixation products used in endotracheal tube fixation reduce wound formation.

Key Words:medical device related, pressure injury, pressure ulcer, prevention

HEM/S-12 SAĞLIK POLİTİKALARININ PSİKİYATRİ HİZMETLERİNE VE PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİNE YANSIMALARI

Burcu Özkul^{1*}

¹ Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Hemşirelik Fakültesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir, Türkiye

*İlgili yazar / Corresponding author: burcu.aksoy@deu.edu.tr

ÖZET

Sağlık politikası, sağlık sisteminin kurumlarını, hizmetlerini ve finansman düzenlemelerini etkileyen tüm eylemler olarak tanımlanmaktadır. Ruh sağlığı politikası, Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından “bir ülkede yaşayan toplumun ruh sağlığını geliştirmek ve iyileştirmek için oluşturulan, bu alanda hedefler belirleyen ve bu hedeflerin öncelikleri ile bunlara ulaşılması için gerekli olan ana yöntem ve stratejileri öneren, aynı zamanda o ülkenin hükümeti tarafından hazırlanan yazılı belge” olarak tanımlanmaktadır. Türkiye’de sağlık hizmetlerinin oluşumu Osmanlı dönemine uzanmasına karşın, bu dönemdeki çabalar yerel düzeyde kalmış ve sağlık hizmetleri devletin görevi olarak sayılmamıştır. Türkiye Büyük Millet Meclisi’nin açılmasının ardından 3 Mayıs 1920 yılında Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı kurulmuş ve sağlık politikaları geliştirilmeye başlanmıştır. Ruh sağlığı hizmetlerinin toplumların gereksinimleri ve Dünya’daki ve Türkiye’deki sosyal, ekonomik, politik, teknolojik gelişmelere göre belirlendiği görülmektedir. Bu gelişmeler psikiyatri hemşirelerinin rollerini de etkilemektedir. Psikiyatri hemşiresinin rolleri klinik deneyimlerle birlikte son otuz yılda değişim ve gelişim göstermiştir ve hemşireler daha fazla otonomi sahibi olmuşlardır. Ülkemizdeki sağlık politikalarına ilişkin gelişmeler incelendiğinde psikiyatri hemşirelerinin bu süreçte sınırlı olarak yer aldığı görülmektedir. Psikiyatri hemşirelerinin mikro ve makro düzeylerde politikada yer alması önem taşımakta ve bu konudaki çabaların artırılması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sağlık Politikası, Psikiyatri Hemşireliği, Psikiyatri Hizmetleri

REFLECTIONS OF HEALTH POLICIES ON PSYCHIATRIC SERVICES AND PSYCHIATRIC NURSING

ABSTRACT

Health policy is defined as all actions affecting the institutions, services and financing arrangements of the health system. The mental health policy was defined by the World Health Organization (WHO) as “develop and improve the mental health of the community living in a country, setting goals in this field and prioritizing these goals and the main methods and strategies required to achieve them, and also written document prepared by the government of that country”. Formation of health services in Turkey despite the extension of the Ottoman period, efforts have stayed at the local level in this period are not counted as health care and duty of the state. Following the opening of the Grand National Assembly of Turkey, on May 3, 1920 established the Ministry of Health and Social Welfare and health policies have been developed. Mental health services and social requirements of society is seen as determined in accordance with economic, political and technological developments in Turkey and in the World. These developments also affect the roles of psychiatric nurses. The roles of the psychiatric nurse have evolved over the past three decades, with clinical experience, and nurses have had more autonomy. When the developments related to the health policies in our country are examined, it is seen that psychiatric nurses are limited in this process. It is important that psychiatric nurses take part in politics at micro and macro levels and efforts on this issue should be increased.

Keywords: Health Policy, Psychiatric Nursing, Psychiatric Services

PSİKİYATRİ HEMŞİRELERİ NÖROBİYOLOJİYİ NEDEN BİLMELİ?

Burcu Özkul^{1*}

¹ Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Hemşirelik Fakültesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir, Türkiye

*İlgili yazar / Corresponding author: burcu.aksoy@deu.edu.tr

ÖZET

Biyolojik psikiyatri, 1950'lerde psikofarmakolojinin gelişmesiyle ortaya çıkmıştır. 1970'lerde sinapslara olan ilgi artmıştır. 1980'lerde nörotransmitterlerin duygular ve mental hastalıklar üzerindeki fonksiyonları, rolleri incelenmeye başlanmıştır. 1990'lar ise "beynin on yılı" olarak isimlendirilmiş ve akıl ve beden arasındaki ilişkilere odaklanılmıştır. Ruh sağlığı ve psikiyatri hemşireleri geleneksel olarak kişilerarası modelin bakımı ile eğitilirler ve bu eğitim biyolojiye çok yüzeysel olarak değinir. Ancak, şuanda bilginin tüm modellerinin birleştirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Ruh sağlığı ve psikiyatri hemşireliğinde bütüncül bakımdan bahsedilmesine rağmen tarihsel süreçte psikolojik ve sosyal faktörlere odaklanan tedavi yaklaşımları üzerinde durulmuştur. Tüm hemşirelerin, tıpkı kalbin yapı ve fonksiyonlarını bilmesi gerektiği gibi, ruh sağlığı ve nöropsikiyatrik hastalıklarla birlikte beynin normal yapı ve fonksiyonu ile ilgili bilgiye sahip olmaları gerekir. Bazı otoriteler, psikiyatrik tedavi akımı yeniden biyolojik ağırlıklı müdahalelere yöneldiği için ruh sağlığı ve psikiyatri hemşirelerinin bakımın hümanistik yönüne odaklanmaya devam etmeleri gerektiğini ileri sürmektedir. Diğerleri ise; güncel holistik psikiyatrik bir perspektifi, hemşirelik bakımına getirmek için psikobiyolojide biriken bilgiyi hızlıca entegre edilmesi gerektiğini ileri sürmektedir. Psikobiyolojik bilgi arttıkça, psikiyatri hemşireleri, ruhsal bozukluklarla ilgili biyolojik bilgiyi, hemşirelik bakım uygulamalarına dönüştürmekten sorumlu olacaklardır. Psikobiyolojik hemşirelik bakımına entegre etmek, ilaç yönetimi uygulamalarını ileriye götürecektir. Hemşirelere ayrıntılı değerlendirme, tanılama, girişimlerde bulunma ve bireysel tepkileri değerlendirme olanağı sağlayacaktır. Hasta ve yakınlarının kaliteli bakım ihtiyacını karşılayacaktır. Davranışın nörobiyolojisine odaklanan hemşirelik tutumları terapötik sonuçları da etkileyecektir.

Anahtar Kelimeler: Nörobiyoloji, Psikiyatri Hemşireliği, Biyolojik Psikiyatri

WHY SHOULD PSYCHIATRIC NURSES KNOW NEUROBIOLOGY?**ABSTRACT**

Biological psychiatry emerged in the 1950s with the development of psychopharmacology. Interest in synapses increased in the 1970s. In the 1980s, the functions and roles of neurotransmitters on emotions and mental diseases began to be studied. The 1990s were named as "ten years of the brain" and focused on the relationships between mind and body. Mental health and psychiatric nurses are traditionally trained in the care of the interpersonal model, and this training touches biology very superficially. However, there is currently a need to combine all models of knowledge. Although mental health and psychiatric nursing are mentioned in a holistic way, treatment approaches focusing on psychological and social factors in the historical process are emphasized. All nurses need to know, just as the heart's structure and function, of normal brain structure and function with mental health and neuropsychiatric disorders need to have information about. Some authorities suggest that mental health and psychiatric nurses should continue to focus on the humanistic aspect of care, as the psychiatric treatment trend is again directed to biological-weighted interventions. Others are; It suggests that to bring a current holistic psychiatric perspective into nursing care, the information accumulated in psychobiology should be quickly integrated. As psychobiological knowledge increases, psychiatric nurses will be responsible for transforming biological information about mental disorders into nursing care practices. Integrating it into psychobiological nursing care will drive drug management practices forward. It will provide nurses with the opportunity to evaluate, diagnose, attempt and evaluate individual responses. It will meet the quality care needs of patients and their relatives. Nursing attitudes that focus on the neurobiology of behavior will also affect the therapeutic outcomes.

Keywords: Neurobiology, Psychiatric Nursing, Biologic Psychiatry

HEM/S-14**Türkiye’de Depresyonu olan Ergenlere İlişkin Yapılan Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi**

Burcu Özkul¹

¹ Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Hemşirelik Fakültesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir, Türkiye

Özet

Amaç: Bu araştırmanın amacı Türkiye’de depresyonu olan ergenlerle ilgili yapılan tezlerin incelenmesidir.

Gereç - Yöntem: Tamamlanan ve onaylanan lisansüstü tezlerin verileri Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığı Ulusal Tez Merkezi kullanılarak toplanmıştır. Gelişmiş tarama yöntemi kullanılarak “Ergenlik”, “Depresyon”, “Depresif Bozukluk”, “Çökkünlük”, “Genç”, “Adölesan”, “Ergen” anahtar kelimeleri ile tezler taranmıştır. Tarama sonucunda 163 teze ulaşılmıştır. Tezler dahil edilme ve dışlama kriterlerine göre değerlendirilmiş ve araştırmaya 26 tez dahil edilmiştir. Tez çalışmaları; öğrenim düzeyi, yılı, araştırma tipi ve örneklem açısından incelenmiştir.

Bulgular: Tezlerin %73.0’ünün tanımlayıcı tipte yüksek lisans tezi olduğu belirlenmiştir. İncelenen tezlerin ikisinin (%7.6) deneysel tipte araştırma olduğu saptanmıştır. Depresyonu olan ergenlere ilişkin tezlerin büyük kısmının psikoloji alanında yapıldığı ve %7.6’sı hemşirelik alanında yapıldığı belirlenmiştir.

Sonuçlar: Türkiye’deki depresyonu olan ergenlere yönelik lisansüstü çalışmaların daha çok mevcut durumu belirlemeye veya değişkenler arasındaki ilişkiyi anlamaya yönelik tanımlayıcı tipte çalışmalar olduğu saptanmıştır. Ergenlerde depresyonun önemli bir sorun olması nedeniyle hemşirelik alanında bu konuya ilişkin çalışmaların artması, ergenlere verilecek bakımın kalitesinin artması açısından önem taşımaktadır. Bu nedenle depresyonu olan ergenlere yönelik deneysel araştırmaların yapılmasına gereksinim vardır.

Anahtar Kelimeler: Depresyon; Ergen; Hemşirelik; Lisansüstü

Investigation of the Graduate Theses on those adolescents with depression in Turkey

Burcu Özkul¹

¹ Psychiatric Nursing Department, Nursing Faculty, Dokuz Eylul University, Izmir, Turkey

Abstract

Objectives: This research aims to analyze the theses which are related to adolescents with depression in Turkey.

Materials - Methods: The data of the completed and approved graduate theses were collected using the Higher Education Council National Thesis Center. Theses were searched with the keywords "Adolescence", "Depression", "Depressive Disorder", "Depression", "Youth", "Adolescent", "Adolescent" using the advanced search method. As a result of the searching, 163 theses were reached. Theses were evaluated according to inclusion and exclusion criteria and 26 theses were included in the research. Thesis studies were examined in terms of education level, year, research type and sampling.

Results: It was determined that 73.0% of theses are descriptive master's theses. It was determined that two (7.6%) of theses examined were experimental type research. It was determined that most of the theses related to adolescents with depression were made in the field of psychology and 7.6% were made in the field of nursing.

Conclusions: Postgraduate theses related to adolescents with depression in Turkey to determined the current situation in Turkey or descriptive study aimed at understanding the relationship between variables. Since depression is an important problem in adolescents, increasing the number of studies on this issue in the field of nursing is important in terms of increasing the quality of care to be given to adolescents. For this reason, there is a need for experimental studies for adolescents with depression.

Key Words: Depression; Adolescent; Nursing; Graduate

Hemşirelik, Sosyal Hizmet ve Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü Öğrencilerinin Öğrenme Stillерinin Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi

Cansu Koşar Şahin¹, Esin Sevgi Doğan², Dilan Deniz Akan³, Sena Gül Erten⁴, Hatice Serttaş⁵, Sezgi Çınar Pakyüz⁶

¹⁻⁶Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, İç Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Manisa, Türkiye

Özet

Amaç: Hemşirelik, Sosyal Hizmet ve Fizyoterapi ve Rehabilitasyon bölümü öğrencilerinin öğrenme stillerini değerlendirmek amacıyla yapıldı.

Gereç ve Yöntem: Tanımlayıcı kesitsel tipte olan bu araştırmanın örneklemini Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik, Sosyal Hizmet ve Fizyoterapi ve Rehabilitasyon bölümlerinde eğitim alan ve çalışmaya katılmayı gönüllü olarak kabul eden ikinci sınıf öğrenciler oluşturdu (n=246). Veri toplama araçları olarak; tanıtıcı özellikler formu ve Felder ve Solomon Öğrenme Stili Envanteri kullanıldı. Veriler Etik Kurul onayı ve kurum izni alındıktan sonra toplandı. Araştırmaya katılan öğrencilere araştırmanın konusu ve amacı anlatılarak bilgilendirilmiş gönüllü olur formu imzalatıldı.

Bulgular: Örneklem grubunun %45,9'unu hemşirelik, %30,1'ini Fizyoterapi ve Rehabilitasyon, %24'ünü Sosyal Hizmet Bölümü öğrencileri oluşturdu. Hemşirelik öğrencilerinin %56,64'ünün, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon öğrencilerinin % 62,16'sının, Sosyal Hizmet öğrencilerinin %71,18'inin görsel öğrenme yöntemini orta ve güçlü düzeyde kullandığı saptandı. Hemşirelik öğrencilerinin % 69,91'i, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon öğrencilerinin %70,27'si, Sosyal Hizmet öğrencilerinin %71,19'u hissederek öğrenme yöntemini güçlü ve orta düzeyde kullanmaktaydı. Hemşirelik öğrencilerinin %49,55'i yaparak öğrenme yöntemini güçlü ve orta düzeyde kullanırken, %46,9'unun düşünerek öğrenme yöntemini kullandığı ancak çoğunluğunun (%33,63) bu yöntemi zayıf düzeyde kullandığı belirlendi. Fizyoterapi ve Rehabilitasyon öğrencilerinin %56,76'sının yaparak öğrenme yöntemini güçlü ve orta düzeyde kullanırken, %29,33'ünün düşünerek öğrenme yöntemini zayıf düzeyde kullandığı saptandı. Sosyal Hizmet öğrencilerinin %33,89'u yaparak öğrenme yöntemini güçlü ve orta düzeyde kullanırken, %57,63'ünün düşünerek öğrenme yöntemini kullandığı, ancak çoğunluğunun (%38,98) bu yöntemi zayıf düzeyde kullandığı belirlendi. Hemşirelik öğrencilerinin %61,94'ünün, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon öğrencilerinin %59,46'sının Sosyal Hizmet öğrencilerinin %59,32'sinin sıralı öğrenme yöntemini güçlü ve orta düzeyde kullandığı görüldü. İşitsel, sezgisel ve bütünsel öğrenme yöntemleri üç grupta da zayıf düzeyde kullanılmaktaydı.

Sonuçlar: Üç grupta da görsel, hissederek ve sıralı öğrenme yöntemlerinin daha yoğun şekilde kullanıldığı saptandı. Hemşirelik ve Fizyoterapi ve Rehabilitasyon bölümü öğrencileri yaparak öğrenme yöntemini kullanmaya daha yatkındı. Sosyal Hizmet bölümü öğrencilerinin düşünerek öğrenme yöntemini kullanma eğiliminde olmalarına rağmen bu yöntemi zayıf düzeyde kullandıkları belirlendi.

Anahtar kelimeler: Öğrenme, stili, öğrenci, sağlık bilimleri

Comparative Evaluation of Learning Styles of Nursing, Social Work and Physiotherapy and Rehabilitation Department Students

Cansu Kosar Sahin¹, Esin Sevgi Dogan², Dilan Deniz Akan³, Sena Gul Erten⁴, Hatice Serttas⁵, Sezgi Cinar Pakyuz⁶

¹⁻⁶Manisa Celal Bayar University, Health Science Faculty, Internal Medicine Nursing Department, Manisa, Turkey.

Abstract

Objectives: The aim of this study was to evaluate the learning styles of the students of Nursing, Social Work and Physiotherapy and Rehabilitation.

Materials - Methods: The sample of this descriptive cross-sectional study was composed of second grade students who were educated in Manisa Celal Bayar University Nursing, Social Work and Physiotherapy and Rehabilitation departments and voluntarily accepted to participate in the study (n=246). As data collection tools; introductory features form and Felder and Soloman Learning Style Inventory were used. The data were collected after the approval of the Ethics Committee, the permission of the institution and informed voluntary consent form was signed.

Results: 45.9% of the sample group consisted of nursing, 30.1% Physiotherapy and Rehabilitation students and 24% Social Work students. It was determined that 56.64% of nursing students, 62.16% of Physiotherapy and Rehabilitation students, 71.18% of Social Work students used visual learning moderately and strongly. 69.91% of nursing students, 70.27% of Physiotherapy and Rehabilitation students, 71.19% of Social Work students used learning by feeling at a strong and medium level. It was determined that 49.55% of nursing students used learning by doing at strong and medium levels, while 46.9% used learning by thinking, but the majority (33.63%) used this method at a weak level. It was determined that 56.76% of physiotherapy and rehabilitation students used learning by doing at strong and medium levels, while 29.33% used learning by thinking at weak level. It was determined that %33.89 of Social Work students used learning by doing at the strong and medium level, while 57.63% used learning by thinking, but the majority (38.98%) used this method at a weak level. It was observed that 61.94% of nursing students, 59.46% of Physiotherapy and Rehabilitation students, 59.32% of Social Service students used sequential learning method at a strong and medium level. Auditory, intuitive and holistic learning methods were poorly used in all three groups.

Conclusions: It was determined that visual, emotional and sequential learning methods were used more intensely in all three groups. Nursing and Physiotherapy and Rehabilitation department students were more prone to use learning by doing. Although the students of the Department of Social Work tended to use learning by thinking, it was determined that they used this method weakly.

Key Words: Learning, style, student, health sciences.

HEMS-16**Türkiye’de Palyatif Bakım Alanında Yapılan Hemşirelik Lisansüstü Tezlerinin İncelenmesi**

Deniz Cafer¹, Duygu Yıldırım², Esra Akın Palandöken²

¹ İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Hemşirelik Esasları Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

² İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Esasları Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

Özet

Amaç: Bu araştırmanın amacı, Türkiye’de palyatif bakım alanında yapılmış hemşirelik lisansüstü tezlerinin incelenmesidir.

Gereç - Yöntem: Bu çalışmada, tarama modelinde betimsel araştırma deseni kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini Yükseköğretim Kurumu arşivinde kayıtlı olan hemşirelik lisansüstü tezleri, örneklemini ise palyatif bakım alanında yapılmış lisansüstü tezler oluşturmuştur. 2010-2019 yıllarına ait tezler incelenmiş olup herhangi bir yıl kısıtlamasına gidilmemiştir. Taramalar, Yükseköğretim Kurumu arama motorundan “palyatif”, “palyatif bakım” anahtar kelimeleri kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Verilerin analizinde, içerik analizi ve sayısal analiz tekniği kullanılmıştır. İçerik analizinde, her bir lisansüstü tezinin adının yer aldığı cümleler analiz birimi olarak seçilmiştir. Verilerden çıkarılan kavramlara göre hazırlanan kod listesi (13 soru) kullanılarak veriler toplanmıştır.

Bulgular: Taramalardan elde edilen bulgulara göre Türkiye’de palyatif bakım alanında yapılmış toplam 26 lisansüstü tez bulunmaktadır. Araştırma kapsamına alınan tezlerin %80,8’ini yüksek lisans tezleri oluşturmaktadır. Lisansüstü tezlerin yapıldıkları yıllara bakıldığında yüksek lisans tezlerinin %33,3’ünün 2019 yılında, doktora tezlerinin ise %60’ının 2018 yılında gerçekleştirildiği saptanmıştır. Araştırmada yer alan tezlerin %57,7’si Hemşirelik Anabilim Dalı tarafından gerçekleştirilmiş olmakla birlikte, %34,6’sı tanımlayıcı tipte gerçekleştirilmiştir. Yüksek lisans tezlerinde sıklıkla bakım yükü, palyatif bakım hakkında bilgi düzeyi ve stresle baş etme; doktora tezlerinde ise genellikle yaşam kalitesi ve bakım modeli konularının ele alındığı görülmüştür.

Sonuçlar: Bu araştırma sonucunda, palyatif bakım alanında yapılan lisansüstü tez konularının bakım yükü ve yaşam kalitesi konularıyla sınırlı kaldığı, hemşireliğin temelini oluşturan bakım uygulamalarına ve son yıllarda sıklıkla karşılaşılan etik ile ilişkili konulara yeterince yer verilmediği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Yüksek Lisans, Doktora, Tez, Palyatif Bakım, Hemşirelik

Investigation of The Nursing Graduate Thesis That is Made Field of Palliative Care in Turkey

Deniz Cafer¹, Duygu Yıldırım², Esra Akın Palandöken²

¹ Izmir Katip Celebi University, Institute of Health Sciences, Department of Fundamentals of Nursing, Izmir, Turkey

² Izmir Katip Celebi University, Faculty of Health Sciences, Department of Fundamentals of Nursing, Izmir, Turkey

Abstract

Objectives: The purpose of this research is to examine the nursing graduate theses that is made in the field of palliative care in Turkey.

Materials - Methods: In this research, descriptive research pattern was used in the scanning model. The universe of the research consisted of nursing postgraduate theses registered in the archive of the Higher Education Institution and the postgraduate theses in the field of palliative care. Scans were carried out using the keywords "palliative" and "palliative care" from the search engine of the Higher Education Institution in the between 2010-2019 years. In the analysis of the data, content analysis and numerical analysis technique were used. In the content analysis, sentences containing the name of each postgraduate thesis were selected as the analysis unit. Data were collected using the code list (13 questions) prepared according to the concepts extracted from the data.

Results: According to the data obtained from the scan has a total of 26 nursing graduate theses in the field of palliative care in Turkey. 80.8% of the theses included in the research are master's theses. Considering the years in which postgraduate theses were made, it was determined that 33.3% of master's theses were made in 2019 and 60% of doctoral theses in 2018. Although 57.7% of the theses in the research were carried out by the Department of Nursing, 34.6% of theses were made in descriptive type. In master's theses, he frequently copes with care burden, knowledge about palliative care, and coping with stress; In doctoral theses, it was observed that the issues of quality of life and care model were generally discussed.

Conclusions: As a result of this research, it has been observed that postgraduate thesis topics in palliative care are limited to care burden and quality of life, and care practices that are the basis of nursing, and ethical issues frequently encountered in recent years are not covered sufficiently.

Key Words: Master, Doctorate, Thesis, Palliative Care, Nursing

HEMS-17
HEMŞİRELİKTE YÜKSEK LİSANS YAPMANIN GÜÇLÜ VE GÜÇSÜZ YANLARI: NİTEL BİR
ARAŞTIRMA

Derya Karatekin¹, Melike Tekindal², Esra Akın³

¹ İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik

Esasları Anabilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi/ İzmir Menemen Devlet Hastanesi Yoğun Bakım Ünitesi

² Sosyal Hizmet Anabilim Dalı, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sosyal Hizmet Bölümü

³ Hemşirelik Esasları Anabilim Dalı, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

*İlgili yazar / Corresponding author: Derya Karatekin salmanderya@hotmail.com

ÖZET

Amaç: Bu çalışmayla hemşirelik alanında yüksek lisans yapan hemşirelerin; eğitim sonrası meslek ve bireysel yaşamlarındaki deneyimlerinin hemşirelik mesleğiyle ve çalışma hayatıyla birlikte yürütülen yüksek lisans eğitiminin güçlü ve güçsüz yönlerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Gereç ve yöntem: Bu araştırmanın metodolojisi nitel araştırma metodu ve prosedürüne dayanmaktadır. Çalışma grubunu kamuda ve akademiye çalışan yüksek lisans mezunu 10 hemşireden oluşturmaktadır. Katılımcıların belirlenmesinde amaçlı örneklem kullanılmıştır. Veri toplamak amacıyla hemşirelerin tanıtıcı özelliklerinin de bulunduğu yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Bu çalışmada verilerinin analizinde ses kaydına alınan görüşmelerin yazıya dökülmesi yapıldıktan sonra bilgisayar destekli nitel veri analiz programı olan MAXQDA 18 programını kullanarak betimsel içerik analizi yapılmıştır. Araştırmanın yapılabilmesi İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Girişimsel olmayan Etik Kurulu'ndan ve araştırmaya katılanlardan gerekli izinler alınmıştır.

Bulgular: Hemşirelik alanında yüksek lisans eğitim yapmanın bireysel, akademik ve mesleki olarak çok fazla olumlu güçlü yönü olmasına rağmen lisansüstü beklentiler, yetersiz danışmanlık hizmetleri mobing, ekonomik sıkıntılar, lisansüstü program ve lisanstaki öğrenci sayılarındaki artışlar, hemşirelik bölümünden mezun olmayan hocaların akademisyenliği, eğitim olanaklarındaki yetersizlikler nedeniyle yaşanan eğitim sorunlarıyla birlikte çalışma ve meslek hayatındaki iş yükü, mesleki tükenmişlik, yüksek lisans yapan hemşirelerde meslekte statü olarak değişim olmaması, sağlık bakanlığı politikalarındaki yüksek lisans yapan hemşirelere dair yasal belirsizliklerin bulunması, sağlık kolejlerin hala hemşire yardımcısı statüsüyle mesleki savunuculuğu olmayan bireyleri yetiştirmeye devam etmesi hemşirelikte yüksek lisans yapmanın güçsüz yönlerini oluşturduğu bulguları elde edilmiştir.

Sonuç: Hemşirelerin deneyimledikleri yüksek lisans eğitimlerindeki güçsüz yönlerin politik olarak desteklenmesi hususunda beklentileri olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, yüksek lisans, nitel araştırma

STRENGTHS AND WEAKNESSES OF MASTER'S DEGREE IN NURSING: A QUALITATIVE RESEARCH

ABSTRACT

Objective:With this study, nurses who have master's degree in nursing; It is aimed to determine the strengths and weaknesses of the postgraduate education, which is carried out together with the nursing profession and working life, of their experiences in their professional and individual lives.

Material and method: The methodology of this research is based on the qualitative research method and procedure. The working group consists of 10 nurses with a postgraduate degree who work in public and academia. Purposeful sampling was used to identify the participants. In order to collect data, a semi-structured interview form with identifying features of nurses was used. In this study, after the transcripts of the interviews recorded in the voice record were made in the analysis of their data, descriptive content analysis was carried out using the computer-aided qualitative data analysis program MAXQDA 18 program. Necessary permissions were obtained from İzmir Katip Çelebi University Non-Interventional Ethics Committee and the participants of the research to conduct the research.

Results: Although there are many positive and strong strengths in the field of nursing individually, academically and professionally, it has been found that graduate expectations, inadequate counseling services, mobbing, economic difficulties, increases in the number of students in graduate programs and bachelor's degrees, academics who have not graduated from the nursing department, With the educational problems experienced due to insufficient educational opportunities, workload in work and professional life, occupational burnout, no change in status in the profession of postgraduate nurses, legal uncertainties regarding postgraduate nurses in health ministry policies, continuing to raise individuals without occupational advocacy with the status of assistant nurses in health colleges constitute the weaknesses of mastering in nursing

Conclusion: It was concluded that the nurses had expectations about the political support of weaknesses in the master's education they experienced.

Keywords: Nursing, master's degree, qualitative research

HEMS-18**Bir Üniversite Hastanesinde Çalışan Sağlık Çalışanlarının Mikrobiyota Hakkındaki Bilgi Düzeylerinin İncelenmesi**

Dilan Deniz Akan¹, Aleyna Adıyaman¹, Gülnihal Işık¹, Bejna Kılıç¹, Sezgi Çınar Pakyüz¹

¹ Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Manisa, Türkiye

Özet

Amaç: Bu çalışma, bir üniversite hastanesinde çalışan sağlık çalışanlarının mikrobiyota hakkındaki bilgi düzeylerini belirlemek amacıyla yapıldı.

Gereç - Yöntem: Tanımlayıcı-kesitsel tipteki bu araştırma, Manisa Celal Bayar Üniversitesi Hafsa Sultan Hastanesi'nde Ocak - Şubat 2020 tarihleri arasında yapıldı. Araştırmanın yapılabilmesi için Manisa Celal Bayar Üniversitesi Tıp Fakültesi Yerel Etik Kurulu'ndan ve araştırmanın yapılacağı hastanenin başhekimliğinden gerekli izinler alındı. Araştırmanın örneklemini araştırmanın yapıldığı hastanede çalışan, araştırmaya katılmayı kabul eden ve anket formunu eksiksiz dolduran 117 sağlık personeli oluşturdu. Katılımcılara sosyodemografik özellikleri, mikrobiyota ve probiyotikler ile ilgili bilgi düzeylerini sorgulayan araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda oluşturulmuş anket soruları yüz yüze görüşülerek uygulandı. Veriler SPSS 15.0 paket programı kullanılarak analiz edildi. Veriler, α =%95 güven aralığında $p<0.05$ olarak anlamlı kabul edildi. Verilerin istatistiksel analizinde, sayı – yüzde dağılımları ve ki-kare testi kullanıldı.

Bulgular: Araştırmaya katılan sağlık personellerinin yaş ortalaması $32,09\pm 6,15$ olup katılımcıların 38'i (%32,5) doktor, 70'i (%59,8) hemşire ve 9'u (%7,7) diğer sağlık personeliydi. Katılımcıların %55,6'sı daha önce mikrobiyota kavramını duymadığını, %49,6'sı ise mikrobiyota hakkında bilgi almak istediğini ifade etti. Katılımcıların mikrobiyota ile ilgili bilgi düzeyleri sorgulandığında %8,5'i iyi, %29,1'i orta, %62,4'ü ise az olduğunu ifade etti. Mikrobiyota hakkındaki görüşleri sorulduğunda %57,3'ü "şüphe ile baktığını" belirtti. Meslek ile mikrobiyota hakkındaki düşünceler arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulundu ($p<0,05$). Hekimler arasında mikrobiyota kavramının duyulma oranı daha yüksekti. Probiyotik besinlerden en çok (%66) kefir önerilmekte idi.

Sonuçlar: Sonuç olarak, sağlık çalışanlarının yarısından fazlası mikrobiyota kavramını daha önce hiç duymadığını ifade etti. Bu nedenle gerek hizmet içi eğitimlerde, gerekse mezuniyet öncesi tıp ve sağlık eğitiminde mikrobiyota ve probiyotik konularına yer verilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Anahtar Kelimeler: Mikrobiyota, bilgi düzeyi, sağlık personeli.

Examining the Knowledge Levels of Health Workers Working in a University Hospital About Microbiota

Dilan Deniz Akan¹, Aleyna Adıyaman¹, Gülnihal Işık¹, Bejna Kılıç¹, Sezgi Çınar Pakyüz¹

¹ Manisa Celal Bayar University, Faculty of Health Sciences, Department of Nursing, Manisa, Turkey

Abstract

Objectives: This study was carried out to determine the knowledge level of health workers working in a university hospital about microbiota.

Materials - Methods: This descriptive-cross-sectional study was conducted at Manisa Celal Bayar University Hafsa Sultan Hospital between January and February 2020. In order to conduct the research, necessary permissions were obtained from the Local Ethics Committee of Manisa Celal Bayar University Faculty of Medicine and from Manisa Celal Bayar University Hafsa Sultan Hospital where the research will be conducted. The sample of the research consisted of 117 health workers working in the hospital where the research was conducted, agreeing to participate in the research and completing the questionnaire completely. The questionnaire questions created by the researchers who questioned the participants' sociodemographic characteristics, knowledge levels about microbiota and probiotics were applied face to face by discussing face to face. The data were analyzed using SPSS 15.0 software package. The data were considered significant as $p < 0.05$ in $\alpha = 95\%$ confidence interval. In the statistical analysis of the data, number - percentage distributions and chi-square test were used.

Results: The average age of the health workers participating in the study was 32.09 ± 6.15 , 38 (32.5%) of the participants were doctors, 70 (59.8%) nurses and 9 (7.7%) were other health workers. 55.6% of the participants stated that they had not heard of the concept of microbiota before, and 49.6% of them stated that they wanted to get information about microbiota. When questioned the knowledge levels of the participants about microbiota, they stated that 8.5% were good, 29.1% were moderate and 62.4% were low. When asked about his opinions about the microbiota, 57.3% stated that he was "looking with suspicion". A statistically significant relationship was found between the workers and thoughts about microbiota ($p < 0.05$). The rate of hearing the concept of microbiota among physicians was higher. Most of the probiotic foods (66%) were recommended kefir.

Conclusions: As a result, over half of health workers stated that they have never heard of the concept of microbiota before. For this reason, we think that microbiota and probiotics should be included in both in-service training and pre-graduate medicine and health education.

Key Words: Microbiota, knowledge level, health workers.

HEM/S-19**Hemşirelik Öğrencilerinde Doğum ve Ebeveynliğe Hazırlık Dersinin Doğum Korkusu ve Travmatik Doğum Algısına Etkisi**

Duygu Güleç Şatır¹

¹ Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, İzmir, Türkiye

Özet

Amaç: Araştırma hemşirelik son sınıf öğrencilerinde “Doğum ve Ebeveynliğe Hazırlık” seçmeli ingilizce dersinin doğum korkusu ve travmatik doğum algısına etkisini incelemek amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Gereç - Yöntem: Araştırma ön test son test desenli (kontrol grupsuz) bir müdahale araştırmasıdır. Araştırmanın örneklemini Hemşirelik bölümünde “Doğum ve Ebeveynliğe Hazırlık” seçmeli ingilizce dersini alan 62, 4. sınıf kız öğrenci oluşturmuştur. Araştırmanın verileri “Demografik Bilgi Formu, Gebelik Öncesi Doğum Korkusu Ölçeği ve Travmatik Doğum Algısı Ölçeği ile toplanmıştır. Öğrencilere, dönem başında dersin ilk haftası veri toplama formları ile ön test uygulanmıştır. Bir dönem süresince araştırmacı tarafından haftada 2 saat, 16 hafta öğrencilerle ilgili ders işlenmiştir. Dönem sonunda öğrencilere veri toplama formları son test olarak tekrar uygulanmıştır.

Bulgular: : Araştırma sonucunda öğrencilerin yaş ortalaması $22,3 \pm 0,7$ olarak saptanmıştır. Öğrencilere kendi doğumlarını hangi yöntem ile yapmak istedikleri sorulduğunda % 67,7’si normal doğum, % 21,1’i epidural anestezi ile normal doğum yapmak istediklerini belirtmiştir. Eğitim öncesi öğrencilerin “Gebelik Öncesi Doğum Korkusu” ölçek puan ortalaması $41,7 \pm 8,3$, eğitim sonrası ise $37,7 \pm 9,4$ olarak hesaplanmış ve aradaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu saptanmıştır. Eğitim öncesi “Travmatik Doğum Algısı Ölçeği” puan ortalaması $70,2 \pm 22,6$, eğitim sonrası ise $61,7 \pm 25,9$ olarak hesaplanmış ve aradaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu saptanmıştır.

Sonuçlar: Araştırma doğum ve ebeveynliğe hazırlık dersinin öğrencilerin doğum korkularını azalttığı ve travmatik doğum algılarını düzelttiğini ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler: Doğuma Hazırlık, Doğum Korkusu, Algı, Hemşirelik

The Effect of Preparing for Birth and Parenting Course on Childbirth Fear and Traumatic Childbirth Perception in Nursing Students

Duygu Güleç Şatır¹

¹ Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, İzmir, Türkiye

Abstract

Objectives: This research was carried out to examine the effect of “Preparing for Birth and Parenting” lesson on the fear of birth and traumatic birth perception in nursing senior students.

Materials - Methods: The research is a intervention research (without control group) with pre- post test design. The sample of the study consisted of 62 female students who took the "Preparing for Birth and Parenting? lesson and studying in the 4th grade of a university nursing department. The data of research were collected with the Demographic Information Form, Childbirth Fear Prior to Pregnancy Scale and Scale of Traumatic Birth Perception. The students were pretested with data collection forms in the first week of the course at the beginning of the semester. During the semester, 2 hours a week, 16 weeks lessons with students were taught by the researcher. At the end of the semester, data collection forms were re-applied to the students as post-test.

Results: As a result of the research, the average age of the students was determined as 22.3±0.7. When the students were asked which method they would like to give their own births, 67.7% stated as a normal birth and 21.1% stated as a normal birth with epidural anesthesia. The mean score of “Childbirth Fear – Prior to Pregnancy Scale” scale before training was calculated as 41.7±8.3 and 37.7 ± 9.4 after education, and the difference was found to be statistically significant. The mean scores of “Traumatic Birth Perception Scale” before the the lesson was calculated as 70.2±22.6, and after the lesson was 61.7 ±25.9 and the difference was found to be statistically significant.

Conclusions: The study revealed that the lesson of birth and parenting lesson reduces students' fear of birth and traumatic birth perception.

Key Words: Preparing for Birth, Fear of Birth, Perception, Nursing

HEMS-20**Türkiye’de Hemşirelik Lisansüstü Tezlerde Çalışılan Ölçek Çalışmalarına Yönelik Bir İçerik Analizi**

Duygu Yıldırım¹, Sinem Çalışkan², Esra Akın Palandöken¹

¹ İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Esasları Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

² İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Hemşirelik Esasları Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

Özet

Amaç: Bu çalışmanın amacı, Türkiye’de hemşirelik lisansüstü tezlerde çalışılan ölçek çalışmalarının içerik analizinin yapılması ve mevcut durum hakkında bir görüş sunulmasıdır.

Gereç - Yöntem: Bu çalışmada, tarama modelinde betimsel araştırma deseni kullanılmıştır. Çalışmanın evrenini, hemşirelik alanında yapılan ve Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi’nde kayıtlı olan lisansüstü tezler oluşturmuştur. 1997-2020 yıllarına ait tezler incelenmiş olup herhangi bir yıl kısıtlamasına gidilmemiştir. Taramalar “ölçek”, “ölçüm aracı”, “envanter”, “skala” anahtar kelimeleri kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Gerçekleştirilen taramalar sonucunda ulaşılabilen ve araştırma kriterlerine uyan 276 tez bu çalışmanın örneklemini oluşturmuştur. Verilerin analizinde, içerik analizi ve sayısal analiz tekniği kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmaya dâhil edilen tezlerin %81.2’sini yüksek lisans tezleri oluşturmaktadır. Ölçek ile ilgili yapılan tez çalışmalarının %19.2’sinin 2019 yılında gerçekleştirildiği ve 2019 yılında gerçekleştirilen bu tezlerinde %86.8’ini yüksek lisans tezlerinin oluşturduğu saptanmıştır. Lisansüstü tezlerin 78.3’ü ölçek uyarlama/geçerlik-güvenirlik tezleridir ve %30.8’i Hemşirelik Anabilim Dalı, %15.9’u İç Hastalıklar Hemşireliği Anabilim Dalı’nda gerçekleştirilmiştir. Ölçek uyarlama çalışmaları Hemşirelik (%31.0) ve İç Hastalıklar Hemşireliği (%18.1) Anabilim Dalı’nda sıklıkla çalışılmakta olup, ölçek geliştirme çalışmaları çoğunlukla Hemşirelik (%30.0) ve Hemşirelikte Yönetim (%16.7) Anabilim Dalı tarafından çalışıldığı görülmüştür. Bununla birlikte geliştirilen ya da uyarlaması yapılan ölçeklerin en fazla 100 madde en az da 4 maddeden oluştuğu bulgular arasındadır.

Sonuçlar: Bu araştırma sonucunda, Türkiye’de hemşirelik alanında yapılan tez çalışmalarında ölçek çalışmalarının son yıllarda büyük oranda arttığı ve yayınlanan lisansüstü tezlerdeki eğilimin ölçek uyarlama çalışmaları yönünde olduğu saptanmıştır. Hemşirelik lisansüstü tez çalışmalarında yer alan ölçek uyarlama ve geliştirme çalışmaları sonucu literatüre kazandırılan ölçeklerin araştırmalarda kullanılması ve kullanımlarının artırılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, Ölçek, Tez, Yüksek Lisans, Doktora

A Content Analysis the Scale Studies that Working in Nursing Graduate Thesis in Turkey

Duygu Yıldırım¹, Sinem Çalışkan², Esra Akın Palandöken¹

¹ Izmir Katip Celebi University, Faculty of Health Sciences, Department of Fundamentals of Nursing, Izmir, Turkey

² Izmir Katip Celebi University, Institute of Health Sciences, Department of Fundamentals of Nursing, Izmir, Turkey

Abstract

Objectives: The aim of this study is to content analysis and present an opinion on the current situation of the studied scale study that in nursing graduate thesis in Turkey.

Materials - Methods: In this research, descriptive research pattern was used in the scanning model. The universe of the study was composed of postgraduate theses in the field of nursing and registered in the National Thesis Center of the Higher Education Council. Theses in 1997-2020 years were examined and no year restrictions were made. Scans were carried out using the keywords "scale", "measurement tool", "inventory". The 276 theses that reached as a result of the conducted scans and meet the research criteria constituted the sample of this study. In the analysis of the data, content analysis and numerical analysis technique were used.

Results: 81.2% of theses included in the research consist of master theses. It was determined that 19.2% of thesis studies related to the scale were carried out in 2019 and 86.8% of these theses realized in 2019 were master theses. 78.3% of graduate theses are scale adaptation / validity-reliability theses, and 30.8% were conducted in the Department of Nursing, 15.9% in Internal Diseases Nursing. Scale adaptation studies are frequently studied in the Department of Nursing (31.0%) and Internal Diseases Nursing (18.1%), and scale development studies are mostly studied by Nursing (30.0%) and Nursing Management (16.7%). However, it is among the findings that the scales developed or adapted consist of no more than 100 items and at least 4 items.

Conclusions: As a result of this research, it was determined that in recent years greatly increased that the study of scale in the field of nursing theses in Turkey and the disposition in postgraduate thesis published was found to be towards scale validity/reliability studies

Key Words: Nursing, Scale, Thesis, Graduate, Doctorate

HEM/S-21**Jinekolojik Operasyonlarda Preoperatif Ve Postoperatif Bakımda Kanıta Dayalı Uygulamalar**Emine GÜLTEKİN², Ümran SEVİL¹¹ Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, İzmir, Türkiye² Sağlık Bilimleri Üniversitesi Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İzmir, Türkiye

Emine GÜLTEKİN ORCID ID: 0000-0003-3782-9878

Özet

Cerrahi tedavide hastaların preoperatif ve postoperatif dönemde kaliteli ve güvenli bakım almaları Cerrahi Sonrası Hızlandırılmış İyileşme (ERAS: Enhanced Recovery After Surgery Society) ya da diğer adıyla Hızlandırılmış Cerrahi (Fast Track Surgery; FTS) protokolü ile yeniden şekil almıştır. Bu derlemede jinekolojik cerrahide uygulanan ERAS protokolleri doğrultusunda preoperatif, ve postoperatif dönemdeki kanıta dayalı hasta yaklaşımları ele alınmıştır. Preoperatif bakımda kanıta dayalı uygulamalar kapsamında hasta danışmanlığı ve eğitimi, ameliyat öncesi optimizasyon, ameliyat öncesi bağırsak temizliği, tromboemboli profilaksisi, ameliyat öncesi medikasyon (ilaç uygulama), preoperatif açlık ve karbonhidrat tedavisi, premedikasyon, antimikrobiyal profilaksi; postoperatif dönemde kanıta dayalı uygulamalar kapsamında ameliyat sonrası yaşam bulguları takibi, tromboemboli profilaksisi, sıvı yönetimi, beslenme, ileusun önlenmesi, glikoz kontrolü, analjezi, erken mobilizasyon başlıkları tartışılmıştır. ERAS protokollerinin multidisipliner bir ekip tarafından yönetilmesinin hastaların optimal iyileşmesini hızlandırdığı belirtilmiştir. Literatür kaynaklarda ERAS kanıt temelli yaklaşımın hasta morbidite ve komplikasyonların düşürülmesinde etkili olduğu, ağrıyı azalttığı, hastanın hastanedeki uzamış kalış süresini düşürerek maliyet üzerinde de etkili olduğu görülmektedir. Konvensiyonel cerrahi uygulamalarında sağlık hizmetlerinde kaliteli bakım uygulamaları arasında ERAS protokollerinin uygulanması hasta iyileşmesini hızlandıracak ve bakımın kalitesini de arttıracaktır.

Anahtar Kelimeler: Jineonkoloji Cerrahi, Eras Protokolleri, Kanıta Dayalı Uygulamalar**Evidence Based Applications In Preoperative And Postoperative Care In Gynecological Operations**Emine GÜLTEKİN², Ümran SEVİL¹¹ Ege University Nursing Faculty, Women Health and Diseases Nursing, İzmir, Turkey² University of Health Sciences Tepecik Training and Research Hospital, İzmir, Turkey**Abstract**

In surgical treatment, the patients receiving quality and safe care in the preoperative and postoperative period have been reshaped with the Post-Surgical Accelerated Recovery (ERAS) protocol (FTS). In this review, evidence-based patient approaches in the preoperative and postoperative periods were discussed in line with the ERAS protocols applied in gynecological surgery. Patient counseling and training, preoperative optimization, preoperative bowel cleansing, thromboembolism prophylaxis, preoperative medication (drug administration), preoperative fasting and carbohydrate treatment, premedication, antimicrobial prophylaxis; Within the scope of evidence-based practices in the postoperative period, post-operative life findings follow-up, thromboembolism prophylaxis, fluid management, nutrition, ileus prevention, glucose control, analgesia, early mobilization topics were discussed. It was stated that the management of ERAS protocols by a multidisciplinary team accelerates the optimal recovery of patients. In the literature, it is seen that ERAS evidence-based approach is effective in reducing patient morbidity and complications, decreases pain, and decreases the patient's prolonged stay in the hospital and also has an impact on cost. The application of ERAS protocols among quality care practices in healthcare services in conventional surgery applications will speed up patient recovery and increase the quality of care.

Keywords: Gynecology Surgery, Eras Protocols, Evidence-Based Practice

Menopozda Görülen Değişiklikler ve Semptom Yönetiminde Kanıta Dayalı UygulamalarEmine Temizkan Sekizler¹, Ümran Sevil²¹Doğu Akdeniz Üniversitesi, Hemşirelik Bölümü, Gazimağusa, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti²Ege Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, İzmir, Türkiye**Özet**

Menopoz, kadınlarda menstruasyon döneminin durma evresi olup, her kadını farklı biçimde etkileyen, fiziksel, sosyal ve psikolojik değişimlere yol açan; bu değişimlerle birlikte kısa süreli olarak vazomotor, atrofik ve psikolojik; uzun süreli olarak kardiyovasküler ve kas iskelet sistemi değişikliklerinin görüldüğü bir dönemdir. Bu değişiklikler kadınların yaşam kalitelerini olumsuz yönde etkilemektedir. Menopoz dönemindeki kadınların, değişikliklere ve semptomlara yönelik uyum sağlamaları için modern ve bilimsel tedavilerin yanı sıra alternatif tedavi arayışı günümüzde önem kazanmaktadır. Literatüre bakıldığında, menopoz döneminde semptom yönetimi için hormon replasman tedavisinin vazomotor semptomların yönetiminde en etkili yöntem olduğu ve atropik vajinal belirtileri hafiflettiği bildirilmektedir. Fiziksel aktivitenin, vazomotor semptomları hafiflettiği, olumlu uyku davranışı geliştirdiği, psikolojik semptomları hafifletmede yararlı olduğu, kardiyovasküler ve kas iskelet sistemi hastalıkları riskini azalttığı saptanmıştır. Yoganın, vazomotor semptomları, kardiyovasküler hastalık riskini ve uyku problemlerini azalttığı, psikolojik semptomları rahatlatığı saptanmıştır. Akupunktur ve akupresörün, vazomotor semptomları hafiflettiği, uyku problemlerini azalttığı ve psikolojik semptomları hafiflettiği bildirilmektedir. Soyalı ürünlerin, vazomotor semptomları hafiflettiği ve kas iskelet hastalıkları riskini azalttığı saptanmıştır. Kara yılan otu, sarı kantaron ve kırmızı yoncanın vazomotor ve psikolojik semptomları hafiflettiği bildirilmektedir. E vitaminin, vazomotor semptomları hafiflettiği ve kas iskelet hastalıkları riskini azalttığı bulunmuştur. Masaj ve kefirin, uyku bozukluklarına iyi geldiği, kava kava ve aromaterapinin psikolojik semptomları hafiflettiği saptanmıştır. Menopoz dönemindeki kadınların bu döneme uyumlarını sağlayıp, yaşam kalitelerinin artırmak için hemşirelere önemli roller düşmektedir. Bu derlemenin amacı güncel literatüre ve kanıt bilgisi ışığında, menopozda görülen değişiklikler ve semptom yönetiminde kanıta dayalı uygulamaları incelemektir.

Anahtar Kelimeler: Menopoz, Semptom Yönetimi, Kanıt, Hemşirelik

Changes in Menopause and Evidence-Based Applications in Symptom Management

Emine Temizkan Sekizler¹, Ümran Sevil²

¹ Eastern Mediterranean University, Nursing Department, Famagusta, Turkish Republic of Northern Cyprus

² Ege University Nursing Faculty, Women Health and Diseases Nursing, Izmir, Turkey

Abstract

Menopause is the stage of stopping the menstruation period in women, which affecting each woman differently, causing physical, social and psychological changes; vasomotor, atrophic and psychological are seen in short-term; and cardiovascular and musculoskeletal changes are seen in long term. These changes adversely affect the quality of life of women. The search for alternative treatment in addition to modern and scientific treatments is becoming more important for menopausal women to adapt to changes and symptoms. In the literature, it is reported that hormone replacement therapy is the most effective method for the management of vasomotor symptoms and relieves atrophic vaginal symptoms for the management of symptoms during menopause. It has been found that physical activity alleviates vasomotor symptoms, develops positive sleep behavior, is helpful in alleviating psychological symptoms, and reduces the risk of cardiovascular and musculoskeletal diseases. It was found that yoga reduces vasomotor symptoms, cardiovascular disease risk and sleep problems and relieves psychological symptoms. Acupuncture and acupressor have been reported to alleviate vasomotor symptoms, reduce sleep problems, and alleviate psychological symptoms. Soy products have been found to alleviate vasomotor symptoms and reduce the risk of musculoskeletal diseases. Black gentian, St. John's wort and red clover have been reported to alleviate vasomotor and psychological symptoms. Vitamin E was found to alleviate vasomotor symptoms and reduce the risk of musculoskeletal disorders. It was found that massage and kefir were good for sleep disorders and cava and cava therapy alleviated psychological symptoms. Nurses play an important role in improving the quality of life of menopausal women. The aim of this review is to examine the changes in menopause and evidence-based practices in symptom management in the light of current literature and evidence.

Key Words: Menopause, Symptom Management, Evidence, Nursing

HEM/S-23**İnfertil Çiftlerin Yaşadıkları Sorunlar ve İnfertilite Hemşireliği**

Emine Temizkan Sekizler¹, Aylin Taner², Özlem Demirel Bozkurt², Oya Kavlak²

¹Doğu Akdeniz Üniversitesi, Hemşirelik Bölümü, Gazimağusa, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti

²Ege Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, İzmir, Türkiye

Özet

İnfertilite, çocuk sahibi olmak isteyen çiftlerde, kontrasepsiyon uygulamadan, düzenli olarak vajinal cinsel ilişkiye rağmen gebelik oluşmaması durumudur. İnfertilitenin, psikolojik, sosyokültürel, emosyonel, cinsel, etik ve ekonomik etkileri mevcuttur. Bu derleme infertil çiftlerin yaşadıkları sorunlar ve etkilerini incelemek, bu konuda hemşirelerin rolüne dikkat çekmek amacıyla yapılmıştır. Bireylerin infertiliteye tepkileri kişisel farklılıklar göstermekle birlikte benzer yönlerin olduğu da belirtilmektedir. İnfertilitenin kaynağı kim olursa olsun, kadınlar daha çok suçluluk duygusu hissetmekte, daha çok sorumluluk almakta ve daha fazla tıbbi testlere maruz kalmaktadır. Bu durum, kadınlarda daha fazla psikojenik sorunların ortaya çıkmasına neden olmaktadır. İnfertil çiftler cinselliğin çocuk sahibi olmak için bir ödev haline gelmesi ile başta cinsel isteksizlik olmak üzere, anorgazmi, cinsel doyumda azalma, dispareni gibi cinsel sorunları sıklıkla yaşamaktadır. İnfertilite sürecinde gelişen cinsel işlev bozuklukları, zamanla cinsel tatminde bozulmalara yol açarak evlilik uyumunu olumsuz yönde etkilemektedir. İnfertilite tedavisinde kullanılan ilaçlar ve tedavi işlemlerinin maliyetli olması, çiftlerde ekonomik zorluklara da yol açmaktadır. Çiftlerin çocuk sahibi olabilmek için sıkça başvurmuş olduğu yardımcı üreme tekniklerinin komplikasyon riski vardır. Bunlar; ovülasyon indüksiyonuna bağlı, invaziv işlemler kaynaklı, obstetrik, sosyal ve psikolojik nedenlerden dolayı ve yardımcı üreme tekniği başarısızlığı şeklinde gelişmektedir. Yardımcı üreme tekniklerinin hangi koşullarda ve kimlere uygulanabileceği hususunda ortaya çıkan etik problemler de mevcuttur. Hemşireler, infertil çiftlerin iletişimini desteklemede, psikolojik sorunlara yönelik danışmanlık vermede, baş etme kaynaklarının desteklenmesinde ve toplumun bilinçlendirilmesinde önemli role sahiptir. İnfertilite hemşirelerinin ekip içerisinde değişen ve gelişen rolleri gereği ekonomik ve etik sorunların da farkında olması, cinsel sağlığa yönelik danışmanlık konusunda da kendilerini geliştirmeleri gerekmektedir. Bu alanda eğitimler düzenlenmesi, hemşirelerin güçlenmesinde katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: İnfertilite, Sosyal Problemler, Etkiler, Hemşirelik Bakımı

Infertile Couple's Problems and Infertility Nursing

Emine Temizkan Sekizler¹, Aylin Taner², Özlem Demirel Bozkurt², Oya Kavlak²

¹ Eastern Mediterranean University, Nursing Department, Famagusta, Turkish Republic of Northern Cyprus

² Ege University Nursing Faculty, Women Health and Diseases Nursing, Izmir, Turkey

Abstract

Infertility is a situation where individuals who want to have a child don't have pregnancy despite the vaginal sexual intercourse, without applying contraception. Infertility has psychological, sociocultural, emotional, sexual, ethical and economic effects. The aim of this review is to examine the problems and effects of infertile couples and took attention to the role of nurses in this regard. Individuals' responses to infertility show personal differences as well as similar aspects. Regardless of the source of infertility, women feel more guilt and take more responsibility and undergo more medical tests. This situation causes more psychogenic problems in women. Infertile couples often experience sexual problems such as anorgasmia, decreased sexual satisfaction and dyspareunia, especially when sexuality becomes a duty to have children. Sexual dysfunctions that develop during the infertility process lead to deterioration in sexual satisfaction over time, negatively affecting marital adjustment. Drugs used in the treatment of infertility and the treatment process are quite expensive, which also leads to economic difficulties in couples. There are many complications of assisted reproductive techniques that couples frequently use to have children. These complications develop due to ovulation induction, invasive procedures, obstetric, social and psychological reasons and assisted reproductive technique failure. There are also ethical problems that arise in which conditions and to whom the assisted reproductive techniques can be applied. Nurses play an important role in supporting the communication of infertile couples, providing counseling for psychological problems, supporting coping resources and raising awareness of the society. Infertility nurses need to be aware of economic and ethical problems as well as developing themselves in terms of sexual health counseling due to their changing and developing roles within the team. Organizing trainings in this area will contribute to the empowerment of nurses.

Keywords: Infertile Couples, Infertility Problems, Effects of Infertility, Nursing Care

HEM/S-24**Hemşirelik Öğrencilerinin Diyabet Risklerinin Belirlenmesi**

Esin Sevgi Doğan¹, Cansu Koşar Şahin², Dilan Deniz Akan³, Kübra Işık⁴, Kader Mıngır⁵, Sezgi Çınar Pakyüz⁶

¹ Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, İç Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Manisa, Türkiye

² Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, İç Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Manisa, Türkiye

³ Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, İç Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Manisa, Türkiye

⁴ Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Manisa, Türkiye

⁵ Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Manisa, Türkiye

⁶ Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, İç Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Manisa, Türkiye

Özet

Amaç: Bu çalışmanın amacı, hemşirelik öğrencilerinin diyabet risklerini belirlemektir.

Gereç - Yöntem: Tanımlayıcı ve kesitsel tipte planlanan bu araştırmanın örneklemini 271 hemşirelik birinci ve ikinci sınıf öğrencisi oluşturdu. Veri toplama aracı olarak öğrencilerin sosyo-demografik özellikleri ve diyabet risklerini içeren “Öğrenci Tanıtım Formu” ve “Tip 2 Diyabet Risk Anketi (FINDRISK)” kullanıldı. Verilerin istatistiksel analizinde sayı yüzde dağılımı, ve korelasyon analizi kullanıldı.

Bulgular: Çalışmaya katılan öğrencilerin yaş ortalamasının 19,53±1,15 (min:18-max: 25), %76,8’inin kadın, %52,8’inin birinci sınıf, %47,2’sinin ikinci sınıf öğrencisi olduğu belirlendi. Öğrencilerin ağırlık ortalaması 62,15±11,91 kg, boy ortalamaları 167,35±7,72 cm, bel ölçüsü ortalamaları 74, 13±10,90 idi. Öğrencilerin %17,2’si sigara kullandığını, %19,2’si alkol kullandığını, %38,4’ü boş zamanlarından günde en az 30 dakika yürüyüş yaptığını, %45’i her gün düzenli olarak sebze ve meyve tükettiğini, %31,8’inin birinci ve ikinci derece akrabalarında diyabet hastası olduğunu belirtti. Ayrıca, öğrencilerin %2’si daha önce kortizon tedavisi aldığını, %7,9’u daha önce psikiyatrik ilaç kullandığını, %2,6’sı daha önce kendisinde yüksek kan basıncı bulunduğunu, %4’ü daha önce kendisinde kan şekeri değerinin sınırdaki olduğu söylendiğini belirtti. Öğrencilerin 10 yıllık tip-2 diyabet riskinin puan ortalamaları 4,43±3,25 olup, %82, 1’inde düşük %12,6’sında hafif ve %5,3’ünde orta ve yüksek düzeyde olduğu saptandı. Öğrencilerin kilosu, boyu ve bel çevresi ölçüleri ile diyabet risk puanları arasından pozitif yönde anlamlı korelasyon bulundu.

Sonuçlar: Öğrencilerin büyük çoğunluğunun 10 yıllık tip-2 diyabet riskinin düşük olmasına rağmen, yaklaşık yarısının düzenli beslenmediği, yaklaşık %40’ının düzenli egzersiz yapmadığı belirlendi. Bu bağlamda, öğrencilerin akrabalarındaki diyabet oranı da dikkate alındığında düzenli egzersiz ve beslenme konusunda desteklenmesi ve bu araştırmanın retrospektif olarak öğrencilerin tüm öğrenim yaşamı boyunca takip edilecek şekilde planlanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: diyabet, risk, hemşirelik, öğrenci

Determination of Diabetes Risks in Nursing Students

Esin Sevgi Dogan¹, Cansu Kosar Sahin², Dilan Deniz Akan³, Kubra İşik⁴, Kader Mingir⁵, Sezgi Cinar Pakyuz⁶

¹ Manisa Celal Bayar University, Faculty of Health Sciences, Medical Nursing Department, Manisa, Türkiye

² Manisa Celal Bayar University, Faculty of Health Sciences, Medical Nursing Department, Manisa, Türkiye

³ Manisa Celal Bayar University, Faculty of Health Sciences, Medical Nursing Department, Manisa, Türkiye

⁴ Manisa Celal Bayar University, Faculty of Health Sciences, Nursing Department, Manisa, Türkiye

⁵ Manisa Celal Bayar University, Faculty of Health Sciences, Nursing Department, Manisa, Türkiye ⁶ Manisa Celal

⁶ Manisa Celal Bayar University, Faculty of Health Sciences, Medical Nursing Department, Manisa, Türkiye

Abstract

Objectives: The purpose of this study is to determine the diabetes risks in nursing students.

Materials - Methods: The sample of this study, planned in a descriptive and cross-sectional type, was composed of 271 nursing first and second year students. "Student Identification Form that includes socio-demographic characteristics and diabetes risks" and "Type 2 Diabetes Risk Questionnaire (FINDRISK)" were used as data collection tools. Number percent distribution and correlation analysis were used in the statistical analysis.

Results: It was determined that the average age of the students participating in the study was 19.53 ± 1.15 (min: 18-max: 25), 76.8% were female, 52.8% were first-year students, and 47.2% were second-year students. The average weight of the students was 62.15 ± 11.91 kg, their average height was 167.35 ± 7.72 cm, and the average waist size was $74, 13 \pm 10.90$. 17.2% of them smoke, 19.2% use alcohol, 38.4% walk at least 30 minutes a day from their free time, 45% regularly consume vegetables and fruits every day, 31% of them stated that had diabetes in their first and second degree relatives. In addition, 2% of students had received cortisone treatment before, 7.9% had used psychiatric medication previously, 2.6% had high blood pressure before, 4% previously had a low blood glucose value. He said it was said to be. The mean scores of the 10-year type-2 diabetes risk of the students were 4.43 ± 3.25 , 82.1% were low, 12.6% were mild, and 5.3% were moderate and high. A significant positive correlation was found between the weight, height and waist circumference of the students and the diabetes risk scores.

Conclusions: Although the majority of students have a low 10-year risk of type-2 diabetes, it is determined that about half of them are not fed regularly and about 40% of them do not exercise regularly. In this context, considering the rate of diabetes in relatives, it is recommended that students be supported in regular exercise and nutrition and that this research is planned to be followed retrospectively throughout the education life of the students.

Key Words: diabetes, risk, nursing, student

HEM/S-27**Karadut Şurubu Ve Gelclair® Gargaranın Kemoterapiye Bağlı Oral Mukoziti Önleme Ve Hastaların Yaşam Kalitesi Üzerine Etkileri: Randomize Kontrollü Bir Çalışma.**

Mehtap Çullu1, Türkan Özbayır2, Özgür Tanrıverdi3

1Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Yaşlı Bakımı Bölümü, Muğla, Türkiye

2 Ege Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

3 Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Tıp Fakültesi, İç Hastalıkları Anabilim Dalı, Tıbbi Onkoloji Bilim Dalı, Muğla, Türkiye.

Mehtap Çullu-ORCID ID 0000-0003-4627-4472

Turkan Ozbayır ORCID İd <https://orcid.org/0000-0003-2308-1117>

Ozgun Tanrıverdi ORCID iD <https://orcid.org/0000-0002-0598-7284>

Özet

Amaç: Bu araştırma; sindirim sistemi kanseri tanısıyla cerrahi girişim geçirmiş hastalarda kemoterapinin (5-Florourasil) neden olduğu OM'in önlenmesinde karadut şurubunun ve Hyalüronik asitin (Gelclair®) etkinliğini değerlendirmek amacıyla planlanmış randomize, kontrollü deneysel bir çalışmadır.

Gereç - Yöntem: Araştırma öncesi gerekli izinler alındı. Araştırmanın yürütülmesi esnasında Ege Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) Koordinatörlüğü'nce finansal destek sağlandı. Araştırma Muğla'da bir Eğitim Araştırma Hastanesinin Kemoterapi Ünitesi ve Onkoloji servisinde 22 Ocak-29 Ağustos 2019 tarihleri arasında yapılmıştır. Hasta sayısını belirlemek için power analizi yapıldı. Birinci gruba karadut şurubu (36 hasta), ikinci gruba (36 hasta) Hyalüronik asit (Gelclair®) ve üçüncü gruba kliniğin standart protokolü (34 hasta) uygulandı.

Veriler bireylerin sosyo-demografik ve hastalığa ilişkin özelliklerini içeren soru formu, DSÖ'nün Mukozit Evreleme Ölçeği, Orofaringeal Mukozitli Hastalarda Yaşam Kalitesi Ölçeği (Life Quality Scale in Patients with Oropharyngeal Mucositis-QMQoL) ile toplanmıştır. Araştırmacı tarafından her üç gruptaki hastalar gözlem süresinin 7., 14. ve 21. gününde değerlendirilerek Mukozit Evreleme Ölçeği ve Yaşam Kalitesi Ölçeği puanları kaydedildi. Verilerin değerlendirilmesinde frekans ve ortalama ± standart sapma, Ki Kare analizi, Kruskal Wallis, Post Hoc testlerden Bonferroni ikili karşılaştırma testi kullanılmıştır.

Bulgular: Üç grupta 7., 14. ve 21. günlerde evre 3 ve 4 mukozite rastlanmamıştır. 7. günde evre 0, 1 ve 2 açısından istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuş ve Grup-1'de sadece evre 1 mukozit geliştiği saptanmıştır. 14. günde; Grup-3'ün %8,8'inde, Grup-2'nin %5.6'sında evre 1 mukozit görülürken, Grup-1'de mukozite rastlanmamıştır. 21. günde evre 0, 1 ve 2 açısından istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu, Grupta-1'de sadece evre 1 mukozit geliştiği, Grup-3'ün %32'sinde, Grup-2'nin %22.2'sinde ve Grup-1'in %13.9'unda evre 1 mukozit geliştiği belirlenmiştir.

Sonuçlar: Araştırmanın bulguları doğrultusunda kemoterapi alan hastalarda ağız bakımı için karadut şurubu kullanımının oral mukozit sıklığını ve şiddetini azalttığı saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Oral mukozit, kemoterapi, karadut şurubu, Hyalüronik asit (Gelclair®).

Effects of Black Mulberry Syrup and GelClair® gargle on chemotherapy-induced oral mucositis and on patients' quality of life: A randomized controlled trial.

Objective: This study is a randomized, controlled experimental study designed to evaluate the efficacy of black mulberry syrup and hyaluronic acid (GelClair®) in the prevention of CT-induced OM (5-Fluorouracil) in patients undergoing surgery for the diagnosis of gastrointestinal cancer.

Materials And Methods: Before study, permission was received. Financial support was provided by Ege University Scientific Research Projects (BAP) Coordinator. The research was performed in a chemotherapy unit and oncology service of a Training and Research Hospital in Muğla on 22 January-29 August. Power analysis was made in order to determine the number of patients. Black mulberry syrup were administered (36 patients) to the first group; hyaluronic acid (Gelclair) were administered (36 patients) to the second group, and the standard protocol of the clinic were administered (34 patients) to the third group. The data is structured questionnaire including socio-demographic and disease characteristics of the individuals, WHO's mucositis staging scale, Quality of Life in Patients with Oropharyngeal Mucositis (QMqOL) and the satisfaction of the patients with the solutions to evaluate satisfaction. collected with. The patients were evaluated by the observer on the 7th and 14th and 21st days by the researcher and the scores of mucositis staging and quality of life scale were recorded. Frequency and mean \pm standard deviation, Chi-square analysis, Kruskal Wallis and Bonferroni paired comparison tests were used to evaluate the data. Stage 3 and 4 mucositis were not observed in all groups on days.

Results: 3 and 4 mucositis were not found in the three groups on the 7th, 14th and 21st days. On the 7th day, a statistically significant relationship was found in terms of stage 0, 1 and 2, and only stage 1 mucositis was found in Group-1. On the 14th day; While stage 1 mucositis was observed in 8.8% of Group-3 and 5.6% of Group-2, no mucositis was observed in Group-1. On the 21st day, there was a statistically significant relationship in terms of stage 0, 1 and 2, only stage 1 mucositis developed in Group-1, in 32% of Group-3, 22.2% of Group-2, and 13.9% of Group-1 stage 1 mucositis developed.

Conclusions: It has been investigated that the use of blackberry syrup reduces the frequency and severity of oral mucositis.

Key Words; Oral mucositis, chemotherapy, black mulberry syrup, hyaluronic acid (GelClair®)

HEM/S-28**Diş Tedavi Merkezlerinde Tıbbi Atık Yönetimi**

Kaya Göl Tülay ¹, Oyur Çelik Gülay ²

¹ İzmir, Türkiye

² İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

Özet

Amaç: Bu araştırmada diş tedavi merkezlerinde atık yönetimine ilişkin mevcut uygulamaların durumu , sağlık çalışanlarının konuya ilişkin bilgi ve tutumlarının belirlenmesi amaçlandı. (Diş Hekimliği Fakülte ve Hastaneleri, Tedavi Merkezleri ve Muayenehane)

Gereç - Yöntem: Araştırma tanımlayıcı ve kesitsel olarak, 20 Eylül 2015-30 Mart 2016 tarihleri arasında gerçekleştirildi. Veriler araştırmaya katılmayı kabul eden sağlık çalışanlarının katılımı ile etik ve kurum izni alındıktan sonra, soru formu kullanılarak toplandı. Bu formda 8 sosyo-demografik, 18 bilgi düzeyini ölçmeye yönelik doğru/ yanlış (bu bölüm 85 alt başlıklı doğru yanlış ve 2 açık uçlu soru) , 10 merkezin atık teslimine ilişkin ve 15 merkezin mevcut durumunu belirlemeye ilişkin sorular yer aldı. Statistical Package for Social Sciences for Windows 25’de sayı yüzde, ortalama, Ki kare, medyan ve Mann Whitney U analizi kullanılarak değerlendirildi (p<0.005). Sağlık çalışanları bilgi düzeyi sorularının geçerlilik ve güvenilirliği ölçümünde Cronbach Alpha faktör analizi yapıldı ve iç tutarlılık katsayısı 0.745 olarak saptandı.

Bulgular: Araştırmaya 148 diş hekimi, 10 hemşire, 73 ağız ve diş sağlığı elemanı, 60 araştırma görevlisi, 13 öğretim üyesi ve 48 uzman katıldı. Katılımcıların yaş ortalaması 32,6±9,84 idi. Araştırma kapsamında mesleklere göre bilgi puanları arasında anlamlı fark bulundu (p=0.002). Bu farklılığın %76,3 ile diş hekimi kaynaklı olduğu saptandı. Diş merkezlerinde çalışan ağız diş sağlığı elemanlarının %24,2’sininin bilgi düzeyleri kısmen ve %36,0’sının yetersiz olduğu belirlendi.

Tüm kurumlarda, tıbbi atık toplama torbalarının, delici kesici alet kutularının standart olduğu atık teslimatında uygun teslimat belgesinin bulunduğu, atık teslimatında uygun firmalara belge karşılığında teslim edildiği saptandı.

Sonuçlar: Ağız diş sağlığı elemanlarının atık yönetiminde yetersiz bilgiye sahip olması, kurum atık yönetimi işleyişinde ve çevre kirliliğinin oluşmasında sorun teşkil edebilir.

Sağlık Bakanlığı ve ilgili kurumlar tarafından konuya ilişkin yeterli denetlemeler mevcut olduğu için ve uygulanan cezaların yüksekliği de göz önüne alındığında özel diş tedavi merkezlerinin konuya daha çok özen gösterdikleri saptandı. Aynı özenin çalışanların eğitiminde de gösterilmesi, hizmet içi eğitim programlarının uygulanması önerilir.

Anahtar Kelimeler: Diş Hekimi, Sağlık Çalışanı, Tıbbi Atık, Çevre, Tıbbi Atık Yönetimi

Medical Waste Management In Dental Treatment Centers

Kaya Göl Tülay ¹, Oyur Çelik Gülay ²

¹ İzmir, Türkiye

² İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

Abstract

Objectives: In this study, it was aimed to determine the current status of health management practices in dental treatment centers, knowledge levels and attitudes of healthcare professionals. (Dentistry Faculties and Hospitals, Dental Treatment Centers and Private Practice).

Materials - Methods: The research was carried out descriptively and cross-sectionally between September 20, 2015 and March 30, 2016. Data were collected after obtaining ethics and institutional permission, using questionnaires from healthcare professionals who agreed to participate in the study. The form was evaluated by socio-demographic 8, 16 subtitles with 85 subheadings to measure the level of knowledge, 16 open-ended, 10 related to the waste delivery of the center, and 15 related to the current situation of the center. In Statistical Package for Social Sciences (SPSS) for Windows 25, the number was evaluated using percentage, mean, Chi square, median, and Mann Whitney U analysis ($p < 0.005$). Cronbach Alpha factor analysis was conducted for the validity and reliability analysis of healthcare workers' knowledge level questions, and the internal consistency coefficient was found to be 0.745.

Results: 148 dentists, 10 nurses, 73 oral and dental health personnel, 60 research assistants, 13 lecturers and 48 experts participated in the study. The average age of the participants was 32.6 ± 9.84 . Within the scope of the research, a significant difference was found between the knowledge scores by profession ($p = 0.002$). This difference was found to be due to dentist with 76.3%.

It was determined that the knowledge levels of 24.2% of the oral dental health workers working in the dental centers were partially and 36.0% were insufficient.

In all institutions, it was determined that medical waste collection bags, piercing cutter tool boxes are standard, and there is a suitable delivery document in the delivery of waste, and the delivery of waste is delivered to the appropriate companies in return for the document.

Conclusions: Insufficient knowledge of oral and dental health personnel in waste management may pose a problem in the institution's waste management operation and environmental pollution.

It has been determined that private dental treatment centers pay more attention to the issue, as there are adequate inspections by the Ministry of Health and related institutions, and given the high level of penalties. It is recommended to show the same care in the training of employees and to implement in-service training programs.

Key Words: Dentist, Health Worker, Medical Waste, Environment, Medical Waste Management

HEM/S-29**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN DERİ KANSERİ-GÜNEŞLE İLGİLİ BİLGİLERİ VE KORUNMA DAVRANIŞLARININ İNCELENMESİ**

Gülcihan ARKAN¹, İlknur GÖL²

¹ Öğretim Görevlisi, PhD, Dokuz Eylül Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Halk Sağlığı Hemşireliği Anabilim Dalı, gulcihan.48@gmail.com

² Doç. Dr. Çankırı Karatekin Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Halk Sağlığı Hemşireliği Anabilim Dalı, ilkurnayirgol@gmail.com

*İlgili yazar / Corresponding author: gulcihan.48@gmail.com

ÖZET

Amaç: Bu araştırmanın amacı, hemşirelik öğrencilerinin deri kanseri, güneş bilgi ve korunma davranışları ve etkileyen faktörlerin belirlenmesidir.

Gereç ve Yöntem: Araştırma, kesitsel olarak Şubat- Mart 2020 tarihleri arasında İç Anadolu bölgesindeki bir üniversitenin Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik bölümündeki 338 öğrenci ile yürütülmüştür.

Bulgular: Hemşirelik öğrencilerinin yaş ortalaması 20.83 ± 2.15'dir. Öğrencilerin güneşten korunma davranış toplam puanı ortalaması 38.66 ± 7.27, deri kanseri ve güneş bilgi toplam puan ortalaması 14.19 ± 3.03'dür. Çoklu regresyon analizi sonuçlarına göre güneşten korunma davranışlarını etkileyen bağımsız değişkenlerin cinsiyeti ve geçtiğimiz yıl güneş yanığı öyküsünün ve güneşten korunma davranışının %11.6'ni açıkladığı ($R^2=0.116$, $p<0.05$), deri kanseri ve güneş bilgisine etki eden bağımsız değişkenlerin cinsiyeti, sınıf düzeyi, benlerinin olması, güneşin deri kanserine neden olma bilgisi ve deri tipi olup deri kanseri ve güneş bilgisinin %39.3'ünü açıkladığı ($R^2=0.393$, $p<0.05$) saptanmıştır.

Sonuç ve Öneriler: Hemşirelik öğrencilerinin, genellikle güneşten korunma davranışlarını yeterince göstermedikleri, deri kanseri ve güneş bilgilerinin istenilen düzeyde olmadığı saptanmıştır. Hemşirelik eğitimcilerinin deri kanseri ve güneş bilgi ve korunma konularını dahil ederek sağlığı koruma ve geliştirme uygulamalarını içeren müfredat geliştirmeleri önerilmektedir.

Anahtar kelimeler: Hemşirelik, deri kanseri, güneş, korunma davranışları

EXAMINATION OF NURSING STUDENTS' SKIN CANCER-SUN INFORMATION AND PREVENTION BEHAVIORS**ABSTRACT**

Aims: purpose of this study is to determine the nursing students' skin cancer, sun knowledge and sun protection behaviors and the factors affecting them.

Materials and Methods: This cross-sectional study was carried out between February and March 2020 with 338 students in the Department of Nursing at the Faculty of Health Sciences of a university in Central Anatolia.

Results: The average age of nursing students is 20.83 ± 2.15. It was determined that the mean total score of students for sun protection behavior was 38.66 ± 7.27. The mean total score of the students for skin cancer and sun information is 14.19 ± 3.03. According to the results of multiple regression analysis, it has been determined that the gender and a history of sunburn last year of the independent variables affecting the sun protection behavior and explained 11.6% of sun protection behavior ($R^2 = 0.116$, $p < 0.05$), the independent variables affecting skin cancer and sun information, gender, class level, moles, knowledge of sun causing skin cancer and skin type and explained 39.3% of skin cancer and sun knowledge ($R^2 = 0.393$, $p < 0.05$).

Conclusions and Recommendations: It has been determined that nursing students do not sufficiently apply sun protection behaviors, and skin cancer and sun knowledge are not at the desired level. Nursing educators are recommended to develop curricula that include skin cancer and sun knowledge and prevention, including health protection and development practices.

Keywords: Nursing, skin cancer, sun, prevention behaviors

www.iches2020.idu.edu.tr

284

Psikiyatri Dışı Kliniklerde Çalışan Hemşirelerin Psikiyatri Hemşireliği Algılarının İncelenmesi

Fatma Barmak, Leyla Baysan Arabacı Gülsenay Taş

İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Atatürk Eğitim Araştırma Hastanesi Psikiyatri Kliniği Türkiye

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı Türkiye

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı Türkiye

ÖZET

Amaç: Bu araştırmanın amacı psikiyatri alanı dışında çalışan hemşirelerin psikiyatri hemşireliğine yönelik algılarını belirlemektir.

Gereç ve Yöntem: Kesitsel tipteki araştırma Ağustos-Kasım 2019 tarihleri arasında yapılmıştır. Bir Üniversite Eğitim Araştırma Hastanesi'nde aktif olarak çalışma hayatına devam eden ve psikiyatri dışı birimlerde çalışan toplam 241 hemşire araştırmaya katılmıştır. Verilerin analizi 231 anket üzerinden yapılmıştır. Araştırmada, tanıtıcı bilgi formu ve Psikiyatri Hemşireliğine Yönelik Algılar Ölçeği kullanılmıştır. Sosyodemografik veriler sayı ve yüzde dağılımları ile değerlendirilmiş ve değişkenler arasındaki fark Mann-Whitney U ve Kruskal Wallis analizleriyle incelenmiştir.

Bulgular: Araştırmaya katılan hemşirelerin %93.5'i (n:216) kadın ve yaş ortalaması 39.70±7.00'dir. Hemşirelerin psikiyatri hemşireliğini algılama ölçeği puan ortalaması 49.13±9.87 olarak bulunmuştur. Hemşirelerin çalıştığı birim, çalışma süresi, psikiyatride çalışmak isteme durumu, psikiyatri hemşireliği konusundaki bilgisini elde ettiği kaynak ve bu konudaki bilgisini yeterli bulma durumuna göre Psikiyatri Hemşireliğini Algılama Ölçek puan ortalamaları istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklı bulunmuştur (p<0.05).

Sonuç: Psikiyatri alanı dışında çalışan hemşirelerin psikiyatri hemşireliğine yönelik algılarının olumlu olduğu, yoğun bakım, cerrahi ve dahili birimlerde çalışan, 6-10 yıllık mesleki deneyime sahip olan, psikiyatride çalışmak isteyen ve bu konudaki bilgisini öğrenimi sırasındaki derslerden elde eden ve bu bilgiyi yeterli bulan hemşirelerin psikiyatri hemşireliğine yönelik algılarının daha olumlu olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Algı, Hemşirelik, Ölçek, Psikiyatri hemşireliği.

HEM/S-31
Yaşlılarda Diyabet Eğitimi

Berna Dincer¹

¹ İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Sağlık bilimleri Fakültesi, İç Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

Özet

Amaç: Bu çalışmada yaşlı bireylerde diyabet eğitiminin önemini belirtmek ve bilimsel veri tabanı sunmak amacıyla yapılmıştır.

Gereç - Yöntem: Araştırma veri tabanları olarak PUBMED ve Google Akademik kullanılmıştır. Derlemede “diabetes mellitus”, “yaşlı”, “eğitim”, “öz yönetim” ve “komplikasyon” anahtar kelimeleri kullanılarak tarama yapılmıştır. Araştırmacıların incelemeleri sonucu tanımlanan 28 çalışma analiz edilerek inceleme yapılmıştır. Bu çalışmalar derleme, sistematik inceleme ve ilgili klavuzlar kullanılarak hazırlanmıştır

Bulgular: Analiz edilen çalışmalarda genel olarak komplikasyonlara yönelik eğitimlerin önemi ve yaşlı hastada multidisipliner ekip yaklaşımı yer almaktaydı. Bu çalışmada eğitimin kişiselleştirilmesi, fayda ve risklerin değerlendirilmesi, bakımda destek sistemlerin bulunması ve komplikasyonlara yönelik eğitimlerin önemi vurgulanmıştır. Diyabetli yaşlı bireylerde beslenme, fiziksel aktivite, polifarmasi, kognitif disfonksiyon, hipoglisemi, yaşam kalitesi, hasta destek sistemlerini içermektedir.

Sonuçlar: Yaşla birlikte diyabeti yönetmek ve sürdürmek zorlaşmaktadır. Komplikasyonların görülme oranları artmaktadır. Bu açıdan düşünüldüğünde diyabetli bireylere verilecek olan eğitimler hem oluşabilecek komplikasyonları azaltmakta, öz yönetimlerini arttırmakta hem de kişilerin yaşam kalitelerini arttırmaktadır. Tüm bunlar düşünüldüğünde bireyselleştirilmiş yaşlı bireye yönelik diyabet eğitimi önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Diyabet, yaşlı, eğitim, öz yönetim, komplikasyon

Diabetes Education in the Elderly

Berna Dincer¹

¹ Istanbul Medeniyet University, Faculty of Health Sciences, Internal Medicine Nurisng Department, Istanbul, Turkey.

Abstract

Aim: In this study indicate the importance of diabetes education in older people and is made to provide the scientific data base.

Methods: PUBMED and Google Scholar were used as research databases. In the review, screening was carried out using the keywords "diabetes mellitus", "elderly", "education", "self-management" and "complication". 28 studies identified as a result of the researchers' analysis were analyzed and examined. These studies were prepared by compilation, systematic review and related guides.

Results: The studies analyzed included the importance of training on complications in general and the multidisciplinary team approach in the elderly patient. In this study, personalization of education, evaluation of benefits and risks, availability of support systems in care and the importance of training for complications were emphasized. It includes nutrition, physical activity, polypharmacy, cognitive dysfunction, hypoglycemia, quality of life, patient support systems in elderly individuals with diabetes.

Conclusion: With age, it is difficult to manage and maintain diabetes. The incidence of complications is increasing. Considering from this point of view, the trainings to be given to individuals with diabetes both reduce the complications that may occur, increase their self-management and increase the quality of life of the people. Considering all these, diabetes education is important for the individualized elderly individual.

Key words: Diabetes, elderly, education, self-management, complications

ADÖLESAN SAĞLIĞI İLE İLGİLİ HEMŞİRELİK TEZLERİNİN İNCELENMESİ

İlknur Bektaş¹, Aslı Akdeniz Kudubeş¹

¹Hemşirelik Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Bölümü, Dokuz Eylül Üniversitesi, İnciraltı

*İlgili yazar / Corresponding author: ilknurbektas23@gmail.com

ÖZET

Giriş ve Amaç: Adölesanlar yaş dönem özellikleri ve yetişkinliğe geçiş nedeniyle özel ve önemli bir gruptur. Fizyolojik ve ruhsal değişim içinde kazandıkları davranışların pek çoğu sağlığı olumlu yada olumsuz etkiler. Bu nedenle adölesan sağlığı bireyi en yakından tanıyan ve takip eden hemşireler için de her zaman ilgi kaynağı olmuştur. Hemşireler adölesan sağlığının koruma, geliştirme, hastalık yönetimi, sosyal ilişkiler ve ebeveyn tutumları ile ilgili yaşanan sorunlara en etkili müdahale edecek sağlık profesyonelleridir. Bu nedenle bu literatür incelemesinde hemşirelikte adölesan sağlığı ile ilgili doktora tezlerinin; tezin konusu müdahale gruplarının özellikleri, yöntem ve sonuçların ortaya konulması amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Yüksek Öğretim Kurumu'na bağlı TEZYÖK arama motorundan konu ile ilişkili son on yılda hemşirelikte yapılan doktora tezleri ele alınmıştır. TEZYÖK sisteminde kayıtlı tezlere öncelikle 'adölesan' ve "ergen" tarama terimi ile giriş yapılmış ve konu hemşirelik, tez türü doktora filtrelemesi ile devam edilmiştir.

Bulgular: 2009-2019 yılları arasında TEZYÖK'te toplam elli iki doktora tezinin hemşire araştırmacılar tarafından yapıldığı görülmektedir. İncelenen tezlerin konuları değerlendirildiğinde kronik hastalık ve hastalık yönetimi, sağlıklı beslenme ve sürdürülmesi, madde kullanımı ve internet bağımlılığı, sağlık davranışları ve sürdürülmesi, adölesan gebelerin sağlık yönetimi, sosyal beceri, psikoloji ve zorbalık, ebeveyn ilişkileri şeklinde olduğu belirlenmiştir.

Sonuç: İncelenen tezlerin büyük bölümünün deneysel nitelikte olduğu ve sonuçları açısından da anlamlı etki gösterdiği belirlenmiştir. Bu sonuçlar hemşirelik alanında çalışılmış ve çalışılmaya ihtiyaç duyulan konular ile ilgili araştırmacılara yön verecektir.

Anahtar Kelimeler: Adölesan sağlığı, hemşirelik, doktora tezleri

ANALYSIS OF NURSING THESES ABOUT ADOLESCENT HEALTH**ABSTRACT**

Introduction and Purpose: Adolescents are a special and important group due to their age characteristics and transition to adulthood. Many of the behaviors that they gain in physiological and psychological change affect health positively or negatively. For this reason, adolescent health has always been a source of interest for nurses who know and follow the individual closely. Nurses are the health professionals who will respond to problems related to the protection, development, disease management, social relations and parental attitudes of adolescent health. For this reason, in this literature review, doctorate theses related to adolescent health in nursing; The aim of the thesis is to reveal the characteristics, methods and results of the intervention groups.

Materials and Methods: Doctoral dissertations made in nursing in the last ten years related to the subject from TEZYÖK search engine affiliated to Higher Education Institution were discussed. Firstly, the theses registered in TEZYÖK system have been entered with the term "adolescent" screening and the subject has been continued with filtering of the nursing and thesis type doctorate.

Results: It is seen that between 2009 and 2019, fifty-two doctoral theses in TEZYÖK were made by nurse researchers. When the topics of the theses examined were evaluated, it was determined that chronic disease and disease management, healthy nutrition and maintenance, substance use and internet addiction, health behavior and maintenance, adolescent pregnant were in the form of health management, social skills, psychology and bullying, parental relations.

Conclusion: It was determined that most of the theses examined were experimental and had a significant effect in terms of the results. These results will guide the researchers in the field of nursing and need to be studied.

Keywords: Adolescent health, nursing, doctoral theses

Bir Üniversite Hastanesinde Çalışan Hemşirelerde Kurumsal İtibar ve Lider Desteğinin Örgütsel Özdeşlemeye Etkisinde Benlik Saygısının Aracılık Rolü

İrfan Akkoç¹, Aysun Türe²

¹ İzmir, Türkiye

² Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelikte Yönetim Anabilim Dalı, Eskişehir, Türkiye

Özet

Amaç: Örgütsel özdeşleşme kavramı Henri Tajfel (1978)'in sosyal kimlik teorisine dayanmaktadır. Örgütsel özdeşleşme akademisyenler için giderek daha önemli bir araştırma alanı ve liderler için kilit bir konu haline gelmiştir. Çünkü kişilerin iş temelli özdeşleşme istekleri, toplumların ve örgütlerin hızlı değişimi ve çalışan örgüt ilişkilerinin artan sürekliliği ile birlikte artmaktadır. Örgütsel özdeşleşmenin bir dizi olumlu çalışan ve örgütsel sonuç üretme gücüne sahiptir. Literatürde hemşirelerin kurumsal itibar, lider desteği ve benlik saygısına ilişkin tutumlarının örgütsel özdeşleme algılarına etkisi üzerine yapılan bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Bu kapsamda araştırmanın amacı; hemşirelerde kurumsal itibar ve lider desteğinin örgütsel özdeşlemeye etkisinde benlik saygısının aracılık rolünün araştırılması olarak belirlenmiştir.

Gereç - Yöntem: Bu çalışmada Eskişehir ilinde faaliyet gösteren bir üniversite hastanesinde (n=570) çalışan hemşireler örneklem olarak alınmıştır. Araştırma modelinde yer alan değişkenler ve demografik özellikleri kapsayan anket formu ile 364 hemşireden toplanan veriler kullanılarak çalışmada yer alan değişkenler arasındaki ilişkiler belirlenmeye çalışılmıştır. İstatistiksel analiz, SPSS 21,0 programı kullanılarak araştırmanın değişkenleri arasındaki ilişkiler; faktör analizi, korelasyon analizi, regresyon analizi ve Sobel testleri gibi istatistiksel yöntemler ile analiz edilmiştir.

Bulgular: Yapılan analizler sonucunda, kurumsal itibarın örgütsel özdeşlemeye etkisinde benlik saygısının kısmi aracılık etkisinin olduğu, benzer şekilde lider desteğinin örgütsel özdeşlemeye etkisinde benlik saygısının kısmi aracılık etkisinin olduğu belirlenmiştir.

Sonuçlar: Profesyonel rol ve sorumlulukları olan hemşirelik mesleğinde örgütsel özdeşleşmenin sağlanmasında kurumsal itibar, lider desteği ve benlik saygısı değişkenlerin önemli olduğu, örgüt kültüründe bu değişkenlerin yer alması durumunda bu üç değişkenin hemşirelerin örgütsel özdeşleşme algılarına pozitif yönde ve anlamlı katkısının olacağı ifade edilebilir.

Anahtar Kelimeler: Kurumsal İtibar, Lider Desteği, Örgütsel Özdeşleşme, Benlik Saygısı.

The Mediating Role of Self-esteem in The Effect of Perceived Organizational Prestige and Leader Support on Organizational Identification in Nurses Working in a University Hospital

İrfan Akkoç¹, Aysun Türe²

¹ Izmir, Turkey

² Osmangazi University, Faculty of Health Sciences, Department of Nursing Management, Eskisehir, Turkey

Abstract

Objectives: The concept of organizational identification is based on Henri Tajfel's (1978) social identity theory. Organizational identification has become an increasingly important field of research for academics and has also become a key issue for leaders. Because people's desires for work-based identification increase with the rapidly change of societies and organizations and the increasing continuity of employee-organization relations. Organizational identification has the power to generate a range of positive employee and organizational outcomes. In the literature, no study investigating the organizational identification of nurses together with these variables (leader support, organizational prestige, self-esteem) has been found. This research model makes our study interesting in terms of filling the gap in the literature and revealing new information about the relationships between the variables in the study model. The purpose of this research; to investigate the mediating role of self-esteem in the effect of organizational prestige and leader support on organizational identification in nurses.

Materials - Methods: The study, nurses working in a university hospital (n=570) operating in Eskişehir were taken as a sample. The data collected from 364 nurses were analysed with using the questionnaire including variables and demographic features in the research model. The relationship between the variables of the research was analysed by statistical methods such as factor analysis, correlation analysis, regression analysis and Sobel tests using SPSS 21.0 program.

Results: As a result of the analysis, it was determined that self-esteem has a partial mediating effect on the effect of organizational prestige, on organizational identification, and similarly, self-esteem has a partial mediating effect on the effect of leader support on organizational identification.

Conclusions: Providing organizational identification in the nursing profession with professional roles and responsibilities; It can be stated that the variables such as organizational prestige, leader support and self-esteem are important, and if these variables are included in the organizational culture, these three variables will have a positive and significant contribution to nurses' perceptions of organizational identification.

Key Words: Organizational Identification, Leader Support, Organizational Prestige, Self-esteem.

HEM/S-34**Türkiye’de Refleksoloji Alanında Gerçekleştirilen Tezlerin İncelenmesi**

İsmail TOYGAR¹

¹ Ege Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, İç Hastalıkları Hemşireliği A.D., İzmir, Türkiye

Özet

Amaç: Bu araştırma ülkemizde refleksoloji alanında gerçekleştirilen tezlerin değerlendirilmesi amacı ile gerçekleştirilmiştir.

Gereç - Yöntem: Verilerin toplanmasında Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi veri tabanında ‘Refleksoloji’ anahtar kelimesi ile ‘tüm’ içeriklerde arama gerçekleştirilmiş ve 46 sonuç elde edilmiştir. Altı araştırma refleksoloji uygulaması içermemesi nedeni ile dışlanmıştır. 40 araştırma yıl, araştırma deseni, semptom ya da hastalık, karşılaştırma grubu, yaş, cinsiyet, refleksoloji uygulama toplam süresi, seans sayısı ve tek bir uygulama süresi, katılımcı sayısı ve çalışma sonuçları yönünden değerlendirilmiştir.

Bulgular: Tezler 2008-2019 yılları arasında 13’ü yüksek lisans 27’si doktora tezi olarak gerçekleştirilmiştir. Tezlerden ikisi fizik tedavi ve rehabilitasyon alanında, 2’si ebelik alanında ve 36’sı hemşirelik alanında gerçekleştirilmiştir. Tezlerden 35’i randomize kontrollü çalışma deseninde gerçekleştirilmiştir. Dört tezde tekli körleme kullanılmış, 36 çalışmada ise körleme kullanılmamıştır. Üç tezde plasebo kontrolü, iki tezde grup içi ön-test ve son-test kontrolü, 35 tezde ise negatif ve pozitif kontrol grupları kullanılmıştır. İki çalışmanın sonucuna göre refleksolojini belirtilen semptomlar üzerinde etkin olmadığı, 38 çalışmanın sonucuna göre ise refleksolojinin belirtilen semptomların giderilmesinde etkin bir yöntem olduğu bildirilmiştir.

Sonuçlar: Sonuç olarak ülkemizde refleksoloji ile ilgili tezlerin son yıllarda sıklıkla gerçekleştirildiği, araştırma deseninin sıklıkla randomize kontrollü çalışma olduğu saptanmıştır. Ülkemizde refleksoloji ile ilgili tezlerde körleme ve plasebo kullanımının düşük düzeyde olduğu saptanmıştır. Uluslararası literatür doğrultusunda tekli körleme ve çiftli körleme yöntemlerinin ve plasebo grubu kullanımının gelecek çalışmalarda daha sıklıkla tercih edilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Refleksoloji; Tez; Türkiye

Investigation of The Thesis Performed in The Field of Reflexology in Turkey

İsmail TOYGAR¹

¹ Ege University, Faculty of Nursing, Internal Medicine Nursing Department İzmir, Turkey

Abstract

Objectives: This research was carried out with the aim of evaluating the thesis carried out in the field of reflexology in Turkey.

Materials - Methods: In data collection, the search for 'reflexology' keywords in the all contents was performed in the National Thesis Database of Higher Education Council and 46 results were found. Six studies were excluded because they did not include reflexology practice. 40 researches were assessed for their year, research design, symptom or disease, comparison group, age, sex, total duration of reflexology application, number of sessions and duration of a single application, number of participants and study results.

Results: Theses were conducted between 2008-2019 as 13 master's and 27 doctorate theses. Two of the theses were conducted in the field of physical therapy and rehabilitation, two in midwifery and 36 in nursing. 35 of the theses were conducted in a randomized controlled study design. Single blinding was used in four theses, and no blinding was used in 36 studies. Placebo control was used in three theses, pre-test and post-test in-group control was used in two theses, negative and positive control groups were used in 35 theses. According to the results of two studies, it was reported that reflexology was not effective on the symptoms mentioned, whereas 38 studies showed that reflexology was an effective method to relieve these symptoms.

Conclusions: As a result, it has been determined that theses about reflexology have been performed frequently in recent years and the research design were mostly randomized controlled. In our country, it has been determined that the usage of blinding and placebo-control group is low level in the theses about reflexology. According to the international literature, it is recommended that single-blind and double-blind methods and placebo group use should be preferred more frequently in future studies.

Key Words: Thesis, Reflexology, Turkey

HEM/S-35

Tip 2 Diyabet Hastalarında Aile Desteği ve Aile Çatışmasının tedaviye Uyum Üzerine Etkisi

Sadık Hançerlioğlu¹, İsmail Toyğar¹, Nazmiye Çıray¹, Gökşen Polat², Yıldız Özbey³, Ilgın Yıldırım Şimşir³, Şevki Çetinkalp³

¹ Ege Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, İç Hastalıkları Hemşireliği A.D., İzmir, Türkiye

² İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Hemşirelik Bölümü, İzmir Türkiye

³ Ege Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bilim Dalı, İzmir, Türkiye

Özet

Amaç: : Bu çalışmada amaç tip 2 diyabet hastalarının aile desteği ve aile çatışmasının tedaviye uyum üzerine etkisini değerlendirmektir.

Gereç - Yöntem: Araştırma verileri Mayıs – Aralık 2019 tarihleri arasında bir üniversite hastanesinin endokrinoloji servisi ve polikliniklerine başvuran Tip 2 DM tanısı almış 174 bireyden toplanmıştır. Çalışmada veri toplama formu olarak Hasta Tanıtım Formu, Tip 2 Diyabette Aile Desteği ve Çatışma Ölçeği ve Tip 2 DM Tedavisinde Hasta Uyum Ölçeği kullanılmıştır. Çalışmadan elde edilen bulgular SPSS 22.00 paket programı ile değerlendirilmiş ve tüm analizlerde anlamlılık düzeyi $p<0,05$ olarak kabul edilmiştir.

Bulgular: Araştırmaya katılan Tip 2 DM hastalarının yaş ortalamasının 60.01 ± 14.22 olduğu, hastaların %53.5 'inin erkek, %46.5 'inin bekâr olduğu saptanmıştır. Çalışmada aile desteğinin tedaviye uyumu artırdığı, aile çatışmasının ise tedaviye uyumu azalttığı bulunmuştur. Hastaların cinsiyet ile uyum ($p=0.037$), medeni durum ile aile desteği ($p<0.001$), yaşadığı şehir ile uyum ($p<0.001$), toplam gelir ile uyum ($p<0.001$), puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark saptanmıştır.

Sonuçlar: Aile desteğinin tedaviye uyumu artırdığı, aile çatışmasının ise tedaviye uyumu azalttığı, cinsiyet, medeni durum, yaşanan yer ve gelir durumunun tedaviye uyum üzerinde etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Diabetes Mellitus; Aile Desteği; Aile Çatışması; Tedavi; Uyum

The Effect of Family Support and Family Conflict on Treatment Compliance in Type 2 Diabetes Patients

Sadık Hançerlioğlu¹, İsmail Toyğar¹, Nazmiye Çıray¹, Gökşen Polat², Yıldız Özbey³, Ilgın Yıldırım Şimşir³, Şevki Çetinkalp³

¹ Ege University, Faculty of Nursing, Internal Medicine Nursing Department, İzmir, Turkey

² İzmir Katip Çelebi University, Health Sciences Institute, Nursing Department, İzmir, Turkey

³ Ege University, Faculty of Medicine, Endocrinology and Metabolic Disorders Department, İzmir, Turkey

Abstract

Objectives: The aim of this study was to evaluate the effect of family support and family conflict of type 2 diabetes patients on compliance with the treatment.

Materials - Methods: The research data were collected from 174 individuals diagnosed with Type 2 DM who applied to the endocrinology service and polyclinics of a university hospital between May and December 2019. In the study, Patient Identification Form, Family Support and Conflict Scale in Type 2 Diabetes and Patient Compliance Scale in Type 2 DM Treatment were used for data collection. The findings obtained from the study were evaluated with the SPSS 22.00 package program and the significance level was accepted as $p < 0.05$ in all analyses.

Results: The mean age of Type 2 DM patients participating in the study was found to be 60.01 ± 14.22 years, 53.5% of the patients were male and 65.5% were single. In the study, it was found that family support increased compliance to treatment, and family conflict decreased compliance to treatment. There was a statistically significant difference between the patients' gender and compliance ($p = 0.037$), marital status and family support ($p < 0.001$), city and compliance ($p < 0.001$), total income and compliance ($p < 0.001$) regarding the mean scores.

Conclusions: It was concluded that family support increases compliance to treatment, family conflict decreases compliance to treatment, and gender, marital status, place of residence and income status are effective on compliance with treatment.

Key Words: Diabetes Mellitus; Family Support; Family Conflict; Treatment; Compliance

HEM/S-38**Bakım Verenler Arasında “İyi Ölüm” Kavramı: Sistemik Derleme**

Pınar Zorba Bahçeli¹, Derya Çınar¹, Nazan Kılıç Akça¹

¹ İzmir Bakırçay Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, İzmir, Türkiye

Özet

Amaç: Bu sistemik derlemede, sağlık bakımı verenlerde “iyi ölüm” kavramını değerlendirmek için 2015-2020 yılları arasında yayınlanmış olan araştırmaların genel olarak incelenmesi amaçlanmıştır.

Gereç-Yöntem: Tam metin araştırmalar PubMed ve Medline veri tabanlarında, “good death, cancer, palliative care”; ULAKBİM Türk Tıp Dizini ve Google Akademikte “iyi ölüm, kanser, palyatif bakım,” anahtar kelimeleri ile taranarak 220 araştırma değerlendirilmiştir. Araştırmaların orijinal araştırma makalesi olması ve “iyi ölüm” kavramının makale başlığında yer alması koşulları çalışmaya dahil edilme ölçütleri olarak belirlenmiştir. Dahil edilme ölçütlerine uyan 19 araştırmadan 12’si çalışma kapsamına alınmıştır. Araştırmanın örneklemini hekim, hemşire, tıp öğrencileri ve hasta yakınları oluşturmuştur. Araştırmaların sırasıyla onkoloji, palyatif bakım ve yoğun bakım ünitelerinde yapıldığı belirlenmiştir.

Bulgular: Yapılan çalışmalarda bakım verenler; iyi ölüm kavramını daha çok “acı çekmeden ölmek” olarak tanımlamışlardır. Ayrıca iyi ölüm ve yaşam sonu döneme ait tercihlerde etnik ve kültürel farklılıklar bulunduğu saptanmıştır. Sağlık bakım profesyonelleri ile yapılan çalışmalarda ise; hekim ve hemşirelerin iyi ölüm ilkelerini benimsedikleri, ancak destekleyici yaşam sonu bakım alanında sağlık ve bakım kaynaklarının sınırlı olmasının etik ikilem yarattığını ifade etmişlerdir.

Sonuçlar: Bu sistemik derleme, sağlık bakımı verenler arasında iyi ölüme ilişkin görüş ve tutum farklılıkları olduğunu göstermiştir. Bu farklılığın ise kültürel ve spiritüel faktörlerden kaynaklandığı saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: İyi ölüm, Kanser, Palyatif Bakım, Bakım Vericiler

The Concept Of "Good Death" Between Caregivers: Systematic Review

Pınar Zorba Bahçeli¹, Derya Çınar¹, Nazan Kılıç Akça¹

Izmir Bakırçay University, Health Science Faculty, Department of Nursing, Izmir, Turkey

Abstract

Objectives: In this systematic review, it is aimed to examine the researches that evaluated the concept of "good death" in health caregivers and published between 2015-2020 in general.

Materials - Methods: Full text researchs were scanned in PubMed, Medline, ULAKBİM Turkish Medical Directory and Google Scholar databases with the keywords “good death, cancer, palliative care,” and 220 studies were included. The conditions that the studies are original research articles and the concept of "good death" are included in the article title are the criteria for inclusion in the study. Twelve of the 19 studies meeting the inclusion criteria were included in the study. The number of participants included consists of physicians, nurses, medical students and caregivers. It was determined that the researches were carried out in oncology, palliative and intensive care units.

Results: In studies with caregivers; It was determined that they define the concept of good death as “living without suffering”, and there are ethnic and cultural differences in their preferences for good death and end-of-life. In the studies conducted with health care professionals; It has been determined that physicians and nurses adopt respectable and good death principles, but limited health and care resources in the area of supportive end-of-life care creates an ethical dilemma.

Conclusions: In this systematic review has shown that there are differences of opinion and attitudes regarding good death among health caregivers. This difference has found to stem from cultural and spiritual factors.

Key Words: Good Death, Cancer, Palliative Care, Caregivers

Ameliyat Sonrası İyileşme Kavramı

Nurdan Sarmusakçı¹, Deniz Şanlı²

¹ İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Ortopedi Kliniği, İzmir, Türkiye

² İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

Özet

Giriş: Ameliyat sonrası iyileşme, fizyolojik, psikolojik, sosyal ve ekonomik boyut da dahil olmak üzere birden çok işlevin üzerinde etkisi olan çok boyutlu bir yapıdır ve bu çok boyutlu doğası nedeniyle karmaşık bir süreçtir. Günümüzde cerrahi ve anestezi tekniklerindeki gelişmeler sonucunda mortalite ve morbidite oranlarında azalma görülmektedir. Böylece hastanın sağlık durumu veya yaşam kalitesi ölçümü birçok klinik çalışmada önemli bir nokta durumuna gelmektedir.

Gelişme: Ameliyat sonrası iyileşme erken, orta ve geç olmak üzere üç evrede değerlendirilmektedir. Literatürlere göre ameliyat sonrası iyileşme süreci dört boyuta ayrılmaktadır. Bunlar; fizyolojik, psikolojik, sosyal ve alışkanlıklarda iyileşmedir. İyileşmenin değerlendirilmesinde ameliyat öncesi dönem ve ameliyat sonrası dönem sonuçlarının kullanılması uygun bulunmaktadır. Geçmişte iyileşmenin değerlendirilmesinde tamamen fizyolojik iyileşmeye odaklanılmıştır. Çağdaş tıptaki yeni gelişmeler hasta tarafından bildirilen görüşlere doğru kaymaktadır. Ameliyat sonrası iyileşme birçok birey için mümkün olan en iyi cerrahi sonuca sahip olmaktır ve bireylerin ağrı ve rahatsızlık yaşamamak, tüm ev işlerini veya belirli görevleri acı hissetmeden yapabilmek, işyerlerine geri dönebilmek ve ameliyattan sonra her türlü yiyeceği yiyebilmek gibi beklentileri vardır. Son yıllarda yapılan çalışmalarda hasta memnuniyetini değerlendirmenin daha yaygın duruma geldiği belirtilmektedir. Yaş, cinsiyet, fizyolojik durum, psikolojik durum, sağlık okuryazarlığı, becerisi gibi farklar iyileşmeyi etkiler. Ameliyat öncesi değerlendirme ve bilgilendirme, ameliyat sonrası bakım ve izlem, etkili iletişim, kararlara katılımın sağlanması, taburculuk sonrası izlem iyileşmeyi sağlama stratejilerinden bazılarıdır.

Sonuç: Ameliyat sonrası iyileşme, ardışık ameliyat sonrası süreler boyunca uzanan sürekli bir süreç olarak tanımlanır ve ameliyat öncesi risk sınıflandırması kullanılarak bütünüyle tahmin edilmesi mümkün değildir. Hasta merkezli sonuçların dahil edilmesi, iyileşme değerlendirmesinin önemli bir bileşenidir.

Anahtar Kelimeler: Ameliyat Sonrası Dönem, Ameliyat Sonrası Bakım, Ameliyat Sonrası İyileşme, Cerrahi Hemşireliği

Postoperative Recovery Concept

Nurdan Sarmusakci¹, Deniz Sanli²

¹ Izmir Katip Celebi University Ataturk Education and Research Hospital, Orthopedic Clinic, Izmir, Turkey

² Izmir Katip Celebi University, Faculty of Health Sciences, Nursing Department, Department of Surgical Nursing, Izmir, Turkey

Abstract

Introduction: Postoperative recovery is a multidimensional structure that has an impact on multiple functions, including physiological, psychological, social and economic dimensions, and this is a complex process due to its multidimensional nature. Today, as a result of improvements in surgical and anesthesia techniques, mortality and morbidity rates are reduced. Thus, the patient's health status or quality of life measurement becomes an important point in many clinical trials.

Body: Postoperative recovery is evaluated in three phases: early, middle and late. According to the literature, the healing process after surgery is divided into four dimensions. These are physiological, psychological, social and habits recovery. It is considered appropriate to use the results of preoperative period and postoperative period in the evaluation of recovery. In the past, purely physiological recovery has been focused in the evaluation of recovery. New developments in contemporary medicine are shifting towards the opinions reported by the patient. Recovery after surgery is the best possible surgical result for many individuals, and individuals have expectations such as not experiencing pain and discomfort, being able to do all household or certain tasks without feeling pain, returning to workplaces and eating any kind of food after surgery. In recent studies, it is stated that evaluating patient satisfaction has become more common. Differences such as age, gender, physiological state, psychological state, and health literacy skills affect recovery. Preoperative evaluation and information, postoperative care and follow-up, effective communication, participation in decisions, post-discharge follow-up are some of the strategies to ensure recovery.

Conclusion: Postoperative recovery is defined as a continuous process that extends over consecutive postoperative periods, and it is not possible to estimate it completely using preoperative risk classification. Inclusion of patient-centered results is an important component of improvement assessment.

Key Words: Postoperative Period, Postoperative Care, Postoperative Recovery, Surgical Nursing

HEM/S-41**DIYABET TAKİBİNDE İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİNİN KULLANIMI**

Özlem Tekir¹, Gözde Özsezer Kaymak²

¹ Hemşirelik Bölümü, İzmir Demokrasi Üniversitesi, İzmir

² Hemşirelik Bölümü, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale

*İlgili yazar / Corresponding author: ozlem.tekir@idu.edu.tr

1. Özlem TEKİR 0000-0001-5932-178X

2. Gözde ÖZSEZER KAYMAK 0000-0003-4352-1124

ÖZET

Bu derlemenin amacı diyabet takibinde iletişim teknolojilerinin kullanımını literatür ışığında ele almaktır. Dünyada diyabet prevalansının 2030 yılına kadar 438 milyona ulaşacağı tahmin edilmektedir. Dolayısıyla diyabetli bireylerin takibinde tele sağlık hizmetlerinin kullanımı teknolojinin de gelişmesiyle birlikte artış göstermeye başlamıştır. Teles sağlık, telehemşirelik gibi teknolojiler diyabetlilerde, uzakta olma ya da rahatsızlık dolayısıyla sağlık kuruluşlarına ulaşamama durumlarında hastaların sürekli izlenmesine ve kontrol altına alınmasına yardımcı olmaktadır. Akıllı telefonlar, analog telefonlar, video-konferans sistemi, internet, uydu teknolojileri tele diyabet kontrolünde kullanılan cihazlardır. Kısa mesaj, e-posta, telefon gibi sağlık personeline kolay ulaşabilme imkânı ile glisemik kontrol hedeflerini yakalamak için hastaların daha kolay motive olmasını sağlamaktadır. Aynı zamanda gestasyonel diyabet hastalarında doğum ve fetüs ile ilgili komplikasyonları engellemede tele tıp hizmetlerinin yararlı olduğu görülmüştür. Cep telefonlarına gönderilen hatırlatma mesajlarıyla diyabetlilerin daha kolay ilaç uyumu sağlayabileceği ve diyabetlerini daha etkili yönetebileceği belirtilmektedir. Diyabette tele sağlık ve tele tıp teknolojilerinin kullanılması hasta ve sağlık personeli açısından olumlu etkiler sağlamaktadır. Mobil cihazların kullanımının yaygınlaşması, teknolojik ilerlemeler ile birlikte sağlık alanında, özellikle diyabet komplikasyonlarını önleme, kendi kendine glisemi kontrolünü sağlama, diyabetik ayak, retinopati, nöropati tedavilerinde önemli adımlar atılmasını kolaylaştıracağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Diyabet, teknoloji, teles sağlık, telehemşirelik, mobil uygulama

USE OF COMMUNICATION TECHNOLOGIES IN DIABETES FOLLOW-UP**ABSTRACT**

The aim of this review is to discuss the use of communication technologies in diabetes follow-up in the light of the literature. The prevalence of diabetes in the world is estimated to reach 438 million by 2030. Therefore, the use of telehealth services in the follow-up of individuals with diabetes has started to increase with the development of technology. Technologies such as telemedicine and telehealth help constantly monitor and control patients in diabetics, in case they are distant or unable to reach health institutions due to discomfort. Smart phones, analog phones, video-conference system, internet, satellite technologies are devices used in tele diabetes control. It enables patients to be more motivated to achieve glycemic control goals with easy access to healthcare personnel such as text messages, e-mail and telephone. It has also been shown that telemedicine services are beneficial in preventing complications related to birth and fetus in gestational diabetes patients. It is stated with the reminder messages sent to mobile phones that diabetics can achieve drug compliance more easily and manage their diabetes more effectively. The use of telemedicine and telemedicine technologies in diabetes has positive effects for patients and healthcare professionals. With the widespread use of mobile devices, technological advances, it is thought that it will facilitate important steps in the field of health, especially in preventing complications of diabetes, controlling self-glycemia, diabetic foot, retinopathy and neuropathy.

Keywords: Diabetes, technology, telehealth, telenursing, mobile application

HEM/S-42**YOĞUN BAKIM HASTALARINDA BASI YARASI OLUŞUMUNU ETKİLEYEN FAKTÖRLER**

Funda Esim¹, Özlem Tekir²

¹ Balıkesir Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesi-Anestezi ve Reanimasyon Yoğun Bakım, Balıkesir Türkiye

² İzmir Demokrasi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, İzmir, Türkiye

Funda Esim 0000-0002-0150-2921

Özlem TEKİR 0000-0001-5932-178X

ÖZET

Yoğun bakım üniteleri, genel durumu stabil olmayan, yatağa bağımlı olan bireylerin tedavi ve bakımlarının sürdürüldüğü üst düzey teknolojik ekipmanlarla donatılmış ünitelerdir. Yoğun bakım ünitelerinde (YBÜ) anestezi, sedatif, analjezik ilaçların yoğun kullanımı, hemodinamik monitörizasyon, mekanik ventilasyon tedavisi gibi faktörler hastanın mobilizasyonunu sınırlandırmaktadır. Yoğun bakım hastalarındaki bu fiziksel aktivite ve mobilizasyonun sınırlı olması veya hiç olmaması bası yarası için risk faktörlerini oluşturmaktadır.

1. Yoğun Bakım Hastalarında Bası Yarısı ve Oluşumunu Etkileyen Faktörler

Bası yarısı, daha çok kemik çıkıntılarının olduğu vücut alanlarında uzun süreli ve aralıksız basınca maruziyet sonucu gelişir. Basınç, bası yarısı oluşumunda en önemli faktör olmasına rağmen bunun dışında birçok iç ve dış faktörler bulunmaktadır. Dış faktörler bası yarısı gelişimine mekanik etki ederken iç faktörler bası yarısı oluşumuna zemin hazırlayan faktörleri oluşturmaktadır.

2. Bası Yarısı Risk Değerlendirme Skalaları

Yoğun bakım ünitelerinde bası yarısı oluşumunu azaltabilmemiz için yapılacak ilk girişim bası yarısı risk değerlendirmesi yapmaktır. Günümüzde risk değerlendirmesi yapmamız için birçok ölçek geliştirilmiştir. Bu ölçekler yoğun bakım hasta grubunda bası yaralanmasına yatkınlığı artıran risk faktörlerinin tespit edilmesine ve hemşirenin klinik değerlendirmesine olan katkıları açısından büyük önem taşımaktadır. Bu ölçekler kullanılarak hastaların bası yarısı oluşumuna zemin hazırlayan iç ve dış faktörleri tespit edip riskli bireyler belirlendikten sonra uygun hemşirelik girişimleri planlanmalıdır. Bu girişimlerde temel faktör bası yarısı gelişiminin önlenmesidir.

3. Hemşirelik Bakımı

Hemşireler bası yarısı gelişme riski olan hastaları belirledikten sonra ve risk düzeyine uygun hemşirelik bakımı vererek, maliyet etkinlikle önlemlerin alınmasını ve riskin azaltılmasını sağlar. Bası yarısının kanıta dayalı uygulamalarla; özellikle risk değerlendirme, erken dönemde uygun hemşirelik uygulamaları ve önleyici girişimlerle bası yarısı sıklığının önemli oranda azaltılabileceği belirtilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Bası Yarısı, Yoğun Bakım Ünitesi, Risk Değerlendirme Ölçeği

FACTORS AFFECTING COMPRESSION WOUND IN INTENSIVE CARE PATIENTS ABSTRACT

Funda Esim¹, Özlem Tekir²

¹ Balıkesir University Health Practice and Research Hospital-Anesthesiology and Reanimation Intensive Care, Balıkesir, Turkey

² İzmir Demokrasi University Faculty of Health Sciences Department of Nursing, İzmir, Turkey

Abstract

Intensive care units are the units equipped with high-level technological equipment in which the treatment and care of bedbound individuals whose general condition is unstable are maintained. In Intensive Care Units (ICU), some factors such as the intensive use of anaesthetic, sedative, analgesic drugs, hemodynamic monitoring and mechanical ventilation treatment limit the mobilization of patients. Limited or no physical activity and limited mobilization in intensive care patients constitute the risk factors for decubitus ulcer.

1. Factors Affecting Pressure Injury and Formation in Intensive Care Patients

A decubitus ulcer develops as a result of prolonged and continuous exposure to pressure in the areas of the body where there are more bone protrusions. Although pressure is the most important factor in the formation of the decubitus ulcer, there are also many other internal and external factors. External factors have a mechanical effect on the development of a decubitus ulcer, while internal factors constitute the factors leading to the formation of the decubitus ulcer.

2. Pressure Wound Risk Assessment Scales

The first attempt to reduce pressure buildup in intensive care units is to perform a pressure injury risk assessment. Today, many scales have been developed for such risk assessment. These scales are of great importance for the identification of the risk factors that increase the susceptibility to decubitus ulcer in the intensive care patient groups and for their contribution to the clinical evaluation of the nurses. By using these scales, appropriate nursing initiatives should be planned after determining the internal and external factors preparing the basis for the patient's decubitus ulcer formation and determining the individuals at risk. The main factor in these attempts is the prevention of decubitus ulcer development.

3. Nursing Care

After the nurses identify the patients at the risk of developing decubitus ulcer and provide appropriate nursing care in line with the determined risk level, cost-effective measures are taken and risk reduction is achieved. It is stated that pressure wound frequency can be significantly reduced by evidence-based applications, especially risk assessment, appropriate early nursing practices and preventive interventions.

Keywords: Decubitus Ulcer, Intensive Care Unit, Risk Assessment Scale

HEM/S-43**Hemşirelerde Nütrisyonel Değerlendirmenin Önemi, Nütrisyonel Bakıma İlişkin Bilgi Düzeyi ve Algılanan Bakım Kalitesinin Belirlenmesi**

Tuğba Çoşğun¹, Öznur Gürlek Kısacık²

¹ Afyonkarahisar Devlet Hastanesi, Afyonkarahisar, Türkiye

² Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi Afyonkarahisar, Türkiye

Özet

Amaç: Bu çalışma, hemşirelerin nütrisyonel değerlendirme öneminde ilişkin tutumlarını, nütrisyonel bakıma ilişkin bilgi düzeylerini ve hemşirelerde nütrisyonel bakıma ilişkin algılanan bakım kalitesini değerlendirmek amacıyla yapılmıştır.

Gereç - Yöntem: Araştırma, Mart 2019-Haziran 2019 tarihleri arasında Afyonkarahisar ilindeki bir devlet ve bir üniversite hastanesinde 590 hemşire ile yürütülen tanımlayıcı tipte bir araştırmadır. Araştırma verilerinin toplanmasında Hemşire Bilgi Formu ve Hemşirelerde Nütrisyonel Değerlendirmenin Önemi, Nütrisyonel Bakıma İlişkin Bilgi Düzeyini ve Algılanan Nütrisyonel Bakım Kalitesini Değerlendirme Ölçeği kullanılmıştır. Araştırma verilerinin analizi SPSS versiyon 22.0 ile tanımlayıcı istatistikler, bağımsız örneklem t-testi, tek yönlü varyans analizi, pearson korelasyon analizi ile yapıldı.

Bulgular: Hemşirelerin nütrisyonel değerlendirme öneminde ilişkin tutum puan ortalaması 23.41±2.85, nütrisyonel bakıma yönelik bilgi düzeyi puan ortalaması 25.95±3.45, algılanan nütrisyonel bakım kalitesi puan ortalaması 33.70±5.51 olarak bulunmuştur. Hemşirelerin tutum puanlarının, nütrisyon desteğine yönelik eğitim alma ve çalışılan kliniğe göre; bilgi düzeyi puanlarının çalışılan kurum ve eğitim düzeyine göre; algılanan nütrisyonel bakım kalitesi puanlarının cinsiyet, çalışılan kurum ve nütrisyon desteğine yönelik eğitim alma durumlarına göre anlamlı farklılık gösterdiği saptanmıştır (p<0.05). Bununla birlikte, nütrisyonel değerlendirme öneminde ilişkin tutum puanları ile nütrisyonel bakıma ilişkin bilgi düzeyi puan ortalamaları arasında (r=0.102; p= 0.013), nütrisyonel değerlendirme öneminde ilişkin tutum puanları ile algılanan bakım kalitesi puanları ortalamaları arasında (r=0.309; p= 0.000), nütrisyonel bakıma ilişkin bilgi düzeyi puanları ile algılanan bakım kalitesi puanları ortalamaları arasında zayıf düzeyde anlamlı korelasyon olduğu saptanmıştır (r=0.090; p= 0.028).

Sonuçlar: Yapılan bu çalışma sonucunda; hemşirelerin nütrisyonel değerlendirme öneminde ilişkin olumlu bir tutuma sahip oldukları, ancak nütrisyonel bakıma ilişkin bilgi düzeylerinin yeterli düzeyde olmadığı ve kendi kliniklerinde hastalara sunulan nütrisyonel bakım kalitesini yeterince olumlu olarak değerlendirmedikleri söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Nütrisyon, Nütrisyonel Bakım, Nütrisyonel Değerlendirme, Hemşire

Establishing the Importance of Nutritional Assessment, the Level of Knowledge of Nutritional Care and the Perceived Quality of Care among Nurses

Tuğba Çoşğun¹, Öznur Gürlek Kısacık²

¹ Afyonkarahisar State Hospital, Afyonkarahisar, Turkey

² Afyonkarahisar Health Science University, Faculty of Health Science, Afyonkarahisar, Turkey

Abstract

Objectives: This study aimed to determine the evaluate the attitudes of nurses toward the importance of nutritional assessment, their level of knowledge of nutritional care, and the nurse-perceived quality of nutritional care

Materials - Methods: This was a descriptive study, conducted with 590 nurses between March 2019 and June 2019 at a state and a university hospital in the Afyonkarahisar province of Turkey. The study data was collected using the Nurse Information Form and the Questionnaire for Evaluating the Importance of Nutritional Assessment, the Level of Nutritional Care Knowledge and the Perceived Quality of Care among Nurses. The study data was analyzed with descriptive statistics, an independent samples t-test, a one-way analysis of variance and Pearson correlations using SPSS version 22.0 software.

Results: The mean score was 23.41 ± 2.85 for the nurses' attitudes toward the importance of nutritional assessment, 25.95 ± 3.45 for the level of knowledge of nutritional care among nurses, and 33.70 ± 5.51 for the nurse-perceived quality of nutritional care. The nurses' attitude scores differed significantly by training on nutritional support and their clinic; the knowledge scores differed significantly among the nurses based on their institution and educational level; and the nurses' perceived nutritional care quality scores differed significantly by gender, their institution and access to training in nutritional support ($p < 0.05$). Furthermore, there was a weak yet significant correlation between the mean scores for the attitudes toward the importance of nutritional assessment and the mean scores for the level of knowledge of nutritional care ($r = 0.102$; $p = 0.013$); between the mean scores for attitudes toward the importance of nutritional assessment and the mean scores for the perceived quality of nutritional care ($r = 0.309$; $p = 0.000$); and between the mean scores for the level of knowledge on nutritional care and the mean scores for the perceived quality of nutritional care ($r = 0.090$; $p = 0.028$).

Conclusions: It can be concluded from this study that nurses have a positive attitude toward the importance of nutritional assessment; however, they lack a sufficient level of knowledge in nutritional care, and do not evaluate the quality of care provided to patients at their clinics as sufficiently favorable.

Key Words: Nutrition, Nutritional Assessment, Nutritional Care, Nurse

HEM/S-44

Kendi Kendine Ağız Muayenesi (KKAM) Formunun Türkçe Uyarlaması: Geçerlilik ve Güvenilirlik Çalışması

Özüm Erkin¹, İlknur Göl²

¹ İzmir Demokrasi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, İzmir, Türkiye

² Çankırı Karatekin Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çankırı, Türkiye

Özüm Erkin <https://orcid.org/0000-0002-0977-2854>

Özet

Amaç: Bu çalışma, kendi kendine ağız muayenesi formunu Türk diline uyarlayarak geçerliliğini ve güvenilirliğini test etmek amacıyla yapılmıştır.

Gereç - Yöntem: Metodolojik araştırma Aralık 2019-Ocak 2020 tarihleri arasında İzmir ilinde yürütülmüştür. Araştırmada, Müller& Hein (2013) tarafından Kanada'da geliştirilen kendi kendine ağız muayenesi adımları Türkçe 'ye uyarlanmıştır. Kendi kendine ağız muayenesi basit sekiz adım içermektedir. Formun dil uyarlaması, kapsam geçerlik indeksi, Kendall W uyumluluk düzeyi, faktör analizi, Kuder Richardson 21 ve pilot uygulama çalışmaları yürütülmüştür.

Bulgular: Dil uyarlaması kapsamında çeviri, geri çeviri ve orijinal ölçek ile karşılaştırma yapıldıktan sonra form oluşturulmuştur. Kapsam geçerlik indeksi 0,97 bulunmuştur. Analiz sonucunda Kendall W 0,88 olarak elde edilmiştir (p= 0,519). Pilot çalışma sonucunda forma son hali verilmiştir. Formun Kuder Richardson 21 değeri 0,94 olarak hesaplanmıştır.

Sonuçlar: Ağız kanserinin erken tanısı için Türk diline uyarlanan kendi kendine ağız muayenesi formu geçerli ve güvenilir bir araçtır. Form tek boyut ve sekiz adımdan oluşmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ağız Kanseri, Kendi Kendine Ağız Muayenesi, Geçerlilik, Güvenilirlik

Turkish Version of Oral Self Examination (OSE) Form: Validity and Reliability Study

Özüm Erkin¹, İlknur Göl²

¹ Izmir Democracy University, Faculty of Health Sciences, Nursing Department, Izmir, Turkey

² Çankırı Karatekin University, Faculty of Health Sciences, Nursing Department, Çankırı, Turkey

Özüm Erkin <https://orcid.org/0000-0002-0977-2854>

Abstract

Objectives: The aim of this study was to test the validity and reliability of oral self-examination form according to adaptation it Turkish.

Materials - Methods: Methodological research was conducted in December 2019-January 2020 in Izmir. Steps of oral self-examination developed by Müller &Heller (2013) were adapted to Turkish. Oral self-examination includes simple eight steps. Language adaption, content validity index, factor analysis, Kendall's W coefficient of concordance test, Kuder Richardson 21 and pilot study were carried out.

Results: The form was prepared after language adaptation under the translation, back translation and the comparison with the original scale. The content validity index was found 0,97. After the analysis, Kendall W was found 0,88 (p = 0,519). The final version of the form was prepared as a result of the pilot study. Kuder Richardson 21 was found to be 0,94.

Conclusions: Oral self-examination form is an early diagnostic tool for early diagnosis of oral cancer, valid and reliable tool. The form consists of one dimension and eight steps.

Key Words: Oral Cancer, Oral Self-Examination, Validity, Reliability

HEM/S-45

Sağlık Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Bilişsel Esneklik ve Yaratıcılık Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Özüm Erkin¹, İlknur Göl²

¹ İzmir Demokrasi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, İzmir, Türkiye

² Çankırı Karatekin Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çankırı, Türkiye

Özet

Amaç: Bu çalışma, sağlık bilimleri fakültesi öğrencilerinin bilişsel esneklik ve yaratıcılık düzeyleri ile aralarındaki ilişkinin belirlenmesi amacı ile yürütülmüştür.

Gereç - Yöntem: Kesitsel tanımlayıcı tipte araştırma, 2018-2019 eğitim-öğretim yılında Türkiye’de Ege Bölgesinde bir devlet üniversitesindeki Sağlık Bilimleri Fakültesinde yapılmıştır. “Hemşirelik, Beslenme ve Diyetetik ile Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon” bölümlerinde öğrenim gören 167 öğrenci katılmıştır. Veri toplamada sosyo-demografik bilgi formu, Bilişsel Esneklik Ölçeği ve Marmara Yaratıcı Düşünme Eğilimleri Ölçeği kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırma grubunun %34.1’i hemşirelik, %34.1’i beslenme-diyetetik ve %31.7’si fizik tedavi ve rehabilitasyon bölümü öğrencisidir. Öğrencilerin “Bilişsel Esneklik Ölçeği” toplam puanı 48.35±5.03, “Marmara Yaratıcı Düşünme Eğilimleri Ölçeği” toplam puanı 94.64±11.62 olarak saptanmıştır. “Bilişsel Esneklik Ölçeği” toplam puanı ile “Marmara Yaratıcı Düşünme Eğilimleri” ölçeğinin hem toplam puanı hem de alt boyut puanları arasında pozitif düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmuştur.

Sonuçlar: Sağlık bilimleri öğrencilerinin bilişsel esnekliğinin orta, yaratıcı düşünme eğilimlerinin ise yüksek olduğu saptanmıştır. Bilişsel esneklik düzeyleri arttıkça yaratıcı düşünme eğilimlerinin de arttığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bilişsel Esneklik, Yaratıcı Düşünme, Sağlık Bilimleri, Öğrenci

Investigation of the Relationship Between Cognitive Flexibility and Creativity Levels of the Faculty of Health Sciences Students

Özüm Erkin¹, İlknur Göl²

¹ Izmir Democracy University, Faculty of Health Sciences, Nursing Department, Izmir, Turkey

² Çankırı Karatekin University, Faculty of Health Sciences, Nursing Department, Çankırı, Turkey

Abstract

Objectives: This study was carried out to determine the relationship between cognitive flexibility and creativity levels of health sciences students.

Materials - Methods: Cross-sectional descriptive study was carried out in 2018-2019 academic year in the Faculty of Health Sciences at a state university in the Aegean region in Turkey. 167 students from the departments of "Nursing, Nutrition and Dietetics and Physical Therapy and Rehabilitation participated in the study. Socio-demographic information form, Cognitive Flexibility Scale and Marmara Creative Thinking Dispositions Scale were used to collect data.

Results: Of the research group, 34.1% were nursing, 34.1% were nutrition-dietician and 31.7% were physical therapy and rehabilitation students. The total score of the students' "Cognitive Flexibility Scale" was 48.35 ± 5.03 and the total score of "Marmara Creative Thinking Dispositions Scale" was 94.64 ± 11.62 . A significant positive correlation was found between the total score of the "Cognitive Flexibility Scale" and the total score and the subscale scores of the "Marmara Creative Thinking Dispositions Scale".

Conclusions: It was found that cognitive flexibility of health sciences students was moderate, creative thinking dispositions were high. As the cognitive flexibility levels increased, creative thinking dispositions increased.

Key Words: Cognitive Flexibility, Creative Thinking, Health Sciences, Student

HEM/S-46

Assessing Psychometric Properties of Turkish Version of Bristol COPD Knowledge Questionnaire (BCKQTR)

Dr.Gülbin Konakçı¹, Dr.Sadık Hançerlioğlu² Ms.Orhan Çakır³ Prof.Dr.Fisun Şenuzun Aykar²

¹ Izmir Democracy University, Health Science Faculty, Izmir, Turkey

² Ege University Faculty Of Nursing, Izmir, Turkey

³Ege University Medical Faculty Hospital, Emergency Clinic, Izmir, Turkey

Abstract

Objectives: This research was carried out as a methodological study to adapt Bristol COPD Knowledge Questionnaire to Turkish and test its validity and reliability.

Materials - Methods: The research data were collected from 73 individuals who applied to the emergency department of a university with signs of acute exacerbation of COPD between May and December 2019 and were previously diagnosed with COPD, and whose condition has stabilized in the emergency room, who volunteered to participate in the study. The form was reapplied by telephone to the 32 patient from the sample group 3 weeks after the first application. For the validity studies of the form, language validity, content validity, and reliability studies, internal consistency and test-retest reliability methods were used.

Results: As a result of the analysis of the form, it was determined that the Cronbach Alpha value was 0.65 and the test-retest ICC value was 0.95

Conclusions: As a result, it was decided that the scale has high validity and reliability for Turkish society.

Key Words: reliability, validity, COPD, knowledge, questionnaire

HEM/S-47**Ailevi Hiperkolesterolemili Hastalarda Teori Temelli Bireysel Danışmanlık Girişiminin Etkinliğinin Değerlendirilmesi**

Seçil Beyece İncazlı¹, Serap Özer², Meral Kayıkçıoğlu³

¹ Ege Üniversitesi, Atatürk Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Diyaliz Programı, İzmir, Türkiye

² Ege Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, İç Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

³ Ege Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Kardiyoloji Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

Özet

Amaç: Ailevi hiperkolesterolemili hastalarda “Transteoretik Model”in değişim aşamaları temelinde geliştirilen “Bireysel Danışmanlık Girişimi”nin, yaşam şekli değişikliklerini sağlamada, hastalık yönetiminde ve klinik parametreler üzerinde etkinliğini değerlendirmek amaçlanmıştır.

Gereç - Yöntem: Randomize kontrollü deneysel bir çalışma olarak yürütülen araştırmanın evrenini, bir üniversite hastanesinin lipid polikliniğinde takibi yapılan hastalar oluşturdu. Hastalar eğitim durumu ve koroner arter hastalığı varlığına göre gruplandırıldıktan sonra basit rastgele randomizasyon yapıldı, araştırmaya dahil edilme ölçütlerine uyan 120 hasta (60 girişim, 60 kontrol grubu) araştırmanın örneklemini oluşturdu. Etik kurul izni, Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Klinik Araştırmalar Etik Kurulu’ndan alındı. Araştırma verileri; “Hasta Tanıtım Formu”, “Beslenme Alışkanlıkları ve Günlük Besin Tüketim Sıklığı Tanılama Formu”, “Uluslararası Fiziksel Aktivite Anketi”, “Modifiye Morisky Uyum Ölçeği”, “Davranış Değişim Aşamaları Tanılama Kısa Soru Formu” kullanılarak toplandı ve girişim grubundaki hastalara Ailevi Hiperkolesterolemi Bilgilendirme Kitapçığı verildi. Veriler; başlangıçta, 12. ve 24. haftalarda üç aşamada toplandı. Bireysel danışmanlık görüşmelerinden ikisi yüz yüze, dördü telefon görüşmesi şeklinde yapıldı. Verilerin analizi SPSS 21.0 paket programında gerçekleştirildi. Sonuçlar %95 güven aralığında ve anlamlılık $p < 0.05$ düzeyinde değerlendirildi.

Bulgular: Girişim grubundaki hastaların %93.3’ünü, kontrol grubunun ise %92.5’ini heterozigot hastalar oluşturdu. Girişim grubundaki hastaların tam tahıllı ekmek, yumurta ve doymuş yağ (katı/hayvansal) tüketim sıklıkları izlem verileri ve girişim-kontrol grubu hastaların son izlem verileri arasındaki farklar, istatistiksel olarak anlamlı bulundu. Fiziksel aktivite ve tedavi uyum düzeyleri açısından gruplararası son izlem verilerinin karşılaştırılmasında ve davranış değişimi aşamalarında, istatistiksel olarak anlamlı farklar saptandı. Son izlem verilerinde girişim grubunun BKİ, total kolesterol, LDL-K ve trigliserid düzeyleri daha düşük bulundu ve iki grup arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark belirlendi.

Sonuçlar: Transteoretik Model’in değişim aşamaları temelinde gerçekleştirilen bireysel danışmanlık girişiminin ailevi hiperkolesterolemili hastalarda yaşam şekli değişikliklerini sağlamada (beslenme ve fiziksel aktivite), tedavi uyumunda ve hastalık için önem taşıyan klinik parametrelerin (BKİ, total kolesterol, LDL-K ve kan basıncı) kontrolünde etkin olduğu belirlendi.

Anahtar Kelimeler: Ailevi Hiperkolesterolemi, Transteoretik Model, Bireysel Danışmanlık

Evaluation of the Effectiveness of the Theory Based Individual Counseling Initiative in Patients with Familial Hypercholesterolemia

Seçil Beyece İncazlı¹, Serap Özer², Meral Kayıkçıoğlu³

¹ Ege University, Atatürk Health Services Vocational School, Dialysis program, Izmir, Turkey

² Ege University, Faculty of Nursing, Department of Internal Medicine Nursing, Izmir, Turkey

³ Ege University, Faculty of Medicine, Cardiology Department, Izmir, Turkey

Abstract

Objectives: It was aimed to evaluate the effectiveness of the "Individual Counseling Initiative", which was developed on the basis of the transformation stages of the "Transtoeoretic Model" in patients with familial hypercholesterolaemia, in providing lifestyle changes, in disease management and on clinical parameters.

Materials - Methods: The universe of the study, which was conducted as a randomized controlled experimental study, consisted of patients who were followed up at a university hospital's lipid polyclinic. After patients were grouped according to their educational status and presence of coronary artery disease, simple random randomization was performed, 120 patients (60 interventions, 60 control groups) that met the inclusion criteria were the sample of the study. Ethics committee permission was obtained from Ege University Faculty of Medicine Clinical Research Ethics Committee. Research data; it was collected by using "Patient Information Form", "Nutritional Habits and Daily Food Consumption Frequency Diagnosis Form", "International Physical Activity Survey", "Modified Morisky Compliance Scale", "Behavior Change Stage Diagnosis Short Question Form" and "Familial Hypercholesterolemia Information Booklet" was given to the patients in the intervention group. Data was assembled in three stages as initially, 12. and 24. weeks. Two of the individual counseling interviews were made face to face and four were in the form of a phone call. The analysis of the data was carried out in the SPSS 21.0 package program. Results were evaluated at 95% confidence interval and significance level of $p < 0.05$.

Results: Heterozygous patients consisted of 93.3% of patients in the intervention group and 92.5% of the control group. The differences between whole-grain bread, eggs and saturated fat (solid / animal) consumption frequency follow-up data of the patients in the intervention group and the last follow-up data of the intervention-control group were statistically significant. In terms of physical activity and treatment compliance levels, statistically significant differences were found in the comparison of post-follow-up data and at the stages of behavioral change. In the last follow-up data, the BMI, total cholesterol, LDL-K and triglyceride levels of the intervention group were lower and a statistically significant difference was determined between the two groups.

Conclusions: The individual counseling initiative, which is based on the stages of Transtoeoretic Model change, is effective in providing lifestyle changes in patients with familial hypercholesterolaemia (nutrition and physical activity), treatment compliance, and control of clinical parameters important for the disease (BMI, total cholesterol, LDL-K and blood pressure) determined.

Key Words: Familial Hypercholesterolemia, Transtoeoretic Model, Individual Counseling

HEM/S-48**Polikistik Over Sendromuna Sahip Kadınlarda Yaşam Tarzı Değişiklikleri**

Seda Çetin Avcı¹, Ümran Sevil²

¹ İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

² Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

Özet

Amaç: Polikistik over sendromu (PKOS), üreme çağındaki kadınların % 6 ila % 20'sini etkileyen hiperandrojenizm ve ovulatuvar disfonksiyon ile karakterize heterojen bir hastalıktır. PKOS'ta kronik anovülasyon, hirsutizm, infertilite, amenore, obezite ve büyümüş kistik overlerin bulunduğu bir tablo mevcuttur. PKOS'un etiolojisinde multiple faktörler bulunmakla birlikte insülin direnci, düzensiz menstrual siklus ve androjen hormon fazlalığı ile ilişkisi daha açık ve nettir. Obezite ise PKOS tablosunu kötüleştiren bir durumdur. Literatürde de yaşam tarzı değişikliklerinin farmakolojik tedaviden önce gelmesi gerektiği bildirilmektedir. Bu derlemenin amacı güncel literatür ve kanıt bilgisi ışığında PKOS'ta yaşam tarzı değişikliklerinin etkinliğini ve hemşirenin rolünü incelemektir.

Gereç-Yöntem: Pubmed ve Cochrane veri tabanlarında "polycystic ovary syndrome, lifestyle changes, evidence based practices" temel anahtar kelimeleri kullanılarak tarama gerçekleştirilmiş olup, son yıllarda yayınlanmış sistematik derlemeler ve randomize kontrollü çalışma bulguları incelenmiştir. Bu inceleme sonucunda polikistik over sendrom yönetiminde yaşam tarzı değişiklikleri ve bunların kanıt düzeyleri incelenmiştir.

Bulgular: PKOS tablosunda kilo yönetimini, diyet uygulamalarını, egzersizi ve davranışsal terapileri içeren yaşam tarzı değişiklikleri başlangıç tedavisi için iyi bir strateji olarak önerilmektedir. Literatürde konu hakkında yapılan üç sistematik derlemeye ulaşılmış olup, sistematik derlemeler sonucunda yaşam tarzı müdahalesinin, PKOS'lu kadınlarda serbest androjen indeksini, toplam testesteron hormon düzeyini, hirsutizm skorunu, kilo yönetimini, bel çevresini ve beden kitle indeksini olumlu etkilediğine dair kanıtlar olduğu; glikoz toleransı üzerine etkisi için kanıt olmadığı ifade edilmiştir. Fiziksel egzersizin dokularda oksidatif metabolizmayı indüklemekte ve böylece overlerde ki oksidatif metabolizma da foliküler gelişim için bir uyarıcı olmaktadır. Yaşam tarzı değişikliğinin canlı doğum, abortus veya menstrual düzenlilik üzerindeki etkisini inceleyen çalışmaya rastlanmamıştır.

Sonuç: Yapılan incelemeler sonucunda PKOS'lu kadınlarda yaşam tarzı değişiklikleri (diyet, egzersiz, davranış değişiklikleri) düşük kalitede önerilen bir kanıta dayalı uygulamadır. Hemşirelerin PKOS'lu kadınların yaşam tarzı değişikliği ve tedavinin devamlılığı konusunda önemli bir yere sahip oldukları kanıtlar tarafından belirtilmektedir. Hemşirelerin olumlu yaşam tarzı değişiklikleri yapma, baş etme becerileri geliştirme gibi konularda bireysel veya grup eğitimi, danışmanlık yoluyla PKOS'lu kadınlar üzerinde olumlu bir etkisi vardır.

Anahtar Kelimeler: Polikistik over sendromu, yaşam tarzı değişikliği, kanıta dayalı uygulama

Lifestyle Changes in Women With Polycystic Ovary Syndrome

Seda Çetin Avcı¹, Ümran Sevil²

¹ İzmir Kâtip Çelebi University, Faculty of Health Sciences, Department of Women's Health and Diseases, İzmir, Turkey

² Ege University Faculty of Nursing, Department of Women's Health and Diseases, İzmir, Turkey

Abstract

Aim: Polycystic ovary syndrome (PCOS) is a heterogeneous disease characterized by hyperandrogenism and ovulatory dysfunction affecting 6% to 20% of reproductive age women. PCOS has chronic anovulation, hirsutism, infertility, amenorrhea, obesity and enlarged cystic ovaries. Although there are multiple factors in the etiology of PCOS, the relationship between insulin resistance, irregular menstrual cycle and excess androgen hormone is more clear. Obesity worsens the presentation of PCOS. It has been reported in the literature that lifestyle changes should precede pharmacological treatment. The aim of this review is to examine the effectiveness of lifestyle changes in PCOS and the role of the nurse in the light of current literature and evidence.

Method: Pubmed and Cochrane databases were searched using the basic keywords 'polycystic ovary syndrome, lifestyle changes, evidence based practices'. Systematic reviews and randomized controlled study findings published in recent years were examined. As a result of this study, lifestyle changes and their level of evidence were investigated in the management of polycystic ovary syndrome.

Results: Lifestyle changes, including weight management, dietary practices, exercise, and behavioral therapies, are proposed as a good strategy for initial treatment. In the literature, three systematic reviews on the subject have been reached, and as a result of systematic reviews, there is evidence that lifestyle intervention positively affects free androgen index, total testosterone hormone level, hirsutism score, weight management, waist to hip ratio and body mass index in women with PCOS; there was no evidence for its effect on glucose tolerance. Physical exercise induces oxidative metabolism in tissues and thus oxidative metabolism in ovaries is a stimulus for follicular development. There were no studies that looked at the effect of lifestyle intervention on live birth, miscarriage or menstrual regularity.

Conclusion: As a result of the investigations, lifestyle changes (diet, exercise, behavioral changes) in women with PCOS is a recommended evidence-based practice of low quality. It was stated that nurses had an important role in lifestyle change and continuity of treatment of women with PCOS. Nurses have a positive impact on women with PCOS through individual or group training and counseling on issues such as making positive lifestyle changes and developing coping skills.

Key Words: Polycystic ovary syndrome, lifestyle changes, evidence-based practice

Yeni Bir Kavram: Helikopter Ebeveynlik

Seda Çetin Avcı¹, Duygu Güleç Şatır²

¹ İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

² Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

Özet

Ebeveynlik sağlıklı çocuk yetiştirmede anahtar role sahiptir. Çünkü her bireyin kişilik gelişimi çocukluk döneminde temel almaktadır. Günümüzde tek ebeveynlik, dijital ebeveynlik gibi birçok ebeveynlik türleri bulunmaktadır. Ebeveyn tiplerine ek olarak son zamanlarda var olan helikopter ebeveynlik kavramı gündeme gelmiştir. Helikopter ebeveynlik; çocukları üzerinde aşırı odaklanan, ihtiyaç duyulandan daha fazla yardım eden, onların hayatını programlamaya ve yönetmeye çalışan, müdahaleci ve mükemmeliyetçi anne baba tutumlarını tanımlamak için kullanılan bir kavramdır. Helikopter ebeveynler, her fırsatta çocuklarından söz etme, çocuğun her anını etkinliklerle doldurmaya çalışma, çocuğun yapabileceği işleri ve sorumlulukları onun yerine yapma, çocuğun okul hayatı ve problemleri ile öğretmene rahatsızlık verecek ölçüde ilgilenme gibi ebeveyn davranışlarına sahiptir. Bu tutuma sahip ebeveynler, davranışlarının farkında olduklarını, bu davranışlarının sebebinin ise akademik rekabetin olması, mevcut ekonomik ve sosyal sistemin işleyişi ve toplumda çocuklara yönelik suçların artması olarak belirtmişlerdir. Çocuklarına karşı aşırı ilgi ve hâkimiyet tutumu daha çok genç kuşak ebeveynlerde, tek veya az çocuklu ailelerde ve yüksek sosyoekonomik düzeye sahip bireylerde gözlenmektedir. Helikopter ebeveyn ile çocukları arasında yoğun bir iletişimin varlığı gözlenirse de bu iletişimin beklentiler, talimatlar, tavsiye verme, okul ödevleri, ideal davranışlar gibi konular etrafında yoğunlaştığı ve sığ bir iletişim olduğu saptanmıştır. Helikopter ebeveynlik stiline sahip anne babalar iyi niyetli olsa da bilimsel araştırmalar ve anekdot kanıtları önemli olumsuz sonuçlarının olduğunu bildirmektedir. Helikopter ebeveynliğin okul öncesi döneminde stres ve kaygıya neden olduğu, çocukluk döneminde bunlara ek olarak psikolojik sağlığı olumsuz etkilediği, ergenlik döneminde yüksek anksiyete ve depresyona neden olabileceği ve yetişkinlikte ise düşük öz-yeterlilik, düşük yaşam doyumu ve kötü psikolojik sağlığa neden olabileceği literatürde belirtilmektedir. Bireylerin yaşamlarının her döneminde yanında olan hemşireler, ebeveynlerin tutumlarını ve çocukların davranışlarını gözlemlemelidir. Ayrıca ebeveynlerin bu tutumunu ve çocukların ise algıladıkları helikopter ebeveynlik tutumlarını geçerli ve güvenilir ölçeklerle ölçmelidir. Akademisyenler ise Türkçe literatürde daha yeni bir kavram olan helikopter ebeveynlik hakkında, bu ebeveynlik türünün çocuk sağlığına, aile sağlığına, çocuk gelişimine etkisi hakkında daha fazla araştırma yaparak, bu bilgilerin literatüre kazandırılmasıdır. Bu derlemenin amacı yeni bir kavram olan helikopter ebeveynlik kavramını literatür doğrultusunda incelemektir.

Anahtar Kelimeler: helikopter ebeveynlik, ebeveynlik türleri, aile

A New Concept: Helicopter Parenting

Seda Çetin Avcı¹, Duygu Güleç Şatır²

¹ İzmir Kâtip Çelebi University, Faculty of Health Sciences, Department of Women's Health and Diseases, İzmir, Turkey

² Ege University, Faculty of Nursing, Department of Women's Health and Diseases, İzmir, Turkey

Abstract

Parenting plays a key role in healthy child rearing. Because the personality development of each individual is based on childhood. Today, there are many parenting types such as single parenting and digital parenting. In addition to the parent types, the concept of helicopter parenting, which has recently existed, has been brought to the agenda. Helicopter parenting is a concept used to describe intrusive and perfectionist attitudes that focus on parenting children, help more than they need, try to program and manage their lives. Helicopter parents have parental behaviors such as talking about their children at every opportunity, trying to fill in every moment of the child with activities, doing the things and responsibilities that the child can do in his place, taking care of the child's school life and problems to the extent of disturbing the teacher. Parents with this attitude stated that they are aware of their behaviors, and the reason for their behaviors is that there is academic competition, the functioning of the current economic and social system, and the increase of crimes against children in society. Excessive interest and dominance towards their children are mostly observed in younger generation parents, families with one or few children, and individuals with high socioeconomic level. Although there was an intense communication between the helicopter parents and their children, it was found that this communication focused on topics such as expectations, instructions, giving advice, school assignments, ideal behaviors, and shallow communication. Although parents with helicopter parenting styles are well-intentioned, scientific research and anecdotal evidence report that they have significant negative consequences. It is stated in the literature that helicopter parenting causes stress and anxiety in preschool period, adversely affects psychological health in childhood, may cause high anxiety and depression during adolescence and may cause low self-efficacy, low life satisfaction and poor psychological health in adulthood. Nurses who are with individuals at every stage of their lives should observe parents' attitudes and children's behavior. In addition, nurses should measure this attitude of parents and the perception of helicopter parenting of children perceived by valid and reliable scales. Academicians, on the other hand, are the new concept in Turkish literature, and by making more research on parenting, the effect of this parenting type on child health, family health, and child development, and bringing this information into the literature. The purpose of this review is to examine the concept of helicopter parenting, which is a new concept, in line with the literature.

Key Words: helicopter parenting, parenting types, family

HEM/S-50**Primer Dismenorenin Yönetiminde Tamamlayıcı ve Bütünleşik Tedaviler: Bir Literatür İncelemesi**

Seda Çetin Avcı¹, Emine Gültekin², Ümran Sevil³

¹ İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

² Sağlık Bilimleri Üniversitesi Tepecik Eğitim Araştırma Hastanesi, İzmir, Türkiye

³ Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

Özet

Amaç: Menstrüasyon fizyolojik bir durum olmasına rağmen bazı sorunları barındırmaktadır. Bu sorunların en önemli ve en yaygın olanı dismenore olduğu literatürde belirtilmektedir. Dismenore menstrüasyon kaynaklı ağrılı uterus kontraksiyonları olarak tanımlanıp, primer ve sekonder dismenore olarak da sınıflandırılmaktadır. Primer dismenore, altta yatan herhangi bir organik neden olmadan ağrının ortaya çıkması durumudur. En çok 25 yaşın altındaki kadınlarda görülür ve ağrı menarştan sonraki üç yıl içinde başlar. Dismenore dünyada kadınlar arasında yaygın bir sorun olup, prevelansı incelendiğinde farklı oranlar ile karşılaşabilmekteyiz. Son zamanlarda yapılan bir sistematik derleme ve meta-analizde, dismenorenin 25 yaşın altındaki genç kadınlarda % 71 oranında görüldüğü ve dismenorenin artan yaşla birlikte azalıp azalmayacağına belirsiz olduğu ifade edilmiştir. Kadınlar bu sorunla baş etmek için tüm dünyada da yaygın olarak kullanılan tamamlayıcı ve bütünleşik tedavi yaklaşımlarına yönelmektedir. Bu derlemedeki amaç primer dismenore yönetiminde tamamlayıcı ve bütünleşik tedavi yöntemlerini kanıta dayalı olarak incelemektir.

Gereç- Yöntem: Pubmed ve Cochran veri tabanlarında “dysmenorrhea, complementary and alternative medicine, evidence based practices” temel anahtar kelimeleri kullanılarak ilk tarama gerçekleştirilmiştir. Daha sonra en çok kullanılan tamamlayıcı ve bütünleşik tedavi yöntemleri anahtar kelime olarak kullanılıp detaylı tarama gerçekleştirilmiş, son yıllarda yayınlanmış sistematik derlemeler ve randomize kontrollü çalışma bulguları incelenmiştir. Bu inceleme sonucunda primer dismenoreye yönelik yaygın kullanılan tamamlayıcı ve bütünleşik tedavi yöntemlerine yönelik öneri ve kanıt düzeyleri incelenmiştir.

Bulgular: Çalışma bulgularında akupunktur, akupressure, refleksoloji, transkutanöz elektriksel sinir stimülasyonu, manipulatif tedavi, egzersiz, yoga, topikal ısı, mineral vitamin takviyesi ve bitkisel terapilerin dismenore yönetiminde tamamlayıcı ve bütünleşik tedavi olarak sıklıkla kullanıldığı belirlenmiştir.

Sonuç: İncelenen araştırma sonuçları bu yaklaşımların primer dismenore yönetiminde olumlu olduğunu gösterse de çalışmaların kanıt düzeylerinin yeterli olmadığı belirlenmiştir. Çalışma sonuçlarını genelledebilmek ve karşılaştırma yapabilmek, kadınlara en iyi şekilde hizmet edebilmek için dismenore ile ilgili daha fazla geniş randomize çalışmaların yapılmasına ihtiyaç olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Dismenore, tamamlayıcı bütünleşik tedavi, kanıta dayalı hemşirelik

Complementary and Integrated Therapies in Management of Primary Dysmenorrhea: A Literature Review

Seda Çetin Avcı¹, Emine Gültekin², Ümran Sevil³

¹ İzmir Kâtip Çelebi University, Faculty of Health Sciences, Department of Women's Health and Diseases, İzmir, Turkey

² Health Sciences University, Tepecik Training and Research Hospital, İzmir, Turkey

³ Ege University, Faculty of Nursing, Department of Women's Health and Diseases, İzmir, Turkey

Abstract

Aim: Although menstruation is a physiological condition, it contains some problems. It is stated in the literature that the most important and most common of these problems is dysmenorrhea. Dysmenorrhea is defined as painful uterine contractions caused by menstruation and is classified as primary and secondary dysmenorrhea. Primary dysmenorrhea is a condition in which pain appears without any underlying organic cause. It is most common in women under the age of 25 and pain begins within three years after menarche. Dysmenorrhea is a common problem among women in the world, and when its prevalence is examined, we can encounter different rates. In a recent systematic review and meta-analysis, it was stated that dysmenorrhea is observed in 71% of young women under 25 years of age, and it is unclear whether dysmenorrhea will decrease with increasing age. Women turn to complementary and integrated treatment approaches that are widely used all over the world to deal with this problem. The aim of this review is to examine complementary and integrated treatment methods in primary dysmenorrhea based on evidence.

Method: In Pubmed and Cohcrane databases, the first search was carried out using the basic keywords "dysmenorrhea, complementary and alternative medicine, evidence based practices". Then, the most used complementary and integrated treatment methods were used as keywords and detailed screening took place, systematic reviews published in recent years and randomized controlled study findings were examined. As a result of this review, the levels of recommendation and evidence for common complementary and integrated treatment methods for primary dysmenorrhoea were investigated.

Results: In the study findings, it was determined that acupuncture, acupressure, reflexology, transcutaneous electrical nerve stimulation, manipulative therapy, exercise, yoga, topical heat, mineral vitamin supplement and herbal therapies are used as complementary and integrated therapy in dysmenorrhea management.

Conclusion: Although the research results examined showed that these approaches are positive in the management of primary dysmenorrhea, it has been determined that the evidence levels of the studies are not sufficient. It has been found that there is a need for more extensive randomized studies on dysmenorrhea in order to generalize and compare the results of the study and to serve women in the best way.

Key Words: Dysmenorrhea, complementary integrated therapy, evidence-based nursing

HEM/S-51**İNTRAMÜSKÜLER ENJEKSİYON UYGULAMA SONRASI HASTALARIN AĞRI ŞİDDETİ VE MEMNUNİYET DÜZEYLERİ AÇISINDAN DORSOGLUTEAL VE VENTROGLUTEAL BÖLGELERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI**

Seda DERE İŞSEVEN¹, Tülay SAĞKAL MİDİLLİ²

¹Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik AD, Manisa, Turkey

²Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Hemşirelik Esasları AD, Manisa, Turkey

ÖZET

Amaç: Araştırma intramüsküler enjeksiyon uygulama sonrası hastaların ağrı şiddeti ve memnuniyet düzeyleri açısından dorsogluteal ve ventrogluteal bölgelerinin karşılaştırılmasını amaçlamıştır.

Gereç ve Yöntem: Araştırmanın örneklemini, Eylül-Aralık 2018 tarihleri arasında Manisa Şehir Hastanesi enjeksiyon polikliniğine sefalosporin etken maddeli antibiyotik gruplarından 2*1 gr dozuyla İM enjeksiyon yaptırmaya gelen 60 hasta oluşturdu. Araştırma tek gruplu yarı deneysel olarak yapıldı.

Bulgular: DG bölgenin ağrı şiddeti puan ortalaması $ort\pm ss= 4,61\pm 1,65$, VG bölgenin ağrı şiddeti puan ortalaması $ort\pm ss= 3,25\pm 1,51$ 'dir. VG bölgenin ağrı şiddeti ortalaması ile DG bölgenin ağrı şiddeti ortalaması arasında anlamlı fark bulundu ($t=5,900$, $p=0,000$). Hastaların DG bölgede memnuniyet düzeyine yönelik seçeneklerde 'çok iyi' cevabı hiç alınmazken VG bölgede hastaların %21,7 si 'çok iyi' cevabını verdiği görüldü. Memnuniyet düzeyi arasında anlamlı bir fark bulunmadı ($\chi^2=12,551$, $p= 0.051$).

Sonuçlar: VG bölgede DG bölgeye göre daha az ağrı hissedilmiştir. VG bölgeden memnun kalma düzeyi DG bölgeye göre daha fazladır.

Anahtar Kelimeler: ventrogluteal bölge, dorsogluteal bölge, ağrı şiddeti, memnuniyetlik düzeyi

A COMPARISON OF DORSOGLUTEAL AND VENTROGLUTEAL SITES REGARDING PATIENTS' LEVELS OF PAIN INTENSITY AND SATISFACTION FOLLOWING INTRAMUSCULAR INJECTION

Seda DERE İŞSEVEN¹, Tülay SAĞKAL MİDİLLİ²

¹Manisa Celal Bayar University, Health Sciences Institute, Manisa, Turkey

²Manisa Celal Bayar University School of Health, Department of Nursing Fundamentals, Manisa, Turkey

ABSTRACT

Aim: The aim of the study was to compare dorsogluteal and ventrogluteal sites regarding patients' levels of pain intensity and satisfaction following intramuscular injection.

Material and Method: The sample of the study consisted of 60 patients who came to the a city hospital in Turkey in the Ege region outpatients' injection department for IM injections of 2*1 gr doses of antibiotic groups with cephalosporin as the active ingredient. The research was conducted as a semi-experimental study with a single group.

Findings: Mean pain intensity scores for the DG site were $mean\pm sd= 4.61\pm 1.65$, and 3.25 ± 1.51 for the VG site. No significant difference was found between mean pain intensity at the VG site and the DG site ($t=5.900$, $p=0.000$). No patients chose the response 'very good' for satisfaction level at the DG site, while %21.7 of patients chose that response for the VG site. No significant difference was found between the satisfaction levels ($\chi^2=12.551$, $p= 0.051$).

Conclusions: Less pain was felt at the VG site than at the DG site. Levels of satisfaction with the VG site were higher than with the DG site.

Keywords: Ventrogluteal site, dorsogluteal site, pain intensity, satisfaction level

HEM/S-52 CİNSEL ŞİDDET/İSTİSMAR VE HEMŞİRELİK YAKLAŞIMI

Selin Paker¹, Ümran Sevil²

¹ Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, İzmir/Türkiye, selin.ahsun@hotmail.com

² Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, İzmir/Türkiye, umransevil@gmail.com

GİRİŞ: Kadına yönelik şiddetin bir boyutu olan cinsel saldırı, bireyde ciddi ve uzun süreli tıbbi, psikolojik, yasal ve sosyal sekellere neden olur. Acil serviste, kadın sağlığı merkezlerinde, psikiyatri servislerinde çalışan sağlık profesyonelleri cinsel saldırı sonrasında bireylerle ilk temasta bulunan kişilerdir.

AMAÇ: Bu derleme, bir sağlık profesyoneli olarak hemşirelere cinsel şiddet ve istismar konularında duyarlılık ve farkındalık yaratmak amacıyla literatür taranarak oluşturulmuştur.

Cinsel şiddet küresel bir sorundur ve dünya çapında 15 yaş üstü kadınların cinsel şiddete maruz kalma oranı %7,2 olarak tespit edilmiştir. Cinsel saldırı olgusunun değerlendirme aşamaları; aydınlatılmış onam, öykü alma, genital ve non-genital yaralanmaların değerlendirilmesi ve tedavisi, psikolojik değerlendirme ve destek, gebelik değerlendirmesi ve önlenmesi, cinsel yolla bulaşan enfeksiyonun değerlendirilmesi, tedavisi ve önlenmesi, adli tıbbi değerlendirme ve adli raporlama ile sosyal destek ve tedbirdir. Cinsel saldırıya uğrayan bireylerin tedavi arayışında, ilk sırada acil servislere başvurmak gelmektedir. Başvuru nedenleri çoğunlukla duygusal destek bulmak, kontrolü yeniden sağlamak, güvenliği ile ilgili endişe ve korkularını azaltmaktır. Hemşireler güvenli bir ortamda bireye duygularını açıklama imkanı verilmesi, fiziksel tedavisinin hızlıca yapılması, destek sağlanması, en kısa sürede profesyonel yardım alabileceği bir merkeze yönlendirilmesi gelişebilecek ruhsal sorunları ve sekelleri azaltmada büyük önem taşımaktadır. Bireyin bakımı, kriz girişimleri doğrultusunda sağlık merkezine geldiği andan itibaren başlayarak, sonrasında izlemlerle devam etmelidir.

SONUÇ: Hemşireler; savunuculuk, danışmanlık, eğitim ve bakım rollerinin gereği birey akut dönemde iken ve acil servisten ayrılmadan, öncelikli durumsal ihtiyaçlarını ele alan kısa dönemli bir plan yapmalıdır. Yapılan bu plan bireyin saldırıyı izleyen yaygın duygusal, fiziksel ve sosyal tepkilerini dile getirebilmesi, tanı, tedavi süreç ve gerekçelerini tanımlaması, aile ve arkadaş desteklerini tanıması ve uygun zamanda kullanmasını sağlamaya yönelik olmalıdır. Ayrıca bireyin; yetkili yasal danışman ve toplum destekleri hakkında bilgi sahibi olmasını ve kriz danışmanı ile görüşmek için randevu almasını destekler nitelikte olmalıdır.

ANAHTAR KELİMELER: Cinsel Şiddet, Cinsel İstismar, Hemşirelik Bakımı

HEM/S-53**CERRAHİ MENOPOZ VE CİNSEL YAŞAM**

Selin Paker¹, Ümran Sevil¹

¹Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Hemşirelik Bölümü, Ege Üniversitesi, İzmir

*İlgili yazar / Corresponding author: selin.ahsun@hotmail.com

ÖZET

Menopoz, overlerin fonksiyonlarını yitirmeleriyle birlikte menstruasyonun kalıcı bir şekilde sonlanmasıdır. Fizyolojik şartlarda menopoza girme yaşı 45-55 yaşları arasındadır. Ancak jinekolojik bazı nedenlerden ötürü kadınlara uygulanan cerrahi sonrasında da menopoz gerçekleşebilmektedir. Buna cerrahi menopoz denilmektedir. Bu derleme cerrahi menopoz sonrası kadınların cinselliğe yönelik tutumlarını ve cinsel hayatlarında yaşadıkları sorunları değerlendirmek üzere literatür taranarak oluşturulmuştur. Cerrahi menopozda doğal menopozda olduğu gibi bir geçiş dönemi bulunmadığından etkileri daha ağır görülmektedir. Hormon düzeylerindeki ani düşüşle birlikte terleme, sıcak basması, depresyon, sinirlilik, özgüven kaybı, bellek sorunları gibi problemler daha şiddetli yaşanır. Bunlara ek olarak kadının hem psikolojik hem de fizyolojik olarak cinsel hayatı da etkilenmektedir. Cerrahi menopoz sonrası sıklıkla karşılaşılan cinsel problemler cinsel istekte azalma, vajinal kuruluk, disparöni, orgazm problemleri, uyarılma sorunları, cinsel doyumda azalma, beden imgesinde değişmeye bağlı cinsel isteksizlik olarak karşımıza çıkmaktadır. Cerrahi menopozda yaşanan cinsel sorunların erken tanınması, eğitim/danışmanlık hizmetlerinin planlanması ve tedavisinin etkin bir şekilde yapılması, biyo-psikososyal açıdan kadının iyilik halini arttıracak, cinsel yaşam kalitesini olumsuz yönde etkileyen sorunlarla baş edebilmesini kolaylaştıracaktır.

Anahtar Kelimeler: Cerrahi menopoz, cinsel yaşam, cinsellik

SURGICAL MENOPAUSE AND SEXUAL LIFE**ABSTRACT**

Menopause is a permanent end of menstruation with ovarian losing their function. Under physiological conditions, the age of entering menopause is between the ages of 45-55. However, for some gynaecological reasons, menopause can also occur after surgery applied to women. This is called surgical menopause. This review was created by scanning the literature to evaluate the attitudes of women towards sexuality after surgical menopause and the problems they have in their sexual lives. Since there is no transition period in surgical menopause like in natural menopause, its effects are more severe. With the sudden decrease in hormone values, problems such as sweating, hot flashes, depression, irritability, loss of self-confidence, memory problems are experienced more severely. In addition, the sexual life of the woman is affected both psychologically and physiologically. Sexual problems frequently encountered after surgical menopause appear as decreased sexual desire, vaginal dryness, dyspareunia, orgasm problems, arousal problems, decreased sexual satisfaction, and sexual reluctance due to a change in body image. Early diagnosis of sexual problems experienced in surgical menopause, planning and treatment of education/counselling services effectively will increase the well-being of the woman in terms of bio-psychosocial aspects, and make it easier for her to cope with problems that negatively affect the quality of sexual life.

Keywords: Menopause, sexual life, sexuality

KADIN CİNSEL İŞLEV BOZUKLUKLARINDA CİNSEL DANIŞMANLIKSema Üstgörül¹¹ Hemşirelik Bölümü, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Manisa

*sema84car@hotmail.com

ÖZET

Cinsellik, sosyal, biyolojik, psikolojik ve sosyal yönleri olan, doyum ve iki insanın uyumunu içeren sosyal kurallar, değer yargıları ve tabularla belirlenmiş özel bir yaşantıdır. Cinsellik; ilişkilerin derinleşmesi, kendini kanıtlama ve canlı hissetme, çoğu zaman sevgi, güven ve yakınlığı ifade etmektedir. Duygusal, davranışsal ve düşüncel olmak üzere üç boyutu olan aşk ve cinsellik partnerler arasındaki en iyi etkileşim aracıdır. Sevmek, sevdiğini korumak, düşünmek, güvenmek ve merak etmek aşk ve cinselliğin duygusal boyutudur. Sarılma, okşama, dokunma, öpme ve cinsel ilişki ise aşk ve cinselliğin davranışsal boyutudur. Düşünsel boyut da gelecekle ilgili hayaller, ümitler duygular ve korkular beslemedir.

Kadın cinsel işlev bozukluğu, kadın cinsel yanıt döngüsünde (istek, uyarılma, lubrikasyon ve orgazm) meydana gelen problemler ya da vasküler, nörojenik, hormonal, müsküler, farmakolojik sorunlar nedeniyle oluşan kadınların yaşam kalitesini düşüren bir sorundur. Cinsel işlev bozuklukları kadınlar için mahrem ve özel olan, sosyal ve fiziksel açıdan sorun oluşturan, emosyonel strese neden olan, kendine olan öz güvenlerini düşüren, partnerleri ile uyumsuzluklara ve hatta boşanmalara neden olabilen ve yaşam kalitelerini olumsuz yönde etkileyen dünya çapında oldukça yaygın bir sağlık sorunudur. Bu derlemenin amacı; cinsel konuda eğitim almış hemşireler tarafından verilen cinsel danışmanlık ile kadın cinsel bozukluklarının tedavisini literatür doğrultusunda tartışmak ve sunmaktır.

Anahtar Kelimeler: Cinsellik, Cinsel bozukluk, Cinsel terapi ve cinsel danışmanlık

SEXUAL CONSULTANCY AT FEMALE SEXUAL DYSFUNCTIONS**ABSTRACT**

It is a special life determined by social rules, value judgments and taboos that have social, biological, psychological and social aspects, including satisfaction and the harmony of two people. Sexuality; expresses that deepening of relationships, proving and feeling alive are often defined as love, trust and intimacy. Love and sexuality, which have three dimensions: emotional, behavioral and thoughtful, is the best interaction tool between partners. Loving, protecting what you love, thinking, trusting and wondering is the emotional dimension of love and sexuality. Hugging, caressing, touching, kissing and sexual intercourse are the behavioral dimensions of love and sexuality. The intellectual dimension is also dreams, hopes, feelings and fears about the future.

Sexual health is an important component of general health and is one of the most important issues for the society. It's not just bodily; It is a state of well-being that provides emotional, intellectual and social integrity, positively enriches and enhances the sharing of personality development, communication and love. In this context, sexual problems are among the health problems that make people most unhappy. With the deterioration of sexual health, there is not only physical health, but also mental health, family health and social health.

Female sexual dysfunction consists of impairments in the female sexual response cycle (desire, arousal, lubrication and orgasm) or vascular, neurogenic, hormonal, muscular, pharmacological problems and lowers the quality of life of women.

Sexual dysfunction is a very common health problem worldwide, which is private and private for women, creates social and physical problems, causes emotional stress, lowers self-confidence, and can cause conflicts and even divorces with partners. The purpose of this review is; to discuss and present the treatment of female sexual disorders with sexual counseling given by nurses who have been trained in the sexual field in accordance with the literature.

Keywords: Sexuality, sexual dysfunction, Sexual therapy and sexual counseling

HEM/S-55**Doğum Deneyimleyen Kadınların Dismenore Öykülerinin Değerlendirilmesi: Retrospektif Çalışma**

Serpil Abali Cetin Nilay Yürekdeler Şahin

İzmir Bakırçay Üniversitesi Türkiye
İzmir Bakırçay Üniversitesi Türkiye

ÖZET

Amaç: Araştırmada doğum deneyimleyen kadınların dismenore öykülerinin retrospektif olarak değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı ve kesitsel tasarımdaki bu araştırmanın verileri Aralık 2019-Şubat 2020 tarihleri arasında toplanmıştır. Araştırmanın evrenini doğum deneyimleyen ve ilgili sosyal medya gruplarına üye olan kadınlar, örneklemini ise belirlenen tarihlerde çalışmaya katılmayı kabul eden kadınlar (n=173) oluşturmuştur. Veriler, araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda geliştirilen ve 50 sorudan oluşan elektronik bir form ile toplanmıştır. Formda kadınların yaşamları, evlenmeden/ilk cinsel ilişkiden önceki dönem, gebelik öncesi dönem ve doğum sonu 12. aydan sonraki dönem olarak 3'e ayrılmış ve her döneme özgü dismenore öyküleri sorgulanmıştır.

Bulgular: Toplam 173 kadın elektronik formu eksiksiz tamamlamıştır. Araştırmaya katılan kadınların yaş ortalaması 37,39 ve yarıdan fazlası (%50,3) üniversite mezunudur. %87,9'nun çalıştığı olgularımız, yaşamlarını genellikle (%67,1) şehirde geçirmiştir. Doğum şekilleri genellikle (%72,3) sezaryendir. Menarş yaş ortalaması 13,19 olan olgularımızın %85,5'nin menstruasyonları düzenlidir. Genel olarak dismenore yaşayanların oranı %82,7'dir. Kadınların %59'u dismenore yaşama durumunun yaşam dönemlerinden etkilendiğini ifade etmiştir. Dismenore yaşayan kadınların (n=102) %31,2 dismenorenin en şiddetli olduğu dönemi evlilik öncesi dönem olarak belirtmiştir. Kadınların yaşam evrelerine göre dismenore şiddeti, evlenmeden/ilk cinsel ilişkiden önceki dönemde 6,13, gebelik öncesi dönemde 5,6 ve doğum sonu 12. aydan sonraki dönemde ise 4,6'dır. Kadınların yaşadıkları dismenorenin günlük yaşamlarını kısmen etkilediği; kısmen etkileme oranının evlenmeden önceki dönemde %34,4; gebelik öncesi dönemde %41 ve doğum sonu 12. aydan sonraki dönemde %40,5 olduğu saptandı. Adet ile ilgili stres yaşayanların oranının ise, evlenmeden önceki dönemde %41; gebelik öncesi dönemde %35,8 ve doğum sonu 12. aydan sonraki dönemde %30,1 olduğu belirlendi.

Sonuç: Araştırmaya katılan kadınların dismenore öykülerinin yaşam dönemlerine göre farklılık gösterdiği, bu farklılığın genellikle ağrının şiddeti ve ağrının neden olduğu stresten kaynaklandığı ve dismenore öyküsünün detaylı değerlendirilmesinde derinlemesine görüşmelere ihtiyaç olduğu görüldü.

Anahtar Kelimeler: Kadınlar, dismenore öyküsü, retrospektif

HEM/S-56

HEMŞİRELİKTE İNOVASYON UYGULAMALARI: BİR SİSTEMATİK DERLEME

Servet Kiray¹, Zilan Baran¹, Duru Çetin¹, Esra Akın Palandöken²

¹İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Hemşirelik Esasları Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

²İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Esasları Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

Esra AKIN PALANDÖKEN Orcid: 0000-0002-8182-492X

Servet KIRAY Orcid: 0000-0003-1089-6173

Zilan Baran Orcid: 0000-0002-3640-0888

Duru Çetin Orcid : 0000-0001-5875-4110

Özet

Amaç: Bu çalışma, hemşirelik mesleğinde kullanılan inovasyon uygulamalarının etkinliğini saptamak amacıyla sistematik bir şekilde gerçekleştirilmiştir.

Gereç ve Yöntem: Bu sistematik derlemede; Google Scholar, Pubmed, Science Direct, Proquest, EBSCOhost olmak üzere 5 veri tabanından ulaşılabilen, 1 Ocak 2015-1 Ocak 2020 tarihleri arasında yapılan araştırmalar incelenmiştir. Çalışmada İngilizce olarak “innovation nursing”, “innovation”, “innovation nursing care”, “nursing” anahtar kelimeleri kullanılarak uluslararası çalışmalar taranmıştır.

Bulgular: Bu sistematik derlemede; araştırmaya dâhil edilme kriterlerine uyan, JBI kalite değerlendirme kriterlerini karşılayan 8 randomize kontrollü araştırma çalışmaya dâhil edilmiştir. Dâhil edilen çalışmaların 4’ünde inovatif ürün geliştirilmiş, 3’ünde web tabanlı uygulama geliştirilmiş ve 1’inde inovatif uygulamaya yer verilmiştir. İncelenen inovatif ürün; “Keratin4VLU” keratin yara örtüsü, “CYCLIST” yatak içi bisiklet, “NPWT” negatif basınç yara tedavisi, “FAW” ısıtılmış pamuklu battaniyedir. Web tabanlı 3 uygulama; “Genki-App Application ve Kaiketsu-App Application”, “PRECIS 2”, “TABLETS” uygulamalarıdır. Bu uygulamalar hastalara psikoterapi, öz-yönetimi güçlendirme ve eğitim gibi hizmetler sunmaktadır. Son olarak geliştirilen inovatif uygulama ise “Eylem Bakım Evi Kılavuzu” ile eğitim vererek düşmeyi önleme girişimidir.

Sonuçlar: Bu sistematik derlemede; hemşirelik mesleğinde bakımı destekleyen inovasyon uygulamalarının uygulanabilir olduğu ve mevcut uluslararası literatüre benzerlik gösterdiği sonuçları açığa çıkarılmıştır. İnovasyon uygulamalarının, hemşirelik bakımına yönelik olarak yenilikçi yaklaşımlar kazanılmasına yardımcı olduğu görülmüştür.

Anahtar kelimeler: hemşirelikte inovasyon, inovasyon, hemşirelik bakımında inovasyon, hemşirelik

Innovation Applications in Nursing: A Systematic Review

Servet Kiray¹, Zilan Baran¹, Duru Çetin¹, Esra Akın Palandöken²

¹Izmir Katip Çelebi University, Institute of Health Sciences, Department of Fundamentals of Nursing Program, Izmir, Turkey

²Izmir Katip Çelebi University, Faculty of Health Sciences, Department of Fundamentals of Nursing, Izmir, Turkey

ABSTRACT

Objectives: This study was carried out systematically in order to determine the effectiveness of innovation practices used in the nursing profession.

Material and Method: In this systematic review; The researches, which can be accessed from 5 databases such as Google Scholar, Pubmed, Science Direct, Proquest, EBSCOhost, have been examined between January 1, 2015 and January 1, 2020. In the study, international studies were searched using the keywords "innovation nursing", "innovation", "innovation nursing care", "nursing" in English.

Results: In this systematic review; Eight randomized controlled trials meeting the JBI quality assessment criteria, which met the inclusion criteria, were included in the study. Innovative product was developed in 4 of the studies included, web-based application was developed in 3 and innovative application was included in 1. The innovative product examined; "Keratin4VLU" is keratin wound dressing, "CYCLIST" in-bed cycling, "NPWT" negative pressure wound treatment, "FAW" heated cotton blanket. The 3 web-based applications are; "Genki-App Application and Kaiketsu-App Application", "PRECIS 2", "TABLETS". These applications provide services such as psychotherapy, self-management strengthening and education to patients. The innovative application developed recently is an attempt to prevent falling by providing training with the "Action Nursing Home Guide".

Conclusions: In this systematic review; It is revealed that innovation practices that support care in the nursing profession are feasible and are similar to the current international literature.

Key Words: innovation nursing, innovation, innovation nursing care, nursing

Hemşirelik Öğrencilerinin Hastaların Kişisel Sağlık Verilerinin Kayıt ve Korunmasına İlişkin Tutumları

Sevgi PAKİŞ Çetin¹, Kıvan Çevik²

¹ Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Hemşirelik Esasları Anabilim Dalı, Manisa, Türkiye

² Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Hemşirelik Esasları Anabilim Dalı, Manisa, Türkiye

Sevgi PAKİŞ ÇETİN Orcid: 0000-0001-8330-3493

Kıvan ÇEVİK Orcid: 0000-0002-0556-8012

Özet

Amaç: Bu araştırma, hemşirelik öğrencilerinin hastaların kişisel sağlık verilerinin kayıt ve korunmasına yönelik tutum ve davranışlarını belirlemek amacıyla yapıldı.

Gereç - Yöntem: Araştırma 2019-2020 Eğitim-Öğretim yılının Güz yarıyılında Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümündeki 454 öğrenci ile yapılmış tanımlayıcı kesitsel tipte bir çalışmadır. Veriler; “Öğrenci Tanıtım Formu” ve “Hemşirelik Öğrencileri İçin Kişisel Sağlık Verilerinin Kayıt ve Korunması Tutum Ölçeği (KSVKKTÖ)” kullanılarak toplandı. Kolmogorov-Smirnov analizi sonucunda verilerin normal dağılım göstermediği tespit edildiğinden veriler Mann Whitney U testi ve Kruskal Wallis testi ile değerlendirilmiş olup, tanımlayıcı özellikler ortalama, yüzdeler olarak verildi.

Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin %79.10’unun kadın, %83.00’ünün 21 yaş altında, %37.90’ının 2.sınıf olduğu saptandı. Öğrencilerin hemşirelik mesleğine ve kişisel veri, kişisel sağlık verisine ilişkin düşünceleri incelendiğinde; %66.50’sinin hemşirelik bölümünü isteyerek tercih ettiği, %83.00’ünün uygulama alanlarında çalışmayı sevdiği, %65.20’sinin hastalarla iletişiminin iyi-çok iyi olduğu ve %64.80’inin kişisel veri ve kişisel sağlık verisi ifadesini daha önce duyduğu belirlendi. Hemşirelik Öğrencileri İçin Kişisel Sağlık Verilerinin Kayıt ve Korunması Tutum Ölçeği toplam puan ortalamasının 4.06±0.51 olduğu bulundu. Beş alt boyuttan oluşan ölçekte öğrencilerin en yüksek puanı 4.11±0.58 puan ortalaması ile “Kişisel Sağlık Verisi Bilgisi” alt boyutundan aldığı saptandı. “Yasal Bilgiler” alt boyutundan 4.09±0.59; “Yasal Veri Paylaşımı” alt boyutundan 3.97±0.60; “Kişisel Sağlık Verisi Paylaşımı” alt boyutundan 3.96±0.61; “Kişisel Sağlık Verisi Kaydı” alt boyutundan 4.09±0.63 puan aldığı saptandı. Çalışmada ölçeğin Cronbach alpha değeri 0.91 olarak bulundu.

Sonuçlar: Araştırma sonuçlarına göre, hemşirelik öğrencilerinin kişisel verilerin kaydı ve korunmasına ilişkin tutumlarının olumlu olduğu ve farkındalıklarının yüksek olduğu saptandı.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik Öğrencisi, Kişisel Sağlık Verisi, Tutum

Attitudes of Nursing Students Related The Registration and Protection of Personal Health Data of Patients

Sevgi PAKİŞ Çetin¹, Kivan Çevik²

¹ Manisa Celal Bayar University, Faculty of Health Sciences, Department of Nursing, Department of Fundamentals, Manisa, Turkey

² Manisa Celal Bayar University, Faculty of Health Sciences, Department of Nursing, Department of Fundamentals, Manisa, Turkey

Abstract

Objectives: This research was conducted to determine the attitudes and behaviors of nursing students towards the registration and protection of patients' personal health data.

Materials - Methods: The research is a descriptive cross-sectional study with 454 students registered in Manisa Celal Bayar University Faculty of Health Sciences Nursing Department in the fall semester of the 2019-2020 academic year. Data were collected using the "Student Identification Form" and "Attitude Scale for Registration and Protection of Personal Health Data for Nursing Students". Since Kolmogorov-Smirnov analysis revealed that the data did not indicate normal distribution, the data were evaluated by the Mann Whitney U test and Kruskal Wallis test. The descriptive features were given as mean, percentages.

Results: It was determined that 79.10% were female, 83.00% were under the age of 21, 37.90% were 2nd grade of the students participating in the study. When students' ideas on nursing profession and personal data, personal health data are examined; it was determined that 66.50% preferred nursing department voluntarily, 83.00% liked to work in application areas, 65.20% had good-very good communication with patients and 64.80% had heard of personal data and personal health data before. The mean total score of the "Attitude Scale for Registration and Protection of Personal Health Data for Nursing Students" was found to be 4.06 ± 0.51 . In the scale consisting of five sub-dimensions, it was found that the students obtained the highest score from the "Personal Health Data Information" sub-dimension with the mean score 4.11 ± 0.58 ; 4.09 ± 0.59 scores from the "Legal Information" sub-dimension, 3.97 ± 0.60 scores from the "Legal Data Sharing" sub-dimension; 3.96 ± 0.61 scores from the "Personal Health Data Sharing" sub-dimension; 4.09 ± 0.63 scores from the "Personal Health Data Registration" sub-dimension. In the study, Cronbach alpha value of the scale was found to be 0.91.

Conclusions: According to the results of the research, it was found that nursing students' attitudes towards registering and protecting personal data were positive and their awareness was high.

Key Words: Nursing student, personal health data, attitude

HEM/S-58**Hemşirelik Öğrencilerinin Hemşirelik İmajına Yönelik Algıları ile Akademik Motivasyonları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi**

Dilan Deniz Akan¹, Cansu Koşar Şahin¹, Esin Sevgi Doğan¹, Simge Yıldız¹, Gülçin Göktaş¹, Sezgi Çınar Pakyüz¹

¹ Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Manisa, Türkiye

Özet

Amaç: Bu araştırma, hemşirelik öğrencilerinin hemşirelik imajı ve akademik motivasyonları arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapıldı.

Gereç - Yöntem: Analitik-kesitsel tipteki bu araştırma, Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü'nde Ocak - Şubat 2020 tarihleri arasında yapıldı. Araştırmanın yapılabilmesi için Manisa Celal Bayar Üniversitesi Tıp Fakültesi Yerel Etik Kurulu'ndan ve Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanlığı'ndan gerekli izinler alındı. Araştırmanın örneklem seçiminde, herhangi bir örneklem yöntemine gidilmedi; araştırmanın yapıldığı fakültenin hemşirelik bölümünde okuyan, araştırmaya katılmayı kabul eden ve anket formunu eksiksiz dolduran 411 öğrenci araştırmanın örneklemine oluşturdu. Veri toplama aracı olarak "Hemşirelik Mesleğine Yönelik İmaj Ölçeği" ve "Akademik Motivasyon Ölçeği" kullanıldı. Veriler SPSS 15.0 paket programı kullanılarak analiz edildi. Veriler, α =%95 güven aralığında $p<0.05$ olarak anlamlı kabul edildi. Verilerin istatistiksel analizinde, sayı – yüzde dağılımları, Mann Whitney U testi, Kruskal Wallis testi ve Spearman korelasyon analizi kullanıldı.

Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 20.37 ± 1.76 (18-30) yaş olup büyük çoğunluğu kadın (%74.7) idi. Öğrencilerin Hemşirelik İmajı Ölçeği'nden aldıkları puan ortalamaları 101.00 ± 11.26 olup hemşirelik imajı düzeyleri zayıf bulundu. Erkek öğrencilerin hemşirelik imajı ölçeğinden daha yüksek puan aldıkları belirlendi ($p<0.05$). 3. sınıf öğrencilerin hemşirelik imajı ölçeğinden aldıkları puanların daha yüksek olduğu belirlendi ($p<0.05$). Öğrencilerin Akademik Motivasyon Ölçeği Alt Boyutlarından aldıkları puanlar değerlendirildiğinde, cinsiyet ve IMBI, DMT ve MS alt boyutlarından aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu bulundu ($p<0.05$). Hemşirelik İmajı Ölçeği toplam puanı ile Akademik Motivasyon Ölçeği Alt Boyutları arasındaki korelasyonlar değerlendirildiğinde, Hemşirelik İmajı Ölçeği toplam puanı ile IMBI, IMH, DMT, DMKI, DMD ve MS alt boyutları arasında istatistiksel açıdan anlamlı fark bulundu ($p<0.05$).

Sonuçlar: Hemşirelik öğrencilerinin hemşirelik imajı algılarının zayıf ve akademik motivasyonlarının orta düzeyde olduğu saptandı. Öğrencilerin hemşirelik imajını algılarını geliştirebilmek adına hemşirelik imajı algılarını olumsuz etkileyen faktörlerin tespit edilip bu faktörleri iyileştirmeye yönelik çalışmalar planlanmasını ve öğrenci hemşirelerin sürekli eğitimler ile mesleki donanımlarını arttırmalarını öneriyoruz. Öğrencilerin akademik motivasyonlarını arttırmaya yönelik eğitimler ve motivasyonlarını arttıracak uygulamalara gidilmesinin faydalı olacağına inanıyoruz. Hemşirelik imajı alanında yapılacak iyileştirmelerin öğrencilerin akademik motivasyonlarına da olumlu etki edeceğini düşünüyoruz.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik imajı, akademik motivasyon, öğrenci hemşire.

Investigation of the Relationship Between Nursing Students' Perceptions for Nursing Image and Academic Motivations

Dilan Deniz Akan¹, Cansu Koşar Şahin¹, Esin Sevgi Doğan¹, Simge Yıldız¹, Gülçin Göktaş¹, Sezgi Çınar Pakyüz¹

¹ Manisa Celal Bayar University, Faculty of Health Sciences, Department of Nursing, Manisa, Turkey

Abstract

Objectives: This research was carried out to determine the relationship between nursing students' nursing image and academic motivation.

Materials - Methods: This analytical-cross-sectional study was carried out in Manisa Celal Bayar University Faculty of Health Sciences Nursing Department between January - February 2020. Necessary permissions were obtained from Manisa Celal Bayar University Faculty of Medicine Local Ethics Committee and Manisa Celal Bayar University Deanery of Faculty of Health Sciences. In the sample selection of the research, no sampling method was used; 411 students who studied in the nursing department of the faculty where the research was conducted, agreed to participate in the research and completed the questionnaire completely, formed the sample of the research. "Image Scale for Nursing Profession" and "Academic Motivation Scale" were used as data collection tools. The data were analyzed using SPSS 15.0 software package. The data were considered significant as $p < 0.05$ in the $\alpha = 95\%$ confidence interval. In the statistical analysis of the data, number - percentage distributions, Mann Whitney U test, Kruskal Wallis test and Spearman correlation analysis were used.

Results: The average age of the students participating in the study was 20.37 ± 1.76 (18-30) years and the majority were women (74.7%). The mean scores of the students from the Nursing Image Scale were 101.00 ± 11.26 and their nursing image levels were found to be weak. It was determined that male students got higher scores than the nursing image scale ($p < 0.05$). It was determined that 3rd grade students got higher scores from the nursing image scale ($p < 0.05$). When the students' scores from the Academic Motivation Scale sub-dimensions were evaluated, there was a statistically significant difference between the scores obtained from the gender and IMBI, DMT and MS sub-dimensions ($p < 0.05$). When the correlations between the Nursing Image Scale total score and the Academic Motivation Scale Sub-dimensions were evaluated, a statistically significant difference was found between the Nursing Image Scale total score and the IMBI, IMH, DMT, DMKI, DMD and MS sub-dimensions ($p < 0.05$).

Conclusions: Nursing students' perception of nursing image was weak and their academic motivation was moderate. In order to improve students' perceptions of nursing image, we suggest that the factors that negatively affect their perception of nursing image are determined, and studies aimed at improving these factors are planned, and that student nurses increase their professional education and training. We believe that it will be beneficial to attend training to increase students' academic motivation and to increase their motivation. We think that the improvements in the image of nursing will have a positive effect on students' academic motivation.

Key Words: Nursing image, academic motivation, student nurse.

HEM/S-59
DERİ HASTALIKLARINDA DAMGALANMA**SONGÜL DURAN**Sağlık Hizmetleri Bölümü, İzmir Demokrasi Üniversitesi, İzmir
*İlgili yazar / Corresponding author: songul.duran@idu.edu.tr**ÖZET**

Deri hastalıkları hem görünür alanlarda hem de gizli lokalizasyonlarda, yerleşim ile ilişkili olarak stigmatizasyona neden olabilir (Özüğüz ve ark., 2014).

Yapılan bir çalışmada, sedef hastalığı olan hastalarda daha fazla depresyon şiddetinin, daha yüksek seviyede stigmatizasyon, daha düşük algılanan sosyal destek, kadın cinsiyeti ve daha kısa hastalık süresi ile ilişkili olduğunu ortaya koymuştur (Takuta et al., 2017). Lepra hastalarıyla yapılan bir çalışmada katılımcıların %93,6'sında damgalanma saptanmıştır (Garbin et al., 2015). Psöriazis (Sedef) hastalarıyla yapılan bir çalışmada psoriatik hastaların hastalığın şiddeti, görünür vücut bölümlerinin tutulumu, daha düşük yaşam kalitesi, genel sağlık ve psikolojik hastalıkların olumsuz algıları ile ilişkili yüksek düzeyde içsel damgalanma yaşadığını göstermektedir (Alpsoy ve ark., 2017). Başka bir çalışmada kadın lepralı hastaların hastalıkla ilişkili damgalamadan erkek hastalara göre daha ciddi şekilde etkilendiği, gözden geçirilen 18 makalenin 12'si ve diğer literatür tarafından desteklenmiştir (Van Elteren et al., 2017). Deri hastalarında stigmatizasyon cilt görünümünün olumsuz olarak değerlendirildiği ve etkilenen kişilerin görünür semptomları nedeniyle kabul görmediği bir süreç olarak tanımlanır ve bu hastaların yaşamında artan kaygı veya sosyal kaçınma gibi derin sonuçlar doğurabilir (Chernyshov, 2016). Stigmatizasyon ve diğer sosyal zorluklar olumsuz duyguları, uyumsuz düşünce süreçlerini (örn. Eksiklik), olumsuz benlik algılarını (örneğin düşük benlik saygısı ve olumsuz beden imajı) ve olumsuz davranış kalıplarını (örn. Aşırı sosyal kaçınma) şiddetlendirebilir (Takuta et al., 2017). Stigma, bozulmuş yaşam kalitesi, sosyal dışlanma ve kötü ruh sağlığı nedeniyle sosyal ve psikolojik yüke yol açan bir diğer önemli faktördür. Ayrıca, tedavi arama davranışı ve ilaç uyumu üzerindeki etkileri yoluyla stigmanın hastalığın terapötik sonucuna müdahale ettiği bildirilmiştir (Garapati et al., 2018).

Damgalama hem kişiyi hem ailesini ve çevresini hem de toplumu derinden etkileyebildiğinden; ailede, işyerinde, sağlık kurumlarında ve benzeri tüm sosyal ortamlarda damgalamanın engellenmesi için gerekli adımlar atılmalıdır (Özmen ve Erdem, 2018).

Anahtar Kelimeler: Damgalanma, deri hastalıkları, stigma, etiketleme

STIGMA IN SKIN DISEASES

Skin diseases can cause stigmatization in both visible areas and in hidden localizations in relation to the settlement (Özüğuz et al., 2014). In a study, it was revealed that more severity of depression in patients with psoriasis was associated with higher levels of stigmatization, lower perceived social support, female gender, and shorter disease duration (Lakuta et al., 2017). In a study with leprosy patients, stigmatization was detected in 93.6% of the participants (Garbin et al., 2015). In a study with psoriasis patients, psoriatic patients show a high level of intrinsic stigma associated with the severity of the disease, the involvement of visible body parts, lower quality of life, general health and negative perceptions of psychological diseases (Alpsoy et al., 2017). In another study, it was supported by 12 of the 18 reviewed articles and other literature that female leprosy patients were more severely affected by the disease-related stigma than male patients (Van Elteren et al., 2017). Stigmatization in skin patients is defined as a process where the appearance of the skin is considered negative and the affected people are not accepted due to their visible symptoms, and may have profound consequences such as increased anxiety or social avoidance in the life of these patients (Chernyshov, 2016). Stigmatization and other social difficulties can aggravate negative emotions, incompatible thought processes (eg Deficiency), negative self-perceptions (eg low self-esteem and negative body image), and negative behavioral patterns (eg extreme social avoidance) (Łakuta et al., 2017). Stigma is another important factor causing social and psychological burden due to impaired quality of life, social exclusion and poor mental health. In addition, it has been reported that stigma interferes with the therapeutic outcome of the disease through its effects on treatment-seeking behavior and drug compliance (Garapati et al., 2018). Since stigma can deeply affect both the person, his family, his environment and the society; necessary steps should be taken to prevent stigmatization in family, workplace, health institutions and all similar social environments (Özmen & Erdem, 2018).

Keywords: stigma, skin diseases, labeling

HEM/S-60**Doğumda Uygulanan Farklı Maternal Pozisyonların Doğum Ağrısına Etkisi**

Sümeyye Bakır¹, Şenay Ünsal Atan²

¹ Ege Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

² Ege Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

Özet

Amaç: Doğum normal fizyolojik bir süreçtir ve kadının yaşamında önemli yer tutan emosyonel bir durumdur. Son otuz yılda normal doğum eyleminin yönetiminde önemli değişiklikler ortaya çıkmakla birlikte doğumun olabildiğince az müdahale ile en sağlıklı biçimde yönetilmesi yaklaşımı önem kazanarak tartışılmaya başlanmıştır. Bu derlemenin amacı doğumda yapılan farklı pozisyonların doğum ağrısına etkisini incelemektir.

Gereç - Yöntem: Çalışma, ilgili literatür incelenerek derleme şeklinde planlanmıştır.

Bulgular: Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ)'nün doğumda önerdiği kanıta dayalı uygulamalardan ikisi doğum süresince kadın serbest hareket edebilmesi ve doğumda sırt üzeri doğum pozisyonu yerine diğer pozisyonlar için destek olunmasıdır. Dik pozisyonlar yerçekimi desteği, büyük damarlara olan basının ortadan kalkması ve uterusu giden kan akımının artması sayesinde bebeğin doğumuna yardımcı olabilir.

Sonuçlar: Sonuç olarak doğum yaparken kadınların en rahat buldukları konumda olması olumlu doğum deneyimini sağlayabilir. Gebe kadınların doğru kaynaklar tarafından, yeterli düzeyde bilgilendirilerek, uygun doğum şekline yönlendirilmeleri, doğum eyleminin sağlıklı bir anne ve bebekle sonlanması için oldukça önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Doğum ağrısı, Doğum, Pozisyon

The Effect of Different Maternal Positions in Labor to Birth Pain

Sümeyye Bakır¹, Şenay Ünsal Atan²

¹ Ege University, Faculty of Nursing, Department of Women's Health and Diseases Nursing , Izmir, Turkey

² Ege University, Faculty of Nursing, Department of Women's Health and Diseases Nursing , Izmir, Turkey

Abstract

Objectives: Labor is a normal physiological process and an emotional condition that plays an important role in a woman's life. Although there have been significant changes in the management of normal labor in the last thirty years, the approach of managing birth in the healthiest way with as few interventions has started to be discussed with importance. The aim of this review is to examine the effects of different poses at labor on birth pain.

Materials - Methods: The study was planned as a review with investigating the relevant literature.

Results: Together with the evidence-based practices recommended by the World Health Organization (WHO) at birth, the birthday woman free movement literature and the back age at labor birth position. Upright positions can help labor with gravity support, the disappearance of pressure from the large vessels, and increased blood flow to the uterus.

Conclusions: As a result, the fact that women find the most comfortable position while giving birth can provide a positive birth experience. It is very important that pregnant women are informed by the right sources, adequately informed and directed to the appropriate delivery mode, in order to end the labor with a healthy mother and baby.

Key Words: Birth pain;labor;position

HEM/S-62

Jinekoloji Polikliniğine Başvuran Kadınların Cinsel Yolla Bulaşan Enfeksiyonlara İlişkin Bilgileri ve Korunmaya Yönelik Uygulamaları

Süreyya Gümüşsoy¹

¹ Ege Üniversitesi Atatürk Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Bornova, İzmir, Türkiye.

Özet

Amaç: Bu araştırma, jinekoloji polikliniğine başvuran kadınların cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlara ilişkin bilgileri ve korunmaya yönelik uygulamalarının belirlenmesi amacıyla planlanmıştır.

Gereç - Yöntem: Araştırma, Jinekoloji Polikliniğine başvuran 160 kadın ile tanımlayıcı olarak yapılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak literatür doğrultusunda hazırlanmış 20 sorudan oluşan "Tanılama Formu" kullanılmıştır. Formun ilk bölümünde kadınların sosyo-demografik özellikleri; yaş, eğitim durumu, yaşadığı yer, eğitim durumu, mesleği, çalışma durumu, yaşadığı yer ile ilgili; ikinci bölümünde ise cinsel yolla bulaşan hastalıklar ve üreme sağlığı ile ilgili bilgi, düşünce ve tutumlarına yönelik sorular bulunmaktadır. Verilerin değerlendirilmesinde; ortalama, sayı ve yüzde gibi tanımlayıcı istatistikler kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışmaya katılan kadınların %31.6'sının ise 35 yaş ve üzerinde; %30'unun ilkökul mezunu; %86.3'ünün evli olduğu; %74'ünün gelir getiren bir işte çalışmadığı; %54.6'sının şehir merkezinde yaşadığı bulunmuştur. Kadınların %32.8'inin 25-29 yaş aralığında cinsel hayat yaşamaya başladığı; %87.3'ünün daha önce cinsel yolla bulaşan hastalıklar hakkında bilgi almadığı; bilgi alanların %37.8'inin sağlık kuruluşundan bilgi aldığı; %10.2'sinin CYBE geçirdiği, CYBE geçirenlerin %81.9'unun hemen bir doktora başvurduğu; %93.8'i hayat kadınlarının CYBE için daha fazla risk altında olduğunu düşündüğü; %87.5'i CYBE korunmak için tek eşlilik olması gerektiğini düşündüğü belirlenmiştir. Kadınların %40.5'inin AIDS, %35.4'ünün mantar, %90.5'inin gonore (bel soğukluğu), %92.2'sinin sifiliz (frengi), %87.8'inin hepatit A, %83.5'inin hepatit B-C, %94,2'sinin trikomanas (vajinit), %96.6'sının klamidya (servisit), %92.4'ünün HSV (cinsel organ uçukları) hakkında bilgisinin olmadığı belirlenmiştir.

Sonuçlar: Kadınların CYBE konusunda bilgileri yetersizdir. Bu nedenle CYBE ile ilgili eğitim programları düzenlenmelidir.

Anahtar Kelimeler: cinsel yolla bulaşan enfeksiyolar, kadın, bilgi, uygulama

Information About Sexually Transmitted Diseases Of Women Applying To Gynecology Outpatient Clinic and Their Practices for Protection

Süreyya Gümüşsoy¹

¹ Ege University Atatürk Health Services Vocational School, Bornova, Izmir, Turkey.

Abstract

Objectives: This research is planned to determine the information about the sexually transmitted infections of women who apply to the gynecology outpatient clinic and their practices for protection.

Materials - Methods: The research was carried out as descriptive with the 160 women who applied to the Gynecology Outpatient Clinic. In the research, the "Diagnostic Form" consisting of 20 questions prepared in line with the literature was used as a data collection tool. The socio-demographic characteristics of women in the first part of the form; Regarding age, educational status, place of residence, educational status, profession, working status, place of residence; In the second part, there are questions regarding their knowledge, thoughts and attitudes about sexually transmitted diseases and reproductive health. In the evaluation of the data; Descriptive statistics such as average, number and percentage were used.

Results It was determined that 40.5% of women did not know about AIDS, 35.4% of women did not know about Mushroom, 90.5% of women did not know about gonorrhea, 92.2% of women did not know about syphilis, 87.8% of women did not know about Hepatitis A, 83.5% of women did not know about Hepatitis B-C, 94.2% of women did not know about Trichomanas (vaginitis), 96.6% of women did not know about Chlamydia (cervicitis), 92.4% of women did not know about HSV (genital herpes).

Conclusions: Women have insufficient knowledge about STIs. For this reason, education programs about STI should be organized.

Key Words sexually transmitted infections, women, information, practice

OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞU VE HEMŞİRELİK YAKLAŞIMI

Şadiye Dur [1], Birsen Mutlu [2]

[1] Bahçeşehir Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, İhlamur Yıldız Cad. Abbasağa Mah., İstanbul, Türkiye, sadiye_fb@hotmail.com

[2] İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi, Abide-i Hürriyet Cad., İstanbul, Türkiye, bdonmez@istanbul.edu.tr

ÖZET

Otizm spektrum bozukluğu ilk belirtilerin üç yaşından önce ortaya çıktığı, sosyal iletişim alanına ilişkin yetersizlikler ile birlikte takıntılı, yineleyici davranışlar ve ilgi alanlarına özgü sınırlılıklar ile seyreden nörogelişimsel bir bozukluk olarak tanımlanmaktadır. Otizm spektrum bozukluğu belirtileri gelişim düzeyine ve kronolojik yaşa göre farklılıklar göstermektedir. Otizmi bir yenidoğan diğer bebeklerden farklıdır ve uslu bebek olarak tanımlanmaktadır. Annesine gereksinim duymuyormuş gibi davranır, yakınlaşmasına, uzaklaşmasına, varlığına, yokluğuna ve yabancılara karşı kayıtsızdır. Otizmin nedeni tam olarak bilinmemekle birlikte genetik, prenatal komplikasyonlar, vücuttaki biyokimyasal ajanlar, çevresel ve ailesel faktörlerin etkili olduğuna ilişkin görüşler öne sürülmektedir.

OSB'de en kapsamlı kullanılan tanısal ölçütler, DSM V (Amerikan Psikiyatri Birliği), ICD (Uluslararası Hastalık Sınıflandırılması) ve WHO (Dünya Sağlık Örgütü) tarafından kabul edilen ölçütlerdir. Otizme yönelik yapılan çalışmalarda da bu ölçütler kabul görmektedir. Çocukların gelişimlerinin ebeveynler ve sağlık profesyonelleri tarafından izlenmesi erken tanı için çok önemlidir. Çocuğun gelişimsel sürecini takip eden bir hemşire sorunla karşılaştığında çocuğu ve ailesini gerekli birimlere yönlendirmede aktif rol alabilir. Tanılama sırasında North American Nursing Diagnosis Association Kuzey Amerika Hemşirelik Tanıları Birliği Tanı Ölçütleri (NANDA) ve DSM V-TR Tanı Ölçütlerinden yararlanılabilir. Kesin ve güvenilir tanı için çocuğun birçok kez, belli aralıklarla, farklı ortamlarda ve birden fazla uzman tarafından görülmesi uygundur.

Otizm çoğunlukla aile üyeleri, çocuğun gelişimini izleyen hemşire, hekim veya diğer sağlık profesyonelleri tarafından tanılanmaktadır. Bu bağlamda pediatri hemşireleri çocuk bakımında ve büyüme-gelişme izleminde yapacakları fizik muayene ile erken tanıya yardımcı olabilirler. Erken teşhis için, hemşirenin 0-6 yaş grubuna ait normal büyüme gelişme sürecini bilmesi ve normalden farklılıkları tanıyabilmesi gerekmektedir.

Hemşire çocuğun gelişiminde yolunda gitmeyen bir şeyler olduğunu fark ettiğinde girişimde bulunmalıdır. Bu doğrultuda hemşirenin süreç kapsamında hemşirelik tanısı koyması, uygun girişimleri ve yönlendirmeyi başlatması ve aileye rehberlik etmesi uygun olacaktır. Hemşire erken tanı için yenidoğan döneminden itibaren anne bebek etkileşiminin sağlanması ve önemini, çocukların bir yaşına kadar düzenli olarak sağlık kontrollerine götürülmesinin gerektiğini vurgulamalıdır.

HEM/S-64 YENİDOĞAN KAFA TRAVMALARI VE HEMŞİRELİK YAKLAŞIMI

Şadiye Dur¹

¹ Hemşirelik Bölümü, Bahçeşehir Üniversitesi, İstanbul

*İlgili yazar / Corresponding author: sadiye.dur@hes.bau.edu.tr

ÖZET

Travma her yaş grubunu etkileyen, ölümlere ve ciddi sakatlıklara yol açabilecek, önlenilebilir önemli bir toplum sağlığı problemidir. Travma çocuk ölüm nedenleri arasında ilk sıralarda yer almaktadır. Kafa travmaları çocukluk yaş döneminin önemli bir sağlık sorunu olup bu dönem için en sık mortalite ve morbidite nedenidir. Kafa travması bebeklerde, ergenlerde ve erkek çocuklarda daha sık görülmektedir. Yenidoğanlarda kafa travması, bebeğin fizyolojik ve anatomik özelliklerinin diğer pediatrik yaş gruplarından farklılık göstermesi nedeniyle ayrıca incelenmelidir. Bu yaş grubunda en çok kafa travması nedeni düşme iken, ikinci sırayı önemli bir bebek mortalite ve morbidite nedeni olan çocuk suistimali veya ihmali almaktadır. Yenidoğan yaş grubunu etkileyen bir diğer kafa travma etkeni de doğum eylemi sırasında oluşabilecek kafa travmalarıdır. Çocuklarda baş kontrolünün zayıf olması, vücuda oranla başın daha büyük olması kafa travması riskini arttırmaktadır. Bu nedenle hemşire çocuğun travmalardan korunması ve travma sonrası yapılacak hemşirelik bakımında aktif rol almalı ve uygun girişimlerde bulunmalıdır. Çocuk istismarı, özellikle sarsılmış bebek sendromu, bir yaş altındaki çocuklarda kafa travmasının önde gelen nedenidir. Bu derlemede, kafa travması geçiren pediatrik hastanın hemşirelik bakım planı ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kafa travması, Yenidoğan, Hemşire, Hemşirelik bakımı

NEWBORN HEAD TRAUMA AND NURSING APPROACH

ABSTRACT

Trauma, which can cause death and serious disability at all age groups, is an important and avoidable public health problem. Trauma ranks first among the causes of child deaths. Head trauma is an important health problem in childhood and the most common cause of mortality and morbidity in that period. It's more common in infants, adolescents and boys. Head trauma in the newborns must be investigated separately as the physiologic and anatomic features of the baby are different from the other pediatric age groups. At this age group head trauma is mostly caused by falling, and this is followed by child abuse or inattention which is an important cause of mortality and morbidity. Another factor causing head trauma in the newborns is the head trauma that occurs during labour. Weak head control in children and a larger head than the body increases the risk of head trauma. Therefore, nurses should be actively involved and take appropriate actions in protection of children from head injuries and post-trauma nursing care. Child abuse, especially shaken baby syndrome, is the leading cause of head trauma in children under one year of age. This review addresses the nursing care plan of pediatric patients suffering from head injury.

Keywords: Head Trauma; Newborn; Nurse; Nursing Care

HEM/S-66**Simülasyona Dayalı Deneyimlerde Büyük Grup Çözümleme Oturumu**

Vildan Kocatepe¹, Fatma Kahve², Vesile Ünver¹

¹ Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi, Hemşirelik Bölümü, İstanbul

² İl Sağlık Müdürlüğü, Eğitim Birimi, İstanbul, Türkiye

Özet

Amaç: Hemşirelik bölümü öğrenci sayısının artışı nedeniyle simülasyon senaryosunun her öğrenciye uygulanması mümkün olamamaktadır. Öğrenci sayısının fazla olduğu gruplarda senaryo videosunun izlenerek yapıldığı çözümleme oturumları önerilmektedir. Simülasyon tasarım standardına göre uygulanan ve büyük grup öğrencilerle video izlenerek yapılan bu çözümleme örneğinin okuyuculara rehberlik edeceği düşünülmektedir.

Gereç - Yöntem: Dahili Hastalıklar Hemşireliği dersi alan öğrencilere kan transfüzyonu uygulaması ve komplikasyonları konulu teorik ders anlatıldıktan sonra öğrencilerle literatür paylaşıldı. Dersin laboratuvar uygulamasında öğrenciler içerisinde gönüllü olarak seçilecek üç öğrenci ile önceden tasarlanmış "Kan Transfüzyonu Uygulaması" konulu senaryo uygulandı. Senaryo uygulaması ardından bu üç öğrenci ile çözümleme oturumu yapıldı. Sonrasında sınıfta tüm öğrencilere (N=61) senaryonun videosu izletildi. Video izlenirken, senaryo uygulamasını değerlendirmek üzere "Gözlemci Değerlendirme Formu" doldurtuldu. Gözlemci değerlendirme formu iletişim, hasta güvenliği, ekip çalışması ve beceriler alt başlıklarından oluşmaktaydı. Video gösterimi sonrası tüm öğrenciler ile yapılandırılmış sorulardan oluşan önce sözlü sonra yazılı çözümleme yapıldı.

Bulgular: Öğrencilerden toplanan Gözlemci Değerlendirme Formları incelendiğinde senaryo uygulamasında öğrencilerin hasta, ekip ve hekim ile iletişimlerinin yeterli olduğu, hasta güvenliğini sağlama basamaklarından hasta doğrulaması yapılması ve kan transfüzyonu öncesi gerekli kontrollerin yapılması gibi basamakların eksiksiz olduğu görüldü. Ekip içinde iş bölümünün iyi olduğunu bildirdiler.

Yazılı Çözümleme Formu'nda reaksiyon aşamasında öğrenciler kan transfüzyonu sırasında hemşirenin sorumluluğunun fazla olduğunu düşündüklerini belirttiler. Tanımlama aşamasında ise senaryonun hedeflerini öğrencilerin neredeyse tamamı doğru şekilde bildirdi. Çözümlemenin analiz aşamasında senaryo hedeflerinin gerçekleşme düzeylerini değerlendirdiler.

Sonuçlar: Simülasyon eğitimi sırasında öğrenme gerçekleşebilir ancak etkili öğrenme çözümleme oturumu sırasındaki geri bildirimler ile yerleşmektedir. Çözümleme oturumu simülasyon temelli öğretimin en önemli basamağıdır. Bu oturumun temel amacı öğrencilerin performanslarını akranları ile birlikte yargılayıcı olmayan bir atmosferde tartışmaktır. Simülasyon temelli senaryo uygulamalarının tüm öğrencilere yaptırılmadığı durumlarda tek senaryonun videosu gösterilerek büyük gruplar ile çözümleme oturumu yapılabilir.

Anahtar Kelimeler: Çözümleme, Simülasyon, Simülasyona Dayalı Öğretim, Hemşirelik Eğitimi

A Case of Large Group Debriefing Session in Simulation-Based Experiences

Vildan Kocatepe¹, Fatma Kahve², Vesile Ünver¹

¹ Acibadem Mehmet Ali Aydınlar University, Department of Nursing, Istanbul, Turkey

² Provincial Health Directorate, Education Unit, Istanbul, Turkey

Abstract

Objectives: Due to the increase of the number of students in the nursing department, it is not possible to apply the simulation scenario for each student. In the groups with a high number of students, the debriefing sessions performed by watching the scenario videos are recommended. It is considered that this debriefing case applied based on the simulation design standard and by watching video with the large group of students would guide the readers.

Materials - Methods: After the theoretical lesson on blood transfusion practice and its complications was lectured for the students receiving Internal Medicine Nursing course, the literature was shared with them. In the laboratory practice of the course, the pre-designed, "Blood Transfusion Practice" themed scenario was applied with the three students selected voluntarily among the students. After the scenario application, the debriefing session was performed with these three students. Then, all the students (N=61) in the classroom watched the video of the scenario. While watching the video, the "Observer Evaluation Form" was filled out by the students in order to evaluate the scenario application. The observer evaluation form was composed of the subheadings of communication, patient safety, teamwork and skills. After the video was watched, firstly verbal and then written debriefing including structured questions was performed with all the students.

Results: When the observer evaluation forms collected from the students were examined, it was observed that the communication of the students with the patients, team and physician was sufficient in scenario application, the steps such as performing patient confirmation and doing necessary controls before blood transfusion, which are among the steps of providing patient safety, were complete. They reported that the division of labor within the team was good.

The students stated in the reaction stage of the Written Debriefing Form that they thought the responsibility of nurses during blood transfusion was high. In the description stage, almost all of the students stated the goals of the scenario as correct. In the analysis stage of the debriefing, they evaluated the realization levels of the scenario goals.

Conclusions: Learning may take place during the simulation training but effective learning is embedded with the feedback during the debriefing session. The debriefing session is the most important step of the simulation-based education. The main aim of this session is to discuss the performance of the students with their peers in a non-judgmental atmosphere. In the cases where the simulation-based scenario applications cannot be performed by all students, debriefing sessions may be performed with large groups by viewing the video of a single scenario.

Key Words: Debriefing, Simulation, Simulation-Based Education, Nursing Education

HEM/S-67

Onkoloji ve Kemoterapi Ünitesi Hemşirelerinin Genetik Bilgi Düzeylerinin ve Farkındalıklarının Belirlenmesi

Vildan Kocatepe¹, Dilek Yıldırım², Metin Yılmaz³

¹ Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, İstanbul, Türkiye

² İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, İstanbul, Türkiye

³ Remed Assistance, İstanbul, Türkiye

Özet

Amaç: Genetik bilimi, hemşirelere koruyucu ve tedavi edici bakım dahil her konuda hastayı tanıma, var olan hastalığının semptomlarını tanılama, tedavi süreci ve gelecek nesillerde ortaya çıkabilecek genetik hastalıkların saptanmasında primer rol oynar. Bu çalışma onkoloji ve kemoterapi ünitesi hemşirelerinin genetik bilgi düzeylerinin ve farkındalıklarının belirlenmesi amacıyla yapıldı.

Gereç - Yöntem: Tanımlayıcı tipte yapılan çalışmanın evrenini Eylül 2018- Mart 2019 tarihleri arasında dört özel hastane ile bir devlet hastanesinin onkoloji ve kemoterapi ünitelerinde çalışan ve araştırmaya dahil edilme kriterlerin taşıyan 101 hemşire oluşturdu. Çalışmada veri toplama aracı olarak "Sosyodemografik Veri Formu" ve "Genetik Bilgi Testi" kullanıldı. Araştırmanın yapılabilmesi için Acıbadem Üniversitesi Etik Kurul'undan 2018-14/2 numaralı yazılı etik kurul izni alındı.

Bulgular: Çalışmaya katılan hemşirelerin yaş ortalaması 27,49±6,37'ydi. Hemşirelerin toplam mesleki deneyimleri 6,15±6,79; şuan ki servislerinde çalışma süreleri ise 2,96±3,01 yıld. Hemşirelerin büyük çoğunluğu (%56,4) lisans mezunuydu. Hemşirelerin genetik kavramlarla ilgili sorulara verdiği cevaplardan aldıkları puan ortalamaları 5,01±2,75; genel genetik bilgilerine verdikleri cevaplardan aldıkları puan ortalamaları 7,43±1,88; toplam genetik bilgi puan ortalamaları ise 12,43±3,78'di. Hemşirelerin mesleki deneyim yılları ve kanserli hasta bakma deneyim yılları ile genetik bilgi puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunamamıştır (p>,05).

Sonuçlar: Onkoloji ve kemoterapi ünitelerinde çalışan hemşirelerin genetik bilgi düzeylerinin düşük olduğu görülmüştür. Onkoloji ve kemoterapi ünitelerinde çalışan hemşirelerin çoğunun genetik bilimindeki gelişmeleri önemsemesi ve bireylerin karar vermelerini kolaylaştırmak ve desteklemek için bireylere doğru, uygun ve güncel genetik ve genomik bilgi, kaynak, hizmet ve/veya teknolojileri sağlamaya hazır olduklarıdır.

Anahtar Kelimeler: Genetik, Genetik Bilimi, Onkoloji Hemşireliği, Kemoterapi Hemşireliği

Determining the Genetic Knowledge Levels And Awareness of Oncology and Chemotherapy Nurses

Vildan Kocatepe¹, Dilek Yıldırım², Metin Yılmaz³

¹ Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar University, School of Health Sciences Department of Nursing, Istanbul, Turkey

² Istanbul Sabahattin Zaim University, School of Health Sciences Department of Nursing, Istanbul, Turkey

³ Remed Assistance, Istanbul, Turkey

Abstract

Objectives: Genetics has a primary role in bringing nurses the abilities of knowing patients in every respect including preventive and therapeutic care, diagnosing the symptoms of the existing disease, and determining the treatment process and the genetic diseases that may occur in the future generations. This study was conducted to determine the genetic knowledge levels and awareness of the oncology and chemotherapy nurses.

Materials - Methods: The population of this descriptive study was composed of 101 nurses who were working in the oncology and chemotherapy units of four private hospitals and one public hospital and met the inclusion criteria between September 2018 and March 2019. "Socio-demographic Data Form" and "Genetic Information Test" were used as data collection tools in the study. In order to conduct the study, written ethics committee approval with number: 2018/ 14/2 was obtained from the Ethics Committee of Acıbadem University.

Results: The age average of the nurses participating in the study was 27.49 ± 6.37 . The total professional experience of the nurse was 6.15 ± 6.79 ; their professional period in their current units was 2.96 ± 3.01 . Most of the nurses (56.4%) had a bachelor's degree. The mean score obtained by the nurses from their answers to the questions related to the contents about the genetic concepts was 5.01 ± 2.75 ; the mean score they obtained from their answers to the questions about general genetic information was 7.43 ± 1.88 ; and the total genetic knowledge mean score was 12.43 ± 3.78 . No statistically significant correlation was found between the years of professional experience of the nurses and their years of experience on the caregiving of cancer patients and their genetic knowledge scores ($p > .05$).

Conclusions: It was observed that the genetic knowledge levels of the nurses working in the oncology and chemotherapy units were low. Most of the nurses cared about the developments in the genetics and they were ready to provide the correct, appropriate and up-to-date genetic and genomic information, resources, services and/or technologies for the individuals in order to facilitate and support the decision making of the individuals.

Key Words: Genetics, Genetic Science, Oncology Nursing, Chemotherapy Nursing

HEM/S-68**KENDİ KENDİNE İLAÇ YÖNETİMİNDE TELE-SAĞLIK UYGULAMALARI: BİR SİSTEMATİK DERLEME**

Jülide Gülizar YILDIRIM¹, Zilan BARAN², Duru ÇETİN³, Melek ARDAHAN⁴

1İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, julide.gulizar@gmail.com, ORCID: 0000-0002-9846-8992

2İzmir Tepecik Eğitim Araştırma Hastanesi, zilan.baran@outlook.com, ORCID: 0000-0002-3640-0888 Tel: 05061378002

3Denizli Server Gazi Devlet Hastanesi, durkadin1@gmail.com, ORCID: 0000-0001-5875-4110

4İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, melekardahan@hotmail.com , ORCID: 0000-0003-0910-9056

ÖZET

Amaç: Bu çalışmada, tele-tıp uygulamalarının kendi kendine ilaç yönetimindeki rolü sistematik olarak incelenmiş ve literatüre bu şekilde katkıda bulunulması amaçlanmıştır.

Materyal ve Metot: Çalışma sistematik derleme niteliğindedir ve Ocak-Mart 2020 tarihleri arasında İngilizce literatür taranarak yapılmıştır. Uluslararası Pubmed, EBSCOhost, Science Direct veri tabanlarında "nursing", "m-health", "medication management", "tele-health", "tele-sağlık", "mobil sağlık", "kendi kendine ilaç yönetimi", "hemşirelik" anahtar kelimeleri ile İngilizce ve Türkçe olarak taranmıştır. Çalışmaya Ocak 2015–Kasım 2019 yıllarında yapılmış, ilaç öz-yönetimi ve dijital uygulama içeren ve tam metnine ulaşılabilen 9 çalışma dâhil edilmiştir.

Bulgular: Bu sistematik derlemede kalan 10 çalışmanın JBI kalite değerlendirme kriterlerine göre metodolojik incelemesi yapılmış ve bu kriterleri karşılayan 7'si randomize kontrollü çalışma, 1'i kohort çalışması, 1'i yarı deneysel çalışma olan 9 çalışma dâhil edilmiştir.

Sonuç: Bu sistematik derlemede, ilaç öz-yönetimini destekleyen çalışmaların dijital uygulama sonuçlarının uygulanabilir olduğunu ve mevcut uluslararası literatürle benzerlik gösterdiği sonuçları çıkarılmıştır. Tele-sağlık çalışmalarında ilaç öz-yönetimine yer verilmesi ve kronik hastalık yönetiminde etkili olduğu yetişkin ve yaşlılarda sağlığın sürdürülmesi, risklerin kontrol altına alınması ve risk gruplarına özel koruyucu önlemlerin alınması ile bireylerin sağlığının korunmasına katkı sağlanabilir.

Anahtar kelimeler: Hemşirelik, Kendi kendine ilaç yönetimi, mobil sağlık, tele sağlık

Tele-Health Interventions In Self-Medication-Management: A Systematic Review

Jülide Gülizar YILDIRIM¹, Zilan BARAN², Duru ÇETİN³, Melek ARDAHAN⁴

Izmir Katip Celebi University Faculty of Health Sciences Nursing Department, julide.gulizar@gmail.com, ORCID: 0000-0002-9846-8992

Izmir Tepecik Education and Research Hospital, zilan.baran@outlook.com, ORCID: 0000-0002-3640-0888. Tel: 05061378002

Denizli Server Gazi Public Hospital, durkadin1@gmail.com, ORCID: 0000-0001-5875-4110

Izmir Katip Celebi University Faculty of Health Sciences Nursing Department, melekardahan@hotmail.com, ORCID: 0000-0003-0910-9056

ABSTRACT

Aim: In this study, the role of telemedicine applications in self-medication management was systematically examined and it was aimed to contribute to the literature in this way.

Method: The study is a systematic review and was conducted by searching English literature between January-March 2020. It has been scanned with the keywords "m-health", "medication management", "tele-health" in the International Pubmed, EBSCOhost, Science Direct databases. The study included 10 studies written and published between January 2015 and November 2019, containing drug self-management and digital interventions, with full text available.

Results: The 10 studies remaining in this systematic review were methodologically analyzed according to the JBI quality evaluation criteria, including 7 randomized controlled studies, 1 cohort study, 1 semi-experimental study meeting these criteria were included.

Conclusion: In this systematic review, the results of studies that support medication self-management are feasible and the results of digital application are similar to the current international literature. It can contribute to the protection of individuals' health by including medication self-management in tele-health studies and maintaining health in adults and the elderly, where it is effective in chronic disease management, taking risks under control and taking special protective measures for risk groups.

Key words: *nursing, self-management, medication management, tele-health, m-health*

HEM/S-69**Neuman Sistemler Modeli'ne Göre İnfertil Kadınların Yaşadığı Stresörlerin İncelenmesi**

Hande Yağcan¹, Oya Kavlak², Ahsen Şirin³

¹ Dokuz Eylül Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

² Ege Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

³ İstanbul Arel Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü, İstanbul, Türkiye

Hande YAĞCAN, Orcid ID: 0000-0001-9658-0449

Oya KAVLAK, Orcid ID:0000-0003-3242-5313

Ahsen Şirin, Orcid ID: 0000-0001-8079-3482

Özet

Amaç: Bu araştırma, infertil kadınların yaşadıkları stresörleri, saptanan stresörlerin infertil kadınlar üzerindeki etkilerini ve bu stresörlere infertil kadınların verdikleri yanıtları Neuman Sistemler Modeli'ne göre ortaya koymak amacıyla yapılmıştır.

Gereç - Yöntem: Bu çalışma, bir üniversite hastanesinin infertilite kliniğinde Aralık 2013-2014 tarihleri arasında, amaçlı örnekleme yöntemlerinden; benzeşik (homojen) ve ölçüt örnekleme yöntemi kullanılarak belirlenen gönüllü, tedavide başarısızlık yaşamış olan 15 primer infertil kadın ile derinlemesine görüşme yöntemi kullanılarak yapılmıştır. Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu kullanılarak veriler toplanmış olup verilerin analizinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır.

Bulgular: İnfertil kadınların yaşadığı stresörler iç ve dış stresörler olmak üzere iki gruba ayrılmış olup ve bu stresörlerin kadınlar üzerindeki etkileri temel yanıt grubunda incelenmiştir.

İç Stresörler grubunda; Kişisel Stresörler ana teması içerisinde 11 alt tema saptanmıştır. Bunlar; Kısırlık Kelimesi Algısı, Evlat Sevgisi Yaşayamama, Aile Olamama, Kadınlık Rolü Algısı, Kısırılık, Kısırlık Sebebinin Kendisi Olması, Maddi Sıkıntı, Çocuk Sahibi Olamamanın Anlamı, Evlilik Süresinin İlerlemesi, İnfertilite ve Tedavi Sürecine Yönelik Algısı, Kişilik Yapısı alt temalarıdır.

Dış Stresörler grubunda; "Kişilerarası" ve "Kişiler Dışı/Çevresel" stresörler olmak üzere iki ana tema belirlenmiştir. Kişilerarası stresörler dört alt temadan (Kültür, Destek Yetersizliği, Eş ve Çevre ile Olan İlişkilerde Bozulma ve Sağlık Personelinin Tutumu) ve Kişiler Dışı stresörler yedi alt temadan (İş Yeri Problemleri, Tedavi Süreci, Tedavinin Yan Etkileri Mahremiyetin Kaybı, Tedavinin Maliyeti, Tedaviye Erişim ve Hastane Ortamı) oluşmaktadır.

Temel Yanıt grubunda Psikolojik Tepkiler", "Fiziksel Tepkiler" ve "Savunma Düzenekleri" temaları bulunmaktadır. Psikolojik Tepkiler teması içerisinde Yas Süreci, Yaşam Amacını Yitirme, Beden İmajında Bozulma, Benlik Saygısında Azalma; "Fiziksel Tepkiler" teması içerisinde Hastalanma, Adet Gecikmesi, Kronik Konstipasyon ve Üreme Hücrelerinin (Oosit) Sayı ve Kalitesinde Azalma ve "Savunma Düzenekleri" teması içerisinde Etkili ve Etkisi Sınırlı Yöntemler alt temaları yer almaktadır.

Sonuçlar: Çalışma sonuçlarına göre yapılan bu sınıflandırmada Neuman Sistemler Modeli kullanımının uygun olduğu saptanmıştır. Hemşirelerin infertil kadınların yaşadıkları stresörleri değerlendirmeleri ve bu doğrultuda hemşirelik bakımı vermeleri önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: İnfertilite, Kadın, Neuman, Sistemler Modeli, Hemşirelik, Bütüncül Hemşirelik, Stres, Psikoloji

To Determine The Effects of The Stressors Experienced by Infertile Women According to Neuman Systems Model

Hande Yağcan¹, Oya Kavlak², Ahsen Şirin³

¹ Dokuz Eylül University, Faculty of Nursing, Obstetric and Gynecologic Nursing Department, Izmir, Turkey

² Ege University, Faculty of Nursing, Obstetric and Gynecologic Nursing Department, Izmir, Turkey

³ Istanbul Arel University, School of Health, Department of Nursing, İstanbul, Turkey

Abstract

Objectives: To determine stressors experienced by infertile women, their effects on women and their responses according to Neuman Systems Model.

Materials - Methods: This research was carried out with volunteer 15 primer infertile women who were experienced treatment failures and choosen according to homogeneous and criterial purposive sampling methods by using in-depth interviews in a University Hospital, Infertility Clinic between December 2013 to June 2014. A semi-structured interview form was used to collect data, which was analyzed with content analysis method.

Results: The stressors were divided into 2 groups such as internal and external stressors and their effects on women were investigated in core response group.

Inside the internal stressors group intrapersonal stressors which contain 11 sub-themes were found. Which were perception of barrenness word, never had love of their own children, inability to be a family, perception of femininity role, aspire/ jealousy, being cause of infertility, financial difficulties, meaning of childlessness, progress of marriage duration, perception of infertility and treatment process and personality features.

In external stressors group such as main themes of interpersonal stressors and extrapersonal stressors were determined. Interpersonal stressors contain 4 (culture, lack of support, breakdown of relationship with relatives, attitude of health personnel) and extrapersonal stressors contain 7 sub-themes (workplace problems, treatment process, side effects of treatment, loss of privacy, cost of treatment, access to treatment, hospital environment). Certain themes for core response group such as psychological reactions, physical reactions and defense mechanisms themes were determined. Psychological reactions theme contain grief period, loss of life purpose, body image distortion and decrease in self-esteem. Physical reactions theme include being sick, delay menstruation, chronic constipation and decrease in number and quality of reproductive cells. Defense mechanisms theme contain; effective methods and limited effective methods.

Conclusions: Using Neuman System Model in this classification was found appropriate. Nurses should use it to evaluate the stressors of infertile women and care them in this direction.

Key Words: Infertility, Female, Neuman, Systems Models, Nursing, Holistic Nursing, Stress, Psychological.

HEM/S-70**Hemşirelik Öğrencilerinin Bakım Davranışı Algıları ve Etkileyen Faktörler**

Kübra AKÇAKOYUN¹, Sadık HANÇERLİOĞLU², İsmail TOYGAR²

¹ Ege Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, İzmir, Türkiye

² Ege Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, İç Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

Özet

Amaç: Bu çalışma hemşirelik öğrencilerinin bakım davranışı algıları ve etkileyen faktörlerin değerlendirilmesi amacı ile gerçekleştirilmiştir.

Gereç - Yöntem: Tanımlayıcı nitelikte olan çalışma; Ocak-Şubat 2020 tarihleri arasında bir devlet üniversitesinin hemşirelik fakültesinde 2. 3. ve 4. sınıf düzeyinde eğitim gören 150 öğrenci üzerinden gerçekleştirilmiştir. Araştırma verilerinin toplanmasında sosyodemografik veri toplama formu ve Bakım Değerlendirme Ölçeği (BDÖ) kullanılmıştır. Verilerin analizi SPSS 25 paket programı ile gerçekleştirilmiştir.

Bulgular: Katılımcıların ortalama yaşı 20.72±0.78 yıl, %90.5'i kadın ve %43.7'si ikinci sınıfta eğitim görmekte idi. Ölçek puan ortalamaları BDÖ toplam 5.59±1.06, ulaşılabilirlik alt boyutu 5.31±1.12, açıklama ve olanak alt boyutu için 5.36±1.22, konfor alt boyutu için 5.66±1.11, beklentiler alt boyutu için 5.25±1.35, iletişim alt boyutu için 5.73±1.27 ve gözlem alt boyutu için 5.83±1.18 olarak saptanmıştır. Sınıf, cinsiyet ya da yaşa göre gruplar arasında istatistiksel anlamlı farklılık saptanmamıştır.

Sonuçlar: Sonuç olarak öğrencilerin bakım davranışlarını algılamalarının yüksek düzeyde olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin yaşı, cinsiyeti ve sınıflarının bakım davranışı algılarını etkilemediği saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bakım Davranışı; Hemşirelik; Öğrenci

Nursing Students' Perceptions of Caring Behavior and Affecting Factors

Kübra AKÇAKOYUN¹, Sadık HANÇERLİOĞLU², İsmail TOYGAR²

¹ Ege University, Faculty of Nursing, İzmir, Turkey

² Ege University, Faculty of Nursing, Internal Medicine Nursing Department, İzmir, Turkey

Abstract

Objectives: This study was carried out with the aim of evaluating nursing students' perceptions of caring behaviour and affecting factors.

Materials - Methods: The descriptive study was carried out on 150 students studying at the 2nd, 3rd and 4th grade levels of a public university nursing faculty between January-February 2020. The sociodemographic data collection form and the Caring Behaviour Inventory (CBI) were used to collect the data of the research. Data analysis was carried out with SPSS 25 package software.

Results: Of the participants, the mean age was 20.72 ± 0.78 years, 90.5% were women and 43.7% were studying in the second year. The mean scores were 5.59 ± 1.06 for scales total, 5.31 ± 1.12 for the accessibility sub-scale, 5.36 ± 1.22 for the explanation and possibility sub-scale, 5.66 ± 1.11 for the comfort sub-scale, 5.25 ± 1.35 for the expectations sub-scale, 5.73 ± 1.27 for the communication sub-scale, and 5.83 ± 1.18 for observation sub-scale. There was no statistically significant difference between the groups by class, gender or age.

Conclusions: As a result, it was determined that students perceive caring behaviours at a high level. It was determined that the age, gender and classes of students did not affect their perception of caring behaviour.

Key Words: Caring Behaviour; Nursing; Students

HEM/S-71

ENSURING OF PATIENTS PARTICIPATION IN PREVENTING MEDICAL ERRORS

Ayşegül Yılmaz¹, Özlem Erdem²

¹ Selçuklu, Konya, Turkey

² KTO Karatay University, Vocational School, Konya, Turkey

Ayşegül YILMAZ: 0000-0002-3102-4238

Özlem ERDEM: 0000-0003-3220-166X

ABSTRACT

Introduction: Nowadays, hospitals are defined as high-risk places and, even if unintentionally, medical errors can occur and harm patients. Although there are many strategies and practices to prevent medical errors, but medical errors are still very common. The World Health Organization and International Nurses Association reported that patient participation is an important and effective way to reduce medical errors.

Objectives: In this study, it was aimed to determine the factors related to the patient and health personnel to ensure patient participation in the prevention of medical errors.

Method: In this review, the related literature was scanned and the importance of patient participation in the prevention of medical errors was discussed. At the same time, in this review, the factors related to patients and healthcare workers were determined and discussed in the light of current literature to ensure patient participation.

Results: The participation of patients in the prevention of medical errors in the world to try to keep it applies also seen as an important strategy has not yet encountered any application and work with it in Turkey. As a result of the literature review; Patient-related factors, such as Acceptance of the new patient role, Health literacy and knowledge, Legitimacy of the intervention, Severity of the disease, Socio-demographic variables all affect willingness to participate in the health care process. The acceptance of the role of the new healthcare worker, Education in the healthcare worker-patient relationship, Institutional support, Perception of lack of time, Demographic variables, patient participation have been found to be related factors in terms of healthcare providers.

Conclusion: Patient participation is increasingly recognized as a key component in the redesign of health care processes and is advocated to improve patient safety. Key determinants are essential for the success of patient participation in reducing medical errors. More research is recommended for this.

Keywords: medical errors, prevention, patient participation,

TIBBİ HATALARIN ÖNLENMESİNDE HASTA KATILIMININ SAĞLANMASI

ÖZET

Giriş: Günümüzde hastaneler yüksek riskli yerler olarak tanımlanmakta ve istemeden de olsa tıbbi hatalar meydana gelerek hastalara zarar verebilmektedir. Tıbbi hataların önlenmesine yönelik birçok strateji ve uygulama olmasına rağmen hala tıbbi hatalar çok fazla görülmektedir. Dünya Sağlık Örgütü ve Uluslararası Hemşireler Derneği tıbbi hataların azaltılmasında hasta katılımının önemli ve etkili bir yol olduğunu bildirmiştir.

Amaç: Bu çalışmada, tıbbi hataların önlenmesinde hasta katılımının sağlanabilmesi için hasta ve sağlık personeli ile ilişkili faktörlerin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Bu derlemede ilgili literatür taranmış, tıbbi hataların önlenmesinde hasta katılımının önemi ele alınmıştır. Aynı zamanda bu derlemede hasta katılımının sağlanabilmesi için hasta ve sağlık çalışanları ile ilgili faktörler güncel literatür ışığında belirlenerek tartışılmıştır.

Bulgular: Dünya’da tıbbi hataların önlenmesinde hastaların katılımı önemli bir strateji olarak görülüp uygulanmaya çalışılsa da henüz Türkiye’de bununla ilgili herhangi bir uygulama ve çalışmaya rastlanmamıştır. Yapılan literatür incelemesi sonucunda; Yeni hasta rolünün kabulü, Sağlık okuryazarlığı ve bilgi, Müdahalenin meşruiyeti, Hastalığın şiddeti, Sosyo-demografik değişkenler hasta katılımının hastayla ilişkili faktörleri olarak görülmektedir. Yeni sağlık çalışanı rolünün kabulü, Sağlık çalışanı-hasta ilişkisinde eğitim, Kurumsal destek, Zaman eksikliği algısı, Demografik değişkenler, hasta katılımının sağlık bakım hizmeti sunanlar açısından ilişkili faktörleri olduğu saptanmıştır.

Sonuç: Hasta katılımı, sağlık bakım süreçlerinin yeniden tasarımında giderek daha önemli bir bileşen olarak kabul edilmektedir ve hasta güvenliğini artırmanın bir yolu olarak savunulmaktadır. Tıbbi hataların azaltılmasında hasta katılımının başarısı için anahtar belirleyiciler oluşturmak gerekmektedir. Bunun için daha fazla araştırma yapılması gerekmektedir.

Anahtar kelimeler: tıbbi hatalar, önleme, hasta katılımı,

HEM/S-72

Dünya Sağlık Örgütü Aile Görüşme Formu Damgalanma Alt Boyutunun Psikometrik Özelliklerinin İncelenmesi

Zekiye Çetinkaya Duman^[1], Figen Şengün İnan^[2], Ayşe Sarı^[3]

^[1]Dokuz Eylül Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, İnciraltı/İZMİR/TÜRKİYE, zekiycetinkaya69@gmail.com

^[2]Dokuz Eylül Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, İnciraltı/İZMİR/TÜRKİYE, figensengun@gmail.com

^[3]Dokuz Eylül Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, İnciraltı/İZMİR/TÜRKİYE, aysesar2012@gmail.com

Özet

Amaç: Bu metodolojik araştırmanın amacı Dünya Sağlık Örgütü tarafından geliştirilen Aile Görüşme Formu - Damgalanma alt boyutunun Türk toplumu için psikometrik özelliklerinin incelenmesidir.

Gereç-Yöntem: Araştırmanın örneklemini Mayıs 2019 - Kasım 2019 tarihleri arasında bir üniversite hastanesinin Erişkin Psikiyatri Kliniği, Polikliniği ve İzmir Şizofreni Dayanışma Derneği'ne başvuran, örneklem alım ölçütlerini karşılayan kronik psikiyatri hastalarının 141 aile üyesi oluşturmuştur. Ölçeğe ilişkin iç tutarlılık Cronbach alfa katsayısı ile değerlendirilmiştir. Geçerliği incelemek için; içerik geçerliğini değerlendirmede içerik geçerlik indeksi, yapı geçerliğini değerlendirmede açıklayıcı faktör analizi, yordayıcı geçerliği değerlendirmede basit doğrusal regresyon analizi kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırma sonucunda tek alt boyut ve 10 maddeden oluşan Aile Görüşme Formu Damgalanma alt boyutunun içerik geçerlik indeksi 0.96, Cronbach alfa değeri 0.81, iki ölçüm arasındaki test tekrar test güvenilirliği Spearman korelasyon katsayısı 0.86 bulunmuştur. Açıklayıcı faktör analizi sonucu maddelerin faktör yükleri 0.27 ile 0.84 arasında değişmektedir. Ailenin damgalanması değişkeninin distres değişkenini açıklayıcılık katsayısı $R^2 = 0.23$ bulunmuştur.

Sonuçlar: Çalışmanın sonuçları Türk toplumunda geçerlik ve güvenilirliği incelenen Aile Görüşme Formu-Damgalanma alt boyutunun kronik ruhsal hastalık tanısına sahip bireylerin aile üyelerinde damgalanma deneyimini incelemede geçerli ve güvenilir bir değerlendirme aracı olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Bakım Veren, Ailenin Damgalanması, Ruhsal Hastalık, Geçerlik, Güvenirlik

Investigation of the Psychometric Properties of the Stigma Section of the World Health Organization Family Interview Schedule

Zekiye Çetinkaya Duman^[1], Figen Şengün İnan^[2], Ayşe Sarı^[3]

^[1] Dokuz Eylül University, Nursing Faculty, Department of Psychiatric Nursing, İnciraltı/İZMİR/TURKEY, zekiyecetinkaya69@gmail.com

^[2] Dokuz Eylül University, Nursing Faculty, Department of Psychiatric Nursing, İnciraltı/İZMİR/TURKEY, figensengun@gmail.com

^[3] Dokuz Eylül University, Graduate School of Health Sciences, Department of Psychiatric Nursing, İnciraltı/İZMİR/TURKEY, aysesar2012@gmail.com

Abstract

Objectives: The aim of this methodological study is to investigate the psychometric properties of the Stigma section of the Family Interview Schedule developed by the World Health Organization for Turkish society.

Materials-Methods: The sample of the study comprised 141 family members of people with chronic mental illness who presented to the Adult Psychiatry Clinic of a university hospital and Izmir Schizophrenia Solidarity Association between May 2019 and November 2019, and met the sampling inclusion criteria. The internal consistency of the scale was assessed with the Cronbach's alpha coefficient. As for the validity, the content validity was evaluated with the content validity index, the construct validity with the explanatory factor analysis, and the predictive validity with the simple linear regression analysis.

Results: The content validity index of the stigma section of the Family Interview Schedule which consists of 1 subscale and 10 items and which is used to measure the perceived family stigma was 0.96, its Cronbach's alpha level was 0.81, and its test-retest reliability Spearman's correlation coefficient between the two measurements was 0.86. The results of the exploratory factor analysis demonstrated that the factor loadings of the items ranged between 0.27 and 0.84. The family stigma variable accounted for 23% of the distress variable ($R^2 = 0.23$).

Conclusions: The results of this study demonstrate that the stigma section of the Family Interview Schedule developed by the World Health Organization is a valid and reliable instrument that can be used to assessment of stigma experiences of family members of people with chronic mental illnesses in the Turkish society.

Key Words: Caregiver, Family Stigma, Mental Illness, Validity, Reliability.

HEM/S-73**KÜRTAJA YÖNELİK TOPLUMSAL DAMGALANMA ÖLÇEĞİ'NİN TÜRKÇE GEÇERLİLİK VE GÜVENİRLİLİK ÇALIŞMASI**

Özlem GÜNER¹, Ruşen ÖZTÜRK²

¹ Sinop Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ebelik Bölümü

²Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

ÖZET

Amaç: Araştırma, Kürtaja Yönelik Toplumsal Damgalanma Ölçeği'nin Türkçeye uyarlanmasına yönelik geçerlik ve güvenilirliğini test etmek amacı ile metodolojik olarak planlanmıştır.

Gereç ve Yöntemler: Araştırma ölçeğin Türkçe formunun dil uyarlaması, geçerlilik ve güvenilirliğinin yapılması için metodolojik olarak planlanmış bir çalışmadır. Araştırma verileri, 01.02.2020-01.05.2020 tarihleri arasında çalışma yapmayı kabul eden ve gönüllü olan, 18-65 yaş aralığında yer alan kadın ve erkekler olmak üzere toplam 288 kişiden toplanmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak; ilgili literatür doğrultusunda hazırlanan Birey Tanıtım Formu, Kürtaja Yönelik Toplumsal Damgalanma Ölçeği kullanılmıştır. Kürtaja Yönelik Toplumsal Damgalanma Ölçeği 18 maddeden oluşan beşli likert tipi bir ölçektir. Çalışmanın yürütülmesi için E.Ü. Tıp Fakültesi Tıbbi Araştırmalar Etik Kurulu'ndan etik izin alınmıştır. Kapsam geçerliği için Kendal W Analizi, yapı geçerliliği için temel bileşenler ve faktör analizi, iç tutarlılık için Cronbach Alfa Katsayısı, yarı test güvenilirlik analizi için Guttman Split-Half, madde analizi ve testin tekrarı için bağımlı gruplarda t testi kullanılmıştır.

Bulgular: Kürtaja Yönelik Toplumsal Damgalanma Ölçeği'nin dil geçerliğine yönelik çalışmalar yapıldıktan sonra, ölçekteki 18 maddenin içerik geçerliliği için 10 uzman görüşüne başvurulmuştur. Yapılan analiz sonucunda, uzmanların maddelerin içeriği konusunda görüş birliği olduğu belirlenmiştir (Kendall's W=0.725, p=0.123). Kürtaja Yönelik Toplumsal Damgalanma Ölçeği'nin madde analizi sonucunda tüm maddelerin ölçek toplam korelasyon değeri 0.20'nin üzerinde bulunmuştur. Ölçeğin güvenilirlik çalışmasında iç tutarlılık, Cronbach alfa güvenilirlik katsayısı $\alpha=0.916$ olarak saptanmıştır. Ölçeğin yarı test güvenilirlik sonuçları; Guttman Split-Half katsayısı 0.82; Spearman Brown katsayısı 0.83 olarak saptanmıştır. Birinci yarının Cronbach Alfa değeri 0.91; ikinci yarının Cronbach Alfa değeri 0.66; iki yarı arasındaki korelasyon ise 0.71 olarak saptanmıştır. Ölçeğin test tekrar test ve iki yarı güvenilirliğine ilişkin bulgular da ölçeğin güvenilirliğini desteklediği belirlenmiştir.

Sonuç: Kürtaja Yönelik Toplumsal Damgalanma Ölçeği'nin ülkemizdeki kürtaj konusundaki damgalayıcı tutum ve inançları ölçmek için geçerli ve güvenilir bir araç olduğu saptanmıştır. Bu doğrultuda, ülkemizdeki üreme sağlığı hizmetleri kapsamında, kürtaj ve damgalamaya yönelik bakış açısının değerlendirilmesinde katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: kürtaj, damgalanma, toplum, güvenilirlik ve geçerlilik

THE TURKISH VERSION OF THE SCALE OF SOCIAL STIGMATIZING A TOWARDS ABORTIONS

Özlem GÜNER¹, Ruşen ÖZTÜRK²

¹Sinop University Faculty of Health Sciences, Midwife Department

²Ege University Faculty of Nursing, Gynecology and Women's Health and Diseases Nursing Department

ABSTRACT

Purpose: The purpose of this research is to translate the Scale of Social Stigma towards Abortion into Turkish, to modify it to Turkish cultural state, and to detect its reliability and validity.

Methods: The research was a methodologically planned study for language adaptation, validity and reliability of the Turkish form of the scale. Research data was collected between 01.02.2020 and 01.05.2020. The study included 288 women and men aged 18-65, who agreed to voluntarily involved the study. A personal information form and a Turkish version of the Scale of Social Stigma towards Abortion were used for data collection. The Social Stigma for Abortion Scale is a five-point Likert-type scale consisting of 18 items. Ethical permission was obtained from EU Faculty of Medicine Medical Research Ethics Committee Committee for conducting the study. Language equivalence, content validity, construct validity was used in the validation research of the Scale of Social Stigma towards Abortion. In the reliability research, Cronbach's alpha coefficient, item analysis, split-test and re-test methods were used. The t-test was used in dependent groups to test the time invariance of the scale.

Results: After the language validity of the scale, 10 expert opinions were consulted for the content validity of the 18 items in the scale. The consistency of specialist opinion on the scale, translated into Turkish and back-translated, was revealed (*Kendall W = .725; p > .05*). The scale total correlation value of all items was over .20. In the reliability research, the Cronbach's alpha value was .91. Half-test reliability results of the scale; Guttman Split-Half coefficient 0.82; Spearman Brown coefficient was determined as 0.83. The Cronbach Alpha value of the first half is 0.91; Cronbach Alpha value of the second half is 0.66; the correlation between the two halves was 0.71. The test-retest and split-half tests results of the scale also supported the reliability of the scales.

Conclusions: It was determined that the Scale of Social Stigma towards Abortion is a valid and reliable tool to measure the stigmatizing attitudes and beliefs about abortion in our country. Accordingly, it is thought that it will contribute to the evaluation of the perspective of abortion and stigmatization within the scope of reproductive health services.

Key Words; Stigma, abortion, society, validity, reliability.

HEM/S-74**CERRAHİ GİRİŞİM GEÇİRECEK HASTALARDA ORAL KARBONHİDRAT YÜKLEMESİ GEREKLİ Mİ?:LİTERATÜR İNCELEMESİ**

Derya ŞAYIR¹, Kevser KARACABAY²

¹ Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı Tezli Yüksek Lisans Programı, Kütahya, Türkiye

² Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Kütahya, Türkiye

* İlgili yazar / Corresponding author: deryasayir43@gmail.com

ÖZET

Cerrahi hastalarında sıklıkla karşımıza çıkan bir problem olan beslenme yetersizliği hastaneye yatan hastaların yaklaşık yarısında gözlenmektedir. Cerrahi hastasında malnütrisyondan dolayı ameliyat öncesi uzun süreli açlık ve besin alımındaki eksiklik ile ilişkili olduğu kabul edilir. Hastalar hastaneye başvuru sırasında da beslenme yetersizliği gelişmiş olabilir. Cerrahi stresin sebep olduğu katabolizma, gece yarısından itibaren hastaların oral alımının durdurulması, ameliyatın ertelenmesi gibi sebepler hastalarda beslenme yetersizliği riskini arttırmaktadır. Beslenme yetersizliğinin hastalarda bağışıklık sisteminde baskılanma, bilişsel fonksiyonlarda gerileme, yara yeri iyileşmesinin gecikmesi, hastanede yatış süresinin uzaması ve ölüme neden olabildiği belirtilmektedir. Bu nedenle hastaneye başvuru sırasında ve tekrarlı olarak beslenme durumunu değerlendirmek ve hastanın ameliyat öncesi besleme durumunu optimal duruma getirmek önemlidir. Güncel kanıtlar bunlara ek olarak, hastaya ameliyat öncesi oral karbonhidrat solüsyonu vermenin olumlu yönlerini ortaya koymuştur. Bu çalışmanın amacı ameliyat öncesi hastalara oral karbonhidrat yüklemesinin etkilerini güncel çalışmalarını inceleyerek sunmaktır.

Anahtar Kelimeler: Cerrahi, Beslenme yetersizliği, Açlık, Oral karbonhidrat yüklemesi

IS ORAL CARBOHYDRATE LOADING NECESSARY IN PATIENTS WITH SURGICAL INTERVENTION?: LITERATURE REVIEW**ABSTRACT**

Malnutrition, which is a problem frequently encountered in surgical patients, is observed in approximately half of the hospitalized patients. The causes of malnutrition in the surgical patient are generally considered to be associated with long-term preoperative fasting and a lack of nutrient intake. Patients may also develop nutritional deficiencies during admission to the hospital. Causes such as catabolism caused by surgical stress, stopping oral intake of patients from midnight and postponing surgery increase the risk of nutritional deficiency in patients. It is stated that nutritional deficiencies can cause suppression in the immune system, decline in cognitive functions, delay in wound healing, length of hospital stay and death. For this reason, it is important to evaluate the nutritional status at the hospital and repeatedly and to optimize the patient's preoperative feeding status. Current evidence has additionally revealed the positive aspects of giving the patient a pre-operative oral carbohydrate solution. The aim of this study is to present the effects of oral carbohydrate loading to patients before surgery by examining current studies.

Keywords: Surgery, Malnutrition, Fasting, Oral carbohydrate loading

HEM/S-75
ROBOTİK CERRAHİ VE HEMŞİRELİK

Esma Aydın¹, Ayşegül Savcı²

[1] Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Tezli Yüksek Lisans Programı, Kütahya, Türkiye,

*İlgili yazar/Corresponding author: esma.aydin.2608@gmail.com

[2] Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Kütahya, Türkiye, aysegul.savci@ksbu.edu.tr

ÖZET

Günümüzde, bilgisayar teknolojisindeki gelişmelerle birlikte ameliyatlarda endüstriyel robotlar kullanılmaya başlanmıştır. Robotik cerrahi, birçok alanda kullanılan ve sürekli gelişen bir robot tarafından uygulanan ergonomik bir yöntemdir. Üç boyutlu görüntü olanağı sağlayarak el-göz koordinasyonunu arttırması, el bileği hareketlerine oranla daha geniş hareket olanağı sunması gibi üstünlükleri vardır. Diğer yandan sistemin özel alan ve donanım gerektirmesi, maliyeti ve dokunma hissinin olmaması gibi olumsuz yanları da vardır. Robotik cerrahi uygulaması için bu donanımı kullanabilecek eğitimli ve deneyimli ekip gerekmektedir.

Robotik cerrahi uygulamalarında, hemşirenin rol ve görevleri cerrah, asistan ve hasta arasında önemli, hayati bir köprü olarak görülmektedir. Ameliyathane ekibinin bir üyesi olan ameliyathane hemşirelerinin de robotik cerrahi uygulamaları konusunda eğitim ve beceri kazanmaları önemlidir. Bu çalışmada, robotik cerrahinin geçmişten, günümüze nasıl bir yol izlediği, sağlık profesyonellerine ve hastalara sağladığı avantajlar ve dezavantajlar, robotik yöntemle yapılan ameliyatlarda hemşirelerin rol ve sorumlulukları güncel literatür ışığında derlenmiştir.

Anahtar kelimeler: Robotik cerrahi, Hemşirelik, Ameliyathane

ROBOTIC SURGERY AND NURSING**ABSTRACT**

Currently, with the advances in computer technology, industrial robots are being used in surgeries. Robotic surgery is an ergonomic method that is implemented by a robot, used in many fields, constantly developing. It has advantages such as increasing the hand-eye coordination by providing three-dimensional image opportunity, and offering wider movement compared to wrist movements. On the other hand, there are negative aspects of the system such as requiring special space and equipment, cost and lack of touch. A trained and experienced team is required to use this equipment for robotic surgery. In robotic surgery applications, the roles and duties of the nurse are seen as an important, vital bridge between the surgeon, assistant and the patient. It is important that the operating room nurses, who are members of the operating room team, also gain training and skills in robotic surgery applications. In this study, the way robotic surgery has followed from the past to the present, the advantages and disadvantages that it provides to health professionals and patients, the roles and responsibilities of nurses in the operations performed by the robotic method are compiled in the light of current literature.

Key words: Robotic surgery, Nursing, Operating room

HEM/S-76**VENTİLATÖR İLİŞKİLİ PNÖMONİNİN ÖNLENMESİNDE KANITA DAYALI UYGULAMALAR**

*Elif Yıldırım¹, Ayşegül Savcı²

¹ Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Hemşirelik Anabilim Dalı Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Kütahya, Türkiye *İlgili yazar / Corresponding author: elif.yildirim@ogr.ksbu.edu.tr

² Sağlık Bilimleri Fakültesi, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Dalı, Kütahya, Türkiye

ÖZET

Ventilatör ilişkili pnömoni (VİP) yoğun bakım ünitelerinde(YBÜ) en sık görülen ve yaşamı tehdit eden sağlık hizmetleriyle ilişkili enfeksiyondur. VİP, hastada hastaneye yatışta var olmayıp, inkübasyon yoluyla endotrakeal tüp ile mekanik ventilasyonunu takiben 48-72 saat içinde ortaya çıkar. Hastalarda mortalite / morbidite oranlarında artışa, hastanede yatış süresinde uzamaya ve sağlık bakım maliyetlerini artışa sebep olabilir. İnsidansı % 9 ila %69 arasında değişmekte olup ve en yüksek oranlar bağışıklığı baskılanmış, cerrahi geçirmiş ve yaşlı hastalardır. VİP mortalite oranının %10 ile %50 arasında değiştiği görülmüştür. Hasta özellikleri ile ilişkili , enfeksiyon kontrolü ilişkili ve tedavi ilişkili faktörler VİP gelişiminde etkilidir. Ventilatore bağlı hasta bakımında amaç bu risk faktörlerinden değiştirilebilir olanları, özellikle tedavi ve enfeksiyon kontrolü ile ilişkili olanları değiştirerek VİP gelişme oranını en aza indirmektir. VİP gelişiminin önlenmesi YBÜ’de kalış süresinin kısalması, tedavi maliyetlerinin azaltılması, morbidite ve mortalitenin önlenmesi için gereklidir. VİP’ in önlenmesinde birçok uygulama önerilmekte olup, kanıt temelli uygulamaların kullanılmasının VİP oluşumunu büyük ölçüde azalttığı saptanmıştır. Hemşireler yoğun bakımlarda kanıta dayalı uygulamaları içeren girişimleri ile VİP’in önlenmesinde önemli rol oynarlar. Bu çalışmada da VİP önlenmesinde kanıta dayalı yaklaşımlar incelenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ventilator ilişkili pnömoni, Kanıta dayalı uygulamalar, Hemşirelik

EVIDENCE-BASED INTERVENTIONS IN PREVENTION OF VENTILATOR- ASSOCIATED PNEUMONIA**ABSTRACT**

Ventilator-associated pneumonia (VAP) is the most common and life-threatening healthcare-related infection in ICUs. VIP does not exist in hospitalization in the patient and occurs within 48-72 hours following mechanical ventilation by endotracheal tube through incubation. It may cause an increase in mortality / morbidity rates, prolonged hospital stay and increase health care costs. Its incidence ranges from 9% to 69%, and the highest rates are immunosuppressed, operated, and elderly patients. VAP mortality rate was found to vary between 10% and 50%. Patient characteristics, infection control-related and treatment-related factors are effective in VAP development. The aim of ventilator patient care is to minimize the rate of VAP development by replacing these risk factors, especially those associated with treatment and infection control. Prevention of VIP development is necessary for shortening the duration of ICU stay, reducing treatment costs, and preventing morbidity and mortality. Many applications are recommended for the prevention of VIP, and it has been determined that the use of evidence-based applications greatly reduces VIP formation. Nurses play an important role in the prevention of VAP with their interventions involving evidence-based practices in intensive care units. In this study, evidence-based approaches in the prevention of VAP are examined.

Key words: Ventilator-associated pneumonia, Evidence based practice, Nursing

HEM/S-77**Meme Kanseri Sonrası Sağ Kalım Sürecinde Bakım**

Yasemin Uslu¹, Vildan Kocatepe¹

¹Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi, Hemşirelik Bölümü, İstanbul

Özet

Amaç: Meme kanseri, Türkiye’de ve dünyada kadınlarda en sık görülen kanser türüdür. Meme kanserinin tüm dünyada yaklaşık insidansı 2 milyon üzerindedir. Meme kanseri görülme oranı gelişmiş ülkelerde daha yüksek olmasına rağmen bu oran tüm bölgelerde giderek artmaktadır. Gelişmiş tedavi yöntemleri, tarama programında yer alan mamografiye olan farkındalığın artması ve yaygınlaşması ile meme kanseri sonrası uzun süreli sağ kalım oranı %90’ın üzerine çıkmıştır. Meme kanserinin tanılanması ve tedavi süreçlerine ilişkin birçok kanıta dayalı rehberler olmasına rağmen, tedavi sonrası sağ kalım sürecindeki bakımı içeren sınırlı sayıda kaynak bulunmaktadır. Bu makalede amaç; meme kanseri sonrası hayatta kalanlar için ömür boyu devam eden bakımlarına yönelik güncel bilgi paylaşılmasıdır.

Sağ Kalım Sürecinde Bakım: Meme kanseri sonrası sağ kalım sürecinde bakım amaçları; nüks belirtilerine yönelik tüm kadınların bilgilendirilmesi ve nüksün erken saptanması, riskli kadınlar için danışmanlık hizmetinin sunulması, ikincil kanser taramasının yapılması, kanser ve tedavi ilişkili sorunların yönetilmesi, bireyin uyumu ve psikososyal desteğinin sağlanması, sağlığın korunması ve geliştirilmesine yönelik davranışların kazandırılması, bakımda iş birliğinin sağlanması olarak sıralanabilir. Meme kanseri sağ kalım sürecinin beş temel alanı bulunmaktadır. Bunlar; meme kanserinde nüks için izlem, ikincil kanser taraması, meme kanseri ve tedavisinin fiziksel-psikososyal olarak uzun süreli ve geç etkilerinin değerlendirilmesi ve yönetimi, sağlığı geliştirme, bakım koordinasyonu ve sonuçlarının paylaşımıdır. Uzayan sağ kalım sürecinde yaşam kalitesinin artırılmasında hemşirenin gelişen ve değişen rollerinden olan iletişim ve koordinatörlük, danışmanlık, rehabilite edici ve danışmanlık süreçlerinde kanıta dayalı bakım sunmaları önemlidir.

Sonuçlar: Meme kanseri sonrası sağ kalım süreci bakım uygulamalarına yönelik birey, aile ve toplumun bilgilendirilmesi hem kadın sağlığı hem de toplum sağlığı açısından önemlidir. Bu süreçte sağlık profesyonellerine bireyselleştirilmiş bakım planlaması yapma, tarama takvimi oluşturma ve risk azaltma stratejilerine yönelik bilgilendirme ve danışmanlık rolleri düşmektedir.

Anahtar Kelimeler: Meme kanseri, Sağ kalım süreci, Yaşam kalitesi

Survivorship Care After Breast Cancer

Yasemin Uslu¹, Vildan Kocatepe¹

¹Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar University, Department of Nursing, Istanbul

Abstract

Objectives: Breast cancer is the most common type of cancer among women in the world and in Turkey. The worldwide incidence of breast cancer is over two million. Although prevalence of breast cancer is higher in developed countries, this rate gradually increases in all regions. Owing to advanced treatment methods, the rise of awareness on mammography in the screening program, and its spread, the long-term survival rate after breast cancer has exceeded 90%. Despite the availability of many evidence-based guidelines related to the diagnosis and treatment processes of breast cancer, there is a limited number of studies including the care in the post-treatment survival process. The purpose of this article is to share up-to-date information about lifelong care of breast cancer survivors.

Survivorship Care: The purposes of survivorship care after breast cancer can be ordered as informing all women about recurrence symptoms and detecting the recurrence earlier, providing counseling service to risky women, doing secondary cancer screenings, managing problems related to cancer and treatment, providing adaptation of the individuals and psychosocial support to them, acquiring behaviors aimed at protecting and promoting health, and providing collaboration in health. Breast cancer survivorship care comprises five basic areas. These areas are; surveillance for breast cancer recurrence, screening for second primary cancers, assessment and management of physical and psychosocial long-term and late effects of breast cancer and treatment, health promotion and care coordination/practice implications. In order to enhance the quality of life in the prolonged survivorship, it is important for nurses to provide evidence-based care in their communication and coordinatorship, rehabilitating and counseling processes, which are among their developing and changing roles.

Conclusions: It is important to inform individuals, families and society about care practices of the survivorship care after breast cancer, in terms of both women's health and community health. In this process, healthcare professionals have roles of planning individualized care, preparing a screening calendar, and providing information and counseling for risk reduction strategies.

Key Words: Breast cancer, Survivorship care, Quality of life

HEM/S-78**Hemşirelik Eğitiminde Kullanılan Simülasyon Yöntemleri**

Vildan Kocatepe¹, Yasemin Uslu¹

¹Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi, Hemşirelik Bölümü, İstanbul

Özet

Amaç: Simülasyon, gerçek deneyimlerin tümüyle etkileşimli şekilde öğretildiği bir eğitim yöntemidir. Simülasyona dayalı deneyimlerin amacı, gerçekliğin göz ardı edilmeden klinik uygulama ortamının taklit edilmesidir. Hemşirelik eğitiminde manken temelli simülatörler en yaygın kullanılan tür olmasına rağmen simülasyon yöntemleri oldukça çeşitlidir. Simülasyona dayalı deneyimlerde kullanılan farklı yöntemlerin uygulama sırasında farklı yararları veya güçlükleri olmaktadır. Eğitimler sırasında uygun simülasyon yönteminin seçimi öğrenme deneyimini önemli ölçüde etkiler. Bu derlemede amaç hemşirelik alanında kullanılan simülasyon yöntemleri ve özellikleri hakkında güncel bilgilerin paylaşılmasıdır.

Simülasyon Yöntemleri: Hemşirelik alanında kullanılan simülasyon yöntemleri; yerinde simülasyon, klinik benzetimli simülasyon, bilgisayar destekli simülasyon, sanal gerçeklik, hibrid simülasyondur. Bu yöntemler haptik cihazlar, standardize/simüle hastalar, mankenler, avatarlar, kısmi görev simülatörleri kullanılarak gerçekleştirilebilir.

Yerinde simülasyon, fiziksel olarak klinik ortama entegre edilen simülasyondur. Bu eğitim özellikle alan kısıtlılıkları veya zor çalışma ortamları için uygundur. Klinik benzetimli simülasyon, simülasyona dayalı deneyimleri gerçek klinik ortama benzetilen gerçeğe benzer bir çevrede oluşturulmasıdır. Bilgisayar destekli simülasyon, insan fizyolojisini, belirli görevleri veya ortamları çeşitli yönleriyle modellemek için tasarlanmıştır. Sanal gerçeklik, üst düzeyde bilgisayara dayalı üç boyutlu video oyun teknolojisinin bir yan ürünü olarak geliştirilmiştir. Hibrid simülasyon ise canlı, sanal ve yapısal modellerin farklı kombinasyonlarla bir arada kullanıldığı simülasyon uygulamalarıdır.

Sonuçlar: Simülasyona dayalı deneyimlerde çok çeşitli yöntemler bulunmasına rağmen birçok sağlık profesyoneli ve eğitimci bu yöntemlerin sadece birkaçını eğitimde kullanabilmektedir. Eğitim ve teknolojideki gelişmeler, simülasyon yöntemlerinin daha yaygın biçimde kullanılmasına olanak sağlamaktadır. Kullanılacak simülasyon yönteminin seçiminde kurum olanakları, öğretim hedefleri, alt yapı olanakları, ekipman ve kaynak yönetimi gibi birçok değişken göz önünde bulundurulmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Simülasyon, Simülasyon Yöntemleri, Hemşirelik, Simülasyona dayalı deneyim

Simulation Modalities Used in the Nursing Education

Vildan Kocatepe¹, Yasemin Uslu¹

¹Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar University, Department of Nursing, Istanbul

Abstract

Objectives: Simulation is a training method in which real experiences are taught on a fully interactive basis. The aim of simulation-based experiences is to simulate a clinical practice environment without overlooking reality. Simulation methods are quite diverse even though mannequin simulators are the most widely used type in nursing education. Different methods used in simulation-based experiences have different benefits or difficulties during the application. Selection of the appropriate simulation method during training has a significant effect on the learning experience. The aim of this review is to share up-to-date information about simulation methods used in the nursing education and their properties.

Simulation Modalities: Simulation modalities used in the nursing education include in situ simulation, simulated clinical immersion, computer-assisted simulation, virtual reality, hybrid simulation. These modalities can be put into practice using haptic devices, standardized patients, mannequins, avatars, and/or partial task trainers. In situ simulation is a simulation that is physically integrated into the clinical environment. This training method is particularly suitable for space constraints or difficult work environments. In simulated clinical immersion, simulation-based experiences are created in a real clinical setting-like environment. Computer-assisted simulation has been designed to model human physiology, specific tasks, or environments from various aspects. Virtual reality has been developed as a by-product of high-level computer-based three-dimensional video game technology. Hybrid simulation is simulation applications where live, virtual, and structural models are used together, and in different combinations.

Conclusions: Many healthcare professionals and educators are able to use only a few of these modalities during the training although there are a wide variety of modalities in simulation-based experiences. Advances in education and technology allow to use simulation modalities more commonly. Many variables such as institutional possibilities, teaching objectives, infrastructure facilities, equipment, and resource management need to be taken into consideration for selecting simulation modality to be used.

Key Words: Simulation, Simulation Modalities, Nursing, Simulation-based experience

HEM/S-79**SAĞLIK HİZMETİ MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN SAĞLIK ALGILARININ DERİ KANSERİ-GÜNEŞ BİLGİSİ VE KORUNMA DAVRANIŞLARI ÜZERİNDEKİ ETKİSİNİN İNCELENMESİ**

Gülcihan Arkan¹, Bennur Koca²

¹ Öğretim Görevlisi, PhD, Dokuz Eylül Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Halk Sağlığı Hemşireliği Anabilim Dalı, gulcihan.48@gmail.com

² Öğretim Görevlisi, PhD, Dokuz Eylül Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, İlk ve Acil Yardım Programı, kocabennur78@gmail.com

*İlgili yazar / Corresponding author: gulcihan.48@gmail.com

ÖZET

Amaç: Araştırmada, Sağlık Hizmeti Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin sağlık algılarının deri kanseri- güneş bilgisi ve korunma davranışlarına etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Gereç-Yöntem: Araştırma kesitsel tipte tanımlayıcı olarak Mayıs 2020 tarihinde Türkiye'nin Batısındaki bir üniversitenin Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu'nda eğitim-öğretim gören öğrencilerle yürütülmüştür.

Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalaması 20.10 ± 1.31'dir. Öğrencilerin sağlık algısı, deri kanseri ve güneş bilgi ve korunma davranışları toplam puanı ortalamaları sırasıyla 52.50 ± 6.15, 38.55 ± 7.72 ve 15.72 ± 2.98'dir. Regresyon analizi sonuçlarına göre sağlık algısı ölçeği alt boyutlarının güneşten korunma davranışının %11.8'ini açıkladığı (p<0.05), fakat deri kanseri ve güneş bilgisinin korunma davranışları üzerinde etkili olmadığı belirlenmiştir (p>0.05).

Sonuç: Öğrencilerin, sağlık algılarının güneşten korunma davranışlarını etkilediği, deri kanseri ve güneş bilgilerinin ve korunma davranışları uygulamalarının yeterli olmadığı saptanmıştır.

Anahtar kelimeler: Sağlık algısı, deri kanseri, güneş, korunma davranışları

INVESTIGATION OF THE EFFECT OF HEALTH PERCEPTIONS OF VOCATIONAL SCHOOL OF HEALTH SERVICES STUDENTS ON SKIN CANCER-SUN KNOWLEDGE AND PROTECTION BEHAVIORS**ABSTRACT**

Aims: This study aimed to investigation of the effect of health perceptions of vocational school of health services students on skin cancer-sun knowledge and protection behaviors.

Materials - Methods: This descriptive cross-sectional study was carried out with the vocational school of health services students in a university in the West in Turkey.

Results: Mean age of the students was 20.10 ± 1.31 years. The mean scores of perception of health scale, skin cancer and sun knowledge scale and sun protection behaviors questionnaire were 52.50 ± 6.15, 38.55 ± 7.72 and 15.72 ± 2.98, respectively. According to the results of the regression analysis, the sub-dimensions of the health perception scale explained 11.8% of the sun protection behaviors (p <0.05), and skin cancer and sun knowledge were not effective on protection behaviors (p > 0.05).

Conclusions: It has been determined that students' perceptions of health affect their sun protection behaviors, and their skin cancer and sun knowledge and protection behaviors are not sufficient.

Key Words: Health perception, skin cancer, sun, protection behaviors

HEM/S-80**YANLIŞ HASTA YANLIŞ TARAF CERRAHİSİNE YÖNELİK GÜNCEL YAKLAŞIMLAR; LİTERATÜR İNCELEME**

Ayşegül Savcı¹ Hale Turhan Damar², Saadet Çömez³

1-Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Kütahya, Türkiye, aysegul.savci@ksbu.edu.tr

2-İzmir Demokrasi Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Yaşlı Bakım Programı, İzmir, Türkiye, hale.turhan1986@gmail.com

3-Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Kütahya, Türkiye, saadet.andic@gmail.com

Özet

Dünya Sağlık Örgütü; dünyada her yıl 234 milyon majör cerrahi uygulandığını bildirmiştir (25 kişiden 1'i). Hastanelerde görülen istenmeyen olayların yarıdan fazlası cerrahi bakım ile ilişkilidir ve bu olayların en az yarısı önlenemez hatalardır. Olayların %14'ü kalıcı ve yaklaşık %20'si geçici sakatlığa neden olmaktadır. Ameliyathanede hasta güvenliği, yanlış taraf cerrahisi, yabancı cisim unutulması, transfüzyon hataları, ameliyat komplikasyonları, hava embolisi, düşmeler, cerrahi alan enfeksiyonları, cerrahi yanıklar, ilaç hataları, kesici-delici alet yaralanmaları vb gibi çok sayıda konuyu içerir. Yanlış taraf cerrahisi ile ilgili yapılan kök neden analizi sonuçlarında; ameliyatın acil cerrahi, normal olmayan fiziksel hasta özellikleri, birden fazla cerrahla çalışma, aynı hastaya birden fazla girişim yapılması, yanlış bilgi veren hasta veya aile, onamın yetersiz olması veya olmaması, etkisiz iletişim vb olduğu belirtilmiştir. Sağlık personelinin kendi içindeki iletişim engelleri sağlık bakım sonuçlarına olumsuz yansımaktadır. Sağlık çalışanlarının ileri teknoloji kullanma becerilerinin yanında, iletişim ve empatik becerilere sahip olmaları önemlidir. Yapılan çalışmalarda ameliyathanede güvenli cerrahi kontrol listesinin (GCKL) ekip işbirliğini ve etkili iletişimi sağladığı belirlenmiştir. DSÖ'nün kullanımını önerdiği GCKL anestezi verilmeden önce, ameliyat kesisinden önce ve ameliyathaneden ayrılmadan önce olacak şekilde üç bölümden oluşmaktadır. T.C. Sağlık Bakanlığı Performans Yönetimi ve Kalite Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından önerilen "Güvenli Cerrahi Kontrol ListesiTR" (GCKL-TR) ülkemizde dört bölüm halinde uygulamaya sunulmuştur (klinikten ayrılmadan önce bölümü eklenmiştir). Yanlış hasta, yanlış taraf cerrahisinde bildirim sistemleri de çok önemlidir. Yapılan yanlış hasta/taraf cerrahisi bildirimlerinin titizlikle yapılması ve sonrasında bildirim sistemlerinin oluşturulması büyük önem taşımaktadır. Ancak hata bildirimleri yeterli düzeyde yapılmamaktadır. Oysa ki bildirimlerin yapılması, hataların analiz edilebilmesine ve uygun önleyici girişimlerin oluşturulabilmesine olanak sağlar. Bu çalışmada da literatürde yanlış hasta/taraf cerrahisine yönelik güncel literatürün incelenmesidir.

Anahtar Kelimeler: Yanlış hasta, Yanlış taraf, Güvenli cerrahi

CURRENT APPROACHES TO WRONG PATIENT WRONG SIDE SURGERY; LITERATURE REVIEW

Ayşegül Savcı¹ Hale Turhan Damar², Saadet Çömez³

1-Kutahya Health Science University, Health Science of Faculty, Surgical Nursing, Kutahya, Türkiye, aysegul.savci@ksbu.edu.tr

2- Izmir Democracy University, Vocational School of Health Services, Elderly Care Program, Izmir, Türkiye, hale.turhan1986@gmail.com

3-Mehmet Akif Ersoy University, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Health Science of Faculty, Surgical Nursing, Burdur, Türkiye, saadet.andic@gmail.com

Abstract

World Health Organization; reported that 234 million major surgeries are performed worldwide (1 in 25 people). More than half of the undesirable events seen in hospitals are associated with surgical care, and at least half of these events are preventable errors. 14% of the cases cause permanent and about 20% of them cause temporary disability. It includes many issues such as patient safety in the operating room, wrong side surgery, foreign body forgetting, transfusion errors, surgical complications, air embolism, falls, surgical site infections, surgical burns, drug errors, needlestick and sharp injuries instrument injuries, etc. In the root cause analysis results regarding the wrong side surgery; It was stated that the operation was urgent surgery, abnormal physical patient characteristics, working with more than one surgeon, multiple interventions to the same patient, patient or family providing false information, inadequate or absent consent, ineffective communication etc. Communication barriers within the healthcare staff have a negative impact on health care outcomes. It is important that healthcare professionals have communication and empathic skills besides advanced technology skills. In the studies conducted, it was determined that the safe surgical checklist (GCKL) in the operating room provided team cooperation and effective communication. GCKL recommended by WHO; It consists of three parts, before anesthesia is given, before the surgery incision and before leaving the operating room. T. C. The "Safe Surgery ChecklistTR" (GCKL-TR) proposed by the Ministry of Health Performance Management and Quality Improvement Department has been put into practice in our country in four sections (the department has been added before leaving the clinic).

Reporting systems are also very important in wrong patient, wrong side surgery. It is very important to make the wrong patient / side surgery notifications meticulously and then to establish the notification systems. However, error notifications are not sufficiently made.

Whereas, making notifications allows the errors to be analyzed and appropriate preventive interventions to be created.

In this study, the current literature on wrong patient / side surgery is examined in the literature.

Keywords: Wrong patient, Wrong side, Safe surgery

HEM/S-81

The Effect of Physical Restraint Education on Knowledge, Attitude And Practice of Intern Nurses: A Pre-Post Test Study

Büşra Ertuğrul Dilek Özden
Dokuz Eylül University Türkiye

ÖZET

Objectives: The purpose of the study was to determine the effect of physical restraint education applied to intern nurses on their physical restraint knowledge, attitudes and practices.

Materials - Methods: The research was a quasi-experimental study with a pre-test, post-test design. The population of the study consists of a total of 140 undergraduate/intern students (During the 2018, 69 for spring and 71 for fall semester) in one university's Faculty of Nursing in Turkey. Each pair of pre/post-tests were completed using the 'Physical Restraint Knowledge, Attitude and Practice Scale' before and after one lecture. Two pairs pre/post-tests were conducted during lectures of Nursing Care Management. In addition to scale, demographic characteristics, professional characteristics, alternative methods to physical restraints were questioned in the pre-test. SPSS 24.00 was used for descriptive analysis and paired t-tests. Approval from the ethics committee of university was taken.

Results: Most of the intern nurses (63.6%) stated that they had experienced physical restraint before, the training in undergraduate regarding physical restraint was not sufficient (65.7%), and they did not know the alternatives of physical restraint (80%). The most common alternative methods suggested were "therapeutic communication' with the patient", "chemical restraint", and "distraction methods". Mean scores of post-tests in all sub-sale as Knowledge, Attitude and Practice regarding physical restraint were significantly higher than those of pre-tests ($p < 0.001$).

Conclusions: The physical restraint has a positive effect to enhance knowledge, attitude and practice of intern nurses.

Keywords: Physical Restraint, Nursing Students, Nursing Education, Evaluation Studies as Topic

HEM/S-82**KAFA TRAVMALI HASTALARDA TRISS PUANI HESAPLAMANIN HEMŞİRELERİN KLİNİK KARAR VERMESİNE ETKİSİNİN İNCELENMESİ**

¹Sevgi Öztürk, ²Türkan Özbayır

¹Ege Üniversitesi Atatürk Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu

²Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Cerrahi Hastalıklar Hemşireliği

*İlgili yazar / Corresponding author: ozturk.svg@gmail.com

ÖZET**AMAÇ**

Çalışma, travma eğitimi ve skollama uygulamanın, kritik hasta bakım sürekliliğinde klinik karar vermeye etkisini değerlendirmek, hasta sonuçları üzerindeki etkinliğini kanıtlamak ve travma hasta bakımının iyileştirilmesi amacıyla planlanmıştır.

GEREÇ VE YÖNTEM

İleriye dönük planlanan çalışma 20 hemşire ve 225 travma hastası ile gerçekleştirildi. Çalışma başlangıcında hemşirelere, çoklu travma bakım soruları ve klinik karar verme ölçeği uygulandı. Sonrasında bakım verilen hastalara Trauma and Injury Severity Score (TRISS) hesaplaması yapıldı. Çalışma bitiminde travma bilgi soruları ve klinik karar verme ölçeği tekrar uygulanarak öncesi ve sonrası aradaki fark anlamlılığı değerlendirildi.

BULGULAR

Hemşirelerin %70'inin travma eğitimi aldığı saptandı. Çalışma öncesi klinik karar verme puan ortalaması 95,15±9,37 iken, çalışma sonrası puan ortalaması 116,9±7,63 olarak bulundu. Çalışma öncesi ve sonrası elde edilen puanların fark ortalaması pozitif yönde 21,75±9,76 anlamlı artış gösterdi (t=9,96 p<0,01). Çalışma öncesi toplam puan ve puan artışı arasında orta düzeyde negatif yönde anlamlı bir ilişki (r=0,5 p=0,2), çalışma sonu puan ve puan artışı arasında orta düzeyde pozitif yönde anlamlı ilişki bulundu (r=0,48 p=0,02).

TARTIŞMA

Hastaların ihtiyaçlarına yönelik yenilikçi bir yol olarak travma hastası odaklı klinik kararlarda, karar verme becerilerini kolaylaştıracak ve hızlandıracak standartların geliştirilmesinde ve kanıta dayalı bilgi ile bakım stratejilerinin belirlenmesinde skollama sistemine ihtiyaç olduğu belirlendi.

Anahtar Kelime: Travma Bakımı, Hemşire, Klinik Karar Verme

Examining the Effect of Calculation of TRISS for Patients with Head Trauma on Clinical Decision-Making in Nurses

ABSTRACT

OBJECTIVE

The study was planned to evaluate the effect of trauma training and scoring on clinical decision-making in the continuity of critical patient care, demonstrate its effectiveness on patient outcomes and improve trauma patient care.

MATERIALS AND METHODS

This prospective study was carried out with 20 nurses and 225 trauma patients. At the beginning of the study, the multiple trauma care questions and the Clinical Decision-Making in Nursing Scale were applied to the nurses. Then, the Trauma and Injury Severity Score (TRISS) of the patients who were given care was calculated. The trauma care questions, and the clinical decision-making scale were re-applied at the end of the study and the significance of the difference between the pre- and post-study was evaluated.

RESULTS

It was determined that 70% of the nurses had received trauma training. The mean clinical decision-making score was 95.15 ± 9.37 before the study and 116.9 ± 7.63 after the study. The mean difference between the scores obtained before and after the study increased significantly by 21.75 ± 9.76 in a positive direction ($t=9.96$ $p<1\%$). There was a significant, negative, moderate correlation between the pre-study total score and the score increase ($r=0.5$ $p=0.2$), and a significant, positive, moderate correlation between the post-study total score and the score increase ($r=0.48$ $p=0.02$).

DISCUSSION

As an innovative way of assessing patient needs, a scoring system is needed in order to develop standards that will facilitate and accelerate decision-making skills and to determine which evidence-based information and care strategies to use.

Keywords: Trauma Care, Nurse, Clinical Decision-Making

HEM/S-83

Okullarda Transteoretik Model Temelli Güvenli Bisiklet Kullanma Davranışını Geliştirme Programı

Özden Erdem¹, Saime Erol²

¹ Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Halk Sağlığı Hemşireliği Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye, saimeerol@hotmail.com

² Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Halk Sağlığı Hemşireliği Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye, ozden85@gmail.com

Özet

Amaç: Bu derleme makalesinin amacı çocuk ve adölesanları bisiklet kaza ve yaralanmalarından korumak için okullarda transteoretik model temelli güvenli bisiklet kullanma davranışını geliştirme programını tanıtmaktır.

Bisiklet kullanma, sağlığın geliştirilmesi için önerilen, fiziksel, sosyal ve psikolojik yönden birçok yararı olan eğlenceli bir aktivitedir. Ancak, bisiklet kullanmaya yönelik güvenli davranışlar geliştirilmedikçe kaza ve yaralanmalar sonucu engellilik ve erken ölümler görülmektedir. Bunu önlemek için okul yıllarından itibaren güvenli bisiklet kullanma davranışları öğretilerek, kalıcı davranış değişikliği sağlanmalıdır. Davranış değişikliğinin gerçekleşmesinde teorilere temellendirilmiş modellerin kullanılması başarılı sonuçlar sağladığı için önerilmektedir. Bu amaçla Transteoretik Model Temelli Güvenli Bisiklet Kullanma Programı oluşturulmuştur. Program, Transteoretik Model değişim aşamalarına uygun, bilişsel ve davranışsal değişim süreçlerini kullanarak davranış değiştirmeyi sağlayan girişimleri sunmaktadır. Ayrıca güvenli bisiklet kullanma davranış değişimi için bilinçlenme ve farkındalığın artırılmasına yönelik eğitim içeriği, model temel alınarak oluşturulmuştur.

Güvenli bisiklet kullanma eğitim içeriğinde; *1.Vücut Ölçülerine Uygun Bisiklet Kullanma, 2. Koruyucu Ekipman Kullanma, 3.Bisiklet Kontrolünü Yapma, 4.Ergonomi, 5.Trafikte Bisiklet Kullanımı ve 6. Egzersiz yapma* olmak üzere altı temel başlığa yer verilmiştir. Güvenli bisiklet kullanımının tanımı ve kapsamı da ilk defa bu derleme makalesinde ele alınmıştır.

Geliştirilen programın okul hemşireleri tarafından, eğitim müfredatı içeriğine entegre edilerek kullanılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Okul, Bisiklet, Güvenlik, Sağlığı Geliştirme, Transteoretik Model, Hemşire

A Transtheoretical Model Based Safe Cycling Behavior Development Program in Schools

Özden Erdem, Saime Erol

Abstract

Objectives: The purpose of this review article is to introduce a transtheoretical model based safe cycling behavior development program in schools to protect children and adolescents from bicycle accidents and injuries.

Cycling is a fun activity, recommended for health promotion, with many physical, social and psychological benefits. However, unless safe behaviors for cycling are developed, disability and early deaths are observed as a result of accidents and injuries. To prevent this, permanent using cycling behavior should be provided by teaching safe cycling behaviors from school years. The use of models based on theories in the realization of behavioral change is recommended; because it provides successful results. For this purpose, Transtheoretical Model Based Safe Cycling Health Promotion Program has been created. The program offers interventions that are appropriate for the Transtheoretical Model change stages, by using cognitive and behavioral change processes. In addition, training content for raising awareness for safe cycling behavior change being based on the model is created. Safe cycling training content has six basic topics. These topics: *1. Using the bicycle which is suitable for body, 2. Using Protective Equipment, 3. Controlling the Bicycle, 4. Ergonomics, 5. Using Bicycle in Traffic and 6. Exercising.* The definition and scope of safe cycling is handled as whole for the first time in this review article. It is recommended that this developed program should be used by school nurses, by integrating it into the curriculum content.

Keywords: School, Bicycle, Safety, Health Promotion, Transtheoretical Model, Nurse

Yoga Konulu Lisansüstü Hemşirelik Tezlerinin Eleştirel Değerlendirmesi

Özüm Erkin¹,

¹ İzmir Demokrasi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, İzmir, Türkiye

Özet

Amaç: Araştırma, yoga konulu hemşirelik lisansüstü tezlerinin eleştirel olarak değerlendirilmesi amacıyla planlanmıştır.

Gereç - Yöntem: Tanımlayıcı tipte bir çalışmadır. Yükseköğretim Kurumu'nun sayfasına girilerek, "yoga" anahtar kelimesi yazılarak online olarak lisansüstü tezlere ulaşılmıştır. Hemşirelik alanında yapılmış olan 13 adet lisansüstü tez evreni oluşturmuştur. Tam metin erişim izni olan tezler (n:13) örnekleme dahil edilmiştir. Literatür doğrultusunda hazırlanan kod listesi (12 soru) kullanılarak veriler toplanmıştır. Verilerin analizinde, içerik analizi ve sayısal analiz tekniği kullanılmıştır. İçerik analizinde, her bir yüksek lisans ve doktora tezinin adının yer aldığı cümleler analiz birimi olarak seçilmiştir. Maxqda ve SPSS 21.0 programları verim analizinde kullanılmıştır.

Bulgular: Yükseköğretim Kurumu'nun arşivinde kayıtlı olan yoga konulu lisansüstü hemşirelik tezleri (n:13) 2016-2019 yılları arasında yapılmıştır. Tezlerin %7.7'si yüksek lisans, %92.3'ü doktora tezidir. Tezlerin %38.5'i hemşirelik anabilim dalı, %38.5'i kadın sağlığı ve hastalıkları hemşireliği, %15.3'ü iç hastalıkları hemşireliği, %7.7'si psikiyatri hemşireliği anabilim dalında yürütülmüştür. Tezlerin %53.8'inin örnekleme kadınlardan, %46.2'sinin her iki cinsten oluşmaktadır. Tezlerin %53.8'inde denek türü sağlıklı bireyler iken, %30.8'i yoganın gebelik ve doğum üzerindeki etkisini incelemektedir.

Sonuçlar: Lisansüstü tezlerin tamamına yakını doktora tezi olup, yarısından fazlasının örneklemini kadınlar oluşturmuştur. Çalışmaların yarısından fazlasında denek türü olarak sağlıklı bireyler tercih edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yoga, Hemşirelik, Tez, Lisansüstü, Doktora Tezi, Yüksek Lisans Tezi

Critical Assessment of Yoga Themed Nursing Postgraduate Theses

Özüm Erkin¹,

¹ İzmir Democracy University, Faculty of Health Sciences, Nursing Department, İzmir, Turkey

Abstract

Objectives: The research is planned to critically evaluate nursing postgraduate theses on yoga.

Materials - Methods: Thesis were accessed online by entering the keyword "yoga" in the Higher Education Institution page. The universe of the study includes 13 postgraduate theses done in the field of nursing. Thesis with full text access permission (n: 13) are included in the sample. In the analysis of the data, content analysis and numerical analysis technique were used. In the content analysis, sentences containing the name of each master's and doctoral thesis were selected as the analysis unit. Data were collected using the code list (12 questions) prepared according to the concepts extracted from the data. Maxqda and SPSS 21.0 programs were used for analysing the data.

Results: Postgraduate nursing theses on yoga on the archive of the Higher Education Institution (n: 13) were made between 2016-2019. Of these theses 7.7% are masters and 92.3% are doctoral. Thesis were carried out in the department of nursing (38.5%), women's health and diseases nursing (38.5%), internal medicine nursing (%15.3), psychiatric nursing (7.7%). The sample of 53.8% of theses consists of women and 46.2% of both sexes. While 53.8% of theses subject type was healthy individuals, 30.8% examine the effect of yoga on pregnancy and birth.

Conclusions: Almost all of the graduate theses are doctoral theses and women constitute more than half of the sample. In more than half of the studies, healthy individuals were preferred as the subject type.

Key Words: Yoga, Nursing, Thesis, Postgraduate Thesis, Master Thesis, Doctorate Thesis

HEM/S-85
Diyabet ve Seyahat

Demet İnangil

Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Hemşirelik Fakültesi, Hemşirelik Esasları Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

Özet

Amaç: Bu çalışmada diyabetik bireylerin seyahat ederken karşılaştıkları çeşitli zorlukların önlenmesine ilişkin bilgilerin derlenerek, diyabet eğitimlerine bilimsel veri tabanı sunmak amaçlanmıştır.

Gereç - Yöntem: Araştırma veri tabanları olarak PUBMED ve Google Akademik kullanılmıştır. Derlemede “diabetes mellitus”, “travel”, “hypoglycaemia”, “self management” ve “driving” anahtar kelimeleri kullanılarak tarama yapılmıştır. Araştırmacıların incelemeleri sonucu tanımlanan 34 çalışma analiz edilerek inceleme yapılmıştır. Bu çalışmalar derleme, sistematik inceleme ve ilgili dernekler tarafından yayınlanan rehberleri içermektedir.

Bulgular: Analiz edilen çalışmalarda genel seyahat önerileri, seyahat öncesi hazırlık, seyahat esnasında ve sonrasında uygulanması gereken önerileri içermekteydi. Çalışmamızda seyahat öncesi hazırlık ilaç ve ekipman kullanımı, beslenme, ayak bakımı, egzersiz ve aşılama başlıkları altında ele alınmıştır. Seyahat sırasında yer alan öneriler karayolu, hava yolu ve deniz yolu ile ilgili olmakla birlikte sıcak-soğuk bölgelere seyahat ve araç kullanma ile ilgili yapılması gerekenleri içermektedir.

Sonuçlar: Diyabetli olmak seyahat etmek için bir engel değildir. Ancak, diyabetli bireyler seyahat ederken birçok zorlukla karşılaşabilmektedir. Yeme alışkanlıklarındaki değişiklikler, artmış fiziksel aktivite veya tıbbi tedavide rutin uygulamadan sapma seyahatler sırasında kan glukoz seviyesini etkileyebilmektedir. Bu zorluklar hekim, hemşire ve diğer sağlık ekibi üyeleri ile önceden planlamalar yapılarak kolayca öngörülebilir ve önlenebilmektedir. Diyabetli bireyler diyabetin doğası, yaşadıkları belirtiler ve diyabetlerini yönetmek için aldıkları önlemler açısından farklılık gösterdiğinden planlamaların bireyselleştirilmiş olması önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Diyabet, Seyahat, Hipoglisemi, Öz Yönetim, Araç Kullanma

Diabetes and Travel

Demet Inangil

Saglik Bilimleri University, Hamidiye Faculty of Nursing, Fundamental of Nursing Department, Istanbul, Turkey

Abstract

Objective: In this study, it was aimed to compile information on the prevention of various difficulties faced by diabetic individuals while traveling and to present a scientific database to diabetes education.

Materials - Method: PUBMED and, Google Academic were used as research databases. In the review, scanning was done using the keywords "diabetes mellitus", "travel", "hypoglycaemia", "self management" and "driving". 34 studies identified as a result of the researchers' analysis were analyzed and examined. These studies include compilation, systematic review and guides published by relevant associations.

Results: In the studies analyzed, general travel suggestions included the preparations that should be applied before, during and after travel. In our study, the preparation of medication and equipment before travel was discussed under the titles of nutrition, foot care, exercise and vaccination. The recommendations included during the travel are related to the road, air and sea routes, but they also include the things to be done for traveling and driving to the hot and cold regions.

Conclusions: Being diabetic is not an obstacle to travel. However, individuals with diabetes may experience many difficulties while traveling. Changes in eating habits, increased physical activity, or deviation from routine practice in medical treatment can affect blood glucose levels during travel. These difficulties can be easily foreseen and prevented by planning in advance with physicians, nurses and other healthcare team members. It is important that plans are individualized, as individuals with diabetes differ in the nature of diabetes, the symptoms they experience, and the measures they take to manage their diabetes.

Key Words: Diabetes, Travel, Hypoglycaemia, Self-Management, Driving

HEM/S-86**İntörn Hemşirelik Öğrencilerinin Kanıta Dayalı Uygulamalara Yönelik Tutumlarının İncelenmesi: Kesitsel Çalışma**

Ahmet Erol¹, Ayten Zaybak², Leyla Khorshid³

^{1,2,3} Ege Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Hemşirelik Esasları Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

Özet

Amaç: Bu çalışma, İntörn hemşirelik öğrencilerinin kanıta dayalı uygulamalara yönelik tutumlarını incelemek amacıyla yapılmıştır.

Gereç - Yöntem: Araştırma, tanımlayıcı-kesitsel nitelikte bir çalışmadır. Bir devlet üniversitesinde 2018-2019 eğitim döneminde öğrenim gören tüm intörn hemşirelik öğrencileri (n=267) araştırmanın evrenini oluşturdu. Örneklem sayısı, evreni bilinen örneklem denklemine göre; %95 güven aralığında, %5 hata ile 158 kişi olarak hesaplandı. Araştırmanın örneklem sayısı, çalışmaya gönüllü olarak katılan 168 intörn öğrencidir. Çalışmanın verileri, araştırmacıların oluşturduğu “Kişisel Bilgi Formu” ve “Kanıta Dayalı Hemşireliğe Yönelik Tutum Ölçeği (KDHYTÖ)” kullanılarak anket yoluyla toplandı. Toplanan veriler SPSS 22.0 programında analiz edildi. Verilerin analizinde sayı, yüzde, ortalama, standart sapma, student t testi kullanıldı.

Bulgular: Çalışmaya dahil edilen intörn hemşirelik öğrencilerinin yaş ortalaması 22,79 (min:21; max:25) yıl olarak tespit edilen öğrencilerin %92,3’ü kadınlardan oluşmaktadır. Çalışmaya katılan öğrencilerden %82,7’si hemşirelik ile ilgili yapılan bilimsel programlara katıldığını, %92,9’u yapılan araştırmaları okuduğunu, %78,6’sı mezuniyet sonrası hemşirelik ile ilgili araştırma yapmayı düşündüğünü ve %82,1’i mezuniyet sonrası araştırma sonuçlarını uygulamaya geçirmeyi düşündüklerini ifade etmişlerdir. Kanıta dayalı hemşireliğe yönelik tutum toplam puan ortalamaları $63,11 \pm 7,63$, ölçeğin alt boyutlarından kanıta dayalı hemşireliğe yönelik inanç ve beklentiler alt boyutu puan ortalaması $30,07 \pm 3,57$, kanıta dayalı uygulama niyeti alt boyutu puan ortalaması $15,92 \pm 2,39$ ve kanıta dayalı hemşirelikle ilgili duygular alt boyutu puan ortalaması $17,11 \pm 2,58$ olduğu tespit edilmiştir.

Sonuçlar: Çalışma sonucunda hemşirelik öğrencilerinin hemşireliğe yönelik yapılan bilimsel programlara katılma, yapılan araştırmaları okuma, mezuniyet sonrası hemşirelik ile ilgili araştırma yapmayı düşünme ve mezuniyet sonrası araştırma sonuçlarını uygulamaya geçirmeyi düşünme durumları iyi düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Kanıta dayalı tutum toplam puan ortalamalarının yüksek düzeyde oldukları belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kanıta Dayalı Uygulama; Hemşirelik; Kanıta Dayalı Hemşirelik.

Investigation of Senior Nursing Students' Attitudes towards Evidence-Based Practices: Cross-sectional Study

Ahmet Erol¹, Ayten Zaybak², Leyla Khorshid³

^{1,2,3} Ege Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Hemşirelik Esasları Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

Abstract

Objective: This study was carried out to investigate the senior nursing students' attitudes towards evidence-based practices.

Material - Method: The research is a descriptive-cross-sectional study. All senior nursing students (n = 267) studying at a public university in the 2018-2019 academic year formed the universe of the research. Number of samples, according to the sample equation whose universe is known; It was calculated as 158 people with 5% error in 95% confidence interval. The sample size of the study is 168 senior students participating in the study voluntarily. The data of the study were collected through a questionnaire using the "Personal Information Form" created by the researchers and the "Evidence-Based Nursing Attitude Scale". The collected data were analyzed in SPSS 22.0 program. In the analysis of the data, number, percentage, mean, standard deviation and student t test were used.

Results: The mean age of the senior nursing students included in the study was 22.79. 92.3% of the students are women. 82.7% of the students participating in the study stated that they participated in scientific programs related to nursing. 92.9% of the students stated that they read the research. 78.6% of the students stated that they are considering doing research on nursing after graduation. 82.1% of the students stated that they intend to put the results of the research into practice after graduation. The mean total score of attitude towards evidence-based nursing was 63.11 ± 7.63 . The mean score of the beliefs and expectations regarding the evidence-based nursing sub-dimension of the scale was 30.07 ± 3.57 . The evidence-based practice intention sub-dimension mean score was 15.92 ± 2.39 . The mean score of the emotions-based nursing sub-dimension was 17.11 ± 2.58 .

Conclusions: As a result of the study, it was determined that nursing students have a good level of thinking about participating in nursing programs, reading research, thinking about doing research related to postgraduate nursing, and implementing post-graduate research results. Evidence-based attitude total scores were determined to be high.

Keywords: Evidence Based Practice; Nursing; Evidence Based Nursing

HEM/S-87

HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN MEME KANSERİ İLE İLGİLİ RISK, TUTUM VE İNANÇLARININ BELİRLENMESİ

Züleyha SEKİ¹

¹ Muğla Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Cerrahi Hastalıklar Hemşireliği Anabilim Dalı, Muğla, Türkiye, zuleyhaseki@mu.edu.tr

Özet

Amaç: Bu çalışma Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü kadın öğrencilerinin meme kanseri riski ile sağlık inanç ve tutumları arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere planlanmıştır.

Gereç - Yöntem: Çalışma kapsamına Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği dersinde meme sağlığı ve meme kanserinden korunma ile ilgili eğitimleri almış olan ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıf kadın öğrenciler dâhil edilmiştir. Kendi kendine meme muayenesi eğitimlerini herhangi bir nedenle alamamış olan ve birinci sınıfta olan öğrencileri çalışma kapsamına alınmamıştır. Etik kurul izinlerinin alınmasından sonra öğrencilere çalışma ile ilgili açıklama yapılarak onamları alınmıştır. Anket uygulamasından önce her öğrencinin en az 3 ay önce meme kanseri eğitimlerini almış olmasına dikkat edilmiştir. Araştırma verileri Meme Kanseri Risk Formu ve Champion Sağlık İnanç Modeli (CSİM) ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Meme kanseri risk formu verilerinin istatistiksel analizinde yüzdelik ve frekans hesaplamaları kullanılmıştır. Parametrik testlerden, T-test ve One Way Anova testi, non-parametrik testlerden Kruskal Wallis ve Mann Whitney U testleri kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışmadaki öğrencilerin tamamının meme kanseri açısından düşük risk grubunda olduğu belirlenmiştir. Bu çalışmada CSİM ölçeğinin cronbach alfa değeri 0.65 olarak hesaplanmıştır. CSİM alt ölçekleri ile meme kanseri risk formundaki maddeler arasında karşılaştırmalar yapılmıştır. Aile öyküsü ile ciddiyet ve duyarlılık alt boyutları arasında anlamlı ilişki olduğu belirlenmiştir. Beden kitle indeksi incelendiğinde sağlık motivasyonu ve duyarlılık alt boyutları arasında anlamlı ilişki olduğu belirlenmiştir. Kişisel meme kanseri öyküsü olmayan öğrenciler ile engel algısı ve duyarlılık alt boyutları arasında da anlamlılık olduğu saptanmıştır. Aynı zamanda menstural öykü ile ciddiyet algısı arasında da anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir.

Sonuçlar: Çalışma sonucunda öğrencilerin kendilerini düşük riskli olarak algulamalarından dolayı koruyucu tutumlarının yetersiz olduğu ve kendi kendine meme muayenesine olan inançlarının da düşük olduğu belirlenmiştir. Koruyucu davranışları geliştirilmek için genç ve düşük riskli kadınlara düzenli eğitimler yapılmasına karar verilmiştir. Bu şekilde erken tanılama oranlarının da artabileceği öngörülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Kendi Kendine Meme Muayenesi, Sağlık İnanç Modeli, Hemşirelik

DETERMINATION OF THE BREAST CANCER RISK, ATTITUDES AND BELIEFS OF NURSING STUDENTS

Zuleyha SEKI¹

¹ Mugla University, Health Science Faculty, Surgical Nursing Department, Mugla, Turkey, zuleyhaseki@mu.edu.tr

Abstract:

Objectives: This study is planned to define the health beliefs and attitudes about breast cancer of Mugla Sıtkı Kocman University Health Science Faculty Nursing Department female students

Materials - Methods: The second, third, and fourth grade female students who received breast health and prevention from breast cancer in surgical nursing courses are included to the study. Students who did not received the breast self-examination trainings for any reason and the first grade students are not included to the study. After receiving the ethical committee permissions study related explanation are made to the students and their consents are taken. Before implementing the questionnaires it has been noted that each student to have received breast cancer educations at least 3 months ago. Research data were collected by using the Breast Cancer Risk Form and Champion's Health Belief Model (CHBM) scale. In statistical analysis of the breast cancer risk form data percentage and frequency calculations were used. From Parametric tests, t-test and one way ANOVA test; and from non-parametric tests Kruskal-Wallis and Mann-Whitney U tests were used.

Results: Entire of students in the study were in the low risk group in terms of breast cancer. In this study, the cronbach's alpha value of CHBM scale was calculated as 0.65. comparisons were made between sub-scales of CHBM and the breast cancer risk titles. Significant relationship was determined between family history with seriousness and sensitivity sub-dimensions. When body mass index was examined with sensitivity and health motivation sub-dimensions it is determined that there was significant relationship. Significant relation was found between students who had not a personal breast cancer history with perception and sensitivity sub-dimensions. Also it was determined that there was a significant relationship between the menstruation story and seriousness perception.

Conclusions: As a result of the study due to the students perception them self in low risk their protective attitudes were insufficient and their beliefs about breast self-examination were determined to be too low as well. It is decided to make regular trainings for the development of protective behaviours of young and low-risk women. By this way, the rate of early diagnose is also expected to increase.

Key Words: Breast Self Examination, Health Belief Model, Nursing

Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Beden Memnuniyetlerinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi

Abdullah Yavuz Akıncı

Süleyman Demirel Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Spor Yöneticiliği Bölümü, Isparta, Türkiye

ÖZET

Amaç: Bu araştırmanın amacı, spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin beden memnuniyeti düzeylerinin bazı değişkenlere göre incelenmesidir.

Gereç - Yöntem: Araştırmaya Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Spor bilimleri fakültesi bünyesinde bulunan Beden eğitimi ve spor öğretmenliği, Antrenörlük eğitimi ve Spor Yöneticiliği bölümlerinde öğrenim gören tesadüfi yöntemle seçilmiş 177 öğrenci katılmıştır.

Katılımcılardan, araştırmacı tarafından oluşturulmuş kişisel bilgi formu ile Avalos, Tyka ve Wood-Barcalow (2005) tarafından geliştirilen ve Türkçeye uyarlaması Bakalim ve Taşdelen-Karçkay (2016) tarafından yapılan beden memnuniyet ölçeğini doldurmaları istenmiştir. İstatistiksel analizler, bilgisayar ortamında yapılmıştır. Katılımcıların, beden memnuniyetleri bağımsız değişkenlere göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için ikili karşılaştırmalarda bağımsız guruplarda T testi uygulanırken üç ya da daha fazla değişkenin karşılaştırılmasında tek yönlü varyans analizi, gruplar arası farklılığı belirlemek için LSD testi kullanılmıştır.

Bulgular: Yapılan istatistiksel işlemler sonucunda, cinsiyet, yaş ve spor yapma değişkenlerine göre farklılık tespit edilmezken, öğrenim görülen bölümlere göre beden eğitimi ve spor öğretmenliği ile antrenörlük eğitimi bölümleri arasında istatistiksel olarak farklılık tespit edilmiştir.

Sonuçlar: Sonuç olarak, spor bilimleri fakültesi öğrencilerin gerek sporculuk yaşamları gerekse öğrenim gördükleri uygulamalı dersler sayesinde ortalamanın üstünde bir beden memnuniyetine sahip oldukları, öğrenim görülen bölümler arasında ortaya çıkan farklılıkların ise, bireysel farklılıklar ve gelecekte icra edecekleri mesleklerin onlara kazandıracığı farklı kimliklerden kaynaklandığı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Beden Eğitimi, Spor, Beden Memnuniyeti.

Examination of Physical Satisfaction of Faculty of Sports Sciences Students According to Some Variables

Abdullah Yavuz Akıncı

Süleyman Demirel University, Faculty of Sports Science, Isparta, Turkey

Abstract

Objectives: The aim of this study is to examine the physical satisfaction levels of the students of the faculty of sports science according to some variables.

Materials - Methods: 177 students selected by random method, studying at Physical Education and Sports Teacher Training, Coaching Education and Sports Management departments of Mehmet Akif Ersoy University Faculty of Sports Sciences participated in the study. The participants were asked to fill in the body satisfaction scale developed by Avalos, Tylka and Wood-Barcalow (2005) and adapted to Turkish by Bakalim and Taşdelen-Karçkay (2016) with the personal information form created by the researcher. Statistical analyses were made in computer environment. In order to determine whether participants' body satisfaction varies according to independent variables, T test was used in independent groups, and one-way analysis of variance was used to compare three or more variables, and LSD test was used to determine the difference between groups.

Results: As a result of the statistical procedures performed, no difference was found according to the variables of gender, age and sports, while statistical difference was found between physical education and sports education with coaching education departments.

Conclusions: As a result, it is thought that the students of the faculty of sports science have a higher than average body satisfaction thanks to their sports life and applied lessons, and the differences arising between the departments that are studied are caused by individual differences and the different identities that the professions they will perform in the future.

Key Words: Physical Education, Sports, Physical Satisfaction.

SB/S-2**ERKEK 3x3 BASKETBOL OYUNCULARININ GÜDÜLENME DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ**

Fatma ÇELİK KAYAPINAR¹, Ergün MUTLU²

¹İzmir Demokrasi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Spor Bilimleri Bölümü

²İzmir Buca Şehit Ömer Kılıçoğlu İmam hatip Ortaokulu

1. FATMA ÇELİK KAYAPINAR ORCID: 0000-0002-2159-1706

2. ERGÜN MUTLU ORCID: 0000-0002-1803-4319

Özet

Amaç: Bu araştırmada Dünya Basketbol Federasyonu'nun (FIBA) 3x3 basketbol branşı resmi sitesi play.fiba3x3.com'da kayıtlı ve aktif Türk sporcuların 3x3 Basketbol branşına, güdülenme düzeylerinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Gereç - Yöntem: Araştırmanın çalışma evrenini; son 1 yıl içinde play.fiba3x3.com'a kayıtlı organizasyonlarda mücadele etmiş aktif 1250 erkek Türk basketbolcular oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini "Rastgele örnekleme" yöntemi ile seçilen play.fiba3x3.com'a kayıtlı 144 Erkek 3x3 basketbol sporcusu oluşturmaktadır. Verilerin toplanmasında internet ortamı üzerinden sunulan "Kişisel Bilgi Formu" ve Luc Pelletier ve arkadaşları tarafından 1995 yılında geliştirilen 2004 yılında Zışan Kazak tarafından Türkçe'ye çevrilen 'Sporda Güdülenme Ölçeği' kullanılmıştır. Araştırmada verilerin analizinde SPSS 22 istatistik paket programı kullanılmıştır. Elde edilen verilerin işlenmesinde ANOVA, Bağımsız T testi, yüzde, frekans kullanılmıştır.

Bulgular: Sporcuların yaş grupları, basketbol kariyerleri ve maç tecrübesi değişkenlerine göre ölçeğin alt boyut puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülürken; eğitim düzeyleri, boy uzunlukları, çalışma durumları ile ölçeğin toplam puan ve alt boyutlarından aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Sonuçlar: Sporcuların güdülenme düzeylerinde ölçek toplam puanında anlamlı bir fark yoktur. Ölçeğin alt boyutlarında yaş grupları, basketbol kariyer seviyeleri ve maç tecrübesi değişkenlerine göre anlamlı fark olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Erkek, 3x3 basketbol, güdülenme

EVALUATION OF MOTIVATION LEVELS 3x3 MEN'S BASKETBALL PLAYER

Fatma ÇELİK KAYAPINAR¹ Ergün MUTLU²

¹ Izmir Democracy University, Faculty of Health Sciences

² Izmir Buca Şehit Ömer Kılıçoğlu Imamhatip Secondary School

Abstract

Objectives: In this study, it was aimed to investigate the motivation levels of active and Turkish athletes registered in 3x3 Basketball branch of the World Basketball Federation (FIBA) 3x3 basketball branch on play.fiba3x3.com.

Materials - Methods: Study universe of the research; In the last 1 year, active 1250 male Turkish basketball players have competed in organizations registered in play.fiba3x3.com. The sample of the study consists of 144 male 3x3 basketball athletes registered on play.fiba3x3.com selected by the "random sampling" method. The "Personal Information Form" presented over the internet environment and developed by Pelletier et al. (1995) the "Motivation in Sport Scale" translated into Turkish by Zişan Kazak in 2004. In the research, SPSS 22 statistical software was used for analyzing the data. ANOVA, Independent T test, percentage, frequency were used in the processing of the data obtained.

Results: While it is seen that there is a statistically significant difference between the scores of the athletes according to age groups, basketball career levels, and match experience variables; There was no statistically significant difference between the education levels, height, working status and the scores they got from the scale and the sub-dimensions.

Conclusions: No significant difference was found in the motivation levels of the athletes between the total points. There was a significant difference in the sub-dimensions of the scale according to age groups, basketball career levels and match experience variables.

Key Words: Men's, 3x3 basketball, motivation

SB/S-3**Hesaplanan VO₂ Değerleri Sporcularda Gerçek VO₂ Değerlerini Düşük Olarak Tahmin Etmektedir**

Figen Dağ

Mersin Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, Mersin, Türkiye

Özet**Amaç:**

Bu çalışmanın amacı sporcularda istirahat VO₂ (RMVO₂) ve formül ile hesaplanan VO₂ (RCVO₂) arasındaki farkı değerlendirmektir.

Gereç - Yöntem:

Çalışmaya 30 sporcu, (yaş: 17.13 ± 2.53 yıl; boy: 176.90 ± 6.88cm; ağırlık: 71.88 ± 13.39kg) katıldı. Vücut kompozisyonunun değerlendirilmesi için biyoelektrik empedans analizi (BC-418, Tanita, Tokyo, Japonya) kullanıldı. RMVO₂ bir açık devre kalorimetre (Sensor Medics) kullanılarak ölçüldü. RCVO₂, vücut ağırlığı 3.5 ml/dk/kg olduğu varsayılarak hesaplandı. Solunum gazı örnekleri 15 dakika süreyle kaydedildi ve analiz için sadece kararlı denge ölçümleri dikkate alındı. RMVO₂ ve RCVO₂ değişkenleri arasındaki farklar Student's paired t-test kullanılarak değerlendirildi. Vücut kompozisyonu verileri ile RMVO₂ arasındaki ilişkiyi değerlendirmek için lineer regresyon analizi uygulandı.

Bulgular: RMVO₂ ve RCVO₂ arasında anlamlı bir fark bulundu (314.46 ± 20.69ml/ dk ve 251.58 ± 46.86ml/ dk, p <0.05). Ek olarak, bu çalışmada RMVO₂, RCVO₂'den % 20 daha yüksekti. Ayrıca, ortalama istirahat VO₂ değeri olarak bulunan 4,44 ml/dk/kg değeri standart MET 3,5 ml/dk/kg değerinden daha yüksekti (ortalama fark: 0,94 ml/dk/kg; p <0,05). Vücut ağırlığı - RMVO₂ ve FFM - RMVO₂ arasında benzer ilişki değerlerin saptandı (sırasıyla r = 0.61 ve r = 0.62). Ek olarak, FFMI ve RMVO₂ arasında da pozitif bir ilişki vardı (r = 0.53, p <0.05).

Sonuçlar: 1 MET'in genel olarak kullanılan 3.5 ml/dak /kg istirahat VO₂'ye eşdeğer tanımı sporcular için uygun değildir ve istirahat VO₂ verilerinin, dolayısıyla sporculardaki toplam enerji harcamasının yanlış yorumlamasına neden olabilir.

Anahtar Kelimeler: İstirahat oksijen tüketimi, Metabolik eşdeğer, Sporcu, Yağsız vücut kütlesi

CALCULATED RESTING VO₂ UNDERESTIMATES THE TRUE RESTING VO₂ IN ATHLETES

Figen Dağ

Mersin University, School of Medicine, Department of Physical Medicine and Rehabilitation, Mersin, Türkiye

Abstract

Objectives:

The purpose of this study was to assess the difference between measured resting VO₂ (RMVO₂) and calculated VO₂ (RCVO₂) in athletes.

Materials - Methods:

Thirty athletes, (age:17.13±2.53year; height: 176.90±6.88cm; weight:71.88±13.39kg) participated in the study. Bioelectrical impedance analysis (BC-418, Tanita,Tokyo,Japan) was used for the assessment of body composition. RMVO₂ was measured for 15 min using an open-circuit indirect calorimeter (Quark CPET,COSMED, Rome,Italy) and steady state values were considered for the analysis. RCVO₂ was calculated on the assumption that it was 3.5 ml/min/kg of body weight. Differences between measured and calculated variables were evaluated using Student's paired t-test. Linear regression analysis was applied to assess the association between body composition data and RMVO₂.

Results:

There was a significant difference between RMVO₂ and RCVO₂ (314.46±20.69ml/min vs 251.58±46.86ml/min, p<0.05). RMVO₂ was 20% higher than RCVO₂ in the present study. The mean resting VO₂ of 4.44 ml/min/kg was significantly higher than the standard MET value of 3.5 ml/min/kg (mean difference: 0.94 ml/min/kg; p < 0.05). Association between body weight - RMVO₂ and FFM - RMVO₂ were similar (r=0.61 and r=0.62, respectively). There was a positive relationship between FFMI and RMVO₂ (r=0.53, p<0.05).

Conclusions:

The usual definition of 1 MET equivalent to 3.5 ml/min/kg resting VO₂ was inappropriate and represents an underestimation which may cause misinterpretation of resting VO₂ data, thereby, total energy expenditure in athletes.

Key Words: Resting oxygen consumption, Metabolic equivalent, Athletes, Fat free mass

SB/S-4

Kan Akımı Kısıtlaması Antrenmanı

İbrahim Kubilay TÜRKAY¹, Cem ÇETİN²

¹ Süleyman Demirel Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Spor Yöneticiliği Bölümü, Isparta, Türkiye

² Süleyman Demirel Üniversitesi Spor Bil. Fak., S.D.Ü. Tıp Fakültesi (Spor Hekimliği), Isparta, Türkiye

Özet

Amaç: **Blood Flow Restriction (BFR)** yani “**Kan Akımı Kısıtlaması**” 1966 yılında Japon Dr. Yoshiaki Sato’nun ortaya çıkardığı kas gelişimini ve büyümesini sağlayan antrenman yöntemidir. Son dönemlerde vücut geliştirme ve fitness alanında daha az sakatlık yaşanması ve daha hızlı kas büyümesi sağlamak için uygulaması artmış durumdadır. Ayrıca Kan Akışı Kısıtlaması (BFR) yöntemi ile düşük yüklü egzersiz eğitimi kas gücünü artırabilir ve etkili bir klinik kas-iskelet rehabilitasyonu sağlanabilir.

Gereç - Yöntem: Bu derlemede, **Blood Flow Restriction (BFR)** yani “**Kan Akımı Kısıtlaması**” **antrenman metodu** ile ilgili bilgiler araştırılmıştır. Bu amaçla ulusal ve uluslararası güncel indeksler ve literatürler taranmıştır.

Bulgular: **BFR**, son yıllarda özellikle fizyoterapistler tarafından da post-operatif rehabilitasyon sürecinde bir tedavi yöntemi olarak kullanılmaya başlanmıştır. Bu yöntemle ameliyat sonrası rehabilitasyon, erken dönemde enflamasyon ve ağrı yönetimi açısından hafif ağırlıkla, anlamlı düzeyde kas kuvveti ve hacim kazanımı fizyoterapistlerin ilgisini çekmiştir. NBA dahil birçok spor platformunda da kullanımı yaygınlaşmıştır.

Sonuçlar: Sonuç olarak ACSM (American College of Sports Medicine) raporunda, bir kişinin kas kütleini arttırabilmesi için en az %65-85 RM'lik ağırlıkla çalışması gerektiği bildirilmiştir. Ancak BFR yöntemi ile daha düşük ağırlık ile (%20-30 RM) sakatlanmadan gerekli kas büyümesi sağlanabileceği ortaya konulmuştur. BFR aynı zamanda sporcularda da daha düşük ağırlık ile çalışıldığından yaralanma riskini arttırmadan performans gelişimi sağlaması nedeniyle tercih edilmeye başlanmıştır. Sadece kas kuvveti değil aynı zamanda aerobik antrenmanlarda kullanımı ile dayanıklılıkla ilgili daha etkin bir gelişim sağlandığına dair kanıtlar da vardır.

Anahtar Kelimeler: Kan akımı, Kısıtlama, Antrenman, Kas büyümesi

Blood Flow Restriction Training

Ibrahim Kubilay TURKAY¹, Cem CETİN²

¹ Suleyman Demirel University, Faculty of Sport Science, Sport Management Department, Isparta, Turkey

² Suleyman Demirel University, Faculty of Sport Science, Suleyman Deirel University Faculty of Medicine (Sport Medicine), Isparta, Turkey

Abstract

Objectives: Blood Flow Restriction (BFR), namely "Blood Flow Restriction", is a training method that provides muscle growth and growth, which was introduced by Japanese Dr. Yoshiaki Sato in 1966. Recently, it has been applied to provide less injury and faster muscle growth in bodybuilding and fitness. In addition, low-load exercise training can increase muscle strength and provide effective clinical musculoskeletal rehabilitation with the Blood Flow Restriction (BFR) method.

Materials - Methods: In this review, information related to the Blood Flow Restriction (BFR), namely the "Blood Flow Restriction" training method, has been researched for this purpose.

Results: BFR has been used as a treatment method in the post-operative rehabilitation process, especially by physiotherapists in recent years. With this method, light weight, significant muscle strength and volume gain in terms of postoperative rehabilitation, inflammation and pain management in early period attracted the attention of physiotherapists. Its use has also become widespread in many sports platforms including NBA.

Conclusions: As a result, the ACSM (American College of Sports Medicine) report reported that a person needs to work with a weight of at least 65-85% RM to increase muscle mass. However, with the BFR method, it has been demonstrated that the required muscle growth can be achieved without injury with a lower weight (20-30% RM). Since BFR is also used in athletes with a lower weight, it is preferred because it provides performance improvement without increasing the risk of injury. There is evidence that not only muscle strength, but also more effective development of endurance with its use in aerobic training.

Key Words: Child Blood flow, Restriction, Training, Muscle growth

SB/S-5**Spor Fakültesi Öğrencilerinin Sosyal Medya Bağımlılık Düzeyleri**

Fatma ÇELİK KAYAPINAR¹, Kaan COMBUL²

¹ İzmir Demokrasi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, İzmir, Türkiye

² İzmir Demokrasi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, İzmir, Türkiye

1. Fatma ÇELİK KAYAPINAR ORCID: 0000-0002-2159-1706

2. Kaan COMBUL ORCID: 0000-0001-8310-5243

Özet

Amaç: Çalışmanın amacı, İzmir Demokrasi ve Dokuz Eylül Üniversitelerinde bulunan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği, Antrenörlük ve Spor Bilimleri programlarında öğrenim görmekte olan öğrencilerin sosyal medyayı bağımlılık derecesinde kullanıp, kullanmadıklarını belirlemektir.

Gereç - Yöntem: Araştırma öncesinde öğrencilerle yüz yüze görüşülerek bilgilendirilmiş, sözlü onamları alınmıştır. Çalışmanın örneklemini araştırmaya katılmayı kabul eden 88 kadın ve 117 erkek öğrenci olmak üzere toplam 205 öğrenci oluşturmuştur. Çalışma verilerini toplamak amacıyla “Kişisel Bilgiler Formu” ve Şahin ve Yağcı (2017)’nin geliştirdikleri “Sosyal Medya Bağımlılığı- Yetişkin Formu” kullanılmıştır. İki alt boyuttan oluşan ölçekte yüksek puan alan öğrenciler sosyal medya bağımlısı olarak ifade edilmektedir. Çalışmadan elde edilen verilerin işlenmesinde “Bağımsız t Testi, ANOVA, LSD analizi” kullanılmıştır.

Bulgular: Bulgulara göre; üniversiteler arasındaki karşılaştırmada Dokuz Eylül Üniversitesi ve Demokrasi Üniversitesi öğrencileri arasında yapılan karşılaştırma sonucunda Dokuz Eylül Üniversitesi öğrencileri lehine anlamlı fark olduğu görülmüş ($p<,05$). Öğrencilerin öğrenim görmekte oldukları bölümlere göre yapılan karşılaştırmalarında Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümünde bulunan öğrencilerin, Spor Bilimlerinde yer alan öğrencilere göre sosyal medya bağımlılık düzeylerinde istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur ($p<,05$). Öğrencilerin öğrenim görmekte oldukları sınıf düzeylerine ve cinsiyetlerine göre yapılan karşılaştırmada, istatistiksel olarak anlamlı fark olmadığı belirlenmiştir ($p>,05$).

Sonuçlar: Sonuç olarak; araştırmamıza katılan öğrencilerin kendilerini sosyal medya bağımlısı olmayan birer birey olarak tanımladıkları gözlemlenmiştir. Sosyal medya bağımlılığı ile ilgili yapılacak çalışmaların ilkökul ve ortaokul düzeyindeki öğrencileri kapsamaması bu alanda tedbir almak için daha etkili olabilir. İleri yaşların bağımlılıklarının tedavisinde geç kalınmasına neden olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal medya, internet, bağımlılık, spor bilimleri, üniversite, öğrenci

Social Media Addiction Leves of Sports Faculty Students

Fatma ÇELİK KAYAPINAR¹, Kaan COMBUL²

¹ Izmir Demokrasi University, Faculty of Health Sciences, Izmir, Turkey

² Izmir Demokrasi University, Faculty of Health Sciences, Izmir, Turkey

Abstract

Objectives: The purpose of the study is to determine whether students studying at İzmir Democracy and Dokuz Eylül Universities use Social Media in the degree of addiction.

Materials - Methods: Before the research, the students were interviewed face-to-face and verbal informed consent was obtained. The sample of the study consisted of 205 students, 88 female and 117 male students who agreed to participate in the research. "Personal Information Form" and "Social Media Addiction-Adult Form" developed by Şahin and Yağcı (2017) were used to collect study data. Students who score high on a scale consisting of two sub-dimensions are expressed as social media addicts. "Independent t Test, ANOVA, LSD analysis" was used to process the data obtained from the study.

Results: According to the findings; As a result of the comparison made between Dokuz Eylül University and Democracy University students in the comparison between universities, it was seen that there was a significant difference in favor of the students of Dokuz Eylül University ($p < .05$). In the comparisons made according to the departments where the students are studying, a statistically significant difference was found in the social media addiction levels of the students in the Department of Physical Education and Sports Teaching compared to the students in the Sports Sciences ($p < .05$). In the comparison made according to the grade levels and gender of the students, it was determined that there was no statistically significant difference ($p > .05$).

Conclusions: As a result; It was observed that the students participating in our research defined themselves as individuals who are not social media addicts. It can be more effective to take precautions in this field, as the studies on social media addiction will involve students at primary and secondary levels. It is thought that older ages will cause delays in the treatment of addictions.

Key Words: Social media, internet, addiction, sports sciences, university, student

SB/S-6**SAĞLIK VE SPOR BİLİMLERİ ÖĞRENCİLERİNİN KARAR VERME DÜZEYLERİNİN BAZI DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ**

Fatma ÇELİK KAYAPINAR¹, Meryem GENCER¹

¹İzmir Demokrasi University, Faculty of Health Sciences

1. Fatma ÇELİK KAYAPINAR ORCID: 0000 0002 2159 1706

2. Meryem GENCER ORCID: 0000 0001 8594 5959

Özet

Amaç: Çalışma İzmir Demokrasi Üniversitenin Sağlık ve Spor Bilimi bölümü öğrencilerinin karar verme düzeylerinin bazı değişkenler açısından değerlendirilmesi için yapılmıştır.

Gereç-Yöntem: Araştırmada belirlenen amaca ulaşabilmek için Deniz (2004) tarafından Türkçe'ye uyarlanan "Karar Verme Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçeğin (karar vermede öz saygı düzeyleri, dikkatli karar verme düzeyleri, kaçınan karar verme düzeyleri, erteleyici karar verme düzeyleri, panik karar verme düzeyleri) alt boyutları bulunmaktadır. Verilerin analizinde SPSS 22 paket programı kullanılmıştır. Karar verme düzeyleri arasında anlamlı farkın incelenmesi için t-testi ve ki-kare testi uygulanmıştır.

Bulgular: Araştırmanın bulgularından elde edilen sonuçlara bakıldığında; bölümlere, anne-baba eğitimi ve meslek durumlarına göre kişilerin karar verme düzeyleri arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$).

Sonuçlar: Sonuç olarak; karar vermede bölüm farklılığı, anne-baba eğitim ve meslekleri etkili değildir. Gelecekte bu alanda yapılacak çalışmalarda; farklı eğitim düzeyleri veya farklı (köy-kasaba- şehir) yerleşim birimlerinde yetişen öğrencilerin karar verme düzeylerinin test edilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Karar verme, üniversite öğrencileri, spor bilimleri, sağlık bilimleri.

INVESTIGATION OF HEALTH AND SPORTS STUDENTS 'DECISION-MAKING LEVELS ACCORDING TO SOME VARIABLES

Fatma ÇELİK KAYAPINAR¹, Meryem GENCER¹

¹İzmir Demokrasi University, Faculty of Health Sciences

Abstract

Objectives: It is study carried out for the assesment of the decision levels of the University students who study at Nursing, Physical Therapy and Rehabilitation and Sport Sciences Deparments with regards to some variances.

Materials-Methods: In order to reach the aim that is specified in the study, Decision Making Scale, adopted to Turkish by Deniz, is used. The scale has sub-dimensions such as(the levels of self-esteem in decision making, the of levels decision making carefully, the levels of avoident decision making, the levels of dilatory decision making and the levels of panic-attact decision making). In the analysis of the data, a SPSS packaged software is used. T-test and chi-square tests are used to search the significant difference between the levels of decision making.

Results: When the results gained from the findings of the research is analyzed, no significant difference is found between the decisionmaking levels of the people occording to the departmens of the universities or the proffessions and the educational background of the parents ($p>0,05$).

Conclusions: As a result; Department difference, parent education and professions are not effective in decision making. In future studies in this field; It is recommended to test the decision making levels of students who are trained in different education levels or different (village-town-city) settlements.

Key words: Decision-making, university students, sport sciences, health Sciences.

SB/S-7**Fiziksel Aktivitenin Şizofreni Hastalarının Motor Özellikleri Ve Bilişsel İşlevlerine Etkisi**

Fatma Çelik Kayapınar¹, Muharrem Korkmaz²

¹İzmir Demokrasi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Spor Bilimleri Bölümü, İzmir, Türkiye

²MAKÜ, Spor Bilimleri Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği ABD, Burdur, Türkiye

1. Fatma Çelik Kayapınar ORCID: 0000-0002-2159-1706

2. Muharrem Korkmaz ORCID: 0000-0001-5424-0112

Özet

Amaç: Bu çalışmanın amacı, şizofreni ile mücadelede farmakolojik tedaviye ek olarak fiziksel aktivitenin motor özellikler ve bilişsel işlevler üzerindeki etkilerini araştırmak ve gelecekteki çalışmalar için fiziksel aktivite önerileri sunmaktır.

Gereç - Yöntem: Çalışma grubu, Antalya Akdeniz Üniversitesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Psikiyatri Hastanesi'nde ayaktan tedavi alan 18-65 yaş aralığında şizofreni tanı ölçütlerini karşılayan 12 şizofreni hastasından oluşmuştur. Yedi hasta eğitsel oyunlar ve drama (EOD), beş hasta aerobik aktivite ve kuvvet (AAK) grubuna dahil edilmiştir. Araştırma 16 hafta, haftada üç gün, birer saatlik seanslardan oluşmuştur. Çalışma ve kontrol grubu ön değerlerinin homojenliğine bakıldığında Kolmogorov-Smirnov ve Shapiro-Wilk testlerine göre veriler normal dağılıma sahip görülmektedir ($p>0.05$). Motor özellikler; Mann Whitney U testi, Wilcoxon işaretlenmiş mertebeler testi ile karşılaştırılmıştır. Bilişsel işlevler; Panss skorları ve Stroop test performansları Wilcoxon işaretlenmiş mertebeler testi ile karşılaştırılmıştır.

Bulgular: EOD ile AAK grubunun motor özelliklerini ölçen ön ve son test bulgularına göre; durarak uzun atlama ön testinde EOD grubu lehine istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur. EOD grubunda; denge, disklere dokunma, mekik, uzun atlama, dikey sıçrama, sırt kuvveti, bacak kuvveti, sürat, 6 dakika koşu/yürüme test sonuçlarında; AAK grubunda, disklere dokunma, el kavrama kuvveti, uzun atlama, dikey sıçrama, sırt kuvveti, bacak kuvveti, sürat, 6 dakika koşu/yürüme test sonuçlarında, istatistiksel açıdan anlamlı bir fark saptanmıştır. Panss skorlarıyla ölçülen psikopatoloji düzeylerinde gruplar tek başına ve birlikte değerlendirildiğinde anlamlı bir fark belirlenmemiştir. EOD grubu ile AAK grubu Stroop test performans skorları birlikte değerlendirildiğinde son testlerde (kart 1 ve kart 3) anlamlı bir düzelme olduğu gözlenmiştir. Bu düzelme gruplar tek tek incelendiğinde ortadan kalkmaktadır.

Sonuçlar: Şizofreni hastalarına uygulanan düzenli fiziksel aktivitenin, hastaların motor özellikleri ve bilişsel işlevlerinde gelişme gösterdiği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Aerobik aktivite, bilişsel fonksiyonlar, fiziksel aktivite, motor özellik, şizofreni.

The Effect of Physical Activity on The Schizophrenic Patient's Motor Characteristics And Cognitive Functions

Fatma Çelik Kayapınar¹, Muharrem Korkmaz²

¹Izmir Democracy University, Faculty of Health Sciences, Department of Sports Sciences, Izmir, Turkey

²MAKÜ Faculty of Sport Sciences, Physical Education and Sports Department, Burdur, Turkey

Abstract

Objectives: The aim of this study is to investigate the effects of physical activity on motor characteristics and cognitive functions in addition to pharmacological treatment in combating schizophrenia and to present physical activity recommendations for future studies.

Materials - Methods: The study group consisted of 12 schizophrenia patients who meet the criteria for schizophrenia in the 18-65 age group who received outpatient treatment at the Antalya Akdeniz University Mental Health and Diseases Department, Psychiatry Hospital. Seven patients were included in the educational games and drama (EOD), five patients in the aerobic activity and strength (AAK) group. The research consisted of 16 weeks, three days a week, one hour sessions. Considering the homogeneity of the study and control group preliminary values, the data appear to have a normal distribution according to the Kolmogorov-Smirnov and Shapiro-Wilk tests ($p > 0.05$). Motor features; The Mann Whitney U test was compared to the Wilcoxon marked rank test. Cognitive functions; Panss scores and Stroop test performances were compared with the Wilcoxon marked rank test.

Results: According to the pre and post test findings that measure the motor characteristics of the EOD and AAK group; A statistically significant difference was found in favor of the EOD group in the long jump pretest. In the EOD group; balance, touching the discs, shuttle, long jump, vertical jump, back force, leg force, speed, 6 minutes running / walking test results; In the AAK group, a statistically significant difference was found in the test results of touching discs, hand grip force, long jump, vertical jump, back force, leg force, speed, 6 minutes running / walking. There was no significant difference in psychopathology levels measured by Panss scores when groups were evaluated alone and together. When the Stroop test performance scores of the EOD group and AAK group were evaluated together, a significant improvement was observed in the posttests (card 1 and card 3). This improvement disappears when the groups are examined one by one.

Conclusions: It has been determined that regular physical activity applied to schizophrenic patients shows improvement in patients motor features and cognitive functions.

Key Words: Aerobic activity, cognitive functions, motor characteristics, physical activity, schizophrenia.

SB/S-8**Otolog Kemik İliği Yapılan Hastalara Uygulanan Terapötik Egzersizlerin Hemoglobine Etkisi**

Mustafa Karakuş¹

¹ Erciyes Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Kayseri, Türkiye

Özet

Amaç: Bu çalışmanın amacı otolog kemik iliği yapılan hastalara uygulanan terapötik egzersizlerin bazı hemoglobin üzerine etkisini araştırmaktır.

Gereç - Yöntem: Çalışmaya 20 otolog kemik iliği nakli yapılacak hasta gönüllü olarak alınmıştır. Gönüllülere rastgele yöntemi uygulanarak onar kişilik iki gruba ayrılmışlardır. Egzersiz grubuna (EG) 8 hafta süreyle, orta şiddette kuvvet, dayanıklılık ve esneklik egzersizleri uygulanırken kontrol grubuna (KG) hiçbir egzersiz uygulanmamıştır. Hastaların kemoterapiden önce, nakilden önce, engraftman döneminde ve engraftmandan iki hafta sonra olmak üzere toplam dört kere hemoglobin değerlerine bakılmıştır. Etik kurul çalışmayı onaylamıştır.

Bulgular: . Zamana göre değerlendirme yapıldığında her iki grupta da tüm parametrelerde kemoterapi evresinde değerlerin düştüğü sonrasında ise yükseldiği gözlenmiştir. Gruplar arası karşılaştırma yapıldığında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olmasada numerik olarak egzersiz grubu lehine anlamlı artış bulunmuştur.

Sonuçlar: Sonuç olarak, otolog kemik iliği nakli yapılan hastalara uygulanan egzersiz sonrasında iki grubun hemoglobin değerleri karşılaştırıldığında istatistiksel olarak anlamlı fark görülmesede numerik bir fark vardır. Egzersiz grubuna ait hemoglobin seviyesindeki iyileşme kontrol grubundakinden daha iyi düzeydedir diyebiliriz.

Anahtar Kelimeler: Terapötik, egzersiz, otolog, hemoglobin

The Effect Of Therapeutic Exercises Applied On Patients With Otolog Bone Marrows On Hemoglobin

Mustafa Karakuş¹

¹ Erciyes University, Faculty of Sports Science, Kayseri, Turkey

Abstract

Objectives: The aim of this study is to investigate the effect of therapeutic exercises on some blood parameters of autologous bone marrow patients.

Materials - Methods: Twenty autologous bone marrow transplants were voluntarily included in the study. The volunteers were divided into two groups of ten, by applying the random method. The exercise group (EG) was given moderate strength, endurance and flexibility exercises for 8 weeks, but no exercise was applied to the control group (CK).The ethics committee has approved the study.

Results: Hemoglobin values of the patients were examined four times before chemotherapy, before transplantation, during engraftment and two weeks after engraftment. When evaluated temporally, it was observed that the values decreased in the chemotherapy stage in all parameters in both groups and then increased.

Conclusions: In conclusion, when the hemoglobin values of the two groups are compared after the exercise applied to patients undergoing autologous bone marrow transplant, there is a numerical difference, although there is no statistically significant difference. We can say that the improvement in the hemoglobin level belonging to the exercise group is better than that of the control group.

Key Words: Therapeutic, exercise, autologous, hemoglobin

SB/S-9

Türkiye Futbolunda Altyapı Düzeyinde Yapılan Araştırmalar: Sistemik Tarama

Fatma ÇELİK KAYAPINAR¹, Kaan COMBUL²

¹ İzmir Demokrasi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Spor Bilimleri Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

² İzmir Demokrasi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Spor Bilimleri Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

1. Prof. Dr. Fatma ÇELİK KAYAPINAR ORCID: 0000-0002-2159-1706

2. Kaan COMBUL ORCID: 0000-0001-8310-5243

Özet

Amaç: Çalışma; futbol altyapıları düzeyinde 2008-2019 yılları arasında yayınlanmış olan akademik çalışmaların taranması amacıyla yapılmıştır.

Gereç – Yöntem: Çalışmanın taramalarında Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) Tez Tarama, Dergi Park ve Google Akademik tarama motorları kullanılmıştır. Çalışmaya alınma ve elenme kriterleri olarak; 2008-2019 yılları arasında yayınlanma, araştırma makalesi ya da yüksek lisans/doktora tezi olma, “futbol” ve “altyapı” anahtar kelimelerinin kombinasyonunun anahtar kelimelerin arasında bulunma şartı aranmıştır.

Bulgular: Yapılan taramalarda; Google Akademi’de 330, Dergi Park da 250 ve YÖK tez tarama motorunda 3 olmak üzere toplam 583 adet yayın incelenmiştir. İnceleme sonucunda; toplam 29 çalışma araştırmaya uygun bulunmuştur. Araştırmaya dahil edilen çalışmaların 19 tanesi yüksek lisans tezi, 1 tanesi doktora tezi iken 9’unun orijinal araştırma olduğu belirlenmiştir. Çalışmaya dahil edilen orijinal araştırmaların yöntemleri incelendiğinde 8’inde nicel yöntem, 1’inde karma yöntem kullanıldığı belirlenmiştir. Yüksek lisans tez çalışmalarının yöntemleri incelendiğinde ise, 18’inin nicel, 1’inin karma yöntem ile yapıldığı, 1 doktora tezinde de nicel yöntem kullanıldığı görülmüştür. Orijinal araştırmaların ele aldıkları değişkenlere göre incelendiğinde; 5’inde motor özellikler ve performans değişimlerinin kontrol edildiği, 4’ünde psiko-sosyal alanlar hakkında var olan durum saptaması veya değişkenler arasındaki ilişkilerin incelendiği tespit edilmiştir. Tez çalışmaları incelendiğinde; 13’ünün motor özellik ve performans, 7’sinin ise psiko sosyal alan ile ilgili değişkenleri ele aldıkları belirlenmiştir.

Sonuçlar: Sonuç olarak; “futbol” ve “altyapı” kelimeleri ile ilgili son 10 yıl içinde çalışmalarda durum saptamalarının ağırlıklı çalışıldığı, nitel veya karma yöntemlerin kullandığı çalışmalara yeterince yer verilmediği ifade edilebilir.

Anahtar Kelimeler: 10 yıl, Sistemik Tarama, Türkiye, Futbol, Altyapı, Tez, Makale

Made in Turkey Research Substructure Level Football: Systematic Review

Fatma ÇELİK KAYAPINAR¹, Kaan COMBUL²

¹ Izmir Democracy University, Faculty of Health Sciences, Izmir, Turkey

² Izmir Democracy University, Faculty of Health Sciences, Izmir, Turkey

Abstract

Objectives: Study was carried out to search the academic studies published about the level of young football players between 2008-2019 years.

Materials - Methods: Higher Education Institution (YÖK) thesis center, DergiPark and Google Scholar was used for review. As criteria of inclusion or elimination; published between 2008-2019 years, being a research article or master/doctorate thesis, and the combination of the keywords "football" and "substructure" were used.

Results: In the review; a total of 583 publications which are 330 in Google Academic, 250 in Dergipark and 3 in YÖK thesis center, were investigated. As a result of the review; 29 studies were found convenient for the research. While 19 of the studies included in the study were master's theses and 1 was a doctoral thesis, 9 were determined as article. When the methods of the articles included in the study were examined, it was determined that 8 quantitative method and 1 mixed method were used. When the methods of master's thesis studies were examined, it was observed that 18 studies were quantitative, 1 study were mixed method, and 1 doctoral thesis was used in the quantitative method. When analyzed according to the variables handled by the articles; 5 studies about motor features and performance changes and 4 studies were reached about psycho-social domains or the relationships between the variables. When the thesis are examined; It was determined that 13 studies deal with motor characteristics and performance variables, 7 studies related to psycho-social fields.

Conclusions: As a result; In the last 10 years have been studied generally situation determinations about football and substructure keywords, It can be stated that studies using qualitative or mixed methods are not sufficiently included.

Key Words: Systematic review, Turkey, 10 years, football, article, thesis

SB/S-10**Öğretmen adaylarının akademik motivasyon düzeylerinin bazı değişkenlere göre incelenmesi****Bariş KARAOĞLU***Bingöl Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Bingöl/TÜRKİYE***Özet**

Bu araştırmanın amacı, beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının akademik motivasyon düzeylerinin bazı değişkenlere göre incelenmesidir. Araştırmaya Bingöl Üniversitesi bünyesinde bulunan Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu'nda beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümünde öğrenim gören tesadüfi yöntemle seçilmiş 170 öğrenci katılmıştır. Araştırmada veri toplama araçları olarak; Karagüven (2012) tarafından Türkçe'ye uyarlama çalışması yapılan akademik motivasyon ölçeği ve kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Kişisel bilgi formu ve akademik motivasyon ölçeğinden elde edilen veriler SPSS paket programı ile istatistiksel analizleri yapılmıştır. Adaylara ilişkin kişisel bilgiler ve envanter toplam puanları ve faktör puanları frekans (f) ve yüzde (%) değerleri tespit edilerek verilmiştir. Adayların akademik motivasyon düzeylerini belirlemek için cinsiyet durumuna göre karşılaştırılmalarda t testi, sınıf ve genel akademik not ortalaması durumlarına göre ise tek yönlü varyans analizi (Anova) testleri yapılmıştır. Sonuç olarak; öğretmen adaylarının akademik motivasyon düzeyleri ile araştırmada kullanılan demografik özellikler olan cinsiyet, sınıf ve genel akademik not ortalaması değişkenleri arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar tespit edilmemiştir. Akademik motivasyonun öğrencilerin akademik performansları ve akademik başarıları üzerinde etkili bir kavram olduğu ve kişinin planladığı hedeflerine yönelik olarak yapacağı çalışmalara göre şekillendiğinden, herhangi bir değişkene göre farklılaşmadığı görülmektedir.

Amaç: Bu çalışma da üniversite öğrencilerinin motivasyon düzeylerini arttıran ve motivasyon düzeylerine etki eden faktörlerin belirlenmesi önemli görülmektedir. Bu nedenle araştırmanın temel amacı, öğretmen adaylarının akademik motivasyon düzeylerinin bazı değişkenlere göre incelenmesidir.

Gereç - Yöntem: Araştırmada, betimsel taramaya (survey) yöntemi kullanılmıştır. Betimsel tarama, birey ya da nesne kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır (Karasar, 2004). Araştırmaya Bingöl Üniversitesi bünyesinde bulunan Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümünde öğrenim gören 183 öğrenciden basit tesadüfi yöntemle ile seçilmiş (Çingir, 1994) 170 öğrenci gönüllü olarak katılmıştır. Araştırmada kullanılan veri toplama araçları; kişisel bilgi formu ve akademik motivasyon ölçeği uygulanmıştır. Kişisel bilgi formunda, katılımcıların cinsiyet, sınıf ve genel akademik not ortalaması bilgilerini içeren 3 soru oluşturulmuştur. Adayların akademik motivasyon düzeylerini belirlemek için cinsiyet durumuna göre karşılaştırılmalarda t testi, yaş, sınıf ve genel akademik not ortalaması durumlarına göre ise tek yönlü varyans analizi (Anova) testleri yapılmıştır.

Bulgular: Öğretmen adaylarının akademik motivasyon düzeyleri ile araştırmada kullanılan demografik özellikler olan cinsiyet, sınıf ve genel akademik not ortalaması değişkenleri arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar tespit edilmemiştir.

Sonuçlar: Akademik motivasyonun öğrencilerin akademik performansları ve akademik başarıları üzerinde etkili bir kavram olduğu ve kişinin planladığı hedeflerine yönelik olarak yapacağı çalışmalara göre şekillendiğinden, herhangi bir değişkene göre farklılaşmadığı görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Akademik Motivasyon, öğretmen adayları, beden eğitimi

Examination of the Academic Motivation Levels of Teacher Candidates According to Some Variables

Barış KARAOĞLU

Bingöl University, School of Physical Education and Sports, *Bingöl/TURKEY*

Abstract

The aim of this research is to examine the academic motivation levels of physical education and sports teacher candidates according to some variables. In the study, 170 students selected by random method, studying at the Department of Physical Education and Sports at the School of Physical Education and Sports, within the body of Bingöl University, participated. As data collection tools in the research; Academic motivation scale and personal information form, adapted to Turkish by Karagüven (2012), were used. The data obtained from the personal information form and the academic motivation scale were statistically analyzed with the SPSS package program. Personal information and inventory total scores and factor scores of candidates were given by determining frequency (f) and percentage (%) values. In order to determine the academic motivation levels of the candidates, t-test in comparisons by gender, and one-way analysis of variance (Anova) tests according to grade and overall academic grade point averages.

As a result; No statistically significant differences were found between the academic motivation levels of the teacher candidates and the demographic characteristics used in the research, gender, class and overall academic grade point average variables. Since academic motivation is an effective concept on students' academic performances and academic achievements and it is shaped according to the studies to be carried out towards the goals that the person plans, it is seen that it does not differ according to any variable.

Objective: In this study, determining the factors that increase motivation levels of university students and affect their motivation levels is considered important. Therefore, the main purpose of the study is to examine the academic motivation levels of prospective teachers according to some variables.

Material - Method: In the research, the survey method was used. Descriptive scanning, the individual or the object is tried to be defined in its own conditions and as it is (Karasar, 2004). 170 students who were selected by simple random method (Çingir, 1994), voluntarily participated in the study from 183 students studying in the Physical Education and Sports School of Physical Education and Sports in Bingöl University (Çingir, 1994). Data collection tools used in the research; personal information form and academic motivation scale were applied. In the personal information form, 3 questions were created that included the participants' gender, class and general academic grade point average information. In order to determine the academic motivation levels of the candidates, t-test in comparisons by gender, and one-way analysis of variance (Anova) tests according to the age, class and general academic grade point average.

Results: No statistically significant differences were found between the academic motivation levels of the preservice teachers and the demographic characteristics used in the study, gender, class and general academic grade point average variables.

Conclusions: Since academic motivation is an effective concept on students' academic performances and academic achievements and it is shaped according to the studies to be carried out towards the goals that the person plans, it does not differ according to any variable.

Keywords: Academic Motivation, teacher candidates, physical education

SB/S-11**TÜRKİYE'DE KARAR VERMEYLE İLGİLİ YAPILAN ÇALIŞMALAR: SİSTEMATİK REVIEW**

Prof. Dr. Fatma ÇELİK KAYAPINAR* Meryem GENCER*

*İzmir Demokrasi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri fakültesi, Spor Bilimleri Bölümü, İzmir, Türkiye

1. Fatma ÇELİK KAYAPINAR ORCID: 0000 0002 2159 1706

2. Meryem GENCER ORCID: 0000 0001 8594 5959

Özet

Amaç: Bu çalışma 1999-2019 yılları arasında karar verme alanında Türkiye'de yapılmış akademik eserleri incelemek amacıyla yapılmıştır.

Gereç-Yöntem: Yayınların incelenmesinde Google Akademik tarama motoru kullanılmıştır. Tarama ve eleme ölçütleri; araştırma makalesi, yüksek lisans-doktora tezi olma ile karar verme, spor, sporcu anahtar kelimeleri seçilmiştir. Belirtilen ölçütleri taşımayan yayınlar elenmiş ve çalışmaya dahil edilmemiştir.

Bulgular: Ulaşılan yayınların incelenmesi sonucunda toplam 20 çalışma araştırmaya uygun bulunmuştur. Araştırmaya dahil edilen 20 çalışmadan birinin (%5) doktora tezi, dördünün (%20) yüksek lisans tezi, 15'nin (%75) araştırma makalesi olduğu belirlenmiştir. Doktora ve yüksek lisans tez çalışmalarının yöntemi incelendiğinde beş çalışmada da nicel yöntem, araştırma makalelerinden sekizinde nicel, ikisinde ilişkisel tarama, ikisinde betimsel tarama, birinde betimsel ve ilişkisel tarama, birinde genel tarama ve birinde de deneysel yöntem kullanılmıştır.

Sonuçlar: Sonuç olarak; belirlenen anahtar kelimeler ile ilgili son 20 yıl içinde yayınlanan çalışmalarda sporcuların karar verme stillerinin incelendiği ve deneysel yöntemin tercih edilmediği ifade edilebilir.

Anahtar Kelimeler: karar verme, spor, sporcu, makale, tez.

RELATED STUDIES with DECIDED IN TURKEY: A SYSTEMATIC REVIEW

Fatma ÇELİK KAYAPINAR * Meryem GENCER *

*İzmir Demokrasi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri fakültesi, Spor Bilimleri Bölümü, İzmir, Türkiye

Abstract

Objectives: This study was conducted to examine the academic work in the field of decision making in the field of made in Turkey between the years 1999-2019.

Materials-Methods: Google Scholar browsing engine was used to analyze the publications. Review and selecting criteria; research article, master's-doctoral thesis, decision-making, sports, sportsman keywords were selected. Publications that do not meet the specified criteria were eliminated and not included in the study.

Results: As a result of examining the publications reached, a total of 20 studies were found suitable for the research. It has been determined that one of the 20 studies (5%) included in the research is a doctoral thesis, four (20%) are master's theses and 15 (75%) are research articles. When the method of doctoral and master's thesis studies is examined, quantitative method was used in five studies, quantitative in eight of the research articles, relational screening in two, descriptive screening in two, descriptive and relational screening in one, general screening in one and experimental method in one.

Conclusions: As a result; In the studies published in the last 20 years regarding the determined keywords, it can be stated that the decision making styles of the athletes are examined and the experimental method is not preferred.

Key Words: decision-making, sports, athletes, articles, theses.

SB/S 12
TEMEL KUVVET ANTRENMANLARININ 20-25 YAŞ ARASI BİREYLERİN ÖZGÜVEN GELİŞİMİNE
ETKİLERİ

Fatma Çelik Kayapınar [1] Savaş Erbil [2]

[1] İzmir Demokrasi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Spor Bilimleri Bölümü, Güzelyalı Sağlık Yerleşkesi, Mehmet Ali Akman Mahallesi, 13. Sokak No:2 Güzelyalı Konak, İzmir, Türkiye, fatma.celik@idu.edu.tr

[2] Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Öğretimi Anabilim Dalı, Burdur, Türkiye

Özet

Amaç: Çalışmada; temel kuvvet antrenmanlarının ve koşarak hedef bulma sporunun 20-25 yaş arası yetişkin bireylerde özgüven duygusuna etkisinin saptanması amaçlanmıştır.

Yöntem: Araştırma ön-son test yarı deneysel modelde gerçekleştirilmiştir. Çalışma gruplarını Isparta ilinde yaşamakta olan rastgele seçilmiş, 20-25 yaş aralığında 60 yetişkin erkek oluşturmuştur. Deney grupları 30'ar kişiden oluşmuştur. Her iki çalışma grubuna 10 hafta, haftada en az iki en fazla dört gün olacak şekilde temel kuvvet antrenman programları uygulanmıştır. Gruplardan birine ayrıca koşarak hedef bulma antrenmanları uygulanmıştır. Her iki çalışma grubuna temel kuvvet antrenmanlarında; şnav, mekik, barfiks, 3-5 km koşu yaptırılırken ikinci gruba farklı olarak koşarak hedef bulma (8-20 km) yaptırılmıştır. Veri toplama sürecinde; çalışma gruplarında uygulama öncesi ve sonrası ölçümler yapılmıştır. Her iki çalışma grubunun verileri Akın (2007) tarafından geliştirilen özgüven ölçeği ile toplanmıştır. Gruplar arası karşılaştırmalarda bağımsız t testi, grup içi değişimlerin ölçülmesinde ise bağımlı t testi kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışma öncesi grupların özgüven ortalama puanları açısından denk oldukları anlaşılmıştır. İstatistiksel işlem sonucuna göre; koşarak hedef bulma yapan grup ile yapmayan grup arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Sonuçlar: Uygulamaya katılan birinci grup ve ikinci grupta yer alan bireylerin içsel ve dışsal özgüven değerlerinde istatistiksel olarak anlamlı bir artış olmuştur. Uygulanan programın temel kuvvet gelişimini olumlu yönde etkilediği anlaşılmıştır. Her iki grupta yer alan bireylerin içsel ve dışsal özgüvenlerinin antrenman programları uygulandıktan sonra gruplar arasında son testlerde değişim göstermemesi koşarak hedef bulma (oryantring) sporunun etkisinin olmadığını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Antrenman, Kuvvet, Özgüven,

THE EFFECTS OF BASIC STRENGTH TRAINING ON THE DEVELOPMENT OF SELF-CONFIDENCE IN INDIVIDUALS BETWEEN 20 AND 25 YEARS OF AGE

Fatma Çelik Kayapınar [1] Savaş Erbil [2]

[1] İzmir Demokrasi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Spor Bilimleri Bölümü, Güzelyalı Sağlık Yerleşkesi, Mehmet Ali Akman Mahallesi, 13. Sokak No:2 Güzelyalı Konak, İzmir, Türkiye, fatma.celik@idu.edu.tr

[2] Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Öğretimi Anabilim Dalı, Burdur, Türkiye

Savaş Erbil <https://orcid.org/0000-0003-1446-751X>

Abstract

Aim: In this study; it is aimed to determine the effect of self-confidence in adults between the ages of 20-25.

Method: The research was carried out in the pre-post test semi-experimental model. The study groups consisted of 60 randomly selected, adult men aged 20-25 living in the province of Isparta. Experimental groups consisted of 30 people. Basic strength training programs were applied to both study groups at 10 weeks, at least two to four days a week. One of the groups was also run to Orienteering. In basic strength training for both study groups; While push-ups, sit-ups, pull ups, and 3-5 km of running were done, Orienteering (8-20 km) was made by running differently to the second group. Measurements were made before and after the application in the study groups. The data of both study groups were collected with the self-confidence scale developed by Akın (2007). Independent t test was used for comparisons between groups and dependent t test was used to measure intra-group changes.

Findings: It was understood that the pre-study groups were equivalent in terms of their self-confidence average scores. According to the results of the statistical process; no significant difference was found between the Orienteering running group and the non-running group.

Results: There was a statistically significant increase in the internal and external self-confidence values of the individuals in the first group and the second group that participated in the application. It was understood that the applied program positively affected the development of basic strength. The fact that the internal and external self-confidence of the individuals in both groups did not change in the post-tests after the training programs were implemented, shows that there is no effect of the orienteering sport.

Key Words: Training, strength, self-confidence

SB/S-13**Fiziksel Aktivitenin Şizofreni Hastalarının Motor Özellikleri Ve Bilişsel İşlevlerine Etkisi**

Fatma Çelik Kayapınar¹, Muharrem Korkmaz²

¹İzmir Demokrasi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Spor Bilimleri Bölümü, İzmir, Türkiye

²MAKÜ, Spor Bilimleri Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği ABD, Burdur, Türkiye

1. Fatma Çelik Kayapınar ORCID: 0000-0002-2159-1706

2. Muharrem Korkmaz ORCID: 0000-0001-5424-0112

Özet

Amaç: Bu çalışmanın amacı, şizofreni ile mücadelede farmakolojik tedaviye ek olarak fiziksel aktivitenin motor özellikler ve bilişsel işlevler üzerindeki etkilerini araştırmak ve gelecekteki çalışmalar için fiziksel aktivite önerileri sunmaktır.

Gereç - Yöntem: Çalışma grubu, Antalya Akdeniz Üniversitesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Psikiyatri Hastanesi'nde ayaktan tedavi alan 18-65 yaş aralığında şizofreni tanı ölçütlerini karşılayan 12 şizofreni hastasından oluşmuştur. Yedi hasta eğitsel oyunlar ve drama (EOD), beş hasta aerobik aktivite ve kuvvet (AAK) grubuna dahil edilmiştir. Araştırma 16 hafta, haftada üç gün, birer saatlik seanslardan oluşmuştur. Çalışma ve kontrol grubu ön değerlerinin homojenliğine bakıldığında Kolmogorov-Smirnov ve Shapiro-Wilk testlerine göre veriler normal dağılıma sahip görülmektedir ($p>0.05$). Motor özellikler; Mann Whitney U testi, Wilcoxon işaretlenmiş mertebeler testi ile karşılaştırılmıştır. Bilişsel işlevler; Panss skorları ve Stroop test performansları Wilcoxon işaretlenmiş mertebeler testi ile karşılaştırılmıştır.

Bulgular: EOD ile AAK grubunun motor özelliklerini ölçen ön ve son test bulgularına göre; durarak uzun atlama ön testinde EOD grubu lehine istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur. EOD grubunda; denge, disklere dokunma, mekik, uzun atlama, dikey sıçrama, sırt kuvveti, bacak kuvveti, sürat, 6 dakika koşu/yürüme test sonuçlarında; AAK grubunda, disklere dokunma, el kavrama kuvveti, uzun atlama, dikey sıçrama, sırt kuvveti, bacak kuvveti, sürat, 6 dakika koşu/yürüme test sonuçlarında, istatistiksel açıdan anlamlı bir fark saptanmıştır. Panss skorlarıyla ölçülen psikopatoloji düzeylerinde gruplar tek başına ve birlikte değerlendirildiğinde anlamlı bir fark belirlenmemiştir. EOD grubu ile AAK grubu Stroop test performans skorları birlikte değerlendirildiğinde son testlerde (kart 1 ve kart 3) anlamlı bir düzelme olduğu gözlenmiştir. Bu düzelme gruplar tek tek incelendiğinde ortadan kalkmaktadır.

Sonuçlar: Şizofreni hastalarına uygulanan düzenli fiziksel aktivitenin, hastaların motor özellikleri ve bilişsel işlevlerinde gelişme gösterdiği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Aerobik aktivite, bilişsel fonksiyonlar, fiziksel aktivite, motor özellik, şizofreni.

* Çalışma Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Klinik Araştırmalar Etik Kurulu tarafından 30.05.2018 tarih ve 380 sayılı karar ile uygun bulunmuştur (Evrak tarih ve sayısı: 01.06.2018 - Sayı: 70904504-231). Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonu tarafından 0525-YL-18 nolu proje numarası ile desteklenmiştir.

The Effect of Physical Activity on The Schizophrenic Patient's Motor Characteristics And Cognitive Functions

Fatma Çelik Kayapınar¹, Muharrem Korkmaz²

¹Izmir Democracy University, Faculty of Health Sciences, Department of Sports Sciences, Izmir, Turkey

²MAKÜ Faculty of Sport Sciences, Physical Education and Sports Department, Burdur, Turkey

Abstract

Objectives: The aim of this study is to investigate the effects of physical activity on motor characteristics and cognitive functions in addition to pharmacological treatment in combating schizophrenia and to present physical activity recommendations for future studies.

Materials - Methods: The study group consisted of 12 schizophrenia patients who meet the criteria for schizophrenia in the 18-65 age group who received outpatient treatment at the Antalya Akdeniz University Mental Health and Diseases Department, Psychiatry Hospital. Seven patients were included in the educational games and drama (EOD), five patients in the aerobic activity and strength (AAK) group. The research consisted of 16 weeks, three days a week, one hour sessions. Considering the homogeneity of the study and control group preliminary values, the data appear to have a normal distribution according to the Kolmogorov-Smirnov and Shapiro-Wilk tests ($p > 0.05$). Motor features; The Mann Whitney U test was compared to the Wilcoxon marked rank test. Cognitive functions; Panss scores and Stroop test performances were compared with the Wilcoxon marked rank test.

Results: According to the pre and post test findings that measure the motor characteristics of the EOD and AAK group; A statistically significant difference was found in favor of the EOD group in the long jump pretest. In the EOD group; balance, touching the discs, shuttle, long jump, vertical jump, back force, leg force, speed, 6 minutes running / walking test results; In the AAK group, a statistically significant difference was found in the test results of touching discs, hand grip force, long jump, vertical jump, back force, leg force, speed, 6 minutes running / walking. There was no significant difference in psychopathology levels measured by Panss scores when groups were evaluated alone and together. When the Stroop test performance scores of the EOD group and AAK group were evaluated together, a significant improvement was observed in the posttests (card 1 and card 3). This improvement disappears when the groups are examined one by one.

Conclusions: It has been determined that regular physical activity applied to schizophrenic patients shows improvement in patients motor features and cognitive functions.

Key Words: Aerobic activity, cognitive functions, motor characteristics, physical activity, schizophrenia.

* The study was approved by Akdeniz University Faculty of Medicine Clinical Research Ethics Committee with decision number 30.05.2018 and 380 (Date and number of documents: 01.06.2018 - Number: 70904504-231). It was supported by Mehmet Akif Ersoy University Scientific Research Projects Commission with project number 0525-YL-18.

SB/S-14**Öğrencilerin Liderlik Eğilimlerinin İncelenmesi: Antrenörlük Eğitimi
Bölümü Öğrencileri Üzerine Bir Çalışma**

Yeşim Bayrakdaroğlu¹

¹Gümüşhane Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Gümüşhane, Türkiye

Özet

Amaç: Çalışmada antrenörlük bölümü öğrencilerinin liderlik davranış eğilimlerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi amaçlanmıştır.

Gereç - Yöntem: Araştırmaya Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Antrenörlük Bölümünde öğrenim görmekte olan 1. 2. 3. 4. sınıf öğrencilerinden 126 kadın, 123 erkek gönüllü olarak katılmıştır. Araştırmada Ekvall ve Arvonon (1991) tarafından geliştirilen "Liderlik Davranış Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçek 3 tip liderlik davranış özelliklerini belirlemeye yönelik hazırlanmış olup, toplam 36 maddeden oluşmaktadır. Ölçekteki 14 madde iş gören odaklı liderlik davranışını, 12 madde görev odaklı liderlik davranışını ve 10 madde ise değişim odaklı liderlik davranışını ifade etmektedir. Ölçek Türkçe'ye Tengilimoğlu (2005) tarafından uyarlanmıştır. Geçerliliği ve güven analizi, Tengilimoğlu tarafından sınanmış olup, Cronbach alpha değeri ,96 bulunmuştur. Araştırma kapsamında kullanılan ölçeğin Cronbach's Alpha iç tutarlık katsayısı ,956 olarak bulunmuştur. Çalışmada ölçek puanlarına ilişkin verilerin normal dağılıma uygun olup olmadığı çarpıklık ve basıklık değerleri ve One Sample Kolmogorov-Smirnov testi kullanılarak incelenmiş ve her iki kritere göre de verilerin normal dağılıma uygun olmadığı tespit edilmiştir. Bu nedenle non-parametrik analiz yöntemleri kullanılmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin liderlik davranışlarını gösterme eğilimlerinin cinsiyet değişkenine göre karşılaştırılmasında Mann Whitney U testi kullanılırken, yaş grubu ve eğitim görülen sınıf değişkenlerine göre liderlik davranışlarını gösterme eğilimlerinin karşılaştırılmasında Kruskal Wallis H testi kullanılmıştır.

Bulgular: Cinsiyet değişkeni açısından liderlik davranışlarını gösterme eğilimlerinin istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı, yaş grubu ve sınıf değişkeni açısından liderlik davranışlarını gösterme eğilimlerinin istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaştığı görülmektedir.

Sonuçlar: Çalışma sonunda elde edilen veriler incelendiğinde; araştırmaya katılan öğrencilerin liderlik davranışlarını gösterme eğilimleri yüksek düzeydedir.

Anahtar Kelimeler: Antrenörlük, Liderlik, Eğilim

An Examination Of Students' Leadership Tendencies: A Study On Students Of The Coaching Education Department

Yeşim Bayrakdaroğlu¹

1Gümüşhane University School of Physical Education and Sports, Gümüşhane, Turkey

Abstract

Objectives: This study purposed to examine the leadership behavior tendencies of the students of the coaching education department in terms of various variables.

Materials - Methods: The data were obtained from 1st, 2nd, 3rd and 4th-grade students (126 female and 123 male) who are studying in Muğla Sıtkı Koçman University Coaching Education Department. All students in the study participated voluntarily. To measure leadership behavior, the "Leadership Behavior Scale" developed by Ekvall and Arvonen (1991) was used. This scale consists of 3 types of leadership behavior characteristics and 36 items in total. In this three-dimensional scale, 14 items represent "employee-centeredness" leadership behavior, 12 items represent "task-centeredness" leadership behavior, and 10 items represent "change-centeredness" leadership behavior. This scale was adapted to Turkish by Tengilimoğlu (2005). The validity and reliability analysis was performed by Tengilimoğlu and Cronbach's alpha coefficient of the scale was found to be 0.96. The internal consistency coefficient of the scale used in this study was found to be 0.956. This value indicated that the scale had high reliability. Whether the data are suitable for normal distribution was examined using skewness-kurtosis values and the One-Sample Kolmogorov-Smirnov test. As a result, it was determined that the normal distribution of the data was not suitable according to both criteria, therefore non-parametric analysis methods were used. Mann Whitney U test was used to compare the tendency of students to show leadership behaviors according to the "gender" variable. On the other hand, the Kruskal Wallis H test was used to compare the tendencies to show leadership behaviors according to "age" and "class" variables.

Results: it was observed that the tendency to show leadership behaviors in terms of "gender" variable did not differ statistically significantly, and the tendency to show leadership behaviors in terms of "age" and "class" variables differed statistically.

Conclusions: As a result of the findings obtained in the study, it was observed that the students participating in the research had a high level of the tendency to demonstrate their leadership behavior.

Key Words: Coaching Education Department, Student, Leadership, Tendency

SB/S-15**ELİT ERKEK VOLEYBOLCULARIN MÜSABAKA DÖNEMİ ÖNCESİNDE UYGUNLUK DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ**

Serdar Bayrakdaroglu¹

¹Gümüşhane Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Gümüşhane, Türkiye, bayrakdaroglu85@gmail.com

ÖZET

Amaç: Bu çalışmanın amacı; elit erkek voleybolcuların müsabaka dönemi öncesinde uygunluk düzeylerinin belirlenmesidir. Bu amaç doğrultusunda, Türkiye 1. Voleybol Liginde mücadele eden bir takımdan 12 erkek voleybolcu (yaş: $20,2 \pm 1,28$ yıl; boy: $194,3 \pm 7,67$ cm; kilo: $87,4 \pm 7,39$ kg) çalışmaya gönüllü olarak katıldı.

Gereç – Yöntem: Bu çalışmada, katılımcıların aerobik özelliğini belirlemek için Yo-Yo aralıklı toparlanma seviye 1 (Yo-Yo AT1) testi uygulanırken, anaerobik özelliğini belirlemek için Wingate anaerobik güç testi (WanT) uygulandı. Ayrıca, patlayıcı gücü belirlemek için durarak uzun atlama, dikey sıçrama ve üç adım atlama testleri, çeviklik yeteneğini belirlemek için çeviklik T-testi, sprint performansını belirlemek için 10 metre ve 20 metre sprint testleri, kuvvet özelliğini belirlemek için el kavrama testi yaptırıldı. Verilerin değerlendirilmesinde, tanımlayıcı istatistiksel yöntem kullanıldı.

Bulgular: Analiz sonuçlarına göre, katılımcıların ortalama Yo-Yo AT1 koşu mesafeleri $876,6 \pm 274,7$ m olarak elde edilirken, absolut ve relatif anaerobik güç değerleri söylenen sıraya göre maksimal anaerobik güç için $876,4 (\pm 112,3$ W) ve $10,09 (\pm 1,29$ W/kg), maksimal anaerobik kapasite için $644,7 (\pm 61,6$ W) ve $7,39 (\pm ,41$ W/kg), minimal anaerobik güç için $344,8 (\pm 116,9$ W) ve $3,96 (\pm 1,33$ W/kg), yorgunluk indeksi değerleri ise $60,1 (\pm 14,9$ %) olarak elde edildi. Katılımcıların sağ ve sol el kavrama değerleri söylenen sıraya göre $48,9 \pm 7,22$ kg ve $49,8 \pm 6,12$ kg olarak elde edilirken; 10 metre ve 20 metre sprint değerleri söylenen sıraya göre $1,76 \pm ,64$ sn ve $3,06 \pm ,13$ sn olarak elde edildi. Ayrıca, katılımcıların durarak uzun atlama değerleri $2,42 \pm ,17$ cm, dikey sıçrama değerleri $54,5 \pm 4,31$ cm, üç adım atlama değerleri $7,71 \pm 55$ cm ve çeviklik değerleri $9,7 \pm ,62$ sn olarak elde edildi.

Sonuçlar: Sonuç olarak, hazırlık döneminde yapılan antrenmanların temel amacı, sporcuların teknik-taktik özelliklerinin geliştirilmesini yanında biyomotor özelliklerin de geliştirilmesi ve müsabaka döneminde sporculardan en yüksek sportif verimi almaktır. Bu nedenle, antrenörler için müsabaka dönemi başlamadan önce sporcuların performansı hakkında bilgi sahibi olmak, sporcuların hazır olup olmadıkları ve eksik yanlarını belirlemeleri için oldukça önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Voleybol, Hazırlık, Uygunluk, Müsabaka

DETERMINATION OF FITNESS LEVELS OF ELITE MALE VOLLEYBALL PLAYERS DURING PRE-COMPETITION PERIOD

Serdar Bayrakdaroğlu¹

¹Gumushane Üniversitesi, Physical Education and Sports School, Gumushane University, Turkey, bayrakdaroglu85@gmail.com

Abstract

Objectives:The aim of this study is to determine the fitness levels of elite male volleyball players during the pre-competition period. In line with this aim; 12 male volleyball players (age: 20.2 ± 1.28 years; height: 194.3 ± 7.67 cm; weight: 87.4 ± 7.39 kg) from a team competing in the Turkish Men's Volleyball League (Efeler League) voluntarily participated in the study.

Materials - Methods: In this study, Yo-Yo intermittent recovery level 1 (YYIR1) test was applied to determine the aerobic characteristics of the participants, and Wingate anaerobic power test (WAnT) was applied to determine their anaerobic characteristics. Furthermore, long jump, vertical jump, and triple jump tests were performed to determine explosive power, and agility; T-test was performed to determine the agility, and 10-meter and 20-meter sprint tests were performed to determine sprint performance, and handgrip test was performed to determine the strength. Descriptive statistical method was used for the evaluation of the data.

Results: According to the results of the analysis, the average YYIR1 running distance of the participants was found to be 876.6 ± 274.7 m, and their absolute and relative anaerobic power values were $876.4 (\pm 112.3$ W) and $10.09 (\pm 1.29$ W/kg) for the maximal anaerobic power, $644.7 (\pm 61.6$ W) and $7.39 (\pm 0.41$ W/kg) for maximal anaerobic capacity, and $344.8 (\pm 116.9$ W) and $3.96 (\pm 1.33$ W/kg) for minimal anaerobic power, respectively; and fatigue index value was $60.1 (\pm 14.9\%)$. While the right and left-hand grip values of the participants were found to be 48.9 ± 7.22 kg and 49.8 ± 6.12 kg, respectively, their 10-meter and 20-meter sprint values were found to be 1.76 ± 0.64 s and 3.06 ± 0.13 s, respectively. Furthermore, the standing long jump values of the participants were found to be 2.42 ± 0.17 m and vertical jump values were $54. \pm 4.31$ cm, and triple jump values were 7.71 ± 0.55 m, and agility values were 9.7 ± 0.62 seconds.

Conclusions: In conclusion, the main aim of the training done during the preparatory period is to improve the technical-tactical characteristics of the players as well as to improve their biomotor features and get the highest sports efficiency from the athletes during the competition period. Therefore, it is very important for the coaches to know about the performance of the players before the competition period begins in order to assess the readiness and weaknesses of the players.

Keywords:Volleyball, Preparation, Fitness, Competition

SB/S-16**Sporda Nepotizm Temelli Davranışlar; Dövüş Sporcuları Üzerine Bir İnceleme**

Yavuz ÖNTÜRK

Yalova Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi

ÖZET

Araştırma sporda nepotizm temelli davranışların dövüş sporcuları açısından değerlendirilmesi amacı ile yapılmıştır. Araştırmada nitel araştırma modeli esas alınarak, kişisel görüşme (röportaj) tekniği ile yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Bu teknik, araştırmacı tarafından önceden sormayı planladığı soruları içeren protokolü aracılığı ile görüşmenin akışına göre değişiklik gösterebilen, katılımcının yanıtlarına derinlik ve ayrıntı kazandıran, yan ve alt sorularında olabileceği esnek bir araştırma modelidir. Kişinin açık uçlu sorulara vereceği özgür yanıtlar çerçevesinde onun düşüncelerini, duygularını ya da görüşlerini daha doğru bir biçimde öğrenmek olanaklıdır (Türnüklü, 2000). Ayrıca hem sabit seçenekli cevaplamayı hem de ilgili alanda derinlemesine gidebilmeyi birleştirir (Büyükoztürk ve Ark.,2019). Görüşme için hazırlanan soruların bir grup birey ile denemesi ve deneme sonucuna istinaden bazı ifade değişikliklerinin yapılması ayrıca gerekirse farklı soruların yazılması önem arz etmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2003; Çolak ve Uzuner, 2004). Çalışma grubu; kendi branşında elit seviyeye ulaşmış ve uluslararası dereceleri olan, boks, kick boks, muay thai, wushu, karate ve taekwondo branşları yapan 5 kadın ve 5 erkek olmak üzere toplam 10 sporcu sporcudan oluşmaktadır. Yapılan kişisel görüşmelerde; katılım sağlayan sporcuların tamamı nepotizm davranışlarına şahit olduklarını ve yaşadıklarını belirtmişlerdir. Özellikle milli takım seçmelerinde ve kamp döneminde nepotizm temelli davranışların yapıldığını ve yapan kişinin kendi oğlu-kızı üzerinden nepotizm davranışı içinde bulduklarını ifade etmişlerdir. Katılımcıların tamamı nepotizm davranışını adaletsizlik ve haksızlık olduğunu belirtirken, ahlak ve etik dışı davranış olarak da görmektedirler. Genellikle federasyon başkanı ve milli takım antrenörlerinin nepotizm uyguladığını ve yapmaya devam ettiklerini belirterek, devletin bu konuda ağır yaptırımli denetim mekanizması olmasının gerektiğini ifade etmişlerdir. Sonuç olarak dövüş sporlarında, nepotizm temelli davranışların milli takım seçmelerinde yaygın olarak (-antrenörün kendi kan bağı olan bireyi hak etmeden milli takıma alması) şeklinde yapıldığı görülmektedir. Ayrıca nepotizm temelli davranışların basın aracılığı ile haber olmasına ve şikâyet edilmesine karşın devam ettiği anlaşılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Spor, Nepotizm, Dövüş Sporcuları/Sports, Nepotism, Fighting Athletes

Behaviors Based on Nepotism in Sport; A Review on Fighting Athletes

Abstract

The research was carried out to evaluate nepotism-based behaviors in terms of martial athletes in sports. Based on the qualitative research model, the semi-structured interview form was used with the personal interview (interview) technique. This technique is a flexible research model that can vary according to the flow of the interview through the protocol that includes the questions that the researcher plans to ask in advance, which gives depth and detail to the responses of the participant, and may be in side and sub questions. It is possible to learn his thoughts, feelings or opinions more accurately within the framework of the free answers of the person to open-ended questions (Türnüklü, 2000). It also combines both fixed choice answering and ability to go deeply in the relevant field (Büyükoztürk & Ark., 2019). It is important to try the questions prepared for the interview with a group of individuals and to make some expression changes based on the trial result and to write different questions if necessary (Yıldırım & Şimşek, 2003; Çolak & Uzuner, 2004). The sample group; It consists of a total of 10 athletes, 5 women and 5 men, who have reached the elite level in their branch and have international degrees, doing boxing, kick boxing, muay thai, wushu, karate and taekwondo. In personal interviews; All of the participating athletes stated that they witnessed and experienced nepotism behaviors. They stated that nepotism-based behaviors were carried out especially in the selection of the national team and during the camp period, and that the person who carried out carried out nepotism behavior over his own son-daughter. While all participants state that nepotism behavior is injustice and unfair, they also see it as moral and unethical behavior. They stated that the head of the federation and the national team coaches in general applied and continue to do nepotism, and that the state should have a heavily sanctioned control mechanism in this regard. As a result, it is seen that in the combat sports, nepotism-based behaviors are commonly performed in the national team selection (- taking the coach to the national team without deserving the individual with his own blood line). Also, it is understood that nepotism-based behavior continues despite news and complaints through the press.

Keywords: Spor, Nepotizm, Dövüş Sporcuları/Sports, Nepotism, Fighting Athletes

SB/S-17**Türkiye’de Dart Sporü İle İlgili Yapılan Araştırmalar: SistematiK Tarama**Fatma ÇELİK KAYAPINAR¹, Ergün MUTLU²¹İzmir Demokrasi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Spor Bilimleri Bölümü²İzmir Buca Şehit Ömer Kılıçoğlu İmam hatip Ortaokulu

1. FATMA ÇELİK KAYAPINAR ORCID: 0000-0002-2159-1706

2. ERGÜN MUTLU ORCID: 0000-0002-1803-4319

Özet**Amaç:** Türkiye’de Dart sporu hakkında yapılan araştırmaların taranmasıdır.**Gereç - Yöntem:** Çalışma taramalarında Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) tez tarama ve Google Akademi tarama motorları kullanılmıştır. Yapılan taramada zaman sınırı kullanıldığında çalışma sayısı oldukça düşük olduğunda zaman kısıtlaması olmadan tarama yapılmıştır. Çalışmaya alınma kriterleri olarak; araştırma makalesi veya yüksek lisans, doktora tezi olma, Türkçe sayfalarda bulunma, ‘dart’ anahtar kelimesi ile ulaşılabilme ve dart sporu ile ilgili olma şartı aranmıştır. YÖK tez arama motorunda; dart anahtar kelimesi ile tarama yapıldığında çıkan 20 sonuçtan 2’si doktora tezi 6’sı yüksek lisans tezi olmak üzere dart sporu ile ilgili 8 çalışma; Google Akademi arama motorunda tarama yapıldığında ise çıkan 8150 sonuçtan YÖK tez tarama motorunda ulaşılan tez çalışmaları hariç 5 bilimsel araştırma tespit edilmiştir. YÖK tez merkezinde tespit edilen bir doktora tezine ise ulaşılamamıştır.**Bulgular:** Araştırma kapsamında incelenen çalışmaların tamamı nicel yöntemlerle ve en çok çalışmanın 2018 yılında yapıldığı tespit edilmiştir. Araştırmaya dahil edilen çalışmaların 10’u deneysel, 3’ü ise tarama modelindedir.**Sonuçlar:** Daha çok deneysel çalışmalar yapıldığı, yayın sayısının sınırlığı olduğu ve akademik çalışmalara ihtiyaç olduğu tespit edilmiştir.**Anahtar Kelimeler:** Dart, sistematiK tarama, içerik analizi, Türkiye, tez, makale**Related Research With Dart Sports In Turkey: A Systematic Review**Fatma ÇELİK KAYAPINAR¹ Ergün MUTLU²¹ Izmir Democracy University, Faculty of Health Sciences² Izmir Buca Şehit Ömer Kılıçoğlu Imamhatip Secondary School**Abstract****Objectives:** The purpose of the study were survey of related researches of darts sport in Turkey.**Materials - Methods:** When the time limit is used in the scan, the number of studies is a small number, In this reason the scan was performed without time limitation. Higher Education Institution (YÖK) thesis center and Google Scholar was used for review. As the inclusion criteria or elimination; being a research article or master/doctorate thesis, availability of Turkish pages, accessibility with the keyword 'dart' and related to dart sport were used. In YÖK thesis center; 8 studies on dart sports; 2 of them are doctoral thesis and 6 of them are master thesis; When searching in the Google Academy, 5 scientific studies were determined except the thesis studies reached in the YÖK thesis center from the 8150 results. A doctoral dissertation determined at the HEC thesis center could not be reached. It has been determined that all the studies examined within the scope of the research were carried out in quantitative methods and the most studies were conducted in 2018. A doctoral dissertation found in the HEC thesis search engine could not be reached.**Results:** It has been determined that all the studies examined within the scope of the research were carried out in quantitative methods and the most studies were conducted in 2018. Ten of the studies included in the research are experimental and 3 of them are in the survey model.**Conclusions:** As a result; It was determined that mostly experimental studies were conducted, the number of publications was limited and academic studies were needed.**Key Words:** Dart, systematic review, content analysis, Turkey, thesis, articlewww.iches2020.idu.edu.tr

400

SB/S-18**Gece açlığını takiben aç ve tok karnına yapılan akut sabah egzersizi ile sağlık arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi**

Halil İbrahim Ceylan¹,

¹ Atatürk Üniversitesi, Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü, Erzurum, Türkiye

Özet

Amaç: Egzersizin zamanlamasını yemeğin tüketimine göre ayarlamak, metabolizmanın yönetimi ve sağlığın korunması açısından oldukça önemlidir. Gece açlığını takiben aç veya tok karnına yapılan sabah egzersizi, metabolizma ve enerji dengesi üzerinde farklı etkilere sahiptir. Bu çalışma, gece açlığını takiben aç ve tok karnına yapılan akut sabah egzersizi ile sağlık arasındaki ilişkiyi ortaya koymak amacıyla yapılmıştır.

Gereç - Yöntem: Bu çalışma bir derleme araştırmasıdır.

Bulgular: Literatürde bu konu ile ilgili sınırlı araştırma olmasına rağmen, yapılan çalışmalarda sabah tok karnına yapılan egzersizler ile karşılaştırıldığında, gece açlığını takiben (en az 8-10 saat) sabah aç karnına yapılan egzersizlerin beta oksidasyonu daha çok artırarak yağ asitlerinin enerji kaynağı olarak kullanımını sağladığı (glikojen mevcudiyetinin azalması nedeniyle), serum trigliserid ve plazma lipid düzeylerinde daha fazla anlamlı azalmalara yol açtığı, insülin ve glikoz metabolizması ile ilgili parametreleri daha fazla iyileştirdiği gözlemlenmiştir. Tok karnına yapılan sabah egzersizlerine göre aç karnına yapılan sabah egzersizlerinin daha faydalı olmasının sebebi sempatik sinir sisteminin daha fazla aktivasyonu, büyüme ve insülin benzeri büyüme faktörü-1 gibi hormonların daha fazla salınması, siklik AMP ve AMP kinaz gibi hücrel faktörler ve katalizörlerin daha etkin çalışması, azalmış insüline karşı artan epinefrin ve norepinefrin konsantrasyonu, akut oksidatif stres oluşumu ve sitraz sintaz gibi mitokondriyal enzimlerin yüksek aktivasyonu ile ilişkilendirilmiştir. Ayrıca, son yıllarda yapılan çalışmalarda sabah tok karnına yapılan egzersizlere göre gece açlığını takiben sabah aç karnına yapılan egzersizlerin iskelet kası ve adipoz dokudaki metabolik adaptasyonları daha iyi düzenlediği ve yakıt metabolizması ile ilişkili moleküler sinyal yollarını daha fazla aktive ettiği gösterilmiştir.

Sonuçlar: Gece açlığını takiben aç karnına yapılan sabah egzersizlerinin, özellikle vücut ağırlığı ve yağ kaybının azaltılmasında daha etkili olduğu görülmüştür. Farklı hastalık grubundaki bireyler üzerinde (obezite, tip-2 diyabet, insülin direnci, kardiyometabolik vb) aç ve tok karnına yapılan sabah egzersizlerin sağlık üzerindeki etkisini inceleyen çalışmaların artırılması, iskelet kası ve adipoz doku metabolizması ile ilişkili akut ve kronik fizyolojik adaptasyonların veya mekanizmaların tam olarak açıklanmasına katkı sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: Akut, Sabah Egzersizi, Aç Karın, Tok Karın

Evaluation of the relationship between overnight-fasted vs fed-state acute morning exercise and health

Halil İbrahim Ceylan¹,

¹ Atatürk Üniversitesi, Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü, Erzurum, Türkiye

Abstract

Objectives: Adjusting the timing of the exercise according to the consumption of the food is very important in terms of metabolism management and health protection. Overnight-fasted vs fed-state morning exercise has different effects on metabolism and energy balance. The study was to be carried out to reveal the relationship between overnight-fasted vs fed-state acute morning exercise and health.

Materials – Methods: This study is a review research.

Results: Although there is limited research on this topic in the literature, in the studies, it was observed that morning exercises after overnight-fasted (at least 8-10 hours) enables more use of fatty acids as a fuel source (due to reduced glycogen availability) by increasing beta oxidation, causing more significant decreases in serum triglycerides and plasma lipid levels, and further enhancing parameters related to insulin and glucose metabolism as compared with the morning exercises after the fed-state. The reason why morning exercises after overnight-fasted are more beneficial than morning exercises after fed-state was associated with more activation of the sympathetic nervous system, more release of hormones such as growth and insulin-like growth factor-1, more efficient functioning of cellular factors and catalysts such as cyclic AMP and AMP kinase, increased concentrations of epinephrine and norepinephrine versus decreased insulin, acute oxidative stress formation, and high activation of mitochondrial enzymes such as citrate synthase. In addition, recent studies showed that exercises performed in the morning after overnight-fasted regulate the metabolic adaptations in skeletal muscle and adipose tissue, and activate the molecular signal pathways associated with fuel metabolism more than the exercises performed in the morning after the fed-state.

Conclusions: Morning exercises after overnight-fasted were shown to be more effective especially in reducing body weight and fat loss. Increasing the number of studies examining the effects of overnight-fasted vs fed-state morning exercise on health in different disease groups (obesity, type-2 diabetes, insulin resistance, cardio-metabolic etc.) may contribute to the full disclosure of acute and chronic physiological adaptations or mechanisms associated with skeletal muscle and adipose tissue metabolism.

Key Words: Acute, Morning Exercise, Overnight-fasted, Fed-state

FUTBOL HAKEMLERİNİN MÜCADELECI DAVRANIŞLARININ CİNSİYET BAĞLAMINDA İNCELENMESİ

Nurgül Özdemir, Ulaş Aksoy

İzmir Demokrasi Üniversitesi/Sağlık Bilimleri Fakültesi/Spor Bilimleri Bölümü

Ege Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Anabilim Dalı Doktora Öğrencisi

ÖZET

Amaç: Giderek daha karmaşık bir hal alan yaşam döngüsü içerisinde, bireyin zorluklar barındıran yaşantılara karşı sergilediği başa çıkma, yeni duruma uyum gösterme, yeni durumun getirdiği sonuçlarla mücadele etme becerisi, mücadeleci davranış biçimi olarak tanımlanabilir. Bu çalışmada futbol hakemlerinin mücadeleci davranışlarının, cinsiyet bağlamında incelenmesi amaçlanmıştır.

Gereç-Yöntem: Araştırma hakemlerin mücadeleci davranış biçimini tanımlaması bakımından betimsel tarama modelinde nitel araştırma yöntemleri kullanılarak yürütülmüş bir çalışmadır. Araştırma verilerinin toplanmasında, yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Verilerin çözümlenmesinde betimsel analiz tekniği olan içerik çözümlemesi tekniği kullanılmıştır. Araştırma verileri, Aydın ilinde faal olarak görev yapan 203 futbol hakeminden toplanmıştır.

Bulgular: Kadın hakemlerin %65'inin, erkek hakemlerin %31' nin seyirci baskısı hissettikleri; Kadın hakemlerin %73'ünün, erkek hakemlerin %35'inin antrenör ve oyuncu baskısı hissettikleri; Kadın hakemlerin %46'sının, erkek hakemlerin %53'ünün hakem yöneticilerinin baskısını hissettikleri gözlenmiştir. Kadın hakemlerin yaşadıkları baskının nedenlerine ilişkin tanımlarının daha çok cinsiyetçi söylemler bağlamında olduğu, erkek hakemlerin tanımladığı nedenlerin ise işe yönelik yani maçı yönetirken yanlış karar vermeleri ile ilgili olduğu görülmüştür. Kadın hakemlerin %80'inin hakemlik yaparken cinsiyeti dolayısıyla problem yaşadıklarını düşündükleri, erkek hakemlerin ise hiçbirinin böyle bir problem yaşamadığı görülmüştür. Zorluklar karşısında kadın hakemlerin %61, erkek hakemlerin %75 oranında mücadeleci davranış sergiledikleri görülmüştür.

Sonuç: Araştırma sonucunda kadın futbol hakemlerinin erkek hakemlere göre daha fazla seyirci, antrenör ve oyuncu baskısı altında hissettikleri; hakemlik yaparken cinsiyetleri dolayısıyla daha fazla problem yaşadıkları ve daha az kendine güvenli davrandıkları; erkek hakemlere göre daha az mücadeleci davranış sergiledikleri gözlenmiştir. Erkek hakemlerin ise kadın hakemlere göre daha fazla hakem yönetiminin baskısı altında hissettikleri görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Futbol Hakemleri, Mücadeleci Davranış Biçimi, Cinsiyetçi Yaklaşım

INVESTIGATION OF FOOTBALL REFEREE'S STRUGGLE BEHAVIOR IN THE CONTEXT OF GENDER

Özdemir Nurgül¹, Aksoy Ulaş²

¹Izmir Demokrasi University, Faculty of Health Sciences, Department of Sport Sciences, Dr.Öğ.Üye.

²Ege University, Institute of Health Sciences, PhD Student in Physical Education and Sports Education Department, Izmir GSİM Sports Education Specialist, TFF Referee Observer

Abstract

Objectives: In an increasingly complex life cycle, an individual's ability to cope with the challenges, to adapt to the new situation, to struggle against the consequences of the new situation, can be defined as combative behavior. In this study aimed to analyze the combative behavior of football referees in the context of gender.

Materials-Methods: This research is a study carried out by using qualitative research methods in descriptive scanning model in order to define referee behavior. Semi-structured interview technique was used to collect research data. Content analysis technique, which is a descriptive analysis technique, was used to analyze the data. The research data were collected from 203 football referees active in Aydın province.

Results: 65% of female referees and 31% of male referees felt audience pressure; 73% of female referees and 35% of male referees felt coach and player pressure; It was observed that 46% of the female referees and 53% of the male referees felt the pressure of the referees. It was observed that the definitions of the reasons of the pressure of the women referees were mostly in the context of sexist discourses, and the reasons defined by the male referees were related to the job, that is, making wrong decisions while managing the match. It was observed that 80% of the female referees thought that they had problems due to their gender while doing refereeing, and none of the male referees experienced such a problem. 61% of female referees and 75% of male referees were observed to face combative behavior in the face of difficulties.

Conclusions: As a result of the research, female football referees felt more under the pressure of spectators, coaches and players than male referees; while they are arbitrators they have more problems and behave less confidently because of their gender; it was observed that they showed less fighting behavior than male referees. It was seen that male referees felt more under the pressure of referee management than female referees.

Key Words: Football Referees, Combative Behavior, Sexist Approach

SB/S-20
Spor Ortamında Narsisizm Üzerine Derleme Çalışması

Erkan BİNGÖL¹

¹ Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Köyceğiz Meslek Yüksekokulu, Muğla, Türkiye

Özet

Amaç: Bu çalışma, narsisizm kavramı ile spor arasındaki ilişkiyi açıklamak ve bu konu ile ilgili Türkiye’de yapılan araştırma sonuçlarını yorumlamak amacıyla yapılmıştır.

Gereç - Yöntem: Bu çalışmada, nitel araştırmalar yöntemlerinden literatür tarama yöntemi kullanılmıştır. Türkiye’de spor ortamında yapılan araştırmalar irdelenmiştir.

Bulgular: Son yıllarda narsisizm kavramı araştırmacılar tarafından ilgi duyan ve sıklıkla çalışılan bir konu olarak karşımıza çıkmaktadır. Kavramın geçmişine baktığımızda Yunan mitolojisinden geldiğini görmekteyiz. Mitolojiye göre Narkissos adında birinin gölde kendini görerek, kendisine aşık olduğu ve hayatını bu şekilde geçirdiği söylenmektedir. Genel olarak narsisizm kişinin kendisine hayran olması olarak tanımlanabilir. Kavram farklı alanlarda çalışıldığından dolayı farklı tanımların yapıldığı görülmektedir. Narsisizm bireyin aşırı şekilde tanınma ihtiyacı duyması ve çok önemli biri olma duygusu ile karakterize edilmiş bir durum olarak açıklanmıştır. Spor ortamında narsisizm genel olarak kişinin kendi fiziksel ve zihinsel yeteneklerine olan hayranlığı olarak açıklanmaya çalışılmıştır. Bu açıdan baktığımızda fiziksel çekiciliğin spor ortamında sıklıkla anılması ve narsist davranışlar ile fiziksel çekiciliğin pozitif ilişkili olması, narsisizm ile sporun ortak noktaları olarak görülebilir.

Sonuçlar: Narsisizm üzerine yapılan araştırmaların ülkemizde kısıtlı olduğu saptanmıştır. Özellikle yabancı literatürde antrenörler üzerinde araştırma konusu olan narsisizmin ülkemizde bu alanda çalışılmadığı görülmektedir. İleriki çalışmalarda, antrenörlerin veya sporcuların narsisizm düzeyleri ve liderlik özellikleri arasındaki ilişkiyi inceleyen çalışmalar yapılabilir.

Anahtar Kelimeler: Derleme Çalışması, Narsisizm, Spor

Review Study on Narcissism in Sports Environment

Erkan BİNGÖL¹

¹ Mugla Sitki Kocman, Köyceğiz, Vocational School, Mugla, Turkey

Abstract

Objectives: This study was to carried out to describe the relationship between sport and narcissism, and to interpret the results of studies conducted in Turkey related to this issue

Materials - Methods: In this study, literature review method, one of the qualitative research methods, was used. Research carried out in the sports environment in Turkey were discussed.

Results: In recent years, the concept of narcissism has emerged as a topic that is of interest and frequently studied by researchers. When we look at the background of the concept, we see that it comes from Greek mythology. According to mythology, a person named Narkissos was said to see himself in the lake, fell in love with him, and spent his life in this way. In general, narcissism can be defined as admiring one's self. Since the concept is studied in different fields, it is seen that different definitions are made. Narcissism has been described as a condition characterized by the need for excessive recognition of the individual and the feeling of being a very important person. In sports environment, narcissism was generally tried to be explained as the admiration of the person for his/her physical and mental abilities. From this point of view, the frequent mention of physical attraction in the sports environment, and the positive relationship between narcissistic behavior and physical attraction can be seen as the common points of narcissism and sports.

Conclusions: Research on narcissism has been found to be limited in our country. It was observed that narcissism, which is the topic of research on coaches, especially in foreign literature, has not been studied in this field in our country. In future studies, studies examining the relationship between the narcissism levels and leadership characteristics of coaches or athletes can be conducted.

Key Words: Review Study, Narcissism, Sports

SB/S-21
FUTBOL HAKEMLERİNİN İŞ DOYUM DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

Nurgül Özdemir, Ulaş Aksoy

İzmir Demokrasi Üniversitesi/Sağlık Bilimleri Fakültesi/Spor Bilimleri Bölümü

Ege Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Anabilim Dalı Doktora Öğrencisi

ÖZET

Amaç: Pek çok insan tarafından ilgiyle ve dikkatle takip edilen futbol müsabakalarında, müsabakayı başarılı bir şekilde yönetmesi beklenen futbol hakemlerinin saha içerisindeki başarısının, onların iş doyum düzeyleriyle yakından ilişkili olabileceği varsayımından yola çıkarak yaptığımız bu araştırmada, futbol hakemlerinin iş doyum düzeyleri incelenmeye çalışılmıştır.

Gereç-Yöntem: Araştırma, hakemlerin iş doyum düzeylerinin incelenmesi bakımından betimsel tarama modelinde hem nicel hem de nitel araştırma yöntemleri kullanılarak yürütülmüş bir çalışmadır. Araştırmada futbol hakemlerinin iş doyum düzeylerinin belirlenmesi için Minnesota İş Doyum Ölçeğinin 20 soruluk kısa formu kullanılmıştır. Araştırma verileri, Aydın ilinde faal olarak görev yapan 203 futbol hakeminden toplanmıştır. Verilerin analizinde SPSS 23. İstatistik paket programı kullanılmıştır. Nicel verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler, tek yönlü varyans analizi istatistik teknikleri; nitel verilerin analizinde ise betimsel analiz tekniği olan içerik çözümlemesi tekniği kullanılmıştır.

Bulgular: Hakemlerin iş doyum puan ortalamaları incelendiğinde, Aday hakemlerin puan ortalamasının 3,66 - İl hakemlerinin puan ortalamasının 3,81 - Bölgesel hakemlerin puan ortalamasının 4,23 - B ve C klasman hakemlerinin puan ortalamasının 4,26 - A klasman ve Süper lig hakemlerinin puan ortalamasının 4,53 olduğu; Kadın hakemlerin puan ortalamasının 3,86- erkek hakemlerin puan ortalamasının 4,02 olduğu; 5 yıl ve daha az görev yapan hakemlerin puan ortalamasının 3,85 – 6 ile 11 yıl arası görev yapan hakemlerin puan ortalamasının 3,93- 12 yıl ve üzeri görev yapan hakemlerin puan ortalamasının 4,14 olduğu görülmüştür.

Sonuçlar: Araştırma sonucunda, futbol hakemlerinin klasmanları ve hakemlik yaptıkları süre arttıkça iş doyumlarının arttığı, erkek futbol hakemlerinin kadın futbol hakemlerine göre iş doyumlarının daha yüksek olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Futbol, Futbol Hakemleri, İş Doyumu

INVESTIGATION OF JOB SATISFACTION LEVELS OF FOOTBALL REFEREES

Özdemir Nurgül¹, Aksoy Ulaş²

¹Izmir Demokrasi University, Faculty of Health Sciences, Department of Sport Sciences, Dr.Öğ.Üye.

²Ege University, Institute of Health Sciences, PhD Student in Physical Education and Sports Education Department, Izmir GSİM Sports Education Specialist, TFF Referee Observer

Abstract

Objectives: In football competitions, which have been followed with interest and attention by many people, in this research we have conducted with the assumption that the success of the football referees who are expected to manage the competition in the field may be closely related to their job satisfaction levels, this study aimed examine the job satisfaction levels of the football referees.

Materials-Methods: This research is a study carried out by using both quantitative and qualitative research methods in descriptive screening model in terms of examining job satisfaction levels of referees. In the research, a 20-question short form of Minnesota Job Satisfaction Scale was used to determine the job satisfaction levels of football referees. The research data were collected from 203 football referees active in Aydın province. SPSS 23. Statistical package program was used in the analysis of the data. Descriptive statistics in the analysis of quantitative data, one-way analysis of variance statistical techniques; In the analysis of qualitative data, content analysis technique, which is descriptive analysis technique, was used.

Results: When the job satisfaction scores of the referees are examined, the average score of the candidate referees is 3.66 - The average of the provincial referees is 3.81 - The average of the regional referees is 4.23 - The average of the B and C classification referees is 4.26 - The grade of A and Super League referees is 4.26 Is 4.53; The average score of female referees is 3.86 - the average score of male referees is 4.02; It was observed that the average score of the referees who worked for 5 years or less was 3.85 - 6 and the average score of the referees who worked between 3.85 and 6 years was 4.14.

Conclusions: As a result of the research, it was observed that the job satisfaction of the football referees increased as the classifications and the time they served as referee, and the male football referees were higher than the female football referees.

Key Words: Football, Football Referees, Job Satisfaction

SB/S-22

Spor da Algılanan Yetenek ve Ahlaki Davranış

Mevlüt Yıldız¹

¹ Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Antrenörlük Eğitimi Bölümü, Muğla, Türkiye

Özet

Amaç: Günümüzde, spor ortamında sporcuların kendi yeteneklerinin farkında olması ve bu yeteneklerini özellikle ahlaki davranışlar ile bütünleştirilmesi performans ile ilişkili istenilen başarı düzeyine ulaşabilmek adına son derece önemlidir. Algılanan yetenek; bireyin kendi yeteneğini değerlendirmesidir. Algılanan yetenek, sporda başarı davranışlarının alt yapısını oluşturur ve motivasyonun önemli bir belirleyicisi olarak kabul edilir. Bu derleme, spor ortamında algılanan yetenek ile prososyal ve antisosyal olarak sergilenen ahlaki davranışlar arasındaki ilişkiyi ortaya koymak amacıyla yapılmıştır.

Gereç - Yöntem: Bu çalışma bir derleme araştırmasıdır.

Bulgular: Sporda ahlaki açıdan algılanan yetenek değerlendirildiğinde, özellikle yüksek performans sporcularında çevresel faktörler olumsuz etken olarak görülmektedir. Çünkü sporcular çok fazla uyarının olduğu görsel anlamda karmaşık bir ortamda kendilerinden istenilen performanslarının çok daha fazlasını yapmak zorundadır. Bu da sporcular üzerinde ek bir psikolojik stres oluşturur. Tüm bunlara rağmen, sporcuların kendi yetenekleri doğrultusunda ahlaki davranış sergilemesi takım performansları açısından son derece önemlidir. Literatürde sporcuların kendi yeteneklerinin farkında olmasını ahlaki davranışlar açısından inceleyen sınırlı sayıda araştırma olmasına rağmen, yapılan çalışmalarda kendini yüksek yetenekli olarak algılayan bireylerin, kendilerini düşük yetenekli olarak algılayanlardan daha fazla hedeflerine motive oldukları gösterilmiştir. Bunun sonucunda da daha çok antisosyal davranıştan ziyade prososyal davranış sergileme eğiliminde olduğu tespit edilmiştir.

Sonuçlar: Özellikle üst düzey deneyimli sporcuların kendi yetenekleri hakkında daha bilinçli oldukları, bunun sonucu ise spor ortamında ahlaki davranışlardan daha çok prososyal yani adil oyunu çağrıştırıcı davranışlar sergilediği görüşmüştür.

Anahtar Kelimeler: Spor, Algılanan Yetenek, Ahlak, Davranış

Perceived Ability and Moral Behavior in Sport

Mevlüt Yıldız¹

¹ Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Antrenörlük Eğitimi Bölümü, Muğla, Türkiye

Abstract

Objectives: Nowadays, it is very important for athletes to be aware of their abilities in the sports environment, and to integrate these abilities especially with moral behaviors in order to achieve the desired level of success related to performance. Perceived ability forms the basis of success behaviors in sports, and is considered as an important determinant of motivation. The purpose of this review was to reveal the relationship between perceived ability and moral behaviors exhibited prosocial and antisocially in sports environment.

Materials - Methods: This study is a review research.

Results: When perceived ability is evaluated in terms of moral behavior in sports, environmental factors are seen as negative factors especially in high performance athletes. Because, athletes have to do much more than to reach their desired performance in a visually complex environment where there are many stimuli. This creates additional psychological stress on athletes. Despite all this, it is extremely important for athletes to perform moral behavior in line with their own abilities. Although there are a limited number of studies in the literature that examine athletes' awareness of their abilities in terms of moral behavior, the studies was shown that athletes who perceived themselves as highly skilled were more motivated for their goals as compared with athletes who perceived themselves as low-skilled. As a result, it was determined that they tended to display prosocial behavior rather than antisocial behavior.

Conclusions: It was seen that especially experienced athletes were more conscious about their abilities, and as a result, they exhibited more prosocial behaviors from moral behaviors, that is, fair play-evoking behaviors, in the sports environment.

Key Words: Sport, Perceived Ability, Moral Behavior.

TIP/S-1

İki Port Giriş İle Yapılan Genişletilmiş Total Extraperitoneal Kasık Fıtığı Onarımı Olgu Sunumu.

Ahmet Turan Durak¹

¹T.C. Sağlık Bakanlığı Urla Devlet Hastanesi, İzmir, Türkiye

Özet

Amaç: Laparoskopik fıtık onarımları içerisinde Genişletilmiş total ekstra-peritoneal (E-TEP) onarım yöntemi avantajlarının daha belirgin hale getirebilmek ve daha iyi kozmetik sonuç elde edebilmek adına port sayısının azaltılması cerrahların yeni hedefi haline gelmiştir. Klasik laparoskopik el aletleri kullanılarak E-TEP onarımı yapılırken port sayısını azaltabilmek amaçlandı.

Gereç - Yöntem Sağ kasıkta ağrı şikayetiyle yapılan görüntüleme yöntemleri ve fizik muayenesiyle sağ indirekt kasık fıtığı tanısı olan 45 yaşında erkek vaka da sadece iki port yardımıyla E-TEP onarım yapılması planlandı. E-TEP onarım esnasında umblikusun 3 cm aşağısından ciltten retrorektal alana girilen 2 numara vicryl iğne ile fıtık defekti dönüldü. İğne tekrar batından cilde doğru saplanarak çıkarıldı. Askı klembi ile tutuldu. Böylelikle port sayısı azaltılarak aynı işlem yapıldı.

Bulgular Genel Anestezi altında yapılan ameliyat 75 dakika sürdü. Hastanın vücut kitle indeksi 26 idi. Kan kaybı olmadı. Ameliyatın ertesi günü görsel analog skala iki ve on beşinci gün sıfır olarak belirtildi. İyileşme süresi 160 dakika idi. Post op 15. Gün poliklinik kontrollerinde umblikus lateralindeki 1 cm'lik skar dışında skar dokusu tespit edilmedi. Seroma yada hematoma oluşumu tespit edilmedi. Kronik ağrı oluşumu yada fıtık tekrarı gözlenmedi.

Sonuçlar: Laparoskopik kasık fıtığı onarımında port sayısını azaltmak istenmektedir. Ancak tek port girişi ile yapılan onarımlarda daha geniş faydalı açıklığa bağlı komplikasyonları hem de operasyonun yüksek maliyeti mevcuttur. İki port E-TEP operasyonundan sonra görülebilen tek insizyonun 1 cm'lik kamera portu insizyonu olması kozmetik kaygı ve ameliyat sonrası ağrıyı, yara yeri enfeksiyonu riskini, ameliyat sonrası toparlanma ve taburculuk süresini ve maliyeti minimize edeceğini düşünmekteyim. Kasık fıtığı vakalarında kapalı yöntemle iki port genişletilmiş TEP onarımı uygun hastada güvenli, uygulanabilir ve maliyet etkin bir yöntemdir. Uygun hastalarda üç port TEP yada Tek port TEP onarımına alternatif olarak geçerli bir yöntem olarak ön planda tutulabilir.

Anahtar Kelimeler: Laparoskopik Kasık Fıtık Onarımı , Genişletilmiş total ekstra-peritoneal onarım, Laparoskopik Cerrahi

Extended Totally Extraperitoneal İnguinal Hernia Repair via Two Ports, A Case Report.

Ahmet Turan Durak¹

¹T.C. Sağlık Bakanlığı Urla Devlet Hastanesi, İzmir, Türkiye

Abstract

Objectives: Extended totally extraperitoneal (E-Tep) inguinal hernia repair is one of the laparoscopic hernia repair techniques. Reducing the ports is the new goal for the surgeons to improve the advantages of laparoscopic procedures and to have better cosmetrical results. It is aimed to reduce the ports number of E-Tep technique by using classical laparoscopic tools.

Materials - Methods: We planned to repair the inguinal defect by laparoscopic E-Tep, was detected with physical examination and imaging methods due to 45 years old male patient's inguinal pain. After E-Tep access and defect dissection hernia sac was encircled with 2 numbered vicryl suture, was inserted from the skin through the retrorectal space, 3 cm inferiorly from the umbilicus. The suture is removed from the retrorectal space to the skin and holds and medialised the hernia sac. Thus we reduced the ports number.

Results The operation time was 75 minutes under general anesthesia. BMI of patient was 26. There was no blood loss. The visual analog scale was 2 at the first day of surgery and 0 at the 15th day of surgery. Recovering time was 160 minutes. The scar tissue of the lateral of the umbilicus was not detected visually. There was neither seroma nor hematoma. No chronic pain and no recurrent hernia was detected.

Conclusions: However, It is willing to reduce the ports number at laparoscopic inguinal hernia repair, single port repairs has complications due to the wide facial openings and it has higher financial costs. After two port E-Tep repair, only one scar tissue was detected visually. We believe cosmetrical apprehension, pain after surgery, wound infection risk, recovery after surgery, hospital stay and costs were reduced after reducing the ports. In suitable patients inguinal hernia management by two port E-Tep is an safely, confident, feasible, lower costed method. It is an alternative method in suitable patients for 3 port classical E-Tep or single port E-Tep.

Key Words: Laparoscopic Inguinal Hernia Repair, Extended Totally Extraperitoneal Repair, Laparoscopic surgery

TIP/S-2**Pontoserebellar köşe şvannom, menenjiyom ve epidermoid kistin duyarlılık ağırlıklı görüntüleme (SWI) ile değerlendirilmesi**

Ali Er

Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Radyoloji Bölümü, Konak, İzmir,

Özet

Amaç: İleri kraniyal magnetik rezonans görüntüleme yöntemlerinden olan duyarlılık ağırlıklı görüntüleme (SWI) tümörlerin ayırıcı tanısında faydalı olabilmektedir. Çalışmamızda vestibüler schwannomlar, meningioma ve epidermoid kist gibi pontoserebellar açı (CPA) 'nın en sık görülen tümörlerinin duyarlılık ağırlıklı görüntüleme (SWI) bulgularını ortaya koymayı amaçladık.

Gereç - Yöntem: Bu retrospektif çalışmada 25 hastaya (11 menenjiyom, 7 epidermoid kist, 7 vestibüler schnom) diğer rutin sekanslara ek olarak duyarlılık ağırlıklı görüntüleme sekansı ile manyetik rezonans görüntüleme yapıldı. Tüm olgular, intratümöral duyarlılık sinyallerinin (ITSS) varlığı, mevcut ITSS'nin orijini (kanama, kalsifikasyon veya vasküler) ve ITSS' nin morfolojisi değerlendirildi.

Bulgular: ITSS 7 menenjiyom ve 6 şvannom 'da pozitif iken hiçbir epidermoid kistinde ITSS izlenmedi. Faz görüntüleri incelendiğinde duyarlılık sinyallerinin 7 menenjiyomun 6 tanesinde kalsifikasyona, 1 menengioma da ise nekroz-kistik alana (santralde) ve eski hemoraji alanına (periferde) ait olduğu görüldü. ITSS pozitif olan 6 şvannomda ise duyarlılık sinyallerinin mikrohemorajilere ait olduğu gözlemlendi. ITSS morfolojisi değerlendirildiğinde, kalsifikasyona bağlı duyarlılık sinyallerinin 5 menengioma da amorf-nodüler, 1 menengioma da ise noktasal morfolojide, santrali kistik-nekrotik olan 1 menengioma da ise duyarlılık sinyalinin ise çizgisel morfolojide olduğu izlendi. Vestibüler şvannomda ise intratümöral çoklu milimetrik noktasal morfolojide mikrohemorajilere ait duyarlılık sinyalleri saptandı.

Sonuçlar: PSK lezyonlarının çoğunluğu benign karakterde tümörler olup bunlar sıklık sırasına göre vestibüler şvannom (%80-90), menenjiyom (%3-13) ve epidermoid kistlerdir (%6-7). SWI sekansı ileri bir kraniyal MR görüntüleme tekniği olup kanama, kalsifikasyon ve vasküler yapıları göstermede konvansiyonel sekanslara kıyasla göre duyarlılığı çok daha yüksektir. SWI'da faz imajları değerlendirilerek kanama ve kalsifikasyon ayırımı yapılabilmektedir. Elde ettiğimiz sonuçlara göre, ITSS yokluğu menenjiyom ve epidermoid kisti düşündürmelidir , birden fazla küçük odak şeklinde noktasal ITSS morfolojisi şvannomayı düşündürmelidir ve nodüler-amorf ITSS morfolojisi menengioma düşündürmelidir.

Anahtar Kelimeler: pontoserebellar köşe, şvannom, menenjiyom, epidermoid kist, duyarlılık ağırlıklı görüntüleme

Evaluation of Pontocerebellar angle schwannoma, meningioma and epidermoid cyst with susceptibility -weighted imaging (SWI)

Ali Er

Tepecik Training and Research Hospital, Department of Radiology, Konak, Izmir,

Abstract

Objectives: Susceptibility-weighted imaging (SWI), which is one of the advanced cranial magnetic resonance imaging methods, can be useful in the differential diagnosis of tumors. In our study, we aimed to reveal with susceptibility -weighted imaging (SWI) findings of the most frequent tumors of the pontocerebellar angle (CPA) such as vestibular schwannomas, meningioma and epidermoid cyst.

Materials - Methods: In this retrospective study, magnetic resonance imaging with susceptibility weighted imaging sequence in addition to other routine sequences was done in 25 patients (11 meningiomas, 7 epidermoid cysts, 7 vestibular schwannomas). All the cases were studied for the presence of intratumoral susceptibility signals (ITSS), the origin of existing ITSS (bleeding, calcification or vascular) and about ITSS morphology.

Results: While ITSS was positive in 7 meningiomas and 6 schwannomas, ITSS was not observed in any epidermoid cyst. When the phase images were analyzed, it was seen that the sensitivity signals belonged to calcification in 6 of 7 meningiomas, necrosis-cystic area (in the central) and old hemorrhage area (in the periphery) in 1 meningioma. It was observed that the sensitivity signals belonged to microhemorrhages in 6 ITSS positive schwannomas. When the ITSS morphology was evaluated, it was observed that the sensitivity signals due to calcification were amorphous-nodular in 5 meningiomas, spot morphology in 1 meningioma, and the sensitivity signal was in linear morphology in 1 meningioma with a central cystic-necrotic. Sensitivity signals of microhemorrhages were detected in intratumoral multiple millimeter point morphology in vestibular schwannomas.

Conclusions: The majority of CPA lesions are benign tumors, vestibular schwannomas (80-90%), meningioma (3-13%) and epidermoid cysts (6-7%) in order of frequency. SWI sequence is an advanced cranial MR imaging technique, and it has a much higher sensitivity in bleeding, calcification and vascular structures compared to conventional sequences. Bleeding and calcification can be distinguished by evaluating the phase images in SWI. According to our results, the absence of ITSS should suggest meningioma and epidermoid cyst, point ITSS morphology in the form of more than one small focus should suggest schwannomas, and nodular-amorphous ITSS morphology should suggest meningioma.

Key Words: pontocerebellar angle, schwannoma, meningioma, epidermoid cyst, susceptibility weighted imaging

TIP/S-3**İnsan Kemik İliği Kaynaklı Mezenkimal Kök Hücrelerine *Hypericum perforatum* L. Zeytinyağı Ekstraktının Etkileri**

Burcu Efe¹, Hatice Yıldırım²

¹ Balıkesir Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölümü, Balıkesir, Türkiye

² Balıkesir Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü, Balıkesir, Türkiye

Özet

Amaç: Bu çalışmada *Hypericum perforatum* L. zeytinyağı ekstraktının elde edilmesi ve insan kemik iliği kaynaklı mezenkimal kök hücreler (iKMKH) üzerine etkilerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Gereç - Yöntem: Çalışmada *Hypericum perforatum* L. bitkisi, İzmir'in Ödemiş ilçesine bağlı Gölcük yaylasından toplanmıştır. Yaş ağırlığı 400 gram tartılan *Hypericum perforatum* L. 0,5 litre zeytinyağı içerisinde kırk gün güneş ışığına maruz bırakılmıştır. Ardından *Hypericum perforatum* L. yağ ekstresi karanlık ortama alınarak hücre kültüründe kullanılmak üzere 0,20 µm'lik steriltreden geçirilmiştir. Hücre kültürü çalışmaları Class II A-2 laminar akışlı kabinde yapılmıştır. Çalışmada iKMKH'ler kullanılmıştır. Hücrelerin büyütülmesi için %10 FBS (Fetal Sığır Serum) içeren DMEM (Dulbecco's Modified Eagles Medium) kültür besiyeri temin edilmiştir. Yeterli bolluğa (%80) ulaşan hücreler PBS (sodyum klorür içeren fosfat tamponu) (pH: 7,4) içerisinde hazırlanmış %0,05 Trypsin ve 0,5 mM EDTA çözeltisi (steril filtreden geçirildi) ile muamele edilmiştir. Ardından doku kültürü plastiğine yapışan hücrelerin besiyerine geçmesi sağlanmıştır. Hücre sayısı ve canlılığı belirlenmesinde hemositometre kullanılmıştır. Yönteme göre hazırlanan hücre süspansiyonuna tripan mavisi eklenerek ışık mikroskobu altında hücrelerin canlılığı incelenebilmektedir. Hemositometre lamı ile de hücre sayımı gerçekleştirilmiştir. Bununla beraber *Hypericum perforatum* L. zeytinyağı ekstraktının hücreler üzerindeki migrasyon kapasitesi (6, 12 ve 24 saatte) yara izi testi (scratch assay) ile değerlendirilmiştir.

Bulgular: İnsan kemik iliği kaynaklı mezenkimal kök hücreler (iKMKH) üzerinde *Hypericum perforatum* L. Zeytinyağı Ekstraktının Etkilerinin belirlenmesi amacıyla MTT yöntemi kullanıldı. Hazırlanan *Hypericum perforatum* L. zeytinyağı ekstraktı farklı doz uygulamaları ve zaman aralıklarında iKMKH'ler üzerine uygulandı. Hücreler üzerinde proliferatif/sitotoksik etki MTT testi ile belirlendi. *Hypericum perforatum* L., Zeytinyağı Ekstraktı için 4 farklı konsantrasyon 0.025 µg/µl, 0.05 µg/µl, 0.1 µg/µl, 0.2 µg/µl, ve 0.4 µg/µl çalışıldı. Tüm deney gruplarında her bir konsantrasyon 8 tekrarlı olarak çalışıldı ve her bir deney en az 3 kez tekrar edildi. Çözücü kontrol olarak zeytinyağı hücrelere uygulandı. iKMKH 24 saat, 48 saat ve 72 saat süreyle *Hypericum perforatum* L. zeytinyağı ekstraktı ile inkübe edildi ve sitotoksik etkinin belirlenmesi için MTT testi uygulandı. Yara testi (scratch assay) için hücreler 0.025 µg/µl, 0.1 µg/µl, ve 0.4 µg/µl *Hypericum perforatum* L. zeytinyağı ekstraktı ile inkübe edildi ve 6 saat, 12 saat ve 24 saat süre ile hücreler izlenerek fotoğraflandı.

Sonuçlar: MTT çalışmaları sonucunda *Hypericum perforatum* L. zeytinyağı ekstraktının iKMKH hücreleri üzerinde etkisinin zamana ve doza bağlı olarak değiştiğini göstermiştir. Özellikle 24 saatte, düşük doz uygulamalarının hücre proliferasyonunda belirgin bir etkisi olmadığı yüksek dozların ise hücre proliferasyonunu arttırdığı belirlenmiştir. 48 ve 72. saatlerde ise yüksek doz uygulamalarının hücre proliferasyonunu istatistiksel olarak anlamlı olacak şekilde inhibe etmiştir. Hem yara iyileşme testi sonuçlarında hem de MTT sonuçlarından elde edilen verilerle uyumlu olarak 12 ve 24. saatte yüksek doz kantaron ekstresi uygulaması sonucunda oluşturulan yaranın açıklığının azaldığı bulunmuştur. Ancak düşük doz uygulanan gruplarda yara açıklığında bir azalma olmadığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Hypericum perforatum* L., İnsan kemik iliği mezenkimal kök hücreler, MTT

The Effects of *Hypericum Perforatum* L. Olive Oil Extract on Human Bone Marrow-Derived Mesenchymal Stem Cells

Burcu Efe¹, Hatice Yıldırım²

¹ Balıkesir University, Science and Art Faculty, Department of Biology, Balıkesir, Turkey

² Balıkesir University, Science and Art Faculty, Department of Molecular Biology and Genetic, Balıkesir, Turkey

Abstract

Objectives: In this study, it was aimed to obtain *Hypericum perforatum* L. olive oil extract and to determine its effects on human bone marrow-derived mesenchymal stem cells (iKMKH).

Materials - Methods: In the study, *Hypericum perforatum* L. plant was collected from the Gölcük plateau in the Ödemiş that is a district of İzmir. *Hypericum perforatum* L. that weighed about 400 grams of wet (fresh) weight, were exposed to sunlight for forty days in 0.5 liters of olive oil. Then, *Hypericum perforatum* L. oil extract was placed in a dark room and passed through a 0,20 µm sterile filter to be used in cell culture. Cell culture studies were carried out in Class II A-2 laminar flow cabin. In order that growing of cells were provided DMEM (Dulbecco's Modified Eagles Medium) culture medium containing %10 FBS (Fetal Bovine Serum). Cells reaching sufficient abundance (80%) were treated with 0.05% Trypsin and 0.5 mM EDTA solution (filtered through sterile) prepared in PBS (phosphate buffer containing sodium chloride) (pH: 7.4). Then, the cells adhering to the tissue culture plastic were allowed to enter the medium. Hemocytometer was used to determine cell number and viability. According to the method, the viability of the cells can be examined under light microscope by adding trypan blue to the prepared cell suspension. Cell count was also performed with hemocytometer slide. In addition, the migration capacity of *Hypericum perforatum* L. olive oil extract was evaluated by a scar test (scratch assay) at (6, 12 and 24 hours) on cells.

Results: MTT method was used to determine the effects of *Hypericum perforatum* L. olive oil Extract on human bone marrow-derived mesenchymal stem cells (iKMKH). The prepared *Hypericum perforatum* L. olive oil extract were applied on iKMKHs at different dose applications and time intervals. Proliferative / cytotoxic effect on cells was determined by MTT test. Proliferative / cytotoxic effect were determined on cells by MTT test. 4 different concentrations of 0.025 µg / µl, 0.05 µg / µl, 0.1 µg / µl, 0.2 µg / µl, and 0.4 µg / µl were studied for *Hypericum perforatum* L. olive oil Extract. In all experimental groups from each concentration was studied in 8 repetitive and each experiment was repeated at least 3 times. Olive oil was performed to the cells as a solvent control. The cells were incubated for 24 hours, 48 hours and 72 hours with *Hypericum perforatum* L. olive oil extract and MTT test was carried out to determine the cytotoxic effect. hBMSCs were incubated with 0.025 µg / µl, 0.1 µg / µl, and 0.4 µg / µl *Hypericum perforatum* L. olive oil extract and photographed by monitoring the cells for 6 hours, 12 hours and 24 hours for the wound test (scratch assay).

Conclusions: As a result of MTT studies, the effect of *Hypericum perforatum* L. olive oil extract changed depending on time and dose on iKMKH cells. Especially in 24 hours, while we were determined that low dose applications did not have a significant effect on cell proliferation, whereas high doses increased cell proliferation. High dose applications inhibited cell proliferation statistically significant at 48 and 72 hours. In accordance with both the wound healing test results and the data obtained from the MTT results, it was found that the patency of the wound formed as a result of the application of high-dose *Hypericum perforatum* L. olive oil extract at 12 and 24 hours was reduced. However, it was determined that there was no reduction in wound patency in low dose groups.

Key Words: *Hypericum perforatum* L., Human bone marrow-derived mesenchymal stem cells, MTT

TIP/S-4

GERİATRİK HASTALARDA İNFLUANZA VE PNÖMOKOK AŞILANMA ORANLARI VE KRONİK HASTALIKLAR İLE İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ

*Dinçer Atila

*Aile Hekimliği Uzmanı,1 No'lu Aile Sağlığı Merkezi, Menemen/İZMİR

ÖZET

Amaç: Bu çalışmada İzmir Menemen 1 No'lu Aile Hekimliği polikliniğine 01.09. 2019-01.12.2019 tarihleri arasında müracaat eden 65 yaş üstü kişilerde sosyodemografik özellikler ile kronik hastalıkların İnfluenza ve Pnömonokk aşılanma oranları ile ilişkisinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı-kesitsel tasarımdaki bu araştırma 01.09. 2019-01.12.2019 tarihleri arasında İzmir Menemen 1 No'lu Aile Hekimliği polikliniğine müracaat eden 65 yaş üzeri 78 kişiye sosyodemografik ve kronik hastalık verilerinin yer aldığı anket formu karşılıklı görüşme yöntemi ile uygulanmıştır. Veriler SPSS 16,0 istatistik bilgisayar programına girilerek analiz edilmiştir. Bulgular, sayı, yüzde, ortalama ve standart sapma olarak sunulmuştur. İstatistiksel önemlilik düzeyi $P<0,05$ kabul edilmiştir.

Bulgular: Verileri analiz edilen 78 kişinin 44'ü (% 55,7) erkek, 35'i (% 44,3) kadındı. Yaş ortalaması $71,11 \pm 5,7$ (en az 65, en çok 91). Hastaların 55'i (% 69,6) evli, 24'ü (% 30,4) bekâr, 72'si (% 91,1) ortaokul ve altı, 6'sı (% 7,6) lise ve 1'i (% 1,3) üniversite mezunuydu. 15 kişinin (% 19,0) sigara içme öyküsü, 67 (% 84,8) kişinin kronik hastalık öyküsü vardı. Kronik hastalık öyküsü olanların 34'ünde (% 43,0) diyabet, 59'unda (% 74,7) kardiyovasküler hastalık, 24'ünde (% 30,4) kronik akciğer hastalığı, 7'sinde (% 8,9) kronik böbrek hastalığı, 1'inde (% 1,3) kronik karaciğer hastalığı öyküsü saptandı. 37 (% 46,8) kişi influenza aşısı, 2 (% 2,5) kişi pnömokok aşısı yaptırmıştır.

Sonuç: Yaşlılarda pnömokok ve influenza aşılanma oranlarının düşük olduğu ve hastaların bu konuda yeterince bilgi sahibi olmadıkları saptandı.

Anahtar Kelimeler: Aşılanma, influenza, pnömokok

INVESTIGATION OF INFLUANZA AND PNEUMOCOCOK VACCINATION RATES AND RELATIONSHIP WITH CHRONIC DISEASES IN GERIATRIC PATIENTS

ABSTRACT

Introduction: In this study, It was aimed to investigate the relationship between sociodemographic characteristics and the rate of chronic diseases with influenza and pneumococcal vaccination rates in people over 65 years of age who applied between 01.09.2019 to 01.12.2019 in Family Medicine outpatient clinic number 1, Menemen, Izmir.

Method: This research in descriptive-cross-sectional design a questionnaire including sociodemographic and chronic disease data was applied to 78 people over 65 years of age who applied to Family Medicine outpatient clinic number 1, Menemen, Izmir between 01.09.2019-01.12.2019. The data were analyzed by entering SPSS 16.0 statistical computer program. Findings are presented as number, percentage, mean and standard deviation. Statistical significance level was accepted as $P < 0.05$.

Results: Of the 78 people whose data were analyzed, 44 (55.7%) were male and 35 (44.3%) were female. The average age is $71,11 \pm 5,7$ year (minimum 65, maximum 91). 55 (69.6%) of the patients are married, 24 (30.4%) are single, 72 (91.1%) are secondary school and below, 6 (7.6%) are high school and 1 (1.3%) was a university graduate. 15 people (19.0%) had smoking history, 67 (84.8%) had chronic disease history. In the pepople with a history of chronic disease, It was revealed that 34 (43.0%) had diabetes, 59 (74.7%) had cardiovascular disease, 24 (30.4%) had chronic lung disease, 7 (8.9%) had chronic kidney disease, 1 (1.3%) had a history of chronic liver disease. 37 (46.8%) people got the influenza vaccine and 2 (2.5%) people got the pneumococcal vaccine.

Conclusion: it was determined that pneumococcal and influenza vaccination rates were low in the elderly and the patients did not have enough information about this subject.

TIP/S-6

D Vitamininin Genç ve Yaşlı Sıçanlarda Skopolaminle Bozulmuş Hafızaya Etkisinin Karşılaştırılması

Medine Karabulut¹, Özgür Baykan², Elif Aksöz³

¹ Balıkesir Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Veteriner Farmakoloji ve Toksikoloji Anabilim Dalı, Balıkesir, Türkiye

² Balıkesir Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıbbi Biyokimya Anabilim Dalı, Balıkesir, Türkiye

³ Balıkesir Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıbbi Farmakoloji Anabilim Dalı, Balıkesir, Türkiye

Özet

Amaç: Alzheimer hastalığı en sık görülen demans tipidir. Alzheimerlı hasta sayısının 2050 yılında 115 milyona ulaşacağı öngörülmektedir. Güncel tedavi yaklaşımlarının etkinliğinin düşük, advers etkilerinin sık oluşu nedeniyle tedavide beklenen sonuçlar alınamamaktadır. Yapılan çalışmalar, D vitamini takviyesinin Alzheimer hastalığına karşı koruyucu olduğunu, çeşitli hayvan modellerinde öğrenme ve hafıza performansını geliştirdiğini göstermektedir. Bu çalışmada amacımız, D vitamini takviyesinin, hem genç, hem de yaşlı sıçanlarda öğrenme ve belleğe etkisini bir Alzheimer modeli olan "Skopolaminle bozulmuş hafıza modelinde" araştırırken, aynı zamanda etkinliğin yaşla birlikte değişip değişmediğini de değerlendirmektir.

Gereç - Yöntem: Çalışmada Wistar Albino erkek sıçanlar (Genç: 4-5 aylık, Yaşlı: 21-22 aylık) kullanılmıştır. D vitamini, üç hafta boyunca 500 IU/kg olarak oral olarak gavajla verilmiş; skopolamin, davranış deneylerinden yarım saat önce 1mg/kg intraperitoneal olarak uygulanmıştır. Sıçanlar dördüncü hafta Modifiye yükseltilmiş artı labirent ve Morris su labirenti testlerine tabi tutulmuş; ardından asetikolinesteraz enzim aktivitesini değerlendirmek için prefrontal korteksleri çıkarılmıştır.

Bulgular: D vitamini uygulaması, Morris su labirentinde yaşlı sıçanlarda bozulan hafızayı geri döndürürken; genç sıçanlarda etkili olamamıştır. Genç sıçanlarda skopolamine bağlı prefrontal kortekste artan asetikolinesteraz enzim aktivitesi D vitamini ile kontrol seviyelerine dönerken; yaşlı sıçanlarda enzim aktivitesi, D vitamini grubunda, kontrol ve skopolamin grubuna kıyasla daha da artmıştır.

Sonuçlar Sonuçlarımız, D vitamini etkinliğinin yaşla birlikte değiştiğini göstermektedir. Yaşlı grupta demans gelişimini önlemekte ve Alzheimer hastalığına bağlı bilişsel işlev bozukluğunun iyileştirilmesinde D vitamini güvenli ve etkin bir seçenek olabilir.

Anahtar Kelimeler: D vitamini, Alzheimer, Asetikolinesteraz, Skopolamin, Hafıza.

Comparison of the Effect of Vitamin D on Scopolamine-Induced Memory Impairment in Young and Old Rats

Medine Karabulut¹, Özgür Baykan², Elif Aksöz³

¹ Balıkesir University, Health Sciences Institute, Department of Veterinary Pharmacology and Toxicology, Balıkesir, Turkey

² Balıkesir University, Medical School, Department of, Medical Biochemistry, Balıkesir, Turkey

³ Balıkesir University, Medical School, Department of, Medical Pharmacology, Balıkesir, Turkey

Abstract

Objectives: Alzheimer's disease is the most common type of dementia. The number of patients with Alzheimer's is projected to reach 115 million in 2050. Due to the low effectiveness and frequent adverse effects of current treatment approaches, expected results cannot be obtained in treatment. Studies show that vitamin D supplements are protective against Alzheimer's disease, improving learning and memory performance in various animal models. In this study, our aim was to evaluate the effect of vitamin D supplementation on learning and memory in both young and old rats in the "Scopolamine-impaired memory model", which is an Alzheimer's model, as well as evaluating whether the activity changes with age.

Materials - Methods: Wistar Albino male rats (Young: 4-5 months old, 21-22 months old) were used in the study. Vitamin D was given orally by gavage at 500 IU/kg for three weeks; Scopolamine was administered 1mg/kg intraperitoneally half an hour before behavioral experiments. The rats were subjected to Modified elevated plus maze and Morris water maze tests at the fourth week; prefrontal cortices were then removed to assess acetylcholinesterase enzyme activity.

Results: Vitamin D administration restored memory impaired in old rats in the Morris water maze; it was not effective in young rats. Increasing acetylcholinesterase enzyme activity in the prefrontal cortex due to scopolamine in young rats returns to control levels with vitamin D; in elderly rats, enzyme activity increased in the vitamin D group compared to the control and scopolamine group.

Conclusions: Our results show that the effectiveness of vitamin D changes with age. Vitamin D may be a safe and effective option in preventing dementia development in the elderly group and improving cognitive dysfunction due to Alzheimer's disease.

Key Words: Vitamin D, Alzheimer's, Acetylcholinesterase, Scopolamine, Memory.

TIP/S-7**Kafeik Asit Fenetil Esterinin (CAPE) Radyoprotektif Etkisi**Elif Demir¹¹Harran Üniversitesi, Viranşehir Sağlık Yüksekokulu, Tıbbi Biyokimya Anabilim Dalı, Şanlıurfa, Türkiye**Özet**

Radyoterapi, kanser tedavisinde vazgeçilmez tedavi yöntemlerinden birisidir ve kanser hastalarının yaklaşık 2/3'ü radyoterapi almaktadır. Radyasyonun birçok biyolojik sistem ve organ üzerine etkileri mevcuttur. Radyoterapide ışınlama alanı içinde kalan normal dokularda da hasar oluşmaktadır. Radyasyonun etkisinin kimyasal kademesinde serbest radikaller önemli bir yer tutar. Radyoterapide oluşan serbest radikaller, pek çok hastalığa davetiye çıkarmasının yanı sıra, DNA kırıklarına neden olarak hücre ölümüne yol açmaktadırlar. Radyasyona bağlı yan etkiyi azaltabilmek için normal dokuyu radyasyona karşı koruyan ancak tümör üzerinde olumsuz etkisi olmayan koruyucu maddelerin kullanılması gerekmektedir. Radyoprotektörler, canlıyı radyasyona karşı olduğundan daha dirençli hale getiren ve onu koruyan maddelerdir. Bugüne kadar birçok radyoprotektör saptanmıştır. Koruyucu etkileri serbest radikalleri yakalama özelliklerinden kaynaklanır. Radyoprotektif etki mekanizması ile serbest radikal ürünleri etkisiz hale getirilmeye çalışılır.

Propolis arıların bitkilerden topladığı maddelere göre değişmektedir. Flavanoidler, kafeik asit ve esterleri propoliste en fazla bulunan ve propolisin biyolojik olarak aktif bileşenidir. CAPE'nin antiinflamatuvar, antioksidan, antiviral, antikanser, antiapoptotik, immünmodülatör özellikleri yapılan çalışmalarda ispatlanmış, flavonoid benzeri yapıda bir bileşiktir. CAPE, antioksidan özelliğini zincirinde bulunan iki hidroksil grubu ile sağlamaktadır. Lipofilik yapıda olması hücre membran yapılarından kolayca geçmesini ve etki edeceği bölgeye ulaşması sağlar. Yapılan çalışmalarda CAPE'nin deney hayvanlarına uygulanan radyasyona karşı antioksidan etki göstererek radyoprotektif olduğu gösterilmiştir. CAPE'nin lipid peroksidasyonunu suprese ederek antioksidan aktivite gösterdiği ve ornitin dekarboksilaz, protein tirozin kinaz ve lipooksijenaz aktivitelerini inhibe ettiği rapor edilmiştir. Yaklaşık olarak 10 µmol/L konsantrasyonunda in vitro koşullarda nötrofiller veya ksantin/ ksantin oksidaz sistemi tarafından oluşturulan reaktif oksijen türlerini tamamen bloke ettiği saptanmıştır. CAPE antioksidan etkisini, lipid peroksidasyonunu suprese ederek, ortamdaki reaktif oksijen türlerini süpürerek, ksantin oksidaz ve nitrik oksit sentetaz aktivitesini inhibe ederek ve süperoksit dismutaz aktivitesini koruyarak göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: CAPE, Radyoprotektif Ajan, Antioksidan

Radioprotective Effect of Caffeic Acid Phenethyl Ester (CAPE)

Elif Demir¹,

¹ Harran University, School of Health Viransehir, Department of Medical Biochemistry, Sanliurfa, Turkey

Abstract

Radiotherapy is one of the indispensable treatment methods in cancer treatment and approximately 2/3 of cancer patients receive radiotherapy. Radiation has effects on many biological systems and organs. In radiotherapy, damage occurs to normal tissues within the irradiation area. Free radicals play an important role in the chemical level of the radiation effect. Free radicals formed in radiotherapy cause invasion to many diseases and cause cell death by causing DNA breaks. In order to reduce the radiation-related side effect, it is necessary to use preservatives that protect normal tissue against radiation but have no negative effects on the tumor. Radioprotectors are substances that make living things more resistant to radiation and protect it. Many radioprotectors have been identified to date. Its protective effects are due to its ability to capture free radicals. With the radioprotective effect mechanism, free radical products are tried to be neutralized.

Propolis varies according to the substances collected by bees from plants. Flavanoids are the most abundant caffeic acid and esters in propolis and are the biologically active component of propolis. It is a flavonoid-like compound that has been proven in studies of CAPE's anti-inflammatory, antioxidant, antiviral, anticancer, antiapoptotic and immunomodulatory properties. CAPE provides its antioxidant feature with two hydroxyl groups in its chain. Its lipophilic structure allows it to easily pass through cell membrane structures and reach the area it will act on.

Studies have shown that CAPE is radioprotective by showing antioxidant effects against radiation applied to experimental animals. It has been reported that CAPE suppresses lipid peroxidation and shows antioxidant activity and inhibits ornithine decarboxylase, protein tyrosine kinase and lipoxygenase activities. It has been found to completely block reactive oxygen species created by neutrophils or xanthine / xanthine oxidase system in in vitro conditions at a concentration of approximately 10 µmol / L. CAPE shows its antioxidant effect by suppressing lipid peroxidation, sweeping reactive oxygen species in the environment, inhibiting xanthine oxidase and nitric oxide synthetase activity, and maintaining superoxide dismutase activity.

Key Words: CAPE, Radioprotective Agent, Antioxidant

TIP/S-8**UZUN SÜRELİ UÇUŞ GÖREVLERİNDE UYKU/UYANIKLIK DURUMUNUN DÜZENLENMESİ**

Erdoğan Ercan¹, Ahmet Akın

¹ Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Hava ve Uzay Hekimliği Anabilim Dalı, Eskişehir, Türkiye

¹ Sorumlu Yazar / Corresponding Author: drerdincercan@gmail.com

ÖZET

Amaç: Ticari hava operasyonu koşullarında 7 gün 24 saat esasına göre uçuş görevlerini icra eden uçucu personelden, uçuş emniyetinden taviz verilmeden maksimum verim alınması gerekmektedir. Bu sebeple uyku/uyanıklık düzeyinin bilimsel yöntemler ile düzenlenmesi gereklidir. Bu çalışma ile uzun süreli uçuş operasyonlarının fizyolojik etkileri ve alınabilecek önlemlerin ortaya konulması amaçlanmıştır.

Gereç - Yöntem: Çalışmamızda, yan etkisi düşük ve güvenilir ilaçlar olan kafein ve melatonin kullanılmıştır. Her iki ilacın plasebosu hazırlanarak çalışma çift-kör plasebo kontrollü yapılmıştır. Çalışmada 2 doz halinde toplam 400 mg. kafein kullanılmıştır. Uçucu performansları uçuş simülatörü ve DSST (Digit Symbol Substitution Test) ile değerlendirilmiştir. Çalışmadan elde edilen veriler Microsoft Excel'de derlenmiş ve istatistik analizler SPSS programında yapılmıştır. Çalışma protokolü için yerel Etik Kurulu onayı ve katılımcılardan yazılı onamları alınmıştır. Araştırmanın planlanması ve yürütülmesi süresince Helsinki Bildirgesi ve bilimsel etik ilkelere uyulmuştur.

Bulgular: Kafeinin kardiyovasküler yan etkileri gözlenmemiştir. Plasebo alan gruplara göre, kafein alan grupların 2'nci DSST sonuçları yüksek bulunmuş olup, istatistiksel olarak anlamlı değildir ($p>0,05$). Kafein alan gruplarda pilot performansını gösteren DSST incelendiğinde belirgin bir düşüş yaşanmamış ve pilot performansları korunmuştur. Plasebo alan gruplarda ise süre ilerledikçe pilot performansı azalmış olup istatistiksel olarak anlamlı değildir ($p>0,05$). Uçuculara uykusuzluk periyodunu müteakip uykuyu başlatmak için 3mg. melatonin veya plasebo ilaç verilmiştir. Melatonin alan grupların toplam uyku süreleri, iyi hissetme skorları ve uyku kalitesi skorları yüksek bulunmuş olup, istatistiksel olarak anlamlı değildir ($p>0,05$). Uyku sonrası simülatör sonuçları, melatonin alan gruplarda daha yüksek bulunmuş olup istatistiksel olarak anlamlı değildir ($p>0,05$).

Sonuçlar: İstatistiksel anlamlılığının gösterilememesine düşük grup sayılarının neden olduğu düşünülmektedir. Kafeinin uyku/uyanıklık üzerine olan etkilerinin değişken olması ve olası yan etkileri nedeniyle ticari hava operasyonlarında kullanılmasının uygun olmayacağı, melatoninin ise yan etki ve artık etkilerinin az olması nedeniyle, Jet-Lag, Shift-Lag sendromlarında yolcularda sınırlı kullanımının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: DSST, Uçuş simülatörü, Kafein, Melatonin

REGULATION OF SLEEP/WAKEFULNESS STATE IN LONG DURATION FLIGHT OPERATIONS

Erdinc Ercan¹, Ahmet Akin

¹ Health Science University Turkey, Faculty of Medicine, Department of Aerospace Medicine, Eskişehir, Türkiye

¹ Corresponding Author: drerdincercan@gmail.com

ABSTRACT

Aim: Maximum efficiency has to be gained from the aircrew who are flying 24 hours and 7 days profile without a concession from flight safety. So, sleep and wakefulness levels are to be arranged by scientific methods. The physiological effects of long-term flight operations and the measures that can be taken against are intended to be revealed with this study.

Material and Methods: Caffeine and melatonin were used in our study. They have less adverse effects and they are safe drugs. This study designed as placebo controlled double-blinded. Two dose 200 mg. caffeine (total 400 mg.) was used in the study. DSST (Digit Symbol Substitution Test) and a flight simulator profile used to evaluate pilots performance. Each stage of the research was carried out based on the Helsinki declaration and Local Committee of Clinical Research Ethics approved the study. The study data was edited in Microsoft Excel and statistical analysis were executed in the SPSS program.

Results: No adverse effect of the caffeine was observed. DSST-2 results of caffeine used groups were higher than placebo groups ($p>0.05$). DSST results of caffeine used groups showed no significant decrease in contrast to the placebo groups ($p>0.05$). After sleepless period, 3 mg. melatonin or placebo drug was administered to pilots in order to initiate sleep. Total sleep times, fine feeling scores and sleep quality scores of melatonin used groups were higher ($p>0.05$). After-sleep period simulator flight profile repeated and results of melatonin used groups were higher ($p>0.05$).

Conclusion: It is thought that statistical insignificance was because of lacking group quantities. The sleep/wakefulness effects of caffeine are variable and it is not convenient to use in operational context. Since the adverse and remnant effects of melatonin is low, limited use of this drug can be possible in Jet-Lag and Shift-Lag syndromes of passengers.

Keywords : DSST, Flight Simulator, Caffeine, Melatonin

TIP/S-9**Hepatoselüler Karsinoma Hücre Dizilerinde Borik Asit Uygulaması Hücre Canlılığını Azaltır**

Erkan Kahraman^{1,2}, Erdem Göker^{1,3}

¹ Ege Üniversitesi, İlaç Geliştirme ve Farmakokinetik Araştırma – Uygulama Merkezi (ARGEFAR), İzmir, Türkiye

² Ege Üniversitesi, Atatürk Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, İzmir, Türkiye

³ Ege Üniversitesi, Tıbbi Onkoloji Bilim Dalı, Tıp Fakültesi, İzmir, Türkiye

Özet

Amaç: Karaciğer kanseri bütün kanserler içerisinde altıncı en yaygın olarak görülen kanser türü olup dünya genelinde kanser nedeni ölümler içerisinde ise dördüncü sırada yer almaktadır. Karaciğer kanseri türleri içerisinde Hepatoselüler karsinom(HCC) en yaygın görülen tip olup (%75-85oranla) kötü prognoz ile devam eden bir hastalıktır ve 3 yıllık sağ kalım oranı sadece %12,7'dir. Son yıllarda yapılan epidemiyolojik ve laboratuvar çalışmalarında Bor'un anti kanser özellikleri olduğu ileri sürülmektedir. Bu nedenle çalışmamızda borik asidin HCC hücre dizilerindeki antikanser özelliklerinin araştırılması amaçlanmıştır.

Gereç - Yöntem: Çalışmamızda iyi diferansiyel, daha epitelial fenotipete daha az metastatik özelliklere sahip HuH-7, kötü diferansiyel, daha mezenkimal fenotipe sahip ve daha metastatik hücre dizisi olan Mahlavu HCC hücre dizileri seçilmiştir. HCC hücre dizilerine 24, 48 ve 72. saatlerde 0µM, 1µM, 10µM, 100µM, 1mM, 5 mM, 10mM, 20mM, 40mM, 80mM, 160mM dozlarında borik asit uygulaması gerçekleştirilmiştir. Sitotoksik etkilerin belirlenmesi amacıyla da MTT (3-[4,5-dimethylthiazole-2-yl]-2,5-diphenyltetrazolium bromide) analizi uygulanmıştır.

Bulgular: İyi diferansiyel HuH-7 hücre dizisinde 1 mM'a kadar uygulanan Borik asidin hücre canlılığında anlamlı bir azalmaya neden olmadığı görülmüştür(p>0,05). 5mM ve üzerindeki dozlarda ise 24,48 ve 72. saatlerde hücre canlılığında istatistiksel olarak anlamlı bir azalma saptanmıştır(p<0,05). Bu hücre dizisinde 24,48 ve 72. saatlerde hücre canlılığını %50 oranında baskılayan (IC50) borik asit dozunun ise sırasıyla 20mM, 15mM ve 10mM olduğu hesaplanmıştır. Kötü diferansiyel HCC hücre dizisi olan Mahlavu hücre dizilerinde ise anlamlı sitotoksik etki 10mM ve üzeri dozlarda meydana gelmektedir(p<0,05). 24,48 ve 72. saatlerde hücre canlılığını %50 oranında baskılayan (IC50) borik asit dozunun ise sırasıyla 35mM, 30mM ve 15mM olduğu saptanmıştır. Borik asidin iki hücre dizisinde de hücre canlılığını azalttığı ancak bu etkinin iyi diferansiyel HCC hücre dizisinde daha belirgin olduğu görülmüştür.

Sonuçlar: Yapmış olduğumuz çalışma ile borik asidin hepatoselüler karsinom hücre dizilerinde doz ve zaman bağımlı olarak hücre canlılığını azalttığı gösterilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hepatoselüler karsinom, Borik asit, Kanser

Boric Acid Treatment Decreases Cell Viability Of Hepatocellular Carcinoma Cells

Erkan Kahraman^{1,2}, Erdem Göker^{1,3}

¹ Ege University, Research and Application Center of Drug Development and Pharmacokinetics (ARGEFAR), Izmir, Turkey

² Ege University, Atatürk Health Care Vocational School, Izmir, Turkey

³ Ege University, Medical Oncology, Faculty of Medicine, Izmir, Turkey

Abstract

Objectives: Liver cancer is the sixth most common cancer type among all cancers, and is the fourth most common among cancer-related death in worldwide. Hepatocellular carcinoma (HCC) is the most common type (with a rate of 75-85%) of liver cancer and is a disease that continues with poor prognosis. Its survival rate is only %12,7 for 3 years. In recent years, it is suggested that Boron has anti-cancer properties In epidemiological and laboratory studies. Thus, in our study, it was aimed to investigate the anticancer properties of boric acid in HCC cell lines.

Materials - Methods: In our study, It was selected HuH-7 (it has the well-differentiated and more epithelial phenotype with less metastatic properties) and Mahlavu (it has the poorly differentiated, more mesenchymal phenotype, and the more metastatic properties) cells. Boric acid was treated at 0 μ M, 1 μ M, 10 μ M, 100 μ M, 1mM, 5mM, 10mM, 20mM, 40mM, 80mM, 160mM doses for 24,48 and 72 hour to HCC cells. MTT (3-[4,5-dimethylthiazole-2-yl]-2,5-diphenyltetrazolium bromide) assay was used for determination of cytotoxic effect of boric acid.

Results: In the well-differentiate HuH-7 cell, it was shown that cell viability was not affected treatment of boric acid up to 1 mM, this effect was not statistically significant ($p>0,05$). At doses 5 mM and above, statistically significant decrease was detected at 24.48 and 72 hours in cell viability($p<0,05$). In this cell line, the dose of boric acid, which suppresses cell viability by 50% (IC50) at 24.48 and 72 hours, was calculated as 20mM, 15mM and 10mM, respectively. In poorly-differentiate Mahlavu cell, it was observed statistically significant cytotoxic effect at doses of 10mM and above ($p<0,05$). The dose of boric acid (IC50), which suppresses cell viability by 50% at 24.48 and 72 hours, was calculated as 35mM, 30mM and 15mM, respectively. In both cell lines, it was shown that boric acid reduced cell viability, but this effect is more pronounced in well-differentiate HCC cell line.

Conclusions: In conclusion, we established that boric acid decreased cell viability of hepatocellular carcinoma cell lines in a time and dose dependent manner.

Key Words: Hepatocellular Carcinoma, Boric Acid, Cancer

TIP/S-10**Apoptotik Ve Otofajik Ölümde Hücre İçi Organizasyon**

Fatma Şimşek¹, Seda Vatansver²

¹ İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Histoloji ve Embriyoloji Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

² Celal Bayar Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Histoloji ve Embriyoloji Anabilim Dalı, Manisa, Türkiye

ÖZET

GİRİŞ: Programlı hücre ölümü hem embriyonik, hem normal, hem de patolojik durumlarda ortaya çıktığından, embriyonik gelişim ve hastalıklarda önemli rol oynar. Hücre ölüm tiplerinden apoptoz, çok hücreli organizmalarda hücre ölümünün düzenlenmesinin başlıca formudur. Özellikle iki temel yolak tarafından kontrol edilen apoptoz (intrinsik ve ekstrinsik yolaklar aracılığı ile), hücre içi veya dışından gelen uyarılara cevaben uygun yolağın tetiklenmesi ile gerçekleşir. Otofaji ile ölümden ise, farklı mekanizmalar kullanılması yanı sıra, esas fonksiyon ölen hücrenin bir membranla sarılı olarak ortamdan uzaklaştırılmasıdır.

Apoptoz ve otofaji sırasında, en önemli değişiklik hücre içi organizasyon ve organellerin gösterdiği değişikliklerdir. Özellikle memeli hücrelerin organel yapısı dramatik bir şekilde değişime uğrar ve hücre ölüm tipinin tanımlanmasını organize eder. Apoptotik süreç içerisinde kontrol mekanizmalarından kaspazlar ile düzenlenen proteaz mekanizması ve rolleri anlaşılmasına rağmen, hücre ölümü sırasında meydana gelen sitoplazmik ve organel değişikliklerinin kontrol mekanizmaları ve amacı tam olarak açıklanamamıştır. Yapılan son çalışmalar kaspazların, organel proteinlerini etkilemesi sonucunda apoptotik süreçte gözlenen organel hasarlarına neden olduğunu göstermektedir. Bu da hücre ölümünde organel hasarına bağlı yolakların varlığını desteklemektedir.

SONUÇ: Apoptotik ve otofajik hücre ölümü sırasında meydana gelen hücre içi organizasyonun kontrolü ve endomembran sisteminde ve organellerde olan değişiklikler açıklanmaya çalışılmıştır. Bununla beraber, hem apoptoz hem de otofajide endomembran trafiğinin moleküler kontrolündeki değişiklikler tartışılmıştır. Ayrıca son yıllarda öne çıkan, özellikle kanser tedavisinin yanıtlarını daha iyi anlamak için apoptoz ve otofaji arasındaki çapraz konuşmanın BAG3'e (BCL-2-associated athanogene 3) bağlı nasıl düzenlendiğinin gösteren çalışmalara değinilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Apoptoz, Otofaji, Membran trafiği, Golgi cisimciği, Endoplazmik retikulum, BAG3.

Intracellular Organization in Apoptotic and Autophagic Death

Fatma Şimşek¹, Seda Vatansver²

¹ Izmir Katip Celebi University, Medical School, Department of Histology and Embryology, Izmir, Turkey

² Celal Bayar University, Medical School, Department of Histology and Embryology, Manisa, Turkey

ABSTRACT

INTRODUCTION: Programmed cell death emerge in both embryonic, normal and pathological situation, therefore, plays crucial roles in both embryonic development and disease. One of the types of cell death, apoptosis, is the main form of regulated cell death in multicellular organisms. Apoptosis which is controlled particularly by two mainly pathways (intrinsic and extrinsic pathway) occur with triggered appropriate pathway according to a response that comes from in or out of the cell. During cell death because of autophagy which controls with different pathways, the cells which enrolled with specific membranes are removed.

During apoptosis and autophagy, the important evidence that intracellular organization and structural differences. Especially in mammalian cells undergo dramatic changes in organelle structure and organization. The controlling of apoptosis with caspases pathways using protease is quite well understood, however, during cell death, the purpose of organelle disruption is not yet entirely understood. In addition, recent studies were supported that after expression of caspase, the organellar proteins are effected and organelle disruption upstream of apoptotic execution proper were demonstrated. Further, that contributes to existing the pathways linking disrupt of the organelle.

RESULT: We try to describe the changes to organelles and endomembrane systems and controlling of the intracellular organization during apoptotic and autophagic cell death. We also discuss the differences in the molecular control of endomembrane trafficking in both apoptosis and autophagy. In addition, for better understanding particularly responses of cancer treatment, it was mentioned in studies that showed how organized that cross talks between apoptosis and autophagy depending on BAG3 (BCL-2 associated athanogene 3) in recent years.

Keywords: Apoptosis, Autophagy, Membrane Trafficking, Golgi apparatus, Endoplasmic reticulum, BAG3.

TIP/S-11

**FARKLI KANSER HÜCRE HATLARININ KÖK HÜCRE BENZERİ HÜCRE POTANSİYELLERİNİN
KARŞILAŞTIRILMASI**

Floriya Yuldaşeva ¹, Burcu Efe ², Hatice Yıldırım ³

¹ Kocaeli Üniversitesi, Kök Hücre ve Gen Tedavileri Araştırma ve Uygulama Merkezi, Kocaeli, Türkiye

² Balıkesir Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Balıkesir, Türkiye

³ Balıkesir Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Balıkesir, Türkiye

Özet

Amaç: En önemli sağlık sorunlarından biri olan kanserin oluşumunda Epitelyal Mezenkimal Geçiş (EMT) kilit mekanizmadır. EMT, tümör oluşumunun tetiklenmesi ve ilerlemesini yanı sıra metastaz için de kritik olduğu düşünülmektedir. Bu çalışma kapsamında Panc1, Miapaca2, PC3, DU145 ve Huvec hücre hatlarındaki EMT marker genleri olan E-kaderin, Vimentin ve Snail ekspresyonu mRNA seviyesinde belirlenmesi amaçlanmıştır.

Gereç - Yöntem: Çalışmamızda Panc1, Miapaca2, PC3, DU145 ve Huvec hücre hatları uygun ortam ve koşullarda yetiştirilerek bu hücrelerden RNA izolasyonu yapıldı. Elde edilen RNA'ların RNA agaroz jel elektroforezi ile kontrolünün ardından revers transkriptaz ile cDNA haline dönüştürüldü. cDNA örneklerinin kontrolü insan beta-2-mikroglobulin genine spesifik primerler ile yapılan PCR reaksiyonu ile gerçekleştirildi. E-kaderin, Vimentin ve Snail genlerinin hücre hatlarındaki endojen ekspresyonları uygun primerler kullanılarak real time PCR analizleri ile kantitatif olarak belirlendi. Real Time PCR analizlerinde normalizasyon için insan-β-2-mikroglobulin geni kullanıldı.

Sonuçlar: Çalışmamız kapsamında farklı kanser hücrelerindeki endojen Snail, Vimentin ve E-kaderin genlerinin mRNA ekspresyon seviyeleri incelendiğinde, pankreas kanseri hücre hatlarından Miapaca2 ve Panc-1 karşılaştırıldığında Panc-1 hücrelerinde; prostat kanseri hücre hatlarından PC3 ve DU145 karşılaştırıldığında ise DU145 hücrelerinde muhtemel kök hücre benzeri hücrelerin daha zengin olarak bulunduğu konusunda ilk veriler elde edilmiştir.

Teşekkür: Bu çalışma TÜBİTAK 2209-A Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri Desteği ile desteklenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kanser, EMT, Kanser hücre hatları

COMPARISON OF STEM CELL-LIKE CELL POTENTIALS OF DIFFERENT CANCER CELL LINES

Floriya Yuldaşeva ¹, Burcu Efe ², Hatice Yıldırım ³

¹ Kocaeli University, Research and Application Center For Stem Cell and Gene Therapies, Kocaeli, Turkey

² Balıkesir University, Faculty Of Arts and Sciences, Balıkesir, Turkey

³ Balıkesir University, Faculty Of Arts and Sciences, Balıkesir, Turkey

Abstract

Objectives: Epithelial Mesenchymal Transition (EMT) is the key mechanism in the formation of cancer, one of the most important health problems. EMT is thought to be critical for metastasis as well as triggering and progression of tumor formation. In this study, E-cadherin, Vimentin and Snail expression, which is the EMT marker genes in Panc1, Miapaca2, PC3, DU145 and Huvec cell lines, was determined at the level of mRNA.

Materials–Methods: In our study, Panc1, Miapaca2, PC3, DU145 and Huvec cell lines were grown in appropriate environments and conditions and RNA isolation was performed from these cells. Following control of the resulting RNAs by RNA agarose gel electrophoresis, they were converted into cDNA by revers transcriptase. Control of cDNA samples was performed by PCR reaction with primers specific to the human beta-2-microglobulin gene. Endogenous expression of e-cadherin, Vimentin and Snail genes in cell lines was determined quantitatively by real time PCR analyses using appropriate primers. Human- β -2-microglobulin gene was used for normalization in real time PCR Analyses.

Conclusions: Within the scope of our study is different in cancer cells endogenous snail, vimentin and e-cadherin genes the mRNA expression levels of the examined pancreatic cancer cell lines Miapaca2 and Panc-1 compared to Panc-1 cells; PC3 and DU145 prostate cancer cell lines compared to DU145 cells potential stem cell-like cells have been obtained as preliminary data on which it is located richer.

Thanks: This study was supported by TUBITAK 2209-A University Students Research Projects.

Key words: Cancer, EMT, Cancer cell lines

TIP/S-12

KRONİK OBSTRUKTİF AKCİĞER HASTALIĞINDA SARKOPENİ SIKLIĞI VE İLİŞKİLİ FAKTÖRLER

Giriş: Düşük vücut ağırlığı ve kas kaybı, akciğer hastalığının şiddetine bakılmaksızın hızlanmış mortalite ve klinik durumdaki düşüş ile ilişkilidir. Sarkopeni, düşük kas fonksiyonu ile birlikte düşük kas kütlesi olarak tanımlanır.

Amaç: Çalışmanın amacı, KOAH hastalarında sarkopeni prevalansını tahmin etmek ve sarkopeni ile ilişkili faktörleri belirlemektir.

Materyal Metod: Çok merkezli prospektif çalışmamıza göğüs hastalıkları polikliniğine başvuran hafif, orta, şiddetli ve çok şiddetli stabil KOAH hastaları dahil edildi. Çalışmaya toplam 122 hasta dahil edildi. Hastaların demografik özelliklerine ek olarak, biyoelektrik empedans cihazı ile vücut kitle indeksi (VKİ) ve kas değerleri ölçülerek kaydedildi. Kas kuvvetini belirlemek için el kavrama gücü testi yapıldı.

Bulgular: Çalışmaya dahil edilen toplam 122 hastanın 20 tanesi kadın, 102 tanesi erkekti. Hastaların ortalama yaşları 59,50±9,26 yıl olarak saptandı. Ortalama paketyıl sigara içiciliği 37,67 ±14,79 olarak tespit edildi. KOAH süresi ortalama 5,77 ±5,20 (1-20yıl) yıl olarak saptandı. Hastalar spirometri sonuçlarındaki FEV1 değerlerine ve GOLD kriterlerine göre evrelere ayrıldı.

Hastaların 25 tanesinde sarkopeni saptandı. Sarkopeni saptanan hastaların hepsi erkekti. Sarkopenisi olan ve olmayan hastalar arasında sigara içme durumları açısından istatistiksel anlamlı farklılık saptanmadı. Ancak hem FEV1 değerine hem de GOLD kriterlerine göre hastalar sınıflandırıldığında, evre 3 ve 4 olan hastalarda sarkopeni sıklığı istatistiksel anlamlı olarak daha fazlaydı.

Sarkopenisi olan hastalar olmayanlarla kıyaslandığında, daha yaşlı, beden kitle indeksleri daha düşük, ortalama içilen sigara paketyılı daha yüksek, KOAH süresi daha uzun, mMRC ve CAT skorları daha yüksek ve 6DYT sonucu istatistiksel anlamlı olacak şekilde daha düşüktü.

Sonuç: Bu çalışmada, 122 KOAH hastasının 25 tanesinde (%20.5) sarkopeni tespit edildi.-KOAH hastalarında sarkopeni varlığı daha ileri evre hastalık ve klinik olarak daha kötü sonuçlarla ilişkilidir.

Anahtar kelimeler: Sarkopeni, KOAH, mMRC, CAT

FREQUENCY OF SARCOPENIA AND RELATED FACTORS IN CHRONIC OBSTRUCTIVE PULMONARY DISEASE

Introduction: Low body weight and muscle loss are associated with accelerated mortality and a decrease in clinical status, regardless of the severity of lung disease. Sarcopenia is defined as low muscle mass with low muscle function.

Objective: The aim of study is to predict the prevalence of sarcopenia in chronic obstructive pulmonary disease (COPD) patients and to identify the factors associated with sarcopenia.

Material and Method: In our multicenter prospective study, mild, moderate, severe and very severe stable COPD patients admitted to the chest diseases outpatient clinic were included. A total of 122 patients were included in the study. In addition to the demographic characteristics of the patients, body mass index (BMI) and muscle values were measured and recorded with a bioelectrical impedance device. Hand grip strength test was performed to determine muscle strength.

Results: Of the 122 patients included in the study, 20 were female and 102 were male. The mean age of the patients was 59.50 ± 9.26 years. The mean packet x year smoking was found to be 37.67 ± 14.79 . COPD duration was determined as 5.77 ± 5.20 (1-20 years). The patients were divided into stages according to FEV1 values in spirometry results and GOLD criteria. Sarcopenia was detected in 25 of the patients. All of the patients with sarcopenia were male. There was no statistically significant difference in smoking status between patients with and without sarcopenia. However, when patients were classified according to both FEV1 value and GOLD criteria, the frequency of sarcopenia was statistically higher in patients with stage 3 and 4. Compared to patients without sarcopenia, patients with sarcopenia were older, having lower body mass indexes, higher mean pocket year smoking, longer COPD time, higher Modified Medical Research Council (mMRC) and COPD Assessment Test (CAT) scores, and significantly lower 6-minute walking distance test (6MWT) results.

Conclusion: In this study, sarcopenia was detected in 25 (20.5%) of 122 COPD patients. The presence of sarcopenia in COPD patients is associated with more advanced disease and clinically worse results.

Keywords: Sarcopenia, COPD, mMRC, CAT

TIP/S-13**Olivetol'un İnsan Hepatoselüler karsinom (Hep-3B) hücreleri üzerindeki anti-proliferatif etkisi**Harun Ün¹¹ Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi, Biyokimya Anabilim Dalı, Ağrı, Türkiye**Özet**

Amaç: Çalışmamızda bazı liken türlerinde bulunan ve anti-oksidan, anti-enflamatuar ve anti-kolinerjik özelliklere sahip olan olivetol'un Hep-3B karsinom hücreleri üzerindeki muhtemel anti-proliferatif etkilerini göstermeyi amaçladık.

Gereç - Yöntem: Çalışmamızda kullandığımız Hep-3B hücre hattı American Type Culture Collection'dan (ATCC, USA) temin edildi. Hücrelere farklı konsantrasyonlarda (5, 10, 25, 50 ve 100 µM) olivetol uygulandı. Hücre proliferasyon takibi eş zamanlı hücre sayım sistemi xCelligence ile yapıldı. Sonrasında 24, 48 ve 72. saatlerdeki hücre empedanslarına göre analiz yapıldı. Moleküler analiz için, Real-Time PCR ile NFκβ ve Kaspaz 9 gen ekspresyon analizi yapıldı.

Bulgular: Çalışmamızda olivetol uygulamasının doza ve zamana bağlı olarak hücre proliferasyonunu önlediği tespit edildi. İlk 24 saatte düşük doz olivetol uygulamaları etki göstermezken, 100 µM dozu hücre proliferasyonu önemli derecede azalttığı görüldü. Olivetol'un 48 ve 72. saatlerde ise doza bağlı olarak etkisini gösterdiği tespit edildi. Proliferasyon sonuçlarına benzer şekilde 50 ve 100 µM olivetol uygulamalarının NFκβ gen ekspresyonunu doza bağlı inhibe ettiği tespit edildi. Olivetol uygulaması ayrıca apoptotik protein olan Kaspaz 9'un mRNA ekspresyonlarını doza bağlı olarak artırdı.

Sonuçlar: Sonuç olarak olivetol'un doza bağlı olarak Hep-3B hücreleri üzerinde anti-proliferatif bir etki ortaya koymuştur. Olivetol'un bu etkilerini apoptozu aktive etmesi ve NFκB inhibisyonu yapması ile açıklanabilir. Buradan yola çıkarak olivetol'un, yüksek insidansa sahip olan hepatoselüler karsinoma hücreleri üzerinde anti-proliferatif etki göstermesi, ileriki çalışmalar için ümit vericidir. Bu çalışmanın in-vivo deneysel modellerde ve prelinik çalışmalar ile desteklenmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Olivetol, Hep-3B, Proliferasyon, Apoptoz

Anti-proliferative effects of Olivetol on Human Hepatocellular Carcinoma (Hep-3B) cell

Harun Ün¹

¹ Agri Ibrahim Cecen University, Pharmacy Faculty, Department of Biochemistry, Agri, Turkey

Abstract

Objectives: In our study, we aimed to show the anti-proliferative effects of olivetol, which is found in some types of lichen and has anti-oxidant, anti-inflammatory and anti-cholinergic properties, on Hep-3B carcinoma cells.

Materials - Methods: Hep-3B cell line was supplied from American Type Culture Collection (ATCC, USA). Olivetol was applied to the cells in different concentrations (5, 10, 25, 50 and 100 μ M). Cell proliferation was monitored with the real-time cell counting system xCelligence. Then, analysis was made according to cell impedances at 24th, 48th and 72nd hours. For molecular analysis, NF κ B and Caspase 9 gene expression analysis was performed by Real-Time PCR.

Results: In our study, it was found that olivetol application prevented cell proliferation depending on dose and time. Low doses olivetol applications were not effective in the first 24 hours, while a 100 μ M dose was found to significantly reduce cell proliferation. Olivetol was found to be effective at 48th and 72nd hours in dose dependent manner. Similar to the proliferation results, 50 and 100 μ M olivetol applications were found to inhibit NF κ B gene expression dose-dependent. Olivetol administration increased mRNA expressions of apoptotic protein Caspase 9 in dose dependent manner.

Conclusions: As a result, olivetol exhibited an anti-proliferative effect on Hep-3B cells depending on the dose. These effects can be explained by activating apoptosis and inhibiting NF κ B by olivetol treatment. Based on this, olivetol's anti-proliferative effect on high incidence hepatocellular carcinoma cells is promising for future studies. This study should be supported by in-vivo experimental models and preclinical studies.

Key Words: Olivetol, Hep-3B, Proliferation, Apoptosis

TIP/S-14**OKMEYDANI EĞİTİM ARAŞTIRMA HASTANESİ HÜRRİYET EĞİTİM AİLE SAĞLIĞI MERKEZİNE
KAYITLI NÜFUSTA TİP 2 DİYABETES MELLİTUS RİSKİ DEĞERLENDİRMESİ**

Uzm. Dr. Hüseyin ACAR*¹ - Prof. Dr. Seçil ARICA²

¹İstanbul Ümraniye Zeyneloğlu Aile Sağlığı Merkezi*

²Aile Hekimliği Kliniği, İstanbul Prof. Dr. Cemil Taşcıoğlu Şehir Hastanesi

*İlgili yazar / Corresponding author: acarhuseyin@gmail.com

ÖZET

Amaç: Diyabet tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de artan insidansı ve epidemik seviyelere ulaşmasıyla oluşturduğu halk sağlığı problemleri açısından çok önemli bir boyuta gelmiştir. SBÜ Okmeydanı SUAM'ye bağlı Okmeydanı Eğitim Araştırma Hastanesi Hürriyet Eğitim Aile Sağlığı Merkezine kayıtlı yetişkinlerin Diabetes Mellitus riski açısından değerlendirilmesini amaçladık.

Gereç - Yöntem: ASM'ye bağlı 18 yaş üstü nüfusu en iyi temsil etmesi açısından yaş tabakalı örneklem alındı. Etik kurul onayı alındı. Hastaların sosyodemografik verileri, kısa özgeçmişleri, antropometrik ölçümleri kan basıncı ve bazı tetkik değerleri kaydedildi. Riskli bireyleri tanımlamada önerilen ölçeklerden olan FINDRISK Tip 2 Diyabet Riski anketi uygulandı.

Bulgular: Hastalarımız 139'u (%66.2) kadın ve 71'i (%33.8) erkek olmak üzere toplam 210 kişiydi. Olguların yaşları ortalaması 41.75±15.1 yıldır. Olguların %71,4'ü 50 yaşın altındaydı. En sık görülen kronik hastalık hipertansiyondu. Hastaların %78'i fazla kilolu veya obezdi. Dünyada sıkça kullanılan iki farklı metabolik sendrom kriteri Amerikan Kalp Derneği'nin Ulusal Kolesterol Eğitim Programı (NCEP)Yetişkin Tedavisi Paneli III (ATPIII) ve Uluslararası Diyabet Federasyonu (IDF)'na göre %32,9 ve %31,9 oranlarında metabolik sendrom tanısı konmuştur. En yüksek oranda 50 yaş ve üzerinde görülmüştür. FINDRISK anketi skoru 9,96±5,24 puan olarak bulundu ve bu puan hafif risk düzeyindeydi. Hastaların çoğunluğu %64,3'ü düşük ve hafif risk grubundaydı. Yüksek riskli hastalar %14,3'lük, çok yüksek riskli hastalar %3,6'lık kesimi oluşturmaktaydı. Kadınlarda, yaşın artmasıyla, evlilerde, kronik hastalığı olanlarda, eğitim düzeyi düşük olanlarda, şu an bir işte çalışmayanlarda FINDRISK risk dereceleri daha az oranda düşük ve hafif risk grubunda, daha fazla oranda yüksek ve çok yüksek risk grubundaydı.

Sonuçlar: Çalışmamızda diyabeti olmayan bireylerde farklı sosyodemografik ve klinik özelliklere göre diyabet riskini değerlendirdik. Birinci basamakta, diyabet risklerinin düzenli aralıklarla değerlendirilmesi diyabetin yükünü hafifletecektir. Bu çalışmada yaptığımız gibi her aile hekimi nüfusunda FINDRISK ölçeğini kullanarak hastaların risk durumunu taramalıdır. Diyabetle başa çıkabilmek için iyi bir adım olacaktır.

Anahtar Kelimeler: tip 2 diyabet, FINDRISK , tarama

TYPE 2 DIABETES RISK ASSESSMENT IN THE POPULATION OF OKMEYDANI RESEARCH HOSPITAL HURRIYET EDUCATIONAL FAMILY HEALTH CENTER

ABSTRACT

Objectives: Diabetes, has become troubling to a great extent in society health with increase in incidence and reaching epidemic proportions, in Turkey, like the whole world. As operated by Family Medicine department of SBU Okmeydanı SUAM, we aimed to evaluate the registered population of Educational Family Health Center on risk of type 2 diabetes.

Materials - Methods: For better representation of the population, sampling was made stratified using age. Sociodemographic data, brief medical history, anthropometric measures and blood pressure values and some blood tests were recorded. FINDRISK Type 2 diabetes risk questionnaire was applied.

Results: Patients count was in total 210, 139(66,2%) female, 71(33,8%) male. 71,4% of them were under age 50 years. Average age was 41.75±15.1 years. The most frequent chronic disease was hypertension. 78% of patients were overweight or obese. Two of mostly used criteria for metabolic syndrome, National Cholesterol Education Program Adult Treatment Panel III(ATPIII) and International Diabetes Federation (IDF) concluded 32,9% and 31,9% of patients to be diagnosed. Highest rate of latter was in 50 year and older patients. FINDRISK score average was 9,96±5,24 points, which was in slightly elevated risk group. 64,3% of patients were in low and slightly elevated risk group. 14,3% of them were high risk, 3,6% of them were very high risk group patients. In woman gender, by increase in age, in married patients, in patients who has any chronic disease or low educational status or current unemployed patients, FINDRISK degree rates were lesser in low and slightly elevated risk group, more in high and very high risk group.

Conclusions: In our study, we evaluated the risk of diabetes in individuals without diabetes, according to their different sociodemographic and clinical status. Diabetes risk should be evaluated in primary care to alleviate the burden. As done in this research all family physicians should scan patients with FINDRISK questionnaire. That would be a step of great importance to cope with diabetes.

Keywords: type 2 diabetes, FINDRISK, scanning

TIP/S-15
KANSERDE TAMAMLAYICI TERAPİLER: UMUT

Nazmiye Çıray¹* İrem Gül²,

¹Hemşirelik Fakültesi, İç Hastalıkları Hemşireliği AD, Ege Üniversitesi, İzmir

²Hemşirelik Fakültesi, Ege Üniversitesi, İzmir

*İlgili yazar / Corresponding author: gulirem17@hotmail.com

ÖZET

Kanser tanısının konması ve tedaviye başlanması, birey ve ailenin fiziksel, emosyonel, sosyal ve ekonomik dengelerini alt üst etmekte yaşamdan doyum almalarını engellemekte ve yaşam kalitesini azaltmaktadır. Kanserli bireylerde hastalığa ve tedavi yöntemlerine bağlı olarak yaşanan semptomlar günlük yaşam aktivitelerini yerine getirmede sorunlar ortaya çıkarabilmektedir. Kanserli hastalar hastalık sürecinden kaynaklanan semptomlar kadar kemoterapi ve radyoterapinin yan etkileri nedeni ile ağrı, kaşeksi, tat değişiklikleri, bulantı, kusma, mukozit, yorgunluk, depresyon, anksiyete gibi semptomlar yaşamaktadır. Bunlar sonucu yaşam kalitesi olumsuz etkilenmekte ve tedaviye uyum zorlaşmaktadır. Dünyada olduğu gibi ülkemizde de birçok kanser hastası tamamlayıcı terapilere (TT) başvurmaktadır. Hastalar genellikle yaşam kalitesini iyileştirmek/arttırmak, hastalığın semptomları ve tedaviye bağlı yan etkiler ile baş etmek, bağışıklık sistemini güçlendirmek, tümörün büyümesi ve yayılımını önlemek, yaşam süresini uzatmak ve nüks riskini azaltmak amacıyla TT kullanımına yönelmektedir. Kanser hastalarının tedavi sürecinde umut önemli bir yer tutar. Kanserli hastalar olumsuz duygularla başa çıkmak, ruhsal gücü arttırmak, kontrol duygusunu arttırmak, stresi azaltmak ve umudu arttırmak amacıyla TT yöntemlerine başvurmaktadır. Hasta ve yakınları TT kullanırken iyileşmeleri yönünde umutları artmaktadır. Kanser doğası gereği içinde ölüm ve acı bulunmakta, bu nedenle hastalarda umut arayışı olmaktadır. Bu derlemede; bu arayışlardan biri olan TT kullanımı ve umut arasındaki ilişkiyi araştırma bulguları ile vermek amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kanser, tamamlayıcı terapi, umut.

COMPLEMENTARY THERAPIES IN CANCER: HOPE

ABSTRACT

The diagnosis of cancer and the initiation of treatment, upset the physical, emotional, social and economic balances of the individual and the family, prevent them from getting satisfaction from life and decrease the quality of life. Symptoms experienced in individuals with cancer depending on the disease and treatment methods may cause problems in performing daily life activities. Cancer patients experience symptoms such as pain, cachexia, taste changes, nausea, vomiting, mucositis, fatigue, depression, anxiety due to the side effects of chemotherapy and radiotherapy as well as symptoms caused by the disease process. As a result of these, quality of life is affected negatively and adaptation to treatment becomes difficult. As in the world, many cancer patients apply to complementary therapies (CT) in our country. Patients generally tend to use CT to increase/improve the quality of life, cope with the symptoms and treatment-related side effects of the disease, strengthen the immune system, prevent the growth and spread of the tumor, prolong life and reduce the risk of relapse. Hope has an important place in the treatment process of cancer patients. Cancer patients use CT methods in order to deal with negative emotions, increase mental power, increase the sense of control, reduce stress and increase hope. Patients and their relatives' hope to recover increases while using CT. Because of the nature of cancer, death and pain are present, so patients are seeking hope. In this review; the aim of this study is to provide the relationship between use of CT and hope through research findings.

Keywords: Indexing purpose, 3-6 words (comma seperated)

TIP/S-16**KARDİYOPULMONER RESÜSTASYONA SEKONDER TANSİYON PNÖMOMEDIASTİNUM:
OLGU SUNUMU**

İsmail Ertuğrul Gedik^{1*}, Gökhan Akdur²

¹ Göğüs Cerrahisi Anabilim Dalı, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çanakkale

² Acil Tıp Hekimliği Anabilim Dalı, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çanakkale

*İlgili yazar / Corresponding author: İsmail Ertuğrul Gedik ertugrulgedik@gmail.com

ÖZET

Travmatik pnömomediastinum künt toraks travmalarına sekonder görülebilmektedir. Bu yazıda kardiyopulmoner resüsitasyona sekonder pnömotoraks bulgusu olmaksızın travmatik tansiyon pnömomediastinum ve subkutan amfizem olgusu sunulmuştur. 74 yaşındaki bir kadın hasta ambulansla hastanemizin acil servisine sevk edildi. Kardiyopulmoner resüsitasyon sağlık görevlileri tarafından evde yapıldığı öğrenildi. Hastanın Glasgow Koma Skalası 3 idi. Entübe ve mekanik ventilasyondaydı. Akrabalarından alınan tıbbi özgeçmişinde kronik bir hastalık geçmişi olmadığını ve hiç ilaç kullanımı yoktu. Gelişinde bradikardik ve hipotansifti. İlk muayenesinde kapsamlı cilt altı amfizem saptandı. Akciğer oskültasyonu normaldi. Kan testlerinde high sensitive troponin T 148.8 ng/L olarak saptandı. Göğüs röntgeni ve toraks bilgisayarlı tomografisinde sol tarafta dört kot fraktürü ile birlikte pnömotoraks bulgusu olmadan yaygın bir cilt altı amfizem ve yaygın pnömomediastinum saptandı (Şekil 1). Göğüs cerrahisi tarafından mediastinal boşluğu dekompresye etmek amacıyla 2. interkostal aralık ve mid-klaviküler hattın kesişim yerinden anterior tüp torakostomi uygulandı. Mediastinal göğüs tüpünden bol hava drenajı oldu. Hastanın vitallerinde kan basıncı 112/65 mm Hg'ye, kalp hızı 87/dk'ya yükseldi. Tüp torakostomiden 10 dakika sonra kardiyopulmoner arrest gelişti. Acil servis tarafından tekrar kardiyopulmoner resüsitasyona başlandı. Troponin T düzeyleri 882.3 ng/L'ye yükseldi. 55 dakikalık aktif kardiyopulmoner resüsitasyona cevap vermeyen hasta exitus kabul edildi. Kardiyopulmoner resüsitasyon önemli bir künt toraks travması nedenidir. Tansiyon pnömomediastinum da dahil olmak üzere çeşitli torasik yaralanmalar kardiyopulmoner resüsitasyona sekonder olarak gelişebildiği akılda tutulmalı ve bu yaralanmalar hızlıca teşhis ve tedavi edilmelidir.

Anahtar Kelimeler: tansiyon pnömomediastinum kardiyopulmoner resüsitasyon, tüp torakostomi

TENSION PNEUMOMEDIASTINUM SECONDARY TO CARDIOPULMONARY RESUSCITATION: CASE REPORT

ABSTRACT

Traumatic pneumomediastinum can be seen secondary to blunt thoracic trauma less frequently than penetrating trauma. We present a case of traumatic tension pneumomediastinum and subcutaneous emphysema without any evidence of pneumothorax secondary to cardio-pulmonary resuscitation. A 74-year-old woman was transferred to our hospital's emergency department via ambulance. Cardio-pulmonary resuscitation was performed at home by paramedics. The Glasgow Coma Scale of the patient was 3 and she was on mechanical ventilation via endotracheal tube. The medical history taken from her relatives revealed no history of chronic illness, and she didn't use any medications. She had bradycardia and hypotension. Her initial examination revealed extensive subcutaneous emphysema. Her lung auscultation was normal. Her blood tests revealed an elevated high sensitive troponin T of 148.8 ng/L. Chest x-ray and thoracic computed tomography revealed an extensive subcutaneous emphysema and widespread pneumomediastinum without any evidence of pneumothorax and four rib fractures on the left (Figure 1). An anterior chest tube thoracostomy was performed by the thoracic surgeon through the intersection of 2nd intercostal space and mid-clavicular line in order to decompress the mediastinal space. A huge amount of air was drained through the mediastinal chest tube. Patient's vital signs improved as her blood pressure increased to 112/65 mm Hg and heart rate increased to 87/min. She had developed cardiopulmonary arrest 10 minutes after chest tube thoracostomy. Emergency department started to perform cardio-pulmonary resuscitation again. Her troponin T levels increased to 882.3 ng/L. She was considered to be exitus after 55 minutes of active cardio-pulmonary resuscitation. It should be kept in mind that cardiopulmonary resuscitation is a serious cause of blunt thoracic trauma and can lead to various thoracic injuries including tension pneumomediastinum, which should be promptly diagnosed and treated.

Keywords: tension pneumomediastinum, cardiopulmonary resuscitation, tube thoracostomy

TIP/S-17**ACIL SERVİSE KALP YETMEZLİĞİ BULGULARI İLE GELEN HASTALARIN TANI VE TEDAVİSİNDE DÜZELTİLMİŞ KAROTİS AKIM ZAMANI VE VENA KAVA İNDEKSİN ETKİNLİĞİ****Mehmet Efe¹, Funda Karbek Akarca²**¹Ege Üniversitesi, Acil Tıp Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye² Ege Üniversitesi, Acil Tıp Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

*İlgili yazar / Corresponding author: efe1041@hotmail.com

ÖZET

Kalp yetmezliği(KY) ile acil servise başvuran hastaların volüm durumunun ve tedavi yanıtlarının değerlendirilmesinde inferior vena kava kollapsibilite indeksinin (İVKKİ) ve düzeltilmiş karotis akım zamanının (FTc) karşılaştırılmasıdır. Prospektif, gözlemsel, analitik çalışma olarak tasarlandı. Ege Üniversitesi Girişimsel Olmayan Araştırmalar Etik Kurulunun izni ile Eylül 2018 – Şubat 2019 tarihleri arasında Ege Üniversitesi, Acil Servis Kliniğine Dekompanze KY ön tanısı ile başvuran 125 hastada yapılmıştır. Yatak başı ultrasonografi (USG) ile inferior vena kava (İVK) çapları, İVKKİ, karotis akımı, akciğer ve kardiyak değerlendirmeleri yapıldı. Hastaların acil servis tanı, tetkik ve tedavi sürecine müdahale edilmedi. Acil serviste tedavisi sonuçlanan hastalarda USG ile İVK çapları, İVKKİ ve karotis akımları tekrar değerlendirildi ve kaydedildi. Kaydedilen veriler doğrultusunda istatistiksel analizler yapıldı. KY hastalarında Ejeksiyon fraksiyonlarına (EF) göre gruplandırılarak FTc ile arasındaki ilişkiler incelendi. EF değeri 40 altında olan grup ile 40-50 arasında ki grup arasında istatistiksel bir ilişki varken(p=0,01) diğer gruplar arasında bir ilişki görülmedi. KY hastalarında hem İVKKİ hem de İVK çaplarının sağ ve sol EF ile arasında ilişki olduğu görüldü. Hastalar EF'ye göre gruplandığında %40 altında kalan grup ile üstündeki grup arasında belirgin fark vardı. İVKKİ %40 üstündeki grupta daha etkin olarak değişti. İVKKİ'ndeki değişim ile FTc'deki değişim(%) karşılaştırıldığında aralarında negatif yönde bir ilişki görüldü. Fakat bu istatistiksel olarak anlamlı değildi. (Rho=-0,027). İVKKİ kalp yetmezliği hastalarının tanı ve tedavi süreçlerinde kullanılabilir. İVKKİ EF değeri 40 üstündeki hastalar için daha kullanışlı bir yöntemdir. FTc ise KY hastalarının tanı ve tedavi sürecinde çoklu etkileşim sebebiyle kullanımı uygun değildir.

Anahtar Kelimeler: Kalp Yetmezliği, Vena Kava İnförior Kollapsibilite İndeksi, Düzeltilmiş Karotis Akım Zamanı.

THE EFFECTIVENESS OF CORRECTED CAROTİD FLOW TIME AND VENA CAVA İNDEX İN THE DİAGNOSİS AND TREATMENT OF PATİENTS WHO ADMİTTED TO EMERGENCY DEPARTMENT WITH THE FİNDİNGSOF HERAT FİİLURE

ABSTRACT

To compare vena cava inferior collapsibility index (VCCI) and corrected carotis flow time (FTc) in the assessment of volume status and treatment response in congestive heart failure (HF) patients who admitted to E.D.125 patients (who admitted to Emergency Department of Ege University between September 2018 and February 2019 with the preliminary diagnosis of Decompensated Heart Failure) were included in this prospective, observational, and analytical study, with the permission of Ege University Non-Interventional Research Ethics Committee. Via bedside lung and cardiac ultrasonography; the diameter of inferior vena cava (IVC), IVCCI, carotis flow rate were measured before and after treatment. No interventions were made during the process of diagnosis, examination and treatment. In heart failure patients, the relationship between corrected carotis flow time and classified ejection fraction was analysed. While the correlation between the group with EF value below 40 and the group between 40-50 was statistically significant ($p = 0.01$), it was not between other groups. A correlation between both IVCCI, IVC diameters and right and left ventricle EF was found in HF patients. When the patients grouped according to EF, the difference between the group below 40% EF and the group above %40 EF was prominent. The change in IVCCI was significantly higher in the group above 40% EF. A negative correlation was also found between the change in IVCCI and the change in FTc(%). But this was not statistically significant. ($Rho = -0.027$). IVCCI can be used in the diagnosis and treatment of heart failure. IVCCI is a practical method especially in patients with EF above 40%. FTc on the other hand is not suitable for this use, due to multiple interactions during treatment.

Keywords: Heart failure, vena cava inferior collapsibility index, corrected carotis flow time.

TIP/S-18**Prostat Kanserinde Kimyasal Hipoksinin Kansere İlgili YBX-1 ve MMP-14 Gen İfadesine Etkisi**

Merve Ercevahir¹, Hanife Aktaş², Fatma Poyrazlı³, Sümeyye Aydoğan Türkoğlu⁴

¹ Balıkesir Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Moleküler Biyoloji ve Genetik Anabilim Dalı, Balıkesir, Türkiye

² Balıkesir Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü, Balıkesir, Türkiye

³ Balıkesir Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Biyoloji Anabilim Dalı, Balıkesir, Türkiye

⁴ Balıkesir Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü, Balıkesir, Türkiye

Özet

Amaç: Kansere progresyonunda kanser hücreleri ile onların mikro çevresi arasındaki karşılıklı iletişim önemlidir. Tümör hücreleri oksijeni yeterli miktarda alamadığında hücre ölümüne gitmeden çeşitli genetik farklılıklar meydana getirerek hipoksik koşula adapte olmaktadır. Hipoksiyanın, çeşitli tümör tiplerinde radyo yada kemoterapötik tedavi direncinin gelişiminde rol oynadığı gösterilmiştir. YBX-1 (Y Box Binding Protein- 1) nazal epitelyum, kemik iliği stromal hücrelerinde ayrıca pek çok dokuda ifade olan hem bir DNA hem de RNA bağlama proteindir. Transkripsiyon ve translasyon, pre- mRNA ekleme, DNA onarımı ve mRNA paketlemesinin düzenlenmesi dahil olmak üzere çok sayıda hücre işleminde rol oynamaktadır. Prostat ve yumurtalık kanserinde, malign melanomda artmış YBX-1 mRNA seviyeleri tanımlanmıştır. Literatürde YBX-1' in susturulmasıyla, *in vitro* olarak MMP (Matriks Metalloproteinaz) lerin ifadesinin azaldığı sonuçta hücre invazyonunun önemli ölçüde inhibe edildiği gösterilmiştir. Bu çalışma, PC-3 (Prostat Kanseri Hücre Hattı) Hücre hattında kansere ilgili iki gen olan YBX-1 ve MMP-14 mRNA seviyelerinin normal ve hipoksik koşullardaki durumlarının karşılıklı olarak incelenmesi amaçlanmıştır.

Gereç - Yöntem: Çalışmamızda 150µM son konsantrasyonda CoCl₂ ile PC-3 hücre hattında kimyasal hipoksi oluşturulmuş ve hipoksik koşulların kontrolü HIF-1α mRNA seviyesi ile Real Time PCR ile analiz edilmiştir. Ayrıca kimyasal hipoksinin hücreler üzerindeki sitotoksik etkisi MTT testi ile belirlenmiştir. 24, 48 ve 72 saatlik zaman dilimlerinde normal ve hipoksik koşullardaki hücrelerde YBX-1 ve MMP-14 gen ifadesi mRNA seviyesinde RT-PCR ve Real Time PCR ile incelenmiştir.

Bulgular: PC-3 hücre hattında kimyasal hipoksi, HIF-1α mRNA seviyesinin Real Time PCR ile analiz edilmesiyle doğrulanmıştır. Ayrıca 24, 48 ve 72 saatte kimyasal hipoksinin hücreler üzerinde sitotoksik etki göstermediği tespit edilmiştir. PC-3 hücre hattında YBX-1 ve MMP-14'ün mRNA seviyesinin 24, 48 ve 72 saatte hipoksik koşullarda artış gösterdiği tespit edilmiştir.

Sonuçlar: YBX-1 ve MMP-14 mRNA seviyesi PC-3 hücre hattında hipoksik koşullarda artmaktadır. YBX-1' in anormal ekspresyonu, kansere gelişimiyle ilişkili olup Prostat kanserinde kötü sonuç ve ilaç direnci için bir prognostik belirteç olabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: YBX1, MMP14, Hipoksi, Prostat Kanseri, PC-3 Hücre Hattı, mRNA

The Effect Of Chemical Hypoxia On Cancer Related YBX-1 and MMP-14 Gene Expression in Prostate Cancer

Merve Ercevahir¹, Hanife Aktaş², Fatma Poyrazlı³, Sümeyye Aydoğan Türkoğlu⁴

¹ Balıkesir University, Institute of Science and Technology, Department of Molecular Biology and Genetics, Balıkesir, Turkey

² Balıkesir University, Faculty of Science and Literature, Department of Molecular Biology and Genetics, Balıkesir, Turkey,

³ Balıkesir University, Institute of Science and Technology, Department of Biology, Balıkesir, Turkey

⁴ Balıkesir University, Faculty of Science and Literature, Department of Molecular Biology and Genetics, Balıkesir, Turkey

Abstract

Objectives: In cancer progression, micro communication between cancer cells and their microenvironment is important. Tissue oxygenation below normal value is defined as hypoxia. When the tumor cells do not get enough oxygen, they become adaptive to hypoxia by causing various genetic differences to occur without going to cell death. Hypoxia has been shown to play a role in radio or chemotherapeutic treatment resistance in various tumor types. YBX-1 (Y Box Binding Protein- 1) is a member of the family of DNA- and RNA-binding proteins and has been implicated in regulation of transcription and translation, pre-mRNA splicing and mRNA packaging. Increased YBX-1 mRNA levels in malignant melanoma, prostate and ovarian carcinoma have been identified and *in vitro* MMP (Matrix Metalloproteinase) expression decreases by inhibition of YBX-1, and cell invasion is significantly inhibited. In our study YBX-1 and MMP-14 mRNA levels in the PC-3 cell line (Prostate cancer cells) were examined under normal and hypoxic conditions.

Materials - Methods: Chemically induced hypoxia was created in the PC-3 cells with CoCl₂ at the final concentration of 150 µM and analyzed with HIF-1α mRNA level. The cytotoxic effect of CoCl₂ was analyzed with MTT test. The mRNA levels of YBX-1 and MMP-14 were analyzed by RT-PCR and Real-Time PCR at 24, 48, and 72h.

Results: The mRNA level of HIF-1α was confirmed by Real Time PCR. We didn't find any statistically significant cytotoxic effect of CoCl₂ in PC-3 cells at 24, 48 and 72h. It was determined that the mRNA level of YBX-1 and MMP-14 increased in the PC-3 cell line by hypoxia.

Conclusions: Our results revealed that YBX-1 and MMP-14 mRNA expression was upregulated by hypoxia. Abnormal expression of YBX-1 is associated with cancer development and is thought to be a prognostic marker for poor outcome and drug resistance in prostate cancer.

Key Words: YBX1, MMP14, Hypoxia, Prostate Cancer, PC-3 Cell Line, mRNA

TIP/S-19

Sonoelastografi bebeklerde idrar yolu enfeksiyonunun değerlendirilmesinde yararlı bir yöntem midir ?

Mustafa Bozdağ¹, Ali Er¹

¹Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Radyoloji Bölümü, Konak, İzmir

Özet

Amaç: İdrar yolu enfeksiyonu (İYE), çocuklarda görülen en yaygın bakteriyel enfeksiyonlardan biridir ve gelecekte çok sayıda böbrek patolojisi ile sonuçlanabilir. 5 puanlı elastikiyet skorlama yöntemi ile strain indeks yönteminin kombinasyonunun bebeklerde İYE (+) ve İYE (-) böbrekleri ayırt etmek için yararlı olup olmadığını belirlemek.

Gereç - Yöntem: Bu çalışmada 120 hasta 60 (% 50) İYE (+) ve 60 (% 50) İYE (-) idi. Tüm hastalar B-mod sonografi ve sonoelastografi ile incelendi. Sonoelastografik görüntüler ve B modu görüntüler elde edildi. 5 puanlı skorlama sistemi ile yapılan kalitatif değerlendirmeden sonra sonoelastografi sırasında gerinim oranı hesaplanarak yarı kantitatif ölçümler elde edilmiştir. İYE (+) ve İYE (-) böbrekler için skorlar ve ortalama strain indeks değerleri bağımsız örneklem t-testi ve Mann-Whitney U testi ile değerlendirildi.

Bulgular: İYE (+) ve İYE (-) hastaları arasında Strain indeks oranında fark yoktu ($p = 0.164$). Strain indeks oranı değerlendirmesi, İYE (+) ve İYE (-) hastaları arasında elastografi skorlaması değerlendirme farkına katkıda bulunmamıştır ($p = 0.589$).

Sonuçlar: Elastikiyet skorlaması ve strain indeks yöntemleri, bebeklerin İYE (+) ve İYE (-) böbrekleri arasında ayırım yapmak için yararlı değildir.

Anahtar Kelimeler: elastografi, ultrasonografi, üriner sistem enfeksiyonu

Is sonoelastography a helpful method for evaluation of urinary tract infection in infants ?

Mustafa Bozdağ¹, Ali Er¹

Tepecik Training and Research Hospital, Department of Radiology, Konak, Izmir,

Abstract

Objectives: Urinary tract infection (UTI) is a one of the most common bacterial infection seen in children and can result in a great deal of renal pathology in the future. To determine whether the combination of the 5-point elasticity scoring method and the strain ratio method is useful for differentiating between UTI(+) and UTI (-) kidney on infants. There was no difference in the strain ratio between UTI (+) and UTI (-) patients (p=0.164).

Materials - Methods: 120 patients in this study, 60 (%50) were UTI (+) and 60 (%50) were UTI (-). All patients were examined with B-mode sonography and sonoelastography. Sonoelastographic images together with B-mode images were obtained by activating the sonoelastographic function with split-screen technology. After qualitative evaluation with the 5-point scoring system, semiquantitative measurements were obtained by calculating the strain ratio during sonoelastography. Differences among scores and mean strain ratio values for UTI(+) and UTI(-) kidneys were assessed with the independent samples t-test and the Mann-Whitney U test.

Results: Strain ratio evaluation did not contribute to elastography scoring evaluation difference between UTI (+) and UTI (-) patients (p= 0.589).

Conclusions: The elasticity scoring and strain ratio methods is not helpful for differentiating between UTI(+) and UTI (-) kidneys of infants.

Key Words: elastography, ultrasonography, urinary tract infection

TIP/S-20**SİSPLATİN KAYNAKLI HEPATOKSİSİTEDE OLASI MEKANİZMALAR VE GÜNCEL KORUYUCU STRATEJİLER**

Özlem COŞKUN^(1*), Özlem ÖZTOPUZ²,

^{1,2} Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Biyofizik AD, Çanakkale, Türkiye.

*İlgili yazar / Corresponding author: ozlemcoskun@comu.edu.tr

ÖZET

Sisplatin; mesane, baş ve boyun, akciğer, yumurtalık ve testis kanserleri dahil olmak çeşitli kanserlerin tedavisinde yaygın olarak kullanılan platin-bazlı kemoterapik bir ilaçtır. Klinik faydasının yanı sıra standart dozlarda hepatotoksisite nadiren görülmesine rağmen özellikle yüksek dozlarda kullanıldığında birçok organda hepatotoksisite, nefrotoksisite, gastrointestinal toksisite, ototoksisite, nörotoksisite, kardiyotoksisite gibi ciddi yan etkilere neden olmaktadır. Bu yan etkiler ilacın kullanımında kısıtlamaya yol açmaktadır. Toksik yan etkiler hastaların yaşam kalitesini düşürür; ayrıca ilacın dozajının düşürülmesini, hatta uygulamanın durdurulmasını ve böylece tedavinin etkisinin zayıflatılmasını gerektirir. Bu yan etkilere karşı klinik olarak az sayıda etkili önlem söz konusudur. Toksisitenin gelişiminden son yıllarda daha çok serbest radikallerin yol açtığı hasar ve artmış oksidatif stres sorumlu tutulmaktadır. Yapılan çalışmalarda oksidatif stres oluşumunu engelleyen bazı doğal/sentetik antioksidan moleküllerin hepatotoksisite oluşumunu engelleyebileceği bildirilmiştir. Sisplatinin diğer ilaçlarla kombinasyon terapilerinin, ilaca karşı direnci ve toksisiteyi azaltacağı düşünülmektedir. Bu derlemede sisplatinin karaciğer hasarı üzerine etkileri, mekanizması ve son yıllarda hepatotoksisiteye karşı koruyucu ajanların araştırıldığı çalışmalara yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sisplatin, kemoterapi, karaciğer, hepatotoksisite

CISPLATIN-BASED HEPATOTOXICITY POSSIBLE MECHANISMS AND CURRENT PROTECTIVE STRATEGIES**ABSTRACT**

Cisplatin is a platinum-based chemotherapy drug widely used in the treatment of various cancers, including bladder, head and neck, lung, ovarian and testicular cancers. Although hepatotoxicity is rarely seen in standard doses besides its clinical benefit, it causes serious side effects such as hepatotoxicity, nephrotoxicity, gastrointestinal toxicity, ototoxicity, neurotoxicity, cardiotoxicity in many organs. These side effects cause restrictions on the use of the drug. Toxic side effects reduce the quality of life of patients; It also requires reducing the dosage of the drug, even stopping the administration and thereby weakening the effect of the treatment. There are few clinically effective measures against these side effects. The damage caused by free radicals and increased oxidative stress have been held responsible for the development of toxicity in recent years. Studies have reported that some natural / synthetic antioxidant molecules that prevent oxidative stress formation may prevent the formation of hepatotoxicity. The combination therapies of cisplatin with other drugs are thought to reduce drug resistance and toxicity. In this review, the effects of cisplatin on liver damage, its mechanism and studies investigating protective agents against hepatotoxicity in recent years are included.

Keywords: Cisplatin, chemotherapy, liver, hepatotoxicity

TIP/S-21**Rutin Lomber Manyetik Rezonans Görüntüleme (MRG) İncelemesi Yapılan Hastalarda Koronal Single Shot T2 Sekansı İle Ekstraspinal Bulguların Araştırılması**

Rıdvan Pekçevik¹, Yeliz Pekçevik², Zehra Hilal Adıbelli³

¹ İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Girişimsel Radyoloji Kliniği, İzmir, Türkiye

² Sağlık Bilimleri Üniversitesi İzmir Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Radyoloji Kliniği, İzmir, Türkiye

³ Sağlık Bilimleri Üniversitesi İzmir Bozyaka Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Radyoloji Kliniği, İzmir, Türkiye

Özet

Amaç: Lomber manyetik rezonans görüntüleme (MRG), bel ağrısıyla başvuran hastalarda vertebral patolojileri araştırmada yaygın olarak kullanılır. Bu çalışmada amaç, rutin lomber MRG incelemesi yapılan hastalarda, incelemeye ek olarak, koronal planda, Single Shot Turbo Spin Echo sekansı (SSTSES) ile ekstraspinal bulguları araştırmaktır.

Gereç - Yöntem: Çalışmamızda 2012-2013 yılları arasında hastanemiz MRG ünitesinde, Lomber MRG yapılan hastalar prospektif olarak incelendi. Rutin lomber MRG incelemesine ek olarak, aynı koille, hasta masadan kaldırılmadan, yaklaşık 1 dakika süren, nefes tutmalı, koronal SSTSES alındı. Tüm hastaların Lomber MRG incelemeleri 1,5 Tesla (InteraAchieva, Philips, Netherland) manyetik rezonans cihazı ile standart spine coil kullanılarak yapıldı. Çalışmaya kabul kriterleri; 18 yaş ve üzeri, ayaktan hasta, ön tanı olarak bel ağrısı ya da radikülopati düşünülen hastalar olarak seçildi. Bilinen malignitesi olan hastalar ile tekrarlayan lomber MRG incelemesi yapılan hastaların incelemeleri çalışma dışında bırakıldı. Ekstraspinal bulgular modifiye Computed Tomography (CT) Colonografi Reporting and Data System (C-RADS) 'a göre değerlendirildi. Orta ve ileri derece klinik önemi olan kategori E2 ve E3 ekstraspinal bulgular ek incelemeler ile araştırıldı.

Bulgular: Çalışmada 18-102 yaş arasında, 552' si erkek (%41.8) ve 772' si kadın (%58.2) toplam 1324 hastadaki ekstraspinal bulgular araştırıldı. Ortalama hasta yaşı 46.6 idi. 553 hastada (%41.8) herhangi bir bulguya rastlanmadı ve kategori E1 olarak değerlendirildi, bu grubun yaş ortalaması 40.4 idi. Patoloji saptanan 771 hastadan (%51.8); yaş ortalaması 50.3 olan 394 hasta (%51.1) kategori E2, yaş ortalaması 51 olan 325 hasta (%42.2) kategori E3, yaş ortalaması 59.3 olan 52 hasta (%6.7) kategori E4 olarak değerlendirildi. Orta ve ileri derece klinik önemi olan, klinik korelasyon ve daha fazla değerlendirme gerektiren, kategori E3 ve E4 ekstraspinal bulguları olan hastalara ek incelemeler yapıldı.

Sonuçlar: Koronal SSTSES, ekstraspinal bulguları tariflemeye tek başına yeterli olmamasına rağmen, bu sekansın rutin lomber MRG incelemesine eklenmesinin faydalı olacağı düşünülmüştür. Hastayı lomber dışı nedenlere yönlendirmede rehber olarak kullanılabilir.

Anahtar Kelimeler: Lomber manyetik rezonans görüntüleme, single shot T2, ekstraspinal bulgular.

Evaluating of the extraspinal findings at lumbar spine magnetic resonance imaging MRI with coronal single shot T2 sequence

Rıdvan Pekçevik¹, Yeliz Pekçevik², Zehra Hilal Adıbelli³

¹ Izmir Katip Çelebi University Atatürk Research and Educational Hospital, Department of Interventional Radiology, Izmir, Turkey

² Health Sciences University Izmir Tepecik Research and Educational Hospital, Department of Radiology Izmir, Turkey

³ Health Sciences University Izmir Bozyaka Research and Educational Hospital, Department of Radiology Izmir, Turkey

Abstract

Objectives: Lumbar magnetic resonance imaging (MRI) is used commonly in patients presenting with low back pain to detect vertebral pathologies. The aim of this study is to determine the extraspinal incidental findings at lumbar spine MRI with a breath hold, coronal single shot turbo spin echo sequence (SSTSES).

Materials - Methods: Between 2012 and 2013 patients that had lumbar spine MRI in our institution and eligible for the study had a breath hold SSTSES. This sequence were added without changing the coil (standard spine coil). All patients were examined with a 1,5 T MR unit (InteraAchieva, Philips, Netherland) equipped with in a standard spine coil. The inclusion criteria of the study were the patients that were 18 years old or more, outpatient, lumbar MRI requested for investigation of low back pain and/or radiculopathy according to the requisition. Patients with known malignancy and recurrent lumbar MRI studies of a patients were excluded. Extraspinal findings were classified according to the Computed Tomography Colonografi Reporting and Data System (C-RADS). Patients with clinically important extra-spinal findings (E3, E4) were directed further investigation.

Results: The mean age was 46.6 years (range, 18–102 years), comprising 552 (41.8 %) male and 772 (58.2 %) female, total 1324 patients. 771 patients (51.8%) had extra-spinal findings. There was not any extraspinal finding at 553 patients (41.8%), this group (category E1) mean age was 40.4. Category E2 mean age were 50.3 and had 394 patients (51.1%). Category E3 mean age was 51 and had 325 patients (42.2%). Category E4 mean age was 59.3 and had 52 patients (6.7%).

Conclusions: Although coronal SSTSES alone is not sufficient to describe extraspinal findings, it was thought that it would be beneficial to add this sequence to the routine lumbar MRI examination. It can be used as a guide in directing the patient to non-lumbar causes.

Key Words: Lumbar magnetic resonance imaging, single shot T2 sequence, extraspinal findings.

TIP/S-22

FARKLI LOKALİZASYONLARDAKİ KİST HİDATİK OLGULARININ GÖZDEN GEÇİRİLMESİ

Sibel Şensu

İstinye Üniversitesi Tıp Fakültesi Türkiye
sibel.sensu@istinye.edu.tr

Giriş: Kist hidatik, Echinococcosis granulosis ile ortaya çıkan ve ülkemizde insidansı 2/100,000 olan kistik bir paraziter hastalıktır. En sık karaciğer ve akciğerde görülmektedir. Nadiren olağan dışı lokalizasyonlarda da karşımıza çıkarak tanı zorluğuna yol açabilir.

Amaç: Bu çalışmada kliniğimizde tanı konan kist hidatik olgularının gözden geçirilmesi ve olağan dışı lokalizasyonlardaki olguların tartışılması amaçlanmıştır.

Yöntem: Dr. Lütfi Kırdar Kartal Eğitim ve Araştırma Hastanesi Patoloji Kliniği'nde tanı alan kist hidatik olguları yaş, cinsiyet ve lokalizasyon özelliklerine göre değerlendirilmiştir.

Bulgular: Toplam 364 olgu (209 kadın ve 155 erkek) incelemeye alınmıştır. Olgular 4 ve 81 yaş arasındadır (ortalama yaş: 38.84). Olguların 337'si (%92.5) tek organda iken 27'si (%7.4) birden çok odaktadır. Olguların 254'ü (%69.8) karaciğer ve 45'i (%12.4) akciğer yerleşimli iken 8'inde karaciğer ve akciğerde birden çok kist vardır. Geride kalan olguların ise (57 olgu, %15.6), kalp, böbrek, periton ve dalak gibi olağan dışı lokalizasyonlarda olduğu görülmüştür.

Sonuç: Kist hidatik çok farklı lokalizasyonlarda yer alabileceği için vücuttaki tüm kistik lezyonların ayırıcı tanısında dikkate alınmalıdır.

REVIEW OF HYDATID CYST WITH FOCUS ON CASES WITH UNUSUAL LOCATIONS

Introduction: Hydatid cyst is a cystic parasitic disease caused by Echinococcosis granulosis. Its incidence is 2/100.000 in Turkey. It is mostly identified in liver and lung. However, it may rarely be encountered in unusual locations, which may lead to difficulty in diagnosis.

Objective: In this study, we aimed to review the hydatid cyst cases diagnosed in our pathology clinic and to discuss cases in unusual locations.

Material and Method: Cases diagnosed as hydatid cyst at Dr. Lutfi Kırdar Kartal Research and Education Hospital Pathology Clinic have been evaluated based on criteria such as age, sex and location.

Results: A total of 364 cases (209 females and 155 males) have been included in the study. The age was between 4 and 81 (mean age: 38.84). While 337 (92.5%) of the cases were in single organ, 27 (7.4%) were in multiple foci. Of the cases, 254 (69.8%) were located in liver, and 45(12.4%) in the lung. In 8 cases, there were multiple cysts in liver and lung. The remaining cases (57 cases, 15.6%) were detected in unusual sites such as heart, spleen, kidney or peritoneum.

Conclusion: Since hydatid cyst can be found in all the body sites, it should be taken into account in the differential diagnosis of all cystic lesions.

TIP/S-23**Gebelik Öncesi Danışmanlık Alanlar Ve Almayanlar Arasında Gebeliği Karşılamadaki Anksiyete Oranlarının Karşılaştırılması**

Nur Dokuzeylül Güngör¹ , Tuğba Gürbüz², Neslihan Erşahin Söylemez³

¹ Bahçeşehir Üniversitesi Göztepe Medikal Park Hastanesi, Kadın Hastalıkları ve Tüp Bebek Kliniği, İstanbul, Türkiye

²Özel Medistate Hastanesi, Kadın Hastalıkları ve Doğum Kliniği, İstanbul, Türkiye

³Özel Muayenehane, Klinik Psikolog, İstanbul, Türkiye

Özet

Amaç: Anne olabilmek arzusu, her kadının doğasında olan bir duygudur. Bu süreç her kadın için özel bir dönemdir ancak hazırlıklı olunmazsa beraberinde bir takım fiziksel ve psikolojik rahatsızlıkları da getirebilir. Bu nedenle hamilelik dönemi, hem anne adayının hem de baba adayının ruhsal olarak tamamen hazır olması ve bu sürece uyum sağlamasının gerektiği bir dönemdir. Gebelik öncesi danışmanlıkta amaç; kadın sağlığını uygun hale getirip, kadını gebelik öncesinde bilgilendirmektir ve böylece gebeliğin kadın ve bebek üzerine oluşturacağı olası sağlık problemlerini en aza indirmektir. Çalışmamızın amacı, özellikle ilk 3 ayda gebeliğin oluşturduğu anksiyete ve korkuyu en aza indirmek amacıyla gebelik öncesi danışmanlık alanın faydasını araştırmaktır.

Gereç - Yöntem: Araştırmamız, tanımlayıcı ve kesitsel olarak yapılmıştır. Araştırmamıza Ocak-Nisan 2020 tarihleri arasında kadın hastalıkları ve doğum polikliniğimize rutin gebelik muayenesi amacıyla başvurmuş 91 kadın alındı. Olgular gebelik planlamadan önce danışmanlık alanlar (n:46) ve almayanlar (n:45) olarak iki gruba ayrıldı. Her iki gruptaki kadınların gebeliği karşılamadaki tutumları ve anksiyeteleri Beck Anksiyete Envanteri (BAE) ile ölçüldü.

Bulgular: Gruplar arasında yaş, vücut kitle indeksi, sigara kullanımı ve kronik hastalık yönünden istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık saptanmadı ($p>0,05$). Çalışan ve üniversite mezunu olan kadınların sayısı prekonsepsiyonel danışmanlık alan grupta daha yüksekti ($p<0,05$). BAE skorlarına göre danışmanlık alan gebelerde şiddetli anksiyete görülme sıklığı, danışmanlık almayan gebelere göre istatistiksel açıdan anlamlı olarak düşük saptandı ($p<0,05$).

Sonuçlar: Gebelik öncesi danışmanlık alanın gebeliğin seyrini olumlu etkilediğini ve kadını psikolojik yönden gebeliğe daha uyumlu hazırladığı kanaatindeyiz. Ülkemizde gebelik öncesi danışmanlık kavramının kapsadığı konuların çok net olarak belirlenmesi hatta standartlarının oluşturulması gerekmektedir. Bu konuya dikkat çekmek ve anne adaylarımızı bilinçlendirmek gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Danışmanlık, Gebelik öncesi, Kadın sağlığı

The Comparison Of Anxiety Between Women Taking Preconceptual Counselling Or Not Before Being Pregnant

Nur Dokuzeylul Gungor¹ , Tugba Gurbuz², Neslihan Ersahin Soylemez³

¹ Bahcesehir University Goztepe Medical Park Hospital, Gynecology and IVF Clinic , Istanbul, Turkey

² Private Medistate Hospital , Gynecology and Obstetrics Department , Istanbul, Turkey

³ Private Clinic , Clinical Psychologist, Istanbul, Turkey

Abstract

Objectives: Being a mother is the dream of all women and found in their nature. This is a very special process and if she was not ready it brings many physical and psychological burden to her. The goal of preconception care is health education and promotion, risk assessment, and intervention before pregnancy to reduce the chances of poor perinatal outcomes. Preconception counseling targeted at the mother, father, and family can reduce maternal and infant morbidity and mortality. In this study we analyse the benefit of preconceptional counselling on the anxiety and fear caused by pregnancy in first three months.

Materials - Methods: It was a descriptive and cross-sectional study performed between January 2020-April 2020. We enrolled 91 patients referring to our obstetrics and gynecology department for routine antenatal visit. The patients were divided into two groups as follows. Group 1 (n=46) who took preconceptional counselling and Group 2 (n=45) who didn't take preconceptional counselling respectively. We evaluated the psychological attitude and anxiety by Beck Anxiety Inventory (BAI).

Results: There was no significant differences between two groups in terms of age, BMI, chronic illnesses and smoking ($p > 0,05$). The number of working women is significantly higher in Group 1 as the number of women graduated from university. ($p < 0,05$). The severe anxiety is more common in Group 2 than in Group 1. ($p < 0,05$).

Conclusions: In conclusion preconceptional counselling increases the adaptation of women to pregnancy and positively effects the pregnancy outcomes. It is necessary to underline this subject and make standardizations for all women planning to become pregnant.

Key Words: Preconceptional counselling, Pregnancy, Prenatal outcomes

TIP/S-24**Abortus öyküsü olan infertil çiftlerde erkek cinsel işlev bozukluğunun değerlendirilmesi**

Fatih Fırat¹

¹ Tokat Devlet Hastanesi, Üroloji Bölümü, Tokat, Türkiye

ÖZET:

Amaç: Abortus öyküsü olan ve erkek infertilitesi komponentinin bulunduğu infertil çiftlerde erkek cinsel fonksiyonlarını değerlendirmektir.

Materyal-Metot: Çalışmaya 2017-2019 yılları arasında kliniğimize infertilite nedeni ile başvuran 547 erkek hasta dahil edildi. Hasta verileri retrospektif olarak tarandı. Demografik verilerin yanı sıra, abortus öyküsü, küretaj öyküsü, libido düzeyi, sabah sertliği varlığı ve haftalık ilişki sıklığı verileri değerlendirildi. Tüm hastaların hormon seviyeleri değerlendirildi. Uluslararası erektil işlev formu (IIEF) sadece erektil disfonksiyona yönelik olarak değerlendirildi.

Bulgular: Hastaların ağırlıklı olarak 4. dekatta ve genellikle evliliklerinin ilk 3 yılında olduğu gözlemlendi(tablo1). Çiftlerin 467'sinde (%85.4) abortus öyküsü yoktu(tablo 1). Kalan 79 hastanın 23'ü (%29) ise küretaj ile abortus yaşamışlardı. En az bir kez abortus öyküsü olanlarla olmayanlar arasında Chi-kare testinde libido açısından anlamlı bir fark bulunmasa da ($p=0.2$) korelasyon analizi yapıldığında abortus yaşayan çiftlerde ilişki sıklığında zayıf ama anlamlı bir düşüş görülmekteydi (KK: -0.09, $p=0.02$). İlişki sıklığı da libido ile zayıf ama yine anlamlı düzeyde ters orantılı idi (KK: -0.08, $p=0.04$). Fizyolojik bir spontanlık gösteren sabah sertliği ise zayıf ama anlamlı bir düşüş gösterirken (KK: -0.11; $p=0.007$) libido ile de ters orantılı bir şekilde değişim gösteriyordu (KK: -0.11, $p=0.009$)(tablo 2). Abortus ya da küretaj öyküsü olan çiftlerle olmayan çiftler arasında hormonal parametreleri (FSH, LH ve TT) ve IIEF verileri açısından anlamlı bir fark yoktu ($p<0.05$).

Sonuçlar: Sonuç olarak infertilite ile karşımıza gelen, abortus ve küretaj öyküsü olan çiftlerin cinsel hayatları sorgulanmalı ve psikojenik açıdan değerlendirmeye tabi tutulmalıdırlar. Daha net sonuçlara ulaşabilmek için prospektif, randomize ileri çalışmalara ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: İnfertilite, Abortus, Küretaj, Libido

Evaluation of male sexual dysfunction in infertile couples with a history of abortion

Fatih Fırat¹

¹Tokat State Hospital, Department of Urology, Tokat, Turkey

Objective: The aim of this study is to evaluate male sexual functions in infertile couples with a history of abortion and male infertility component.

Materials-Methods: 547 male patients who applied to our clinic for infertility between 2017-2019 were included in the study. Patient data were reviewed retrospectively. In addition to demographic data, abortion history, curettage history, libido level, presence of morning erection and weekly relationship frequency were evaluated. Hormone levels of all patients were evaluated. The international erectile function form (IIEF) was evaluated only for erectile dysfunction.

Results: It was observed that the patients were predominantly in the 4th decade and generally in the first 3 years of their marriage (table 1). Although there was no significant difference in terms of libido between those who had at least one history of abortion and those who did not ($p = 0.2$), there was a weak but significant decrease in the frequency of relationship in couples who experienced abortion (KK: -0.09 , $p = 0.02$). The frequency of relationship was also weak but again inversely proportional to libido (KK: -0.08 , $p = 0.04$). Morning erection, on the other hand, showed a weak but significant decrease (KK: -0.11 ; $p = 0.007$) and also changed inversely with libido (KK: -0.11 , $p = 0.009$) (table 2). There was no significant difference between couples with a history of abortion or curettage and those who did not have a hormonal parameters (FSH, LH and TT) and IIEF data ($p < 0.05$).

Conclusions: As a result, the sexual lives of couples who encounter with infertility, with a history of abortion and curettage should be questioned and psychologically evaluated. Prospective, randomized further studies are needed to achieve clearer results.

Keywords: Infertility, Abortus, Curettage, Libido

Tablo 1. Demografik ve genel veriler

Parametreler	Değerler
Yaş	30.00 (17-54)
VKİ	26.29 (16.98-41.52)
Evlilik Süresi (yıl)	2.5 (0-32)
İlişki Sıklığı (n/hafta)	2.0 (0-3)
Abortus Sayısı (n; %)	
Yok	467 (85,4)
1 kez	56 (10.3)
2 ve üzeri	23 (4.3)
Sabah Sertliği (n; %)	
Var	538 (98.4)
Yok	9 (1.6)
Libido (n; %)	
Yok	3 (0.4)
Azalmış	25 (4.6)
Normal	519 (94.9)
FSH (mIU/ml)	3.43 (1.0-12.5)
LH (IU/L)	2.42 (1.5-8.5)
Total Testosteron (ng/dL)	438.15 (220-920)

Tablodaki veriler sayısal veriler için medyan (minimum-maksimum) şeklinde verilmiştir. Kategorik verilerde ise sayı; % şeklinde verilmiştir.

Tablo 2. Korelasyon analizi tablosu

Parametre	Korelasyon 1 (Korelasyon katsayısı; p value)	Korelasyon 2 (Korelasyon katsayısı; p value)
Abortus öyküsü	İlişki sıklığı (-0.094; 0.027)	Küretaj öyküsü (0.10; 0.011)
Küretaj öyküsü	Sabah sertliği (-0.11; 0.007)	
Libido	Sabah sertliği (-0.11; 0.009)	İlişki sıklığı (-0.08; 0.042)

Yukarıda Spearman Korelasyon Analizi sonuçları verilmiştir. Tabloda aynı karşılaştırmaların tekrarından kaçınılmıştır. *p<0.05

TIP/S-25**KRONİK STRES ETKİSİNDE TESTİS SERTOLİ HÜCRELERİNDEKİ YAPISAL DEĞİŞİKLİKLER:
VİMENTİN İMMÜNOHİSTOKİMYASI, DNA FRAGMENTASYONU, SERBEST RADİKAL
BİYOKİMYASI**

Beyhan SAĞLAM [1], Esra ÇIKLER-DÜLGER [2], Şule ÇETİNEL [3]

[1] T.C. Sağlık Bakanlığı İl Sağlık Müdürlüğü İstanbul Zeynep Kamil Kadın ve Çocuk Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Zeynep Kamil, Dr. Burhanettin Üstünel Sokağı No:10, 34668 Üsküdar/İstanbul, TÜRKİYE, beyhansaglam68@yahoo.com

[2] Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Tıp Fakültesi Histoloji ve Embriyoloji AbD., Tıbbiye Cd No: 38, 34668 Üsküdar/İstanbul, TÜRKİYE, esracikler.dulger@sbu.edu.tr

[3] Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Histoloji ve Embriyoloji AbD., Fındıklı, Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Başbüyük Yolu No: 9 D:2, 34854 Maltepe/İstanbul, TÜRKİYE, scetinel@marmara.edu.tr

Amaç: Çalışmanın amacı iki farklı stres çeşidinin erkek üreme sisteminde oluşturduğu hücresel hasarın gösterilmesidir.

Kapsam: İnfertilite, dünya genelinde çiftlerin yaşadığı önemli cinsel sorunların başında yer almaktadır. %50'si erkekten kaynaklanan nedeni açıklanamayan infertilitenin etiolojisinde, stresin rol oynadığı düşünülmektedir. Organizma, çevresiyle dinamik bir dengede homeostazını sağlar; ancak gündelik yaşamda kronikleşen stres koşulları, normal homeostazi bozar. Organizma, homeostazını korumak için stres koşullarına adapte olmaya çalışırken; moleküler, hücresel ve davranışsal düzeyde yanıtlar geliştirir. Kronik stres koşullarında adrenal korteksten salgılanan yüksek düzeydeki kortizol, dokularda yaygın oksidatif hasara yol açar. Oksidatif hasara uğrayan hücreler apoptoza yönelebilirler. Testis seminifer tübülleri içerisindeki Sertoli ve germ hücrelerinin oksidatif hasarı, germ hücre apoptozuna yol açarak spermatogenezin kesintiye uğramasına yol açar. Spermatogenez sürecinin aksamasının en ağır sonucu ise erkek infertilitesidir.

Çalışmada, deneklere gündelik yaşam stresini taklit eden sudan kaçınma ve hareketsizlik stresleri ard arda uygulanmıştır ve gündelik yaşam stresinin sebebi açıklanamayan erkek infertilitesine yol açabileceği düşünülen etkilerinin, hücresel düzeyde incelenmesi amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Erkek Wistar Albino sıçanlar (250-300 gr) 2 gruba ayrıldı: Kontrol (K; n=5), Kronik Stres (KS; n=5). K grubuna stres uygulanmadı, KS grubuna 2 saat/3 gün+2 saat/2 stres uygulandı. Serumlarında kortizol ölçüldü. Testis dokularında biyokimyasal GSH ve MDH analizleri yapıldı. Hematoksilin&eozen ile gruplar arasındaki morfolojik farklılıklar saptandı; immünohistokimya ve elektron mikroskopisiyle Sertoli hücre iskeletindeki vimentin proteininin strese yanıtı incelendi. Dokularda DNA fragmentasyonu ve akım sitometri yöntemleri ile germ hücrelerinin apoptoz oranları karşılaştırıldı.

Bulgular: KS grubunda K grubuna göre kortizol ve MDA düzeylerinin arttığı, GSH düzeylerinin azaldığı, DNA fragmentasyonunun arttığı gözlemlendi. Akım sitometri sonuçlarına göre KS grubunda germ hücre sayılarının azaldığı görüldü. Histolojik olarak Sertoli hücre morfolojisinde bozulma ve germ hücrelerinde kayıplar olduğu; Sertoli hücre iskeletindeki vimentin proteininin ekspresyonunun azaldığı ve elektron mikroskopik incelemelerde bu alanlarda germ hücre kayıplarının olduğu görüldü.

Sonuç: Çalışmanın sonuçları, farklı kaynaklı gündelik yaşam stresinin, testislerde oksidatif hasar oluşturarak spermatogenez sürecini kesintiye uğrattığını göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Sudan Kaçınma Stresi, Hareketsizlik Stresi, Vimentin.

TIP/S-26**Multiple myelom tanılı hastalarda floresan in situ hibridizasyon yöntemi ile saptanan 13. kromozom delesyonu sıklığı**Yusuf Coşkun¹, Güven Çetin²

1 Dışkapı Yıldırım Beyazıt Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Gastroenteroloji kliniği, Ankara

2 Bezmialem Vakıf Üniversitesi Tıp Fakültesi, Hematoloji Bilim dalı, İstanbul

Özet

Amaç: Multipl myelom (MM) kemik iliğinde tek bir plazma hücre klonunun proliferasyonu sonucu gelişen, serum ve/veya idrarda monoklonal protein varlığı ile karakterize malign bir hastalıktır. Kromozom 13 monoallel kaybı (del 13) ya da uzun kolunda kayıp (del 13q) standart kemoterapi ile tedavi verilen hastalarda güçlü negatif prognostik özellik gösterir. Yeni tespit myelom hastalarının yaklaşık yarısında floresan in situ hibridizasyon (FISH) yöntemiyle del 13 ya da del 13q saptanır. Biz bu çalışmada myelom tanılı hastalarda 13. kromozom delesyonu oranlarını saptayarak klinik bulgular ile ilişkisini karşılaştırmayı amaçladık.

Gereç - Yöntem: Bu çalışmaya hematoloji polikliniğine başvuran uluslararası myelom çalışma grubu kriterlerine göre MM tanısı konulan ve takip edilen 42 hasta alınmış ve klinik, laboratuvar, patolojik ve genetik verileri retrospektif olarak kayıt altına alınarak incelenmiştir. Kromozom anomalileri FISH yöntemi ile incelenmiştir. (Yerel etik kurul no: 06.10.2010-5/1)

Bulgular: Hastaların 26'sı kadın (%61,9), 16'sı erkekti (%38,1). Hastaların ortalama yaşı 62 idi. Çalışmaya alınan 42 hastadan 30'unda del13 sonuçlarına ulaşılabildi, 6 hastada (%20) pozitif olarak saptandı. 24 hastada (%80) ise del13 gözlenmedi. 13. kromozom delesyonu çalışılan 30 hastanın 4'ü IgA, 19 tanesi IgG tipinde, del 13 saptanan 6 hastanın tamamı da IgG (2'si kappa, 3'ü lambda) tipinde tespit edilmiştir.

Sonuçlar: Son çalışmalarla kıyaslandığında del13'ün çalışmamızda daha düşük olduğu görülmektedir. Yapılmış birçok çalışmada %30-50 arasında değişen oranlarda del13 saptanmıştır. Bulduğumuz %20 oranı literatürdeki verilerden düşük görülmekle birlikte myelom hastalarındaki del13 sıklığını yansıtmaması açısından değerlidir. Yeni tanı almış her myelom hastasında konvensiyonel sitogenetik inceleme ve FISH yöntemi ile sık rastlanan kromozom anomalilerinin analizinin yapılması gerektiğini düşünmekteyiz.

Anahtar Kelimeler: Multipl myelom; 13. kromozom delesyonu; FISH; Hipodiploidi

Detection of 13th chromosome deletion frequency by fluorescent in situ hybridization method in patients with multiple myeloma

Yusuf Coskun¹, Guven Cetin²

1 Diskapı Yildirim Beyazit Training and Research Hospital, Department of Gastroenterology, Ankara, Turkey.

2 Bezmialem Vakif University, Faculty of Medicine, Department of Hematology, Istanbul, Turkey.

Abstract

Objectives: Multiple myeloma (MM) is a malignant hematological disease characterized by malignant proliferation of a single plasma cell clone leading to monoclonal protein in plasma or urine. Presence of monoallelic loss of chromosome 13 (del13) or loss of long arm (del13q) indicates poor prognostic outcome in patients treated with standard chemotherapy. Del13/del13q is detected by FISH method in approximately half of newly diagnosed MM patients.

Materials - Methods: 42 patients diagnosed with MM according to the criteria of the International myeloma working group and treated at research and education hospital, were included in this study. Clinical, laboratory, pathological data were analyzed retrospectively and genetic data obtained by FISH method. (Approval from the local ethics committee, number: 06.10.2010-5/1).

Results: 26 patients were female (61.9%) and 16 were male (38.1%). The mean age was 62. Del13 results were obtained in 30 of 42 patients, while positive in 6 patients (20%) negative in 24 patients (80%). Among the 30 patients with chromosome 13 results, 4 had IgA, 19 had IgG type monoclonal protein. All of the 6 patients with del13 were IgG myeloma (2 kappa, 3 lambda).

Conclusions: Compared to the recent studies, del13 is lower in our study. In many studies, del13 has been found in rates ranging from 30-50%. Although the rate of 20% we found is lower than the data in the literature, it is valuable in terms of reflecting the frequency of del13 in myeloma patients. Therefore, we strongly recommend that conventional karyotyping and FISH analysis of common chromosomal abnormalities be performed in newly diagnosed MM patients.

Key Words: Multiple myeloma; Chromosome 13 deletion; FISH; Hypodiploidy

TIP/S-27

MEMENİN PAGET HASTALIĞI OLGULARININ KLİNİKOPATOLOJİK DEĞERLENDİRMESİ

Sibel Şensu

İstinye Üniversitesi Tıp Fakültesi Türkiye

sibel.sensu@istinye.edu.tr

Giriş: Memenin Paget hastalığı tüm meme kanserlerinin yaklaşık %1'ini oluşturan ve genellikle ileri yaşta ortaya çıkan bir neoplazidir. Meme başı ve areolada ülserasyon, kabuklanma ve pullanma ile seyreden ve bu nedenle egzamatöz deri hastalıkları ile karışan bu antite, memede in situ ve invaziv karsinom ile birlikte bulunabilir.

Amaç: Çalışmamızda patoloji kliniğimizde tanı konan ve beraberinde mastektomi materyali bulunan Paget hastalığı olgularının klinik ve morfolojik özelliklerinin gözden geçirilmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Olgularda, cinsiyet, yaş, tümör lokalizasyonu, aksiller nodal tutulum, östrojen reseptörü (ER) ve progesteron reseptörü (PR) durumu ile CerbB2 ekspresyonu kaydedilmiştir. Ayrıca olgular Paget hastalığı yanı sıra 1) İnvaziv karsinom, 2) İnsitu karsinom ve 3) İnvaziv ve insitu karsinom bulunanlar olarak gruplandırılmıştır. Alt grupların ER, PR ve cerbB2 (Her2/neu) ekspresyon özellikleri ile aksiller lenf nodu tutulum durumları karşılaştırılmıştır.

Bulgular: Çalışmada Paget hastalığına eşlik eden toplam 43 olgunun (42 kadın, 1 erkek, 31-87 yaş) 24'ünde memede hem invaziv hem de in situ duktal karsinom, 6 olguda sadece invaziv ve 13 olguda sadece insitu duktal karsinom saptanmıştır. İnvaziv komponenti olan olguların %70'i (21/30) Grade 2'dir. Tümör çapları 1 ile 12.5 cm arasındadır. Altı olgu multifokal olup birinde en büyüğü 2 mm ölçüsünde 4 odak mevcuttur. İnvaziv komponenti olan olguların %62'sinde (18/29) lenf nodu tutulumu saptanmıştır (p<0.001); %53,8'inde (14/26) ER ve PR pozitif ve %88,4'ü (23/26 olgu) cerbB2 eksprese etmektedir. Sadece in situ komponenti olan olguların ise %30,7'si (4/13) ER ve PR pozitif olup tamamı cerbB2 eksprese etmiştir. Moleküler alt tip belirlenebilen 36 olgunun 3'ü (%8,3) Luminal A, 16'sı (%44,4) Luminal B ve 17'si (%47,2) Her2-pozitif gruba girmiştir. Serimizde bulunan erkek hastada memede ER ve Her2 pozitif insitu duktal karsinom mevcuttur.

Sonuç: Memenin Paget hastalığı, invaziv meme karsinomu ile birlikte bulunabilmesi ve agresif seyir göstermesi nedeni ile meme başının benign lezyonlarından ayırdedilmelidir. Genç yaşta ve erkek memesinde de bulunabileceği hatırlanmalıdır.

CLINICOPATHOLOGICAL EVALUATION OF MAMMARY PAGET DISEASE

Introduction: Paget's disease of the breast is a neoplasia that constitutes approximately 1% of all breast cancers and usually occurs at an advanced age. This entity, which progresses with ulceration, crusting and scaling in the nipple and areola, and therefore confused with eczematous skin diseases, can be found with in situ and invasive carcinoma in the breast.

Objective: In our study, we aimed to review the clinical and morphological features of Paget's disease cases diagnosed in our pathology clinic which also had mastectomy specimens.

Method: Gender, age, tumor location, axillary nodal involvement, estrogen receptor (ER) and progesterone receptor (PR) status, and cerbB2 expression was recorded. In addition, patients were grouped as having 1) Invasive carcinoma, 2) Insitu carcinoma and 3) Invasive and insitu carcinoma. ER, PR and cerbB2 (Her2 / neu) expression characteristics of subgroups and axillary lymph node involvement were compared.

Results: In the study, 24 of 43 patients (42 females, 1 male, 31-87 years) accompanying Paget's disease had both invasive and in situ ductal carcinoma in the breast, only invasive in 6 cases, and only in situ ductal carcinoma in 13 cases. 70% (21/30) of cases with invasive component were Grade 2. Tumor size was 1 -12.5 cm. Six cases were multifocal and one had 4 foci, the largest of which is 2 mm. Lymph node involvement was detected in 62% (18/29) of cases with invasive components ($p<0.001$); ER and PR were positive in 53.8% (14/26) and 88.4% (23/26 cases) expressed cerbB2. Only 30.7% (4/13) of cases with in situ carcinoma was ER and PR positive, and all expressed cerbB2. Of 36 cases whose molecular subtype could be determined, three (8.3%) were in Luminal A, 16 (44.4%) were in Luminal B and 17 (47.2%) were in Her2-positive group. The male patient in our series had ER and Her2 positive in situ ductal carcinoma.

Conclusion: Paget's disease of the breast should be differentiated from benign lesions of the nipple since it can coexist with invasive breast carcinoma and show an aggressive course. It can also be found at a younger age and male breast.

TIP/S-28**Safra Kanalı Bağlanmış Sıçanlarda Kudret Narı (Momordica Charantia) Ekstraktının Koruyucu Etkisi**

Dilek Özbeyli¹

¹Marmara Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Patoloji Laboratuvar Teknikleri Programı, İstanbul, Türkiye

Özet

Amaç: Safra kanalının bağlanması (ligasyonu) (BDL) karaciğerde oksidatif hasara, fibroza ve siroza neden olur. Literatürde kudret narı'nın antioksidan, hepatoprotektif ve antienflamatuar aktiviteleri olduğu öne sürülmüştür. Bu çalışmada, kudret narı sulu ekstraktının sıçanlarda BDL'nin neden olduğu karaciğer hasarındaki etkileri araştırıldı.

Gereç - Yöntem: Marmara Üniversitesi'nden etik onay alındıktan sonra, sıçanlar randomize edilerek sham kontrol (K), Kudret narı sulu ekstrakt (KN), safra kanalı ligasyonu (BDL) ve BDL+KN grupları olmak üzere dört gruba ayrıldı (n=32). KN ekstraktı (İmmu-Nat, Türkiye), KN ve BDL+KN gruplarına 28 gün boyunca günde 300 mg/kg'lık dozda oral yoldan verilirken, sham kontrol ve BDL gruplarına eşit hacimde distile su verildi. Hayvanlar 29. günde sakrifiye edildi. Serum örneklerinde AST, ALT ve direkt bilirubin düzeyleri ölçüldü. Oksidatif stres ve inflamasyon, karaciğer dokusunda; luminol ve lucigenin kemilüminesansı, glutasyon düzeyleri ve süperoksit dismutaz ve miyeloperoksidaz aktiviteleri ölçülerek incelendi. Ayrıca transforme edici büyüme faktörü- β (TGF- β) ve hidroksiprolin düzeyleri ölçüldü.

Bulgular: Serum AST, ALT ve direkt bilirubin düzeyleri BDL grubunda kontrol grubuna göre anlamlı olarak yükseldi ($p<0,001$), bu değerler KN tedavisi ile anlamlı olarak azaldı ($p<0,001$). Öte yandan glutasyon ve süperoksit dismutaz değerleri BDL grubunda kontrol grubuna göre anlamlı olarak düşerken ($p<0,001$) bu değerler BDL+KN grubunda BDL grubuna göre belirgin olarak arttı ($p<0,01$). Miyeloperoksidaz aktivitesi, luminol ve lusigenin kemilüminesans, TGF- β ve hidroksiprolin düzeyleri BDL grubunda kontrol grubuna göre önemli ölçüde artmış bulunurken ($p<0,001$) bu değerler BDL+KN grubunda azalmış bulundu ($p<0,001$, $p<0,01$, $p<0,05$, $p<0,001$, $p<0,001$ sırasıyla).

Sonuçlar: Sonuçlarımız kudret narı ekstraktı'nın radikal temizleyici ve antioksidan aktiviteleri ile karaciğer dokularını oksidatif hasara karşı koruduğunu göstermektedir. Ek olarak, hepatik TGF- β ve hidroksiprolin içeriği ile değerlendirilen fibrotik aktivitedeki artış kudret narı tedavisi ile azalmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kudret narı, Safra kanalı ligasyonu, Oksidatif stres, Hepatik fibroz

Protective Effects Of Bitter Melon (*Momordica Charantia*) Extract In Bile Duct Ligated Rats

Dilek Özbeyli¹

¹Marmara University, Vocational School of Health Services, Department of Pathology Laboratory Techniques, Istanbul, Turkey

Abstract

Objectives: Bile duct ligation (BDL) causes oxidative damage and fibrosis in liver. The antioxidant, hepatoprotective, and anti-inflammatory activities of bitter melon have been suggested in the literature. This study aims to investigate the effects of the bitter melon aqueous extract in liver damage caused by BDL in rats.

Materials - Methods: After ethical approval from Marmara University, the rats(n=32); were randomized into four groups; sham control (C), bitter melon aqueous extract (BM), BDL, and BDL+BM groups. The BM extract (Immu-Nat, Turkey); was administered to BM and BDL+BM groups (300 mg/kg/po, per day) for 28 days, while the sham control and BDL group were given an equal volume of distilled water. Animals were sacrificed on the 29th day. In the serum; AST, ALT, direct bilirubin levels were measured. Oxidative injury and inflammation were evaluated by measuring luminol and lucigenin chemiluminescence, glutathione levels, superoxide dismutase, and myeloperoxidase activities. Transforming growth factor- β (TGF- β) and hydroxyproline levels were also measured.

Results: The serum AST, ALT, direct bilirubin levels were significantly elevated in the BDL group compared to the control group ($p<0.001$) while significantly decreased with the BM treatment ($p<0.001$). The glutathione and SOD values decreased in the BDL group compared with the control group ($p<0.001$). These values increased in the BDL+BM group compared to the BDL group ($p<0.01$). Though, the myeloperoxidase activity, luminol, lucigenin chemiluminescence, TGF- β , and hydroxyproline levels were increased in the BDL group when compared with the control group ($p<0.001$), while these levels were found reduced in the BD+BM group ($p<0.001$, $p<0.01$, $p<0.05$, $p<0.001$, $p<0.001$ respectively).

Conclusions: Our results suggest that bitter melon extract protects the liver tissues against oxidative damage via its radical scavenging and antioxidant activities. In addition, the increase in fibrotic activity as assessed by hepatic TGF- β and hydroxyproline content while was reduced by bitter melon treatment.

Key Words: Bitter Melon, Bile Duct Ligation, Oxidative Stress, Hepatic Fibrosis

TIP/S-29**APENDİSYEL NÖROENDOKRİN NEOPLAZİLERİN KLİNİKOPATOLOJİK BULGULARLA ANALİZİ**

Damla Karabıyık¹, Selma Şengiz Erhan¹

¹İstanbul Prof. Dr. Cemil Taşcıoğlu Şehir Hastanesi, Patoloji Bölümü, İstanbul, Türkiye

*İlgili yazar/Corresponding author: damlakrbyk@gmail.com

ÖZET

Amaç: Apendikte görülen nöroendokrin hücre grupları, gastrointestinal sistemin diğer organlarında da görülen erken nöroendokrin hücre proliferasyonuna benzer proliferatif fenomen olarak tanımlanmaktadır. Bir milimetreden küçük yamasa gruplar olarak izlenir ve çoğu mikroskopik olarak tespit edilebilmektedir. Nöroendokrin tümörler (NET) ise nadir olup, apendektomi materyallerindeki insidensi %0,3-0,6 arasında değişmektedir. NET'e eşlik eden farklı histolojik tümör tiplerinden oluşan oldukça nadir apendisyel kollüzyon tümörler de literatürde bildirilmiştir. Apendisyel NET'lerin prognozları iyidir. Biz çalışmamızda nadir özellikli olguları da barındıran apendiks yerleşimli nöroendokrin neoplazi olgularımızı sunduk.

Gereç-Yöntem: Çalışmamızda 2011-2020 yılları arasındaki apendektomi materyallerine ait kesitler gözden geçirildi. Nöroendokrin hücre hiperplazisi ve NET morfolojisine sahip olgular çalışmaya dahil edildi. Olguların demografik özellikleri, tümörlere ait boyut, lokalizasyon, yayılım, lenfovasküler, perinöral ve mezoapendiks invazyonları ile klinik takipleri değerlendirildi.

Bulgular: 4272 apendektomi olgusu mevcuttu. Olgulardan 10'u nöroendokrin hücre hiperplazisi ve 48'i (%1,1) NET tanısına sahipti. NET grubunda iki olgu goblet hücreli karsinoid tanılıydı. 42 olgu grade 1, 6 olgu grade 2'ydı. Ortalama tümör çapı 0,7 cm (0,1-2,5 cm) di. İki olguda tümör boyutu 2 cm ve üstündeydi. Olguların 34'ünde tümör apekte, dokuzunda gövdede ve beşinde apeks+gövdede lokalizeydi. Tümör olguların 16'sında kas dokusuna, 14'ünde submukozaya, 12'sinde subserozaya ve altısında mezoapendikse yayılım göstermekteydi. Vasküler invazyon izlenmedi. Cerrahi sınırlarda tümör görülmedi. İki olgu kollüzyon tümör grubunda olup, düşük dereceli müsinöz neoplazi ikinci tümör olarak eşlik etmekteydi. Takiplerinde goblet hücreli karsinoid tanılı olgulardan biri 2 yıl sonra ex oldu. Diğer olguların klinik takipleri sürmektedir.

Sonuç: Genellikle histopatolojik inceleme ile tanı alan NET'lerin oranı çalışmamızda literatürde belirtilen orandan hafif yüksekti. Çoğunluğu mikroskopik boyutta olan bu tümörlerin tespitinde doğru ve yeterli makroskopik örnekleme ile dikkatli mikroskopik inceleme önem taşımaktadır. Ayrıca çalışmamızda olduğu gibi, iki farklı tümör apendikte eş zamanlı yer alabilir. Apendikte tespit ettiğimiz herhangi bir tümörde eşlik edebilecek NET olasılığı her zaman akılda tutulmalıdır.

Anahtar kelimeler: Apendiks, kollüzyon tümör, nöroendokrin tümör

ANALYSIS OF APPENDICEAL NEUROENDOCRINE NEOPLASIA BY CLINICOPATHOLOGICAL FINDINGS

ABSTRACT

Introduction: Neuroendocrine cell groups seen in the appendix are defined as proliferative phenomenon similar to early neuroendocrine cell proliferation seen in other organs of the gastrointestinal tract. Neuroendocrine tumors (NET) account for 0.3-0.6% in appendectomies. Rarely, appendicular collision tumors have also been reported. The prognosis of appendiceal NETs is good. Here, we presented appendiceal neuroendocrine tumors including rare cases.

Material-method: Appendectomy materials were reviewed between 2011-2020 and cases with neuroendocrine cell hyperplasia and NET were included in the study. The demographic features of the cases, tumor size, location, spread, lymphovascular, perineural and mesoappendiceal invasions were evaluated.

Results: There were 4272 appendectomy cases; 10 had neuroendocrine cell hyperplasia and 48 (1.1%) had NET. Two cases with goblet cell carcinoid were diagnosed in the NET group. 42 cases were grade 1 and 6, grade 2. The mean diameter of tumors was 0.7 cm (0.1-2.5 cm). Only two cases were greater than 2 cm. In 34 cases, the tumor was localized in tip, in nine in body, and in five in tip+body. Tumor invaded muscle tissue in 16, submucosa in 14, subserosa in 12, and mesoappendix in six. Vascular invasion was not observed. Surgical margins were clear. Two cases were in the collision tumor group and second tumor was low grade mucinous neoplasia. One of the cases with goblet cell carcinoid died 2 years later. Clinical follow-up of other cases continues.

Conclusion: In our study, the rate of NETs was slightly higher than the literature. Careful microscopic examination with accurate sampling is important in the detection of these tumors most of which are microscopic in size. Also, as in our study, two different tumors can take place simultaneously in the appendix. The possibility of NET to accompany any tumor we detected in the appendix should always be kept in mind.

Keywords: Appendix, collision tumor, neuroendocrine tumor

TIP/S-30**GASTROİNTESTİNAL SİSTEM VE SAFRA KESESİNE METASTAZ GÖSTEREN MEME KARSİNOM OLGULARININ DEĞERLENDİRİLMESİ**

Damla Karabıyık¹, Selma Şengiz Erhan¹

¹İstanbul Prof. Dr. Cemil Taşcıoğlu Şehir Hastanesi, Patoloji Bölümü, İstanbul, Türkiye

*İlgili yazar/Corresponding author: damlakrbyk@gmail.com

ÖZET

Amaç: Sistemik bir hastalık olarak kabul edilen meme tümörlerinde rekürrens ve metastaz, tedaviye rağmen yaygın görülmektedir. Metastazları genellikle lenf nodları, göğüs duvarı, kemik, akciğer, karaciğer, deri ve santral sinir sisteminde izlenirken, gastrointestinal sistem (GİS) ve safra kesesinde seyrekir. Biz burada GİS ve safra kesesine metastaz yapmış meme karsinom tanılı olgularımızı sunmayı amaçladık.

Gereç-Yöntem: Çalışmamızda meme karsinom tanısı almış GİS ile safra kesesine metastaz yapmış dokuz olgunun yaşı, primer meme tümörü ve metastatik odaklarına ait klinikopatolojik bulgular değerlendirildi.

Bulgular: Olgularımız kadın olup; ortalama yaş 51,2'ydi. GİS'e metastaz gösteren yedi olgu vardı. Olgulardan beşi invaziv duktal karsinom (İDK), ikisi invaziv lobüler karsinom (İLK) tanılıydı. Metastaz alan organlar en çok mide olmak üzere sırasıyla ince barsak, sigmoid kolon ve rektumdu. Safra kesesine metastaz yapan iki olgu da İDK tanılıydı. Mide ve safra kesesi metastazı gösteren birer olgu da metastatik odak lenf nodlarıydı. GİS metastazı olan İDK tanılı dört olguda, metastatik odaklarında östrojen reseptör (ER) ve progesteron reseptör (PR) ekspresyon kaybı izlendi. Primer tümörler ile metastazları arasında geçen süre 1-19 yıldır. Metastaz sonrası ortalama takip süreleri ise 16 aydır. Takipleri devam eden İDK tanılı safra kesesi metastazlı olgu ile İLK tanılı mide metastazlı olgu dışında diğer olgular ex oldu.

Sonuç: İLK ve İDK tanılı olgularda GİS metastazlarının olabileceği akılda tutulmalıdır ve özellikle primer tümör tanısı bilinmeyen olgularda, ayırıcı tanıya mutlaka meme tümör metastazı da alınmalıdır. Meme karsinomlu olgularda metastaz olasılığı nadir de olsa safra kesesi takip edilmesi gereken odaklar içinde yer almalıdır.

Anahtar kelimeler: Meme, gastrointestinal sistem, safra kesesi, metastaz

ASSESSMENT OF CASES DIAGNOSED WITH BREAST CARCINOMA METASTASIZED IN GASTROINTESTINAL TRACT AND GALLBLADDER

ABSTRACT

Introduction: Recurrence and metastasis are common in breast tumors, despite treatment. Metastatic sites are usually lymph nodes, chest wall, bone, lung, liver, skin and central nervous system, while they are rare in the gastrointestinal tract (GIT) and gallbladder. Herein, we would like to present our cases diagnosed with breast carcinoma metastasized in GIT and gallbladder.

Material-method: In our study, age, and clinicopathological findings of primary breast tumor and metastatic foci of nine cases who had breast carcinoma metastases to the gallbladder and GIT were evaluated.

Results: All patients were woman; the mean age was 51.2 years. There were seven cases with metastases to GIT. Five of the cases were diagnosed as invasive ductal carcinoma (IDC) and two of them were invasive lobular carcinoma (ILC). The metastatic organs were mostly stomach, small intestine, sigmoid colon and rectum, respectively. Two cases who had metastases to the gallbladder were diagnosed with IDC. Lymph nodes were metastatic foci in two cases, one of which with gastric and other, with gallbladder metastases. In four cases with IDC with GIT metastasis, loss of estrogen receptor (ER) and progesterone receptor (PR) expression was observed in metastatic foci. The period between primary tumors and metastases was 1-19 years and mean follow-up time after metastasis was 16 months. All cases died except the case with gallbladder metastasis with IDC diagnosis and gastric metastasis with ILC diagnosis.

Conclusion: GIT metastases may occur in the cases with diagnosis of ILC and IDC. Breast tumor metastasis should be taken into consideration in the differential diagnosis, especially in cases with unknown primary. Although gallbladder is extremely rare for breast carcinoma metastasis, it should be remembered for metastatic foci.

Keywords: Breast, gastrointestinal tract, gallbladder, metastasis

TIP/S-31**MALDI-TOF MS Yöntemiyle Salmonella Türlerinin Tanımlanması ve Sonuçların
Konvansiyonel Serotiplendirme ile Karşılaştırılması**

Sinem KAYA¹, Tuğrul HOŞBUL²

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Tıbbi Mikrobiyoloji Laboratuvarı, Ankara, Türkiye

²Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Tıp Fakültesi, Tıbbi Mikrobiyoloji Anabilim Dalı, Ankara, Türkiye

Özet

Amaç: Salmonella türleri dünya genelinde insanlarda görülen bakteriyel enterik hastalıkların önemli bir etkenidir. Salmonella infeksiyonlarının tanısında altın standart yöntem kültürdür. Bakteri tanımlaması üreme sonrası biyokimyasal ve serolojik testler ile yapılmaktadır. Ancak bu testler zaman alıcı olabilmektedir. Matrix assisted laser desorption ionization–time of flight (MALDI-TOF) kütle spektrometre (MS) yönteminde büyük biyomoleküllerin lazer atışı ile iyonizasyonu sonrası elde edilen spektraların grafiksel görüntülerinin veri tabanında karşılaştırılması ile tanımlama yapmak mümkündür. Çalışmamızın amacı Salmonella türlerinin tanısında MALDI-TOF MS yöntemi ile elde edilmiş sonuçların serotiplendirme sonuçlarıyla karşılaştırılarak uyumunun değerlendirilmesidir.

Gereç - Yöntem: İnsan gaita örneklerinden izole edilmiş, konvansiyonel tanı yöntemleri ile tanımlanmış ve serotiplendirilmiş 47 Salmonella türü çalışmaya alındı. MALDI-TOF MS analizi öncesi izolatların 18-24 saatlik koyun kanlı agar da üreyen taze kültürlerinden etanol formik asit ekstraksiyonu ve örneklerin hazırlanması üretici firma önerileri doğrultusunda yapıldı. Örnek plağı MALDI-TOF MS (Bruker, Almanya) cihazına konularak bilgisayar programı ile kütle spektrometreleri elde edildi. MALDI-TOF MS sistemi tür düzeyinde tanımlama için ≥ 2 log (skor) değeri; cins düzeyinde tanımlama için <2 ve ≥ 1.7 log değeri gerekmektedir. Log değerine göre <1.7 olan sonuçlar tanımlama için uygun değildir. İzolatların sonuçları bu kriterlere göre değerlendirildi ve referans laboratuvar serolojik sonuçları ile karşılaştırıldı.

Bulgular: Lam aglütinasyon yöntemine göre 34 Enteriditis, altı Kentucky, iki Paratyphi B ve birer Senftenberg, Newport, Infantis, Bispebjerg, Typhi serotipinde izolat dağılımı gözlemlendi. MALDI TOF-MS analizinde bir izolat hariç (log skor: 1.914) tüm izolatların log değeri >2 olarak elde edildi. MALDI TOF-MS sonuçları tür düzeyinde değerlendirildiğinde uygun olarak bulundu; serotip karşılaştırmasında uyumsuz sonuçlar elde edildi.

Sonuçlar: MALDI-TOF MS; bakteri, fungus ve virüs gibi mikroorganizmaların tanımlanmasında kolay uygulanabilir, hızlı, doğruluğu yüksek, maliyet etkin bir yöntemdir. Çalışmamızda MALDI-TOF MS yönteminin Salmonella izolatlarının tür düzeyinde tanımlanmasında oldukça başarılı olduğu ancak konvansiyonel serotiplendirme sonuçları ile eşleşmesinin düşük düzeyde olduğu değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Salmonella*, *Matrix assisted laser desorption/ionization time-of-flight kütle spektrometresi*, *Serotiplendirme*

Identification of Salmonella Species by MALDI-TOF MS and Comparison of Results with Conventional Serotyping

Sinem KAYA², Tuğrul HOŞBUL¹

¹ University of Health Sciences, Gülhane Training and Research Hospital, Medical Microbiology Laboratory, Ankara, Turkey

² University of Health Sciences, Gülhane Faculty of Medicine, Department of Medical Microbiology Ankara, Turkey

Abstract

Objectives: Salmonella species are an important cause of bacterial enteric diseases in humans worldwide. Culture is the gold standard method for the diagnosis of salmonella infections. Bacterial identification is performed by biochemical and serological tests after visible colony growth. However, these tests can be time consuming. In Matrix assisted laser desorption ionization time of flight (MALDI-TOF) mass spectrometry (MS) method, it is possible to make identification by comparing the graphical images of the spectra obtained after the ionization of large biomolecules by laser pulse in the database. The aim of this study was to evaluate the compatibility of the results obtained by MALDI-TOF MS method with serotyping results for the diagnosis of Salmonella species.

Materials - Methods: Forty seven Salmonella species isolated from human stool specimens, identified and serotyped by conventional diagnostic methods were included in the study. Before the MALDI-TOF MS analysis, ethanol formic acid extraction from fresh 18-24 hours cultures grown on sheep blood agar and preparation of the samples were performed according to the recommendations of the manufacturer. The sample plate was placed on MALDI-TOF MS (Bruker, Germany) and mass spectrometers were obtained by computer program. The software requires log (score) values ≥ 2.0 for species-level identification and values < 2 and ≥ 1.7 for genus-level identification. The results based on the log values < 1.7 are not suitable for identification. The results of the isolates were evaluated according to these criteria and compared with reference laboratory serological results.

Results: The results of the isolates were evaluated according to these criteria and compared with reference laboratory serological results. In the slide agglutination method, 34 Enteritidis, six Kentucky, two Paratyphi B, and one Senftenberg, one Newport, one Infantis, one Bispebjerg, one Typhi serotypes were observed. Except one isolate (log score: 1.914), the log values of all isolates were > 2 in MALDI-TOF MS analysis. MALDI-TOF MS results were found to be appropriate when evaluated at species level; incompatible results were obtained with serotyping comparisons.

Conclusions: MALDI-TOF MS is an easily applicable, fast, high accuracy, cost effective method for identifying microorganisms such as bacteria, fungi and viruses. In our study, it was concluded that MALDI-TOF MS method was very successful for the identification of Salmonella isolates at species level but it was low matching with conventional serotyping results.

Keywords: *Salmonella, Matrix assisted laser desorption/ionization time-of-flight mass spectrometry, Serotyping*

TIP/S-32

Behçet Hastalarında aktif göz tutulumunda kan 8-hydroxy-2' -deoxyguanosine (8-OHdG) seviyesinin rolü?

Yavuz oruç¹, Meltem yardım², Süleyman aydın³

¹Fethi Sekin Şehir Hastanesi, Sağlık Bilimler Üniversitesi, Göz Hastalıkları Kliniği, Elazığ Türkiye
yvzddr@mynet.com

²Yozgat Yerköy Devlet Hastanesi, Tıbbi Biyokimya, Yozgat Türkiye

³Fırat Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıbbi Biyokimya Anabilim Dalı, Elazığ Türkiye

Abstract:

Amaç: Aktif göz tutulumu olan Behçet Hastalarında (BH) serumda 8-hydroxy-2' -deoxyguanosine (8-OHdG) bakılarak hastalığın aktivitesi ile ilişkili olup olmadığını kontrol grubu (KG) ile değerlendirmeyi amaçladık.

Gereç: Hastalığın tanısı Behçet hastalığının Uluslararası çalışma grubunun (ISG) revize edilmiş kriterlerine göre konuldu. Yarıklı lamba yardımı ile göz muayenesi yapılarak behçet hastalığı oküler atak skoruna (BOS 24) göre aktif oküler BH'sı olan 15 hasta ile rutin göz muayenesine gelen 14 sağlıklı kontrol grubunun kan serumunda 8-OHdG düzeyleri değerlendirildi.

Bulgular: Çalışmaya dahil edilen gruplar arasında demografik açıdan istatistiksel anlamlı sayılabilecek bir fark yoktu. Aktif Göz Tutulumu olan BH'de BOS24 aktivite skoru $11,31 \pm 3,07$ olup bu hastalarda ve kontrol grubunda serum 8-OHdG düzeyi sırası ile $47,35 \pm 23,39$ ve $15,80 \pm 8,25$ mg/L idi. Bu değer kontrol grubu ile kıyaslandığında aktif göz tutulumu olan BH'lerinde serum düzeyi daha yüksek olup istatistiksel olarak anlamlıydı ($p < 0,01$).

Sonuç: BH 'de göz tutulumu sıklıkla üveit şeklinde olmasına rağmen fundusta ve optik diskte lezyonlar oluşturacak şekilde de görülebilmektedir. Bundan dolayı bu hastalarda gözde oluşan nöksleri ve hastalığın aktivitesini erken tespiti tedavi açısından önem arz etmektedir. Proinflamatuvar sitokinlerin BH'nin atak döneminde yüksek olduğu ve aktivite ile paralel olduğu bilinmektedir. Mitokondri Deoksiribo Nükleik asit (DNA) hasar belirteci olan 8-OHdG'nin oküler BH'nin aktivitesinin takibinde önemli olabileceği kanaatindeyiz.

Anahtar Kelimeler: Behçet hastalığı, Behçet Hastalığı Oküler Atak Skoru, 8-hydroxy-2' -deoxyguanosine

The role of blood 8-hydroxy-2 '-deoxyguanosine (8-OHdG) level in active eye involvement in Behçet's disease patients?

Yavuz oruç¹, Meltem yardım², Süleyman aydın³

¹ Fethi Sekin City Hospital, University of Health Sciences, Ophthalmology Clinic, Elazığ, Turkey, yvzddr@mynet.com

² Yozgat Yerköy State Hospital, Medical Biochemistry, Yozgat

³ Firat University Faculty of Medicine, Medical Biochemistry Department, Elazığ

Aim: In Behçet's Patients (BD) with active eye involvement; We aimed to evaluate whether the level of 8-hydroxy-2 '-deoxyguanosine (8-OHdG) in serum is related to the activity of the disease by comparing it with the control group (CG).

Material-method: The diagnosis of the disease was made according to the revised criteria of the International working group (ISG) of Behçet's disease. After eye examination with the help of a slit lamp; 8-OHdG levels were evaluated in the blood serum of 15 patients with active ocular BD according to the Behçet's disease ocular attack score (CSF 24) and 14 healthy individuals in control group who came for routine eye examination. SPSS 22.0 package program and Mann – Whitney U test were used for statistical analysis. Ethics committee approval was obtained from Firat University, Non-Interventional Ethics Committee (03.01.2019 dated 14th meeting and decision no: 8)

Results: There was no statistically significant difference between the groups included in the study in terms of demographic terms. BOS24 activity score was 11,31±3,07 in BD patients with active eye involvement. Serum 8-OHdG levels in BD patients and control groups were 47.35 ± 23.39 and 15.80 ± 8.25 mg / L, respectively. When this value was compared with the control group; serum levels were higher in BD with active eye involvement and the difference was statistically significant (p<0.01).

Conclusion: Although eye involvement is frequently in the form of uveitis in BD, it can also be seen to form lesions in the fundus and optic disc. Therefore, early detection of relapses and activity of the disease in these patients are important for treatment. It is known that pro-inflammatory cytokines are high during the attack episode of BD and are parallel to the activity. We are of the opinion that 8-OHdG, which is a mitochondria Deoxyribo Nucleic acid (DNA) damage marker, may be important in monitoring the activity of ocular BD.

Keywords: Behçet's disease, Behçet's Disease Ocular Attack Score, 8-hydroxy-2 '-deoxyguanosine

TIP/S-33**VOLTAJ KAPILI SODYUM KANALI $\beta 1$ ALT BİRİMİ MATRİKS METALLOPROTEİNAZ BAĞIMSIZ OLARAK MEME KANSER HÜCRELERİNİN MİGRATUVAR FONKSİYONUNU İNHİBE EDER**

Didem KELES¹, Murat SİPAHI², Zeynep YÜCE³, Mustafa DJAMGOZ⁴, Gulgun OKTAY^{2*}

¹Izmir University of Economics, Vocational School of Health Services, Department of Medical Laboratory Techniques, 35330 Balcova, Izmir, Turkey.

² Dokuz Eylul University, School of Medicine, Department of Medical Biochemistry, 35340 Izmir, Turkey.

³ Dokuz Eylul University, School of Medicine, Department of Medical Biology, 35340 Izmir, Turkey.

⁴ Imperial College London, Department of Life Sciences, Neuroscience Solutions to Cancer Research Group, South Kensington Campus, SW7 2AZ, London, U.K.

*İlgili yazar / Corresponding author: Gulgun OKTAY

ÖZET

Son yıllarda, voltaj kapılı sodyum kanallarının (VGSC'ler) meme, kolon, prostat ve akciğer kanseri gibi çeşitli insan epitel kanser hücrelerinde aşırı eksprese edildiği gösterilmiştir. Voltaj kapılı sodyum kanalları, por oluşumundan sorumlu bir α -alt birimden (VGSC α) ve por oluşturmayan bir ya da iki yardımcı β -alt birimden (VGSC β) oluşmaktadır. VGSC α alt birimlerinin metastatik potansiyele paralel olarak upregüle edildiği ileri sürülürken, VGSC β alt birimlerinin metastatik süreç üzerindeki rolleri tam olarak aydınlatılamamıştır. Bu çalışmanın amacı; VGSC $\beta 1$ alt biriminin, meme kanseri hücrelerinin (MDA-MB-231) metastatik hücre davranışları üzerindeki fonksiyonel etkilerini incelemektir. Bu mekanizmayı aydınlatmak için, SCN1B geni içeren plazmidler, MDA-MB-231 hücrelerine geçici olarak Lipofectamine 3000 ile transfekte edildi. Transfeksiyon sonrası ekspresyon düzeyleri, gerçek zamanlı PCR ve western blot ile değerlendirildi. MMP-2 ve MMP-9 salınmasını ve aktivitesini saptamak için jelatin zimografi uygulandı. Ek olarak, metastatik hücre davranışları; lateral migrasyon, transwell migrasyon, Matrijel invazyon, ve hücre adezyonu analizleri ile araştırıldı. MDA-MB-231 hücrelerinde, $\beta 1$ upregülasyonunun hücre migrasyonunu inhibe ederken, hücre adezyonunu kısmen arttırdığını saptadık. Ayrıca, $\beta 1$ 'in aşırı ekspresyonu, meme kanserinde baskın olan VGSC α alt birimi Nav1.5 ekspresyon düzeylerini etkilememiştir. Bununla birlikte $\beta 1$ 'in aşırı ekspresyonunun MMP-2/MMP-9 ekspresyon ve aktivitesi ile TIMP-2 ekspresyonu üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bir etkisinin olmadığını belirledik. Bu sonuçlar, VGSC $\beta 1$ alt biriminin hücre migrasyonunu MMP'den bağımsız bir şekilde downregüle ettiğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: VGSC $\beta 1$ altbirim, Matriks metalloproteinazlar, Metalloproteinazların doku inhibitörleri, Metastatik hücre davranışları, Meme kanseri

VOLTAGE GATED SODIUM CHANNEL β 1 SUBUNIT INHIBITS MIGRATORY FUNCTION OF BREAST CANCER CELLS IN MATRIX METALLOPROTEINASE INDEPENDENT MANNER

ABSTRACT

In recent years, voltage-gated sodium channels (VGSCs) are found to be overexpressed in various human epithelial cancer cells such as breast, colon, prostate, and lung cancer. Each VGSC consists of a pore-forming α -subunit (VGSC α) and one or two auxiliary non-pore forming β -subunit (VGSC β). It has been suggested that VGSC α subunits are upregulated in parallel with metastatic potential, whereas the roles of VGSC β subunits on metastatic process are not clear. The aim of this study is to examine the functional effects of VGSC β 1 subunit on metastatic cell behaviours of breast cancer cells, MDA-MB-231. To explore the mechanism, SCN1B gene containing plasmids were transiently transfected into MDA-MB-231 cells using Lipofectamine 3000. After transfection, the expression levels were evaluated with Real-Time PCR and Western Blot. Gelatin zymography was performed to detect MMP-2 and MMP-9 secretion and activity. In addition, metastatic cell behaviours were investigated by lateral migration, transwell migration, Matrigel invasion, and cell adhesion assays. We determined that β 1 upregulation inhibits cell migration whereas slightly increases cell adhesion in MDA-MB-231 cells. Besides, β 1 overexpression did not affect Nav1.5 expression levels which is predominant VGSC α subunit in breast cancer. Remarkably, there is no statistically significant effect of β 1 overexpression on MMP-2/MMP-9 expression and activity as well as TIMP-2 expression. These results indicate that VGSC β 1 subunit downregulates cell migration through an MMP-independent manner.

Keywords: VGSC β 1 subunit, Matrix metalloproteinases, Tissue inhibitor of metalloproteinases, Metastatic cell behaviours, Breast cancer

TIP/S-35

Nötrofil-Lenfosit Oranının Obezite ile İlişkisi

Özden Yıldırım Akan¹

1- Dahiliye Departmanı, SBÜ Bozyaka Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İzmir

ÖZET

Amaç: Kronik düşük dereceli inflamasyonun diyabetes mellitus, hipertansiyon, obezite ve hiperlipidemi gibi risk faktörleri ile ilişkili olduğunu bir çok çalışmada gösterilmiştir. Bu çalışmada nötrofil-lenfosit oranının obezite ile ilişkisini ortaya koymayı amaçladık.

Gereç - Yöntem: Dahiliye polikliniğine başvuran toplam 130 hasta gönüllü olarak çalışmaya dahil edildi. Vücut kitle indeksi, nötrofil-lenfosit oranı, ferritin, CRP ve karotis intima-media kalınlığı ölçüldü ve excel dosyalarına kaydedildi. Değişkenleri karşılaştırmak için independent t testi ve tek yönlü varyans analizi kullanıldı. Verileri analiz etmek için SPSS (Windows için IBM SPSS, ver.24) kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışmaya dahil edilen hastaların 42'si (% 32.3) erkek, 88'i (% 67.7) kadın, 12'si (% 9.2) normal ağırlık, 53'ü (% 40.8) fazla kilolu ve geri kalan 65 kişinin (% 50) obez olduğu saptandı. Vücut kitle indeksi; karotis intima-media kalınlığı, nötrofil-lenfosit oranı ve ferritin ile pozitif korelasyon gösterdi ($p < 0.05$). CIMT'lerin sağ ve sol ortalamaları sırasıyla 0.60 mm (SD: 0.164) ve 0.61 mm (SD: 0.114) idi. Normal ağırlık, aşırı kilo ve obez gruplarında nötrofil-lenfosit oranı ortalamaları sırasıyla 1.25 (SD: 0.622), 1.34 (SD: 0.854) ve 1.71 (SD: 1.982) idi.

Sonuçlar: Diğer çalışmalarda olduğu gibi, nötrofil-lenfosit oranının obezitede önemli oranda arttığını bulduk. Nötrofil-lenfosit oranı yüksekliği, obezite dahil metabolik hastalıkların bir göstergesidir. COVID-19 ile ilgili birçok çalışmada, nötrofil-lenfosit oranının enfekte kişilerde daha yüksek olduğu ve COVID-19'lu obez kişilerde mortalite oranlarının daha yüksek olduğu bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Obezite, Nötrofiller, İnflamasyon, COVID-19.

The Relation of the Neutrophil-Lymphocyte Ratio with Obesity

Özden Yıldırım Akan¹

1- University of Health Sciences İzmir Bozyaka Education and Research Hospital, İzmir, Turkey

ABSTRACT

Objectives: The most known cause of cancer morbidity and mortality is infections. Decreases in neutrophil counts increase the risk of infections. If the time of initiation of effective antimicrobial therapy would ordered lately, the infection could develop fastly and finally it may cause the death. Because of the reasons that we mentioned above, early initiation of effective antimicrobial therapies have a vital role on mortality and morbidity. The effective and fair management of neutropenic fever is related about current and ongoing studies. In this study that we performed, we aimed to explore the antibiograms, isolated pathogens, clinical features of patients who diagnosed and charged as febrile neutropenic patients in our hospital.

Materials - Methods: We checked 70 febrile neutropenic episode of 61 patients and their files and recorded data of AkSağlık patient following system software prospectively. We evaluated the results of cultures, antimicrobial susceptibility and demographic characteristics of patients.

Results: In this study , we evaluated 70 neutropenic fever episodes of 61 patients. The average age of patients were 62.8 and %65.5 of these patients were men and %34.5 were women.%32.7 of patients were under 60 years old. The average of ongoing fever duration was 3.4±2.5 days. The average length of stay in hospital was 6.7±3.7 (1-19) days. %4.2 episodes charged in intensive care units and %95.8 episodes charged in hospital service.The average duration of antibiotics usage was 7.5 days. %60 episodes were low risk category and rest of other episodes were %40. We evaluated the categories of 70 episodes into three part. The first category was fever of unknown origin(%30). The second category was clinical documented infecitons(%51.4). The third category was microbiological documented infections(%18.5). We determined infecitons origins of all episodes as %30 pneumonia, %11.4 gastroenteritis, %5.7 upper respiratory infections and %5.7 üriinary tract infecitons. 35 pathogens isolated in cultures. The most frequently observed microorganisms are coagulase negative staphylococci with 48.5%, E.Coli with 20% , Klebsiella spp with 8.5%, S.Aureus with 8.5% Proteus spp with 5.7% and C.albicans with 2.8% .

Conclusions: If we aim to achieve to cure infecitons caused diseases, we have to determine the changes of antimicrobial susceptibility and characteristics of infecitons. It is highly possible by the current and ongoing local studies. This study was aimed to explore antimicrobial susceptibility and characteristics of infecitons in febrile neutropenia population which charged in the our hospital. The results were impotant beacause of the first neutropenic fever study in this region.

Key Words: Febrile neutropenia, malignancy, infection, antibiotic resistance

TIP/S-36**İshalli Hastaların Dışkı Örneklerinde *Clostridium Difficile* Toksin A/B Sıklığının Araştırılması**Zeynep Gülden S. Tamer¹¹ İzmir Demokrasi Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıbbi Mikrobiyoloji Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye**Özet**

Amaç: *Clostridium difficile* (*C.difficile*), ekzotoksin üreten zorunlu anaerob, sporlu gram pozitif basildir. *C.difficile*'ye bağlı enfeksiyon yelpazesi oldukça geniştir. Toksikjenik *C.difficile* suşları, asemptomatik kolonizasyondan, pseudomembranöz kolite kadar değişen farklı klinik tablolara neden olmaktadır. Hastane kaynaklı ve antibiyotik ile ilişkili ishallerin en önemli etkenlerindedir. Çalışmamızda ishalleri hastalara ait dışkı örneklerinde *C.difficile* Toksin A/B varlığının araştırılması amaçlanmıştır.

Gereç - Yöntem: Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'ne 2013-2017 tarihleri arasında ishal şikayeti ile başvuran hastalara ait 3874 dışkı örneği çalışmaya alınmıştır. Dışkı örneklerinde *C.difficile* Toksin A/B varlığı VIDAS *C.difficile* Toksin A/B ELFA (Enzyme linked fluorescent assay, VIDAS CDII, Bio-Merieux, France) ile araştırılmıştır. Test üretici firmanın önerileri doğrultusunda çalışılmıştır. Laboratuvara gönderilen dışkı örnekleri eritrosit- lökosit varlığı açısından mikroskopik olarak değerlendirilmiştir.

Bulgular: Hastanemizde incelenen 3874 dışkı örneğinin 121'inde (%3.1) *C.difficile* Toksin A/B pozitifliği tespit edilmiştir. Toksin pozitif olan örneklerin 89'u (%2,3) serviste yatan hastalardan, 32'si (%0,8) poliklinik hastalarından alınmıştır. Dışkıda kan ve lökosit oranlarının Toksin A/B pozitif hastalarda toksin negatif hastalara göre yüksek olduğu saptanmıştır. *C.difficile* Toksin A/B pozitiflik oranı en sık hematoloji-onkoloji ünitelerindeki hastalara ait dışkı örneklerinde tespit edilmiştir. Özellikle antibiyotiklerin yoğun olarak kullanıldığı ve immünsupresif hastaların bulunduğu ünitelerde *C.difficile* enfeksiyonlarının daha sık görülmüştür.

Sonuçlar: Hastanede yatan, antibiyotiğe bağlı ishal gelişen hastalarda *C.difficile* ve toksinlerinin araştırılması bu enfeksiyonun erken tanı ve tedavisi açısından büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle hastanelerde enfeksiyon kontrol önlemlerinin alınması ve uygun antibiyotik kullanım politikalarının belirlenmesi gerekmektedir. Elde ettiğimiz verilerin, *C.difficile* enfeksiyonlarına yaklaşım açısından hastanemize ve bölgemizdeki diğer hastanelere katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Clostridium difficile*, İshal, Toksin A/B

Investigation of the frequency of *Clostridium difficile* toxin A/B in stool samples of patients with diarrhea

Zeynep Gulden S.Tamer¹

¹ Izmir Democracy University, Medical School, Department of Medical Microbiology, Izmir, Turkey

Abstract

Objectives: *Clostridium difficile* is a mandatory anaerobic, sporulating gram positive bacillus that produces exotoxin. The spectrum of infections due to *C. difficile* is quite wide. Toxigenic *C. difficile* strains cause different clinical pictures ranging from asymptomatic colonization to pseudomembranous colitis. It is one of the most important factors of hospital related and antibiotic related diarrhea. In our study, it was aimed to investigate the presence of *C. difficile* toxin A/B in stool samples of diarrhea patients.

Materials - Methods: 3874 stool samples belonging to patients who applied to Kocaeli University Medical Faculty Hospital between 2013-2017 with complaints of diarrhea were included in the study. The presence of *C. difficile* toxin A/B in stool samples was investigated with VIDAS *C. difficile* toxin A/B ELFA (Enzyme linked fluorescent assay, VIDAS CD II, Bio-Merieux, France). The test was used in line with the manufacturer's recommendations. Stool samples sent to the laboratory were evaluated microscopically for the presence of erythrocyte-leukocytes.

Results: *C. difficile* toxin A/B positivity was detected in 121 (3.1%) of 3874 stool samples examined in our hospital. Of the toxin positive samples, 89 (2.3%) were taken from the patients hospitalized in the service and 32 (0.8%) from the outpatient clinic patients. It was determined that blood and leukocyte ratios in stool were higher in toxin A/B positive patients than toxin negative patients. *C. difficile* toxin A/B positivity rate was found most frequently in stool samples of patients in hematology- oncology units. *C. difficile* infections were more common, especially in units where antibiotics are used extensively and where immunosuppressive patients are present.

Conclusions: Investigations of *C. difficile* and toxins in hospitalized patients developing antibiotic-induced diarrhea is of great importance for the early diagnosis and treatment of this infection. Therefore, it is necessary to take infection control measures in hospitals and to determine the appropriate antibiotic use policies. It is thought that the data we obtained will contribute to our hospital and other hospitals in our region in terms of evaluation of *C. difficile* infections.

Key Words: *Clostridium difficile*, Diarrhea, Toxin A/B.

TIP/S-38**Fleksibl üreterorenoskopide ilk 81 hasta tek merkez tek cerrah deneyimlerimiz**

Fatih Fırat¹

¹ Tokat Devlet Hastanesi, Üroloji Bölümü, Tokat, Türkiye

Özet

Amaç: Bu çalışmanın amacı Flexibl üreterorenoskopide ilk 81 hastada tek merkez tek cerrah deneyimlerimizi aktarmaktır.

Gereç ve Yöntem: Mayıs 2016 - Eylül 2019 tarihleri arasında kliniğimizde RİRC yapılan 81 hastanın sonuçları retrospektif olarak değerlendirildi. Hastaların demografik verileri, taşın yeri ve boyutu, komplikasyon ve taşsızlık oranı incelendi. Tüm ameliyatlar Flexibl üreteroskop kullanılarak yapıldı. Hastalara litotomi pozisyonunda sistoskopi yapıldı ve üretere hidrofilik uçlu kılavuz tel ilerletildi. Sonrasında kılavuz tel üzerinden erişim kılıfı (Access sheat) skopi altında proksimal üretere kadar ilerletildi. Erişim kılıfı içinden veya kılıf yerleştirilemeyenlerde kılavuz tel üzerinden fleksibl üreterorenoskop ile böbrek pelvisine ulaşıldı. Holmium YAG lazer ile taşlar fragmanlara ayrıldı. Darlık nedeniyle böbreğe ulaşım sağlanamadığında üretere double J stent yerleştirilip 3 hafta sonra işlem tekrarlandı. Taşlar spontan düşebilecek boyuta gelene kadar fragmente edildi. İşlem sonunda gereklilik halinde hastalara 4,8 Fr double J üreteral stent yerleştirildi.

Bulgular: Olguların 56'sı kadın, 25'i erkek, yaş ortalaması 45.75±14.97 (18-73) yıl idi. Ortalama taş boyutu 12.75±3.61 (7-20) mm idi. Taşların 72 (88.9) si opak iken, 9 (11.1) u non opaktı. Ortalama operasyon süresi 50.35±25.59 (15-120) dakika idi. 1. ay kontrollerinde, 70 (%86.4)'inde taşsızlık sağlandı, 6'sında (%7) klinik önemsiz rezidüel taş (CIRF) ve 5 inde (%6) de rest taş saptandı. Hastaların 8(9.9) inde per op kanama olurken, 4 (4.9)ünde post op takiplerinde enfeksiyon gelişti(Tablo 1).

Sonuçlar: RİRC işlemi yeterli donanım ve deneyim varlığında, böbrek taşı tedavisinde minimal morbititeye sahip etkili, güvenli ve başarı oranı yüksek, komplikasyon oranı düşük bir tedavi prosedürüdür.

Anahtar Kelimeler: Böbrek taşı, Retrograd intrarenal cerrahi, Flexibl üreteroskopi

Our first 81 patients, one center, one surgeon experience in flexible ureterorenoscopy

Fatih Fırat¹

¹Tokat State Hospital, Department of Urology, Tokat, Turkey

Objective: The aim of this study is to convey our experience of single-center-single surgeon in the first 81 patients in flexible ureterorenoscopy.

Materials - Methods: The results of 81 patients who underwent RIRC in our clinic between May 2016 and September 2019 were evaluated retrospectively. Demographic data of the patients, location and size of the stone, complication and stone-free rate were examined. All surgeries were performed using the Flexibl ureteroscope. Stones were separated into fragments with Holmium YAG laser. The stones were fragmented until they reached the size that could fall spontaneously. At the end of the procedure, if necessary, 4.8 Fr double J ureteral stent was placed.

Results: Of the cases, 56 were female and 25 were male, and the mean age was 45.75 ± 14.97 (18-73) years. The mean stone size was 12.75 ± 3.61 (7-20) mm. While 72 (88.9) of the stones were opaque, 9 (11.1) were non-opaque. The mean operation time was 50.35 ± 25.59 (15-120) minutes. In the 1st month check, 70 (86.4%) stone-free was achieved, 6 (7%) clinically insignificant residual stone (CIRF) and 5 (6%) rest stone. Per op bleeding occurred in 8 (9.9) of the patients, while 4 (4.9) developed infection in the post op follow-up (Table 1).

Conclusions: RIRC procedure is an effective, safe and high success rate, low complication treatment procedure with minimal morbidity in kidney stone treatment in the presence of sufficient equipment and experience.

Keywords: Kidney stones, Retrograde intrarenal surgery, Flexible ureteroscopy

Tablo 1: Demografik veriler, taş ve operasyon detayları

Total	81
Yaş (mean±SD) (min-max)	45.75±14.97 (18-73)
Cinsiyet	
Erkek (%)	25 (69.1)
Kadın (%)	56 (30.9)
Taraf (%)	
Sağ	35 (43.2)
Sol	46 (56.8)
Lokalizasyon (%)	
Üst kalix	1 (1.2)
Orta kalix	4 (4.9)
Alt kalix	9 (11.1)
Pelvis	30 (37.0)
UPJ	11 (13.6)
Prox üreter	26 (32.1)
Taş boyutu (mean±SD) (min-max) (mm)	12.75±3.61 (7-20)
Opak (%)	72 (88.9)
Nonopak (%)	9 (11.1)
Operasyon süre(mean±SD) (min-max) (dk)	50.35±25.59 (15-120)
Stone free rate (%)	70 (86.4)
Komplikasyon (%)	
Hematüri	8 (9.9)
Enfeksiyon	4 (4.9)

TIP/S-39**Niaouli esansiyel yağının mide hasarı üzerindeki antioksidan etkisi**

Özlem Tuğçe Çilingir-Kaya¹, Esra Bihter Gürler²

¹ Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Histoloji ve Embriyoloji Anabilim Dalı. Başıbüyük yolu sk No:9/1 Maltepe, İstanbul, Türkiye, tugce.cilingir@marmara.edu.tr

² İstanbul Atlas Üniversitesi Tıp Fakültesi, Fizyoloji Anabilim Dalı. Anadolu Cad. No:40 Kağıthane, İstanbul. ebgurler@gmail.com

Özet

Amaç: Akut mide hasarı, yılda yaklaşık 4 milyon insanı etkileyen çok sık görülen gastrointestinal problemlerdendir ve tedavi yolları halen araştırılmaktadır (1). Yeni Kaledonya, Avustralya ve Madagaskar da dahil olmak üzere birçok tropikal ülkede yetişen *M. quinquenervia*'nın yapraklarından elde edilen uçucu yağ (Niaoli yağı) (2) ve yaprak ekstraktları Afrika'da sıklıkla ağrı, derematososis, influenza, rinit, sinüzit ve farenjit gibi hastalıkların tedavisinde kullanılmaktadır (3,4). *M. quinquenervia*'nın potansiyel anti-inflamatuvar ve antioksidan etkileri temel alınarak, bu bitkinin yağının gastrik ülser için tedavi edici faydaları olabileceği düşünülmektedir. Çalışmamızda, *M. quinquenervia* ekstraktının, sıçanlarda etanol ile oluşturulmuş peptik ülser üzerindeki etkisi değerlendirilmiştir.

Gereç - Yöntem: Dişi Sprague Dawley sıçanlar (n=18), deneyden önceki gece aç bırakıldı. Deney günü anestezi altındaki sıçanlar rastgele seçilerek gruplara ayrıldı (n=6); orogastrik olarak salınan kontrol grubu, etanol (1 ml/kg) verilen ülser grubu ve *M. quinquenervia* ekstraktı (100 µg/mL) + etanol verilen tedavi grubu. Uygulamadan 1 saat sonra hayvanlar dekapite edildi. Mide ve duodenum dokuları, malondialdehit (MDA) ve glutatyon (GSH) seviyelerini ve ayrıca miyeloperoksidaz (MPO) aktivitesini analiz etmek amacıyla toplandı. Etik kurul onayı Marmara Üniversitesi Deney Hayvanları Yerel Etik Kurulu'ndan alınmıştır (63.2019.mar).

Bulgular: Etanol verilen ülser gruplarında, anlamlı ölçüde düşen GSH seviyeleri (p<0.001), *M. quinquenervia* uygulanan tedavi grubunda, hem mide hem de duodenum dokularında yine anlamlı bir iyileşme göstermiştir (p<0.05). GSH seviyelerindeki değişimle birlikte, MDA seviyeleri ve MPO aktiviteleri etanol grubunda artmış (p<0.5) ve *M. quinquenervia* uygulaması ile mide dokusundaki MPO artışı önemli ölçüde tersine çevrilmiştir (p<0.5).

Sonuçlar: Çalışmamızdan elde edilen veriler ışığında, *M. quinquenervia* esansiyel yağı, akut mide hasarı modelinde gastrointestinal sistem üzerinde potansiyel faydalı etkilere sahiptir.

Anahtar Kelimeler: *M. quinquenervia*, Niaoli yağı, antioksidan, ülser

Antioxidant effect of Niaouli essential oil in gastric damage

Özlem Tuğçe Çilingir-Kaya¹, Esra Bihter Gürler²

¹ Marmara University School of Medicine, Department of Histology and Embryology. Başıbüyük yolu sk No:9/1 Maltepe, İstanbul, Türkiye, tugce.cilingir@marmara.edu.tr

² İstanbul Atlas University, School of Medicine, Department of Physiology. Anadolu Cad. No:40 Kağıthane İstanbul. ebgurler@gmail.com

Abstract

Objectives: Acute gastric injury is a very common problem of the gastrointestinal tract, which affects an average of 4 million people per year and its treatment is still being investigated (1). Essential oil (Niaoli oil) derived from the leaves of *M. Quinquenervia*, which grows in many tropical countries, including New Caledonia, Australia and Madagascar (2), and leaf extracts are often used in Africa to treat pain, dermatosis, influenza, rhinitis, sinusitis and pharyngitis (3,4). Based on the potent anti-inflammatory and antioxidant effects of *M. quinquenervia*, the oil of this plant may have the beneficial therapeutic effect on the gastric ulcer. In the present study, we evaluated the effect of *M. quinquenervia* extract on ethanol-induced peptic ulcers in rat.

Materials - Methods: Female Sprague Dawley rats (n=18) required to fast overnight before the experiment. In the experiment day, under the ether anesthesia, randomly selected rats (n=6) received saline (vehicle), ethanol (1 ml/kg) and *M. Quinquenervia* extract (100 µg/mL)+ethanol orogastrically. After one hour animals were euthanised. Gastric and duodenal tissue samples were collected to analyse malondialdehyde (MDA) and glutathione (GSH) levels and also myeloperoxidase (MPO) activity. Approval from the ethics committee were taken from Marmara University School of Medicine Animal Care and Use Committee (63.2019.mar).

Results: In ethanol-treated groups, decreased levels of GSH (p<0.001) were reversed by *M. Quinquenervia* treatment significantly (p<0.05) both in duodenum and gastric tissue. Concomitant to change in GSH levels, MDA levels and MPO activity were increased (p<0.5) in ethanol group and *M. quinquenervia* treatment reversed the elevation of MPO activity significantly (p<0.5) in gastric tissue.

Conclusions: In the light of our results, it is suggested that the essential oil of *M. quinquenervia* has a potential beneficial effects on the gastrointestinal system in the acute gastric injury model.

Key Words: *M. quinquenervia*, Niaoli oil, antioxidant, ulcer

TIP/S-40

Lityum Tetraboratın Akut γ -radyasyon indüklenmiş böbrek üzerine Radyoprotektif etkisi

Aslı YILMAZ

1Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü, Atatürk Üniversitesi, 25240 Erzurum, Türkiye
2Doğu Anadolu Yüksek Teknoloji Uygulama ve Araştırma Merkezi (DAYTAM), Atatürk Üniversitesi, 25240 Erzurum, Türkiye

Özet

Amaç: Lityum tetraborat da dahil olmak üzere biyolojik olarak aktif bor bileşikleri, özellikle son on yıldır terapötik uygulamalarda dikkat çekmektedir. Bu araştırma alanındaki sayısız yayına rağmen, bu bileşiğin biyokimyasal etkisi hala belirsizdir ve açıklama için ayrıntılı gözlem gerektirmektedir. Terapötik uygulamalarına ek olarak, lityum tetraborat, radyatif görüntüleme ve tedavinin yan etkilerini ortadan kaldırmak için fırsatlar sunarak radyoprotektif etki sağlamaktadır.

Gereç - Yöntem: Bu çalışmada lityum tetraboratın radyoprotektif etkisini belirlemek için in-vivo bir yaklaşım tasarladım. Bunun için sağlıklı Sprague-Dawley sıçanları üç gruba ayrıldı: Grup 1, kontrol; Grup 2, γ -radyasyon; Grup 3, γ -radyasyon + 50 mg / kg lityum tetraborat. Grup 2'deki sıçanlar, tek bir doz 10 Gy γ -radyasyon ışınlamasına maruz kaldı. Grup 3 sıçanları, tek bir doz 10 Gy γ -radyasyona maruz kalmadan önce 5 ardışık gün boyunca lityum tetraborat (50 mg/kg) ile oral olarak uygulandı. Sıçanların böbrek dokuları 72 saat sonra anestezi altında toplandı.

Bulgular: Tüm vücut γ -radyasyona maruz kalma böbrek hasarı ve oksidatif stres ile sonuçlandı. 5 gün boyunca lityum tetraborat (50 mg/kg) ile ön muamele oksidatif stres seviyelerini önemli ölçüde azalttı ve süperoksit dismutaz ve glutatyon aktivitesini arttırdı..

Sonuçlar: Bu sonuçlar, lityum tetraborat ile ön tedavinin γ -radyasyona bağlı böbrek hasarına karşı koruma sağladığını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Lityum tetraborat, radyoprotektif etki, γ -radyasyon

The Radioprotective Effect of Lithium Tetraborate on Acute γ -radiation-induced Kidney

Aslı YILMAZ

1Department of Molecular Biology and Genetics, Ataturk University, 25240 Erzurum, Turkey

2East Anatolia High Technology Application and Research Center (DAYTAM), Ataturk University, 25240 Erzurum, Turkey

Abstract

Objectives: Biologically active boron compounds, including lithium tetraborate, have attracted remarkable attention especially in the therapeutic applications for the last decade. Despite the numerous reports in this research field, the biochemical effect of this compound is still unclear and requires detailed observation for the clarification. In addition to their therapeutic applications, lithium tetraborate provides radioprotective effect by offering opportunities to eliminate the side-effects of radiative imaging and therapy.

Materials - Methods: In this study, I designed an in-vivo approach to determine the radioprotective effect of lithium tetraborate. For this, the healthy Sprague–Dawley rats were divided into three groups: Group 1, control; Group 2, γ -radiation; Groups 3, γ -radiation + 50 mg/kg lithium tetraborate. Rats in the Group 2 were exposed to a single dose of 10 Gy of γ -radiation irradiation. The Group 3 rats were orally administered with lithium tetraborate (50 mg/kg) for 5 consecutive days before exposure to a single dose of 10 Gy of γ -radiation. The kidney tissues of the rats were collected under anesthesia after 72 h.

Results: Whole-body γ -radiation exposure resulted in kidney damage and oxidative stress. Pretreatment with lithium tetraborate (50 mg/kg) for 5 days significantly decreased the oxidative stress levels and increased the activity of superoxide dismutase and glutathione.

Conclusions: These results suggest that pretreatment with lithium tetraborate offers protection against γ -radiation-induced kidney injury.

Key Words: Lithium tetraborate, radioprotective effect, γ -radiation

TIP/S-41
Kalp Yetmezliği Hastalarında
Serum Magnezyum ve Manganez Düzeylerinin İncelenmesi

Denizhan Karış¹, Ramazan Sabırlı², Duygu Tarhan³, Aylın Köşeler⁴, İbrahim Türkçüer⁵, Alev Meltem Ercan³

¹İstinye Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Biyofizik Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

²Kafkas Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Acil Tıp Anabilim Dalı, Kars, Türkiye

³İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Biyofizik Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

⁴Pamukkale Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Biyofizik Anabilim Dalı, Denizli, Türkiye

⁵Pamukkale Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Acil Tıp Anabilim Dalı, Denizli, Türkiye

Özet

Amaç: Kalp yetmezliği (KY), kalbin kan pompalamasında veya ventriküler dolumunda yapısal veya fonksiyonel bozuluktan kaynaklanan kronik ve ilerleyici bir hastalıktır. KY ilerledikçe, kalp vücudun oksijen ve besin ihtiyaçlarını karşılamak üzere yeteri kadar kan pompalamada yetersiz kalmaktadır. Diyetle yeterli miktar magnezyum (Mg) alımı ideal kas kasılmasının sağlanması ve inflamasyon, oksidatif hasar, insülin direnci ve hiperlipideminin önlenmesi için önemlidir. Ayrıca, manganez (Mn) ise anti-oksidan savunma mekanizmalarında rol alan anti-inflamatuar bir eser elementtir. Bu çalışmanın amacı kalp yetmezliğinde serum magnezyum ve manganez değişimlerinin etkilerini incelemektir.

Gereç - Yöntem: Çalışma grupları KY-Grubu (Pamukkale Üniversitesi Hastanesi Acil Servisi'ne KY bulgularıyla başvuran hastalar, n:45 (17 kadın ve 28 erkek)) ve SK-Grubu (sağlıklı kontroller, n: 82 (37 kadın ve 42 erkek)) şeklinde sınıflandırıldı. KY-Grubunun ve SK-Grubunun yaş ortalaması sırasıyla 60,01±14,00 ve 63,57±10,42'ydi. KY-Grubunda sol ventrikül ejeksiyon fraksiyonu 28,14±7,82'ydi. Serum Mg ve Mn düzeyleri, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Biyofizik Anabilim Dalı Eser Element Laboratuvarı'nda indüktif olarak eşleşmiş plazma emisyon spektrofotometresi kullanılarak ölçüldü. İstatistiksel analiz için Mann-Whitney U testi ve Spearman korelasyonu kullanıldı. İstatistiksel anlamlılık düzeyi p<0,05 olarak kabul edildi.

Bulgular: KY-Grubunun serum Mn ve yüksek dansiteli lipoprotein düzeyleri daha düşük, trigliserid ve C-reaktif protein düzeyleri daha yüksekti (p<0,001).

Sonuçlar: KY hastalarında serum Mn düzeyindeki düşüşün nedeni, gelişen inflamasyon ve dislipidemi sürecinde anti-oksidan savunma mekanizmalarında etkili olmak üzere Mn'nin tüketilmesine bağlı olabilir. Mg ve Mn ile kalbin kasılma gücü ve iletim sistemindeki enerji döngüsü arasındaki moleküler ilişkinin incelenmesinin, KY etyopatogenezini ve prognozunu aydınlatacağı düşüncesindeyiz. Sonuç olarak, KY hastalarında serum magnezyum ve manganez ölçümü teşhis, tedavi ve takip süreçlerinde önemli biyo-belirteçler olarak kullanılabilir.

Anahtar Kelimeler: Kalp yetmezliği, Magnezyum, Manganez, Kontraktilite

Analysis of Serum Magnesium and Manganese in Patients with Heart Failure

Denizhan Karis¹, Ramazan Sabirli², Duygu Tarhan³, Aylin Koseler⁴, Ibrahim Turkcu⁵, Alev Meltem Ercan³

¹Istinye University, Medical School, Department of Biophysics, Istanbul, Turkey

²Kafkas University, Medical School, Department of Medical Emergency, Kars, Turkey

³Istanbul University-Cerrahpasa, Medical School, Department of Biophysics, Istanbul, Turkey

⁴Pamukkale University, Medical School, Department of Biophysics, Denizli, Turkey

⁵Pamukkale University, Medical School, Department of Medical Emergency, Denizli, Turkey

Abstract

Objectives: Heart failure (HF) is a chronic and progressive clinical syndrome resulting from structural or functional impairment of blood pumping or ventricular filling. As HF progresses, the heart becomes unable to pump adequate amount of blood to supply body's needs for oxygen and nutrients. Adequate intake of magnesium (Mg) in diet is crucial for achieving optimal muscle contraction and inhibiting inflammation, oxidative stress, insulin resistance and hyperlipidemia. Besides, manganese (Mn) is an anti-inflammatory trace element acting in anti-oxidant defence mechanisms. The present study was aimed to investigate the effects of serum magnesium and manganese alterations in heart failure.

Materials - Methods: Study groups were categorized as HF-Group (patients admitted to the Emergency Department of Pamukkale University Hospital with symptoms of HF, n:45 (17 female and 28 male)) and HC-Group (healthy controls, n:82 (37 female and 42 male)). The mean age of HF-Group and HC-Group were 60,01±14,00 years and 63,57±10,42; respectively. Left ventricle ejection fraction was 28,14±7,82 in HF-Group. Serum Mg and Mn levels were analysed utilizing inductively coupled plasma optical emission spectrophotometer at the Trace Element Analysis Laboratory of Biophysics Department of Cerrahpasa Medical Faculty. Mann-Whitney U test and Spearman correlation were used for statistical analysis. p<0,05 was considered statistically significant.

Results: HF-Group had statistically lower serum Mn and serum high density lipoprotein levels, and higher triglyceride and C-reactive protein levels than HC-Group (p<0,001).

Conclusions: Decreased serum Mn levels in HF patients might be related with its consumption in order to be effective in anti-oxidant defence mechanisms during inflammation and dyslipidemia process. We consider that further molecular research related with Mg and Mn, and energy cycle in contractility and conduction system of the heart would elucidate ethiopathogenesis and prognosis of HF. As a result, analyses of serum magnesium and manganese in HF patients may be crucial bio-markers by means of diagnosis, treatment and follow-up intervals.

Key Words: Heart failure, Magnesium, Manganese, Contractility

TIP/S-43**VİTAMİN D İLE OTOİMMÜN TİROİDİT ARASINDAKİ İLİŞKİ: RETROSPEKTİF KESİTSEL ÇALIŞMA**Mustafa Bayraktar^{1*}, İsmet Tamer²¹ Atatürk Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Aile Hekimliği Anabilim Dalı, Erzurum, Türkiye² İstinye Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Aile Hekimliği Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

* İlgili yazar / Corresponding author: mustafabayraktar@atauni.edu.tr

ÖZET

Vitamin D, hormon benzeri fonksiyonları olan ve birçok hastalık ile ilişkili bulunan bir vitamindir. Literatürde, otoimmün tiroidit ile vitamin D arasındaki ilişkiyi araştıran çalışmalarda farklı, zıt sonuçlar saptanmış ve bu çalışmalar nispeten az sayıda hasta üzerinde yapılmıştır. Bu çalışmamızda, daha geniş bir hasta grubu üzerinde araştırma yapılarak, vitamin D ile otoimmün tiroidit arasındaki ilişkinin aydınlatılması amaçlanmıştır. Çalışma kapsamında gerekli etik kurul onayı alınarak, retrospektif olarak tam bir yıl içerisindeki hastane kayıtları taranmıştır. 18-65 yaş arası hastalardan, 25-hidroksi D vitamini, Anti-Tiroksin Peroksidaz (Anti-TPO) ve Anti-Tiroglobulin (ATG) tahlilleri yapılmış olan hastalar çalışmaya dâhil edilerek, istatistiksel olarak incelenmiştir.

Vitamin D ölçümleri yapılmış olan 7654 hastanın, %85'i kadın, ortalama vitamin D düzeyi 15,7±18,2 ng/ml olarak saptanmıştır. Vitamin D eksikliği (<10 ng/ml) olan hasta oranı %48; vitamin D yetmezliği (10-30 ng/ml) oranı %41,9; normal düzey %8,9'unda, hipervitaminoz (>100 ng/ml) ise %1,2'sinde saptanmıştır. Vitamin D düzeyi <30 ng/ml olan hasta oranı %89,9 ile oldukça yüksek bir oranda saptanmıştır. Otoimmün tiroidit tahlilleri yapılmış olan 14920 hastanın %80,6'sı kadın; ortalama A-TPO ve ATG değerleri sırasıyla 128,7±280; 148,7±565,4 IU/ml olarak saptanmıştır. Anti-TPO pozitifliği %26,9; ATG pozitifliği %23,1 oranında, toplam otoimmün tiroidit pozitifliği ise %35,3 olarak, oldukça yüksek oranda olduğu tespit edilmiştir.

Vitamin D düzeyi ve otoimmün tiroidit tahlilleri birlikte yapılmış hasta sayısı ise 738 olarak bulunmuştur. Bu hastalardan elde edilen sonuçlara göre, Anti-TPO, ATG, yaş ve cinsiyet gibi parametrelerin, vitamin D düzeyi ve vitamin D grupları ile istatistiksel olarak anlamlı ilişkisi olmadığı saptanmıştır (p>0,05). Sonuç olarak, geniş bir hasta grubu ile yaptığımız bu çalışmada, vitamin D düzeyi ile otoimmün tiroidit arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olmadığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Vitamin D, Otoimmün Tiroidit, Anti-TPO, Anti-tiroglobulin, 25(OH)D vitamini

THE RELATIONSHIP BETWEEN VITAMIN D AND AUTOIMMUNE THYROIDITIS: A RETROSPECTIVE CROSS SECTIONAL RESEARCH

ABSTRACT

Vitamin D is a vitamin that has hormone-like functions and has been associated with many diseases. In the literature, studies investigating the relationship between autoimmune thyroiditis and vitamin D have different, opposite results, and these studies have been performed on a relatively small number of patients. In this study, it was aimed to elucidate the relationship between vitamin D and autoimmune thyroiditis by conducting research on a larger group of patients.

After approval from the ethics committee, retrospectively, hospital records were screened within a full year, and patients aged 18-65, who were tested for 25-Hydroxyvitamin D, Anti-Thyroxine Peroxidase (Anti-TPO) and Anti-Thyroglobulin (ATG) were included and statistically analysed in the study. Of the 7654 patients tested for the vitamin D, 85% were women, and the mean vitamin D level was 15.7 ± 18.2 ng/ml. The proportions of patients with vitamin D deficiency (<10 ng/ml), vitamin D insufficiency (10-30 ng/ml), normal and hypervitaminosis levels (>100 ng/ml) were 48%; 41.9%; 8.9% and 1.2%, respectively. Low vitamin D levels (<30 ng/ml) were found at a very high ratio with 89.9%. Of the 14920 patients tested for autoimmune thyroiditis, 80.6% were women. Mean A-TPO and ATG values were 128.7 ± 280 ; and 148.7 ± 565.4 IU/ml, respectively. Anti-TPO, ATG and total autoimmune thyroiditis positivities were 30.2%; 24.3% and 38%, respectively.

The number of patients tested both with Vitamin D and autoimmune thyroiditis assays were found to be 738. According to the results, there were no statistical significances between vitamin D levels and the other parameters, anti-TPO, ATG, age and sex ($p > 0.05$). As a conclusion, with a relatively larger number of patients, no statistically significant relationship was found between vitamin D level and autoimmune thyroiditis.

Key Words: Vitamin D, Autoimmune Thyroiditis, Anti-TPO, Anti-thyroglobulin, 25-Hydroxyvitamin D

TIP/S-44**DIAGNOSTIC VALUE OF TEMPORAL BONE MULTIPLANAR REFORMATTED AND 3D IMAGING**Ferda Bacaksızlar Sarı¹, Altan Yıldız²¹Muğla Sıtkı Koçman Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Radyoloji Anabilim Dalı, Muğla, Türkiye²Mersin Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Radyoloji Anabilim Dalı, Mersin, Türkiye

İlgili yazar: fbacaksizlarsari@gmail.com

ÖZET

Bu çalışmada amaç, reformat görüntülerin kullanılması ile elde edilen 3 boyutlu (B) görüntülerin temporal kemiğe ait anatomik yapıların ve patolojilerinin değerlendirilmesinde katkısının saptanmasıdır. Retrospektif olarak yapılan çalışmamıza Kasım 2009-Kasım 2010 tarihleri arasında, bilgisayarlı tomografi (BT) ünitemize temporal kemik BT istemi ile yönlendirilen 167 olgu dahil edildi. BT'de elde edilen aksiyel görüntülerden oluşturulan reformat görüntüler üzerinden 3B görüntüler elde edilerek değerlendirme yapıldı. Bu retrospektif çalışma Mersin Üniversitesi Klinik Araştırmalar Etik Kurulu'nun onayı alındıktan sonra yapıldı (Sayı:2010/87). 63 hastada belirgin patoloji izlenmedi. Patoloji bulunan 104 hasta içinde sağda dış kulak yolu atrezisi bulunan bir olguda sol tarafta 3B görüntüde izlenen manibrium mallei distal uçta rotasyon dikkati çekmiştir. Mondini malformasyonlu olguda posterior ve süperir semisirküler kanal ortak krusu süperior kesiminde düzleşme 3B görüntülerde izlenmektedir. Sağda asimetrik genişlemiş vestibüler kanal izlenen olgunun oluşturulan 3B görüntülerinde literatürde tanımlanan huni görünümünün varlığı dikkati çekmiştir. Çalışmamızda 2B BT görüntülerinde herhangi bir patoloji saptanmamış olguların oluşturulan 3B görüntülerinde, temporal kemiği oluşturan yapıların konum ve konfigürasyonlarının anlaşılması ve değerlendirilmesinin 2B BT görüntülere oranla daha kolay olduğu saptanmıştır. 2B BT görüntülerinde patoloji izlenen olguların oluşturulan 3B BT görüntülerinde ise patolojilerin konum ve konfigürasyonu daha iyi kavranmıştır. Ayrıca patolojilerin oluşturulan 3B BT görüntüleri ile normal 3B BT görüntüler karşılaştırılarak patolojik yapının normal yapı ile olan farklılığı daha iyi değerlendirilebilmiştir. 2B BT görüntülerde patoloji bulunan olgularda 3B BT görüntülerin bize bir diğer faydası 2 olguda 2B görüntülerde izlenmeyen ek patolojilerin saptanması olmuştur. 3B BT görüntüleri normal anatomiyi ve mevcut patolojileri kavramada, 2B BT görüntülerde saptanamayan ek patolojilerin tespitinde oldukça faydalıdır.

Anahtar sözcükler: Temporal Kemik , Bilgisayarlı Tomografi, 3 Boyutlu Görüntüleme

ABSTRACT

The aim of the present study was to determine the contribution of 3 dimensional (D) images obtained with the use of reformatted images to the evaluation of anatomic structures and pathologies of temporal bone. With Mersin university ethics committee approval (Number:2010/87) ,between 1 November 2009 and 1 November 2010,temporal bone computed tomography of 167 patients who referred to our radiology department were retrospectively analysed.No pathology was observed in 63 patients. In 3D image, rotation in the distal part of manibrium mallei was observed in 1 patient who had external ear canal atresia. In an enlarged vestibular canal case, funnel view was observed in 3D images. In the case of mondini malformation, flattening of the semicircular canal joint was observed in 3D images.In the present study, 3D images of the cases, in whom no pathology was detected with 2D computed tomography (CT) images, were constructed and it was established that it is easier to see the location and configuration of pathologies with 3D CT images. In addition, constructed 3D CT images of the pathologies were compared with normal 3D CT images and the differences between the pathological structure and normal one could be evaluated better. In cases in whom pathology was detected with 2D CT images, another advantage of 3D CT images has been the detection of additional pathologies not seen with 2D CT in two cases. In conclusion, 3D CT images are quite beneficial in demonstrating normal anatomy and present pathologies and in the detection of additional pathologies not found with 2D CT.

Key words: Temporal Bone, CT, 3D Imaging

TIP/S-45**Mesanein Değişici Epitel Karsinomlarında (DEK) P53, Ki-67, Bcl-2 ve p27^{kip1} Ekspresyonunun Derecelendirme Sistemleriyle ve Prognozla İlişkisi**

Olca Başturk¹, Ali Rıza Kandiloglu¹, Murat Lekili² and Çağrı Asan²

¹ Celal Bayar Üniversitesi, Patoloji Anabilim Dalı, Manisa, Türkiye

² Celal Bayar Üniversitesi, Üroloji Anabilim Dalı, Manisa, Türkiye

Özet

Amaç: DEK'in tedavi yaklaşımının belirlenmesinde patolojik evre ve derece bu potansiyeli belirleyen temel prognostik faktörler olmakla birlikte aynı evre ve aynı derece tümörler arasında bile farklı davranış modellerinin bulunması nedeniyle yeni belirleyicilere gereksinim duyulmaktadır.

Gereç - Yöntem: 78 olguya ait, 97 TUR ve 14 radikal sistoprostatektomi materyalinden elde edilen 111 DEK, histolojik derece, LP, MP invazyonu ve evre yanı sıra immunohistokimyasal olarak da p53, Ki-67, Bcl-2 ve p27^{kip1} ekspresyonu açısından değerlendirilmiştir. Olgular nüks (gelişim, süre, nükslerde histolojik derece ve invazyon progresyonu) ve ölüm (yaşıyor/öldü, ölüm süresi) açısından da ayrıca incelenmiştir.

Bulgular: Tüm derecelendirme sistemleri ile LP, MP invazyonu ve ölüm arasında anlamlı bir ilişki saptanmış ($p<0,01$); modifiye Bergkvist derecelendirme sistemi ile nüks süresi arasında da anlamlı negatif korelasyon görülmüştür ($p<0,05$).

Ki-67 ekspresyonu ile tüm derecelendirme sistemlerine göre derece arasında anlamlı pozitif korelasyon saptanmış ($p<0,01$); ayrıca Ki-67'nin tüm derecelendirme sistemleri için dereceyi öngörmeye bağımsız bir değişken olduğu belirlenmiştir. p27^{kip1} ile modifiye Bergkvist'e göre derece arasında anlamlı bir ilişki olduğu ($p<0,05$) ve p27^{kip1} boyanma oranının derece arttıkça azaldığı görülmüştür.

Ki-67 ile evre arasında da paralellik olduğu ve Ki-67 boyanma oranının evre arttıkça arttığı görülmekle birlikte yalnızca TA tümörler ile T2 tümörler ve yine TA tümörler ile T3 tümörler arasındaki farklar istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur (her ikisi de $p<0,05$). bcl-2 ile evre arasında ise anlamlı negatif korelasyon ($p<0,05$) saptanmıştır.

İzlem süreleri 24 ay veya daha fazla olan olgularla (n=32) ölen olgular (n=13) ayrı ayrı gruplandırıldığında ise gruplar arasında Ki-67 ve p27^{kip1} boyanma oranları açısından anlamlı bir fark olduğu görülmüştür ($p<0,05$ ve $p<0,01$).

Sonuçlar Tüm bu bulguların ışığında modifiye Bergkvist derecelendirme sisteminin daha fazla subgrup içerdiği için nüksü ve nüks süresini öngörmeye diğer derecelendirme sistemlerine göre daha üstün olduğu düşünülmüştür. Ayrıca Ki-67 ve p27^{kip1}'in de prognostik değerleri olduğu; özellikle Ki-67'nin tüm derecelendirme sistemleri için dereceyi öngörmeye bağımsız bir değişken olarak kullanılabileceği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Mesane, Değişici Epitel Karsinomu, P53, Ki-67, Bcl-2 ve p27^{kip1}

Relationship of P53, Ki-67, Bcl-2 and p27^{Kip1} Expression With Different Grading Systems And Prognosis In Transitional Cell Carcinomas (TCCs) of the Bladder

Olca Basturk¹, Ali Riza Kandiloglu¹, Murat Lekili² and Cagri Asan²

¹ Celal Bayar University, Department of Pathology, Manisa, Turkey

² Celal Bayar University, Department of Urology, Manisa, Turkey

Abstract

Objectives: There is a need for other prognostic markers for TCCs of the bladder as grade&stage seem to fall short in many cases. Our aim was (1) to evaluate the value of several grading systems, namely, modified Bergkvist (MB), Murphy, and WHO/ISUP; (2) to investigate the relationship of some of the biologic prognostic parameters with clinical outcome.

Materials - Methods: p53, Ki-67, bcl-2 and p27^{Kip1} immunohistochemical staining was performed on 78 cases (97 TUR/14 radical cystectomy).

Results: All grading systems were found to correlate with stage&clinical outcome (dead or alive) ($p<0,01$), and MB system had significant correlation with recurrence, too ($p<0,05$). There was a significant correlation of Ki-67 with grade&stage: The expression of this marker increased progressively from MB grade I (6.5%) to IIA (18.1%), IIB (22%), III (39.9%), to IV (45.2%) ($p<0,01$) and from TA (19.8%), to T1(25.1%), T2(34%), and to T3(41.5). Furthermore, Ki-67 positivity was significantly lower in cases that survived longer than 24 months ($n=32$), compared to those who had died of disease within 2 years ($n=13$, mean survival 11.4 months) ($p<0,05$). bcl-2 had inverse correlation with the stage ($p<0,05$). p27^{Kip1} had inverse correlation with MB grade ($p<0,05$). There was also a trend for p27^{Kip1} to decrease as the stage increased (TA vs T2, $p=0.057$; T1 vs T2, $p=0.046$; TA vs T3, $p=0.021$; T1 vs T3, $p=0.01$).

Conclusions: In this study, all grading systems were found to have good prognostic value. MB system was also good in predicting recurrence. This may be related to the number of subgroups in this classification system. Among the biological markers tested, Ki-67 proved to be an independent factor correlating with the grade of the tumor. Moreover, Ki-67 expression also appears to have significant prognostic value, and may, therefore, be utilized as an adjunct to grade&stage in predicting the clinical outcome.

Key Words: Bladder, Transitional Cell Carcinomas, P53, Ki-67, Bcl-2 and p27^{Kip1}

TIP/S-46

Tüberküloz Tedavisinde Teknolojik Yaklaşımlar: Elektronik Doğrudan Gözetimli Tedavi

Selma Sezgin¹

¹ Mikrobiyoloji Bölümü, Dokuz Eylül Üniversitesi, Balçova, İzmir, Türkiye

Özet

Amaç: Bu derlemenin amacı, tüberkülozun önlenmesi ve tedavisine odaklanan mobil ve web tabanlı uygulamaları tanımlamak, işlevlerine göre kategorize etmektir. Teknolojik tedavi yaklaşımlarını uygulayan ülke örneklerinden hareketle, tüberküloz tedavisinde kullanılan elektronik uygulamaların etkililiği, tedavi başarısı, avantaj ve dezavantajları hakkında çıkarımda bulunmaktadır. Teknolojinin ilerlemesiyle etkililiği artacak dijital sağlık uygulamalarının, güvenli bir şekilde hayata geçirmede dikkat edilmesi gereken işlem basamaklarını sıralamak da çalışmanın hedefleri arasında yer almaktadır.

Gereç - Yöntem: Pub Med veri tabanında “tüberküloz”, “video gözetimli tedavi”, “doğrudan gözetimli tedavi”, “mobil sağlık” anahtar kelimeleriyle alan yazın taranmıştır. Tüberküloz tedavisinde video gözetimli tedavi uygulaması ile ilgili makaleler taranarak derleme yapılmıştır.

Bulgular: Alan yazın tarandığında tüberküloz tedavisiyle ilgili mobil ve web tabanlı çok sayıda uygulamaya erişilmiştir. Bu alanda geliştirilmiş uygulamalar, işlevlerine göre hastaların tedavi uyumunu izleme, dozaj ayarlaması, e-öğrenme, tanı amaçlı olarak sıralanabilir. Elektronik tüberküloz tedavisi üzerine yapılmış kohort ve hasta memnuniyetine ilişkin çok sayıda araştırma raporu, elektronik video gözetimli tedavinin doğrudan gözetimli tedaviyle eşdeğer oranda başarı sağladığını belirtmektedir.

Sonuçlar: Elektronik tabanlı teknolojik uygulama temelli tüberküloz tedavileri süre ve maliyet anlamında, konvansiyonel doğrudan gözetimli tedaviye karşı üstünlük gösterse de her hasta profili için elektronik tedavi uygulaması uygun olmayabilir. Uygulamaların etkililiğinin üst düzeye çıkarılması için, eDOT çalışma grubu oluşturmak, kullanılacak kaynak ve teknolojileri belirleyip buna ilişkin protokolleri tanımlamak ve bu alanda eğitilmiş personelle çalışmak önemli aşamalardır.

Anahtar Kelimeler: Tüberküloz, Sağlık Teknolojileri, Dijital Sağlık, Elektronik Doğrudan Gözetimli Tedavi(E-DGT), Video Doğrudan Gözetimli Tedavi(VDGT), Doğrudan Gözetimli Tedavi(DGT), Teletıp, Mobil Sağlık

Technological Approaches in Tuberculosis Treatment: Electronic Directly Observed Therapy

Selma Sezgin¹

¹ Department of Microbiology, Dokuz Eylül University, Balçova, Izmir, Turkey

Abstract

Objectives: The purpose of this study is to identify mobile and web-based applications that focus on the prevention and treatment of tuberculosis and categorize them according to their functions. Based on the examples of countries that apply technological treatment approaches, it is also aimed to make inferences about the effectiveness, treatment success, advantages and disadvantages of electronic applications used in tuberculosis treatment. In addition to this, the last goal of this study is to list the steps that need to be taken into consideration in the safe implementation of digital health applications that will increase their effectiveness with the advancement of technology.

Materials - Methods: The literature was searched in the Pub Med database with the key words “tuberculosis”, “video observed therapy”, “direct observed therapy”, “mobile health”. Articles related to the application of video-supervised therapy in tuberculosis treatment were reviewed and compiled.

Results: After the literature search, many mobile and web-based applications related to tuberculosis treatment were accessed. Applications developed in this field can be listed for the purpose of monitoring the compliance of patients, dosage adjustment, e-learning, diagnostic purposes according to their functions. Numerous research reports on cohort and patient satisfaction on electronic tuberculosis treatment indicate that electronic video-surveillance therapy has achieved success equivalent to direct-surveillance therapy.

Conclusions: Although electronic-based technological application-based tuberculosis treatments have superiority over conventional direct-supervised therapy in terms of duration and cost, electronic therapy may not be suitable for each patient profile. In order to maximize the effectiveness of the applications, creating an eDOT working group, identifying the resources and technologies to be used and defining the related protocols, and working with trained personnel in this field are important steps.

Key Words: Tuberculosis, Health Technologies, Digital Health, Electronic Directly Observed Therapy (E-DGT), Video Directly Observed Therapy (VDGT), Directly Observed Therapy (DGT), Telemedicine, Mobile Health

TIP/S-47

Kuzey Kıbrıs'ta Bireylerin COVID-19 Pandemisiyle İlgili Bilgi, Tutum ve Davranışlarını Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi

Ufuk Kaya¹, Elif Güneş², Elif Eren², Mohammed Yasser Attia Issa², Kaya Süer³

¹Yakın Doğu Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu

²Yakın Doğu Üniversitesi, Tıp Fakültesi

³Yakın Doğu Üniversitesi, Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji AD.

Özet

Amaç: COVID-19, ilk olarak Aralık 2019'da Çin'in Wuhan şehrinde tespit edildi ve 11 Mart 2020'de bir pandemi olarak ilan edildi. Bu çalışma, pandemi sırasında halkın bilgi düzeyi ve önlemleri hakkında bilgi tutum ve davranışlarını çevrimiçi bir anket kullanarak saptamayı amaçladı.

Gereç ve Yöntem: Ankette sorular Sosyo-demografik özellikler, COVID-19 Hakkında bilgi ve önlem düzeyini içeren 3 bölüme ayrıldı. Bilgi bölümü, virüsün bulaşması, inkübasyon süresi ve semptomları içeren COVID-19 hakkında bir dizi doğru / yanlış soru içeriyordu. Önlem düzeyi bölümü temel olarak enfekte olmayı önlemek için yürütülen bireysel çabalara odaklanmıştır; el yıkama sıklığı, maske/ eldiven kullanımı ve sosyal mesafe gibi davranışları sorgulamaktadır. İstatistiksel analiz SPSS-18.0 programında yapılmıştır. Etik kurul YDÜ'den alınmıştır.

Bulgular: Demografik veriler; ankete katılanların %69.8'i kadın, %30.2'si erkek ve katılımcıların %69.1'i (n=821) öğrenciydi. Öğrencilerin %56.7'si de (n=676) sağlıkla ilgili alanlardandır. Bilgi soruları üçlü Likert skalası değerlendirilmiş ve 40-58 puan arası ise 'iyi' bilgi düzeyini belirtmektedir. Önlemlere ilişkin sorular beşli Likert skalası değerlendirilmiş ve 41-60 puan arası ise 'iyi' bilgi düzeyini belirtmektedir. Tüm katılımcıların COVID-19 genel bilgi puan ortalaması 47.39, genel önlem puan ortalaması ise 45.97 olarak belirlenmiştir. Buna göre; katılımcıların bilgi ve önlem düzeylerinin 'iyi' derecede olduğu tespit edilmiştir.

Sonuç: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde 9 mart 2020 tarihinde ilk COVID-19 vakası saptanmış ve 19 nisan 2020 tarihinden itibaren vaka saptanmamıştır. Çalışmanın sonuçlarına göre, COVID-19 ile ilgili olarak kişilerin farkındalıkları, bilgi düzeyleri ve önlemlere uyum konusunda davranışları iyi düzeyde olduğundan salgının kontrolünde etkili bir faktör olarak düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Covid-19, Farkındalık, Önleme

Determining the factors affecting the knowledge, attitude and behavior of individuals about the COVID-19 pandemic in Northern Cyprus

Ufuk Kaya¹, Elif Güneş², Elif Eren², Mohammed Yasser Attia Issa², Kaya Süer³

¹Near East University, Vocational School of Health Science

² Near East University, Faculty of Medicine

³ Near East University, Department of Infectious Diseases and Clinical Microbiology

Aim: COVID-19, was first detected in Wuhan, China in December 2019, and announced as a pandemic on March 11th, 2020. This study aimed to determine the attitudes and behaviors of the public about the level of knowledge and measures during the pandemic using an online questionnaire.

Materials and methods: The questions in the questionnaire were divided into 3 sections, including the socio-demographic characteristics, information about COVID-19 and the level of measure. The knowledge section contained a series of true/false questions on COVID-19 including transmission of virus, incubation period and symptoms. The prevention level section is mainly focused on individual efforts to prevent infection; It deals with behaviors such as the frequency of hand washing, the use of masks / gloves and social distance. Statistical analysis was done in SPSS-18.0 program. Ethics committee was taken from NEU.

Results: Demographic data; 69.8% of the respondents were female, 30.2% were male and 69.1% of the participants were students. 56.7% of the students are also in the fields related to health. Knowledge questions triple Likert scale was evaluated and between 40 and 58 points indicate the 'good' level of knowledge. Questions related to the measures were evaluated on the five-point Likert scale and between 41-60 points indicate the level of 'good' knowledge. The COVID-19 general knowledge point average of all participants was 47.39 and the general measure point average was 45.97. According to this; It was determined that the level of knowledge and precaution of the participants was at the 'good' level.

Conclusion: The first COVID-19 case was detected in the Turkish Republic of Northern Cyprus on March 9, 2020 and no case was detected on April 19, 2020. According to the results of the study, it is considered as an effective factor in the control of the epidemic, since the awareness of individuals, their level of knowledge and their behavior regarding compliance with the measures are good regarding COVID-19.

Key Words: Covid-19, Awareness, Protection

TIP/S-48**ETİL PİRÜVAT MİKROGLİAL HÜCRELERDE NF-KB VE HMGB1 İNHİBİSYONU ARACILIĞIYLA
NLRP3 İNFLAMAZOMUNU BASKILAMAKTADIR**

Kemal Uğur Tüfekci^{1*}, Devrim Yağmur Durur², İrem Nur Gökbayrak³, Şermin Genç^{4,5}

¹ Yaşlı Bakımı Programı, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, İzmir Demokrasi Üniversitesi, İzmir

² Moleküler Biyoloji ve Genetik Yüksek Lisans Programı, Uluslararası Biyotıp ve Genom Enstitüsü, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir

³ Temel Sinirbilimler Yüksek Lisans Programı, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir

⁴ İzmir Biyotıp ve Genom Merkezi, Balçova, İzmir

⁵ Sinirbilimler Anabilim Dalı, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir

ORCID ID:

Kemal Uğur Tufekci: 0000-0003-0935-1360

Devrim Yağmur Durur: 0000-0003-1918-7699

İrem Nur Gökbayrak: 0000-0002-7322-8386

Şermin Genç: 0000-0001-6126-7460

Özet

Amaç: İnflamazom aktivasyonu tehlike sinyali sonucunda başlayan ve klasik inflamatuvar yanıtlardan farklı gelişen bir süreçtir. İnflamatuvar uyarı olduğunda kaspaz-1 aktifleşerek İnterlökin-1 β (IL-1 β) ve İnterlökin-18 (IL-18)'in hücre dışına salınmalarını sağlar. İnflamatuvar aktivasyon olduğunda hücre ölümü de olabilmektedir, dolayısıyla bu aktivasyonun baskılanması veya düzenlenmesi önem arz etmektedir. Etıl pirüvat (EP) anti-inflamatuvar ve pro-metabolik etkileri olan bir moleküldür. Yapılan çalışmalar Alzheimer ve Parkinson gibi nörodejeneratif hastalıklarda EP'nin iyileştirici etkilerini göstermiştir. Bizim çalışmamızdaki amacımız EP'nin N9 mikrogliya hücre hattında inflamatuvar aktivasyona etkilerinin araştırılmasıdır.

Gereç - Yöntem: Çalışmamızda EP'nin N9 mikrogliya hücre hattında inflamazom aktivasyonuna etkilerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu bağlamda, NOD-benzeri reseptör ailesi, pirin domaini içeren protein 3 (NLRP3) inflamazomu lipopolisakkarit (LPS) ve Adenozin trifosfat (ATP) ile uyarılmıştır. EP'nin toksik olmayan ve koruyucu etkilerinin belirlenmesinin ardından anti-inflamatuvar etkileri gerçek zamanlı PCR, ELISA ve Western blot yöntemleriyle incelendi. Ayrıca toplam ve mitokondriyal Reaktif Oksijen Türleri (ROT) üretimi ve mitokondriyal membran potansiyeli değişimleri floresan metodlarla incelendi. Bunlarla ek olarak EP'nin koruyucu etki mekanizmasında NF- κ B ve HMGB1'nin rolleri araştırıldı.

Bulgular: Araştırmamız sonucunda EP uygulaması LPS+ATP ile indüklenen NLRP3 inflamazom aktivasyonunu baskılamış, aktif kaspaz-1 düzeyleri ile IL-1 β ve IL-18 sitokin salınımlarını ve inflamazom aktivasyonu ile görülen piroptotik hücre ölümünü azaltmıştır. Ayrıca mitokondriyal ve total ROT seviyelerini azaltmıştır. Bunlarla birlikte LPS+ATP ile indüklenen HMGB1 ekspresyonu ve NF- κ B nükleer translokasyonunu baskılamaktadır.

Sonuçlar: Çalışmamız EP'nin, NF- κ B ve HMGB1 sinyalleri yoluyla mikrogliyal hücrelerde NLRP3 inflamazom aktivasyonunu baskılamak için etkili olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: mikrogliya, inflamazom, etil pirüvat, NF- κ B, HMGB1

ETHYL PYRUVATE SUPPRESSES NLRP3 INFLAMMASOME VIA INHIBITING NF-KB AND HMGB1 IN MICROGLIAL CELLS

Kemal Uğur Tüfekci^{1*}, Devrim Yağmur Durur², İrem Nur Gökbayrak³, Şermin Genç^{4,5}

¹ Elderly Care Program, Vocational School of Health Services, İzmir Democracy University, İzmir, Turkey

² MSc Program on Molecular Biology and Genetics, International Biomedicine and Genome Institute, Dokuz Eylül University, İzmir, Turkey

³ MSc Program on Basic Neuroscience, Graduate School of Health Sciences Dokuz Eylül University, İzmir, Turkey

⁴ İzmir Biomedicine and Genome Center, Balçova, İzmir, Turkey

⁵ Department of Neuroscience, Institute of Health Sciences, Dokuz Eylül University, İzmir, Turkey

Abstract

Objectives: Inflammasome activation is a process that begins and develops differently from classical inflammatory responses as a result of a danger signal. When inflammatory mediators are active, cytokines such as interleukin-1 β (IL-1 β) and interleukin-18 (IL-18) are released via caspase-1. Regulation and suppression of inflammatory activation is important because cell death can occur when inflammatory activity is present. Ethyl pyruvate (EP) is a molecule with anti-inflammatory and pro-metabolic effects. EP has been shown to improve clinical presentation of neurodegenerative diseases such as Alzheimer's and Parkinson's. In our study, it was aimed to investigate the effect of EP on N9 microglial cell line for inflammasome activation.

Materials - Methods: In our work, elucidation of the role of EP on inflammasome activation in N9 microglial cells has been aimed. In this regard, NOD-like receptor family, pyrin domain containing protein 3 (NLRP3) inflammasome activation in N9 microglial cells was initiated with lipopolysaccharide (LPS) and Adenosine triphosphate (ATP). After determination of non-toxic and cytoprotective doses of EP, anti-inflammatory effects of EP on LPS+ATP model were investigated by real-time PCR for mRNA level, ELISA and Western-blotting for protein level. Additionally, total and mitochondrial Reactive Oxygen Species (ROS) production and mitochondrial membrane integrity were analyzed via fluorescent probes. Furthermore, effects of EP on NF- κ B and HMGB1 signaling pathways have been elucidated.

Results: Consequently, EP significantly suppressed LPS+ATP induced NLRP3 inflammation, decreased active Caspase-1 level, secretion of IL-1 β and IL-18 cytokines, and reduced the rate of pyroptotic cell death resulting from inflammasome activation. Furthermore, the level of total and mitochondrial ROS was declined. Moreover, EP also suppressed LPS+ATP induced HMGB1 upregulation and nuclear NF- κ B translocation.

Conclusions: Our study suggests that EP is effective to suppress the NLRP3 inflammasome activation in microglial cells via NF- κ B and HMGB1 signaling.

Keywords: microglia, inflammasome, ethyl pyruvate, NF- κ B, HMGB1

TIP/S-49**Rize İli Ve Çevresindeki 2011-2012 Yılları Arasındaki Febril Nötropeni Ataklarının Değerlendirilmesi**

Tahir Belice^{1*}, Erken Cüre², Yasin Sayıcı², Elif Akdoğan², İslim Tuba Sayıcı², Ayşegül Çopur Çiçek², Abdülkadir Baştürk²

¹Dahiliye Departmanı, SBÜ Bozyaka Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İzmir

²İç Hastalıkları AD, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Tıp Fakültesi, Rize

Özet

Amaç: Kanserli hastalarda en önemli morbidite ve mortalite nedeni enfeksiyonlardır. Nötrofil sayısının azalması, enfeksiyon riskini artırmaktadır. Tedaviye geç başlamak veya tedavide etkin ve güçlü ajanların seçiminde gecikme, enfeksiyonun seyrini hızlandırıp morbidite ve mortaliteye neden olmaktadır. Bu gerekçelerle nötropenik hastalarda ateş saptanması halinde, enfeksiyon odağının araştırılmasına yönelik muayeneler ve işlemler tamamlandıktan hemen sonra ampirik antibiyotik tedavisi başlanmalıdır. Ampirik tedavilerin seçiminde, karar verebilmek için hastalardan elde edilen etkenlere ilişkin güncel verilerin sürekli olarak izlenmesi gerekmektedir. Bu çalışmamızda hastanemizde yatarak takip ve tedavi edilen hastaların febril nötropeni ataklarını retrospektif olarak demografik özellikler, klinik özellikler, antibiyogram sonuçları, izole edilen mikroorganizmalar ve mortalite üzerine etkilerinin araştırılması amaçlanarak yapılmıştır.

Gereç - Yöntem: Bu çalışmada Rize ili ve çevresinde yaşayan, 2011-2012 yılları arasındaki hastanemizde yatarak takip ve tedavi edilen hastaların febril nötropeni atakları incelendi. Çalışmada hasta dosyalarının ve AkSağlık bilgisayar kayıt sistemindeki verilerin geriye doğru taranması ile 61 hastanın 70 nötropenik ateş epizodu analiz edildi. Etik kurul onayı Rize Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nden alınmıştır.

Bulgular: : Çalışmaya alınan 61 olgunun 41'i (%65.5) erkek, 20'si (%34.5) kadındı. Hastaların yaş ortalaması 62.8 idi. Hastaların 20'si (%32.7) 60 yaş altı ve 41'i (%67.3) 60 yaş üstü grupta yer alıyordu. Hastaların toplam FEN epizod sayısı 70'ti. Ortalama ateşli gün süreleri 3.4±2.5 gündü (1-13 gün arasında). Hastanede yatış süreleri ortalama 6.7±3.7 (1-19) gündü. Epizodlardan 3'ünün (%4.2) yoğun bakım ihtiyacı olurken, 67'si (%95.8) serviste takip ve tedavi edildi. Ortalama antibiyotik kullanım süreleri 7.5 gündü. Epizodların 42'si düşük riskli (%60), 28'si (%40) yüksek riskli olarak bulundu. Yetmiş epizod; enfeksiyon kategorileri açısından değerlendirildiğinde 21 epizod (%30) nedeni bilinmeyen ateş, 36 epizod (%51.4) klinik olarak dökümanite edilmiş enfeksiyon ve 13 epizod (%18.5) mikrobiyolojik olarak dökümanite edilmiş enfeksiyon olarak saptandı. Tüm FEN epizodlarını enfeksiyon odakları bakımından karşılaştırdığımızda 21 epizod pnömoni (%30), sekiz epizod gastroenterit (%11.4), dört epizod üst solunum yolu enfeksiyonu (%5.7), dört epizod idrar yolu enfeksiyonu (%5.7) olarak saptandı. FEN epizodlarında, hastalardan alınan kültürlerde toplamda 35 üreme tespit edildi. İzolatların 17'si (%48.5) KNS, 7'si (%20) E.Coli, 3'ü (%8.5) Klebsiella spp, 3'ü (%8.5) S.Aureus, 2'si (%5.7) Proteus spp, biri (%2.8) C.albicans olarak saptandı.

Sonuçlar: Ampirik tedavilerin seçiminde, karar verebilmek için hastalardan elde edilen etkenlere ilişkin verilerin sürekli olarak izlenmesi ve güncel tutulması gerekmektedir. Bu çalışmamız, üniversitemizin ve hastanemizin, kuruluş ve faaliyetleri yakın bir geçmişe sahip olduğundan Rize ve çevresi için bir ön bilgi oluşturacaktır.

Anahtar Kelimeler: : Febril nötropeni, antibiyotik direnci, malignite, enfeksiyon .

Evaluation of Febrile Neutropenia Attacks Between 2011-2012 in Rize and Its Environment

Tahir Belice^{1*}, Erken Cüre², Yasin Sayıcı², Elif Akdoğan², İslim Tuba Sayıcı², Ayşegül Çopur Çiçek², Abdülkadir Baştürk²

¹Dahiliye Departmanı, SBÜ Bozyaka Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İzmir

²İç Hastalıkları AD, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Tıp Fakültesi, Rize

Abstract

Objectives: The most known cause of cancer morbidity and mortality is infections. Decreases in neutrophil counts increase the risk of infections. If the time of initiation of effective antimicrobial therapy would ordered lately, the infection could develop fastly and finally it may cause the death. Because of the reasons that we mentioned above, early initiation of effective antimicrobial therapies have a vital role on mortality and morbidity. The effective and fair management of neutropenic fever is related about current and ongoing studies. In this study that we performed, we aimed to explore the antibiograms, isolated pathogens, clinical features of patients who diagnosed and charged as febrile neutropenic patients in our hospital.

Materials - Methods: We checked 70 febrile neutropenic episode of 61 patients and their files and recorded data of AkSağlık patient following system software prospectively. We evaluated the results of cultures, antimicrobial susceptibility and demographic characteristics of patients.

Results: In this study , we evaluated 70 neutropenic fever episodes of 61 patients. The average age of patients were 62.8 and %65.5 of these patients were men and %34.5 were women.%32.7 of patients were under 60 years old. The average of ongoing fever duration was 3.4±2.5 days. The average length of stay in hospital was 6.7±3.7 (1-19) days. %4.2 episodes charged in intensive care units and %95.8 episodes charged in hospital service.The average duration of antibiotics usage was 7.5 days. %60 episodes were low risk category and rest of other episodes were %40. We evaluated the categories of 70 episodes into three part. The first category was fever of unknown origin(%30). The second category was clinical documented infecitons(%51.4). The third category was microbiological documented infections(%18.5). We determined infecitons origins of all episodes as %30 pneumonia, %11.4 gastroenteritis, %5.7 upper respiratory infections and %5.7 üriinary tract infecitons. 35 pathogens isolated in cultures. The most frequently observed microorganisms are coagulase negative staphylococci with 48.5%, E.Coli with 20% , Klebsiella spp with 8.5%, S.Aureus with 8.5% Proteus spp with 5.7% and C.albicans with 2.8% .

Conclusions: If we aim to achieve to cure infecitons caused diseases, we have to determine the changes of antimicrobial susceptibility and characteristics of infecitons. It is highly possible by the current and ongoing local studies. This study was aimed to explore antimicrobial susceptibility and characteristics of infecitons in febrile neutropenia population which charged in the our hospital. The results were impotant beacause of the first neutropenic fever study in this region.

Key Words: Febrile neutropenia, malignancy, infection, antibiotic resistance

TIP/S-50

Current Approach in the Treatment of Rhinoconjunctivitis

Yavuz oruç

Fethi Sekin City Hospital, University of Health Sciences, Ophthalmology Clinic, Elazığ, Turkey,
yvzddr@mynet.com

Abstract

Allergic diseases are a broad spectrum condition that significantly affects the quality of life of the individual. In this article, the association of allergic rhinitis and conjunctivitis and current treatment will be discussed. Allergic rhinitis and conjunctivitis are called as Rhinoconjunctivitis because they have high coexistence. Current treatment options for allergen have been developed in the treatment of rhinoconjunctivitis and allergic diseases and it is known that immunotherapy has an important place among these treatment options. In the future, gene therapy and monoclonal antibody administration may be among the promising treatment options in these patients.

TIP/S-51

Süperoksit Dismutaz Genlerinin Amyotrofik Lateral Skleroz Hastalığının Oluşumundaki Rolünün Anlaşılması

Melda Büyüköz ¹, Halil Atilla İdrisoğlu ², Ali Sazcı ³

¹ Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Yaşlı Bakımı Programı, İzmir, Türkiye, ORCID: 0000-0002-2399-2917

² İstanbul Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Nöroloji Bölümü, İstanbul, Türkiye, ORCID: 0000-0002-7900-5538

³ Kocaeli Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıbbi Biyoloji Anabilim Dalı, Kocaeli, Türkiye, ORCID: 0000-0003-4722-4848

Özet

Amaç: Bu çalışmanın amacı, bugüne kadar ALS hastalığıyla ilişkilendirilmiş SOD1 geni mutasyonları arasından seçilen SOD1 Asp90Ala ve Gly93Ala mutasyonlarını sporadik ALS hastalarında taramak ve ayrıca daha önce ALS ile ilişkilendirilmeyen SOD2; Ala(-9)Val ve Ile58Thr ile SOD3 Arg202Leu gen değişimlerinin ALS ile arasında nasıl bir ilişki olduğunu belirlemektir.

Gereç - Yöntem: Bu amaçla klinik olarak onaylanmış sporadik ALS hastalarından ve gönüllü olarak çalışmamıza katılan sağlıklı kontrollerden kan toplandı. Amonyum asetat çöktürme yöntemi ile DNA izolasyonu yapıldıktan sonra, PCR-RFLP metodu kullanılarak 124 Sporadik ALS hastası ve 124 kontrolün genotiplemesi yapıldı.

Bulgular: İncelenen değişimlerden Asp90Ala mutasyonu 1 hastada homozigot olarak belirlendi. SOD1 Gly93Ala mutasyonu ise 124 hastanın hiçbirinde belirlenemedi. SOD2 Ala(-9)Val polimorfizminde ise yapılan istatistiksel analize göre hastalarla kontroller arasında allelik bir ilişki bulunamadı. Ayrıca SOD2 Ile58Thr mutasyonuna da hasta veya kontrol grubu içerisinde rastlanmadı. SOD3 Arg202Leu polimorfizmi hasta grubu içerisinde 2 kişide heterozigot formda bulundu. Kontrol grubunda ise bu değişime rastlanmadı.

Sonuçlar: Daha önceki yıllarda ALS hastalığı ile ilişkisi bilinen bir mutasyon Türk ALS hastalarında da belirlenmiş oldu. Ayrıca ALS hastalığıyla hiç ilişkilendirilmeyen bir değişim olan Arg202Leu değişiminin 2 ALS hastasında belirlenmesi bu değişimde ALS hastalığı oluşumuyla ilişkisi olabileceği düşüncesini oluşturdu.

Anahtar Kelimeler: Amyotrofik Lateral Skleroz (ALS), Motor Nöron Hastalıkları, Süperoksit Dismutaz (SOD) Genleri, SOD1 ve SOD3 mutasyonları

Investigation of the Role of Superoxide Dismutase Gene Families in Amyotrophic Lateral Sclerosis

Melda Büyüköz¹, Halil İdrisoğlu², Ali Sazci³

¹ Izmir Democracy University, Care of Elderly Program, Health Services Vocational College, Izmir, Turkey

² Istanbul University, Medical School, Department of Neurology, Istanbul, Turkey

³ University of Kocaeli, Faculty of Medicine, Department of Medical Biology and Genetics, Kocaeli, Turkey

Abstract

Objectives: In this study, Asp90Ala and Gly93Ala mutations for SOD1, Ala(-9)Val and Ile58Thr polymorphisms for SOD2 and Arg202Leu mutation for SOD3 gene were investigated in the sporadic ALS (SALS) patients and the controls.

Materials - Methods: DNA was extracted from blood with patients confirmed clinically SALS and age-matched voluntary healthy controls with the ammonium acetate precipitation method. By using a polymerase chain reaction-restriction fragment length polymorphism (PCR-RFLP) method, 124 SALS patients and 124 controls were genotyped.

Results: The results showed that, one SALS patient had one Asp90Ala homozygous mutation. The Gly93Ala mutation was not found in SOD1 gene in SALS patients and controls. Statistical analysis of the data suggested that there was no allelic association between the cases and healthy controls for Ala (-9) Val polymorphisms. In addition, there was no Ile58Thr mutation in cases and controls. In this study, it was also determined that two SALS patients had Arg202Leu heterozygous mutation in SOD3 gene. There was no SOD3 mutation in controls.

Conclusions: In conclusion, we found an Asp90Ala homozygous mutation in SOD1 gene in SALS patients. Moreover Arg202Leu mutation was found in SOD3 gene in SALS patients. Discovered mutations may be involved in the pathogenicity of SALS.

Key Words: Amyotrophic Lateral Sclerosis, Motor Neuron Diseases, Superoxide, Dismutase (SOD) genes, SOD1 Mutations, SOD 3 Mutations

TIP/S-55**Tanı ve Tedavi Amaçlı Transpediküler Vertebral Girişim Olgusu Deneyimlerimiz**

Mustafa Efendioğlu

Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Haydarpaşa Numune Eğitim Ve Araştırma Hastanesi, Beyin Cerrahisi Bölümü, İstanbul, Türkiye

Özet

Amaç: Konservatif tedaviye yanıt vermeyen veya beraberinde 'kırmızı bayrak' olarak tanımlanan bulguların eşlik ettiği bel ve sırt ağrısı olan hastaların (ateş, gece ağrısı, kilo kaybı, eşlik eden malignite vs.) radyolojik olarak değerlendirilmesi önerilir. Kemikte çökme veya infiltratif tutulum bulguları olan hastalara hem patolojik tanı hemde tedavi amaçlı transpediküler vertebra biyopsisi ve vertebroplasti uzun yıllardır yapılan spinal cerrahi prosedürlerdir.

Gereç - Yöntem: 2018-2020 yılları arasında kliniğimizde transpediküler vertebra biyopsisi ve vertebroplasti yapılan 31 olgunun BT ve MRG görüntüleri, klinik ve patoloji kayıtları retrospektif olarak incelendi. Her bir hasta için; yapılan işlem, işlem seviyesi ve patolojik tanıları kaydedildi.

Bulgular: Olgularımızın 7 (%23)'sinde sadece spondilodiskitis ön tanısıyla etken tespiti amacıyla transpediküler girişimle biyopsi yapıldı. 24 (%77)'sinde vertebral çökme kırığı olup, hem tanı amaçlı transpediküler biyopsi hemde vertebroplasti işlemi aynı seansta yapıldı. Diskitis bulguları olan hastalarda 3 (%43)'ünde etken tespiti yapıldı (2 olgu stafilococcus aureus, 1 olgu tüberküloz), 4 (%57) sinde patoloji ve kültür sonucu negatif geldi. Vertebroplasti yaptığımız çökme kırığı olan olgularımızın sadece 2 (%8)'sinin histopatolojik incelemesinde malignite tespit edilirken (1 olgu GIS malignitesi, 1 olgu multipl myelom), diğer 22 (%92)'sinde osteoporotik çökme kırığı saptandı. Vertebroplasti yapılan olguların sadece bir tanesinde 2 seviyeye işlem yapıldı (L1 ve L2). Diğer seviyeler sırasıyla; L1 (10 olgu), L3 (5 olgu), T11 (3 olgu), L2 (2 olgu), T9 (1 olgu), T12 (1 olgu), L5 (1 olgu) idi.

Sonuçlar: Vertebra korpus lezyonları ve enfeksiyonlarında etken tespiti ve patolojik tanı konulmasında transpediküler vertebra biyopsisi güvenle yapılabilir. Vertebroplasti; osteoporotik kemik çökmesine veya metastatik vertebra tutulumuna bağlı ağrısı olan hastalarda hem ağrı kontrolü, hemde vertebranın stabilitesini arttırmak için uygulanan etkili ve güvenilir bir yöntemdir.

Anahtar Kelimeler: Biyopsi, Transpediküler, Vertebra, Vertebroplasti

Our Experience with Transpedicular Vertebral Intervention for Diagnostic and Therapeutic Purposes

Mustafa Efendioğlu

Department Of Neurosurgery, University of health sciences, Haydarpasa Numune Training And Research Hospital, Istanbul, Turkey

Abstract

Objectives: It is recommended that patients who do not respond to conservative treatment or who have low back pain accompanied by findings defined as 'red flag' (fever, night pain, weight loss, accompanying malignancy, etc.) radiologically. Transpedicular vertebral biopsy and vertebroplasty are spinal surgical procedures performed for many years for both pathological diagnosis and treatment for patients with signs of bone collapse or infiltrative involvement.

Materials - Methods: CT and MRI images, clinical findings and pathology records of 31 patients who underwent transpedicular vertebral biopsy and vertebroplasty in our clinic between 2018-2020 were analyzed retrospectively. For each patient; the procedure, level of operation and pathological diagnoses were recorded.

Results: In 7(23%) of our cases, a biopsy was performed with a transpedicular intervention only for the purpose of determining the agent with a diagnosis of spondylodiscitis. In 24(77%), there was a vertebral compression fracture and both transpedicular biopsy and vertebroplasty were performed in the same session. In 3(43%) of the patients with signs of discitis, causative agents were detected (2 cases were staphylococcus aureus, 1 case was tuberculosis), and 4(57%) were negative in microbial culture and pathology. While only 2(8%) of our cases with vertebroplasty compression fracture were detected (1 case GIS malignancy, 1 case multiple myeloma), and 22(92%) fractures were osteoporotic in histopathological examination. Only one of the cases underwent vertebroplasty was treated to 2 levels (L1 and L2). Other levels are; L1(10 cases), L3(5 cases), T11(3 cases), L2(2 cases), T9(1 case), T12(1 case), L5(1 case).

Conclusions: Transpedicular vertebral biopsy can be performed safely in determining the causative agent and pathological diagnosis in vertebral corpus lesions and infections. Vertebroplasty; which is an effective and reliable method applied both to control pain and increase the stability of the vertebra in patients with pain due to osteoporotic bone collapse or metastatic vertebral involvement.

Key Words: Biopsy, Transpedicular, Vertebra, Vertebroplasty

TIP/S-56

Çocuklarda Nadir Boyun ve Koltuk Altı Lipoblastomlarına Yaklaşım

Fatih Akova¹, Emrah Aydın², Murat Binar³

¹Biruni Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Cerrahi AD, İstanbul, Türkiye E-mail: fatihakova@yahoo.com

²Koç Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Cerrahi AD, İstanbul, Türkiye E-mail: dremrahaydin@yahoo.com

³Medicana International Kulak Burun Boğaz Kliniği, İstanbul, Türkiye Hospital, E-mail: mbinar4@yahoo.com

Özet

Amaç: Lipoblastom embriyonik yağ hücrelerinden köken alan iyi huylu bir tümördür. Baş boyun bölgesinde bildirilen vaka sayıları sınırlıdır. Bu çalışmada nadir yerleşimli lipoblastoma yaklaşımı literatür ışığında sunmayı amaçladık.

Gereç - Yöntem: Kliniğe Ocak 2015 ve Aralık 2019 yılları arasında boyun ve koltuk altı bölgesinde şişlik ile başvuran hastaların dosyaları geriye dönük olarak incelendi. Olguların demografik özellikleri, eşlik eden hastalıkları, ameliyat bulguları, komplikasyonları ve son durumları belirlendi. Lipoblastom olguları detaylı olarak incelendi.

Bulgular: Boyun ve koltuk altı bölgesinde lezyon ile başvuran 52 hastadan sadece iki tanesi lipoblastom tanısı aldı. Her iki olguda ağrısız büyüyen şişlik şikayeti ile başvurmuştu. Histopatolojik inceleme ile lipoblastom tanısı doğrulandı. Her iki olgu postoperatif 4. yılda sorunsuz takip edilmektedir.

Sonuçlar: Lipoblastom çocukluk çağında ağrısız büyüyen ve çoğunlukla gövde be ekstremiteleri tutan bir lezyondur. İyi huylu olmasına rağmen büyüme ve çevre dokulara invaze olma eğilimindedir. Cerrahi olarak çıkarılması tedavide altın standarttır. Nüks etme ihtimali nedeni ile uzun süreli takip önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: lipoblastom; çocuk; baş boyun; koltuk altı; nüks

Management of Uncommon Neck and Axillary Lipoblastomas in Children

Fatih Akova¹, Emrah Aydın², Murat Binar³

¹Department of Pediatric Surgery, Biruni University School of Medicine, Istanbul, E-mail: fatihakova@yahoo.com

²Department of Pediatric Surgery, Koç University School of Medicine, Istanbul, E-mail: dremrahaydin@yahoo.com

³Department of Otorhinolaryngology Medicana International Istanbul Hospital, E-mail: mbinar4@yahoo.com

Abstract

Objectives: Lipoblastomas are benign tumors developing from embryonic fat tissue with few cases reported in the head and neck region. Herein, we aim to present the management of a rare type of lipoblastoma in childhood.

Materials - Methods: A retrospective chart review was performed on all patients who were admitted due to a mass in the neck and axillary region between January 2015 and December 2019. Data were collected on demographics, comorbidities, preoperative characteristics, operative interventions, and postoperative complications and outcomes. The patients with lipoblastoma were further analyzed.

Results: Among 52 patients admitted with a mass in the neck or axillary region, only two of them were diagnosed as lipoblastoma. Both cases were asymptomatic other than a painless mass. The histopathological examination confirmed the diagnosis of lipoblastoma. Both cases have been uneventful for four years postoperatively.

Conclusions: In conclusion, lipoblastomas emerge as slowly growing mass in early childhood and mostly seen on the trunk and extremities. Although benign, they have the potential to increase in size and invade adjacent tissues. The gold standard treatment is complete surgical excision. Due to the possibility of recurrence, regular follow-up is strongly recommended after surgery.

Key Words: lipoblastoma; childhood; head and neck; axillary; recurrence

TIP/S-57**Hipotiroidi Hastalarında Kardiyovasküler Risk Belirteçlerinden Visseral Adipozite Ve Plazma Aterojenite İndekslerinin Karşılaştırılması**Selma Pekgör¹¹ Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Konya Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Aile Hekimliği Kliniği, Konya,**Özet**

Amaç: Hipotiroidi ile kardiyovasküler hastalık riski artmaktadır. Bu çalışmada hipotiroidi hastalarında kardiyovasküler risk belirteçlerinden visseral adipozite indeksi (VAİ) ve plazma aterojenite indeksi (PAİ) düzeylerinin değerlendirilmesi ve karşılaştırılması amaçlandı.

Gereç - Yöntem: Mart 2016-Haziran 2017 tarihleri arasında Konya Eğitim ve Araştırma Hastanesi Aile Hekimliği Polikliniğine başvuran 85 hipotiroidi hastası ve 49 tiroid fonksiyonları normal toplam 134 kişi retrospektif olarak değerlendirildi. Tüm katılımcıların sosyodemografik özellikleri, antropometrik ölçümleri, kan lipitleri, tiroid hormonları incelendi. PAİ ve VAİ düzeyleri hesaplandı.

Bulgular: Çalışmaya katılanların 111'i kadın (%82.8), 23'ü erkek (%17.2) olup yaş ortalamaları 39.66±1.12 bulundu. Hipotiroidi hastalarında kilo (p<0.001), beden kitle indeksi (BKİ) (p<0.001), bel çevresi (BÇ) (p=0.002) kontrol grubuna göre daha yüksek bulunmuştur. Hipotiroidi olan grupta trigliserit (TG) (p=0.001), VAİ (p<0.001), PAİ (p<0,001) kontrol grubuna göre anlamlı olarak daha yüksek iken, yüksek yoğunluklu lipoprotein (HDL) (p<0.001) daha düşük bulundu. PAİ açısından hastalar düşük, orta ve yüksek riskli olarak üçe ayrıldı. Yüksek riskli grupta orta riskli gruba göre; kilo (p=0,007), BKİ (p=0,012), WC (p=0,001), TG (p<0,001), VAİ (p<0,001), PAİ (p<0,001) yüksek, HDL (p<0,001) düşük bulundu. PAİ ile yaş, kilo, BKİ, BÇ, sistolik ve diyastolik kan basıncı, tiroid stimulan hormon (TSH), TG, total kolesterol, VAI arasında pozitif yönde, HDL ile negatif yönde korelasyon tespit edildi. Visseral yağ doku disfonksiyonunu gösteren VAI ile de yaş, vücut ağırlığı, BÇ, sistolik ve diyastolik kan basıncı, TSH, TG, total kolesterol, BKİ, PAİ arasında pozitif yönde, HDL ile negatif yönde korelasyon tespit edildi.

Sonuçlar Hipotiroidi hastalarında kardiyovasküler risk belirteci olarak VAİ ve PAİ'nin kullanılabileceği, bunun diğer kardiyovasküler risk belirteçleri ile de karşılaştırıldığı daha geniş katımlı, prospektif çalışmalarla desteklenmesi gerektiğine kanaat getirildi.

Anahtar Kelimeler: Kardiyovasküler risk, visseral adipozite indeksi, plazma aterojenite indeksi, hipotiroidi

Comparison of Visceral Adiposity and Plasma Atherogenicity Indexes of Cardiovascular Risk Markers in Hypothyroid Patients

Abstract

Objective: The risk of cardiovascular disease increases in hypothyroidism. In this study, it was aimed to evaluate and compare visceral adiposity index (VAI) and atherogenic index of plasma (AIP) levels, which are among the cardiovascular risk markers in patients with hypothyroidism.

Materials - Methods: Between March 2016 and June 2017, 85 patients with hypothyroidism and 49 patients with normal thyroid functions who applied to Konya Training and Research Hospital Family Practice Clinic were evaluated retrospectively. Sociodemographic characteristics, anthropometric measurements, blood lipids, thyroid hormones of all participants were examined. PAI and VAI levels were calculated.

Results: 111 of the participants were women (82.8%), 23 were men (17.2%) and the mean age was 39.66 ± 1.12 . Weight ($p < 0.001$), body mass index (BMI) ($p < 0.001$), waist circumference (WC) ($p = 0.002$) were higher in patients with hypothyroidism than the control group. In the group with hypothyroidism, triglyceride (TG) ($p = 0.001$), VAI ($p < 0.001$), AIP ($p < 0.001$) were significantly higher than the control group, while high-density lipoprotein (HDL) ($p < 0.001$) was lower. In terms of AIP, patients were divided into three as low, medium and high risk. According to the medium risk group in the high risk group; weight ($p = 0.007$), BMI ($p = 0.012$), WC ($p = 0.001$), TG ($p < 0.001$), VAI ($p < 0.001$), AIP ($p < 0.001$) high, HDL ($p < 0.001$) low was found. There was a positive correlation between AIP and age, weight, BMI, WC, systolic and diastolic blood pressure, thyroid stimulating hormone (TSH), TG, total cholesterol, VAI, and negative correlation with HDL. There was a positive correlation between VAI and age, body weight, WC, systolic and diastolic blood pressure, TSH, TG, total cholesterol, BMI, AIP and negative correlation with HDL.

Conclusion: It was concluded that VAI and AIP could be used as a cardiovascular risk marker in patients with hypothyroidism, and this should be supported by larger participatory, prospective studies comparing with other cardiovascular risk markers.

Key words: Cardiovascular risk, visceral adiposity index, atherogenic index of plasma hypothyroidism.

TIP/S-58**Künt travmaya bağlı izole pankreas hasarı**

Okan Murat Aktürk¹

1.SBÜ İstanbul Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesi Genel Cerrahi Servisi Özet

Amaç: Pankreas yaralanmaları majör künt abdominal travma olaylarının%10'unda görülür, izole pankreas hasarı vakaların % 5'inden azında görülür. Bu olgu sunumunun amacı, bu nadir durumdaki mevcut tanı araçlarını ve tedavi seçeneklerini vurgulamaktır

Gereç - Yöntem: 24 yaşında erkek motorsikletten düşme şikayeti ile acil servise getiriliyor. Yapılan muayenede bilinç açık koopere, kafa ve boyun travması yok. Karında müphem ağrı, derin palpasyonda hassasiyet mevcut.

TA: 112/70 , Kalp hızı: 100 atım/dk, Hemoglobin: 13.8 g/dl, Platelet: 190 bin, Beyaz küre:15 bin

Biyokimya : Normal sınırlarda (amilaz ve lipaz başvuru anında normal sınırlarda)

Acil CT: pankreas gövde proximaline kadar olağan, daha distale kadar uzanan bölümde muhtemelen travmaya sekonder yaygın heterojenite bu alanda 66*69 mm düzgün sınırlı hipodens kist?

Hasta diğer patolojiler ekarte edildikten sonra serviste takip ve konservatif tedavi amacıyla yatırılıyor. Hastanın biyokimyasal değerlerinde artış sebebiyle takip amaçlı MR/MRCP çekilmesine karar veriliyor.

Amilaz: 420 U/L Lipaz:468 U/L, CRP:260.4 Beyaz küre: 13200

MR/MRCP: Pankreas kuyruk kesini gövdeden ayrılmıştır, 6*7 cm yoğun içerikli koleksiyon, Wirsung yer yer izlenebilmiştir.

Karar: Cerrahi Operasyon: Distal pankreasta kısmi nekroz, Distal pankreatektomi,

Postop.dönemde ek problem yok.

Tartışma: Pankreas travmalarında konservatif tedavi yöntemi yaygındır. Wirsung kanalı hasarı ve duodenum hasarı belirtileri olup olmaması önemlidir. İzole pankreas travması için morbidite ve mortalite oranları doğrudan pankreas kanalında hasar varlığı ve derecesi ile ilişkilidir. Preoperatif ERCP/MRCP duktal hasar için yüksek bir özgüllük ve duyarlılık gösterir.

Sonuçlar: Yaralanma sonrası komplikasyonlar geliştiren hastalar için cerrahi gerekebilir. Pankreatik kanalda yaralanma olmadığında, cerrahi bir üniteye yakın izlem yapılabilir

Anahtar kelimeler: İzole pankreas travması, künt batın travması, distal pankreatektomi

Isolated pancreatic injury due to blunt trauma

Okan Murat Aktürk¹

1. UHS Istanbul Haseki Training and Research Hospital General Surgery Department

Abstract

Objectives: Pancreatic injuries occur in 10% of major blunt abdominal trauma cases, isolated pancreatic injury occurs in less than 5% of them. The purpose of this case report is to highlight current diagnostic tools and treatment options in this rare condition.

Materials - Methods: 24 years old male was taken to the emergency department with the complaint of falling off the motorcycle. He was conscious cooperative, no head and neck trauma. He had ambiguous pain in the abdomen, tenderness in deep palpation

TA: 112/70, Heart rate: 100 beats / min,

Hemoglobin: 13.8 g / dl, Platelet: 180 thousand, White blood cell Count: 15 thousand

Biochemistry: Normal limits (amylase and lipase at normal limits at the time of application)

Emergency CT: Pancreatic body normal in the proximal section, heterogeneity in distal section, possibly secondary to trauma, in distal part 66 * 69 mm hypodense cyst?

The patient is hospitalized for follow-up and conservative treatment after other pathologies are excluded. MR / MRCP for follow-up due to an increase in the patient's biochemical values

Amylase: 420 U / L Lipase: 468 U / L, CRP: 260.4 WBC: 13200

MR / MRCP: Pancreatic tail part is separated from the body, 6 * 7 cm dense collection, Wirsung continuity cannot be confirmed. Verdict: Surgery

Operation: Partial necrosis in the distal pancreas, Distal pancreatectomy,
There is no additional problem in the postop period.

Discussion: Conservative treatment is common in pancreatic traumas. It is important whether there are signs of Wirsung canal damage and duodenal damage. Morbidity and mortality rates for isolated pancreatic trauma are directly related to the presence and degree of damage in the pancreatic duct. Preoperative ERCP / MRCP shows a high specificity and sensitivity for ductal damage.

Conclusions: Surgery may be required for patients who develop complications after injury. Close monitoring can be done in a surgical unit when there is no injury in the pancreatic duct

Key words: Isolated pancreatic trauma, blunt abdominal trauma, distal pancreatectomy

TIP/S-59**Ayrırcı Tanıda Dikkat Edilmesi Gereken Nadir Bir Karın Ağrısı Sebebi: Omentum torsiyonu**

Doç. Dr. Adnan Hut¹

Sağlık Bakanlığı, Sağlık Bilimleri Üniversitesi Meslek Yüksek Okulu, İstanbul Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesi Genel Cerrahi Servisi

Özet**Amaç:**

Büyük omentumun torsiyonu akut karın ağrısının nadir nedenlerinden biridir. Omentumun uzun eksenini boyunca kendi eksenini etrafında dönerek kan akışının bozulması durumudur. Bu olgu sunumunun amacı, bu nadir durumdaki mevcut tanı araçlarını ve tedavi seçeneklerini ortaya koymaktır.

Gereç - Yöntem: 34 yaşında erkek hasta yemekten sonra başlayan alt kadranda ağrısı şikayeti ile hastanemize başvurdu. Yapılan muayenede istemli defans mevcut. Rebound müphem. Hastanın ağrısı takip esnasında sürekli bir hale geliyor. Hafif bulantı mevcut.

Yapılan Usg de appendiks net vizualize değil sağ alt kadranda minimal serbest sıvı mevcut. Safra kesesi normal görünümde . Nefrolityazis yok

Tit: Normal sınırlarda

Beyaz küre: 15 bin, ek özellik yok

Biyokimya: İndirek bilirubin hafif artmış, ek özellik yok

Bulgular: Takipte hastanın ağrılarının dayanılmaz bir hal alması üzerine, apandisit ön tanısıyla yapılan tanıtıcı laparoskopide uzun ve iyi gelişmiş omentumun sağ alt kadranda torsiyone olduğu izlendi. Laparoskopik olarak torsiyone olan kısım eksize edilerek işlem tamamlandı. Omentum multiple parçalar halinde dışarı alındı. Apendiks inflame izlendiği için apendektomi yapıldı.

Primer Omental ,torsiyon eşlik eden intraabdominal bir patolojinin yokluğunda mobil bir omentum segmentinin proksimal sabit bir nokta etrafında dönmesi nedeniyle oluşur. İkincil omental torsiyonda omentumun karın içinde sabitlenmesine neden olan patolojik bir durumum mevcuttur.

Aralarında en sık görülen sebep inguinal hernidir, diğer nedenler arasında tümörler, kistler, karın içi inflamasyon odakları ve ameliyat sonrası skarlaşma bulunur

Sonuçlar: Büyük omentumun torsiyonu nadir bir akut karın nedenidir. Akut apandisit ile sıklıkla karışır. Ameliyat öncesi tanı kolay değildir ve etkilenen dokunun rezeksiyonu tercih edilen tedavi yöntemidir.

Anahtar kelimeler: Akut apandisit, Karın ağrısı, Omentum torsiyonu

A Rare Cause of Abdominal Pain in Differential Diagnosis: Omentum torsion

Assoc.Prof. Adnan Hut¹

1.Ministry of Health, University of Health Sciences Vocational School, Istanbul Haseki Training and Research Hospital General Surgery Department

Abstract

Objectives: Torsion of the greater omentum is one of the rare causes of acute abdominal pain. It is the condition of blood flow deteriorating by turning around its own axis along the long axis of the omentum. Here we represent a case of abdominal pain

Materials - Methods Case: 34-year-old male patient admitted to the emergency department with the complaint of lower quadrant pain that began after the meal. Physical Examination: Voluntary contraction in the abdomen. Rebound is ambiguous. The patient's pain becomes constant during follow-up. There is a mild nausea.

In the ultrasound scanning the appendix was not visualized, there was minimal free fluid in the right lower quadrant. The gallbladder had a normal appearance. No nephrolithiasis detected

Urine test: Within normal limits

White blood cell count: 15x10³/mm³

Biochemistry test: Indirect bilirubin levels was slightly increased

Results: Diagnostic laparoscopy with a suspicion of acute appendicitis revealed a long and well developed omentum that was torsioned in the right lower quadrant. The procedure was completed by excising the torsioned part laparoscopically. Omentum was taken out in multiple pieces. Appendectomy was performed because the appendix was inflamed.

Primary Omental torsion occurs due to the rotation of a mobile omentum segment around a proximal fixed point in the absence of an intraabdominal pathology accompanied. In the secondary omental torsion, there is a pathological condition that causes the omentum to be fixed inside the abdomen.

The most common cause is inguinal hernia. The other causes are tumors, cysts, intra-abdominal inflammation foci, and postoperative scarring.

Conclusions: Conclusion

Torsion of the greater omentum is a rare cause of acute abdomen. It often is confused with acute appendicitis. Preoperative diagnosis is not easy and resection of the affected tissue is the preferred treatment method.

Keywords: Acute appendicitis, Abdominal pain, Omentum torsion

TIP/S-60

Rektus kılıfı hematomu akut karın ile karıştırılabilen nadir görülen bir karın ağrısı sebebidir.

Mikail Çakır¹

1. SBÜ İstanbul Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesi Genel Cerrahi Servisi

Özet

Amaç: Rektus kılıfı hematomu akut karın ile karıştırılabilen nadir görülen bir durumdur. Dikkatli fizik muayene ve uygun görüntüleme çalışmaları ile doğru tanı konması gereksiz laparotomilerden kaçınılmasına yardımcı olur.

Gereç - Yöntem: 45 yaşında kadın hasta acil servise şiddetli öksürme sonrası ani başlayan karın ağrısı şikayeti ile başvuruyor. Hastada ek olarak ulantı, baş dönmesi, kusma ve halsizlik şikayetleri mevcut.

Bulgular:

FM: Sağ alt kadranda ağrı, kasılma ile belirginleşen kitle

Göbek etrafında morarma (Cullen belirtisi)

5 yıl önce mitral kapak replasmanı sebebiyle coumadin kullanıyor.

TA: 110/70 ,

Kalp hızı: 120 atım/dk,

Hemoglobin: 10.8 g/dl, Platelet: 180 bin, INR:2,5

Abdominal USG: normal sınırlarda bunun üzerine akut hemorajik pankreatit ön tanısı ile tomografi çekiliyor.

Tomografi: sağ alt kadranda rektus kılıfı içinde 8*5 cmlik kitle

Tartışma: RKH, karın ağrısının nadir bir nedenidir. En sık kadınlarda, yaşamın beşinci ve yedinci dekadları arasında görülür. İleri yaş, antikoagülan tedavi, hipertansiyon, paroksizmal öksürük, gebelik gibi risk faktörleri tanımlanmıştır. En sık görülen semptom akut karın ağrısıdır (>%80). Hareketle ağrı artabilir. Karın ön duvarında hastanın kasılmasıyla fikse, hassas kitle palpe edilebilir. USG %80-90 tanısaldır. Tanıda altı standart tomografidir. Peritonit, over patolojisi, aort anevrizması, divertikülit, pankreatit, periappendiküler apse, ektopik gebelik ve Spigel fitiği gibi diğer karın içi bozuklukları taklit edebilir. Tedavi genellikle destekleyicidir. Cevap alınmadığı zamanlarda cerrahi gerekebilir

Sonuçlar: RKH genellikle antikoagülan tedavi ve karın travmasından kaynaklanır. İlk belirti akut karın ağrısıdır. RKH diğer akut karın içi patolojileri ile karıştırılabilir ve cerraha tanıda zorluk yaratabilir.

Anahtar kelimeler: karın ağrısı, rektus kılıfı hematomu, antikoagülan tedavi

Rectus sheath hematoma is a rare cause of abdominal pain, which can be mistaken for acute abdomen.

Mikail Cakir1

1. UHS Haseki Training and Research Hospital General Surgery Department

Abstract

Objectives: Rectus sheath hematoma is a rare condition that can be confused with acute abdomen. Accurate diagnosis with careful physical examination and appropriate imaging studies helps avoid unnecessary laparotomies..

Materials – and Methods: 45-year-old female patient admitted to the emergency department with the complaint of abdominal pain that started suddenly after severe coughing. She had also nausea, dizziness, vomiting, and weakness

Findings: Pain in the lower right quadrant, marked by contraction
Colour change around the navel (Cullen sign)

She used coumadin because of mitral valve replacement 5 years ago.

TA: 110/70,

Heart rate: 120 beats / min,

Hemoglobin: 10.8 g / dl, Platelet: 180.000, INR: 2,5

Abdominal USG: Normal.

Computerized tomography scanning are performed with the suspicion of acute hemorrhagic pancreatitis.

Tomography: 8 * 5 cm mass in the rectus sheath in the right lower quadrant

Discussion: RSH is a rare cause of abdominal pain. It is most common in women, between the fifth and seventh decades of life. Risk factors such as advanced age, anticoagulant therapy, hypertension, paroxysmal cough, pregnancy have been identified. The most common symptom is acute abdominal pain (> 80%). Pain may increase with movement. Sensitive mass can be palpated if the patient contracts in the anterior abdominal wall. USG is 80-90% diagnostic. Computerized Tomography Scanning is the gold standard. It can mimic other intra-abdominal disorders such as peritonitis, ovarian pathology, aortic aneurysm, diverticulitis, pancreatitis, periappendicular abscess, ectopic pregnancy and Spigelian hernia. Treatment is generally supportive. Surgery may be needed if the hematoma enlarges.

Conclusions: RSH is usually caused by anticoagulant therapy and abdominal trauma. The first symptom is acute abdominal pain. RSH can be confused with other acute intra-abdominal pathologies and may cause difficulty in diagnosis.

Key words: abdominal pain, rectus sheath hematoma, anticoagulant therapy

TIP/S-61
YARA ÖRTÜLERİ

Melda Büyüköz¹, İlyas İnci²

¹ Yaşlı Bakımı Hizmetleri Bölümü, Yaşlı Bakım Programı, İzmir Demokrasi Üniversitesi, İzmir

² Dişçilik Hizmetleri Bölümü, Diş Protez Teknolojisi Programı, İzmir Demokrasi Üniversitesi, İzmir

Melda BÜYÜKÖZ: 0000-0002-2399-2917

İlyas İNCİ: 0000-0001-7231-7822

ÖZET

Yara, fiziksel veya termal hasardan dolayı doku veya mukoza sürekliliğinde meydana gelen bozulmadır. Yaralar iyileşme sürecine ve doğasına göre, akut ve kronik yaralar olarak kategorize edilir. Yara iyileşmesi, birbirini izleyen dönemlerden oluşan dinamik ve kompleks bir süreçtir. Akut yaralarda doku iyileşmesi süreci düzenli ve zamanında gerçekleşmektedir. Kronik yaralarda ise iyileşme daha uzundur. Diyabet ve periferik vasküler hastalıklar gibi kronik hastalıklarda cildin bütünlüğünü bozan akut veya kronik yaraların görülme sıklığı artar. Bu durum yara tedavisinde yeni arayışlarının artmasına neden olmuştur. Günümüzde yara bakımında çok çeşitli yara bakım ürünleri kullanılmaktadır. Bunlar arasında en öne çıkan ürünlerden biri yara örtüleridir. Yara örtüleri cilt defektini enfeksiyonlardan ve dehidrasyondan korumak için kullanılır. İdeal bir yara örtüsü, yara arayüzünde nemli bir ortam sağlamalı, gaz alışverişine izin vermeli, mikroorganizmalara bir bariyer görevi görmeli ve fazla eksüdayı temizlemelidir. Yara örtüsü üretiminde kullanılan biyomalzeme, toksik olmayan, alerjik olmayan, travma olmadan kolayca çıkarılabilmesi açısından yapışkan olmayan, antimikrobiyal özelliklere sahip ve yara iyileşmesini destekleyen bir biyomateryalden yapılmalıdır. Günümüz modern yara örtüleri arasında kompozit örtüler, transparan film örtüler, hidrokolloidler, aljinat örtüler, yara doldurucular, antibakteriyel örtüler ve hidrojel örtüler sayılabilir. Son yıllarda, gelişen tıp ve teknolojiye paralel olarak yara tedavisinin seyrini olumlu bir şekilde değiştirdiği belirlenen modern yara örtüleri üretimi önem kazanmıştır.

Anahtar Kelimeler: yara, yara iyileşmesi, yara örtüleri

WOUND DRESSING

ABSTRACT

Wound is deterioration in tissue or mucous continuity due to physical or thermal damage. Wounds are categorized as acute and chronic, according to the healing process and nature. Wound healing is a dynamic and complex process consisting of successive periods. The tissue healing process in acute wounds takes place regularly and on time. In chronic wounds, healing is longer. In chronic diseases such as diabetes and peripheral vascular diseases, the incidence of acute or chronic wounds increases, which impairs the integrity of the skin. Today, a wide variety of wound care products are used in wound healing. One of the most prominent products among them is wound dressings. Wound dressings are used for protecting the skin defect from infections and dehydration. An ideal wound dressing material should maintain a moist environment at the wound interface, allow gaseous exchange, act as a barrier to microorganisms and remove excess exudates. It should also be non-toxic, non-allergenic, nonadherent in the sense that it can be easily removed without trauma, and it should be made from a material that requires minimal processing, possesses antimicrobial properties and promotes wound healing. Modern wound dressings can be classified as composite dressings, transparent film dressings, hydrocolloids, alginate dressings, wound fillers, antibacterial dressings and hydrogel dressings. In recent years, with the development of medicine and technology, the production of modern dressings, the advantage of which is known in wound treatment, has gained importance.

Keywords: wound, wound healing, wound dressings.

TIP/S-62**DOKU MÜHENDİSLİĞİNİN BAŞARILI UYGULAMALARI**

Ilyas Inci¹, Melda Büyüköz²

¹Dişçilik Hizmetleri Bölümü, Diş Protez Teknolojisi Programı, İzmir Demokrasi Üniversitesi, 35140 İzmir
E-mail: ilyasinci@gmail.com, ORCID: 0000-0001-7231-7822

²Yaşlı Bakımı Hizmetleri Bölümü, Yaşlı Bakım Programı, İzmir Demokrasi Üniversitesi, 35140 İzmir
E-mail: meldabykz@gmail.com, ORCID: 0000-0002-2399-2917

ÖZET

Organ yetmezliğine bağlı ölümler, tüm Dünya’da insan ölümlerinin en önde gelen sebeplerinden biridir. Organ yetmezliğine çözüm yollarından biri olarak düşünülen “doku mühendisliği yaklaşımı”, canlı hücrelerin uygun laboratuvar koşullarında bir araya gelerek doku oluşturmaları temeline dayanmaktadır ve büyük bir potansiyele sahiptir. Doku mühendisliği, hasarlı doku ve organların onarımı veya işlevini yitirmiş doku ve organların yerine yenilerinin oluşturulması için hücre, biyomalzeme ve uygun biyokimyasal moleküllerin kombinasyonunu kullanan bir bilim dalıdır. Doku mühendisliği yöntemleri kullanılarak birçok başarılı klinik uygulama gerçekleştirilmiştir. Bu klinik uygulamalarda doku mühendisliği yöntemleriyle üretilen vasküler, adipöz, kıkırdak, deri, trake, vajina ve mesane gibi doku ve organlar kullanılarak başarılı sonuçlar elde edilmiştir. Bu başarılı uygulamalar doku mühendisliğinin potansiyelini ortaya çıkarmaktadır fakat henüz karaciğer, böbrek ve kalp gibi daha karmaşık organların üretimi gerçekleştirilememiştir. Bu organların üretilmesi hedeflendiği için henüz yeni bir bilim dalı olan doku mühendisliği konusunda daha çok ilerlemelerin olması gerektiği açıktır.

Anahtar Kelimeler: doku mühendisliği, organ yetmezliği, klinik uygulamalar

SUCCESSFUL APPLICATIONS OF TISSUE ENGINEERING

ABSTRACT

Deaths due to organ failure are one of the leading causes of human deaths all over the world. Considered as one of the solutions to organ failure, “tissue engineering approach” is based on the idea that living cells come together under appropriate laboratory conditions to form tissues and it has great potential. Tissue engineering is a discipline that uses a combination of cells, biomaterials, and appropriate biochemical molecules to repair damaged tissues and organs or to replace them with new ones. Many successful clinical applications have been carried out using tissue engineering methods. In these clinical applications, successful results have been obtained by using tissues and organs such as vascular, adipose, cartilage, skin, trachea, vagina, and bladder produced by tissue engineering methods. These successful applications reveal the potential of tissue engineering, but production of more complex organs such as liver, kidney and heart has not been achieved yet. Since these organs are targeted to be produced, more progress should be done in tissue engineering, which is a new branch of science.

Keywords: tissue engineering, organ failure, clinical applications

TIP/S-63

Açıklanamayan İnfertilite Hastalarının Serum Presepsin ve NF-kB1 Düzeyleri

Nilüfer ÇELİK1

1Dr. Behçet Uz Çocuk Hastanesi, Biyokimya, İzmir, Türkiye

Özet

Amaç: Bu çalışma açıklanamayan infertilite (Aİ) nedeniyle IVF/ICSI uygulanan hastaların serum ve foliküler sıvısında (FF) presepsin (PSPN) ve NF-kB1 düzeylerini araştırmak için planlandı.

Gereç-yöntem: Bu vaka kontrollü çalışma ilk kez IVF/ICSI döngüsüne tabi tutulan 35 infertil hasta üzerinde gerçekleştirilmiştir. 35 olgunun 20'si açıklanamayan infertilite tanılı iken, geri kalan 15 olgu diğer infertilite etiyojisi olan kadınlar arasından seçildi. Aİ ve kontrol gruplarındaki kadınlar adet döngüsünün 2-3. gününden başlayarak rekombinant FSH ile standart antagonist protokolüne göre tedavi edildi. En az üç folikülün çapı 16-17 mm'ye ulaştığında, foliküllerin olgunlaşması için rekombinant hCG verildi. Oosit toplama sırasında foliküler sıvı ve serum örnekleri toplandı. Bütün numuneler analiz edilene kadar -20 ° C'da dondurulup depolandı. Serum ve foliküler sıvı örneklerinde NF-kB1, presepsin ve CRP düzeyleri incelendi. NF-kB1 seviyeleri, insan NF-kB1 ELISA kiti ile ölçüldü. Serum PSPN seviyeleri ise Rel Assay Human PSPN ELISA kiti kullanılarak ölçüldü.

Bulgular: Aİ grupta serum NF-kB1 (8.18±1.86 ng/mL) düzeyleri FF-NF-kB1 düzeylerine göre (14.52±2.93 ng/mL, P<.001) anlamlı olarak düşük bulundu. Kontrol grubunda ise serum NF-kB1 düzeyleri (15.8±2.86 ng/mL) FF-NF-kB1 (7.89±2.51 ng/mL) düzeylerine göre anlamlı olarak yüksek bulundu (P<.000). Aİ grupta serum ve FF presepsin düzeyleri benzer olarak saptandı (26.3±18.5 mg/L vs. 29.4±18.5 mg/L, P>.609). Kontrol grubunda ise FF- presepsin düzeyleri (26.3±14.2 mg/L) serum düzeylerine göre anlamlı olarak yüksek saptandı (12.3±8.2 mg/L, P<.005). Serum ve FF CRP düzeyleri hem Aİ grupta hem de kontrol grubunda benzer olarak saptandı.

Sonuçlar: Foliküler sıvıda artmış NF-kB1 düzeylerine karşılık normal presepsin ve CRP düzeyleri açıklanamayan infertil olgularda defektif inflamasyonun göstergesi olabilir.

Anahtar Kelimeler: Açıklanamayan infertilite, Serum, Foliküler sıvı, NF-kB1, Presepsin, IVF/ICSI

Serum Presepsin and NF-kB1 Levels in Women with Unexplained Infertility

Nilufer CELİK¹

¹Department of Biochemistry, Dr. Behcet Uz Children's Research and Training Hospital, Izmir, Turkey

Abstract

Objectives: This study was planned to investigate the presepsin (PSPN) and NF-kB1 levels in the serum and follicular fluid (FF) of unexplained infertile (UEI) patients who underwent IVF/ICSI.

Materials - Methods: This case-controlled study was conducted on 35 infertile patients who underwent their first fresh IVF/ICSI cycle. While 20 of 35 cases were unexplained infertility, the remaining 15 cases were selected from women with other infertility etiology. Women in UEI and control groups were treated according to a standard antagonist protocol with individually dosed recombinant FSH starting on day 2–3 of the menstrual cycle. When at least three follicles reached 16-17 mm in diameter, maturation of follicles was induced with recombinant hCG. During oocyte-pick up follicular fluid and serum samples were collected. All samples were frozen until analyzed and stored at -20°C. NF-kB1, presepsin and CRP levels were studied in serum and follicular fluid samples. NF-kB1 levels were measured with Human NF-kB1 enzyme-linked immunosorbent assay kit. Serum PSPN levels was measured by using the Rel Assay Human PSPN ELISA kit.

Results: Serum NF-kB1 (8.18±1.86 ng/mL) levels of UEI patients were significantly lower than FF NF-kB1 levels (14.52±2.93 ng/mL, P<.001). In the control group, serum NF-kB1 levels (15.8±2.86 ng/mL) were significantly higher than FF-NF-kB1 (7.89±2.51 ng/mL, P<.000) levels. Serum and FF presepsin levels were similar in the EUI group (26.3±18.5 mg/L vs. 29.4±18.5 mg/L, P>.609). In the control group, FF presepsin levels (26.3±14.2 mg/L) were significantly higher than serum levels (12.3±8.2 mg/L, P<.005). Serum and FF-CRP levels were similar in both the EUI and the control groups.

Conclusions: Despite increased NF-kB1 levels in follicular fluid, normal presepsin and CRP levels may be indicative of defective inflammation in unexplained infertile cases.

Key Words: Unexplained infertility, Serum, Follicular fluid, NF-kB1, Presepsin, IVF/ICSI

Yaşlılarda İlaç Kullanım Hataları: Bir Sistemik Derleme

Seyfi Durmaz¹, Safiye Özvurmaz², Merve Kırşan³, Ayla Aykaç Koçak³

¹ Ege Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Halk Sağlığı Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

² Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Halk Sağlığı Hemşireliği Anabilim Dalı, Aydın, Türkiye

³ Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Halk Sağlığı Hemşireliği Anabilim Dalı, Aydın, Türkiye

Özet

Amaç: Bu çalışmada yaşlılarda ilaç kullanım hataları konusunda yayınlanmış olan çalışmaların gözden geçirilmesi ve elde edilen verilerin sistemik biçimde incelenmesi amaçlanmıştır.

Gereç - Yöntem: Çalışma, Ocak 2015- Ocak 2020 tarihleri arasında, ulusal ve uluslararası veri tabanlarında ve araştırmacılar tarafından belirlenen anahtar kelimeler ile ulaşılan çalışmalar taranarak gerçekleştirilmiştir. Yaşlılarda ilaç kullanım hatalarına ilişkin verileri içeren, yayın dili Türkçe ve İngilizce olan, son 5 yılda yayınlanmış ve tam metnine ulaşılabilen makaleler seçilmiştir.

Bulgular: Bu makalelerden araştırma kriterlerini karşılayan toplam 9 çalışma sistemik derlemenin örneğini oluşturmuştur. Çalışmaya dâhil edilen 9 araştırmanın 7'si tanımlayıcı, 1'i tanımlayıcı-kesitsel tipte, 1'i de nitel araştırma tasarımına sahiptir. Çalışmalarda araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda geliştirilen anket formları, "Akılcı İlaç Kullanımına Yönelik Bilgi ve Davranışların Değerlendirilmesi Anketi" ile derinlemesine yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Değerlendirmeye alınan çalışmaların sonuçlarına göre yaşlıların en çok yapmış olduğu ilaç kullanım hataları; ilaçlarını zamanında kullanmama, reçetesiz ilaç kullanma/yakın tavsiyesi ile ilaç kullanma ve kendi kararı ile ilaçlarını kullanmayı bırakma şeklindedir. Diğer ilaç kullanım hataları ise; ilaçlarını yanlış dozda alma, ilaçlarını almayı unutma, eski reçeteden arta kalan ilaçları kullanmak üzere saklama, ilaçlarını karıştırma, ilaçların son kullanma tarihine dikkat etmeme, ilaç doz formunda değişiklik yapma ve kullanmadığı ilaçları arkadaşlarına veya komşularına verme şeklindedir.

Sonuçlar: Bu sistemik derleme sonucunda yaşlı bireylerin en çok; ilaçlarını zamanında kullanmama, reçetesiz ilaç kullanma/ yakın tavsiyesi ile ilaç kullanma ve kendi kararı ile ilaçlarını kullanmayı bırakma şeklinde hatalar yaptığı sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İlaç kullanım hataları, Sistemik derleme, Yaşlı

Medication Use Errors in Elderly: A Systematic Review

Seyfi Durmaz¹, Safiye Özvurmaz², Merve Kırşan³, Ayla Aykaç Koçak³

¹ Ege University Faculty of Medicine, Department of Public Health, Izmir, Turkey

² Aydın Adnan Menderes University, Faculty of Nursing, Aydın, Turkey

³ Aydın Adnan Menderes University, Institute of Health Sciences, Aydın, Turkey

Abstract

Objectives: In this study, it is aimed to review the published studies on medication use errors in elderly and to systematically analyze the obtained data.

Materials - Methods: This study was carried out by scanning between January 2015 and January 2020, in national and international databases and with keywords determined by researchers. Articles containing data on medication use errors in elderly, published in Turkish and English, published in the last 5 years and whose full text can be accessed were selected.

Results: A total of 9 studies that met the research criteria from these articles constituted the sample of the systematic review. Of the 9 studies included in the study, 7 have descriptive design, 1 has descriptive-cross-sectional design and 1 has qualitative research design. In the studies, was used the questionnaire forms developed by the researchers in line with the literature, "The Questionnaire for Evaluating Information and Behaviors Regarding Rational Drug Use" with in-depth semi-structured interview technique. According to the results of the studies, the most common medication use errors made by elderly are; not to use their medicines on time, to use over-the-counter medication/ to use medications on the advice of relatives and to stop using their medicines at their own decision. Other medication use errors are; taking the medication in wrong dose, forgetting to take medication, storing the medicines left over from the old prescription, mixing the medicines, not paying attention to the expiration date of the medicines, making changes to the medication dosage form and giving the medicines to friends or neighbors.

Conclusions: As a result of this systematic review, most of the elderly individuals; It was concluded that he did not make use of his medicines on time, use medications without a prescription/ use medications with close advice and stop using his own medications at his own decision.

Key Words: Medication use errors, Systematic review, Elderly

YB/S-2**Dijital Oyunların Farklı Kuşaklar Arasındaki İletişim Üzerine Etkisi**

Dilek Doruk Kondakcı¹

¹Trakya Üniversitesi, Keşan Hakkı Yörük Sağlık Yüksek Okulu Acil Yardım ve Afet Yönetimi Bölümü Edirne/Türkiye

ÖZET

Dünya üzerinde meydana gelen demografik değişimlerden en çok etkilenen grup yaşlı popülasyonudur. TÜİK 2019 yılı verilerine göre dünya nüfusunun; %9,1'ini ülkemizde ise %8.8'ini yaşlı nüfus oluşturmaktadır. Nüfus projeksiyonlarına göre yaşlı nüfus oranının 2030 yılında yüzde 12,9, 2060 yılında yüzde 22,6 olacağı öngörülmektedir.

Bilim ve teknoloji, insanlığın var olmasından bu yana sürekli değişim ve dönüşüm içerisinde. Hızla gelişen teknoloji alanları yaşlı bireylerin yaşam boyutunu da etkilemektedir. Son yıllarda yaşlı bireylerin topluma katılımını sağlamaya yönelik teknoloji tabanlı girişimler birçok ülkede giderek önem kazanmaya başlamıştır. Yaşlı bireyler gelişen teknolojiyi etkin kullanmada zorlansalar da bir öğreticinin kılavuzluğunda uyum sağlayabilmektedirler. Dijital teknolojileri öğrenmedeki yetersizlik dijital bölünmede köprüler oluşturmak için yeni yollara ihtiyacı ortaya çıkarmaktadır.

Dijital uçurumu kapatma yollarından biri de kuşaklararası iletişimdir. Kuşaklararası programlar, farklı nesillerin birbirlerine değer katan işbirliği ve birbirlerine yardım edebilmeleri amacıyla oluşturulmaktadır. Kuşaklararası iletişimin oluşturulmasında; bilgi, beceri, düşünce, değerler, deneyim ve motivasyon önemli kavramlardır. Kuşaklararası iletişim; farklı kuşakların bağları güçlendirmek, yaşlının sosyal izolasyonunu azaltmak ve karşılıklı olarak bireylerin birbirini desteklemesi gibi birçok yarar sağlayabilir. Kuşaklararası iletişim yaşlının kendisini genç hissetmesini, genç bireylerin de ortak kültürel değerleri öğrenmesini ve sorumluluk almasını sağlamaktadır.

Bireyin sosyalleşme duraklarından biri de oyundur. Oyun, bireyin öğrenme deneyiminde etkili bir metottur. Dijital oyunlar kuşaklararası bilgi ve deneyim aktarımında etkin olmaktadır. Yaşlılar için en yaygın olarak bilinen dijital oyunun sosyal ve duygusal yararları; özgüvenin gelişmesi ve yalnızlığın paylaşılmasıdır. Dijital oyunların bilişsel faydaları; yaşlıda odaklanma, hafıza geliştirme, gelişmiş reaksiyon hızı ve problem çözme becerilerinin etkinliğidir. Dijital oyunlar yaşlının yaşam kalitesini arttırmada rol oynamaktadır.

Gençler için, kuşaklar arası iletişimin yararları arasında; yaşlılara yönelik tutumlarda olumlu değişikliklerin geliştirilmesi, özgüvenin artırılması, yaşlılarla işbirliği yapma isteği yer almaktadır.

Sonuç olarak; dijital oyunlar kuşaklararasıdaki iletişimi olumlu yönde etkileyebilir. Yaşlıların bilişsel becerilerini arttırabilir ve fiziksel aktivitelerine katkı sağlar. Dijital teknolojilerde kuşaklararası iletişimi destekleyecek ve yaşlının sosyalleşme ihtiyaçlarını karşılayacak çalışmalara odaklanmak önemlidir.

Anahtar kelimeler: Oyun, digital oyun, kuşaklararası oyunlar, kuşaklararası işbirliği

The Effect of Digital Games on Communication Between Different Generations

Dilek Doruk Kondakçı¹

¹Trakya University, Keşan Hakkı Yörük School of Health Emergency and Disaster Management Department Edirne/Türkiye

ABSTRACT

The group that is most affected by the demographic changes occurring in the world is the elderly population. According to TÜİK 2019 data, 9.1% of the world's population and 8.8% of Turkey's population consist of the elderly population. According to the population projections, the rate of elderly population is expected to be 12.9 percent in 2030 and 22.6 percent in 2060.

Science and technology have been in constant change and transformation since the existence of humanity. Rapidly developing technology areas also affect the life style of older individuals. In recent years, technology-based initiatives to enable older individuals to participate in society have become increasingly important in many countries. Even though older individuals have difficulties in using the emerging technology effectively, they can adapt under the guidance of a trainer. The shortcomings in learning digital technologies reveal the need for new ways to create bridges in the digital field.

One of the ways to close the digital divide is the intergenerational communication. Intergenerational programs are created in order to enable different generations to add value to each others joint business and to help each other. In creating intergenerational communication knowledge, skill, attitude, values, experience, and motivation are important concepts. Intergenerational communication can provide many benefits, such as strengthening bonds of different generations, reducing the social isolation of the elderly, and mutually supporting individuals. Intergenerational communication makes the elderly feel younger, and young people learn common cultural values and take responsibility.

One of the individual's socializing reason is the game. Play is an effective method in the individual's learning experience. Digital games are effective in the transfer of intergenerational knowledge and experience. The social and emotional benefits of digital game for most widely elderly are the development of self-confidence and the sharing of loneliness. Cognitive benefits of digital games for elderly are focusing, memory improvement, improved reaction time, and efficient problem solving skills. Digital games play a role in improving the quality of life of the elderly.

Among the benefits of intergenerational communication for young people are the desire to develop positive changes in attitudes towards the elderly, to increase self-confidence, and to cooperate with the elderly.

As a result, digital games can positively affect communication between different generations. It can increase the cognitive skills of elderly people and contribute to their physical activities. With the digital technologies it is important to focus on studies that can support intergenerational communication and satisfy the socialization trends of the elderly.

Keywords: Game, digital game, intergenerational games, intergenerational cooperation

YB/S-3**Yaşlı Düşmelerini Önlemede Kullanılan Giyilebilir Teknolojik Araçların Gelişiminin Literatür Değerlendirmesi**

Dilek Doruk Kondakçı¹

¹Trakya Üniversitesi, Keşan Hakkı Yörük Sağlık Yüksek Okulu Acil Yardım ve Afet Yönetimi Bölümü Edirne/Türkiye

ÖZET

Düşme, yaşlı bireyler arasında yaygın görülen, ölüm ve yaralanmalara neden olan önemli bir halk sağlığı sorunudur. Dünya Sağlık Örgütü raporlarına göre her yıl üç yaşlıdan biri düşmektedir. Acil servis kayıtları düşen bir yaşlının altı ay içinde tekrar düştüğünü göstermektedir. Kanada’da hazırlanan bir rapor; yaralanma nedeniyle hastaneye yatışların yarısını düşme kaynaklı olduğu yönündedir.

Düşmeye bağlı olarak en sık karşılaşılan yaralanmalar kanama, kırık ve travmadır. Düşme sonrası bireyin sağlığına olumsuz etki eden durumlar; sakatlık, felç, koma ve ölümlerdir. Düşen bir yaşlıda psikolojik olarak tekrar düşme korkusu gelişmektedir. Düşme korkusu yaşlı bireyin yaşam kalitesini olumsuz yönde etkilemektedir. Düşme korkusu nedeniyle yaşlı günlük yaşam aktivitelerini (GYA) sınırlamaktadır. GYA’nin sınırlandırılması düşmeye zemin hazırlamaktadır.

Teknoloji sürekli bir değişim içerisindedir. Literatür incelendiğinde son on yıldır düşmelerin erken tespitine olanak sağlayacak çeşitli düşme tespit yöntemleri üzerinde çalışıldığı görülmektedir. Düşme risklerinin belirlenmesi ve önlem alınması sağlık alanında (sağlık hizmetleri, iş güvenliği vb.) birçok alanı ilgilendirmektedir. Mobil uygulamalar yaşlının uzaktan izlenmesine olanak sağlamaktadır.

Düşme algılama sistemleri farklı kategorilerde sınıflanmaktadır. Düşme algılama sistemleri akıllı bileklik ya da telefonlara yerleştirilebilir özellikler taşımaktadır. Sistemler kullanıcı etkinliğini izleme ve uyarı için tasarlanmıştır. Giyilebilir düşme algılama sistemlerinin düşme riskini belirlemeye yardımcı olduğu düşünülmektedir. Cihazların özelliklerinden biri de düşük enerji ile çalışabilir olmalarıdır.

Düşen yaşlının erken farkındalığı önemlidir. Zamanında yapılmayan müdahale düşme sonucunda ortaya çıkan tabloyu kötüleştirebilir. Yaşlı bireyin kendi evinde bağımsız yaşamasında giyilebilir cihazların kullanımı bu nedenle önemli yere sahiptir. Düşmelerin algılanmasını sağlayan araçların kullanımının yaygınlaşması ile yaşlıya yardım süresinin kısalaacağı öngörülmektedir.

Anahtar kelimeler: düşme, yaşlı, giyilebilir teknoloji, teknoloji

Literature Evaluation of The Development of Wearable Technological Tools Used to Prevent Falling of Elderly

Dilek Doruk Kondakçı¹

¹Trakya University, Keşan Hakkı Yörük School of Health Emergency and Disaster Management Department Edirne/Türkiye

ABSTRACT

Falling is an important public health problem that is common among older individuals and causes death and injuries. According to the reports of the World Health Organization, one of three elderly falls every year. Emergency records indicate that a fallen elderly has fallen again within six months. A report prepared in Canada shows that half of hospitalization is due to injuries of falling cases.

The most frequent injuries due to falling are bleeding, fracture, and trauma. Conditions that negatively affect the health of the individual following the fall are disability, stroke, coma, and deaths.

A fallen elderly develops psychological fear of falling again, which negatively affects the quality of life of the elderly. Fear of falling limits daily life activities of an elderly. Limitation of GYA builds the base for falling.

Technology is constantly changing. When the literature is examined, it is seen that various fall detection methods have been studied in the last decade that will allow early detection of falls. Determination risks of falls and necessary precautions covers many areas in the field of health (health services, occupational safety etc.). Mobile applications allow remote monitoring of the elderly. Fall detection systems are classified in different categories. Fall detection systems have features that can be implemented in smart wristbands and/or smart phones. The systems are designed for monitoring user activities and warnings. Wearable fall detection systems are thought to help determine the risk of falling. One of the features of the devices is such that they can operate with low energy sources

Early awareness of the fallen elderly is important. The situation may be worsened if not timely intervention is provided. Therefore, the use of wearable devices is important for the elderly individuals to live independently in their own home. With the widespread use of tools that provide detection of falls, the duration of aid to the elderly is expected to be shorter.

Keywords: falls, elderly, wearable devices, technology

YB/S-4

Başarılı Yaşlanmada Etkili Olan Faktörler

Songül DURAN¹, Yüksel CAN ÖZ²

¹ İzmir Demokrasi Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Sağlık Hizmetleri Bölümü, Yaşlı Bakımı Programı İzmir, Türkiye

² Kocaeli Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Kocaeli, Türkiye

Özet

Amaç: Bu derlemenin amacı başarılı yaşlanma kavramını tanımlamak, başarılı yaşlanmada etkili olan faktörleri incelemektir.

Gereç- Yöntem: Bu çalışma başarılı yaşlanma ve etkili olan faktörleri belirlemek için yapılmış sistematik derlemeler ile güncel literatür bilgileri incelenerek hazırlanmıştır. Araştırmanın sorusu; Başarılı yaşlanmada etkili olan faktörler nelerdir?

Bulgular: Yaşlı yetişkinlerin nüfusu her yıl küresel olarak %2 büyümekte ve 2050'de büyümeye ve genel nüfusun %21'ine ulaşması beklenmektedir (Song and Kong, 2015). Yaşlı yetişkinlerin sayısı katlanarak arttıkça, üretken yaşlanma bir öncelik olmaktadır. Yararlı bir şekilde yaşlanma, sağlıklı yaşlanma, pozitif yaşlanma, üretken yaşlanma ve başarılı yaşlanma gibi çeşitli teorik çerçevelerde kavramsallaştırılmıştır (McManus, 2020). Artan yaşam beklentisi ve yaşamın bu ekstra yıllarına kalite ekleme girişimleri başarılı yaşlanmayı anlama konusundaki ilgiyi artırmış ve yaşlılıkta iyi bir yaşam için daha yüksek bir beklenti geliştirmiştir (Nosraty et al., 2015).

Başarılı yaşlanma terimi sayısız yolla kullanılmış olsa da Rowe ve Kahn (1997) bunu üç ana bileşeni içerecek şekilde tanımlamıştır: hastalık ve hastalıkla ilişkili sakatlık olasılığının düşük olması, yüksek bilişsel ve fiziksel fonksiyonel kapasite ve hayata aktif katılım.

Başarılı yaşlanma birçok faktörden etkilenmektedir. Bu faktörler arasında sosyal, zihinsel, fizyolojik, sağlık, aktivite gibi faktörler bulunmaktadır (Hazer, Özsungur, 2017). Bireylerin fiziksel sağlık durumu, günlük yaşam pratikleri, yaşlılık ve yaşlanmaya ilişkin tutumları ve zihinsel sağlıkları ile ilişkili değişkenler, kültür ve medya ise başarılı yaşlanma sürecini etkileyen toplumsal faktörler arasında yer almaktadır (Yüzbaşı, Künüröğlu, 2019). Yaşlılık sürecinde finansal sorunlarla başa çıkma, sosyal imkânlar, sağlık sorunlarının üstesinden gelmek, olası sağlık sorunları için gerekli önlemleri almak, yaratıcılık gibi maddi ve manevi etkenler başarılı yaşlanma sürecinde önem arz eden konular arasında yer almaktadır (Hazer, Ateşoğlu, 2019).

Sonuçlar: Sağlık profesyonellerinin başarılı yaşlanmada etkili olan faktörleri bilmesi, başarılı yaşlanma üzerine projelerde aktif rol alması, yetişkin bireyleri bilinçlendirme, yönlendirme çalışmalarında yer alması gerektiği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Başarılı yaşlanma, sağlık, yaşlanma

Factors Affecting Successful Aging

Songül DURAN¹, Yüksel CAN ÖZ²

¹Izmir Democracy University, Vocational School of Health Services, Health Services Department, Elderly Care Program, Izmir, Turkey

²Kocaeli University, Faculty of Health Sciences, Nursing Department, Kocaeli, Türkiye

Abstract

Objectives: The aim of this review is to define the concept of successful aging, to examine the factors that are effective in successful aging.

Materials - Methods: This study was prepared by examining systematic reviews and current literature information to determine successful aging and effective factors. The question of the research; What are the factors that are effective in successful aging?

Results: The population of older adults grows globally by 2% each year and is expected to grow by 2050 and reach 21% of the general population (Song and Kong, 2015). Productive aging is a priority as the number of older adults increases exponentially. Successful aging is also conceptualized in various theoretical frameworks such as beneficial aging, healthy aging, positive aging and productive aging (McManus, 2020). Increasing life expectancy and attempts to add quality to these extra years of life have increased the interest in understanding successful aging and developed a higher expectation for a good life in old age (Nosraty et al., 2015). Although the term successful aging has been used in many different ways, Rowe and Kahn (1997) defined it to include three main components: low probability of illness and disease-related disability, high cognitive and physical functional capacity, and active participation in life. Successful aging is affected by many factors. These factors include factors such as social, mental, physiological, health and activity (Hazer, Özsungur, 2017). Factors affecting the successful aging process; individuals' physical health, daily life practices, attitudes towards aging, variables related to their mental health, culture and media (Captain, Kınıroğlu, 2019). Material and moral factors such as coping with financial problems, social opportunities, overcoming health problems, taking necessary precautions for possible health problems, creativity are among the important issues in successful aging process (Hazer, Ateşoğlu, 2019).

Conclusions: It is thought that healthcare professionals should know the factors that are effective in successful aging, take an active role in successful aging projects and take part in awareness-raising activities for adults.

Key Words: Successful aging, health, aging

HEM/P-1 HEMOFİLİ REHABİLİTASYONUNDA HEMŞİRENİN ROLÜ

Özlem Kardeş Kin ¹, Serap Özer ²

¹ Pazarcık Devlet Hastanesi, Kahramanmaraş, Türkiye

² Ege Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, İzmir, Türkiye

*İlgili yazar / Corresponding author: kardas.ozlem@hotmail.com

ÖZET

Giriş

Hemofili, koagülasyon faktörü VIII veya IX eksikliğinin yol açtığı doğuştan kanama bozukluğudur. Yaşam boyu süren kontraktürler, immobilite, sosyal izolasyon ve depresyon ile karakterizedir. Hemofilide rehabilitasyon uygulamaları hastalık tanısının konduğu andan itibaren bütün yaşam sürecine yayılmalıdır. Hemofilinin rehabilitasyon sürecinde kanama, ağrı, fiziksel aktivite yönetimi, diş bakımı ve aşılama önemli konulardır.

Kanama Yönetimi

Eklem içi (hemartroz), kas içi (iliopsoas) kanamalar, ağız, dişeti, burun ve genitoüriner sistem kanamaları ciddi; intrakraniyal, gastrointestinal kanamalar ve boyun/boğaz kanamaları ise yaşamı tehdit eden kanamalardır. Akut kanama yönetiminde şu girişimler uygulanmalıdır;

- Travma sonrası uygun dozda faktör verilmelidir.
- Alana kompresyon uygulanarak etkilenen eklem eleve edilmelidir.
- Ağrı geçinceye kadar eklem splint ile immobilize edilmelidir.
- Ağrı için her 2-4 saatte ortalama 10-15 dakika buz paketleri eklem çevresine uygulanmalıdır.
- Ağrı azaldığı zaman fizyoterapiye başlanmalıdır.
- İliopsoas kanamasında ise yatak istirahati gereklidir. Hastanın kullandığı faktör seviyesi hemen arttırılmalıdır.
- Epistaksiste burnun ön kısmına 10-20 dakika buzlu suya batırılmış gazlı bezle basınç yapılmalıdır.

Ağrı Yönetimi

- Ağrı yönetiminde gerekli olduğu durumlarda parasetamol, etkili olmazsa COX-2 inhibitörleri uygulanmalıdır.
- Nonfarmakolojik uygulamalar kapsamında soğuk paketler, splintler ve koltuk değneği kullanılabilir.

Fiziksel Aktivite

- Yüzme, yürüyüş, bisiklet ve masa tenisi gibi temassız sporlar önerilmelidir.
- Yüksek temas ve çarpışma içeren futbol, boks, güreş ve kayak gibi etkinlikler yaşamı tehdit eden yaralanmalara neden olabileceği için kaçınılmalıdır.

Diş Bakımı

- Her fırçalamada mutlaka diş ipi veya yumuşak uçlu diş fırçaları kullanılmalıdır. Tuzlu su ile gargara yapılmalıdır.

Aşılanma

- Hemofilisi olan ve HIV bulaşmış bireylere pnömoni ve yıllık influenza aşısı tercihen subkutan veya intradermal uygulanmalıdır.
- Eğer intramüsküler enjeksiyon yapılacaksa;
 - Enjeksiyondan önce, alana beş dakika buz paketi uygulanmalıdır.
 - Mevcut olan en küçük iğne tercih edilmelidir.
 - Enjeksiyon sonrası, alana beş dakika bası yapılmalıdır.

SONUÇ

Hemofili kronik bir hastalık olduğu için holistik bakış açısıyla değerlendirilmesi gerekmektedir. Hemşirenin, hastanın gelişim dönem özelliklerini bilerek girişimde bulunması önemlidir. Hemofili yönetiminin etkin olması için rehabilitasyon sürecinin kaliteli ve yeterli olması şarttır.

Anahtar kelimeler; hemofili, rehabilitasyon, hemşirelik

THE ROLE OF NURSE IN REHABILITATION OF HEMOPHILIA

ABSTRACT

Introduction

Hemophilia is the congenital bleeding disorder caused by coagulation factor VIII or IX deficiency. Contractures, which are experienced all throughout the life, are characterized by immobility, social isolation and depression. Rehabilitation practices in hemophilia should be spread throughout the whole life process starting from the moment the disease is diagnosed. Bleeding, pain, physical activity management, dental care and vaccination are important issues in the rehabilitation process of hemophilia.

Bleeding Management

Intra-articular (hemarthrosis), intramuscular (iliopsoas), mouth, gingiva, nose and genitourinary system hemorrhages are serious bleedings; intracranial, gastrointestinal and neck/throat bleeding are life-threatening bleedings. The following procedures should be applied in acute bleeding management;

- In the post-trauma period, factor should be given in the appropriate dose.
- The affected joint should be elevated by applying compression to the area.
- The joint should be immobilized with splints until the pain is over.
- For pain, ice packs should be applied around the joint for an average of 10-15 minutes every 2-4 hours.
- When the pain subsides, physiotherapy should be started.
- Bed rest is required for iliopsoas bleeding. The level of factor used by the patient should be increased immediately.
- In epistaxis, pressure should be applied to the anterior part of the nose for 10-20 minutes with gauze patch soaked in ice water.

Pain Management

- Paracetamol should be applied in pain management where necessary; in case it is not effective, the COX-2 inhibitors should be applied.
- Cold packages, splints and crutches can be used within the scope of non-pharmacological applications.

Physical Activity

- Non-contact sports such as swimming, hiking, cycling and table tennis should be recommended.
- Activities with high contact and collision such as football, boxing, wrestling and skiing should be avoided as they can cause life-threatening injuries.

Dental Care

- Dental floss or soft tip toothbrushes must be used in every brushing. Mouth should be gargled with salt water.

Vaccination

- If intramuscular injection is to be done;
 - An ice pack should be applied to the area for five minutes before injection.
 - The smallest available needle should be preferred.
 - After injection, the area should be compressed for five minutes.

CONCLUSION

Since hemophilia is a chronic disease, it should be treated within a holistic perspective. It is important that the nurse is aware of the developmental period characteristics of the patient before interfering. In order for hemophilia management to be effective, the rehabilitation process should be qualified and sufficient.

Keywords; hemophilia, rehabilitation, nursing

HEM/P-2

Kateter Yöntemi ile Aort Kapağı Yerleştirilen Bir Olguda Pender'in Sağlığı Geliştirme Modeli'nin Kullanımı

Öznur Erbay¹, Serap Özer², Fisun Şenuzun Aykar²

¹ Bursa Uludağ Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Anesteziyoloji ve Reanimasyon Anabilim Dalı, Bursa, Türkiye

² Ege Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, İç Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

Özet

Amaç: Pender'in Sağlığı Geliştirme Modeli sağlıklı bir yaşam şekli oluşturmak için davranışsal değişimler yapılmasını hedeflenmektedir. Bu olgu çalışmasında; ileri derecede aort stenozu bulunan altmış beş yaşındaki bir erkek olgunun bakım süreci "Sağlığı Geliştirme Modeli" doğrultusunda hazırlanmış, model ve kullanımı ile ilgili örnek oluşturmak amaçlanmıştır.

Gereç - Yöntem: Transkateter Aort Kapak İmplantasyonu (TAVİ) uygulanan olgudan ayrıntılı sağlık öyküsü ve anamnez alınarak, Pender'in Sağlığı Geliştirme Modeli çerçevesinde hemşirelik bakımı ve girişimleri planlanmıştır. Modelin kullanımı için hastadan yazılı onam alınmıştır.

Bulgular: Olgu, TAVİ sonrası geçmişte geçirdiği bypass ameliyatına göre daha rahatladığını ve iyi hissettiğini belirtmiştir. Model çerçevesinde uygulanan girişimler sonucunda hastanın kardiyak diyet, egzersiz, sigara ve alkolü bırakma, ilaç tedavisinin yönetimi gibi yeni yaşam biçimi değişikliklerine uyum sağlaması kolaylaştırılmıştır. Hastanın taburculuk sonrası poliklinik kontrolünde öncesinde yüksek olan total ve LDL kolesterol düzeylerinde anlamlı düşüşler sağlanmış, kilo verdiği görülmüş; diyetini aksatmadığını ve günlük 30 dakikalık egzersiz programına uyduğu görülmüştür.

Sonuçlar: Pender'in Sağlığı Geliştirme Modeli'ne uygun geliştirilen bir rehber eşliğinde TAVİ uygulanan hastalara verilen eğitimin olumlu etkileri, bu olgudaki gözlenen pozitif değişim, memnuniyet ve uyum artışı ile kanıtlanmıştır. Model, birçok durumun yönetimine yönelik bireyin öz yeterliliğinin artırılmasında ve yaşam biçimi değişikliği oluşturmada etkili bulunmuştur. TAVİ uygulanan bireylerde Pender'in "Sağlığı Geliştirme Modeli"nin kullanılması, kardiyoloji hemşireleri için TAVİ sonrası bireyin yaşam biçimi değişikliğini sağlamasında etkin bir araç olarak kullanılabilir.

Anahtar Kelimeler: Transkateter Aort Kapak İmplantasyonu, Bakım Yönetimi, Kuram, Model.

The Use Of Pender's Health Promotion Model in A Case With Transcatheter Aortic Valve Implantation

Öznur Erbay¹, Serap Özer², Fisun Şenuzun Aykar²

¹ Bursa Uludag University, Faculty of Medicine, Department of Anesthesiology and Reanimation, Bursa, Turkey

² Ege University, Faculty of Nursing, Department of Internal Medicine Nursing, Izmir, Turkey

Abstract

Objectives: Pender's Health Promotion Model aims for behavioral changes to create a healthy lifestyle. In this case study presents the care process of a 65-year-old male patient with advanced aortic stenosis prepared in line with the Health Promotion Model and compiles the information about Health Promotion Model and its uses.

Materials - Methods: Nursing care and interventions have been planned within the framework of Pender's Health Promotion Model, by taking a detailed medical history and anamnesis from the case undergoing Transcatheter Aortic Valve Implantation (TAVI). Written consent was obtained from the patient for the use of the model.

Results: The case stated that she felt more comfortable and better than the previous bypass surgery after TAVI. As a result of the interventions applied within the framework of the model, the patient's adaptation to new lifestyle changes such as cardiac diet, exercise, smoking and alcohol cessation, and the management of drug therapy have been facilitated. Significant decreases were achieved in total and LDL cholesterol levels, which were high before the outpatient clinic control after discharge, and it was observed that he lost weight; It has been observed that it does not disrupt its diet and complies with the daily 30-minute exercise program.

Conclusions: The positive effects of the training given to patients undergoing TAVI, accompanied by a guide developed in accordance with Pender's Health Promotion Model, are evidenced by the positive change observed in this case, increased satisfaction and compliance. The model has been found effective in increasing the self-efficacy of the individual and managing lifestyle changes for the management of many situations. The use of Pender's Health Promotion Model in individuals who have been administered TAVI can be used as an effective tool for cardiology nurses in ensuring the lifestyle change of the individual after TAVI.

Key Words: Transcatheter Aortic Valve Implantation, Care Management, Theory, Model.

BD/P-1**GASTRİK BYPASS BAŞARISINDA HEDONİK AÇLIK MEKANİZMALARINI ETKİLİ OLABİLİR Mİ?**

Gizem Alaca [1], Deniz Çatar [1], Dilek Ongan [1]

dyt.gizemalaca@gmail.com, ctr.deniz@gmail.com, dilek.ongan@ikc.edu.tr

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Çiğli – İZMİR, Türkiye

ÖZET

Bu derlemede metabolik ihtiyaç nedeniyle oluşan besin alımının yanında homeostatik olmayan sistemlerden kaynaklı besin alımının, obezite tedavisinde uygulanan Roux-en-Y Gastrik Bypass (RYGB) ile ilişkisini inceleyen makaleleri derlemek amaçlanmıştır. Bu amaçla bariatrik cerrahi, RYGB, hedonik açlık gibi anahtar kelimeler kullanılarak ScienceDirect, Scopus, Pubmed veritabanlarında literatür taraması yapılmıştır. Bireylerin yalnızca fizyolojik ihtiyaç nedeniyle değil, kendilerini daha iyi hissetmek, stres düzeylerini azaltmak, zevk almak nedeniyle de, besinlere karşı yeme isteği duyması sonucunda, besinden zevk alma beklentisi ile ilişkili olarak iştahının artması; literatürde “Hedonik Açlık”, “Hedonik Yeme”, “Duygusal Yeme”, “Stres Kaynaklı Yeme” olarak ifade edilmektedir. Doyurucu bir yemekten sonra kek tüketmeyi istemek enerji yoksunluğu değil, keyfi olarak besin tüketimine yönelimdir. Açlık ve lezzet arasındaki etkileşimlerin yanı sıra haz, besin seçimini etkileyerek iştah kontrolünü düzenlemektedir. Hedonik besin alımında, tüketilen besinler yüksek enerji yoğunluğuna sahip olup, yüksek oranda tuz, şeker ve yağ içermektedir. Morbid obezite için yaygınlaşmaya başlamış tedavilerin başında olan RYGB, mideyi ve duodenumu (ghrelin üreten dokuların çoğunluğunu) atlayarak, mide hacmini gastrojejunal anastomozla sınırlar. RYGB’nin ağırlık kaybı sağlamasına neden olan mekanizmalar net olmamakla birlikte yapılan çalışmalar mevcuttur. Çalışmalardan bazılarında iştahı arttıran ve yiyecek alımını tetikleyen ghrelin hormonu düzeyindeki azalmanın ağırlık kaybına yol açtığı, bazılarında tokluk hormonlarından glukagon benzeri peptid 1, peptid YY düzeylerinin yüksek olmasının ve RYGB sonrası besinlere karşı hedonik yanıtın düşük olmasının ağırlık kaybı üzerine etkili olduğu öne sürülmektedir. Ayrıca RYGB sonrası hasta psikolojisinin değişimi veya karın ağrısı, baş dönmesi, mide bulantısı, dumping sendromu gibi advers reaksiyonlar hedonik açlığı azaltarak çikolata, kek, kurabiye, bisküvi gibi yüksek hedonik değere sahip yiyeceklerin daha az, proteinden zengin besinlerin ve sebzelerin daha sık tüketilmesi söz konusu olabilir. RYGB’ye bağlı ağırlık kaybı ile bağırsak-beyin mekanizmalarının ilişkisinin araştırılması, obezite için daha etkili ve cerrahi olmayan tedavilerin önünü açabilir. Altta yatan mekanizmalar ne olursa olsun, RYGB’nin hedonik açlığı azaltmadaki rolünün, obezite tedavisinin başarılı sonuçlanmasına büyük ölçüde katkı sağladığı düşünülmektedir.

Anahtar kelimeler: Bariatrik cerrahi, Roux-en-Y gastrik bypass, hedonik açlık, beslenme, obezite.

MAY HEDONIC HUNGER MECHANISMS BE EFFECTIVE IN GASTRIC BYPASS SUCCESS?

ABSTRACT

In this review, it was aimed to review articles examining relationship between nutrient intake due to metabolic needs and from non-homeostatic systems with Roux-en-Y Gastric Bypass (RYGB). Literature research was made in ScienceDirect, Scopus, Pubmed databases using keywords such as bariatric surgery, RYGB, hedonic fasting. As a result of desire to eat not only because of physiological needs, but also because of feeling better, reducing stress; increased appetite in connection with expectation of enjoying food is expressed as "Hedonic Hunger", "Hedonic Eating", "Emotional Eating", "Stress Oriented Eating". Craving for a cake after a satisfying meal is not energy shortage, but arbitrary trend towards food intake. In addition to interactions between hunger and taste, pleasure regulates appetite control by affecting food choice. In hedonic food intake, foods consumed have high energy density and contain high levels of salt, sugar and fat. RYGB, one of the most common treatments for morbid obesity, limits gastric volume to gastrojejunal anastomosis, bypassing stomach and duodenum (most of the ghrelin producing tissues). Although mechanisms that cause RYGB to provide weight loss are not clear, there are studies on this subject. Decrease in ghrelin hormone level, which increases appetite and triggers food intake, causes weight loss. High glucagon-like peptide 1, peptide YY levels, low hedonic response to nutrients after RYGB are effective on weight loss. Changes in psychology or adverse reactions (abdominal pain, dizziness, nausea, dumping syndrome) may reduce hedonic hunger which causes rare consumption of foods with high hedonic value (chocolate, cake, cookies, biscuits) and frequent consumption of protein-rich foods and vegetables. Investigating relationship between RYGB-related weight loss and intestinal-brain mechanisms may pave the way for more effective and non-surgical treatments for obesity. Regardless of underlying mechanisms, role of RYGB in reducing hedonic hunger is thought to contribute greatly to success of the obesity treatment.

Key words: Bariatric surgery, Roux-en-Y gastric bypass, hedonic hunger, nutrition, obesity.

FTR/P-1**Kolorektal Cerrahi Sonrası Ekspiratuar Kas Eğitiminin Kaygı Ve Mobilite Üzerine Etkisi**

Erhan Kızmaz¹, Orçin Telli Atalay¹, Süleyman Gürsoy¹, Uğur Sungurtekin²

¹Pamukkale Üniversitesi Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon YO, Denizli, Türkiye

²Pamukkale Üniversitesi Tıp Fakültesi, Denizli, Türkiye

Özet

Giriş ve Amaç: Kolorektal cerrahi sonrasında bütünlüğü bozulan ekspiratuar kasların güçlü olması öksürme kalitesi ve sekresyon klirensi açısından önemlidir. Bu nedenle ekspiratuar kasların eğitilmesi gereklidir. Bu çalışmanın amacı kolorektal cerrahi sonrası konvansiyonel fizyoterapiye ek olarak uygulanan ekspiratuar kas eğitiminin (EMT) mobilite, bağımsızlık ve kaygı düzeyleri üzerine etkisini incelemektir.

Metot: 24 birey (13 erkek) çalışmaya dahil edildi ve randomize olarak iki gruba ayrıldı (yaş ortalaması grup1 61.75±7.4, grup 2 56.42±12.5). Konvansiyonel fizyoterapiye ek olarak grup 1'e (n=12) EMT, grup 2'ye ise insentif spirometre (İS) ile derin inspirasyon eğitimi (günde 6, haftada 5 kez, postoperatif dönem) uygulandı. Tedavi programı taburculuğa kadar devam etti, hasta hareketlilik ve gözlemci hareketlilik ölçeği (HHGHÖ) postoperatif ve taburculukta, durumluluk ve süreklilik kaygı skoru (STAI) pre-postoperatif ve taburculuk öncesinde değerlendirildi.

Bulgular: HHGHÖ skorları her iki grupta da taburculuk döneminde iyileşme gözlemlendi ($p<0.05$), iki grup arasında anlamlı bir fark yoktu ($p>0.05$). STAI skorlarında İS grubunda herhangi bir dönemde istatistiksel olarak anlamlı bir değişim gözlenmedi ($p>0.05$). EMT grubunda ise süreklilik kaygı skoru taburculukta postoperatif döneme göre anlamlı derecede azalırken ($p=0.013$) diğer dönemlerde istatistiksel olarak anlamlı bir değişim gözlenmedi ($p>0.05$). Gruplar arası STAI skorları karşılaştırıldığında hiçbir dönemde iki grup arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmadı ($p>0.05$).

Sonuç: çalışmamızın sonuçlarına göre iki tekniğin mobilite ve bağımsızlık düzeyini geliştirdiği, kaygı düzeyleri açısından birbirlerinden üstünlüğünün olmadığını ve klinikte kolorektal cerrahi sonrası güvenle birbirinin alternatifi olarak kullanılabileceğini düşünüyoruz.

Anahtar kelimeler: Pulmoner fizyoterapi, Kolorektal cerrahi, Ekspiratuar kas eğitimi

Effects Of Expiratory Muscle Training On Anxiety And Mobility After Colorectal Surgery

Erhan Kızmaz¹, Orçin Telli Atalay¹, Süleyman Gürsoy¹, Uğur Sungurtekin²

¹ Pamukkale University School of Physical Therapy and Rehabilitation, Denizli, Turkey

² Pamukkale University Medicine Fakulty, Denizli, Turkey

Abstract

Introduction: The strength of the expiratory muscles whose integrity is impaired after colorectal surgery requires cough quality and secretion clearance. Therefore, training of these muscles is essential. The aim of this study was to analyze the effects of expiratory muscle training (EMT) in addition to conventional chest physiotherapy on mobility, independence and anxiety after colorectal surgery.

Method: 24 individuals (13 male) were included into the study. The individuals were divided into two groups (group 1 mean age 61,75±7,4 years, group 2 56,42±12,5 years) randomly. The individuals in the group 1 (n=12) received EMT, In the group 2 (n=12) deep breathing exercises with incentive spirometry (IS) in addition to conventional chest physiotherapy were performed (6 times a day, 5 days a week in the postoperative period). The treatment continued until discharged. In the pre-postoperative and pre-discharge period state and trait anxiety index (STAI), in the postoperative and pre-discharged patient mobility and observer mobility scale (PMOMS) were evaluated.

Results: PMOMS scores significantly improved in both groups before discharge ($p<0.05$), there was no significant difference between the two groups ($p>0.05$). There was no statistically significant change in STAI scores in the IS group in any period ($p>0.05$). In the EMT group, while the trait anxiety score decreased significantly before discharge compared to the postoperative period ($p=0.013$), no statistically significant change was observed in the other periods ($p>0.05$). There was no significant difference in STAI scores between the two groups.

Conclusion: The results of our study showed that in addition to conventional chest physiotherapy, IS and EMT improved mobility and independence, there is no superiority in terms of anxiety levels and we think that both can be used safely as complementary technique after colorectal surgery.

Key words: Pulmonary physiotherapy, Colorectal surgery, Expiratory muscle training

FTR/P-2

SAĞLIKLI GENÇ BİREYLERDE SOLUNUM EGZERSİZLERİNİN KASSAL VE KARDİYOPULMONER ENDURANS ÜZERİNE ETKİLERİ

Orçin Telli Atalay¹, Erhan Kızmaz¹, Ayşenur Yılmaz¹

¹Pamukkale Üniversitesi Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon YO, Denizli, Türkiye

*İlgili yazar / Corresponding author: erhankizmaz@hotmail.com

ÖZET

Amaç: Bu çalışmanın amacı solunum egzersizlerinin kassal ve kardiyopulmoner endurans üzerine etkilerini incelemektir.

Metot: Çalışmamıza yaş ortalaması 22.35±1.08 olan 20 birey (13 kadın) dahil edildi ve randomize olarak iki gruba ayrıldı. Çalışma grubuna (ÇG) (n=10) sekiz hafta boyunca haftada 5 gün günde 4 set diyafram solunumu ve bazal ekspansiyon egzersizleri uygulanırken kontrol grubuna (KG) (n=10) herhangi bir müdahalede bulunulmadı. Tüm bireylerin başlangıçta ve 8 hafta sonunda gövde endurans (Kraus-Weber-Biering-Sorensen Testi) ve kardiyopulmoner endurans düzeyleri (6DYT) değerlendirildi.

Bulgular: ÇG' de müdahale sonrası 6DYT mesafesinde, Kraus-Weber ve Biering-Sorensen endurans testlerinde anlamlı bir artış olurken (sırasıyla p=0.009, p=0.044, p=0.033), KG' de anlamlı bir değişiklik gözlenmedi (p>0.05). Gruplar arası veriler karşılaştırıldığında ise hiçbir veride istatistiksel olarak anlamlı bir fark gözlenmedi (p>0.05).

Sonuç: Çalışmamızın sonuçları solunum egzersizlerinin gövde kasları ve kardiyopulmoner endurans üzerine olumlu etkileri olduğunu göstermiştir. Endurans artırmaya yönelik diğer tüm egzersizlere ek olarak solunum egzersizlerinin egzersiz programına dahil edilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Anahtar kelimeler: Solunum egzersizleri, Endurans, Kardiyopulmoner rehabilitasyon

EFFECTS OF RESPIRATORY EXERCISES ON MUSCULAR AND CARDIOPULMONARY ENDURANCE IN YOUNG HEALTHY INDIVIDUALS

ABSTRACT

Aim: Diaphragm, the primary muscle of respiration, is one of the core region muscles. Therefore, strong diaphragm muscle is of great importance in body stabilization. The aim of this study was to examine the effects of respiratory exercises on muscular and cardiopulmonary endurance.

Method: Twenty individuals (13 female) with mean age of 22.35 ± 1.08 were included in our study. The individuals were randomly divided into two groups. The individuals in the study group (SG) (n=10) received 4 sets of diaphragmatic breathing and basal expansion exercises 5 days a week during eight weeks, while no intervention received to the control group (CG) (n=10). Trunk endurance (Kraus-Weber-Biering-Sorensen Test) and cardiopulmonary endurance levels (6MWT) were evaluated at the beginning and after 8 weeks of all individuals.

Results: In the SG, 6MWT distance, Kraus-Weber and Biering-Sorensen endurance tests significantly increased ($p = 0.009$, $p = 0.044$, $p = 0.033$, respectively), but no significant changes were observed in CG ($p > 0.05$). There was no statistically significant difference between groups in any outcomes ($p > 0.05$).

Conclusion: The results of our study showed that respiratory exercises have positive effects on trunk muscles and cardiopulmonary endurance. In addition to all other exercises to increase endurance, we think that breathing exercises should be included in the exercise program.

Key Words: Respiratory exercises, Endurance, Cardiopulmonary rehabilitation

FTR/P-3

Ön Çalışma: Sağlıklı Gençlerde Kalça Abdüktör Kas Kuvveti İle Lateral Gövde Kas Endüransı Arasındaki İlişki

Feyza Altındal¹, Nihal Büker²

¹Denizli Devlet Hastanesi, Fizik Tedavi Birimi, Denizli

²Pamukkale Üniversitesi Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksek Okulu, Denizli

ÖZET

Amaç: Çalışmamız sağlıklı gençlerde kalça abdüktör kas kuvveti ile lateral gövde kas endüransı arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla planlanmıştır.

Gereç ve yöntemler: Çalışmaya Pamukkale Üniversitesi Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksek Okulu'nda öğrenim gören 20-25 yaş grubunda 50 erkek öğrenci (yaş ort: 21,92±1,39, VKI: 23,19±2,97, sağ dominant:42, sol dominant: 8 katılımcı) dahil edilmiştir. Kalça abdüktör kas kuvveti Hand-held Dinamometre (HHD) (model: Commander Power Track II; JTECH Medical Industries, Salt Lake City, UT) kullanılarak değerlendirilmiştir. Ölçümler bilateral yapılmış ve tekrarlı 3 ölçümün ortalaması kaydedilmiştir. Lateral gövde kas endüransı lateral plank ile değerlendirilmiştir.

Bulgular: Sağ ve sol taraf kalça abdüktör kas kuvveti ile lateral gövde kas endüransı arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki bulunmamıştır (sırasıyla; p=0,631, p=0,392).

Ön Sonuç: Kalça abdüktör kas kuvveti lateral gövde endüransını etkilememektedir. Kalça abdüktör zayıflığı farklı sorunlara yol açtığı literatürde vurgulanmaktadır (bel ağrısı, alt ekstremitte yaralanmaları). Çalışmamızda sadece sağlıklı genç erkeklerde kalça abdüktör kas kuvvetinin lateral core endüransı arasındaki ilişkiyi değerlendirdik. Katılımcı sayısı arttırarak ve farklı cinsiyetler ve hastalık gruplarında (bel ağrısı, patella femoral ağrı sendromu gibi alt ekstremitte yaralanmaları) çalışmaların yapılmasını düşünüyoruz.

Anahtar Kelimeler: Kalça abdüktörleri, core endürans, sağlıklı genç bireyler

Preliminary Study: Relationship Between Hip Abductor Muscle Strength And Lateral Core Muscle Endurance in healthy Young People

Feyza Altındal¹, Nihal Bükür²

¹Denizli State Hospital, Physiotherapy and Rehabilitation Department, Denizli, Turkey

²Pamukkale University, School of Physiotherapy and Rehabilitation, Denizli, Turkey

Abstract

Purpose: The aim of our study were to investigate the relationship between hip abductor muscle strength and lateral core muscle endurance in healthy young people.

Methods: 50 male student in 20-25 age (mean age: 21.92 + 1.39, BMI: 23.19 + 2.97, right dominant: 42, left dominant: 8) educated at Pamukkale University School of Physical Therapy and Rehabilitation participated our study. Hip abductor muscle strength was evaluated with Hand-held Dynamometer(HHD) (model: Commander Power Track II; JTECH Medical Industries, Salt Lake City, UT). The measurements were made bilaterally and the average of 3 repeated measurements were recorded. Lateral core muscle endurance was evaluated with lateral plank.

Results: There was no statistically significant relationship between right and left side hip abductor muscle strength and lateral core muscle endurance (respectively; $p = 0.631$, $p = 0.392$).

Preliminary Conclusion: Hip abductor muscle strength doesn't affect lateral trunk endurance. It is emphasized in the literature that hip abductor weakness causes different problems (such as low back pain, lower extremity injuries). In our study, we only evaluated the relationship between the lateral core endurance and hip abductor muscle strength in healthy young men. We are considering that increasing the number of participants, working on different genders and different disease groups(low back pain, lower extremity injury like patella femoral pain syndrome) may benefit the literature.

Key words: hip abductors, core endurance, healthy young adults

FTR/P-4

Nöbet Usulü Çalışmanın Sağlık Personellerinin Uyku Kalitesi Üzerine Etkisinin İncelenmesi

Şengül Şen-Tekin [1], Fatih Tekin [2]

[1] Denizli Devlet Hastanesi, Denizli, Türkiye, fzt.sengulsen@hotmail.com

[2] Pamukkale Üniversitesi, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksekokulu, Denizli, Türkiye, fzt.ftekin@hotmail.com

ÖZET

Giriş: Uyku kalitesi; bireyin uyandıktan sonra kendini zinde, formda ve yeni bir güne hazır hissetmesidir. Uyku, bireylerin yaşam kalitesini ve sağlığını etkileyen temel ve vazgeçilmez günlük yaşam aktivitelerinden biri olup fizyolojik, psikolojik ve sosyal boyutları olan bir kavramdır. Bu çalışmanın amacı; Denizli ilindeki 1. basamak sağlık kuruluşlarında nöbet usulü çalışan ve nöbet usulü çalışmayan sağlık personellerinin (ebe, hemşire, acil tıp teknisyeni ve teknikerlerinin) uyku kalitesinin incelenmesidir.

Gereç ve Yöntem: Araştırma Serinhisar Devlet Hastanesi, Çardak Devlet Hastanesi, Beyağaç TSM ve Babadağ TSM’de 08:00-08:00 arasında nöbet usulü çalışan 24, 08:00-17:00 arasında çalışan 26 sağlık personeli üzerinde yapıldı. Veriler demografik özellikleri sorgulama formu ve Pittsburgh Uyku Kalitesi İndeksi (PUKI) ile toplandı.

Bulgular: Çalışmaya katılan nöbet usulü çalışan sağlık personellerinin yaş ortalaması 33,04±8,61 yıl iken gündüz vardiyasında çalışan sağlık personellerinin 36,8±5,14 yıl idi. Nöbet usulü çalışan sağlık personelinin uyku kalitesi, gündüz çalışan sağlık personeline göre istatistiksel olarak anlamlı ölçüde kötü çıkmıştır ($p<0,05$).

Tartışma: Denizli ilinde 1.basamak sağlık kuruluşlarında 24 saat nöbet usulü çalışanların uyku kalitesi, gündüz vardiyası şeklinde çalışan sağlık personeline oranla daha kötü olduğu tespit edilmiştir. Çalışma sonuçlarını genele uyarlayabilmek adına, katılımcı sayısının daha fazla olduğu, örneklem alanının daha geniş olduğu çalışmalara ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: Uyku Kalitesi, Sağlık Personeli, Nöbet Usulü Çalışma

Investigation of the Effect of Day Duty Working on the Medical Staff's Sleep Quality

Şen-Tekin Şengül [1], Tekin Fatih [2]

[1] Denizli State Hospital, Denizli, Turkey, fzt.sengulsen@hotmail.com

[2] Pamukkale University, School of Physical Therapy and Rehabilitation, Denizli, Turkey, fzt.ftekin@hotmail.com

ABSTRACT

Introduction: Sleep quality is a concept the individual feels fit and ready for a new day after awakening. Sleep is one of the basic and indispensable daily life activities that affect the quality of life and health of individuals and it is a concept with physiological, psychological and social dimensions. The aim of this study was the examining the sleep quality of medical staff (midwives, nurses, emergency medicine technicians and technicians) who work for day duty style and do not work in seizure method in 1st level health institutions in Denizli.

Materials and Methods: The study was carried out on 24 medical staff who work for day duty between 08:00 to 08:00 and 26 medical staff who work as day shift between 08:00 to 17:00. The participants recruited from Serinhisar State Hospital, Çardak State Hospital, Beyağaç Community Health Center and Babadağ Community Health Center in Denizli Province. The data were collected using the demographic questioning form and the Pittsburgh Sleep Quality Index (PUQI) and analyzed with SPSS 24.0 package program.

Results: The mean age of the day duty workers was 33.04 ± 8.61 yrs, while the day shifters was 36.8 ± 5.14 yrs. The sleep quality of the day duty workers was statistically significantly worse than the day shifters ($p < 0.05$).

Discussion: It was found that the quality of sleep of the day duty worker medical staff in the primary healthcare institutions in Denizli Province is worse than the day shifter medical staff's. In order to adapt the study results to the general, there is a need for studies where the number of participants is higher and the sample area is larger.

Keywords: Sleep Quality, Medical Staff, Day Duty Working

GNL/P-1**YAŞAMLARININ SON DÖNEMİNDE BAKIM ALAN HASTALARIN ÖLÜM ÖNCESİ TIBBİ GİDERLERİ**

*Derya Karakaya

*Sağlık Yönetimi Yüksek Lisans Öğrencisi,
Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi,
175330106@ybü.edu.tr.

Amaç: Araştırmanın amacı yaşam sonunu Palyatif Bakım Merkezi (PBM) 'nde geçiren hastalar için ölümleri öncesinde, Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) tarafından yapılan giderlerinin tespit edilmesidir. Yöntem: Bu araştırma tanımlayıcı ve retrospektif olarak yapılmıştır. Araştırma Ankara İlindeki ikinci basamak bir devlet hastanesi PBM, 1 Temmuz 2013 ve 30 Haziran 2018 tarihleri arasında yatan hastalarla gerçekleştirilmiştir. Bulgular: Çalışmada SGK tarafından yayınlanan, Sağlık Uygulama Tebliğinde (SUT)'de yer alan "hizmet başına ödeme" ve "taniya dayalı işlem" üzerinden gerçekleştirilen ödemeler kullanılmış ve kıyaslanmıştır. Çalışma 357 hasta ile gerçekleştirilmiştir. Ayrıca ölüm öncesi dönemde hastaların PBM'de yatışı üzerinde etkili olabilecek faktörler de araştırılmıştır. Çalışmadaki hastaların %56.0'sı (n= 200) erkek, %44.0'si (n= 157) kadındır . Çalışma kapsamında değerlendirilen hastalarda en az bir kanser türü olan %70,9 (n=250) hasta, en az bir eşlik eden hastalığı olan %61.6'sı (n=220) hasta ve kültür antibiyogram sonucunda en az bir enfeksiyonu olan hasta sayısı %49,8 (n= 177)'dir. Yatış süresi ile Medikal Ulak (MEDULA) ödeme tutarı arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. SUT'a uygun olarak yapılan "hizmet başına ödeme ile MEDULA tutarları arasında farklar olduğu tespit edilmiştir. Sonuç: Bu çalışma ile Türkiye'de bir devlet hastanesinde PBM yaşam sonu bakım alan hastaların ölüm öncesi giderlerinin beş yıllık analizi sonuçları ortaya konulmuştur. MEDULA ödeme tutarının fatura edilmiş tutardan az olduğu durumlarda kâr amacı gütmeyen devlet sağlık kurumlarında, aradaki fark, ilgili sağlık kurumu tarafından karşılanmaktadır. Bu çalışmada enfeksiyonu olan hastaların hastaneye yatış süreleri ve MEDULA ödeme tutarlarının diğer hastalardan daha yüksek olduğu sonucuna varılmıştır. Sağlık hizmet maliyetlerini azaltmak, üzerinde durulması gereken önemli bir konudur.

Anahtar kelimeler: yaşam sonu dönem, palyatif Bakım, ölüm öncesi gider, sağlık ekonomisi

MEDICAL EXPENDITURES OF PATIENTS WHO RECEIVED CARE AT THE LAST PERIOD OF THEIR LIFE

Aim: The aim of the study is to determine the expenses made by the Social Security Institution (SSI) in the hospital, before their death for patients who spend their end-of-life period at the palliative care center. Method: This research is conduct as descriptive and retrospective. The research was carried out with patients hospitalized at a second-level public hospital palliative care center (PCC) in Ankara, between July 1st, 2013 and June 30th, 2018 .Results: the "payment per service" and "diagnostic procedure" in Health Practice Notification (HPN) published by the SSI was used and compared in this study. The study was conducted with 357 patients. In addition, the study investigated factors that may have an impact on patients' hospitalization in PCC before death. In the study, 56.0% (n = 200) of the patients were male. There were %70,9 (n=250)patients with at least one type of cancer, %61.6'sı (n=220) patients with at least one concomitant disease and %49,8 (n= 177) patients with at least one infection in the patients evaluated within the scope of this study. Conclusion : In this study of end of life care at a public hospital PCC space goes before the death of patients in Turkey has revealed the results of a five-year analysis. In cases where MEDULA payment amount is less than the invoiced amount, the difference in non-profit public health institutions is covered by the relevant health institution. In this study, it was concluded that the duration of hospitalization and MEDULA payment amount of the patients with the infection were higher than the other patients .Reducing the health care costs is an important issue that should be emphasized.

Keywords: end-of-life period, palliative care, preterminal expense, health economics

GNL/P-3**Hayvan Yetiştiriciliği İşletmelerinde Kullanılan Sanitizerler ve Etkileri**

Kahraman Özbek¹& Reyhan İrkin²

¹ Fırat Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Elazığ, Türkiye

² İzmir Demokrasi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, İzmir, Türkiye

Özet

Hayvancılıkta iyi temizlenmeyen ortamlardan hayvanlara bulaşabilen mikroorganizmalar hayvan hastalıklarının yanı sıra, hayvansal besinlere bulaşarak besin zehirlenmeleri ile toplum sağlığını riske atmakta ve ekonomik zararlara yol açmaktadır. Bir işletmede dezenfeksiyon işlemi istenmeyen mikroorganizmaların tümü ortadan kaldırıldığı zaman amacına ulaşmaktadır. Kirli çevre ortamından mikroorganizmaları uzaklaştırabilmek pek çok faktörün gözönüne alınmasıyla etkili olabilir. Mikrobiyal hücrelerin özellikle biyofilm tabakası oluşturması ve yüzeydeki polisakkarit ve protein materyallerine tutunması ile sanitizerlerin etkinliği azalabilmektedir. Sanitizere en dayanıklı problem oluşturabilen mikroorganizmaların başlıcalarının *Salmonella spp.*, *Listeria monocytogenes* ve *E. coli* oldukları anlaşılmıştır. Dezenfektan olarak genellikle klorin, sodyum hidrokisit, iyodin, quaterner amonyum bileşikler, peroksi asetik asit, asitlendirilmiş sodyum klorür vb. içeren ürünler tercih edilmekte ve kullanılmaktadır. Günümüzde sanitizer seçiminde hayvan ve toplum sağlığını düşünürken, çevre kirliliğini ve su tüketimini de düşünme ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Bu nedenle kimyasal sanitizerlerin yerine alternatif olarak etkili, çevreye ve insan sağlığına zararı olmayan, az su tüketimi gerektiren alternatiflere ihtiyaç duyulmaya başlanmıştır. Ayrıca kullanılan sanitizerlerin zamanla mikroorganizmalarda direnç oluşturabileceğinin de gözönüne alınması ve bu konuda araştırmalara öncelik verilmesi gerekmektedir. Bu derlemede veterinerlik alanında kümeshane, hayvan kesimhaneleri, su ürünleri vb. işletmelerde kullanılan kimyasal sanitizerler ve kullanımına yeni başlanmış alternatif sanitizerlerin etkinliği ile ilgili yapılmış çalışma sonuçları değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Sanitizerler, Hayvancılık İşletmeleri, Biyofilm

Sanitizers and Their Effects That Used in Livestock Farms

Kahraman Ozbek¹ & Reyhan Irkin²

¹ Fırat University, Veterinary Medicine Faculty, Elazig, Turkey

² Izmir Democracy University, Health Sciences Faculty, Izmir, Turkey

Abstract

Microorganisms from environments that can be transmitted to animals, cause economic losses and risks for public health by food poisoning and contaminate animal foods, also. The disinfection process in a livestock farms reaches its purpose when all undesired microorganisms are eliminated. Being able to remove microorganisms from the polluted environment can be effective by considering many factors. The effectiveness of sanitizers can be decreased if the microbial cells forming a biofilm layer and adhering to polysaccharide and protein materials on the surface. It is understood that the main microorganisms that can create the most resistant problem to sanitizers are *Salmonella spp.*, *Listeria monocytogenes* and *E. coli*. As disinfectant, chlorine, sodium hydroxide, iodine, quaternary ammonium compounds, peroxy acetic acid, acidified sodium chloride etc. are generally used. Today, while thinking about animal and public health in the selection of sanitizer, the need to consider environmental pollution and water consumption has emerged. For this reason, alternatives that are effective as an alternative to chemical planters, which do not harm the environment and human health, and require less water consumption, are needed. In addition, it is necessary to take into account that the sanitizers used may create resistance in microorganisms over time and prioritize the research in this regard. In this review, studies results about effectiveness of chemical sanitizers in animal livestock farms, slaughterhouses, aquaculture etc. in the veterinary field and alternative sanitizers which have been started to be used will be evaluated.

Key Words: Sanitizers, Livestock farms, Biofilms

GNL/P-4**Kenevir (*Cannabis sativa* L.) Yağının Eczacılık ve Kozmetik Açısından Değerlendirilmesi**Fatih Yavuz¹, G. Irem Kaya²¹Ege Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi, İzmir, Türkiye²Ege Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi, Farmakognosi Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye**Özet**

Amaç: Bu çalışmada amacımız, kenevir meyvelerinden elde edilen yağın özellikle son yıllarda yapılan çalışmalarla eczacılık ve kozmetikte kullanım alanlarını ayrıntılı bir şekilde ortaya koyarak, piyasadan temin ettiğimiz kenevir meyvesinden yağ elde etmek, elde ettiğimiz bu yağ ve piyasada bulunan kenevir yağ örnekleri üzerinde relatif yoğunluk, refraksiyon indisi, asitlik indisi gibi genel kalite kontrol çalışmalarını yürütmektir. Bu konuda Türkiye’de yapılmış bu tarzda bir çalışmaya rastlanmamıştır. Ülkemizde yetişen bir ürünün yağını elde edeceğimiz için ve yağında kalite kontrol çalışmaları yapacağımız için farmakope monografi hazırlanmasına katkı sağlamak da amaçlardan biridir.

Gereç -Yöntem: Kenevir yağı elde etmek için ısı uygulanan bir yöntem olan n-hekzan ile Soxhlet ekstraksiyon yöntemi kullanılmıştır. Kenevir yağında yapılan kalite kontrol çalışmalarında Türk Farmakopesi 2017 esas alınmıştır. Kenevir yağı ile son yıllarda yapılan çalışmalara Ege Üniversitesi Kütüphane olanakları ve veri tabanları kullanılarak ulaşılmıştır.

Bulgular: Kenevir yağının klinik çalışmalar ile de kanıtlanmış, cilt bariyeri fonksiyonlarında iyileşme, enflamatuar yanıtı hafifletme, kaşıntı ve kızarıklık giderilmesi gibi olumlu etkileri vardır.

Laboratuvar çalışmalarımızda elde ettiğimiz bulgular bir tablo halinde sunulmuştur:

Tablo: Kenevir Yağı Örnekleri için Yapılan Kalite Kontrol Çalışmaları Sonuçları

	Eczane yağ örneği (soğuk sıkım)	Aktar yağ örneği (soğuk sıkım)	Elde edilen yağ örneği* (sıcak uy.) (verim % 41.62)	Türk Farmakope Dergisi değerleri
Asitlik indisi	3,382	3,382	6,24	Max 7.0
Relatif Yoğunluk	0,919	0,919	0,970	0,912-0,926
Refraksiyon İndisi	1,478 (25 °C)	1,486 (25 °C)	1,470 (25 °C)	1.4650-1.4750 (40°C)

*Soxhlet ekstraksiyonu ile laboratuvarında elde ettiğimiz yağ

Sonuçlar: Günümüzde kenevir yağının içeriğinde bulundurduğu birçok bileşenin yapısı aydınlatılmıştır ve eczacılık, kozmetik, gıda alanlarında yaygın olarak kullanılmaktadır. Bunlardan özellikle içerdiği kannabidiol maddesinin, cilt üzerindeki kannabinoid reseptörleri üzerine etkileri keşfedildiğinden dolayı, bir çok kozmetik preparatta yer almaya başlamıştır. Elde edilen kalite kontrol değerleri genel olarak Türk Farmakope dergisinde verilen değerler ile uyumludur.

Anahtar Kelimeler: Kenevir ; *Cannabis sativa* ; Kenevir tohumu yağı ; Kozmetik ; Tıbbi kullanım; Kalite Kontrol Çalışmaları

Evaluation of Hemp (*Cannabis sativa* L.) Oil in terms of Pharmacy and Cosmetics

Fatih Yavuz¹, G. Irem Kaya²

¹Ege Üniversitesi, Faculty of Pharmacy, Izmir, Türkiye

²Ege Üniversitesi, Faculty of Pharmacy, Department of Pharmacognosy, Izmir, Türkiye

Abstract

Objectives: Our aim in this study is to reveal the use of the oil obtained from hemp seeds in pharmaceuticals and cosmetics in detail with recent studies and to obtain general quality control studies such as relative density, refractive index, acidity index on our hemp oil and on other commercial oil samples. There are no studies on this subject in Turkey in this manner. Obtaining the oil of hemp which grown in our country and conducting quality control studies about it will contribute to preparation of a pharmacopoeia monograph is also an aim.

Materials – Methods: Soxhlet extraction method with n-hexane, which is a heat applied method, was used to obtain Hemp oil. Turkish Pharmacopoeia 2017 was taken as a basis in quality control studies in hemp oil. Studies conducted about hemp oil in recent years have been reached by using Ege University Library facilities and databases.

Results: Hemp oil has proven positive effects such as improvement in skin barrier functions, relieving inflammatory response, relieving itching and redness.

The results we obtained in laboratory studies are presented in a table:

Table: Results of Quality Control Studies for Hemp Oil Samples

	Pharmacy Oil Sample (Cold-press)	Herbal Market Oil Sample (Cold Press)	Obtained Oil Sample* (hot extraction) (yield % 41.62)	Turkish Pharmacopoeia Journals values
Acidity Index	3,382	3,382	6,24	Max 7.0
Relative Density	0,919	0,919	0,970	0,912-0,926
Refractive Index	1,478 (25 °C)	1,486 (25 °C)	1,470 (25 °C)	1.4650-1.4750 (40°C)

* Oil we obtained in the laboratory with Soxhlet extraction

Conclusions: Today, the structure of many components contained in hemp oil is illuminated and is widely used in the fields of pharmacy, cosmetics, food. Since the effects of the cannabidiol substance it contains on the cannabinoid receptors on the skin have been discovered, it has started to take place in many cosmetic preparations. The quality control values obtained are generally in line with the values given in the Turkish Pharmacopoeia journal.

Key Words: Hemp ; *Cannabis sativa* ; Hemp Seed Oil ; Cosmetic ; Medical Use ; Quality Control Studies

TIP/P-1**İzole Pediatrik Kafa Travmalarında Osteoprotegerin Düzeylerinin Araştırılması**

Elif Demir¹, Ramazan Giden²

¹ İzmir Hıran Üniversitesi, Viranşehir Sağlık Yüksekokulu, Tıbbi Biyokimya Anabilim Dalı, Şanlıurfa, Türkiye

² Şanlıurfa Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Acil Tıp Kliniği, Şanlıurfa, Türkiye

Özet

Amaç: Travma, pediatrik ve adölesan yaş gruplarında hem tanı hem de tedavi alanındaki yeniliklere rağmen halen en sık mortalite nedenidir. Bilgisayarlı Beyin Tomografisi'nin yaygın kullanımı, Beyin ve Sinir Cerrahisi uzmanlarının kitle etkisi olan kanamalara erken müdahale edebilmesi, kafa içi basınç izlemi, serebral perfüzyon basıncının korunması ve yoğun bakımdaki gelişmelere rağmen, kafa travmalarına bağlı ölüm oranları ancak %20-30'lara kadar geriletebildiği bildirilmektedir. Bu çalışmadaki amacımız, izole pediatrik kafa travmalarında meydana gelen hasarda Osteoprotegerin düzeyinin nasıl etkilendiğini tespit etmek. Aynı zamanda bu parametrenin bu vakadaki biyokimyasal parametre açısından değerini araştırmak.

Gereç - Yöntem: Hastane acil servisine getirilen 18 yaş altındaki izole pediatrik kafa travmalı olgulardan 51 hasta ve 42 kontrol grubu çalışmamıza dahil edildi. Çalışmamıza alınan hasta grubu ile kontrol grubu katılımcılarının cinsiyet ve yaş ortalamaları yüzdeleri birbirine uygunluk göstermektedir. Serum OPG düzeyleri ELISA yöntemi uygulanarak kantitatif olarak çalışıldı. Etik kurul bu çalışmayı onayladı (Karar: 16/03/35).

Bulgular: Çalışmamıza alınan izole kafa travmalı hasta grubu glaskow koma skalası derecelendirmiş, Ağır, Orta ve Hafif dereceli hastalar birbiriyle karşılaştırıldıklarında; hafif ve orta dereceli hastaların OPG düzeyleri ağır dereceli hastalarınkinden yüksek olmasına rağmen istatistiksel olarak herhangi bir anlamlılık tespit edilmedi. Yine OPG düzeyleri açısından hasta grubu kontrol grubundan yüksek olmasına rağmen istatistiksel olarak herhangi bir anlamlılık tespit edilmedi.

Sonuçlar: OPG, tümör nekroz faktörü reseptörleri (TNFR) süper ailesinin bir üyesi olup osteoklastların yaptığı kemik yıkımını inhibe eden bir polipeptiddir. OPG'nin temel fonksiyonu osteoklast farklılaşması ve aktivasyonunun inhibisyonu olarak bilindiğinden diğer dokularda sentezlenen OPG'nin rolü tam olarak bilinmemektedir. Serum OPG düzeyinin hasta grubunda genel olarak yüksek olması OPG'nin çeşitli dokulardan salgılanmasını indüklemiş olabileceği gibi, zedelenmiş kemik çevresinde bulunan damarlardaki endotel hücreleri ekspresyonu ile sağlanmış olabilir. Bu sonuç olası kemik kaybı durumunda OPG'nin önemli bir mediyatör olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: İzole Pediatrik Kafa Travmaları, Osteoprotegerin, Osteoklastik Aktivite

Investigation of Osteoprotegerin Levels in Isolated Pediatric Head Trauma

Elif Demir¹, Ramazan Giden²

¹ Harran University, Medical School, Department of Public Health, Izmir, Turkey

²Sanliurfa Training and Research Hospital, Emergency Medicine, Sanliurfa, Turkey

Abstract

Objectives: Trauma is still the most common cause of mortality in both pediatric and adolescent age groups despite improvements in both diagnosis and treatment. Despite the widespread use of computed tomography, the ability of brain and neurosurgery specialists to intervene in the early stages of hemorrhage, intracranial pressure monitoring, preservation of cerebral perfusion pressure, and improvements in intensive care, mortality rates due to head trauma can only be reduced to 20-30%. The aim of this study was to determine the effect of Osteoprotegerin levels on isolated pediatric head injuries. At the same time to investigate the value of this parameter in terms of biochemical parameters in this case.

Materials - Methods: 51 patients with isolated pediatric head trauma patients under the age of 18 who were brought to the hospital emergency department and 42 control groups were included in the study. The percentages of gender and mean age of the patient group and the control group matched to each other. Serum OPG levels were quantitatively studied by ELISA. The ethics committee approved this study (The decision: 16/03/35).

Results: Isolated head trauma patients who were included in our study were graded glaskow coma scale. Although OPG levels of mild and moderate patients were higher than those of severe patients, no statistical significance was found. Although the patient group was higher than the control group in terms of OPG levels, no statistical significance was found.

Conclusions: OPG is a polypeptide that inhibits bone destruction by osteoclasts and a member of the superfamily of tumor necrosis factor receptors (TNFR). The essential function of OPG is known as the inhibition of osteoclast differentiation and activation, but the role of OPG synthesized in other tissues is not fully understood. The high level of serum OPG in the patient group may have induced the release of OPG from various tissues, as well as the expression of endothelial cells in the veins surrounding damaged bone. This result indicates that OPG is an important mediator in case of possible bone loss.

Key Words: Isolated Pediatric Head Trauma, Osteoprotegerin, Osteoclastic activity

TIP/P-2**Kolon Kanseri TGF- β Sitokininin ADAMTS-5 mRNA İfadesine Olan Etkisi**

Hatice Erdoğan¹, Fatma Poyrazlı², Sümeyye Aydoğan Türkoğlu³

¹ Balıkesir Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Moleküler Biyoloji ve Genetik Anabilim Dalı, Balıkesir, Türkiye

² Balıkesir Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Biyoloji Anabilim Dalı, Balıkesir, Türkiye

³ Balıkesir Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü, Balıkesir, Türkiye

Özet

Amaç: Kolorektal kanser (CRC), farklı genetik ve epigenetik değişikliklere sahip heterojen bir hastalıktır. CRC gelişimi, ilerlemesi ve nüksüne yol açan mekanizmalar karmaşıktır. Kolon kanseri ile ilişkili sinyal iletim yollarının moleküler mekanizmasının aydınlatılması ve anahtar moleküller için terapötik ilaçların geliştirilmesi kolon kanseri araştırmalarının ana odağı olmuştur. TGF- β ailesi, tümör gelişimini kontrol eden büyük bir hücre dışı büyüme faktörü grubudur. Kolon karsinomunun farklı evrelerinde anormal TGF- β ekspresyonu gözlenmektedir. TGF- β sinyal yolu yeni tedaviler için ilginç bir hedef haline gelmiştir ve bu nedenle TGF- β 'dan etkilenen genlerin tespiti ve bu genlerin ayrıntılı analizi çok önemlidir. ADAMTS (A Disintegrin and Metalloproteinase with Thrombospondin motifs) genleri matriks bozulması, kan pıhtılaşması ve anjiyogenez dahil olmak üzere çeşitli fonksiyonlara aracılık eden hücre dışı metalloproteinaz ailesidir. Çalışmamızda kolon kanserinde TGF- β sitokininin, ADAMTS-5 gen ifadesi üzerindeki etkisi araştırılmıştır.

Gereç - Yöntem: Kolon kanseri hücre hattı (HT-29) hücreleri % 10 ısı ile inaktive edilmiş (1 saat boyunca 56°C'de) Fetal Buzağı Serumu ve 2 mM L-Glutamin eklenmiş DMEM (Dulbecco's Modified Eagle Medium) içinde kültür edilmiştir. Hücreler % 5 CO₂ içeren nemlendirilmiş bir inkübatörde 37°C'de kültüre edilmiştir. Hücre canlılığı, tripan mavi boyaması ile belirlenmiştir. TGF- β uygulanmış HT-29 hücrelerinden elde edilen RNA örnekleri ile uygulama yapılmamış kontrol grubu hücrelerinden cDNA sentezi yapılmış ve ardından Real-Time PCR ile ADAMTS-5'in mRNA düzeyi belirlenmiştir.

Bulgular: 24 saatte 500U TGF β uygulanan hücrelerde ADAMTS-5 mRNA ifadesinin baskılandığı tespit edilmiştir.

Sonuçlar: ADAMTS-5 ile ilgili olarak kanser ilişkili yapılan çalışmalarda normal dokularla kıyaslandığında kanserli dokularda aşağı regüle edildiği gösterilmiştir. Bu çalışmalar ADAMTS-5'in belirli tümör tiplerinde bir tümör baskılayıcı olarak işlev görebileceğini göstermektedir. ADAMTS-5 geninin kolorektal kanserde hipermetile edildiği ve beyin tümörlerinde sekresyonunun arttığı görülmüştür. Bu gözlemler, yeni anti-anjiyojenik terapi kavramlarının geliştirilmesi için ilginç bir molekül olarak ADAMTS-5'i göstermektedir. Çalışmamızda TGF β , ADAMTS-5 mRNA ifadesini azaltmıştır. Bu etkinin kanser ilerlemesindeki mekanizma ile bağlantısının daha detaylı çalışılması gerektiğini düşünmekteyiz.

Anahtar Kelimeler: ADAMTS-5, Kolon Kanseri, TGF- β , Real Time PCR

Bu çalışma Balıkesir Üniversitesi BAP 2019-26 nolu proje ile desteklenmiştir.

The Effect of TGF- β Cytokine on ADAMTS-5 mRNA Expression in Colon Cancer

Hatice Erdoğan¹, Fatma Poyrazlı², Sümeyye Aydoğan Türkoğlu³

¹Balikesir University, Institute of Science and Technology, Department of Molecular Biology and Genetics, Balikesir, Turkey

²Balikesir University, Institute of Science and Technology, Department of Biology, Balikesir, Turkey

³Balikesir University, Faculty of Science and Literature, Department of Molecular Biology and Genetics, Balikesir, Turkey,

Abstract

Objectives: Colorectal cancer (CRC) is a heterogeneous disease with distinct genetic and epigenetic alterations. The mechanisms leading to CRC development, progression and recurrence are complex. The main focus of colon cancer research has been the elucidation of the molecular mechanism of signal transduction pathways and the development of therapeutic drugs for these key molecules. The TGF- β family constitutes a large group of extracellular growth factors that control tumor development. Abnormal TGF- β expression was observed at different stages of colon carcinoma. The TGF- β pathway has become an interesting target for novel therapies, and the detection of the genes affected by TGF- β and detailed analysis of these genes are very important. ADAMTS (A Disintegrin and Metalloproteinase with Thrombospondin motifs) genes are an extracellular family of metalloproteinases that mediate various functions, including matrix disruption, blood clotting, and angiogenesis. In our study, the effect of TGF- β cytokine on ADAMTS-5 gene expression in colon cancer was investigated.

Materials - Methods: HT-29 cells were cultured in DMEM (Dulbecco's Modified Eagle Medium) supplemented with 10 % heat inactivated FCS (Fetal Calf Serum) and 2 mM L-glutamin. The cultures were maintained at 37°C in a humidified incubator containing 5% (v/v) CO₂ in air. Total RNA was extracted from cytokine-treated and untreated cells, was reverse transcribed into cDNA and ADAMTS-5 mRNA level was determined by Real-Time PCR.

Results: It was found that ADAMTS-5 mRNA expression was decreased by TGF β in 24 hours.

Conclusions: ADAMTS-5 has been shown to be downregulated in some cancers and may act as a tumor suppressor in some tumor types. ADAMTS-5 has been found to be hypermethylated in colorectal cancer and increased secretion in brain tumors. In our study, TGF β reduced ADAMTS-5 mRNA expression. We think that the connection of this effect with the mechanism of cancer progression should be studied in more detail.

Key Words: ADAMTS-5, Colon cancer, TGF- β , Real Time PCR

This study was supported by Balikesir University BAP 2019-26 project.

TIP/P-3**Investigation of Anticancer Properties of *Mougeotia scalaris* from Charophyta Algae on MCF-7 Cell Line**

Mohammed Alm Dr¹, Ekrem Köksal¹, Köksal Pabucçu², Ahmet Altay¹, Hüseyin Akşit²

¹Faculty of Science, Chemistry Department, Erzincan Binali Yıldırım University, Erzincan, Turkey

²Faculty of Pharmacy, Erzincan Binali Yıldırım University, Erzincan, Turkey

Aim

Algae are the most ancient organisms on our planet, living in all aquatic and humid environments on earth. Many researches have been done about these organisms that appear at the beginning of life on earth and remain structurally unchanged. In this study, some anticancer properties of *Mougeotia scalaris* isolated from Erzincan / Karasu River were investigated against MCF-7 cancer cell line.

Methods

M. scalaris was collected from the Erzincan Karasu River epilithic habitats and brought to the laboratory in river water where it was subjected to mechanical isolation and cleaned and dried at room temperature. The algae material was extracted successively with hexane, chloroform, methanol and water. The solvents were filtrated and concentrated to the dryness. The antiproliferative activity of extracts was evaluated by using XTT assay against MCF-7 (human breast cancer) cell line in a dose dependent-manner.

Results

The antiproliferative activity studies indicated the strong anticancer potentials of the hexane and water extracts from *Mougetoia scalaris* against MCF-7 cells. Moreover, hexane extract especially displayed moderate anticancer activity compared to doxorubicin, which is commonly used as a chemotherapeutic agent in breast cancer therapy.

Conclusion

These results show the anticancer activity of used algae which is rich in bioactive compounds making *M. scalaris* potential candidate in anticancer drug research studies. More investigation is required to reveal molecules responsible for anticancer activity.

TIP/P-5**Farklı Kanser Hücre Hatlarında Y Kutusu Bağlanma Proteini 1'in (Yb-1, Ybx1) Gen İfadesi**

Yağmur Vecide Yeşildirek¹, Sevgi Baysal², Sümeyye Aydoğan Türkoğlu³

¹ İstanbul Üniversitesi, Fen Fakültesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

² Balıkesir Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik Anabilim Dalı, Balıkesir, Türkiye

³ Balıkesir Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik Anabilim Dalı, Balıkesir, Türkiye

Özet

Amaç: Y-kutusu bağlanma proteini 1 (YB-1, YBX1) hem DNA hem de RNA bağlayıcı protein gen ailesinin bir üyesidir. YBX1; transkripsiyon ve translasyonun düzenlenmesi, mRNA öncesi birleştirme ve mRNA paketleme gibi çeşitli hücresel işlemlerde yer alır. YBX1'in anormal ekspresyonu, birçok dokuda kanser proliferasyonu ile ilişkilidir. YBX1 ile ilişkili hastalıklar arasında liposarkoma ve meme kanseri bulunmaktadır.

Gereç - Yöntem: Saos-2 (İnsan Osteosarkom Hücre Hattı), Panc (İnsan Pankreas Kanser Hücre Hattı), Du145 (İnsan Prostat Kanser Hücre Hattı), PC3 (İnsan Prostat Kanser Hücre Hattı), MCF-7 (İnsan Meme kanseri Hücre Hattı), MG-63 (İnsan Osteosarkom Hücre Hattı), Hep-3B (İnsan Hepatosellular Kanser Hücre Hattı), HT-29 (İnsan Kolon Kanser Hücre Hattı) ve sağlıklı hücre modeli olarak HUVEC (İnsan Göbek Damar Endotel Hücre Hattı) kullanılmıştır. Hücreler % 10 ısı ile inaktive edilmiş (1 saat boyunca 56°C'de) Fetal Buzağı Serum ve 2 mM L-Glutamin eklenmiş DMEM (Dulbecco's Modified Eagle Medium) içinde kültürlenmiştir. Hücreler % 5 CO² içeren nemlendirilmiş bir inkübatörde 37°C'de kültüre edilmiştir. Hücre canlılığı, tripan mavi boyaması ile belirlenmiştir. Toplam RNA, üreticinin talimatlarına göre RNA Saflaştırma Kiti (ThermoScientific) kullanılarak hücrelerden ekstrakte edilmiş ve cDNA sentezi yapılmıştır. Yarı kantitatif RT-PCR ile YBX1 ve H β 2 (İnsan Beta 2 Mikroglobulin) ifadesi analiz edilmiştir. PCR ürünleri % 1 (a/h) agaroz jelde yürütülmüş ve GelDoc sistemi ile görüntülenmiştir. Ürün bantları image J yazılımı kullanılarak dansitometrik olarak analiz edilmiştir.

Bulgular: Sonuç olarak YBX1 mRNA seviyesi en yüksek PC3 hücre hattında ve en düşük Panc hücre hattında tespit edilmiştir. Diğer tüm hücre hatlarında YBX1 mRNA ifadesi tespit edilmiş ancak farklı seviyelerde gözlemlenmiştir.

Sonuçlar: Sonuçlarımıza benzer şekilde, birçok araştırmacı tarafından insan prostat kanseri hücre hatlarında önemli derecede yukarı regülasyon ve pankreas kanseri hücre hatlarında aşağı regülasyon gözlemlenmiştir. Bu sonuçlar bize YBX1 gen ifadesinin potansiyel bir biyobelirteç olarak kullanılabileceğini düşündürmektedir.

Anahtar Kelimeler: YBX1, gen anlatımı, kanser, PCR

Expression of The Y-Box Binding Protein 1 (Yb-1, YBX1) in Different Cancer Cell Lines

Yağmur Vecide Yeşildirek¹, Sevgi Baysal², Sümeyye Aydoğan Türkoğlu³

¹ İstanbul Üniversitesi, Fen Fakültesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

² Balıkesir Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik Anabilim Dalı, Balıkesir, Türkiye

³ Balıkesir Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik Anabilim Dalı, Balıkesir, Türkiye

Abstract

Objectives: The Y-box binding protein 1 (YB-1, YBX1) is a member of the family of DNA-and RNA-binding proteins and has been implicated in numerous cellular processes including regulation of transcription and translation, pre-mRNA splicing and mRNA packaging. Aberrant expression of the gene is associated with cancer proliferation in numerous tissues. Diseases associated with YBX1 include liposarcoma and breast cancer.

Materials - Methods: We cultured eight cancer cell lines such as Saos-2 (Human Osteosarcoma), Panc (Pancreas Carcinoma), Du145 (Human Prostate Cancer), PC3 (Human Prostate Carcinoma), MCF-7 (Human Breast Carcinoma), MG-63 (Human Osteosarcoma), Hep-3B (Hepatoma Carcinoma), HT-29 (Human Colon Carcinoma) and normal cell model HUVEC (Human Umbilical Vein Endothelial) in DMEM (Dulbecco's Modified Eagle Medium) supplemented with 10 % heat inactivated (56°C for 1h) Fetal Calf Serum and 2 mM L-Glutamin. The cultures were maintained at 37°C in a humidified incubator containing 5 % (v/v) CO² in air. Cell viability was assessed following trypan blue assay. Total RNA was extracted from cells using the RNA Purification Kit (ThermoScientific) according to the manufacturer's instructions and was reverse transcribed into complementary DNA (cDNA) using ThermoScientific kit. YBX1 and H β 2 (Human Beta 2 Microglobulin) mRNA expression were analyzed by semi-quantitative RT-PCR. The PCR products were size-fractionated on a 1% (w/v) agarose gel, photographed using a GelDoc documentation system and densitometric analysis were done with Image J software.

Results: YBX1 expression is differentially detected in all studied cells. Results revealed that maximal YBX1 expression was detected in PC3 and minimal expression was noticed in Panc cells. All other cell lines showed differential expression between these two cell lines.

Conclusions: Similar to our results significant up regulation in human prostate carcinoma cell lines and down regulation in pancreas carcinoma lines were observed by several investigators. Thus YBX1 gen expression can be used as a potential diagnostic biomarker.

Key Words: YBX1, gene expression, cancer, PCR